LIBRARY OF
WILLIAM CAMPBELL STEERE

Printed in Sweden

William Campbell Steere
19 August 1948

MISSOURI
BOTANICAL
GARDEN

William Campbell Steere
Library
Purchased 1977

12/ QK 286 .H34 1820

Handbok

i

SKANDINAVIENS FLORA,

innefattande

SVERIGES och NORRIGES

Vexter, till och med Mossorna.

Med Inledning, afhandlande grunderna för Botanikens studium, samt tvänne plancher.

Af

C. J. Hartman,
Med. Cand.

STOCKHOLM, 1820,
hos Zacharias Haeggström.

Författaren har i detta arbete velat lemna begynnaren en så säker handledning vid examineringen af Skandinaviska Halföns vexter, som ett träget tolfårigt studium af dess alster kunnat medgifva. Han tror rätta tiden till detta företag nu vara inne, då Svenska Allmänheten dels redan fått, dels eger att vänta större arbeten i denna väg, hvilkas begagnande förutsätta kunskaper, dem bristen af en brukbar, till tidens kraf lämpad, Handbok för begynnaren gör dagligen mera sällsynta.

De förändringar, författaren vågat göra i systemet, torde ega sitt rättfärdigande, om ej, som han vågar tro, i sjelfva sakens natur, *) *åtminstone i dess syftemål att gifva examineringen af obekanta*

*) Han har således trott sig, af samma grund som de strängaste Linneaner föra Holcus m. m. från Polygamien, böra flytta t. e. Carices till de öfriga triandriska Calamariæ, det äfven med 6 stånd. försedda Polygonum till grannskapet af Rumex, Calla till Acorus o. s. v.

vexter all möjlig lätthet och säkerhet. För samma orsak har han, jemte en nästan allmän omarbetning af de hittills sällan rätt jemnförande diagnoserna, upptagit nya slägten och arter, *) *der de på en gång varit väl bestämbara och till charakteren oförenliga med sina förra slägtingar. Han har så mycket heldre gjort detta, som vetenskapens nödvändiga och derigenom af föråldrade eller ensidiga maximer oåterhållbara utveckling fordrar, att den blifvande Botanisten tidigt göres bekant med nyare tiders åsigter.*

Om författaren stundom afvikit från minre vigtiga, ehuru genom sin ålder helgade satser, har detta skett med mogen öfverläggning, oftast till vinnande af den korthet, som äfven utgjort dess ögonmär-

*) Vid namngifningen har Förf. följt de reglor, att, då en vext eger flera namn, utan andra afseenden, antaga det äldsta eller allmännaste; samt, då en författare delat ett äldre slägte eller art i flere, upptaga samma namn som denne. Detta förfarande anser förf. vara enda medlet att vinna en stadgad nomenclatur; förbättringsifren synes honom i detta afseende högst illa använd.

ke. Han önskar derföre, att alla anmärkningar, som kunna göras vid planen för arbetet, måtte bedömas med hänseende till författarens trenne synpuncter: begriplighet, bestämdhet och korthet, hvartill kan läggas dess sträfvande att, så mycket möjligt varit, icke söndra hvad naturen närmat till hvartannat. Ingen ting hade varit lättare än att förvandla denna bok till ett höglärdt arbete af flere volumer, men det har varit författarens enda afsigt att gagna så många som möjligt, och detta sker hos oss icke genom folianter — må också hans arbete blott anses såsom ett register i jemnförelse med vidlöftigare och ofta blott derigenom namnkunniga verk. Att han valt Svenska språket framför det Latinska, ehuru det förras någorlunda consequenta användande i otrolig grad försvårat arbetets utförande, öfverensstämmer fullkomligt med arbetets ändamål i en tid, då latinska terminologiens preliminära lärande knappt torde stå att begära; äfven har författaren den öfvertygelsen, stadgad af egen och de flesta nu lefvande Svenska Botanisters erfarenhet, att dess in-

hemtande lättast sker under bruket af den Svenska, heldst den, som eftersträfvar en noggrannare kunskap i saken än hvad som netto behöfves till en examen, säkert ganska snart nödgas rådfråga de latinska författarena, till hvilkas förklaring, i enlighet med närvarande arbete, den föregående organographien upptager de brukligaste latinska termer.

Svenska namn har författaren blott anfört vid de vexter, som ega ett någorlunda öfver hela riket eller på sin ort allmänt namn; att tillsätta så kallade vetenskapliga, anser han alldeles onyttigt, och provincenamnen skulle upptaga ett rum, som arbetets plan ej medgifver.

Slutligen får författaren uppfylla den angenäma pligten att för de bidrag, vetenskapens idkare och befordrare, under de förflutna åren, behagat tillskynda honom, betyga sin stora tacksamhet. Professor C. A. Agardh, CommerceRådet och Ridd. S. N. Casström, Mag. E. Fries, Demonstrator G. Wahlenberg, Doct. J. E. Wikström ega derpå de största anspråk; vår oförgätlige Swartz skördar långesedan

belöningen för den exempellösa godhet, hvarmed han omfattade hvarje bemödande för den älskliga vetenskapen; äfven Comminist. C. E. Læstadius *i Quickjock har en tidig död satt utom gränsen af författarens erkänsla. De vänner, som i öfrigt genom upplysningar och bidrag i hög grad befordrat närvarande verk, äro: H:rr Magister* Abr. Ahlquist *i Calmar; Rect. Scholae* Gunn. Backman *på Frösön; Stud.* L. L. Læstadius; *Stud.* A. Petrén *Ostrog. Stud.* P. Rosén *Ostrog. Comminist.* P. Stenberg *i Umeå; Stud.* P. F. Wahlberg *Ostrog. Magist.* J. H. Wallman *i Linköping; Stud.* Cl. O. Östling. *Gestr. Hels.*

De tryckfel, hvilka så mycket lättare insmygt sig, som författarens frånvaro under största delen af arbetets tryckning nekat honom lägga sista handen dervid, önskar han måtte benäget rättas efter förteckningen; några små bokstafs eller commateringsfel torde ej serskildt behöfva utpekas.

Vexternas undersökning och förvaring.

Tiden för vexternas undersökning är deras tvänne utmärkta lifsperioder, blomningen och fruktmogningen, i synnerhet den förra, förutan hvars iakttagande man af analogien mellan fruktens beskaffenhet och vextens *habitus*, d. ä. dess hela yttre, i ögat genast fallande bildning, måste sluta till klassen; en förmåga, som vinnes i mon som man lärer känna flera slägten. För att säkrast finna klassen,*) hvartill en vext hörer, måste ståndarnes antal — beskaffenhet till längd sinsimellan — hopvexning sinsimellan—vid blomfodret—med pistillen —samt slutligen deras sammanvaro med pistillen i en och samma blomma, i skilda blommor på samma örtstånd, eller på olika stånd—noga undersökas. Kan icke något spår till ståndare utan stark förstoring upptäckas, hörer vexten till Cryptogamien. Ofta persistera ståndarnes strängar, då man äfven i en sednare period kan bedöma deras beskaffenhet.

Merändels synas lätt ståndarne i blommorna' urskiljbara från pistillen, som eger sitt rum i blommans medelpunct, genom sin knöliga, oftast med foten (strängen) olikfärgade knapp. Stundom äro

*) Merändels finnas, då vexten ej är mycket tidigt tagen, på samma eller andra stånd, blommor, som begynt sätta frukter; sådane böra alltid sökas och förvaras, för att begagnas dels vid slägtbestämningen, om de behöfvas, dels vid bestämmandet af ordningarna i vissa klasser, t. ex. Di- och Tetradynamien, der de äro oumbärliga.

inneslutna inom blomkronans pip, såsom hos Oxläggan (*Primula veris*); när de derföre ej synas upp öfver blomkronan, måste denna varsamt med en hvass nål uppristas på längden, då de vid dess utbredning genast visa sig, så att de kunna räknas; i detta fall äro de nästan alltid vidvexta kronans inre sida, merändels med ganska korta strängar; äro dessa (till antalet 4) långa samt olika höga, hörer vexten till Didynamien. Äro ståndarne många, 20 och deröfver, så kan vexten höra, utom till Monoecia och Dioecia tilll Icosandria, Polyandria eller Polyadelphia. — Då man i en tydlig Phanerogamblomma ej förmår rigtigt bestämma ståndarenas antal eller form, har man merändels för sig en Gynandrist eller Syngenesist. Hos den förra ser man, efter blomfoderbladens utböjande eller bortplockande, endast en utstående längre eller kortare kropp (könpelaren), hvars öfre del utgör knappen, hvilken, utom hos ett enda slägte, alltid är *en*. Syngenesistens blomma är alltid sammansatt af en mängd smärre tratt- eller tunglika blomster, hvilka hvart och ett hysa i pipmynningen antingen blott ett tvåklufvet, här sällan klubblikt stift (honblomster), eller en liten gul cylinder af 5 hopvexta knappar, ur hvars medelpunct honstiftet ofta framskjuter (tvåkönade blr.) — Finnes i en blomma intet sporr till ståndare, men väl pistill (hvilken jemte sin plats i blommans medelpunct igenkännes af dess egenskap att vid basen hysa fruktämnet), eller tvärtom, så tillhörer vexten 21 eller 22 Klassen.

För att lära känna blomkronans eller fodrets egenskaper, uttages kronan, hvars blad lätt lossna, då man med beqvämlighet kan räkna bådas blad eller flikar, samt dessas större eller minre sammanvexning; detta är äfven nodigt, då ståndarne ej visa sig utom blomman, hvarvid dessa antingen jemte pistillen qvarsitta vid fästet, som i Tetradynamien och Diadelphien (i hvilken sednare Klass blomkölen bör på längden uppristas), eller, fastvexte vid kronan, medfölja denna. För att se fruktämnets beskaffenhet, måste ofta blomfodret äfven öppnas eller frånskäras, t. e. i Didynamien och vid en del Pentandrister, der man bör efterse, om fruktämnet består af flera bara frön eller ett enda fröhus.

Fruktens beskaffenhet ses bäst, då den är mogen, men äfven omogen till och med rätt ung visar den ofta, under ett vanligt microskop af 1—$\frac{1}{2}$ tums focaldistance, märken till sidoväggar, om de finnas, och, vid transversal afskärning, till skiljeväggarnes och rummens antal. En del vexter böra alltid undersökas med väl utbildade frukter, sådana äro alla Tetradynamister (kålvexter), Carices (Starrarter), Umbellater (Cumminvexter), Junci (Tågarter), Rumices (Syror), (Pil- och videarter) Salices samt Cryptogamerne. Hos Syngenesisterna upptäckas lätt fröen under blomstrens basis, vid hvilken de merändels följa, då de utdragas; äro fröen borttagna, synes fästet.

Mossornas undersökning erfordrar gerna någorlunda betydlig förstoring, t. e. louper af 3—1 lineas focaldistance. De böra vara försedde med beqväm ställning och icke ega för stor synöppning,

hvilken aldrig behöfver vara vidare än från ½ till 1 linea i diam. Dessa äro klarare och beqvämligare än sammansatta microskop, som dock ega företräde i anseende till deras betydligare förstoringsförmåga. För att undersöka inre mynningens tandrad under enkla microskop, måste man med lätt och stadig hand, medelst en fin nåludd, afbryta de yttre tändren. Har man erhållit någon öfning och kännedom af dess små vexter, hjelper man sig lätt med vanliga, ofvan omtaldta microskop.

Ex. Man finner vid undersökning en vext ega 2 ståndare, samt 1 pistill i samma blomma, följakteligen hörer den till Diandria Monogynia. Andra Klassen uppslås, hvilken begynnes med en förteckning på dit hörande slägten. Dessa finner jag i 2 Monogynia vara delade i tvänne afdelningar: † slägten med ofullständiga blommor, och †† med fullständiga blr.*) Min eger både blomkrona och blomfoder, har således fullständig blomma **) och hörer till ††. Jag begynner läsa: "*Ligustrum.* Blomfoder 4tandadt" — jag jemnför: min har fo-

*) Man bör gerna genomögna alla underafdelningarnes charakter i ordningen, oaktadt man tror sig funnit den rätta, för att förvissa sig, att ingen passar bättre. Äfven så kan man, sedan man funnit ett träffande slägte, genomse äfven de följande i afdelningen, för att försäkra sig, att man träffat det rätta. Dessa säkerhetssteg gagna äfven vid artbestämningen.

**) Förekommer en obekant term, uppslås den på första registret.

dret djupt 4deldt — passar således ej. Jag kunde genast gå till nästa slägte, men fortsätter för större visshet skull jemnförelsen, då jag genast finner, att de 4 olikstora flikarne hos kronan på min vext ej öfverensstämma med Ligustri "likformigt klufna krona". Har jag frukt, må den styrka utslaget. — "*Veronica*. Blomfodret 4deldt m. m." allt instämmer med min; följakteligen sluter jag, att min hörer till detta slägte, i synnerhet då följande slägten, hvilka jag genommögnar, ej visa större likhet. Derpå uppsökes *Veronica* p. 5. Vid genomläsandet af afdelningarnes charakterer finnes lätt, till hvilken ifrågavarande vext hörer; sedan detta är afgjordt, uppsöker man arten. Till öfning företager man först bekanta vexter.*) Sedan man under dessas undersökning lärt känna den ordning, som bör följas vid examineringen, samt öfvat sig i terminologien, ~~företager man obekanta vexter, hvilkas blommor ega~~ tydliga ståndare samt derunder då och då ett gräs, en umbellat, Syngenesist o. s. v.

---

*) T. e. Liguster, Ask, Thimothejgräs, Qvickrot, Grobad, Oxläggor, Blåklockor, Vinbär, Liljeconvaljer, Sparris, Lingonblommor, Ängsnejlikor, Hägg- och Äppleblommor, Smultron, Neckblommor, Aklejor, Smörblomster (*Ranunculi*), Backtimjan (*Thymus*), Flugblomster (*Antirrhinum Lin.*), Åkerkål, Kattostblommor, Ärter, Vicker, Väpling, Cichorieblommor, Prästkragar, Mariehänder (*Orchis maculata*), Guckuskor, Al-, Björk-, Hassel-, Pil-, Aspblommor m. m.

Bästa sättet att med nytta förvara vexter är följande. Man medför vid excursionerna en bok, bunden af grått maculatur, hvaruti vexterna efter examineringen genast inläggas så fullständigt som möjligt, till och med, då det kan ske, med rot, alltid med rotblad. Finnas frukter, samlas äfven dessa. Af sällsynta vexter och sådana, som blott förekomma på en inskränkt rymd, böra i proportion till sällsyntheten flere exemplar insamlas. Torkningen sker i maculatur, då det merändels är nog att lemna två till tre tomma blad mellan hvarje full öppning. Blad och blommor utbredas väl; vid större vexter böjes stjelken en eller flere gånger till dess den rymmes, på vidlyftiga vexter brytes den i flera delar. Man pressar ett paquet friska vexter af 7 till 8 ark, jemte en pappskifva eller tunnt bräde, hvarvid det för stadga skull med många hvarf segelgarn är bundet, omkring ett dygn med en tegelsten eller dylikt, torkar det sedan i solen, hvartill åtgår från ett till flera dygn, efter solvärmen. Torra förvaras vexterna limmade, eller aldraheldst endast häftade med smala pappersrimsor vid hvitt papper, heldst hela ark. Namnet skrifves utvändigt i nedre venstra hörnet för att lätt igenfinnas. Mossor inläggas i pappersconvoluter o. s. v. Stället hvarest vexten är tagen bör noggrannt anmärkas och bifogas på en serskild papperslapp. Tiden anföres äfven. — Ett ofta upprepadt genomseende af samlingen, hvilken bör förvaras på ett torrt och om möjligt luftigt ställe, förekommer säkrast mal o. d.

Anförde Författare.

Act. Hafn. Schrifter oplæste i ett Selskab Videnskabselskere etc. Kjöbenhavn 1745 etc. [1])

Adans. *M. Adanson*: Familles des Plantes. Paris 1763.

Afz. *Ad. Afzelius:* Academiska Dissertationer.

Ag. *C. A. Agardh:* Akademiska Dissertationer.

All. *C. Allioni:* Flora Pedemontana. Taurini 1785 [2]) m. m.

Ard. *P. Arduino:* Specimen Animadvers. Botanicarum 1759—64.

Balb. *J. Balt. Balbis:* Elencho delle piante crescenti ne contorni di Torino. Tor. 1801. Miscellanea botanica ex. Actis Acad. Taurinensis 1804 och 1806.

Bess. *Bald. Besser:* Primitiæ Floræ Galiciæ Austriacæ. Viennæ 1809.

Brid. *S. E. Bridel:* ~~Muscologia. Gothæ 1797—1803.~~ Supplementum Muscologiæ. 1806 1812. — Afhandl. i Schraders Journal.

Br. *R. Brown:* Prodromus Floræ Novæ Hollandiæ Lond. 1810; samt i Aiton's Hortus Kewensis Ed. 2. 1810—13.
Namngifvaren af Cladium är *J. Brown*, som 1756 utgaf The Civil and Natural History of Jamaica.

Cav. *Ant. Jos. Cavanilles:* Dissertationes de Classe Monadelphia. 1785—90.

[1]) Finnas i Kl. Vet. Ak. Bibliothek.
[2]) I K. V. Ak. Bibliothek.

Caul. *Ph. Cavolini*: Phucagrostidum Theophrasti Anthesis. Neap. 1792.

Crantz *H. J. Crantz*: Stirpium Austriac. fasciculi. Viennæ 1762—69.

Curt. *W. Curtis*: Flora Londinensis. Lond. 1777. 2 Ed. 1815. [3]) Botanical Magazine. Lond. 1787—1816.

De C. och Dec. *A. P. De Candolle*: Flore Françoise. 3 Ed. Paris 1805 — 15. Regni Vegetabilis Syst. Nat. Par. 1818.

Deinb. *Deinböll*, Prost i N. Finnmarken: Norrska Rikstidn. för 1818.

Desf. *R. L. Desfontaines*: Flora Atlantica. Paris 1798—99. m. m.

Desv. *Desvaux*: Journal de Botanique. Paris 1808 —14.

Dicks. *J. Dickson*: Plantar. Cryptog. Britanniæ Fascic. Lond. 1785—93.

Dill. *J. J. Dillenius*: Catalogus Plantar. circa Gissam nascentium. Frankf. 1719. Historia Muscorum. Oxonii 1741.

E. B. *English Botany*. Lond. 1790 etc. [4])

[3]) Eges till en del af H:r CammarrättsRådet G. J. Billberg.

[4]) Eges complett af H:r CammarrättsR. Billberg; till en del af Kl. Vet. Akad. samt af H:r Prof. A. Afzelius i Upsala.

Ehrh. *F. Ehrhart*: Beyträge zur Naturkunde. Hannov. und Osnabr. 1787—92. Phytophylacium, 10 Decad. 1780 etc.

Fl. D. *Flora Danica*. Hafniæ 1761. [5])

Fl. N. *Flora Norvegica*. Nidr. 1766; pars 2 Hafniæ 1772. [6]).

Flörke i Hoppes Taschenbuch, 1800 m. m.

Fr. *El. M. Fries*: Novitiæ Floræ Suécicæ. Lund 1814 etc. Flora Hallandica 1817-18.

Funck. *H. C. Funck*: Cryptogamische Gewächse des Fichtelgebirgs. Leipz. 1801 —05.

Gaud. *J. Gaudin*: Agrostologia Helvetica. Genevæ et Par. 1811.

Gaertn. *J. Gaertner*: De fructibus et seminibus plantarum. Lipz. 1788—91. Supplem. Carpologiæ. 1805, ~~ed. C. F. Gaertner.~~

Gmel. *J. G. Gmelin*: Flora Sibirica. Petropol. 1747 — 49.

Good. *S. Goodenough*: Observations on the British species af Carex. Lond. 1794.

Gouan. *A. Gouan*: Flora Monspeliaca. Lugd. 1765. Illustrationes Botanicae. Tiguri 1773.

Gunn. *J. E. Gunner*. Se Flora Norvegica.

H. och Hedw. *J. Hedwig*: Fundamentum Hist. Nat. Muscorum frondosorum.

[5]) Finnes compl. i Kl. Vet. Ak. Bibl.; incompl. i Ups. stora Bibliothek; samt i Bibl. på Leufsta Bruk.

[6]) I Kl. V. Akad. Bibl. samt i Upsala Bibl.

Lips. 1782. — (St. Cr.) Descriptio et Adumbratio Muscor. frondos. Lips. 1787—97. — (Sp M.) Species Muscorum frond. Lips. 1801 [7]).

Haenke: *Thad. Haenke*: Beobacht. auf Reisen nach dem Riesengebirge. Dresden 1791 m. m.

Hall. A. v. Haller: Historia Stirpium Helvetiæ. Bernæ 1768 [8]).

Hayne. *F. G. Hayne:* Afhandl. i Schraders Journal m. m.

Hell. *C. N. Hellenius*: Dissertatio de Hippuride. Aboæ 1786.

Hn. *C. J. Hartman*: Afhandl. i Kl. V. Akad. Handl. 1814 och 1818. Diss. Genera Gram. Scandinaviæ. Ups. 1819.

Hoffm. *G. F. Hoffmann*: Historia Salicum. Lips. 1785 [9]). Deutschlands Flora. Erlang. 1791—1804.

Hook. *W. J. Hooker*: Monography of the British Jungermanniæ. Lond. 1812 etc. *Hook. et Taylor*: Muscologia Britannica. 1818 [10]).

Hop. *D. H. Hoppe*: Botanisches Taschenbuch. 1790 etc.

[7]) Egas alla af Kl. V. Akad. samt en del af Upsala Bibl.

[8]) Kl. Vet. Ak. Bibl. samt Bibl. på Leufsta.

[9]) Ups. St. Bibliothek.

[10]) Egas complette af Kl. Vet. Akad.

Horn. *J. W. Hornemann*: Danske œconom. Plantelære. Kjöbenh. 1806. Hortus Hafniensis 1813, samt i Fl. Dan.

Host. *N. Th. Host*: Synopsis Plantar. in Austria crescent. Vindob. 1797. Icones et Descript. Graminum Austriacorum, 1801—03.

Huds. *W. Hudson*: Flora Anglica. Ed. 2, 1778.

J. och Juss. *A. L. de Jussieu*: Genera Plantarum sec. Ord. Nat. Ed. Usteri, Turici 1798.

Jacq. *N. J. Jacquin*: Floræ Austriacæ Icones. Vindob. 1773—78. Icones Plant. rarior. 1781—93. Collectanea Bot. 1786—96 [11]).

Kit. *F. Waldstein och P. Kitaibel*: Descriptiones et Icones Plantar. rarior. Hungariæ. Viennæ 1802 —12 [12]).

Koel. *G. L. Koeler*: Descriptio Graminum in Gallia et Germania nascentium. Frankfurt 1802.

Krock. *A. J. Krocker*: Flora Silesiaca. Vratislaviæ, 1787—90.

L. och Lin. *C. v. Linné*: Flora Suecica. Ed. 2, Holmiæ 1754. Spec. Plant.

[11]) Kl. Vet. Ak. och Upsala Bibl.

[12]) En del eges af Kl. Vet. Akademien

Ed. 2. 1762. Genera plant. Ed. 5. 1764. Mantissa alt. m. m.

Lam. *J. B. Monet de la Marck:* Encyclopedie methodique. Botanique. Paris 1783—96. Illustration des Genres 1791.

Leers. *J. D. Leers:* Flora Herbornensis. Colon. Alobr. 1789.

Lehm. *Lehmann:* Monographiæ Primulacearum, Asperifoliarum m. m.

Lightf. *J. Lightfoot:* Flora Scotica. Lond. 1777.

Lilj. *S. Liljeblad:* Utkast till en Svensk Flora. Ed. 2. Ups. 1798 Ed. 3. 1817.

Lois. *Loiseleur Deslongchamp:* Flora Gallica. Parisiis 1806, 1807.

M. B. *F. Marschall a Bieberstein:* Flora Taurico-Caucasica. Carcoviæ 1808.

Menz. *Menzies:* i Transact. of Lin. Soc.

Mich. *J. Micheli.* Genera nova Plantar. Florentiæ 1729. Äfven *A. Michaux:* Flora Boreali-Americana. Parisiis 1803.

Moench. *Conr. Moench:* Enumeratio Plantar. Hassiæ. Cassel 1777. Methodus Plantas Horti et Agri Marburgensis describendi. Marb. 1794, med Suppl. 1802.

Mohr. *D. H. M. Mohr:* Observationes botanicæ. Kiliæ 1803.

Moris. *R. Morison:* Historia Plantarum. Oxonii 1680 [13])

Müll. *O. F. Müller:* i Flora Dan.

Murr. *J. A. Murray:* C. Linnæi Systema Vegetabilium. Ed. 13. Gotting. 1784.

P. B. *Palisot de Beauvois:* Prodrome des 5:e et 6:e famille de l'Etheogamie 1805. Essai d'une nouvelle Agrostographie. Paris 1812.

Pers. *C. H. Persoon:* Synopsis plantarum, s. Encheiridion botanic. Paris 1805 —1807.

Phipps. *Phipps:* Voyage boreal.

Pio. *J. Bapt. Pio:* Dissert. de Viola. Taurini 1813.

~~Poir. *J. L. M. Poiret:* Fortsättn. af La~~ Marcks Encyclop. Method. 1804—13.

Poll. *J. Ad. Pollich:* Hist. Plantar. in Palatinatu cresc. Mannheim 1776.

Relh. *R. Relhan:* Flora Cantabridgiensis. Cantabr. 1783.

Retz. *A. J. Retzius:* Prodromus Floræ Scandinaviæ. Ed. 2. Lips. 1795, med suppl. i 2 Diss. — Observationes Botanicæ. 1779—91 [14]).

Rich. *L. C. Richard:* Annotationes de Orchideis Europæis. Parisiis 1817 m. m.

[13]) Finnes i de flesta större Bibl.

[14]) Kl. Vet. Ak. Bibl. Upsala St. Bibl.

Roth. *A. W. Roth*: Tentamen Floræ German. Lips. 1788—1801. Catalecta Botanica. 1797—1805 m. m.

Rottb. *Chr. Fr. Rottböll*: Afhandl. i Act. Hafn. X Vol.

Röm. *J. J. Römer* och *J. A. Schultes*: C. a Linné Systema Vegetabilium. Stuttgardtiæ 1817 etc.

Salisb. *R. A. Salisbury*: Afhandl. i Transactions of Linnéan Society [15]) etc.

Savy. *Cajet. Savy*: Observ. in varias Trifoliorum Species. Florent. 1810.

Scheuchz. *J. Scheuchzer*: Agrostographiæ Helvet. prodromus. Tiguri 1708. Agrostographia 1719.

Schk. *Chr. Schkuhr*: Botanisches Handbuch. Wittenb. 1791—1803. Histoire des Carex. Leipz. 1802 med Supplem. [16])

Schleich. *J. C. Schleicher*: Plantar. Helvetic. samt Cryptog. Helv. exsiccatarum Centuriæ. Catalogi.

Schmid. *C. C. Schmidel*: Icones plantarum. Norimb. 1762. Dissertationes Botanici Argumenti. Erlang. 1783.

[15]) Kl. Vet. Ak. Bibliothek.

[16]) Kl. Vet. Ak. Bibliothek.

Schmidt. *F. Willeb. Schmidt*: Flora Bohemica. Pragæ 1793—94.

Schrad. *H. A. Schrader*: Journal für die Botanik. Götting. 1799 etc. samt Neues Journ 1805. Commentat. de Veronicis spicatis 1803. Flora Germanica 1806. Monographia Generis Verbasci 1813. [17])

Schreb. *J. C. D. v. Schreber*: Beschreibung der Gräser. Leipz. 1769—1779. Observat. de Phasco. Lips. 1770. Genera Plant. Frankf. 1789 [18]).

Schum. *C. F. Schumacher*: Enum. Plantar. Seelandiæ sept. et orient. Hafniæ 1803.

Schwægr. *Fr. Schwaegrichen*: Joannis Hedwig Species Muscor. Supplementum. Lips. 1811, 1816 [19]).

Scop. *J. Scopoli*: Flora Carniolica. Ed. 2. Viennæ 1760. Anni Historico-naturales. Lips. 1769—72.

Sibth. *J. Sibthorp*: Flora Oxoniensis. Oxonii 1791. Flora Græca, ed. Smith. Lond. 1806.

Sm. *J. E. Smith*: Flora Britannica. Lond. 1800 —

[17]) Kl. Vet. Ak. Bibl.

[18]) Kl. Vet. Ak. Bibl. Leufsta Bibl. 11 Theil.

[19]) Kl. Vet. Ak. Bibl.

1804. Compend. Floræ Brit. Ed. 2. Lond. 1816 m. m.

Spr. och Spreng. *Curt. Sprengel*: Floræ Halensis Tentamen cum Mantiss. Halæ 1806. Pugilli Plant. 1813, 1815. etc.

Sw. *O. Swartz*: Afhandl. i Sv. Vet. Ak. Handlingar, Schraders Journal m. m. Flora Indiæ occident. Erlang. 1797—1806. Dispositio system. Muscorum frond. Sueciæ Erlang. 1799. Synopsis Filicum. Kiliæ 1806. Liljeblads Utk. till Sv. Floran Ed. 3 (Mossorna).

Sv. B. *Svensk Botanik*. Stockh. 1799.

Thuill. *J. L. Thuillier*: Flore des environs de Paris. Ed. 2. Paris 1799.

Tournef. *J. Pitton de Tournefort*: Institutiones Rei Herbariæ, 1717—1719. Corollarium institutionum rei herb. Paris 1703.

Turn. *Daws. Turner*: Muscologiæ Hibernicæ Spicilegium. Lond. 1804 [20])

V. A. H. *Kl. Svenska Vetenskaps Akademiens Handl.*

W. och Wg. *G. Wahlenberg*: Flora Lapponica. Berol. 1812. De Veget. et Clim. Helvetiæ sept. Turici 1813. Fl. Carpathorum, Gott.

[20]) Kl. Vet. Ak. Bibl.

1814. Fl. Upsaliensis. Upsaliæ 1820 m. m.

Vahl. *M. Vahl:* Symbolæ Botan. Hafn. 1790—94. Enumeratio Plantarum. Hafn. 1805, 1806.

Wallm. *J. H. Wallman:* Utgifvare af Liljebl. Flora Ed. 3.

Waldst. se Kit.

Wallr. *F. G. Wallroth:* Annus Botanicus. Halæ 1815.

Web. *G. H. Weber:* Spicileg. Floræ Gotting. Gothæ 1778, samt

Fr. Weber: Prodromus Historiæ Muscor. hepaticor. Kiliæ 1815 m. m.

Weig. *C. E. Weigel:* Flora Pomerano-Rugica. Berol. 1769. Observationes Botanicæ. Gryphiæ 1772.

~~Vent. *Etienne P. Ventenat:* Tableau~~ du Regne Vegetat. Paris 1799.

Wib. *Chr. Wibel:* Primitiæ Floræ Wertheimensis. Jenæ 1799.

Vill. *D. Villars:* Histoire des Plantes du Dauphiné. Grenob. 1786—88.

Willd. *C. Lud. Willdenow:* C. Linnæi Species Plantar. Berol. 1797 etc. Enumeratio Plant. Horti Berolinensis, 1809. Supplem. 1813 m. m.

With. *W. Withering:* Botanical Arrangement of the Vegetables of Great

Britain. Ed. 3. Birmingh. 1796.

W. M. *Weber und Mohr*: Reise durch Schweden 1804. Botanisches Taschenbuch auf das Jahr 1807.

Wulf. *Xav. v. Wulfen*: i Jacquins Collectanea m. m.

Förkortningar och Tecken.

a. — allmän.
afd. — afdelning.
auth. — authentika exemplar.
Back. — Backar.
Bergsr. Bergsrötter.
Betesm. — Betesmarker.
b bl. — blå blommor.
bl. blr. — blommor el. blommar.
blng. — blomning.
Blek. — Blekingen.
Bh. Boh. — Bohuslän.
(d.) — dålig (om fig.).
Dal. — Dalarne.
dens. — densamma som föreg.
Dik. — Diken.
e. l. — examinerad lefvande.
e. t. — examinerad torr.
enl. — enligt.
ex. — exemplar.
f. — figur.
Fig. — Figur.
Finnm. — Finnmarken.
Fjv. — Fjällvext.
Fukt. — Fuktiga ställen.
föreg. — föregående (art el. slägte).
förf. — författaren.
G. — Gottland.
g. bl. gula blommor.
gr. bl. gröna blommor.

Gestr. — Gestrikland.
Gård. — Gårdar och Byar.

Hall. — Halland.
Hed. — Hedar.
Hels. — Helsingland.
Herb. — Herbarium.
Hfstr. el. Hafsstr. — Hafsstränder.
hv. bl. — hvita blommor.

K. — Kärr.
Källdr. — Källdrag.

l. och *lin.* — lineer.
Lerj. — Lerjord.
Lpl. — Lappland.
Lpm. — Lappmarken.
Lul. — Luleå.

m. g. — minre god. (om fig.).
medl. — medlersta. (Sv.)
meränd. — merändels.

n. — nästan.
N. — Norrige. — äfven: på Norrska.
N. F. — Naturliga familjen.
Ner. — Nerike.
Nordl. — Norrska Nordlanden.
[illegible] *Sv.* Norrland.

[illegible]

[illegible]kring.
[illegible]v. — omvändt.

[illegible] — quarter.

r. — rar.
r. bl. — röda blommor.

Rosl. — Roslagen.

S. N. — Södra Norrige.

Sc. Sk. eller Skand. — Skandinavien.

Sk. — Skåne.

Sml. — Södermanland.

Smol. — Smoland.

Sn. — Socken.

st. — ställen.

storl. — storlek.

str. — stränder.

Stånd. — Ståndare.

Sv. — Svensk; på Svenska.

t. — (efter Fig.) tabell.

t. — tum.

Trondh. — Trondhjem.

U. Upl. — Upland.

Utl. — Utländsk.

v. eller viol. bl. — violetta blommor.

Var. — Variation eller Varierar.

V. el. Vatt. — Vatten.

VB. — Vesterbotten.

VG. — Vestergöthland.

Vml. — Vestmanland.

Våt. — Våta ställen.

Väg. — vid vägar.

Värml. — Värmland.

Åkerr. Åkerrenar.

Åkr. — Åkrar.

Ä. — Ängar.

Ö. — Öland.

öfr. — öfriga.

ÖG. — Östergöthland.

⊙ — enårig rot.

♂ — tvåårig rot.

♃ — flerårig rot.

♄ — träd, eller buske.

♄ ♃ — buskvext närmande sig till ört.

♂ — hanblomma eller hanvext.

♀ — honblomma eller honvext.

! — utmärker stället hvarifrån författ. eger sina exemplar, stundom Gifvaren.

o (noll) — utmärker, att delen saknas.

* — i Marginalen, att följande art endast är funnen i Norrige.

† — i marg., att vexten ej är egentl. Skandinavisk, utan i nyare tider förvildad.

‡ — i marg. att arten i nyare tider ej blifvit återfunnen.

I, II, III, IV, V. efter Fjv. utmärker fjällets regioner (se p. LX).

1, 2, 3 etc. efter varaktighetstecknet utmärker de månader, i hvilka vexterna blomma; hos Cryptogamerna, när frukten mognar.

— (minus) — i diagnosen, betecknar, att delens form varierar mellan de båda utmärkta extremerna.

— vid vextställen, att örten blifvit funnen i och mellan de uppgifna orterna, hvarvid dessas ordning tillkännager den förmodade rigtningen af

vextens fortplantning *.) — Der detta tecken saknas, äro blott strödda ställen, der den träffas, bekanta.

*) t. e. Tilia *europaea* L. (Sk. — Gestr.) d. v. s. Linden, såsom ett sydligt träd, upphör i Gestrikland att vexa i någon myckenhet; något enda träd kan väl träffas litet nordligare.

— Fagus *sylvatica* L. (Sk. — ÖG. Boh.) Boken sprider sig från Skåne, på östra sidan till ÖG., på vestra till Bohus; längre nordligt saknas den.

— Carex *globularis* (Lpl. — Gefle.) Från sitt nordliga stamhåll sprider denna starr sig ej längre än till Gefle.

Afvikande eller svårbestämba-ra slägten.

Triandria.

Kobresia. Sambyggare.
Arrhenatherum. En- och tvåkönade blr.

Tetrandria.

Ruppia. Kan tagas för Diandrist och sambyggare.

Pentandria.

Solanum. }
Jasione. } Stånd. knappar sammanvexta.
Viola. }
Impatiens. }
Evonymus. Var. med 4 stånd.
Chenopodium *polysperm.* Har 3 stånd.
Ulmus. Var. med 4 stånd.
Asclepias.

Hexandria.

Acorus. Var. från 5–7 stånd.
Calla. Stånd. antal obestämdt.

Dodecandria.

Euphorbia. Stånd. utvexa på olika tid.

Didynamia.

Linnæa.

Tetradynamia.

DRABA *muralis.*]
CARDAMINE *hirsuta.*]Var. med 4 Stånd.

Monadelphia.

GERANIUM.]Stånd. föga hopvexta.
OXALIS]

Polyadelphia.

HYPERICUM. Stånd. föga hopvexte.

Monoecia.

ZANNICHELLIA.]Sällsynta med ♂- blr.
NAJAS.]

XANTHIUM.

PINUS.

BRYONIA.

Dioecia.

POPULUS. Var. till Ståndarnes antal.

STRATIOTES. Sälls. med ♂- blr.

JUNIPERUS.

TAXUS.

Inledning.

Då de organiserade kropparne utgingo från Skaparen, begåfvade med det lif, som är villkoret för deras organism, erhöllo de med lifvet kraften att ersätta sitt ställe på jorden med förnyade varelser, innan de sjelfva återvända till sitt ursprung. Denna förmögenhet, som är lifskraftens mest characteriserande yttring, förser jorden beständigt med nya generationer af lif, af olika yttringar efter de olika grundformer, som bestämma varelsernas slägten. Då menniskan vill rigta sin undersökning på de organiserade, det vill säga de lefvande delarne af naturen, och skilja art från art, eller förena dem i familjer och klasser, öfverensstämmande med naturens lagar, och derigenom finna föremålens inre harmonie samt deraf flytande öfverensstämmelse i egenskaper — yttersta föremålen för all naturforskning — vore ett noga uppletande af dessa grundformer i lif den osvikeligaste methoden. Men såsom lifvet är för oss en oupplöst gåta och oss endast bekant genom dess yttringar, återstår ingen annan utväg att komma dessa grundformer på spåren än en noggrann undersökning af organisationen, såsom phænomen af lifvets grundform.

Kropparnes organisation betraktas antingen uti delarnes inre byggnad på ett anatomiskt sätt, eller uti delarnes yttre förhållanden till antal, form, läge och proportion. Analysen af delarnes grundämnen tillhörer chemien. — Då man serskildt betraktar vexterna, hvilka äro föremålen för den botaniska kunskapen, rigtar man sin uppmärksamhet i synnerhet på den sednare delen af vextphysiologien, eller delarnes yttre egenskaper, emedan svårigheten eller omöjligheten att anatomisera det inre af vexten och utforska dessa, de små delarnes förrättningar, hvilka gifva den sin form, göra den förra kunskapsgrenen mörk och ofullkomlig.

Det första steget på den botaniska banan blir således en öfversigt af de delar med deras egenskaper, som förekomma hos vexterna, för att medelst denna kännedom göra det andra, åtskilja arterna, hvarefter man förenar de beslägtade och betraktar naturen som ett helt, det är, i system. Ännu saknar denna vetenskap en enkel princip för dessa handlingar. Det chemiska begreppet af art, såsom bestämd af grundämnenas proportioner, låter icke använda sig på de mångfalldigt sammansatta organiserade kropparna; gränserne mellan naturalstren måste här, som redan blifvit sagdt, sökas i deras yttre bildning och följakteligen grunden till artbestämningen uti de i ögat fallande delars beskaffenhet. Under åtskiljandet af arterna efter denna method märker forskaren snart svårigheter, hvilka stundom knappt kunna öfvervinnas, gränsen står ej alltid att finna, och just här, der bristen af allmän princip vid artskil-

landet visar sig märkligast, finner man nödvändiga tillvarelsen af slägten, som innefatta arter, mellan hvilka ögat ofta lättare finner skilnaden, än orden kunna bestämdt uttrycka den. Ett slägte, som omfattar så beskaffade arter, kallas naturligt (familj), emedan alla dess så kallade arter, att döma af yttringarne, uppkommit och utbildats af en enda grundform. Andra arter ega väl större olikheter i en del partiers förhållanden, men med vissa orubbade likheter i de delar, som starkast charakterisera vextlifvet, fortplantningsorganerna; äfven dessa stå följaktligen under naturliga slägten. Vore alla så beskaffade slägten iordningbragta och sins emellan klassificerade, så vore vextriket i ett naturligt system. Men innan alla de vexter, som ännu finnas dolda uti obesökta länder af vårt klot, på det torra och på hafsbottnen, blifvit dragne ur sitt mörker och införlifvade i det stora hela, hvaraf vi blott ega fragmenter, förr lära ej våra forskningar kunna åstadkomma någon ting fullkomligt, hvilket synes så mycket svårare, som sannolikt en mängd familjer gått förlorade under vårt klots revolutioner. Imellertid har menniskoförståndet, som i allt söker en viss ordning, äfven af det nu bekanta, bjudit till att uppställa en kedja, hvilken, ehuru dels stympad, dels med en del sannolikt falskt anordnade länkar, tjenar framtidens forskningar till ett ledband.

De stora luckor, det naturliga systemet lemnar och måste lemna, förvilla ofta till den grad naturforskaren, att han sväfvar i ovisshet om platsen för en del vexter, och då han af det redan

bestämda söker lagen för det hela, löper han alltid fara att stadga en falsk princip, emedan naturen ej jemkar sig efter våra begrepp, och ingen erfarenhet är allmännare än den, att den indelningsgrund, man genom abstraction af någon vextfamiljs förhållande funnit, ofta på intet sätt låter använda sig vid en annan. Så att man kan påstå, att, så snart naturalisten framställer en princip, om än abstraherad af otaliga erfarenheter, och ordnar alstren derefter, upphör hans system att vara naturligt, och af denna grund äro alla, på ensidiga principer byggda, system mer och minre artificiela, så länge ej allt är kändt, som i ett sådant bör ingå. Bland dylika system anses de för mest naturenliga, som minst skilja beslägtade arter; men, i samma mon som de vinna i denna fullkomlighet, äro de mindre bestämbara genom enkla principer, och dessas mångfald gör dylika system otjenliga för den preliminära kunskapen, hvars föremål är arternas kännedom. Å den andra sidan lättar principens enhet artbestämmandet, men skingrar och sönderslitar stundom slägten och familjer samt förvillar dymedelst begreppet om det hela. Medelvägen af dessa båda motsatser torde derföre vara den tjenligaste, då man vill på en gång visa en lätt väg att lära känna arterna och ge ett någorlunda sammanhängande begrepp om deras ordning.

Af sådana, på flera, men få, principer byggda system innehar med rätta det Linneiska första rummet, men är dock, såsom alla dylika system måste blifva, ett medelting mellan konst och natur.

Enligt detta system, som ligger till grund för närvarande verk, med de ändringar nyare åsigter och upptäckter påfordrat, indelas vexterna i a r t e r, förenade i s l ä g t e n, hvilka åter samlas enligt fortplantningsdelarnes öfverensstämmelser uti o r d n i n g a r och k l a s s e r.

Art (*Species*), kallas hvarje vext, som, härflytande af en determinerad nuance i den slägtbestämmande grundformen, oföränderligt genom generationer bibehåller samma charakterer, med hvilka den skiljes från alla andra; smärre afvikelser undantagna, som härflyta af klimat, jordmon och vextplats, samt stundom antydas af botanisten under namn af a r t f ö r ä n d r i n g a r, a f a r t e r, v a r i e t e t e r (*varietates*, *subspecies*).

Slägte (*Genus*) är enligt det naturliga begreppet en samling, eller familj af arter, som ega en gemensam grundform i lifskraften, hvilken tydligast charakteriseras genom sin yttring uti fortplantningsdelarnes egenskaper, med större eller minre oföränderliga olikheter uti de öfriga delarna. Ett fullkomligt naturligt slägte liknar en enda föränderlig art och medger stundom med svårighet en vidare delning *). — Ett så kalladt *artificielt* slägte är antingen sammansatt af arter, hörande till samma naturliga slägte, ehuru skenbart afvikande från hvarandra genom bristen af förenande mellanarter, och är då i sjelfva verket naturligt **), el-

*) *Circaea*, *Fragaria*, *Lunaria* etc.

**) T. e. *Cistus* skulle utan en eller annan mellanliggande art (*C. Fumana*), anses högst artificielt, då det

ler ock sammansatt mot naturen af ej hophörande arter, ehuru till vissa delar skenbart förenade *). Hvilkendera af dessa twå händelser eger rum, är oftast svårt eller omöjligt att afgöra.

Ordning (*Ordo*) förhåller sig till slägte alldeles som detta till sina arter. Den innefattar en mängd slägten, förenade i en familj, med större eller minre likheter uti fortplantningsdelarna, betraktade i deras förhållande sins emellan. De äro äfven naturliga eller artificiela. I förra fallet innefatta de flera slägten, hvilkas yttre nästan vid första blicken tillkännagifver deras affinitet, hvarföre de i sjelfva verket kunna anses såsom ett enda slägte. — Artificiel ordning förhåller sig såsom ett med konst tillskapadt slägte. Båda slagen förekomma i Linnés system.

Klass (*Classis*) är i naturlig bemärkelse ej annat än en ordning, men i mer artificiela system innefatta klasserna flera ordningar, som ega en viss charakter gemensam. Linné, som vid uppställningen af naturalstren grundat sitt system på den dubbla principen: Frörednings delarnes antal och beskaffenhet, inrättar sina klasser till en del efter Ståndarnes antal, en del efter deras förhållanden sins emellan eller till pistillen. Ordningarne äro i de artificiela klasserna, eller de, hvilka bestämmas

icke desto minre i författarens tanka är rätt naturligt.

*) T. ex. *Prunus*.

af ståndarnes antal, inrättade efter honornas eller rättare efter stiftens antal; i de naturliga äfven efter deras egenskaper och andra omständigheter. Detta System kallas Sexualsystem, såsom grundadt på kön-delarnes egenskaper. Efter en öfversigt af vexternas yttre delar och egenskaper, skall detta system med obetydlig ändring framställas.

ORGANOGRAPHIE.

Hvar och en med tydliga könsdelar försedd vext består af trenne hufvuddelar: Rot, Bål och Fröredning. Några af de vexter, hvilkas köndelar ännu äro obekanta, sakna den ena eller andra af dessa delar, och sådane arter gifvas, hvilkas delar så förenas, att man svårligen eller alldeles ej är i stånd att bestämdt urskilja dem. Phanerogamerne, eller de vexter, hvilkas frörednings-delar man till beskaffenhet och förrättningar tror sig känna, ega alltid dessa delar, och merändels, utom dem, andra mer eller minre väsendtliga delar, såsom Blad, Bihang och Beklädnad.

ROTEN (*Radix*) är i afseende på varaktigheten antingen enårig, tvåårig eller flerårig.

i afseende på figuren:

enkel, krypande, tapplik (*fusiformis*), klotrund; grenig, trådig, tufvad, hopknippad, handlik (*palmata*), lökformig (*bulbosa*), knöllik, (*tuberosa*) grynlik, stympad (*praemorsa*), ledfull, flerstjelkig (*multicaulis*), då den vid jordbrynet delar sig i flera stjelkar, o. s. v.

BÅLEN (*Truncus*) har för olika vextordningar erhållit olika namn*): Stjelk eller Stam, Strå, Stängel, Fot.

Stjelk (*caulis*) kallas bålen af en vext, då den på en gång bär blad och fröredning; hos några få saknas dock bladen. Stam kallas den hos träd och Ormbunkar.

Strå (*culmus*) skiljer sig endast genom inre byggnaden från stjelken. Med detta namn betecknas bålen hos gräsarterna.

Stängel (*scapus*) är en bål som uppstiger från roten utan blad, endast försedd med fröredning; tillhör i synnerhet en del Lökvexter.

Fot (*stipes*) uppbär Svamparnes hatt, är köttig och utan blad.

Bålen är i afseende på varaktigheten: örtartad (*herbaceus*), af mindre fast sammansättning, uppkommer om våren och utdör följande vintern; — trädaktig (*suffruticosus*) af hårdare beskaffenhet och öfvervintrande med sin nedre del; — buskartad (*fruticosus*), mångårig, som hvarje år genom knoppar (*gemmae*) gifver nya skott, men hinner ej betydlig höjd; — trädlik (*arboreus*), då den på roten formerar stam och uppnår ansenligare höjd och ålder.

Till rigtningen:

Upprätt (*erectus*); uppstigande (*adscendens*), då dess nedre del är liggande åt marken, men den öfra upprätt; nedböjd (*declinatus*), då

*) Hvilket väl är ganska inconsequent, men medförer åtskilliga fördelar.

den ofvan roten är mer eller minre uppstående öfver marken, men sedan böjd nedåt; u p p b ö j d (*incurvatus*), då den uppstiger båglikt från roten; l u t a n d e (*nutans*), nedre delen upprätt, den öfre något slak; u t b r e d d (*diffusus*), då ingen del deraf är uppstående, ej en gång grenarne; n e d l i g g a n d e (*procumbens*), då blott de blombärande topparne äro uppstigande; denna egenskap är således en olika grad af den uppböjda bålen, likasom den nedböjde kallas n e d f a l l a n d e (*decumbens*), då största delen deraf, utom den närmast roten är nedliggande; k r y p a n d e (*repens*), då bålen är fullkomligt nedliggande och slak; r e f v i g (*sarmentosus*), utskjutande längre jordliggande sidoskott; r o t s l å e n d e (*radicans*), då den i lederna eller bladvecken utskjuter rottrådar, hvilka fästas i jorden i egenskap af rötter; r a k (*rectus, strictus*); s t y f (*rigidus*); s p r ö d (*fragilis*); v i d j e l i k (*virgatus*), böjlig och smidig; s l a k (*laxus, debilis*), då den med möda bär sig; v r i d e n (*obliquus*) ett halft hvarf eller deromkring; k n ä b ö j d (*geniculatus*), då den är försedd med en eller flera knälika leder; f l e r b ö j d (*flexuosus*), krokig med ormlik böjning; s l i n g r a n d e (*volubilis*), då bålen uppstiger efter ett stöd, hvaromkring den slingrar sig i form af en korkskruf, och det antingen åt h ö g e r eller mot solen (*dextrorsum*), eller åt v e n s t e r, med solen (*sinistrorsum*); k l ä n g a n d e (*scandens*), då den slaka bålen söker ett stöd,

hvarvid den fäster sig antingen genom klängen, sin taggiga beklädnad, eller med rotslående fibrer.

Till skapnaden:

trind (*teres*) utan kanter; halftrind, på en sida platt; hoptryckt (*compressus*), på två motsatta sidor plattad, men ej till den grad, som då den kallas platt (*complanatus*); tvåäggad (*anceps*), något tjock, men afplattad med något hvassa kanter; kantig, 3—10 kantig (3—10 *queter*), med upphöjda sidor; 3—10 sidig (3—10 *angulus*), med platta sidor; 3—10 äggad (3—10 *gonus*), med intryckta sidor, utstående vinklar; efter kantens beskaffenhet kallas den trubbkantig, hvasskantig, skärpkantig, då den nästan är skärande hvass.

Till ytan och beklädnaden:

med korklik bark, sprickfull, slät (*laevis*), utan streck eller fåror; strimmig, (*striatus*); fårad (*sulcatus*); refflad; glatt (*glaber*), utan hår eller dyiikt; sträf (*scaber*), af omärkliga styfva hår, eller skarp af fina knölar i yttre huden (*epidermis*); småtaggig (*muricatus*), då dessa knölar äro synbara; styfhårig (*strigosus*); sträfhårig (*hispidus*), olika grader af en styf hårighet; sträfluden (*hirsutus*), full af något långa sträfva hår; hårig (*pilosus*), då håren äro spridda och mjuka; luden (*villosus*), då de äro täta; finhårig eller mjukhårig (*pubescens*), då en kort ludenhet betäcker dess yta; tätluden (*tomentosus*) och ulltäckt (*lanatus*) utmärka ett minre eller mera ullikt ludd; — den kallas väpnad (*armatus*), med taggar och torn, deraf

krok- eller raktaggig (*aculeatus*); t o r n b ä r a n d e (*spinosus* Jemf. Örtbihanget); då dylika vapen felas, kallas den o b e v ä p n a d (*inermis*); — b a r (*nudus*), utan blad eller bihang; b l a d l ö s (*aphyllus*); b l a d i g (*foliosus*); s l i d a d (*vaginatus*), med slidor, oftast slutande sig i ett blad; f j ä l l i g (*squamosus*), betäckt med mer eller minre slaka, ofta hinnaktiga fjäll; b l a d t ä c k t (*imbricatus*), betäckt af öfver hvarandra liggande blad; s t i p e l b ä r a n d e (*stipulatus*), med bladformigt bihang vid bladens vidfästning; h i n n k a n t a d och v i n g a d (*alatus*), med smalare eller bredare nedlöpande hinnaktiga kanter, merändels sammanflytande med bladen eller deras skaft; l ö k b ä r a n d e (*bulbifer*), med lökartade knoppar antingen i bladvecken eller bland blommorna.

Till s a m m a n s ä t t n i n g e n: l e d a d (*articulatus*), med afsättningar, vid hvilka merändels blad utgå, de mellan lederna liggande stycken kallas m e l l a n l e d e r (*internodia*); f u l l k o m l i g t e n k e l (*simplicissimus*), utan alla grenar; s i m p l e x, med endast blomstringsgrenar; toppalstrande (*prolifer*), då grenarne utgå från toppen; grenig (*ramosus*), med sidogrenar; k l y n n e d e l d (*dichotomus*), då bålen delar sig i tu och hvarje gren sedan fortfar att klyfva sig på samma sätt; då grenarne ega ungefär samma höjd d. v. s. då de yttre äro längre och de medlersta kortare, kallas bålen j e m n t o p p a d (*fastigiatus*).

Grenarne (*rami*), äro s k i f t e v i s a (*alterni*), då den ena sitter något högre än den andra; m o t s a t t e (*oppositi*), sittande midt emot hvaran-

dra på ömse sidor om bålen, och det antingen **tvåsidigt** (*distiche*), då grenarne upptaga blott tvänne sidor af densamma, eller **korsvis** (*decussatim*), då de äro motsatta parvis på bålens fyra sidor, så att den sedd från toppen synes hafva grenarne i kors; **stjelkomringande** eller **i krans** (*verticillati*), då 3 eller flera omgifva bålen som en krans; **strödda** (*sparsi*), spridda utan inbördes ordning; — **upprätta** (*erecti*), då de äro indragna till bålen, eller **tilltryckta** (*appressi*); **utstående** (*patentes*), något frånstående densamma; **utböjde** (*divergentes*), då de närma sig till horizontallinien; **utsperrade** (*divaricati*), då de äro horizontala eller något derunder; **nedböjda** (*deflexi*), betydligen nedböjda under h. linien; tillbakaböjde (*reflexi*, *retrofracti*), nedböjda nästan till bålen. — De äro dessutom **raka**, **flerböjda**, **vidjelika** o. s. v. **försedda med skärm** (*bracteati*), då de, vid basen eller **vidfästningen** (*insertio*), ega små blad, olika örtbladen; — **lika långa**, **längre** eller **kortare** än bålen, än bladen o. s. v.

Blad (*folia*), ega sitt ursprung antingen omedelbart af roten, eller utgå de från stjelken och kallas i enlighet härmed **rotblad** eller **stjelkblad**, hvilka åter delas i **stjelkblad**, **grenblad** (*ramea*); **toppblad** (*coma*). Alla phanerogamer ega dessutom **fröblad** (*cotyledones*), hvilka äro de första, som utveckla sig ur det öppnade fröet; dessa blad förekomma sällan vid vex-

ternas beskrifning och ega ungefärligen samma form inom hvarje familj.

Bladens delar äro: öfre och undre sidan (*pagina super.* och *inferior*), basen (*basis*), deras mot stjelken rigtade ända, motsatt mot toppen (*apex*); kanten (*margo*), den delen, som ligger närmast bräddden (*ora*) af bladen.

De äro i anseende till vidfästningen: skaftade (*petiolata*), med längre eller kortare bladskaft (se nedanf.); oskaftade (*sessilia*), sittande omedelbart fästade vid bålen, och äro i detta fall antingen icke omfattande, halft omfattande (*semiamplexicaulia*), eller omfattande (*amplexic.*) stjelken, allt efter som deras basis minre eller mer omgifver densamma; nedlöpande (*semidecurrentia et decurrentia*), då deras kant ej upphör vid vidfästningen, utan fortsättes minre eller mer utföre stjelken; hopvuxne (*connata*), då tvänne blads ytor eller bräddar äro sammangrodda; genomborrade (*perfoliata*), då tvänne motsittande blads baser äro hopvuxna; slidförande (*vaginantia*), då deras basis omgifver bålen med en slida (*vagina*), som är trind, tvåeggad, kantig, refflad; glatt, hårig o. s. v.

I anseende till antalet äro de ett, två, tre; få eller många.

Till läget:
skiftevisa, ensidiga (*secunda*) rigtade åt en sida, tvåsidiga, strödda, hopgyttrade, stjelktäckande eller tegellaggda [*imbricata*]; knippvisa [*fascicula-*

ta], då flera utgå från en punct; parvisa, två och två *[bina]*, 5 och 3 *[terna]*; motsatta, korsvisa, 4—10 i krans *[4—10,na, verticillata]*, närmade *[approximata]*; aflägsnade *[remota]*, eller mer och minre åtskilda *[distantia]*.

Till rigtningen:

upprätta, styfva, tilltryckta, utstående, horizontala, in- och utböjda o. s. v. skärformiga *[falcata]*, krökta som en handskära; klolika *[unguiformia]*, minre krökta, men mer spetsade; skrufvridna *[tortilia]*, som en korkskruf; vinda *[obliqua]*, vridna till hälften, som vingen på en väderleka; omvridna *[resupinata]*, undre sidan vriden uppåt; verticala, då kanterna äro rigtade upp och nedåt; flytande *[natantia]*, på vattnet; nedsänkta *[immersa]*, under vattnet.

Till formen:

då bladskaftet är fästadt på bladens undre sida, sköldlika *[peltata]*; vanligare former äro följande: cirkelrunda *[orbiculata]*; äggrunda *[ovata]*, då deras basis är bredare än spetsen; treangelformiga *[triangularia, deltoidea]*; ovala *[ovalia]*, då båda ändar ega en kort spetsning med en bredd, som närmar sig till den runda formen; då bladet har längden omkring dubbelt större än bredden, med kort tillspetsning åt ändarne, kallas det aflångt *[oblongum]*; men lancettlikt *[lanceolatum]*, då tillspetsningen är längre och bladets jemnbreda del ganska kort; ett sådant blad kan vara 3—5 gånger så långt som största bredden;

s y l l i k t [*subulatum*], då basen är bredare och bladet derifrån tillspetsadt och smalt; j e m n-b r e d t [*lineare*], då bladet är utdraget och bibehåller till större delen samma bredd; b a r r l i k t [*acerosum*], då bladet är ganska smalt, jemnbredt och af en styfvare byggnad; — e l l i p t i s k t [*ellipticum*] kallas ett ovalt eller aflångt blad, då dess ändar äro rundade, icke spetsade; — v i g g l i k t [*cuneiforme*], då bladen från en bredare spets jemnt afsmalna till sin basis; t u n g l i k t [*ligulatum*], en form som ligger emellan föregående och följande; s p a d l i k t (*spathulatum*), då ett nästan rundt blad eger en hopdragen smal basis; s v ä r d-l i k t (*ensiforme*), jemnbredt blad liknande till formen en värja; s a b e l f o r m i g t (*acinaciforme*) och b i l f o r m i g t (*dolabriforme*), former, som sällan förekomma; — h j e r t l i k t (*cordatum*) kallas ett blad, som har en insänkning vid basen, och hvars tvärdiameter är mindre än längden; n j u r-l i k t (*reniforme*) liknar föregående, men tvärdiametern är bredare än längden; — m å n l i k t (*lunatum*), då de båda sidoflikarne på ett njurlikt blad äro utdragne bakut och spetsade; p i l f o r m i g t (*sagittatum*), då flikarne af ett hjertlikt blad äro spetsiga; s p j u t l i k t (*hastatum*), då det är på det sättet treflikigt, att det eger tvänne motsatta flikar vid basen, som äro utstående och utdragna; g i g f o r m i g t, (*panduraeforme*), ett aflångt blad med intryckta sidor. — Modifierande adverber till dessa former äro: s m a l t, b r e d t, v i d g a d t, k o r t, u t d r a g e t; då formen ligger mellan tvänne andra, sättas de tillsammans såsom: j e m n-

b r e d t - l a n c e t t l i k t; h j e r t l i k t - a f l å n g t o. s. v. då man vanligen sätter det adjectivet sist, hvartill formen mest närmar sig. Adverbet o m v ä n d t [*ob—obverse*] utmärker ett omvändt förhållande hvad bladets hufvudcharakter angår, så att ett o m v ä n d t - ä g g r u n d t [*obovatum*] har toppen bredare än basen, o m v ä n d t h j e r t l i k t [*obcordatum*], att bladet har den hjertbildande intryckningen i toppen o. s. v. — Bladet är vidare f l i k i g t [*fissum* etc.] på olika sätt; till d j u p e t: 2—7 f l i k i g t [*2—7 fidum*] med grunda, merändels parallela inskärningar; 2—7 k l u f v e t [*2—7-lobum*] till omkring midten; 2—7-d e l a d t [*2—7 partitum*] nästan till basen; — till f o r m e n: h a n d l i k t (*palmatum*), ett 4—6-klufvet blad, hvars flikar utsperras nästan som fingrar; f i n g e r l i k t [*digitatum*] 4—6-deladt i smalare flikar; f o t l i k t [se ned.]; l y r f o r m i g t (*lyratum*), ett mot basen flerflikigt blad, hvars topp är bredare och föga flikad eller hel, r u n d t a g g a d t [*runcinatum*], då dess båda sidor äro flikiga, med större, båglikt tillbakaböjda flikar; b u g t i g t [*sinuatum*], då bladets brädd har flera trubbiga, djupa intryckningar; i n s k u r e t [*incisum*] med hvassa oregelbundna, mindre djupa inskärningar; om flikarne äro större, kallas bladet l a c i n i e r a d t [*laciniatum*]; högsta graden af oregelbundenhet i inskärningen har ett s a r g a d t blad (*f. lacerum*): p i n n t a n d a d t [*pinnatifidum*], då dess båda sidor äro djupt klufna i flikar, någorlunda svarande mot hvarandra, men med basen alltid hopbängande; då det är så djupt flikadt, att föga samman-

hang återstår kallas det **pinndeldt**. Ett blad, som är utan dylika inskärningar, kallas **helt** eller **odeldt** (*integrum*).

Till utsträckningen:

platta (*plana*); **med tillbaka viken kant** (*margine reflexa*); **rännformige** (*canaliculata*), ofvan rundadt urholkade i form af en ränna; **kölade** (*carinata*), likasom vikne på längden i form af en vinkligt urholkad ränna; *concava convexa*, i förra fallet kupiga ned, i sednare uppåt; **möss- och strutformiga** (*cucullata*), liknande en mer eller minre plattad strut; **veckige** (*plicata*), med ordentliga veck, gående från bladets basis till brädden, som deraf blir vinklig upp och ned; **vågige** (*undata*), då vecken äro oordentliga och brädden blir bugtig, icke vinklig, upp och ned; **krusiga** (*crispa*), då bladen, serdeles i kanten, äro oregelbundet skrynklade.

Till consistencen:

hinnaktiga (*membranacea*), då bladens båda ytor nästan vidröra hvarandra utan betydligt *parenchyma*, en större grad häraf är **hinnskaliga** (*scariosa*), af något genomskinlig fjäll-lik sammansättning; **tjocka** (*gibba*), motsatsen af föregående form, hithörande former äro: **trind**, **half-trind**, **hoptryckt**, **kantig**, **svärdlik**, **barrlik**; o. s. v. **saftiga** (*pulposa*); **köttige** (*carnosa*); — **täta** (*compacta*); **ihåliga** (*tubulosa*, *fistulosa*).

Till b l a d b r ä d d e n:

h e l b r ä d d a d e (*integerrima*), då bladen icke ega tänder eller sågtaggar; n a g g a d e (*crenata*), då brädden eger små obetydliga inskärningar, hvilkas båda sidor hafva lika längd; n a g g t a n d a d e kallas de, då små tänder förekomma i brädden af bladet; s å g a d e (*serrata*), då bräddens tänder äro sneda med ena sidan längre; t a n d a d e (*dentata*), då tändren äro af obestämd form; förändringar af dessa former äro: d u b b e l s å g a d e (*duplicato-serrata*), då de gröfre sågtändren å nyo äro insågade; h v a s s å g a d e, t r u b b s å g a d e, f i n- och g r o f s å g a d e o. s. v. hvilket gäller äfven om tandade blad; — t a g g b r ä d d a d e (*spinosa*), då tänder förekomma med stickande spetsar; h å r b r ä d d a d e (*ciliata*); b r o s k k a n t a d e (*marg. cartilaginea*), kanten försedd med hvit brosklik brädd; g l a n d e l b r ä d d a d e (*marg. glandulosa*) o. s. v. b u g t b r ä d d a d e (*repanda*), då brädden har jätta intryckningar och de utskjutande delarne äro rundade.

Till s p e t s e n:

r u n d a d e, t r u b b i g a (*obtusa*); då bladet är spetsadt, men sjelfva udden trubbig, kallas bladet t r u b b a d t (*obtusiusculum*); i n t r y c k t a (*retusa*), trubbiga med en obetydlig rundad insänkning i toppen; u r n u p n e (*emarginata*), djupare, merändels något spetsigt intryckte; tvärhuggne (*truncata*); s p e t s i g e (*acuta*); s p e t s a d e (*acuminata*); med förändringarne k o r t- och l å n g s p e t s a d e utmärkes en mer eller mindre utdragen spets; u d d s p e t s i g e (*mucronata*), med en kort, ofta till beskaffen-

heten från bladet åtskild spets; då denna är längre, kallas bladen styfspetsade, taggspetsige (*cuspidata, pungentia*) o. s. v. — Klängspetade (*cirrosa*), försedda med ett trådlikt bihang, toppen; — stundom, i synnerhet då de äro tvärhuggne, äro de i spetsen tandade o. s. v.

Till ytan:

glatta, glänsande (*nitida*); lysande (*lucida*); färgade (*colorata*), af annan färg än grön; 1— mångnervige (1 *multinervia*), med nerver, som antingen löpa meridianlikt till spetsen af bladet, eller utgå parallelt från hufvudnerven till bladbrädden; då hufvudnerven når till eller utom bladets spets, kallas den utlöpande (*excurrens*); upphör den före spetsen, så är den försvinnande (*evanescens*); då nerver saknas, kallas bladen nervlösa (*enervia*). — Nerverne sammanbindas i alla directioner af ådror (*venae*), hvilka kallas upphöjda [*elevatae*] eller insänkta (*excavatae*); — genom dessas olika beskaffenhet och verkan blifva bladen skrynklade (*rugosa*), öfre ytan ojemn; gropiga [*lacunosa*], då deras yta, i synnerhet den undre, har mellan ådrorna groplika fläckar; de förekomma stundom utan ådror (*avenia*); — puncterade (*punctata*), då ytan har strödda, intryckta puncter; prickade (*papillosa*), då dessa äro upphöjda. I förra fallet äro stundom puncterna genomskinliga, då bladet kallas *perforatum*.

Klibbiga (*viscida, viscosa*), då antingen en eller båda sidorna äro betäckte af ett klibbigt ämne, som antingen utsilas ur bladets porer, eller

oftare ur egna hår af glandulär beskaffenhet; — ludna, ulltäckta, silkeshåriga — ludna (*sericea*), då de äro öfverdragne af ett tilltryckt, glänsande, hvitaktigt ludd, som i sednare fallet är tätare; glandelbärande (*glandulosa*), då hären äro korta med ett genomborradt hufvud, stundom utsilande en klibbig, ej sällan luktande vätska; håriga, sträfva, sträfludna, borstbärande (*setosa*), taggiga o. s. v.

Till sammansättningen:

De sammansatta bladen (*f. composita*) utgöras af ett större eller minre antal småblad (*foliola*), hvilka ega samma former etc. som de hittills beskrifna enkla bladen; de förena sig vanligen på följande sätt: parvisa (*binata*), då tvänne blad i vidfästningen förena sig; 3—5 fingrade (*3—5nata*), då på bladskaftets spets 3 eller flera småblad äro fästade; fotlika (*pedata*), då på det upptill åt sidorna vidgade bladskaftet flera småblad äro fästade i bredd; parbladiga (*pinnata*), då, på ömse sidor af ett gemensamt skaft, småblad äro fästade, antingen motsatta midt emot hvarandra eller skiftevis, från 1—20 par (1*)- 20 *juga*) och derutöfver; ett parbladigt blad är stundom förseddt med uddblad (*cum impari h. e. impari-pinnatum*), då det almänna bladskaftet slutas med ett småblad; har det i stället ett klänge, så kallas det klängbärande (*cirrosum*); utan uddblad (*abrupte-pinnatum*); små-

*) Parbladigt blad af ett par småblad kallas hos Linné (*conjugatum*).

bladen sjelfva kallas å t s k i l d a (*distincta*) och s a m m a n f l y t a n d e (*decursiva*), i hvilket sednare fall de med basen nedlöpa på skaftet; — om bladparen äro betydligt olika stora, kallas bladet o l i k p a r a d t (*interrupte-pinnatum*). — M e r a s a m m a n s a t t e blad äro: d u b b e l t, eller t r e d u b b e l t p a r v i s a (*bi-ter-gemina*); d u b b e l t, t r e d u b b e l t t r e f i n g r a d e (*bi-triternata*); d u b b e l t, t r e d u b b e l t p a r b l a d i g a (*bi-tripinnata*) o. s. v. Hos flera gånger sammansatta blad kallas det småbladet, som slutar det gemensamma bladskaftet, u d d b l a d, och bladen eller flikarne af sista ordningen s l u t f l i k a r (*pinnul. ultim. v. lacin.*).

S k a f t e t.

B l a d s k a f t (*petiolus*). Stundom är bladet icke omedelbart fästadt vid bålen med sin basis, utan genom en mellanliggande smalare eller bredare del, som kallas skaft. Denna del bör dock anses såsom bladet tillhörig, emedan den utgöres af dess ryggnerv, hvarvid ofta en del af sidorna n e d l ö p e r. Det är j e m n b r e d t, v i n g a d t, u p p- eller n e d å t-v i d g a d t, k l u b b l i k t (*clavatus*); — t r i n d t, h a l f t r i n d t, t r e k a n t i g t o. s. v. p l a t t a d t, r ä n n f o r m i g t, k ö l a d t; — s t j e l k o m f a t t a n d e, n e d l ö p a n d e på stjelken o. s. v. Längden jemföres med bladets, eller med stjelkens mellanled.— Bladens eller skaftets vidfästning vid bålen kallas b l a d v e c k (*axillus*).

FRÖREDNINGEN (*Fructificatio*) består af de vextens delar, hvilkas förrättning är arternas fortplantning. — De betydliga olikheter, som råda

mellan phanerogamernas fröredning och kryptogamernas, samt mellan de sednares serskilda ordningar, försvåra en gemensam beskrifning, hvarföre redigheten fordrar följande indelning.

1. Phanerogamernas Fröredning består dels af de till fortplantningen oundgängligen nödiga delar, köndelarne, dels af andra ej directe dertill nödvändiga delar, hvilka kunna kallas Blombihanget. De förra äro alltid närvarande, det sednare i de flesta fall äfvenledes, men saknas stundom till flera eller färre delar. Sammanfattningen af dessa delar kallas blomma [*flos*] *). Köndelarne (*genitalia*) äro tvänne: hannen, som i konstspråket kallas ståndare (*stamen*), och honan eller pistillen (*pistillum*).

I de flesta vexter finnas dessa delar förenade i samma blomma, samkönade (*monogami*); hos andra äro de skilda i serskilda blommor skildkönade (*androgyni*). En blomma af förra slaget kallas tvåkönad (*hermaphroditus*); en af sednare slaget enkönad. Det sätt, hvarpå vexterna äro skildkönade, är tvåfalldigt: antingen finnas de enkönade han- och honblommorna på ett och samma stånd, Sambyggare; eller finnas de på olika stånd, så att ett bärer endast han-, ett annat endast honblommor, Tvåbyggare. Dessa tvänne förhållanden har Linné lagt

*) Blomma i inskränkt bemärkelse är den köndelarna omgifvande beklädnaden se ned. Då blommans färg omtalas, förstås blomkronans, eller, då denna saknas, de återstående delarnes.

till grund för tvänne klasser, det förra för M o n œ c i a, det sednare för D i œ c i a. Hos några slägten m å n g b y g g a r e förekomma på samma eller åtskilda stånd en- och tvåkönade blommor; dessa sammanförde han uti en egen klass, P o l y g a m i a, hvilken en del sednare Botanister af goda skäl åter indragit.

S t å n d a r n e s delar äro s t r ä n g e n, k n a p p e n och f r ö m j ö l e t. — S t r ä n g (*filamentum*) kallas ståndarens nedre del, hvilken uppbär knappen; den saknas sällan, men är ofta ganska kort. Merändels är den utdragen, t r å d l i k (*filiforme*) eller s y l l i k; dess öfriga egenskaper uttryckas med vanliga termer, de allmännaste äro: g l a t t, l u d e n; v i d g a d vid b a s e n, vid m i d t e n, vid t o p p e n, 2—3 klufven o. s. v; l i k l å n g a, o l i k l å n g a (sinsemellan); längre eller kortare än bl.kronan, än pistillen o. s. v.; r a k a, k r o k i g a, m e d k n ä, u p p r ä t t a, n e d -, i n - eller t i l l b a k a b ö j d a; — f ä s t a d e på f r u k t f ä s t e t, på b l o m f o d r e t eller på b l o m k r o n a n, sällan på f r u g t ä m n e t; — f r i a eller h o p v e x t a. — K n a p p e n (*anthera*), f r ö m j ö l e t s förvaringsrum, är k l o t r u n d (*globosa*), a f l å n g, p a r a l l e l i b i p e d i s k o. s. v., t v å k l u f v e n, g a f f e l l i k (*furcata*), 1—3taggig (*aristata*), h å r k a n t a d (*cristata*), o. s. v., r a k, v r i d e n; — u p p r ä t t, h ä n g a n d e; f ä s t a d m e d ä n d a n vid m i d t e n (*versatilis*); — fästad u t a n s t r ä n g på samma ställen som denna; vid p i s t i l l e n, f r a m p å, o f v a n p å, b a k p å denna; r ö r l i g t eller o-

rörligt; — fria eller hopvexta sinsemellan; en-tvårummig (1-2locularis), med raka eller slingrande rum, som öppna sig på sidan, med hål i toppen o. s. v. — Frömjölet (*pollen*), ett mer eller mindre fint, mjölaktigt ämne, som förvaras i knappen i ett till två, sällan flera rum (*loculi*), antingen fästadt vid ett eget fäste (*receptaculum pollinis*), eller icke; i förra fallet ega ofta frömjöls- eller pollenmassorna en bestämd form, t. e. klubbformen, med och utan fot. Pollenparticlarne äro dels gryniga (*granulatae*), med kanter; dels klotformiga (*globulares*). Dessa particlar bestå af en hinna, inneslutande den beföande vätskan, och som vid parningen brister. Hos en eller annan familj synes frömjölet saknas.

Ståndarnes antal i en blomma skattas efter knapparnes, eller ock, då en eller flera strängar sakna knapp (*castrata*), efter strängarne, med uppgift huru många äro knapplösa.

Pistillen, hvars rum är i blommans medelpunct, der hon, då ståndarne äro flera, merändels af dem omgifves, eger trenne delar: frugtämnet, stiftet och märket.

Frugtämnet (*germen*), som aldrig saknas, men väl affaller ofullkomnadt (*aboritur*), utgör nedersta delen eller basen af pistillen, samt är alltid något utvidgadt. Det är fästadt vid frugtfästet och uppkommer af bålens märg eller kärna. Det gifver hos en del vexter vigtiga charakterer, i synnerhet under deras mognande tillstånd. Såsom endast ämne till frugt, är

det antingen, s k a f t a d t eller o s k a f t a d t; l u d e t eller g l a t t; t r i n d t, k a n t i g t o. s. v.

S t i f t e t (*stylus*) är en oftast cylindrisk, mer och minre utdragen, del af pistillen, som sammanbinder frugtämnet med märket; det kan stundom felas. Det är t r å d l i k t, s y l l i k t, p e l a r l i k t, k r o n b l a d l i k t (*petaloïdeus*), eller vidgadt som ett blad, oftast med märket på ena sidan, o. s. v. Det är vidare u p p r ä t t, n e d b ö j d t; r a k t, v r i d e t o. s. v., fästadt i toppen eller på sidan af frugtämnet; a f f a l l a n d e (*deciduus*), strax efter blomningen; q v a r s i t t a n d e (*persistens*) till frugtens mognad.

M ä r k e t (*stigma*) sitter merändels i toppen, sällan på sidan af stiftet. Det består af mynningen till en fin canal, som igenom stiftet, eller och omedelbart, meddelar sig till frugtämnet, och hvarigenom den befröande frömjölsvätskan nedtränger till fröstocken i ämnet. Denna canal är ofta ej urskiljbar, till och med för det beväpnade ögat, men är hos en del vexter högst tydlig, så att den analogice kan antagas, eller åtminstone någon deremot svarande, för den befröande halitus genomträngbar byggnad. — Dess form är olika: k l o t r u n d t, k n o p p l i k t (*capitatum*), r i n g f o r m i g t (*annulatum*); a f l å n g t, k l u b b l i k t, s t r u t l i k t, p e n s e l l i k t; p l a t t, t v ä r h u g g e t, s y l l i k t; s t r i m m l i k t (*striaeforme*); e n k e l t; 2—4 k l u f v e t och derut-

öfver, hvarvid bör anmärkas, att dessa flikars, eller rättare märkens antal rättar sig oftast efter fröhusets rum eller sidoväggar, samt i enfröiga frögömmen efter antalet af fröets kanter, så att man ofta af det ena kan sluta till det andra.

P i s t i l l e r n e s antal i blomman räknas efter stiftens antal, eller då dessa saknas efter märkenas.

Då befröingen för sig gått, följer frugtutvecklingen. Det förut knappt märkliga ämnet tilltager i vidd och längd och vinner i fullkomlighet i samma mon, som blommans öfriga delar förfalla. I dess största utbildning kallas det

F r u g t (*fructus*).

Allmännast kan frugten indelas i b a r (*nudus*), då intet hylle omgifver fröen, och uti t ä c k t, då de äro inneslutna inom ett hylle eller så kalladt f r ö g ö m m e. De familjer, som ega frugt af förra slaget kallas b a r f r ö a d e (*gymnospermia*), de sednare f r ö g ö m m b ä r a n d e (*angiospermia*). Då de bara fröen äro flera, t. e. fyra, som vanligast inträffar, sitta de fästade i krans om kring ett gemensamt stift; stundom bär hvart och ett sitt eget märke. Från egentligt frögömme måste man väl skilja fröbinnan, som omgifver sjelfva kärnan och finnes hos alla, äfven de frögömbärande vexterna. Stundom ikläder sig blomfodret eller blomkronan egenskapen af ett frögömme.

D e n t ä c k t a f r u g t e n utgöres af tvånne delar: f r ö g ö m m e och f r ö n.

Frögömme (*pericarpium*) har efter olika form

och beskaffenhet fått olika namn: f r ö h u s, s k i d a, f r ö b a l j a, f r ö h ö l s a, ä p p l e, n ö t t, s t e n f r u g t, b ä r, k o t t e.

F r ö h u s *(capsula)* kallas ett merändels torrt, skallikt gömme, som består antingen af ett enda skal eller af flera skal eller s i d o v ä g g a r *(valvae)*, förenade med f o g n i n g a r *(suturae)*, som slutligen öppna sig på flera sätt, t. e. v i d b a s e n genom väggarnes frånskilning, p å s i d a n eller i t o p p e n [*basi, latere, apice dehiscentes*]; i första och sista fallet blifva väggarne eller skalen r a k a, u t b ö j d a, i n- eller t i l l b a k a r u l l a d e; — på några få öppnar sig fröhuset genom en t v ä r f o g n i n g, då den öfre delen affaller likasom ett lock; ett sådant fröhus kallas k r i n g s k u r e t [*circumscissa*]. Det enskaliga fröhuset utkastar fröen antingen genom h å l p å s i d o r n a eller i t o p p e n, eller ock genom ö p p n i n g a r v i d o c h o m k r i n g m ä r k e t — stundom affaller det o ö p p n a d t. — Invändigt är fröhuset e n — m å n g r u m m i g t; oftast öfverenskomma dess r u m [*loculamenta*] med dess sidoväggar; de åtskiljas genom m e l l a n v ä g g a r [*dissepimenta*], hvilka antingen gå midt öfver fröhuset, då det är tvårummigt, eller från medelpuncten, och fästa sig antingen i sidoväggarnes fogningar, eller på deras inre yta. Stundom äro skiljeväggarne icke fullkomliga, utan blott stängande till en del. Då fröhusets rum äro utvändigt väl tecknade eller knölformiga, kallas det 2—5 k n ö l i g t [*2dyma, 2—5cocca*]; någon gång finnas 2—3 fröhus för en enda pistill, då frugten kallas 2—3

h u s a d (2-3*capsularis*). — Till bildningen är det olika, t. e. r u n d t, e l l i p t i s k t o. s. v. p y r a m i d a l i s k t, p ä r o n l i k t (*turbinata*); — u p p s v ä l d t (*turgida*); u p p b l å s t (*inflata*), en högre grad af föregående term; t r i n d t, p l a t t a d t, k a n t i g t, ä g g a d t, k ö l a d t, f å r a d t, r e f f l a d t; — t r u b b i g t, i n t r y c k t; s p e t s a d t, h o r n s p e t s a d t; k r o n b ä r a n d e (*coronata*), då det upptill är omgifvet af en kron- eller kransformig ring; g l a t t, l u d e t; h i n n k a n t a d t, v i n g a d t o. s. v. t ä c k t, af bl. fodret eller kronan; — till ämnets beskaffenhet: b l å s l i k t (*vesicaeformis*), l ä d e r l i k t (*coriacea*); k ö t t i g t; o. s. v. till rigtningen: r a k t, v r i d e t; u p p r ä t t, n e d b ö j d t etc. — Stundom äro skiljeväggarne längre än sidoväggarne, hvilka till formen äro p l a t t a, b å t f o r m i g a (*naviculares*) o. s. v. *)

S k i d a (*siliqua*) är namnet på ett merändels tvåväggigt frögömme, som eger fröen fästade i tvänne skiftevisa rader vid b å d a fogningarne. Den är oftast lång och smal, stundom k o r t (*silicula*), ej öfver ett par gånger längre än den är bred. Den är sällan enrummig, merändels 2 r u m m i g, aldrig f l e r r u m m i g; i första fallet affaller den oöppnad; sällan blir den ledad och vid mogningen bristande tvärtaf, i stycken, ett för hvarje frö, utan att öppna sig. Skiljeväggen sitter antingen fästad i fogningarne eller på midten af sidoskalen; i förra fallet kallas den p a r a l l e l

*) Fröens vidfästning förekommer vid deras beskrifning.

med dem, i sednare motsatt (*parallelum v. transversum*), en olikhet, som är af vigt vid slägtbestämningen. — Formen är cylindrisk, aflång, hjertlik o. s. v. plattad, trind, tvåeggad, fyrkantig; upprätt, tilltryckt eller frånstående mer och minre; rak, krokig o. s. v. 1—2, 4—mångfröig. Stundom förekommer ena rummet tomt. Skiljeväggen är ofta betydligt utdragen öfver sidoskalen; oftast är stiftet qvarsittande.

Fröbalja (*legumen*) är frögömmet hos en naturlig vextfamilj, som deraf blifvit kallad *leguminosae*. Den har fröen fästade blott i ena fogningen af sina tvänne skal. Den är enrummig, sällan delad i tvänne rum af sidoväggarnes ena brädds invikning. Den är, likasom skidan 1—mångfröig. Formen är mest aflång; jemn (*aequalis*) eller bugtad på ena sidan, ledad o. s. v.

Fröhölsa (*conceptaculum, folliculus*) är ett enskaligt, minre eller mer (*follic.*) uppblåst frögömme, som öppnar sig på längden och utsläpper fröen, som äro fästade på ett eget fäste, ej på hölsan.

Äpple (*pomum*) är en köttig skallös frugt, hvars medelpunct består af ett fröhus. Är klotrundt, aflångt, päronlikt; torrt (*siccum*), saftigt (*pulposum*) o. s. v.

Nött (*nux*) är en frugt, bestående af ett hårdt skal (*putamen*), i hvilket sjelfva fröet

eller kärnan (*nucleus*) är förvarad, omgifven af en serskild hinna.

Stenfrugt (*drupa*), en köttig skallös frugt, som i medelpuncten har en nött, sällan flera.

Bär (*bacca*) är en mer eller minre saftig frugt, af hvars massa fröen sitta omgifne utan väggar, antingen bara eller omgifne af en, bäret inneslutande hud.

Kotte (*strobilus*) kallas frugten i vissa slägten, hvilkas blomning sker i hänge; då dettas fjäll utvexa, blifva de trädaktige, hårda, och innesluta i tegellagd form hvar för sig 1 eller flere bara nöttlika frön.

Frön (*semina*). Ett moget frö består af vextämne och fröblad, inneslutna i fröhinnan (*perispermium*), som stundom är omgifven af ett yttre skal, Fröskal (*arillus*). Vextämnet (*corculum L. Embryo*) består af bålämnet (*plumula L.*), som uppskjuter med hjertbladen öfver jordytan och rotämnet (*radicula l. rostellum*), hvilket nedskjuter såsom rot. Vextämnets läge i ett frö är mycket olika, såsom liggande på sidan (*lateralis*), i medelpuncten (*centralis*) iring omkring fröbladet (*periphericus*) o. s. v. Det är dessutom olika till form: rakt krokigt, dubbelviket (*condupplicatum*), spiralformigt o. s. v. allt egenskaper, som väl charakterisera familjer. Fröblad (*cotyledo*) är ett eller tvänne saftfulla blad, som förgå snart efter fröets groning. De äro af annan form än örtbladen och synas vara bestämda till den unga

vextens underhåll; de åtfölja stundom bålämnet öfver jordytan.

På fröhinnan märkes fröärret (*hilum*), i hvilket fröet varit fästadt vid frögömmet eller frugtfästet. Efter fröskalets beskaffenhet äro fröen kallade mjukskaliga, benhårda (*ossea*) o. s. v. hinnkantade, vingade på åtskilliga sätt; kronbärande, hinnstjelkade (*arillata*), fästade i toppen eller midten af ett hinnaktigt bihang; taggiga; bullingkantade (*hamata*) o. s. v. Fröets topp är stundom försedd med borst (*aristae*), stundom med en pensel af hår (*pappus*), som antingen är skaftad (*stipitatus*) eller oskaftad; sjelfva håren äro antingen enkla (*simplices*) eller fjunlike (*plumosi*), besatta med sidohår som en penna; i förra fallet sägas fröen bära hårpensel, i sednare fjunpensel; de enkla håren äro glatta eller sträfva. Till formen äro fröen runda, aflånga o. s. v. till ytan släta; prickade, knagglige; strimmige, refflade, fårade; med ryggåsar (*costae*, *juga*), mellan hvilka ligga åsdälder (*valleculae*); då tvänne frön sitta tätt förenade, kallas de fogningen tillvända sidor frösidor (*latusculae*), som äro släta, 2—5 strimmiga o. s. v. — Inom frögömmet äro de fästade med eller utan fröstjelk.

Fröens vidfästning.

Fröen fästas antingen på eget fäste eller vid frögömmets väggar. Fröfästet

(*receptaculum sem.*) består af det mer eller mindre utdragna frugtfästet, som dervid undergår någon förändring, och antingen bart eller täckt af frögömme, kallas platt, kupigt (*convexum*) halfrundt (*hemisphaericum*), coniskt (*conicum*), kägellikt d. v. s. utdraget koniskt; svanslikt (*caudatum*), ännu längre utdraget; pelarlikt (*columnare*) eller cylindriskt, sprötlikt (*rostratum*), då det är styft och spetsigt. Det är enkelt, sammanviket, kantigt; med fröen fästade öfverallt eller radvis o. s. v.

Då de äro fästade på frögömmet, sker det merändels radvis, antingen i sidoväggarnes kanter, längs efter fogningen, eller ock midt på deras inre sida på en eller två smala upphöjningar, som sträcka sig mellan frögömmets botten och toppen, och hvarpå fröen finnas i en eller flera rader. Uti bär, der skalet ej öppnar sig i väggar, sker antingen vidfästningen på nerver, som genomlöpa skalet, eller ligga de inbäddade i, och fästade vid ett köttigt bärlikt fröfäste, eller äro de fästade vid bärets botten. Sällan sker vidfästningen på frugtens skiljeväggar, och i detta fall vid deras inre kant, eller medelpunctsvinkel, ganska sällan på väggens sida. — Fröens inbördes förhållande är olika, stundom ligga de i hvarje frugtens rum tätt packade på hvarandra, stundom taktegelformigt, stundom spridda; hängande, upprätta, horizontala o. s. v. (Vidfästningen i skidor och fröbaljor se ofvan) Frugtfästet (*receptaculum fructus*) är ej alltid det

samma som blomfästet, det är stundom under detta, i hvilket fall blomman antingen är fästad vid midten af frugten, då blomman säges omkransa frugten (*flos semi-inferus v. perigynus*), eller är den fästad vid frugtens öfre kant, då den är öfver frugten (*superus v. epigynus*); stundom är frugtfästet upphöjdt öfver blommans fäste eller i samma plan dermed (*flos inferus v. hypogynus*). Lika betydande äro uttrycken frugten under blomfodret och inom detsamma.

Då frugtfästet, sedan fröen affallit, är fritt från fjäll och dylikt, kallas det bart. Fjälligt (*paleaceum*), då mellan fröen finnas fjäll (*paleae*); det är dessutom hårigt, gropigt (*alveolatum*) o. s. v.

Blombihang kallas de blommans delar, som ej nödvändigt äro närvarande, utan kunna saknas utan skada för fortplantningen; de tjena i synnerhet till köndelarnes betäckning och äro trennes blomhylle, blomkrona och honungsgömme. En blomma, som är försedd med de båda förstnämnda, kallas fullständig (*completus*); saknas endera eller båda, kallas hon ofullständig (*incompletus*). Dock kunna blommor vara försedda med svepe och det oaktadt anses för ofullständiga.

Blomhylle (*calyx*) är köndelarnes yttersta beklädnad och omgifver dem jemte blomkronan, då den finnes. Det uppkommer af bålens epidermis,

som förlänges till ett eller flere blad af bestämd form, hvilka antingen tätt omfatta de öfriga blommans delar, eller vid knoppens sprickning qvarstadna på något afstånd derifrån. Det är merändels o f ä r g a d t, det vill säga grönt, men antager stundom en annan färg, i hvilket fall det bör med omsorg skiljas från den nästan alltid färgade kronan. Det erhåller, efter olika rum och ändamål olika namn: b l o m f o d e r, - h o l k, s v e p e, b l o m h ö l s a, b l o m f o d e r s k a l, b l o m f o d e r f j ä l l.

B l o m f o d e r (*perianthium v. calyx pr. s. d.*) kallas blomhyllet, då det tätt, utan mellanrum, omfattar blomkronans basis, eller omedelbart omfattar köndelarne, i den händelse kronan felas. Det innefattar blott en enda blomma. Det är antingen o d e l d t (*integrum*) eller 2—10 t a n d a d t, - k l u f v e t, - d e l d t; då det är så djupt deladt, att föga sammanhang mellan flikarne återstår, kallas det 2—10 b l a d i g t (2—10*phyllus*). Till formen: h o p t r y c k t, u p p b l å s t; k l o c k l i k t (*campanulatus*), k l o t r u n d t, h a l f r u n d t, c y l i n d r i s k t, k a n t i g t (*angulatus v. prismaticus*) o. s. v. t v ä r h u g g e t; med s p e t s i g a eller u d d s p e t s a d e flikar o. s. v. Till rigtningen: t r y c k t t i l l kronan, u t s t å e n d e, t i l l b a k a b ö j d t. — Längden jemföres med blomkronan, köndelarne eller blomskaftet.

Blomfodrets basis är stundom innesluten af ett minre, 1—eller flerbladigt hylle, detta kallas f o d e r s k ä r m (*calyculus*).

Blomholk (*anthodium*) är ett blomfoder, som innesluter flera blommor, i detta fall vanligen kallade blomster. Dessa kunna för öfrigt vara försedda med serskildt blomfoder, eller icke. Blomholken består merändels af flera blad, som antingen sitta i jemn rad bredevid hvarandra, eller fjällikt öfver hvarandra, och kallas ömsom holkblad eller holkfjäll. — Då holkens basis är omgifven af ett minre hylle, kallas detta holkskärm (*calyculus*); sammansatt af skärmblad eller skärmfjäll, hvilka lika som holkbladen äro tilltryckta, utstående o. s. v.

Svepe (*involucrum*) kallas blomhyllet, då det är aflägsnadt från kronan eller könsdelarne, hvilka kunna omgifvas af blomfoder eller icke. Det är fästadt antingen på blomskaftet eller under skaftens vidfästning på bålen. Det är en- eller mångbladigt; upprätt, nedböjdt o. s. v. Då flera blomskaft utgå från en punct, och af dessa åter hvart och ett bärer flera blommor, hvilkas småskaft äfven ega svepen, kallas det nedersta, hela blomflocken omgifvande, svepet allmänt (*universale*), och det som omgifver de minre flockarne enskildt (*partiale*). — (Blomskärm, en art svepe, se Örtbihanget).

Blomhölsa (*spatha*) kallas ett hos vissa familjer förekommande hylle, som, öppnande sig på längden, framsläpper blomman, blomruskan eller blomkotten. Den är oftast enbladig, sällan flerbladig; närsittande, aflägsnad; hel (*integra*), stympad (*dimidiata*),

kortare än blomkotten; tvåklufven o. s. v. platt, strutlik; upprätt, tillbakaböjd, m. m.

Blomfoderskal (*gluma calycina*) bildar blomfodret hos de egentliga grässlagen och skiljer sig endast till väsendet från blomfoder i allmänhet, samt derigenom att det kan innefatta flera blommor. Det är oftast grönt, bestående af tvänne motsatta eller skiftevisa, sällan af ett enda skal. Det är ensamt i sin vidfästningspunct eller parvis, o. s. v., förenade. Skalen beskrifvas serskildt med vanliga termer, såsom äggrundt, lancettlikt, spadlikt; trubbigt, spetsadt, borstbärande; slätt, nervigt; hårbräddadt, o. s. v.

Blomfoderfjäll (*squamae calycinae, amenti*) kallas ett ofta binnaktigt, torrt, ej sällan färgadt blomhylle, som omgifver köndelarne i vissa naturliga slägten, hvilkas blomning är ax eller hänge, hvarefter de kallas ax- eller hängfjäll. Blomkronan saknas ofta. Merändels finnes blott ett enda fjäll för hvarje blomma, och då flera förekomma, äro de yttre sannolikt ämnen till blommor, som ej utvecklats. De beskrifvas på vanligt sätt; hos de hängbärande familjerna äro de ej sällan sköldformiga, ofta trädaktiga (*lignosae*).

Blomkrona (*corolla*) kallas en del af blombihanget, som närmast omgifver köndelarne och följaktligen, då blomman är fullständig, alltid sitter mellan blomfodret och de förra. Den tros utgå af vextens bark (*liber*) och är af en spädare sammansättning än vextens öfriga delar, mer-

ändels färgad, sällan grön. Dess plats är på blomfästet, stundom på sjelfva frugtämnet eller på blomfodret. Kronan består af ett eller flere kronblad (*petala*) och kallas en- eller flerbladig.

Den enbladiga blomkronan har antingen pip (*tubus*) eller är den utan. Kronor med pip ega den längre eller kortare, i förra fallet kallas de trattformige (*infundibuliformes*), i sednare fatlike (*hypocrateriformes*); är pipen ganska kort eller omärklig, uppkommer en hjulformig krona (*c. rotata*); pipen slutas merändels med ett bräm (*limbus*), som är odeldt, flikigt eller deladt; platt eller concavt; klocklikt, ringformigt eller tunglikt o. s. v. reguliert (*regularis, aequalis*), då dess mynning är jemn, eller flikarne likformige; irreguliert (*irreg. inaequalis*) motsatsen. I sednare fallet kan brämet vara 2-läppigt (*bilabiata*), då man märker öfre och nedra läppen, hvilka ega olika form: hvalflika (*fornicata*); huflika (*cucullata*), liknande en mössa eller bufva, o. s. v. En tvåläppig krona kallas gapformig (*ringens*), då pipmynningen är öppen; svalgformig (*personata*), då den är tillsluten af nedre läppens uppsvällda basis. Mynningen (*faux*) till pipen är öppen (*nudus*) eller tillsperrad med knölar (*fornices*) eller fjäll; genomborrad (*perforatus*), då den är hopdragen med ett lemnadt fritt hål. — Den enbladiga kronan är sällan utan pip, klockfor-

mig, bägarelik (*urceolata*), liknande en fingerborr o. s. v.

Den flerbladiga blomkronan består af 2 — ganska många kronblad. Kronbladets delar äro klon (*unguis*) och skifvan (*lamina*); med den förra fästes kronbladet vid blomfästet, den sednare är dess bredare, merändels utom blomfodret synbara del. Kronbladen sitta antingen skeft öfver hvarandra med kanterna (*oblique inserta*), eller sitta de jemt vid hvarandra, antingen tätt ihopa, på lika afstånd eller med vissa mellanrum, i hvilket sista fall kronan blifver irregulier. De äro stundom upprätta, stundom horizontala, mera sällan tillbakaböjda eller tillbakarullade. De äro antingen lika stora, eller olikstora; i förra fallet är kronan likformig (*aequalis*), i sednare olikformig (*inaequalis*), på åtskilliga sätt. Af sednare slaget äro de fjärilformiga (*papilionaceae*) de märkvärdigaste. Dessa bestå af 4 kronblad, af hvilka det nedersta, kölen (*carina*), har en båtlik form och innesluter köndelarne; det öfversta, kölen motsatta, är vidgadt platt eller hvalflikt (*fornicatum*) och kallas seglet (*vexillum*), de båda öfriga äro smärre, fästade vid kölens sidor och kallas vingar (*alae*); två eller flere af dessa blad sammanvexa stundom och antaga olika former.

Det gifves slägten, i hvilka inom ett gemensamt blomhylle, holk, hysa en mängd blomkronor, som i detta fall kallas blomster (*flosculi*), och den sålunda byggda blomman sammansatt

(*compositus*). Blomstren i dessa blommor äro antingen tratt- och pipformiga (*tubulosi*), korta och stympade med flerflikigt bräm, eller utdragna, tungformiga. De sammansatta blommor, som bestå blott af pipformiga blomster, kallas pipblomstriga (*discoidei*); af blotta tungformiga, tungblomstriga (*semiflosculosi*); af pipblomstriga i midten (*discus*) och tungblomstriga omkring kanten, strålblomstriga (*radiati*). Stundom äro pipblomstren i kanten mycket större med vidgadt bräm, i hvilket fall blommorna äfven kallas strålblomstriga, oaktadt inga verkliga tungblomster äro närvarande.

Gräsens blomkrona består af kronskal (*gluma corollina*), af ett enda, eller af tvänne, sällan tillkommer ett tredje. Ett sådant skal liknar gräsens blomfoderskal, och då tvänne finnas, är det inre alltid minre, platt med invikna kanter, hinnaktigt, ofta genomskinligt, ej sällan fastvexande vid fröet. Det yttre är större, ofta försedt med borst (*seta, arista*), som uppkommer af ryggnerver, hvilka utlöpa i toppen, nedom toppen, på ryggen, vid basen, o. s. v. Hos starrarterna är den mot kronan svarande delen fjäll-lik eller flasklik (*vascularis*), slutligen tjenande det bara fröet till gömme (*capsularis*) och med det affallande oöppnadt.

Honungsgömme (*nectarium*) kallade v. Linné vissa delar af blomman, hvilkas förrättning synes vara att afsöndra en söt honungslik vätska. Dock

är denna icke alltid märkbar. Dessa delar äro antingen egna, tydligt skilda från de öfriga blommans delar, eller gör någon af dessa samma tjenst, i hvilket fall den honungsafsöndrande puncten befinner sig på denna del under olika form. Oftast befinner honungsöppningen sig på blomkronan och ger den en omvexlande form. Således blir kronbladet, eller då det finnes på blomfodret, någon del häraf, utdraget i form af en eller flera pipiga sporrar (*calcar*), horn eller dylikt; stundom liknar det en grop (*fovea*), strimma, fåra eller punct, med eller utan lock, på någon af blommans delar. Såsom serskild organ kan det vara ståndarlikt (*stamineum*), kronbladlikt (*petaloideum*), kranslikt, syllikt, glandellikt o. s. v.

2. Cryptogamernas frörедning.

Cryptogamer kallas de vexter, som sakna tydliga köndelar och gifva frön, som sakna fröblad. Man har med mer och minre framgång sökt sammanlikna deras fröredning med phanerogamernas. Under dessa forskningar har man åtminstone kommit derhän, att de fleste af fröredningsdelarne blifvit uppdagade och beskrifna, ehuru man ännu icke är fullt ense om deras förrättningar. Hvad vi, för att förstå närvarande verk, behöfve veta angående dessa delar, skall här i korthet framställas efter de utmärktare familjernas ordning.

Ormbunkarnes (*filicum*) handelar har man knappt gissningsvis kunnat uppgifva, äfven äro de vid deras beskrifningar obehöfliga. De brukbara-

ste charaktererna lemna fröhusen och deras disposition.

Fröhuset (*capsula, sporangium*) liknar närmast phanerogamernas; det är enrummigt och enskaligt, vid frökastningen uppbristande antingen genom en tvärremna eller längdremna (*rima transversalis aut longitudinalis*); i förra fallet är det omgifvet af en elastisk ring (*gyrus*), som vid mogningen kröker sig baklänges och upplyfter fröhusets öfra del som ett lock; i sednare fallet, då remnan går i samma rigtning som ringen hos de förra, d. v. s. från basen till toppen, saknas ringen. Dessa omständigheter gifva grund till en vigtig indelning.

Ormbunkarnes fröhus finnas merändels samlade i små plättar [*sori, maculae fructif.*], dessa äro dels bara, dels täckta med svepefjäll (*indusium, involucrum*), hvilka äro olika fästade vid plätten: antingen äro de sköldlika (*scutata*), fästade med fot in i sjelfva plätten, eller fjällika vid dess sida, och bristande inifrån (*intus rumpens*), på den sidan af plätten eller plättraden, som ligger åt bladets nerv, eller utifrån (*extus rumpens*), från den motsatta sidan, i hvilket sednare fall svepefjället qvarstadnar mellan plättarna, om de sitta nära hvarandra; sällan är det skålformigt (*calyciforme*), inneslutande plätten. Plättarne täckas stundom af den invikna bladkanten, som är slät, eller kantad med ett täckande svepefjäll.

F r ö e n äro ganska fina; hos de r i n g a d e (*gyratae*) försedda med en s p ä n s t i g s p r i n g s t r ä n g (*funiculus*), hvarmed de varit fästade vid fröhuset, och som vid frökastningen befordrar kringspridandet; hos de r i n g l ö s a (*agyratae, valvatae*) saknas denna sträng. — Till formen äro de merändels s n e d a (*obliqua*).

De följande ordningarne ega en omvexlande fröredningsform, på sina ställen med vanliga termer, för närvarande verks ändamål tillräckligt beskrifven.

Mossorna (*Musci*) ega ett större antal, förmodligen till fröredningen hörande delar än de öfriga cryptogamerna. Man tror sig i följd af H e d v i g s undersökningar hos dessa ega så väl hansom hondelar bekanta, ehuru deras litenhet och likformighet göra dem minre brukbara för systemets construction än fröhuset. I hvad man kallar mossornas blommor förekomma tvänne hufvudsakliga delar, hvilkas functioner man väl ej afgjordt kunnat bevisa, men som man af likheten dömt svara mot phanerogamernas ståndare och pistiller; båda slagen äro blandade med ett slags ledfulla trådar, hvilkas bestämmelse man ej känner.

S t å n d a r n e befinna sig dels utan pistiller i så kallade han- eller sterila blommor, dels i tvåkönade. De likna små aflånga säckar på en ganska kort fot, svarande mot strängen hos de tydligare slägten; vid blomningen afstöter det mjöl, hvarmed dessa säckar fyllas, toppen nästan såsom ett lock. — Blomman, hvari de ofta till ett stort antal finnas, består af örtbladen, skiftevis

gyttrade i stjernform (*disciformis*), eller i knoppform (*gemmiformis*); samt befinner sig antingen i toppen (*terminalis*), eller i bladvecken (*axillaris*).

Pistillerna träffas än ensamma i honblommor, än blandade med ståndare i tvåkönade. Man urskiljer hos dem ämne, stift och märke. De äro gyttrade, flera till antalet, hvaraf dock sällan flera än en befröas och utvexa till frugt. De ofrugtsamma, som länge qvarsitta, kallas af Hedwig tillbringare (*adductores*). — Ämnet är inneslutet inom en tunn hinna, som påtränges, då det under sin utveckling upplyftes af sitt skaft, tilldess den slutligen brister från sitt fäste (*vaginula*) och medföljer frugtämnet på dess topp under namn af mössa. Sällan, d. v. s. då frugtämnet icke får eget skaft, spränges denna hinna genom ämnets utvidgning, utan att medfölja såsom mössa. Hos Musci hepatici brister hinnan upptill, hvarigenom mössan qvarstadnar vid fästet.

Blomtrådar (*fila succosa*) må de borstlika, klubblika eller klotformiga, ledade kroppar kallas, som man, utan att känna deras ändamål, träffar i mossblommorna.

Frugten består i ett enrummigt fröhus, som öppnar sig antingen med lock i toppen, genom sidornas uppbristning, eller mera sällan före affallningen alls icke. Den lockbärande frugten öppnar sig med en rund mynning (*stoma*), sedan locket affallit; denna mynning är antingen bar (*nudum*), eller omgifven af en tandrad (*peri-*

stomium), som är dels enkel, dels dubbel. Denna tandrad består af tänder (*dentes*), hvilka äro ensamma eller parvisa, enkla, klufna eller delade; håliga (*perforati*), ledade o. s. v. Den inre tandradens tänder (*cilia*) äro finare, blekare, minre bestämda; stundom hänga de tillsammans i kägel eller hinnform, med större eller smärre flikar o. s. v. Både de yttres och inres antal ingår i slägtcharaktererna; 4, 8, 16, 32 äro de tal, i hvilka de nästan alltid förekomma. — Locket (*operculum*) har olika form: platt, halfrundt, coniskt, kägellikt, sprötspetsadt (*rostratum*), med rakt eller krökt spröt. Då det är halfrundt med en upphöjd vårta, kallas det vårtlikt (*mammillatum*). Mössan (*calyptra*) är antingen hättelik (*mitriformis*), d. ä. klocklik; ensidig (*dimidiata*), då den är klufven längs efter sidan, så att nedra delen af henne sitter på fröhusets ena sida. För öfrigt är den glatt, hårig, upp- eller nedåt; slät, strimmig, fårad o. s. v.

Fröen äro ganska fina, med eller utan springsträng.

Af Algernas, Lafvarnes och Svamparnes förredning är blott frugten kand och användbar vid slägtbestämningen. Lika mycket som dessa familjer utmärka sig genom rikheten af arter, lika utmärkta äro de i afseende på förredningens omvexlande former, hvarföre de i båda afseenden förtjena en egen afhandling.

BLOMNINGSSÄTT (*inflorescentia*) kallas blommornas plats på bålen och förhållande till hvarandra. I allmänhet hafva vexterne blommorna antingen e n s a m m a (*solitarii*), eller på olika vis n ä r m a d e till hvarandra. Deras plats är i t o p p e n af bålen (*terminales*), p å s i d a n (*laterales*), i b l a d v e c k e n (*axillares*), sällan på bladet eller dess skaft. Betraktade hvar för sig, äro de u p p r ä t t a, l u t a n d e (*cernui*) eller h ä n g a n d e (*nutantes*), då blomskaftet båglikt böjes nedåt, till en större grad än hos de lutande; s l a k t h ä n g a n d e (*penduli*), då skaftet med ringa bågböjning nedhänger med blomman.—Då flere blommor äro närmare förenade (*approximati*), får samlingen olika benämningar. Mycket tätt sittande, sägas de vara g y t t r a d e (*conferti, aggregati, glomerati*); detta sker i flera former, t. e. p u n c t e r, p l ä t t a r (*sori*), l i n i e r o. s. v.; i BLOMHUFVUD [*capitulum*], som är k l o t r u n d t, ä g g r u n d t, a f l å n g t och förutsätter, att blommorna äro oskaftade; i BLOMKOTTE, då på ett utdraget tjockt fäste (*spadix*), omgifvet af blombölsa eller ej, blommorna äro tätt fästade, stundom både utan blomfoder och blomkrona, alltid utan skaft; i AX (*spica*), då på ett utdraget smalt fäste blommorna med inga eller ganska korta skaft fästas bredevid hvarandra; axet är till formen j e m n b r e d t, eller c y l i n d r i s k t, a f l å n g t, ä g g r u n d t, t r i n d t, e n s i d i g t, t v å s i d i g t; j e m n t blombetäckt [*aequalis*]; s k i f t e v i s blombetäckt (*interrupta*), d. v. s. med blommorna i åtskilda kranser, o. s. v.; e n k e l t eller s a m m a n s a t t

af smärre ax, småax (*spiculae*); bart (*nuda*), fjälligt, bladigt, toppbladigt (*comosa*); — i Hänge (*amentum*), en blomning tillhörig några naturliga slägten; liknar ax med blommorna fästade på ett merändels slakt, utdraget, smalt fäste, betäckt med platta eller sköldlika fjäll; — i Blomkrans (*verticillus*), då de ringformigt gyttrade omgifva stjelken i bladvecken eller på andra ställen; de kunna här vara både med och utan skaft.

Blomklase (*racemus*) kallas en axformig blomning, hvarvid blommorna ega mer eller minre utdragna enkla skaft af ungefärligen samma längd. — Blomquast (*corymbus*) skiljer sig från föregående genom de nedre blomskaftens förlängning till nästan samma höjd som de kortare öfre, hvarigenom blomsamlingen får en borstlik form. — Blomflock (*umbella*) är en parasollik blomning, då från en punct utgå flere, nästan jemnhöga blomskaft, hvarigenom blomsamlingen blir convex eller platt. Sammansatt flock kallas en sådan, som på de första skaften, i stället för blomma, bär en minre småflock (*umbellula*). — Blomvippa (*panicula*) kallas en samling, hvars skaft delar sig olikformigt i grenar och smågrenar (*ramuli*); då dessa äro nästan jemnhöga, kallas vippan quastlik; eger den en äggrund eller aflång form med tätare blommor, kallas den blomspira (*thyrsus*). — Blomknippe (*cyma*) är en blomflock, hvars allmänna skaft utgå från en punct, men grenas sedan utan ordning. Dessa blomsamlingar äro mer och minre sammansatta.

Blommor, hvilka ej äro omedelbart med sin basis fästade vid bålen, ega ett skaft af åtskillig

beskaffenhet. Det längre eller kortare skaft, hvarpå en blomma är fästad, kallas egentligen b l o m s k a f t (*pedunculus partialis*, *pedicellus L.*); då flere blommor äro fästade skiftevis på ett utdraget skaft, såsom hos blomklasen, kan detta skaft kallas b l o m s t j e l k (*pedunculus communis L.*), likasom (*rachis*), hvarpå de oskaftade blommorna i ett ax sitta, kallas a x s t j e l k till skilnad från skaftet, hvarpå axet upplyftas. Vid de familjer, som ega blomsamlingen delad i flockar, äro skaften eller s t r å l a r n e (*radii*) a l l m ä n n a och e n s k i l d a. Blomskaftet beskrifves med vanliga termer.

Utom de nu beskrifna vexternas väsendtligare delar förekomma vid deras teckning andra delar, tjenande i synnerhet till de förras beklädnad eller stöd och kallas

ÖRTBIHANG (*fulcrum*). Blom- och bladskaften hafva väl blifvit förda till detta, men då de förra kunna anses såsom blommans basis och de sednare tydligen utgöra en bladet tillhörig del, har jag med utlemnande af dessa, hvilka blifvit på sina ställen anförda, till närvarande afdelning fört endast de partier, som äro gemensamma för flera vextens delar och således ej lämpeligen kunna hänföras till någon viss; dessa äro s k ä r m, k l ä n g e n, v a p e n, g l a n d l e r, l u d e n h e t.

Skärm finnas dels vid bladens vidfästning, b l a d s k ä r m eller s t i p l e r (*stipulae*), dels vid blommans eller dess skafts vidfästning, b l o m s k ä r m (*bracteae*). De förra eller stiplerna träffas hos vissa vexter nära bladens fäste på stjelken och

äro dels fria, dels fastvexta vid de förras basis eller skaft, antingen såsom s i d o s t i p l e r (*laterales*), fästade i stjelken vid bladfästets bräddar, l e d s t i p l e r (*intrafoliaceae*) mellan bladet och stjelken, eller r y g g s t i p l e r (*extrafoliaceae*) utanför bladet. De hafva olika varaktighet och affalla antingen genast vid bladets utveckling (*caducae*); något sednare (*deciduae*); först med eller efter bladet (*persistentes*). Till formen hafva de stundom någon, stundom ingen likhet med bladen; merändels äro de mycket minre än dessa och beskrifvas för öfrigt med vanliga termer. En art ledstipel är det lilla tungformiga b l a d s n ä r p [*ligula*], som finnes hos de flesta grässlag, perpendiculärt utgående från bladets basis vid dess öfvergång från slidan; det är k o r t eller a f l å n g t; h e l t, k l u f v e t, s a r g a d t o. s. v. — B l o m s k ä r m e n äro f j ä l l- eller bladlika o. s. v. Ett slag häraf b l o m s t e r f j ä l l åtskiljer blomstren i sammansatta blommor.

Klänge (*cirrus*) är ett merändels trådlikt, till vextens stöd tjenande bihang, som åtföljer vissa vextens delar, efter hvilka det kallas b l a d v e c k s k l ä n g e, b l a d-, b l a d s k a f t s-, b l o m s k a f t s k l ä n g e (*axillaris, foliaris, petiolaris, peduncularis*) o. s, v. Det är e n k e l t, 2—m å n g k l u f v e t; h o p r u l l a d t, t i l l b a k a r u l l a d t, s p i r a l f o r m i g t, o. s. v.

Vapen kallas ett taggformigt bihang, som träffas i synnerhet på bålen eller på bladen. De kallas t a g g a r, (*aculei*), uppkommande af barken, och äro e n k l a (*simplices*) och i detta fall r a k a, k l o l i k a (*unguiculares*) eller ock delade

gaffellika (*furcati, furcae*) d, v. ä. 2—3deldta. — Torn (*spinae*) utgå från veden och utgöra merändels de delars spets, på hvilka de finnas (*terminales*), samt äro raka, styfva och merändels enkla. — Gäddar (*stimuli*), hår eller borstlika piggar, fästade i vextdelarnes hud. Äro stickande, stundom försedda med blåsa vid basen, hvarutur genom det afbrutna röret en skarp, brännande vätska stundom utträngar.

Glandler (*glandulae*), ett knölformigt bihang, som kan förekomma på de flesta vexternas delar; de äro knölformiga, hornlika, njurlika, o. s. v. Stundom äro de ihåliga och utsila någon vätska. Då de med denna egenskap förekomma inom blomman, anses de såsom honungsgömmen.

Luddenhet (*pubes*) är en lenare eller sträfvare hårlik beklädnad, som kan förekomma på alla vextens delar, och tillhörer egentligen deras öfverhud. Den består af hår (*pili*); ull (*lana*); ludd (*tomentum*); skägg (*barba*); borst (*striga*) o. s. v. (Jemf. pag. VI) Håren hafva stundom en rak, stundom en kroklik spets (*hama*), d. ä krokspetsade (*hamati*); stundom bära de i spetsen tillbakabrutna taggar eller klor likasom en kräkla, då de pläga kallas hullingbärande (*glochides*; *glochidati*). Luddenheten är tillryckt, utstående o. s. v. Då den utsilar en klibbig vätska, blir delen klibbig (*vi-*

scosus), eller limaktig (*glutinosus*), en högre grad deraf.

Dessa äro de delar, som i synnerhet utmärka sig hos vexterna och äro att anse som phænomen af lifvet. Andra delar finnas väl i denna öfversigt förbigångne, i synnerhet hos de ofullkomligare slägten; men dessa ingå antingen icke i charakterena eller förklaras de, till undvikande af vidlöftighet, på de ställen, der de förekomma.

Vissa, i synnerhet för Latinet egna, uttryck förekomma stundom vid vexternas beskrifning, hvilka nuancera adjectiven; sådana äro particlarne *sub*, *ob*, *semi-* m. fl. fästade i början af ordet. *Sub* svarar mot svenska ordet n ä s t a n, t. e. *subrotundus* n ä s t a n r u n d. Stundom svarar *sub* mot m e r ä n d e l s , då nämligen i de flesta fall, t. e. 19 bland 20, uppgiften inträffar. *). — *Ob* Sv. o m v ä n d t (se pag. XVI). *Semi-* h a l f- t. e. *semirotundum*, *semicordatum*, *semisagittatum* o. s. v. då ett rundt hjertlikt eller pilformigt blad, stipel, o. d. föreställes deladt på längden i två halfvor, på Sv. h a l f r u n d t o. s v. Då ett blad o. d. är på tvären afhugget, kan det beskrifvas med t v ä r b a s i s (*truncato-ovatum*), eller med af- h u g g e n s p e t s (*ovato-truncatum*). — Diminu-

*) Såsom en dylik och stundom större afvikelse från den uppgifna formen ej sällan inträffar äfven då m e r- ä n d e l s ej är uttryckt, inses lätt, huru nödvändigt det är att vid vextpartiers undersökning taga en så allmän öfversigt af dem som möjligt, och ej låta förvilla sig, om t. e. ett eller annat blad af en vext något afviker i form från det öfriga större antalet.

I följe af denna tabell blifva charakfererna hos

1 Klassen, MONANDRIA, 1, till alla delar fri ståndare inom samma blomma som pistillen.

2 — DIANDRIA, 2 ståndare med egenskaper som hos föregående.

3 — TRIANDRIA, 3 ståndare.

4 — TETRANDRIA, 4 ståndare af lika, eller obestämd längd.

5 — PENTANDRIA, 5 ståndare.

6 — HEXANDRIA, 6 ståndare af lika eller obestämd längd.

7 — HEPTANDRIA, 7 ståndare.

8 — OCTANDRIA, 8 ståndare.

9 — ENNEANDRIA, 9 ståndare.

10 — DECANDRIA, 10 ståndare.

11 — DODECANDRIA, 12 ståndare.

12 — ICOSANDRIA, 13—1000 ståndare, fästade vid blomfodrets basis *).

13 — POLYANDRIA, 13—1000 ståndare fästade på pistillens fäste.

14 — DIDYNAMIA, 4 ståndare, af hvilka två äro längre, två kortare. Blomkronan är alltid enbladig, oftast pipformig.

Blommorna bestå af många blomster inom en holk.

9) af *gynä*, qvinna, och *anär*, man; såsom sammanvexta.

10) af *monos*, *dis*, 1, 2, samt *oikos*, hus.

11) af *kryptos*, dold, och *gamos*, äktenskap.

*) Så att de vid foderflikarnes frånslitande följa med dessa; i Polyandrien följa de icke med, utan qvarstadna under eller omkring pistillen.

15 — Tetradynamia, 6 ståndare, af hvilka 4 äro längre, 2 kortare. Blomkronan är 4bladig.

16 — Monadelphia, obestämdt antal ståndare, hvilkas strängar äro mer eller minre hopvexta vid basen.

17 — Diadelphia, 6, 8, 10 ståndare, hvilkas strängar äro hopvexta i två kroppar, som omfatta pistillen; merändels är blott en sträng fri, de öfriga hopvexta till en.

18 — Polyadelphia, ståndarsträngar, hopvexta i 3—5 kroppar. Hos det Svenska slägtet föga märkligt.

19 — Syngenesia, ståndarnes knappar 5, hopvexta till en cylinder omkring pistillen. Blommorna sammansatta af pipformiga blomster inom blomholk.

20 — Gynandria, ståndare 1, 2, fästade omedelbart utan sträng vid den tjocka pistillen.

21 — Monoecia, ståndarne i egna blommor, skilda från honorna, dock bo han- och honblommor på samma stånd.

22 — Dioecia, könen åtskilda; han- och honblommorna på serskildta stånd.

23 — Cryptogamia, fröredningsdelar microscopiska. Fröhuset endast väl bekant.

Ordningarne i de 13 första klasserna bestämmas efter stiftens antal i blomman eller, då dessa saknas, efter märkenas. Således indelas de i *Monogynia* 1) *Digynia*, *Trigynia*, *Tetragynia* o. s, v. *Polygynia* d. v. s. med 1, 2, 3, 4 eller många stift. — *Didynamien* indelas, efter fröens

1) af *monos* och *gynä*, qvinna.

egenskap, i två ordningar: *Gymnospermia* 2) med nakna frön, utan fröhus, och *Angiospermia* 3) med fröhus. — *Tetradynamien* har två ordningar: *Siliculosae* 4], med korta skidor, 1 — 4 gånger så långa som breda; och *Siliquosae* med utdragna skidor eller minst 8 gånger längre än bredden. — *Monadelphien*, *Diadelphien*, *Polyadelphien*, *Gynandrien*, *Monoecien* och *Dioecien* indelas efter ståndarnes antal i *Monandria*, *Diandria* o. s. v. samt de sistnämnda två äfven efter deras sammanvexning i *Monadelphia* och *Syngenesia*, enligt samma grund, hvarefter dessa klasser äro bestämda. — *Syngenesien* indelas af Linné i 6 ordningar:

Polygamia aequalis: alla blomstren tvåkönade.

Polygamia superflua: med hermaphroditblomster i disken, honblomster i kanten.

Polygamia frustranea: hermaphr. blomster i disken, könlösa i kanten.

Polygamia necessaria: hanblomster i disken, honblomster i kanten.

Polygamia segregata: blomstren med enskildta blomfoder inom blomholken.

Monogamia: blommorna icke sammansatta. Holk o.

För att befria den eljest naturliga klassen från de heterogena slägten, som Monogamien deri in-

2) af *gymnos*, naken, och *sperma*, frö.

3) af *aggos*, kärl, fröhus, och *sperma*.

4) af *Siliqua*, skida, och dess diminutivum *Silicula*, kort skida.

fört, hafva nyare författare tillåtit sig att borttaga denna ordo. Svårigheten för nybegynnaren, för hvilken detta verk egentligen är ämpadt, att bedömma, hvilken händelse eger rum af de 5 ofvannämnda, torde rättfärdiga min sammandragning af ordningarne till tvänne: *Monoclinia* 5), svarande mot *Polyg. aequalis*, samt således med alla blomstren hermaphroditiska; och *Polygamia*, omfattande de slägten, som äfven ega serskildta honblomster. *Cryptogamiens* ordningar *definieras* på sina ställen. *)

---

5) af *monos* och *klinä*, bädd.

*) Ehuru 3ne Cryptogamordningar icke afhandlas i detta verk, har jag dock ansett det nödigt att här gifva om dem ett kort begrepp.

Lafvar (*Lichenes*) äro saftlösa, skorp-, bladeller trådlika vexter med knöl- eller skålformiga frögömmen, oftast sittande oskaftade på bladets yta. Vexa på stenar, bark, ved, samt på jorden.

Svampar (*Fungi*), köttiga eller slemmiga kroppar med fröredning, spridd på ytan eller inom svampens massa. Är utan blad och dylikt. Vexa som föregående.

Alger (*Algae*) läderlika eller gelatinösa, oftast trådlika gröfre och finare vexter, merändels förekommande i vatten. Fröredningen är föga varierande, stundom innesluten inom stjelken. Deras sammansättning är högst enkel, så att de, enligt Prof. Agardhs träffande uttryck, tyckas utgöra de enkla trådar, af hvilka de öfriga vexterna äro likasom sammanväfda.

Vextplats och Varaktighet.

Olika arter, ja olika slägten och familjer fordra olika jordmon och klimat, och likasom djurarterne företrädesvis bosätta sig i skilda regioner på klotet, så ser man vexterna välja sig olika hem, den ena familjen under den brännande æquatorn, andra omkring den islupna polen — några på den dammande flygsanden, många på fjällens kalla sidor, och åter otaliga arter under vattenytan. Dessa olika hemvist ingå äfven i vexternas historia.

De serskildta klimaten verka egentligen genom värmen i jord- och lufttemperaturen, i synnerhet genom den förra. Om derföre tillfälliga lägenheter åstadkomma en ungefärligen lika temperatur, är det ej ovanligt att under de mest olika latituder träffa en gemensam vegetationsform. Detta är ej alltid händelsen, emedan vexterna, såsom ofta utgående från vissa stamhåll, ej hunnit fortplanta sig åt alla puncter. Vexternas ursprungliga hemvist, jemfördt med deras utflyttningars tillhåll, gifva derföre ett slags clav till klimatens förhållanden, likasom dessa tillbaka förklara vexternas. Sjelfva vextställets egenskaper nuancera dessa förhållanden och böra alltid ingå i jemförelsen samt förklara bäst afvikelserna. Vextklimaten bestämmas i anledning af det nyss sagda bättre efter thermometerns medelgrad än efter quadrantens, då latituden endast kan ingå i beräkningen i stort, och i de fall då klimatet på ett enformigt sätt verkar på ett visst jordbälte. Hvad vextställets beskaffenhet, i afseende på jordmon och läge, angår, är det oänd-

ligen ombytligt, efter de salter det innehåller, efter dess olika egenskap att behålla vattnet, värmen och dylika inflytelser. — Följande lägenheter äro bäst utmärkta.

Fjäll (*alpes*), berg af olika höjd, dock i vårt klimat med en upphöjning öfver hafvet af minst 2000 fot. De högsta hafva toppen täckt af en evig snö. De kunna indelas i vissa af vegetationen bestämbara regioner. I. Skogsregionen (*regio subsylvatica*), omgifvande de vid fjällens fot liggande vattnen, har mest barrskog. II. Subalpina (*r. subalpina*), bevext med *Betula nana* o. d., består mest af mossjord. III. eg. Fjällregionen (*r. alpina*); buskar och träd upphöra, jordmonen hård; hyser de flesta fjällvexter. IV Köldregionen (*r. frigida*) af klippor och fuktiga klyftor; vegetationen sparsam, dock rikare än i V. Snöregionen (*r. nivalis*), fjällens till snögränsen närmade sidor och toppar. — Fjällvexter äro i synnerhet antingen sådana, som uthärda stormar och frost på en torr grusartad jordmån och ega ett saftlöst trädartadt lynne; eller sådana, hvilka gro uti den sparsamma af snövatten fuktade svartmyllan, som, uppkommen af mossor och de få vexternas blad, uppfyller bergsspríckorna och bäckdalarna. Dessa vexter ega en saftfull natur (*succulentae*) och låta lika ogerna som de förra omplantera sig på en fremmande jord.

Klippor (*rupes*), med tvära stupor och afbrutna sidor, hysa gerna saftfulla vexter till bebyggare.

Bergshöjder (*montes*) och

Landtåsar (*juga arenosa*) äro af en minre frugtbar natur, och ega de på dem boende vexter ett härdigt lynne, ringa saftfullhet och ofta en trädartad stam.

Betesmarker (*pascua*), Åkrar (*arva, agri*), Odlade ställen (*culta*), Ruiner (*ruderata*), Ängar (*prata*), Åkerrenar (*versurae agror.*), Grus (*glarea*), Skogar (*syluae*) hysa egna vexter af olika natur.

Lundar (*nemora et luci*) ega en svampaktig, fuktig mylla, på hvilken man i trädens skugga finner merändels ömtåliga, späda och tidigt blommande vexter.

Sanka ställen (*uliginosa*) i grannskapet af vatten; öfversmämmade ställen (*inundata*), som vissa tider uttorka; tufviga kärr (*palud. caespitosae*), kärr (*paludes*), hvilka vattnet gör nästan otillgängliga — alla hemvist för hårda gräsarter, mossor eller vissa med gröfre rötter försedda praktvexter.

Vattenpölar (*stagna*), fyllda med ett dyblandadt stillastående vatten och bebodde af åtskilliga, ofta giftiga vexter;

Sjöar (*lacus*), källor (*fontes*), floder (*fluvii, rivuli etc.*) äfvensom sjelfva

Hafvet (*mare*) äro föredda med invånare, hvilka antingen beständigt lefva under vattenytan i egenskap af egentliga vattenvexter, der blomma och kasta sina frön, — eller uppsimma under blomningen med fröredningsdelarne och således ej egentligen kunna sägas tillhöra vattnet. Dessa

sednare äro ock de enda, som någon tid kunna lefva och fortplanta sig på det torra.

Hafsstränderne (*littora marina*) hafva egna vexter, som för sitt bestånd äro i behof af de genom vågorna i jorden afsatta salterna, hvarföre man återfinner dylika vexter vid saltkällor, ofta betydligt aflägsne från hafvet. Likasom vexternas hemvist äro deras utvecklingstider olika. Från den stund fröet nedlägges i jorden, till dess första uppsprickning öfver dess yta, från denna tid till dess blomningstimme, och derifrån till fröets mognad och affallande, — dessa vextlifvets vigtigaste perioder — fordras en olika tidrymd efter vexternas olika daning, beståndsdelar och plats. Utan vigtigare hinderliga omständigheter behöfver hvarje art en viss bestämd tid till sin utveckling, afpassad efter klimatets förhållande på sin fosterjord. Således se vi olika fröslag fordra olika tidrymd, från en dag till ett par år, för att utveckla sig, sedan inträffar dess blomning och mognad förr eller sednare, på första året, andra, eller ännu sednare efter flera somrar; hos de sålunda fleråriga uppnår deras rot eller bål en större varaktighet och gifver årligen nya blommor och frugter på bestämda tider, hvilka de äfven vid flyttningen till andra luftstreck merändels iakttaga. — Å r l i g (*annua*) kallas en vext, som genomgår alla ofvannämnda perioder på ett enda år. — T v å å r i g (*biennis*), då från fröets såning erfordras en tid af två år tilldess den åter sätter mogna frö, hvarefter den utdör. — F l e r å r i g (*perennis*), då den efter första frösättningen flera

år efter ger blommor och frö. Härvid bör anmärkas, att under gynnande omständigheter kunna en- och tvååriga vexter stundom få en större varaktighet; i synnerhet händer, att enåriga vexter, som sent komma i blomma höstetiden, fortfara att lefva och blomma följande vår.

I. Klassen.

MONANDRIA.

1. MONOGYNIA. Pist. 1.

1 Salicornia *L.* Blomfoder odeldt, knöllikt, saftigt. Blomkrona o. Ståndare 1-2, fästade vid blomfodrets basis. Stift 2klufvet. Frukt ett ensamt, betäckt frö. — N. F. *Atriplices J. Holoraceae L.*

2 Hippuris *L.* Blomf. och Blomkr. o. Stånd. fästad ofvanpå fruktämnet. Stift enkelt. Fr. ett ensamt, bart, nöttlikt frö. — N. F. *Najades J. Inundatae L.*

3 Zostera *L.* (Blommorna på ett slidformigt fäste, bildadt på bladens sida och betäckt af en på längden sig öppnande hinna.) Bl.f. och Bl. kr. o. Ståndaren och pistillen sittande skiftevis bredvid hvarandra; Fröhus enfröigt. — N. F. *Aroideae J. Inundatae L.*

[*Alchemilla Aphanes. Salix purpurea.*]

2. DIGYNIA. Pist. 2.

4 CALLITRICHE L. Blomfoder o. Blomkrona 2bladig. Fröhus 4knöligt, 4rummigt, med ett frö i hvarje rum. — N. F. *Najades J. Holoraceae L.*

(*Blitum. Alchemilla Aphanes.*)

1. MONOGYNIA.

1 SALICORNIA 1. *herbacea L.* stjelken med motsatta, i toppen axbärande grenar, de nedre å nyo delade; mellanlederne upptill vidgade, urnupne, axen något spetsade; blomfoderfjällen trubbige. ☉. ☽ (Röm.) 7, 8. e. t. Fig. Sv. B. 252 Fl. D. 303. Hafsstr. (Sk. etc. Ö.! G! — N. Trondh.) Var. *upprätt och nedfallande.*

2 HIPPURIS 1 *vulgaris L.* ♃ 7.9 e. l. — α Stjelken upprätt, bladen 8-14 i kransen; — β *maritima:* bladen 4-8 i kransen. *H. maritima* Hell. — γ *fluitans:* stjelken flytande, kransbladen många. Fig. Sv. B. 335. Fl. D. 7. β Fl. D. 1261. Retz. Obs. Fasc. III. t. 1. Sjö- och Hafsstr. (Sk. — Lpl. βN. Finnm. Vadsöe) *Ju flere blad äro i kransen, ju smalare; hos de fåbladiga, vidgas de till lancettlik, ja äggrund form. Öfvergångsformer finnas vid Gefle. β kallas af d. y. Linné H. tetraphylla, af Retzius H. lanceolata.*

3 ZOSTERA 1 *marina L.* ♃ 7. e. t. Fig. Sv. B. 186 Fl. D. 15 Haf. (Sk. Hall. Boh. Öl! — N. Trondh.) *Bladen gräslika, trenerviga.*

Anm. *Z. oceanica* (*Phucagrostis major* Caul.) säges af Gunnerus vara sänd från Ostfinnmarken; hvilket dock ej är vidare bekräftadt.

2. DIGYNIA.

4 Callitriche 1 *verna L.* toppbladen merändels hopgyttrade, stjelkbladen åtskilda, fröhus trubbkantade. ⊙ 6-8 e. l. — *α repens:* alla bladen aflånga. — *β intermedia:* de öfre bladen aflånga, de nedre jemnbreda. *C. intermedia* Schk. — *γ minima:* alla bladen jemnbreda, tvärhuggna. — *δ tenuifolia:* alla bladen jemnbreda, spetsiga. *C. tenuifolia* Pers. enl. Fries. Fig. *α* Fl. D. 129. *β* Schk. Handb. T. 1. f. e. Vid- och i V. (Sk.—Lpl. *δ* Sk. Hall. Fr.)

2 *autumnalis L.* alla bladen åtskilda jemnbreda, fröhusen med tunna vidgade kanter. ⊙ 7, 8. e. l. Fig. Gmel. Sib. T. 1. f. 2. i V. (medl. Sv.) *stjelken grenig upprätt.*

---

2. *Klassen.*

DIANDRIA.

---

1. MONOGYNIA Pist. 1.

† Slägten med ofullständiga blommor:

6 Lemna *L.* Blomfoder enbladigt. Blomkrona o. Fruktämne inom blomman. Fröhus 1-2rummigt, 1-2fröigt. *Röm.* — N. F. *Najades J. Miscellaneae L.*

6 Fraxinus *L.* Mångbyggare, Bl. f. och Bl. kr. o. Fröhus vingadt, 2rummigt. — N. F. *Jasmineae J Sepiariae L.*

(*Cladium, Salicornia, Schoenus albus* och *fuscus, Erioph. alp. Alchem. Aphanes. Lepidium rud. Cypripedium.*)

†† med fullständiga blr.

7 Ligustrum *L.* Blomfoder 4tandadt. Blomkr, likformigt 4klufven. Frukt bärlikt fröhus. — N. F. *som fåreg.*

8 Veronica *L.* Bl. f. 4deldt. Bl. kr. hjulformig, olikformigt 4delad. Fr. 2rummigt fröhus. — N. F. *Pediculares*, sedermera *Rhinanthaceae J. Personatae L.*

9 Pinguicula *L.* Bl. f. 2deldt, 5flikigt. Bl. kr. enbladig, gapformig med sporre. Fröh. enrummigt, öppnande sig i toppen. — N. F. *Primulaceae J. Corydales L.*

10 Utricularia *L.* Bl. f. 2deldt. Bl. kr. enbladig, svalgformig; nedre läppen huflik, med sporre. Fröhus enrummigt, omkringskuret. — N. F. *dens.*

11 Circaea *L.* Bl. f. och Bl. kr. 2bladige. Frukt Frohus. — N. F. *Onagrae J. Aggregatae. L.*

(*Lycopus. Salvia. Verbena. Alchemilla. Aphanes. Coronopus didyma.*)

DIGYNIA. Pist. 2.

(*Anthoxanthum.*)

1. MONOGYNIA.

5 Lemna 1 *minor L.* bladen rundade, på båda sidor platta, hvarje med en enda rotfiber. ⊙ 6-8 e. l. Fig. Sv. B. 324. Fl. D. 1587. a Vatt. (Sk. — Norrl. — N.)

2 *gibba L.* Bladen rundade, platta, på undre sidan convexa med en enda rotfiber. ⊙ e. l. Fig. Sv. B. 324 Fl. D. 1588. Vatt. (Sk.—Upl.)

3 *polyrhiza L.* bladen rundade, platta, hvarje med ett knippe rotfibrer. ⊙ e. l. Fig. Sv. B. 324. Fl. D. 1589. Vatt. (Sk. — Upl.) *Dubbelt större än de föreg.*

4 *trisulca L.* bladen bredt lancettlika. ⊙? e. l. Fig. Sv. B. 324. Fl. D. 1586. Vatt. (Sk.—Lpl.) 1-4 Sv. *Andmat.*

6 Fraxinus 1 *excelsior L.* småbladen lancettlikt aflånga, framåt afsmalnande, sågade; fröhusets spets sned, urnupen. Vahl. ♄ 5. e. l. viol. bl. Fig. Sv. B. 175 Fl. D. 969. Gård (Sk.—Gestr.— N. Sundmöre.) Odlas. Sv. *Ask.*

7 Ligustrum 1 *vulgare L.* blomklasarne hopdragne, bladen bredt lancettlika, glatta ♄ 6, 7 e. t. (l. odl.) hv. bl. Fig. Sv. B. 415. Fl. D. 1141. r. (Hall. Sperlingsholm Fr. Boh. på Öar, t. e. Mussön! Tanum Sn. Wahlb. — Orost Lin.) Sv. *Liguster.*

8 Veronica. † Blommor *ensamme* (i bladvecken).

1 *verna L.* blommor n. utan skaft; bladen femflikiga, de öfra treflikiga eller hela; stjelk och grenar upprätta. ⊙ 4, 5 e. l. b. bl. Fig. Fl. D. 252. torra st. (Sk.—Norrl.) *I början tumshög, enkel, sedan större, grenig.*

2 *arvensis L.* bl. n. utan skaft; bladen äggrunda med tvär basis, glest sågade, stjelken upprätt. ⊙ 4, 5 e. l. ljusb. bl. Fig. Fl. D. 515. t. st. (Sk.—Gestr.)

‡ 3 *peregrina L.* bl. n. utan skaft; bladen aflånga med afsmalnande basis, glest sågade; stjelken upprätt. ⊙ 5, 6 e. t. (utl.) ljusb. bl. Fig. Fl. D. 407. r. Åk. (sedan Linnés tid ej funnen.)

4 *triphyllos L.* bl. skaftade; bladen fingerlikt deldta; stjelken upprätt med utsperrade grenar. ⊙ 5, 6 e. t. b. bl. Fig. Fl. D. 627. (m. g.) r. Åkr. (Sk! Hall. Bl! Ö!)

5 *agrestis L.* blomskaften utdragne; bladen hjertlika —äggrunda, håriga, sågade; blomfodrets flikar aflånga, trubbiga, utvändigt håriga; fröhuset uppsväldt, glandelhårigt. ⊙ ☽ 4, 5, 9 e. l. b. rödl. bl.— *β calycida Fr.* bladen n. äggrunda, fodrets flikar inskurna, Fig. *α* Fl. D. 449. Odl. (Sk.—Gestr.) *V. versicolor Fr.*

6 *persica Poir.* bl. skaften utdragne; bladen hjertlika, inskuret sågade; foderflikarne lancettlika, spetsiga, hårbräddade, kortare än kronan; fröhuset plattadt, hårigt. Fr. ⊙ 5-7 e. l. b. bl. Fig. Odl. (Sk—Stockh.) N. *dubbelt större än föreg., för öfrigt föga skild.*

7 *polita Fr.* bl. skaften utdragne; bladen hjertlika — n. aflånga, jemna glatta; foderflikarne äggrunda, spetsiga, af kronans längd; fröhuset uppsväldt, glandelhårigt. ⊙ 4, 5 e. t. b. bl. Fig.

r. Åkr. (Sk! ÖG!) *Blåaktigt utseende. Foderflik. nervige.*

8 *opaca Fr.* blomskaften utdragna; bladen hjertlika, skrynkliga; foderflikarne spadlika, trubbiga, på båda sidor håriga; fröhuset uppsväldt, ludet, hären utan glandler, ledade. Fr. ⊙ 4, 5 e. t. b. bl. Fig. r. Åkr. (Sk!) *Liten, mörk, med n. runda blad.*

9 *Hederaefolia L.* blomskaften merändels af bladens längd; foderbladen hjertlika, spetsiga; stjelkbladen rundade med hjertlik basis, 3—5flikiga, yttersta fliken större, helbräddad. ⊙ 5, e. l. hvitbl. bl. Fig. Fl. D. 428. r. Åkr. (Sk. — Upl. — N. Trondh.). *De 5 sista arterna äro alla nedliggande.*

†† Blomklasar *på sidan* (från bladvecken).

10 *scutellata L.* blomklasarne fåblommiga med utsperrade blomskaft, bladen smalt lancettlika, nästan helbräddade, spetsade. ♃ 5—7 e. l. blåstrim. bl. — *α glabra*: glatt. — *β villosa*: hårig. Fig. Fl. D. 209. v. st. (Sk. — Lpl.). *Bladen stundom naggtandade.*

11. *Anagallis L.* klasarne mångblommiga med n. upprätta blomskaft; bladen bredt lancettlika, stjelkomfattande, glest småsågade; stjelken upprätt. ♃ 6, 7 e. l. b. bl. Fig. Fl. D. 903 Str. (Sk. — Upl.)

12 *Beccabunga L.* kl. mångblommiga; bladen aflånga—äggrunda, trubbiga, skaftade, sågade, glatta; stjelken kulliggande. ♃ 4—8 e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 127. Fl. D. 511. a. källdr. (Sk.—Jemtl—N. Trondh.)

13 *Chamaedrys L.* bladen n. utan skaft, äggrunda med något hjertlik basis, trubbiga, djupt sågade; stjelken uppstigande, på tvänne sidor hårig. ♃ 6, 7 e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 239 Fl. D. 448. Ä. (Sk. —Lpl.).

* 14 *montana L.* bladen skaftade, äggrunda med n. hjertlik basis, trubbiga, sågade; stjelken uppstigande, öfverallt hårig. ♃ 6, 7 e. t. (utl) ljusb. bl. Fig. Fl. D. 1201. r. (Norrige?) *Anförd i anl. af* Sum. Veg. Scand.

15 *officinalis L.* bladen äggrunda — omv. äggrunda, sågade; stjelken kulliggande, vid basen rotslående. ♃ 5—8 e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 159. Fl. D. 248. Back. (Sk.—Lpl.)

††† Blomklasar eller ax i toppen.

16 *saxatilis L.* blomfoderbladen aflångt ovala; blomskaften längre än skärmbladen; stjelkbladen aflånga, mot spetsen bredare; fröhuset betydl. längre än blomfodret. ♃ ♄ 7 e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 347. Fl. D. 342. Fj. v. (Lpl.—Jtl.) *Blomkr. stor, platt.*

17 *alpina L.* foderbladen hårbräddade; blomskaften kortare än skärmbladen; stjelkbladen elliptiska; fröhus omvändt-äggrundt, tvärhugget. ♃ 7—8 e. l. rödl. bl.—β *pusilla*: lågvext, fröhuset hårigt. Fig. L. Fl. L. 19 f. 4. Fl. D. 16. Fj.v. (Lpl—Dal.) *Blomkronan något klocklik i aflång klase. Vexten svartnar torr.* β är *V. alpina* β *australis Wg.*

18 *Serpyllifolia L.* blomningen axlik klase; fodret glatt; bladen äggrunda glatta; fröhuset tvåknöligt, urnupet af blomfodrets längd. ♃ 5 7 e.

l. bl.strim. bl. Fig. Fl. D. 492 (m. g.) a (Sk.—Lpl.)
Fröhus håriga.

19 *spicata* *L.* blomningen axlik; ståndarne längre än blomkronan; bladen motsatta aflånga—äggrunda, något trubbiga, finhåriga. ♃ 7, e. l. b. bl. — α; bladen smalare. — β *hybrida*. bladen bredare, de nedre äggrunda. Fig. Fl. D. 52. t. st. (Sk.—Upl. β Fläsklösan i Mäl.) *Den Svenska* hybrida *är ingalunda skild*.

20 *media* *Schrad.* bl. axlik. st. längre än kronan; bladen bredt lancettlika, småludne, spetsiga, ojemnt sågade, sågtaggarne korta, inböjda, något trubbiga. ♃ 7, 8 e. t. b. bl. Fig. Schrad. Ver. T. 1. f. 2. r. (Warberg! Bohman, Fries). *Blad* 2—3 *i kransen, längd:bredd = 14 linier : 6.*

21 *maritima* *L.* bl. axlik; bladen smalt lancettlika med äggrund basis, långspetsade, småludna, ojemnt sågade med långa klolika sågtaggar. ♃ 7 e. l. b. bl. Fig. Schrad. Ver. T. 1. f. 1. Hafstr. (Sk. Rosl. V. Bott. — N. Ö. Finnm. Deinb.) *Blad* 3—4 *i kr:*

22 *longifolia* *L.* bl. axlik; bladen bredt lancettlika med tvär- eller n. hjertlik basis, spetsade, under småludne, ojemnt sågade med långa, klolika sågtaggar. ♃ 7. e. l. b. bl. Fig. Schrad. Ver. T. 2. f. 1. Fukt. (Hall. V.Göth.! Ö G.! Smol. Lpl.) *Står stundom ej att skilja från föreg.*

Anm. *V. arguta Schrad. skall vara funnen vild i medl. Sv. Är tvifvelaktig.*

9 Pinguicula 1 *vulgaris* *L.* sporren spetsig, jemntjock, nästan af kronans längd, blomkronan utan

ådror, fröhuset äggrundt. Sm. ♃ 5. e. t. b. bl.—β *tenuior Wg.* minre blommor, något hårig stjelk. Fig. Sv. B. 36. Fl. D. 93. fukt. Ä. (Sk.—Lpl. β Lpl.)

2 *alpina L.* sporren kägelformig framkrökt, kortare än kronan, stjelken glatt. ♃ 6, 7 e. t. hvitg. bl.—β *bimaculata W.* nedre läppen urnupen, tvåfläckig. P. flavescens Flörke. Fig. L. Fl. L. XII f. 3. Fl. D. 453. Fl. Norv. II. T. 4. Fj.v. (α Lpl! β G.!) *Den Lappska har blott en gul fläck på nedra läppen.*

3 *villosa L.* sporren rak syllik, genom stjelkens böjning krökt bakåt; stjelken finhårig. ♃? 7 e. l. b. bl. Fig. L. Fl. L. XII f. 2. Fl. D. 1021. Fjv. II. (Lpl.—Jtl. på mossor). *Blomkronan något plattad, strimmig.*

10 Utricularia 1 *vulgaris L.* blomklasen flerblommig, sporren kägelformig, bladen pinndeldt mångklufne, blåsbärande. ♃ 7, e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 128. Dik. (Sk.—Gefle. — N. Hittern.)

2 *intermedia Hayne:* blomklasarne 1—3blommiga, sporren kägelformig; bladen nästan klynnedeldta; blåsorna på de nakna stjelkarna. ♃ 7, e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 1262. Dik. (Sk.—Lpl.) Var. *med långa blomskaft.*

3 *minor L.* sporren kölformig, på längden sammanflytande med blomkronan. ♃ 7, 8 e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 128. Vatt. (Sk.—Gefle.) *Har blad och blåsor som föreg.*

11 Circæa 1 *alpina L.* bladen hjertlika tandade, glänsande, stjelken glatt. ♃ 6, 7 e. l. hv. bl. sällan r. Fig. Fl. D. 1321. Bergsr. (Sk.—Lpl.) Var. *minre och större (C. intermedia Ehrh.).*

2 *Lutetiana L.* bladen nästan äggrunda, smånaggade, opaca (icke glänsande), stjelken finluden. ♃ 6, 7 e. t. hv. eller r. bl. Fig. Fl. D. 210. r. Lund (Hall. V.G. Boh. på öarne! — N. Trondhj.) *Är större och minre grenig än föreg.*

---

3 *Klassen.*

TRIANDRIA.

---

1. MONOGYNIA. Pist. 1.

† *Örter.*

12 Valeriana *L.* Blomfoder omärkligt, ringformigt på toppen af frukten. Bl. krona enbladig, 5klufven. Frukt, ett bart fjunbärande frö. — N. F. *Dipsaceae J. Aggregatae L.*

13 Fedia *Gaertn.* Blomf. o. eller tandformigt på toppen af frukten, Bl. krona enbl. 5 klufven. Frukt, fröhus utan fjun. — N. F. *dens.*

14 Iris *L.* Blomf. 6deldt med kort pip (färgadt), de yttre flikarne utböjda, de inre upprätta. Märken bladlika. Fröhus trerummigt. — N. F. *Irides J. Ensatae L.*

(*Alchem. Aphanes*)

†† Gräslika vexter med samkönade blr. utan kronfjäll. N. F. *Cyperaceae J. Calamariae. L.*

15 Cladium *Br.* Blomning ax af öfver hvarandra liggande blomfoderfjäll, de yttre toma. Bl. kronfjäll o. Ståndare 2. Frukt nöttlik, med dubbelt skal.

16 Schoenus *L.* Blomn. som föreg. Bl. kronfjäll o. Stånd. 2, 3. Frukt, enskalig nött.

17 Cyperus *L.* Axfjällen tvåsidigt tegellagde; nästan alla med köndelar. Kronfjäll. o.

18 Eriophorum *L.* Axfjällen på alla sidor tegellagde, n. alla med köndelar. Kronfjäll o. Fruktbart frö, omgifvet af långa ullika hår (längre än fjällen).

19 Scirpus *L.* Axfjäll som föreg. kronfjäll o, i dess ställe merändels 3—10, fröet omgifvande, korta borst.

(*Juncus conglomeratus, effusus*)

††† Gräslika vexter med skildkönade blr.

20 Kobresia *Willd.* Hanblr. 1 — flere i småaxet; Blomfoderfjäll 1. Kronfjäll o. — Hon. blr. 1 — flere, Foderfjäll 1. Kronfjäll 1 öppet, insvepande fröet. — N. F. *Cyperaceae J. Calamariae L.*

21 Carex *L.* ♂ blr. flere i axet. Bl.foderfjäll 1; kronfjäll o. — ♀ blr. flere i axet. Foderfjäll 1; kronfjäll 1, flasklikt, slutligen omgifvande fröet såsom fröhus. — N. F. *dens.*

22 Sparganium *L.* ♂ blr. utan tydl. foderfjäll. ♀ blr. af tredelade blomfoderfjäll. Kronfjäll o. Stenfrukt torr, utan skaft. — N. F. *Typhae J. Calamariae L.* — Anm. *Axen klotrunda.*

23 TYPHA *L.* ♂ och ♀ blr. med ett obestämdt antal fjällika borst vid basen. Bl. kronfjäll o. Frukt bart skaftadt frö. — N. F. *dens.* — Anm. *Axen cylindriska. Hanknappar från 1—3 på en gemensam sträng.*

†††† Gräs med blomkronskal, utan foderskal. Blr. samkönade.

24 NARDUS *L.* Blomkronan 2skalig. — N. F. *ramineae J. Gramina L.*

2. DIGYNIA. Pist. 2.

N. F. *Gramineae J. Gramina L.*

† Slägten med vippa eller grenigt ax; *enblommiga* Småax: Undantag: Arundo.

25 AGROSTIS *L.* Blomfoder af 2 nästan lika långa, till basen åtskilda skal, utan borst, enblommigt. Blomkrona 1—2skalig, utan märkliga hår vid basen [än med, än utan ryggborst].

Anm. *) *Blomn. vippa; hos de borstbärande är borsten fästad antingen tätt under kronskalets spets eller på dess rygg.*

26 CALAMAGROTIS *Dec.* Foder af 2 n. lika långa glatta blomkronlika skal utan borst; enblommigt. Kronan tvåskalig, glatt, vid basen omgifven af hår; nedom spetsen borstbärande.

) Dessa anmärkningar innehålla minre vigtiga, men till de Svenska arternas kännedom bidragande, habituela charakterer.

Anm. En del af Linnés Arundines. *Blomn. vippa, hos C. arenaria hopdragen till ax. Bl' kronan af n. lika byggnad som fodret, hos de Svenska arterne borstbärande, ehuru hos ett par borsten är ganska kort.*

27 ARUNDO P. B. Foder tvåskaligt, det ena skalet n. dubbelt längre än det andra; flerblommigt. Blomkronornas ena skal kortare; vid basen omgifne af hår.

Anm. *Blomfodren 5blommiga; äfven som kronornas skal något åtskilda sinsimellan.*

28 STIPA L. Foder af 2 liklånga glatta, hinnaktiga skal; enblommigt. Blomkr. 2skalig, läderlik, hårig, vid basen omgifven af hår, i toppen borstbärande.

Anm. *kronborsten ganska lång, syllik, vriden med knä på midten, hos den Svenska arten finhårig.*

29 ALOPECURUS L. Foder af 2 liklånga, nedtill hopvexta skal utan borst; enblommigt. Krona enskalig, hinnaktig, affallande med fröet, försedd med ryggborst.

Anm. *Blomn. axlik vippa. Foderskalen hos de Sv. betydligt sammanvexta.*

30 PHLEUM L. Foder af 2 liklånga skal med borstlikt utdragen ryggnerv; enblommigt. Krona tvåskalig utan borst, affallande med fröet.

Anm. *Blomn. axlik. Hos några arter är foderborsten obetydlig.*

31 ANTHOXANTHUM L. Foder 2skaligt, ena skalet dubbelt kortare; enblommigt. Krona ganska liten, innesluten mellan tvänne tomma borstbä-

rande biskal och affallande med fröet. (Stånd. 2).

Anm. *Blomn. n. axlik vippa. (Biskalen anses af Pal. de Bauv. för könlösa enskaliga bl. kronor.)*

32 Phalaris *L.* Foder af 2 liklånga skal, utan borst; enblommigt. Krona mycket större än de tvänne omgifvande borstlösa biskalen och affallande med fröet. (Stånd. 3).

Anm. *Blomn. dels sammansatt ax, dels vippa. Hos Ph. arundinacea äro biskalen ganska små, liknande 2ne hårpenslar vid basen af kronan.*

33 Milium *L.* Foder af 2 liklånga skal, enblommigt. Krona 2skalig uppblåst, fullkomligt glatt, slutligen vidhängande fröet.

Anm. *Blomn. vippa. Kronan hos den Sv. utan borst.*

34 Leersia *Sv.* Foder o. Krona 2skalig. Frö fritt, täckt af kronan.

Anm. *Bl. Vippa.*

35 Digitaria *Hall.* Foder af 2 liklånga fria skal, enblommigt. Krona tvåkönad af ett enda läderlikt skal, som vidhänger fröet.

Anm. *Blomn. af flera ensidiga platta ax, förenade i en fingerlik klase* *).

(Melica uniflora, och stundom M. ciliata se följ. afd.)

*) Af andra författare anses en fnaslik otydlig tillsats vid basen af småaxet för ett foderskal; hvarföre Willd. beskrifver blomfodret som treskaligt, och P. de B. såsom tvåskaligt, men med tvänne enskaliga kronor, af hvilka den ena är könlös. — Någon två-

†† med vippa eller grenigt ax; 2—3*blommige* småax. — Undant. *några Avenae* och stundom *Köleria cristata*.

36 PANICUM *L.* Blomfoder af 2 oliklånga skal; tvåblommigt. Ena kronan utan honor af två oliklånga hinnaktiga skal; den andra tvåkönad af 2 liklånga läderlika skal, slutligen vidhängande fröet.

Anm. *Blomn. sammansatt ax, eller ensidig vippa. Småaxens skaft försedda med borstlika svepen, i synnerhet tydliga hos de axbärande arterna.*

37 HOLCUS *L. P. B.* Foder 2skaligt, 2blommigt. Båda kronorna merändels tvåkönade, den öfra med krökt ryggborst, den nedra (stundom han blomma) utan.

Anm. *Blomn. aflång något tät vippa.*

38 HIEROCHLOA *Gmel.* Foder af 2 liklånga skal; 3 blommigt. Öfversta bl. kronan tvåkönad, sidokronorna ♂ blr.

Anm. *Vippan äggrund, skalen hinnspetsade, kronorna stundom med, stundom utan borst.*

9 ARRHENATHERUM *P. B.* Foder tvåskaligt, merändels 2blommigt. Öfre kronan tvåkönad, utan borst, den nedre hanblomma, med krökt ryggborst.

Anm. *Blomning vippa. Utseende af Hafra.*

skalig krona [Willd.] har jag icke funnit, åtminstone hos vår Svenska art.

40 Avena *L.* Foder 2skaligt, 2—6 blommigt, Blomkronornas yttre skal med 2flikig topp, alla med ryggborst.

Anm. *Blomn. axlik eller utbredd vippa. Yttre kronskalet tvåklufvet ofvanföre borstens utgående. Dessa flikar äro stundom borstlike. Alla blr 2könade.*

41 Deschampsia *P. B.* Foder af 2 nästan liklånga skal, 3-, eller 2blommigt med ämne till den tredje blomman. Kronans yttre skal i toppen flertandadt med ryggborst.

Anm. *Bl. vippa. Då tredje blomkronan saknas, hvilket oftast sker, återstår blott det håriga blomskaftet.*

42 Aira *L.* Foder af 2. n. liklånga skal; 2blommigt. Kronorna 2könade, det yttre skalet med hel, eller flertandad topp samt hårfin ryggborst; vid basen omgifne af hår.

Anm. *Blomn. vippa.*

43 Corynephorus *P. B.* Foder som föreg. längre än de med klubblik, på midten skarfvad ryggborst, försedda blomkronorna.

Anm. *Hopdragen vippa; blomkr. vid basen håriga. Borsten med en smalt klubblik, genomskinlig tillsats, skarfven omgifven af små taggar.*

44 Koeleria *Pers.* Foder tvåskaligt, 2 eller flerblommigt. Kronornas yttre skal med hel topp, borstlöst eller på ryggen borstbärande, det inre skalet djupt inskuret, 2spetsadt.

Anm. *Bl. axlik vippa. Blommorna hos de Sv. utan betydlig borst. Till charakterer lika svår-bestämdt slägte, som lätt att känna af habitus.*

45 Melica *L.* Foder af 2 liklånga skal, 1 eller 2blommigt med ett klubblikt ämne, i förra fallet till andra — i sednare till en tredje blomma. Kronorna 2könade utan borst. Frö affallande bart.

Anm. *Blomning dels sammandragen, dels utbredd fåblommig vippa. Kronskalen hos ena arten långhåriga.*

(*Moliniae, Poae, Triodia.*)

††† med vippa; 3-*mångblommiga* småax: Undant. *Moliniae, Poae nem.*

46 Briza *L.* Blomfoder af 2 liklånga, skolika *) skal; mångblommigt. De yttre kronskalen vid basen hjertlika, tätt omfattande hvarandra.

Anm. *Blomn. vippa af hängande ax, med rundadt trubbiga skal.*

47 Molinia *Moench.* Foder af 2 mycket oliklånga skal; 2—mångblommigt. Yttre kronskalet trindryggadt trubbadt, utan borst.

Anm. *Småaxen i början cylindriska, slutl. något tvåsidiga. Blomkronskalen kantigt nerviga, hos de flesta trubbiga och ofta i spetsen naggade (Honungsfjället hos arterna 1 och 2, hos de öfriga tvåklufvet).*

48 Poa *L.* Foder af 2ne liklånga coniska kölade

*) *Skolik* (calceiformis) aflångt concav, åt spetsen bredare, trubbig.

skal; 2-mångblommigt. Yttre kronskalet köladt, med äggrund basis, spetsigt, utan borst.

Anm. *Bl. vippa. Småaxen äggrunda plattadt kölade; bl.kronor ofta förenade med ett fint ullikt ludd på ryggen.*

49 DACTYLIS *L.* Foder 2skaligt, mångblommigt. Yttre kronskalet hvast-köladt med kort borst i toppen, inre skalet tvåspetsadt.

Anm. *Bl. hopgyttrad ensidig vippa; yttre kronskålets topp otydligt urnupen omkring borsten.*

50 FESTUCA *L.* Foder 2skaligt, kortare än axet; 3—mångblommigt. Yttre kronskalet trindryggadt, merändels borstspetsadt, utan tydliga hår vid basen, det inre tvåflikigt stråfbräddadt. Frö spetsadt, bart (upptill icke fastvext vid inre kronskalet).

Anm. *Små axen i början trinda, sedan 2sidiga. Hos några få är borsten fästad omärkligt nedom skalets spets, hos ett par saknas den.*

51 BROMUS *L.* Foder 2skaligt, mångblommigt. Yttre kronskalet trindryggadt, under spetsen borstbärande, utan hår vid basen, det inre i sidovecken merändels hårbräddadt, upptill sammanvexande med fröet.

52 *Triodia Br.* Foder 2skaligt af småaxets längd, flerblommigt. Yttre kronskalet trindryggadt, urnupet med en trubbig tand (borstämne) i urskärningen, vid basen förseddt med 2 hårpenslar. Fröet trubbigt bart, affallande med kronan.

Anm. *Bl. klase. Småaxen tjocka och korta. (Arundo, Avenae; stund. Köleria crist. se föreg. Afd.)*

†††† med *axlik blomklase;* småaxen *med* skärm:

53 Sesleria *Ard.* Ax hopgyttradt, vid basen omgifvet (hos den Sv.) af flere tomma odeldta skal (skärm). Blomfoder af 2 sylspetsade skal 2 (fler-) blommigt. Kronans yttre skal i toppen försedt med flere korta borst, af hvilka den utlöpande ryggnervens är störst.

Anm. *Blomf. hos den Svenska arten tvåblommiga.*

54 Cynosurus *L.* Ax sammansatt af (kortskaftade) småax, parvis förenade inom ett pinndeldt skärm; Blomf. af 2 sylspetsade skal; 3—flerblommigt. Kronans yttre skal helt, sylspetsadt.

Anm. *Axet jemnbredt ensidigt. Bl. fodrets och kronans borst mycket kort. Skärmet är uppkommet af könlösa blomkronor.*

††††† med ledadt ax; småaxen *utan* skärm:

55 Hordeum *L.* Småaxen 3 tillsammans (kortskaftade). Blomfoder af 2 långspetsade skal; 1-(2-?) blommigt. Kronans yttre skal långt borstspetsadt.

Anm. *Hos åtskilliga arter finnes ett borstlikt rudiment till andra blomkronan, hvilken en del författare påstå sig sett utvecklad.*

56 Elymus *L.* Småaxen 2—3 tillsammans (oskaftade). Blomf. af 2 på sidan sittande långspetsade fjäll; 3-mångblommigt.

Anm. *Den Sv. artens småax utan borst, 5—6 blomm.*

57 Triticum *L.* Ett enda (säll. 2) småax i hvarje led af axfästet. Blomf. af 2 motsittande skal, likformiga med kronans yttre skal (näml, i top-

pen kort borstbärande eller ej, efter som detta har borst eller icke); 3—5blommigt.

Anm. *De inre kronornas borst är längst, de yttres kortare, blomfodrets kortäst.*

58 Lolium *L.* Småax som föreg. Blomf. 1bladigt, motsatt axfästet.

Anm. *Axet platt derigenom, att småaxen vända sin ena, blomfoderlösa, brädd åt det gemens. axfästet, ej sidan, som hos de öfriga i afdeln.*

(Festuca loliacea.)

[Alchem. Aphanes].

3. TRIGYNIA. Pist. 3.

59 Koenigia *L.* Blomfoder tredeldt. Blomkrona o. Frukt ett bart frö. — N. F. *Polygoneae J. Holoraceae L.*

60 Montia *L.* Foder 2bladigt. Krona enbladig, olikformigt klufven. Fröhus trefröigt. — N. F. *Portulaceae J.*

(Alsine, Holosteum).

4. ENNEAGYNIA. Pist. 9.

61 Empetrum *L.* Blomfoder och krona tredelade. Frukt bär. — N. F. *Ericis affine J.*

Anm. *är oftast tvåbyggare.*

---

1. MONOGYNIA.

12 Valeriana 1 *officinalis L.* alla bladen parbladiga, småbladen lancettlika, nästan likformiga Sm·

♃ 6, 7 e. l. rödl. bl. Fig. Sv. B. 85. Fl. D. 570. Våt. (Sk.—Lpl.)

2 *dioica L.* rotbladen bredt skaftade, runda; stjelkbladen parbladigt deldta, ändfliken stor. ♃ 7 e. t. rödl. bl. Fig. Fl. D. 686. Våt. (Sk. Hall. Ö! — N.) *Är tvåbyggare med hanblommorna större än honvextens.*

13 Fedia 1 *olitoria Vahl.* blommorna i hufvud, nedre grenvecken utan blr; fröhusen rundade trubbiga, något strimmiga, på tvären smårynkiga glatta; invändigt med tvänne tomma rum. ⊙. 5 e. t. (l. odl.) ljusb. bl. Fig. Sv. B. 232. Grus (Sk.—Rosl.) *Bladen merändels helbräddade.*

2 *Morisoni Spreng.* blomflocken klynnedeld med blr. i alla grenvecken; fröh. äggrunda spetsade, med 2-randig framsida, sned, 3—5 tandad topp, invändigt nästan täta. ⊙ 6, 7 e. t. ljusb. bl. Fig. Moris. III. S. 7. T. 16 f. 33. r. Rågåkr. (Sk! Ö! G!) *Var. med glatta och finhåriga fröhus. — De äjre bladen ofta fliktandade; fröhusets tomma rum knappt märkbara.*

14 Iris 1 *pseudacorus L.* bladen svärdlika platta; blomfodrets flikar glatta, de inre kortare än märkena Vahl. ♃ 6 e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 110. Fl. D. 494. Str. (Sk.—Lpl.) *Sv. Svärdlilja.*

‡ 2 *sibirica. L.* bladen smalt svärdlika platta, kortare än den treblommiga stjelken; fruktämnen trekantiga. ♃ 7, e. l. (odl.) b. bl. Fig. Jacq. Austr. I. T. 3. r. Kärr. (V.G. Slättås Larf Sn.) *Båda arterna hafva stora, sköna blr., den sednares äro dock minre.*

Anm. *I. germanica* är i Sv. Botanik upptagen, men jag har ännu aldrig hört den aflägsnat sig från trägårdsgebieten. Jemf. Fries Fl. Hall. Efter Ramus skall den förekomma i N.

Något bättre är *I. sibirica*, hvaraf jag åtminstone sett vilda exemplar.

---

15 Cladium 1 *Mariscus Br.* blomvippan dubbelt sammansatt af hopgyttrade småax, bladen kölade, i brädden och på ryggen småtaggiga. ♃ 7, 8 e. t. Fig. Sv. B. 275. Fl. D. 1202. K. (Gottl! S. N.) *Schoenus Mariscus L.! Cl. germanicum Schrad.*

16 Schoenus 1 *ferrugineus L.* axgyttringen ensam, aflång af 2—4 småax; svepet tvåbladigt, det yttre föga längre än axen; stjelken trind. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Fl. D. 1503. Schrad. Germ. I. T. 1. f. 4. r. Kärr. (G. Rosl. Smol. V.Bot.) *Strået vid basen enbladigt; axen svartbruna.*

2 *nigricans L.* Blomgyttringen äggrund af 5—8 ax; svepets yttre blad mycket längre än flocken; stjelken trind. ♃ 6, 7 e. t. Fig. Sv. B. 511. r. Kärr (Gottl!) *Strået enbladigt; axen svarta.*

3 *albus L.* Småaxen gyttrade i qvastlik form, n. af svepets längd; bladen smala kölade glatta; strået trekantigt. ♃ 6, e. l. Fig. Fl. D. 420. K.(Lpl—Blek.) *Strået flerbladigt; hvita ax; korta stift; merändels 2 stånd. Rhyncospora alba Vahl.*

4 *fuscus L.* Småaxen som föreg. mycket kortare än svepet, blad och strå som föreg. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Fl. D. 1562. r. K. (Blek. V.G! U!) *Strået flerbladigt, ljusbruna ax; långa stift; 3 st. Rhyncospora Vahl.*

17 Cyperus 1 *fuscus L.* Axsamlingen 3—5deld, axen gyttrade lancettlika med spetsiga fjäll; svepet mer-

ändels trebladigt, längre än axen; strået tresidigt. ☉ e. t. Fig. Fl. D. 179. r. K. (Sk. Roslätt!) *Axen svartbruna; vexten fingerhög.*

18 Eriophorum. † Axen flere.

1 *angustifolium Roth*: axskaften glatta; bladen kölade, längre än stråets mellanleder. ♃ 5, 6 e. l. Fig. Sv. B. 490. n. 1. Fl. D. 1442. a. K. (Sk.—Lpl.) *E. polystachyon Wg. Sv. Ängsull* (jemte de följ.)

2 *triquetrum Hoppe*: axskaften något sträfva, bladen trekantiga, kortare än stråets mellanleder. ♃. 6, e. l. Fig. Sv. B. 490. n. 2. Fl. D. 1441. K. (Lpl. —Smol.) *E. gracile Roth, Wg.*

3 *latifolium Hop.* axskaften något sträfva, bladen plattade lançettlika kortare än mellanlederna. ♃ 6. e. l. Fig. Sv. B. 180 Fl. D. 1382. K. (Sk.—Jtl.) 1—3 *innefattades i Linnés E. polystachyon.*

†† Axet ensamt.

4 *vaginatum L.* axet äggrundt med hinnaktigt genomskinliga fjäl; strået slidförande. ♃ 4, 5 e. l. Fig. Sv. B. 281. Fl. D. 236. K. (Sk.—Lpl.) *Axen svarta, inom spetsadt skärmfjäll.* — *E. caespitosum Host.*

5 *capitatum Hoffm.* axet klotrundt med ogenomskinliga fjäll, strået trindt, slidförande. ♃ 5, 6 e. l. Fig. Sv. B. 426. n. 1. Fl. D. 1502. Fj.v. (Lpl.—Jtl.) *axet grönbrunt inom trubbigt skärm; strået 2—6 t. högt.* — *E. Scheuchzeri Hop.*

6 *alpinum L.* axet aflångt, strået trekantigt med ett bladämne vid basen. ♃ 5, 6 e. l. Fig. Sv. B. 426 n. 2. K. (Lpl.—Smol. Ö.G.!) *Trichophorum alp. Pers.*

19 Scirpus. † Arter med ett enda ax i toppen:

1 *caespitosus L.* axet klotrundt fåblommigt, af det

syllika skärmets längd; stift 3; strået bart, vid basen slidförande, slidan med syllikt bladämne. ♃ 5—7 e. l. Fig. E. B. 1029. r. K. (Lpl.—Jtl. Upl. V.G.) *Stråets basis brunfjällig.*

2 *Boeotryon Ehrh.* axet äggrundt fåblommigt, med jemnstora fjäll utan skärm; stift 3; strået trindt, bart, med tvärhuggen bladlös slida. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Fl. D. 167. Str. (Lpl.—U. G. m. fl. st.)

3 *acicularis L.* axet aflångt mångblommigt, de yttersta fjällen större; stift 3; strået nålfint, kantigt, bart; slidan utan bladämne. ♃ 5—8 e. l. Fig. Fl. D. 287. a. Str. (Sk.—Lpl.) *Eleocharis acic.* Röm.

4 *palustris L.* axet äggrundt, mångblommigt, utan skärm; stift 2; strået bart med tvärhuggen slida. ♃ 5, 6 e. l. Fig. Sv. B. 257. Fl. D. 273, Våt. (Sk.—Lpl.) *Sc. multicaulis Sm.* samt *Sc. campestris Roth,* enl. Fries äro blotta förändringar till storleken. Egenhändiga exempl. af den sednare hafva 2 stift.— *Eleocharis pal. Br.*

5 *fluitans L.* axen fåblommige, stråen slaka, greniga och bladiga. Br. ♃ 6, 7 e. t. Fig. Fl. D. 1082. E. B. 216. r. Åar (Hall. Wessige. Smol. vid Femsjö och Unnaryd. Fries!) *Isolepis fluit. Br.*

†† med ett eller flere ax på sidan af strået:

6 *setaceus L.* axen gyttrade 1—3 nedom toppen af strået; fröen på längden strimmiga; strålslidan bladförande. ⊙ (Sm.) 6, 7 e. t. Fig. Fl. D. 311. r. Str. (Sk! Hall. Bl!) Liten. *Isolepis Br.*

††† axet sammansatt, tvåsidigt:

7 *rufus Wg.* axet af 3—7 fåblommiga småax; fröen aflånga spetsade; bladen trinda, ofvanpå kölade.

♃ 6 e. l. — *α major*: 6—12 tum högt strå, 5—7 småax. — *β balticus*: 3—5 tums strå, 3—4 småax. Fig. E. B. 1810 Fl. D. 1504. Hafstr. (*α* vid Oceanen äfven i N. *β* Sk.—U.) *Hos β har jag ej funnit kronborst.* — *Schoenus rufus.* Huds.

8 *caricinus Schrad.* axet af 8—10, mångblommiga småax, fröet rundadt med sprötlik spets; bladen platta. ♃ 6 e. l. Fig. E. B. 791. Våt. (Sk.—Gestr.) *Ax hos föreg. rödbrunt, hos denna ljusare. Schoenus compressus L.*

†††† axen flera i toppen:

9 *lacustris L.* axen äggrunda; strået trindt, vid basen slidförande, slidor med bladämne. ♃ 6—8 e. l. Fig. Sv. B. 150 Fl. D. 1142 a Sj. (Sk.—Lpl.) *Var. större och minre, grön och blåaktig* (*Sc. Tabernaemontani Gmel.*) *o. s. v. Sv. Säf.*

10 *maritimus L.* axen äggrunda gyttrade, eller med skaft, fjällen treuddiga; strået tresidigt hvasskantigt, bladigt. ♃ 7 e. l. Fig. Sv. B. 240. Fl. D. 937. Hafsstr. (Sk.—Upl. — N. Trondh.) *Skärm bladlika.*

11 *sylvaticus L.* vippan mycket sammansatt, axen gyttrade i skaftade hufvud; strået upprätt, trekantigt, slätt, bredbladigt. ♃ 7 e. l. Fig. Fl. D. 307. Våt. Ä. (Sk.—Hels. — N. Trondh.) *Skärm bladlika.*

20 Kobresia 1 *Scirpina Willd.* axet jemnbredt, sammansatt af 2 blommiga småax; bladen trådlika. ♃ e. t. Fig. Sv. B. 527. Fl. D. 1529 Fjv. (Lul. Lpm.) *Småax af en undersittande ♀ och en deröfversittande ♂ blomma. Elyna spicata Schrad. Carex Bellardi All. Scirpus Bell. Wg.*

ε *caricina Willd.* axet aflångt, äggrundt, af mångblommiga småax, bladen vid basen kölade, borstlika. ♃ 7 e. l. Fig. Sv. B. 527. r. Fjv. (Jtl. Snasahögen.) *Småax 3—6 bl. med ♂ i toppen. Schoenus monoicus Sm.*

21 CAREX. Sv. *Starr.* † Arter med *ett enda, enkelt* ax.

1 *dioica L.* tvåbyggare, honaxet aflångt, frögömmen *) något utböjda äggrunda med rundade strimmiga sidor, upptill hvassa bräddar; märken 2; stjelken glatt. ♃ e. l. Fig. Sv. B. 551. Fl. D. 369. Våta Ä. (Sk.—Lpl.)

2 *Wormschöldiana Horn.* tvåbyggare; honaxet cylindriskt mångblommigt, frögömmen (unga) omvändt äggrunda, i kanten småludna, märken 3. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 1528. r. Fjv. I, II. (Jtl. Kall Sn. vid N. gränsen) *Svarta ax, bladigt strå.* jemf. V. A. H. 1818.

3 *capitata L.* sambyggare; axet nästan rundt med hanblommor i toppen; frögömmen tätt liggande äggrunda plattade släta; märken 2. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 372. Fjv. I. (Lpl—Jtl.) *♂ blr i toppen hos 3—8.*

4 *psyllophora Ehrh.* samb. axet lancettlikt; frögömmen utspärrade, glest strödda, ovalt aflånga, spetsade

*) För att icke skapa en ny term, behålles denna för det fröhuslika kronskalet, heldst det vid den tid, då Starrarterne böra examineras, gör tjenst såsom sådant. Frögömmets mynning är u r n u p e n t v å t a n d a d, t v å s p e t s a d (*bicuspidatum*), då de utdragna flikarne bilda en spetsig vinkel mot hvarandra, t v å g a f f l a d (*bifurcatum*), då de äro parallela, som en tvåuddig gaffel. Blomningstiden är ej utsatt i detta slägte, emedan de i denna period äro minre goda att undersöka. De flesta blomma eljest om våren; få äro sena, t. e. n. 29.

slät; märken 2. ♃ e. l. Fig. Sv. B. 533. Fukt. (Sk.— Gestr. G.) *V. i tufvor. Frög. slutl. nedböjda.* — *C. pulicaris* Sv. B.

5 *obtusata Lilj.* samb. axet fåblommigt, aflångt; frögömmen utstående n. äggrunda spetsiga upphöjdt nerviga, glänsande glatta, längre än axfjällen; märken 3. ♃ 6 e. t. Fig. Sv. B. 533. r. Sand. (Ö. Runsten etc.!) *Roten krypande; frögömmen 2—5, af tjocka bruna skal, som lätt spricka för fröet.*

6 *rupestris All.* samb. axet aflångt; frögömmen upprätta, omv. äggrunda, trubbiga glatta, kortare än fjällen; märken 3. ♃ e. t. Fig. Fl. D. 1401. Fjv. (Lpl.—Jtl.) *Frög. 4—7 af hvitaktiga, lätt sprickande skal.* — C. petræa Wg. V. A. H.

7 *leucoglochin Ehrh.* samb. axet 2—4 blommigt; frög. nedböjda, lancettlika, trinda utan borst; märken 3; blad rännformiga. ♃ e. l. Fig. Sv. B. 539. Fl. D. 1229. K. (Lpl.—U. V.G.) *Blad 1—3 Frög. spetsade af det utskjutande stiftet. Vexer spridd.*

8 *microglochin Wg.* samb. axet 5—10 blommigt; frög. nedböjda halftrinda spetsade, inneslutande en nållik utskjutande borst Wg. ♃ e. t. Fig. Sv. B. 539. Fl. D. 1402. Fjv. (Lul. Lpm. — N. Nordl.) *Blad 2—7 med en fåra ofvanpå. Stråen mera gyttrade.*

†† med ett *ensamt sammansatt* ax (stift 2):

* småaxen med hanbl. *i toppen*:

9 *incurva Lightf.* axet *) nästan klotrundt, frögömmen halfklotformiga med sprötlik spets n. odelad mynning; strået krökt, trubbkantigt. ♃ e. t. Fig.

*) I hela afdelningen kalladt endast *ax*; småaxen, af hvilka det är sammansatt, nämnas serskildt.

Fl. D. 432. Hafstr. (Längs Oceanen till Skåne.) *Strået 2—6 tum, i början kortare än bladen, enl. Hall. ex.*

10 *chordorhiza* *Ehr.* axet äggrundt; frög. halfklotformiga, ovala, trubbiga med kort spets, strimmiga; stråen nedliggande rotslående. ♃ e. t. Fig. Fl. D. 1408. Dy (Lpl.—U. G.)

11 *arenaria* *L.* axet aflångt, af n. enkla småax, de nedre till större delen af honbl. de öfversta af hanblommor; frögömmen äggrunda spetsade hinnkantade med gaffellik mynning. ♃ e. l. Fig. Sv. B. 156. Fl. D. 425. Sand. (Sk.—Sml. V.G. Boh. — N. Sundmöre) *Roten mycket krypande.*

12 *intermedia* *Good.* axet af n. enkla småax, de nedersta och det öfversta sambyggare, de medlersta med endast hanblommor; frögömmen äggrundt coniska utdragne hvasskantade, med gaffellik mynning; strået tresidigt. ♃ e. l. Fig. Schk. t. B. f. 7. Fl. D. 1343. Våt. (Sk.—Hels.) *axet något glest, före blomningen lutande. Vid mogningen ses frögömmen blott i det öfversta, och 2-4 af de nedre småaxen.*

13 *vulpina* *L.* axet dubbelt sammansatt, alla småaxen sambyggare utan betydligt skärm; frögömmen som föreg. långspetsade, strået skarpt treäggadt. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 308. D. k. (Sk.U. Ö.) *Är störst i afd.*

14 *paniculata* *L.* Axet slakt vippelikt, dubbelt sammansatt af utdragna småax; frög. utstående äggrundt coniska, å ömse sidor vid basen kupiga med tvåtandad mynning; nedersta småaxskärmet kortare än grenen. ♃ e. l. Fl. D. 1116 Fig. Schk. t. C. f. 20. r. K. (Sk.—Gestr.) *Nedersta bladslidorna*

upplösas merändels i svarta trådar. — *C. paradoxa Willd. hörer hit.*

15 *teretiuscula Good.* axet upprätt, cylindriskt, dubbelt sammansatt af tätare samsittande korta småax; frög. som föreg., nedersta axskärmet merändels längre än småaxet. ♃ e. l. Fig. Schk. t. T. f. 69. a K. (Lpl. — Sk.) *Var. med något mera klubblika ax. Anses för den föregåendes afart af Wg.*

16 *muricata L.* axet merändels dubbelt sammansatt med upptill hopgyttrade småax utan betydl. skärm; frögömmen utsperrade, rundt coniska, på inre sidan platta, på yttre kupiga med gaffellik mynning; strået tresidigt. ♃ e. l. (β t.)— α: de flesta småaxen enkla mera närsittande. — β *divulsa*: de nedre småaxen sammansatta, åtskilda. Fig. Fl. D. 1526. β 1280. Back. (Sk.—Gestr. β Gottl.) β *anses för egen art af Good.*

17 *nemorosa Willd.* axet dubbelt sammansatt; de nedre småaxen med långa borstlika skärm; det öfr. som föreg. ♃ e. l. Fig. Schk. Supp. t. Ddd. f. 180. r. torra st. (Gefle Bråb. ÖG. Wallm.) *Är knappt skild från föreg.*

**småaxen med hanbl. *vid basen.*

18 *leporina L.* axet klubblikt af 3—6 tätt sittande ovala småax, alla försedda med ♂ blr., axfjällen spetsade, af det bredt äggrunda spetsade hinnkantade frögömmets längd; mynningen tvåklufven. ♃ e. l. — α ovalis, axet något glest, aflångt — β *ovata*: axet tätt äggrundt. Fig. Fl. D. 1115. Schk. t. B. f. 8. Fukt. (Sk.—Lpl. β Fjv.) *C. ovalis Good.*

19 *lagopina Wg.* axet klubblikt af trenne tätt sittande, rundadt ovala småax; sidoaxen utan hanblr

axfjällen trubbiga, kortare än det ovala, spetsiga, trubbkantiga frögömmet; mynn. n. odeld. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 294. Fiv. II. III (Lpl.—Jtl.). *Toppaxet n. af lika storlek som sidoaxen.*

20 *Heleonastes Ehrh.* axet af 3—5 närsittande, nästan likformiga småax; frög. ovala, spetsiga släta; strået slakt. ♃ e. t. Fig. Schk. t. Fl. f. 97. r. k. (Lpl!-U!)

21 *norvegica Willd.* axet af omkr. 5, något åtskilda tjocka ovala småax, det öfversta klubblikt med honbl. de nedre utan; frög. halfklotformiga med kort spets; strået rakt. ♃ e. t. Fig. Wg. Fl. L. XV. K. (Gestr. Blek.—N. Nordl.)

22 *glareosa Wg.* axet af 3 närsittande ovala småax, det öfversta klubblikt med honbl. vid basen, sidoaxen utan: axfjällen af de aflånga, smalspetsiga, upphöjdt strimmiga halftrinda frögömmens längd; mynn. odeld; strået slakt. ♃ e. t. Fig. Schk. supp. t. Aaa f. 97 Hafsstr. (Gefle, Brynäs-sältan. — N. Nordl. Finnm.) *Fin och spenslig.*

22 *microstachya Ehrh.* Axet af omkr. 3 närsittande småax, det öfversta med hanbl. tre gånger längre än de aflånga honaxen; axfjällen kortare än det äggrunda, spetsade, något hinnkantade frögömmet. W. ♃ e. t. Fig. — r. K. (U! Smol!)

24 *elongata L.* axet klaselikt af flera (6—8) något skilda, aflånga småax; fjällen kortare än det aflånga spetsade på båda sidor kupiga, nerviga och sträfbräddade frögömmet. ♃ e. l. Fig. Schk. t. E. f. 25. Fl. D. 1236. Fukt. (Sk.—Hels.)

25 *stellulata Schreb.* axet af 3—5 klotrunda något skilda småax, alla med hanblr. frögömmen ägg-

runda långspetsiga utsperrade, med hvassa och sträfsågade bräddar. ♃ e. l. Fig. Schk. t. C. f. 14. E. B. 806 fukt. (Lpl.—Smol.) *C. muricata* L. Fl. Su.

26 *loliacea L.* axet af omkr. 3 något skilda fåblommige ax; frög. äggrundt aflånga, trubbiga trubbräddade utsperrade, dubbelt längre än fjällen. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 1403. Våta Ä. (Lpl.—Sml. — N. Sundmöre) *Småaxen 3—5blommige.*

27 *tenuiflora W.* axet af omkr. 3 närsittande (klotrunda) flerblommiga småax; frög. äggrundt aflånga något spetsiga och hvasskantade, föga längre än fjällen. Wg. ♃ e. t. Fig. Schk. Supp. Eeee f. 187. Våta skogsä. (Lpl. Wg!) *Småaxen 8—11blommiga.*

28 *canescens L.* axet af 4—6 något skilda, aflånga småax; frög. tättliggande ovala spetsiga, trubbkantade, längre än skalen. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 285 Str. (Lpl.—Sk.) *Var. till storl. Hit hörer C. curta Good.*

29 *remota L.* axet af flera, långt skilda småax, de nedersta med långa bladlika skärm; frög. äggrunda långspetsade plattade, hvass- och sträfbräddade, föga längre än skalen; strået slakt. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 370. r. Lund (Ö.G. V.G. Stockh. vid Skrubba.)

(*C. alpina, atrata, Buxbaumii* med 3 märk. se n. afd.)

† † † med *flera enkönade ax.* *)

*) Hos dessa sitta alltid hanaxen i toppen, merändels upprätta; honaxen på sidorna, med eller utan skaft.

* med *tvänne* märken.

30 *maritima Müll.* hanaxen flera, honaxen hängande, utdraget lancettlika; axfjällen borstspetsade, mycket längre än de ovalt runda frögömmen. ♃ e. t. Fig. Fl. D. 703. Hafsstr. (Norrska kusten t. o. m. Bohus.)

31 *salina Wg.* hanaxen flera, honaxen skaftade uppräta lancettlika; axfjällen merändels sylspetsade, något längre än de ovalt runda frögömmen. ♃ e. t. — *α cuspidata*: skalen längre sylspetsade. — *β mutica*: skalen föga spetsade. Fig. Schk. Supp. t. Cccc f. 185. Hafsstr. (N. Nordl.)

32 *aquatilis Wg.* hanaxen flera, honaxen nästan oskaftade, upprätta cylindriska, mot spetsen tjockare; axfjällen kortare än de ovalt runda frögömmen; strået trubbkantigt, bladen rännformiga. ♃ e. l. Fig. Stränd. (Lpl.—ÖG. Stockh. på Lidingön.) *Har blåaktig färg, stor vext.*

33 *stricta Good.* hanaxen flera, honaxen n. oskaftade, upprätta cylindriska; axfjällen kortare än de ovala, nästan spetsiga, platta frögömmen; strået hvasskantigt, bladen kölformiga, med spindelväflikt upprispbara slidor. ♃ e. l. Fig. Schk. t. V. f. 73. Vatt. (U. Sml. G.)

34 *acuta L.* hanaxen flera, honaxen n. oskaftade lutande cylindriska; frögömmen ovala kupiga något spetsiga; strået hvasskantigt, bladen kölade upprispbara i hinnor. ♃ e. l. *β* t. — *β nardifolia*: med n. trådsmala blad. *C. aquat. β Wg.* —

γ anomala: sidoaxen med ståndare inom kronfjället (frögömmet). Fig. Sv. B. 408. Str. (Sk. — Lpl. *β* Lpl. *γ* Stockh. vid Hammarbysjön). *Axfjällen var. än längre, än kortare, än frögömmen.*

35 *caespitosa L.* hanaxet ensamt, honaxen merändels oskaftade, upprätta aflånga; frögömmen ovala n. trubbiga upprätta, längre än fjällen, strået smalt, hvasskantigt, bladen smala kölade. ♃ e. l. Fig. Sv. B. 222. Fl. D. 1281. Våta Ä. (Sk.—Lpl.) *Axskärm smala.*

36 *saxatilis L.* hanaxet ensamt, honaxen merändels oskaftade ovala; frögömmen ovalt aflånga (*β* klotrunda), nästan spetsiga med utböjd n. hel mynning; strået tjockt, hvasskantigt, bladen breda kölade. ♃ e. l—*β inflata:* med stora klotrundt uppblåsta frögömmen *C. rigida Wg.* Fig. Fl. D. 159. E. B. 2047. Fjv. II. (Lpl.—Jtl.) Var. synes vara uppkommen genom någon sjukdom.

37 *pulla Good.* honaxen äggrunda upprätta, det nedersta skaftadt; frögömmen utstående n. klotrunda, uppblåsta, med kort sprötlik spets, tvåspetsad mynning. ♃ e. l. Fig. Schk. t. Cc. f. 88 E. B. 2045. Fjv. III (Lpl.—Jtl.) *Har bruna glänsande frögömmen.*

** trenne märken, alldeles *glatta* frögömmen:
a — ett *enda* hanax; honaxen *upprätta* *) (skärmen med slidor).

38 *flava L.* honaxen något närsittande, ovala med

*) Hvilkas skaft icke krökas af det mognade axets tyngd. I nästa afd. krökas de mer och minre vid dess utveckling.

inneslutna skaft; skärmen bladlika; frögömmen omvändt äggrunda nerviga, med syllikt-nedböjdt spröt (bladkanterna tillbakavekne) Wg. ♃ e. l. — β *pygmaea*: fingerhög; nedersta honaxen merändels vid stråets basis. Fig. Fl. D. 1047. Kärräng. (Lpl.—Sk.) *Strået n. upprätt.*

39 *Oederi Ehrh.* axen något närsittande, aflånga med inneslutna skaft, platta bladlika skärm; frögömmen utsperrade omv. äggrunda, nerviga med kort sprötlik, rak spets, bladkanterna inböjda. ♃ e. l. Fig. Schk. t. F. f. 26. E. B. 1773. Hafsstr. (G. U.—N. Nordl.) *Strået uppstigande, hanaxet upprätt; gulaktig färg. C. flava β Wg.*

* 40 *demissa Vahl:* hanaxet skaftadt, honaxen 2, närsittande n. runda, tvärhuggna, med korta inneslutna skaft; frögömmen upprätta äggrunda spetsade. ♃, Fig. Fl. D. 1342. r. (N. Tellemarken Vahl.) 3 *tum hög.* (*Allt enl. Fig.*)

41 *extensa Good.* hanaxet oskaftadt; honaxen närsittande aflånga, med inneslutna skaft, ganska långa inrullade skärm; frögömmen ovala med kort sprötlik spets, smala inrullade blad ♃ e. l. Fig. Schk. t. Xx. f. 72. E. B. 833. Hafsstr. (G. Ö. U.) *Hanaxet merändels böjdt åt sidan af de öfre honaxen; skärmen n. trådsmala, krökta, längre än axklasen.*

42 *fulva Good.* hanaxet skaftadt, honaxen något närsittande, äggrundt aflånga, de öfre med inneslutna skaft, skärmen platta bredbladiga, af hanaxets höjd; frögömmen ovala plattkantade; med kort spröt; strået tresidigt, sträft. ♃ e. l. Fig. Schk.

t. T. f. 67. E. B. 1295. Kärräng. (U. Sml. Stockholm vid Drefviksjön). *Frögömmen föga uppblåsta. Gulgrön färg.*

43 *distans Sm.* hanaxet skaftadt, honaxen ovalt aflånga, åtskilda, alla med nästan inneslutna skaft, platta smalbladiga skärm, kortare än hanaxet; axfjällen spetsade; frögömmen ovala uppblåsta, sprötspetsade; strået tresidigt, sträft. ♃ e. l. Fig. E. B. 1234. Våta Ä. (Sk.—U.) *Axfjällen spetsade utan udd. — C. binervis Wg.*

44 *binervis Sm.* honaxen cylindriskt lancettlika, långt åtskilda, med inneslutna skaft; axfjällen trubbiga med borstlik spets; frögömmen bredt ovala, med kort spröt; strået trubbkantigt, glatt. ♃ e. t. Fig. E. B. 1235. Hafsstr. (G. ÖG.) *Fjällens ryggnerv utlöper i en kort udd. — C. distans Wg.*

* 45 *depauperata Good.* axen åtskilda 2(—5)blommiga, med utskjutande skaft; bladlika slidförande skärm; frögömmen stora uppblåsta n. klotrunda med spröt, tvåflikig mynning. Wg. ♃ Fig. E. B. 1098. Scbk. t. M. f. 50. (N. Finnm. Vahl.) *C. triflora Vahl. C. ventricosa Curtis Fl. Lond. 64.*

46 *panicea L.* axen åtskilda glesblommiga, med utskjutande skaft, platta skärm; frögömmen merändels uppblåsta trinda med utböjd, hel eller något urnupen mynning. ♃ e. l. — *β sparsiflora:* med föga uppblåsta, fröhus. Wg. Fig. Fl. D. 261. Våta Ä. (Sk.—Lpl.)

47 *livida Wg.* axen upprätta, något närsittande, glesblommiga, med föga utskjutande skaft, smala hopvikna skärm; frögömmen oliksidigt trekantiga,

trubbiga; strå och blad blåaktiga. ♃ e. l. Fig. Schk. Suppl. t. Ssss f. 211. r. Kärräng. (Lpl—U.) *Knappt skiljbar från föregående*.

C. pedata, pallescens.

b — hanaxet *ensamt*, honaxen slutl. *lutande.*

48 *rariflora E. B.* honaxen hängande, lancettlika glesblommiga; skärmen syllika kortare än axskaftet, med ganska korta hinnaktiga slidor; axfjällen trubbiga stora, insvepande det ovala trubbiga frögömmet; strået trubbkantigt glatt. ♃ e. t. Fig. E. B. 2516. Sumpiga hafsstr. (N. Nordl. Wg.) *C. limosa β Wg.*

49 *limosa L.* axen hängande, kort lancettlika tätblommiga; skärmen smalbladiga längre än axskaften, med obetydliga slidor; axfjällen merändels spetsade, smalare än det runda plattade frögömmet; strået hvasskantigt. ♃ e. l.—*β irrigata:* de spetsiga skalen betydligt längre än frögömmen. Fig. Fl. D. 646 β Wg. Fl. L. XV f. 2. Kärr (Lpl. —Sk.)

50 *laxa Wg.* axen aflägsnade hängande, utdraget lancettlika, tätblommiga; skärmen bladlika med slidor nästan af halfva skaftets längd; frögömmen aflånga trubbiga med framstående odelad mynning, axfjällen trubbiga af frögömmens längd. ♃ e. t. Fig. Wg. Fl. L. XV f. 1. Stränd. (Lpl. Enontekis Wg.)

51 *ustulata Wg.* axen något närsittande hängande, ovala; skärmen ganska korta syllika, med vida slidor; frögömmen bredt aflånga spetsiga platta med tvåspetsad mynning. ♃ e. l. Fig. Schk. t. Y. f. 82. Fl.

D. 1590. Fjv. III. (Lpl.—Jtl.) *Brun-svarta frögömmen med hvit brädd.*

52 *pedata Wg.* axen närsittande kortskaftade, föga lutande, glest fåblommiga, med syllika n. slidlösa skärm; frögömmen nästan klotrunda med spets och oklufven mynning. ♃ e. t. Fig. Wg. Fl. L. XIV. Fjv. (Lpl. Virijaur etc. Wg! och Nilsson!) *Fingerhög, tufvig; 3—5 blommiga småax.*

53 *capillaris L.* axen något åtskilda, hängande, glest fåblommiga, med ganska smala slidförande skärm; frögömmen trinda ovala med syllik spets, otydligt tvåflikig mynning. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 168. Våta Äng. (Lpl.—Sk.) *Ax 6—9 blommiga med hinnaktiga fjäll.*

54 *Drymeja Ehrh.* axen åtskilda lutande jemnbreda, glest mångblommiga, med bladlika slidförande skärm, spetsade fjäll nästan af de ovala sprötspetsade frögömmens längd; mynningen tvåspetsig ♃ e. t. Fig. Fl. D. 404. Ekskog. (Sk.—ÖG.! G.!) *Axen 12—26 bl. långt skaftade.*

55 *pallescens L.* axen lutande aflånga, med smalbladiga skärm utan slidor; frögömmen trinda omväggrunda, trubbiga med odelad mynning. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 1050. Skogsäng. (Sk.—Lpl.)

56 *Pseudocyperus L.* axen hängande cylindriska, tätblommiga, taggige af de utsperrade, äggrunda, med långt tillbakaböjdt spröt försedda nerviga frögömmen; fjällen syllika, mynningen tvåspetsad. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 1117. Str. (Sml. U. Gestr.) *Är stor.*

c — hanaxen *flere* än ett.

57 *rotundata Wg.* honaxen nästan utan skaft, aflånga; skärmen smala med ganska korta slidor; fjäl-

len rundade trubbiga, *kortare än det n.* klotrundt uppblåsta, kortspetsade frögömmet; mynningen föga mer än urnupen. ♃ e. t. Fig. Fl. D. 1407. K. (Lpl.)

58 *ampullacea Good.* axen cylindriskt aflånga, de nedra kort skaftade; skärmen bladlika n. utan slidor, axfjällen spetsade, frögömmen uppblåsta klotrunda med spröt, gaffellik mynning; strået trubbkantigt. ♃ e. l. *α vulgaris*: axen något skaftade, fjällen syllika n. af frögömmens längd. — *β borealis*: axen aflånga oskaftade, fjällen äggrunda spetsade kortare än frögömmet. Fig. Schk. t. Tt. f. 107. E. B. 780. Str. (Sk.—Lpl. *β* Jtl.) *β liknar föreg.*

59 *vesicaria L.* axen cylindriska, de nedre kort skaftade; skärmen bladlika utan slidor, fjällen spetsiga, kortare än de uppblåst äggrunda, glest nerviga spetsade frögömmen; mynningen tvåspetsad; strået tresidigt. ♃ e. l. Fig. Sv. B. 216. Fl. D. 647. a V. (Sk.—Lpl.)

60 *riparia Good.* axen skaftade cylindriska, skärmen bredbladiga n. utan slidor; fjällen sylspetsade, längre än de äggrunda kortspetsade, tätnerviga frögömmen; mynningen kort-gaffellik, strået skarpkantigt. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 1118. r. Vat. (Sk.—Upl.) *Gröfst af alla Sv. Starrarter C. crassa Ehrh.*

61 *paludosa Good.* axen cylindriska, de nedra kort skaftade; skärmen bladlika utan slidor; fjällen sylspetsade, kortare än de ovalt aflånga spetsiga, groft nerviga frögömmen; mynningen kort-gaffellik. ♃ e. t. Fig. Schk. t. Oo. f. 103. r. Diken (ÖG! G!) *Vext och frögömmen blåaktige. C. acutiformis Ehrh.* (*C. flacca.*)

*** trenne märken, frögömmen *icke* glatta:

a — banaxen *flera* än ett. (Frög. håriga eller fint sträfprickiga.)

62 *evoluta Hn.* axen cylindriska något närsittande, det nedersta skaftadt; skärmen platta bladlika med inga eller ganska korta slidor; frögömmen äggrunda spetsade finludna med gaffellik mynning; strået tresidigt, bladen platta med utvikna kanter. ♃ e. l. Fig. r. Str. (Stockh. vid Brännkyrke sjön, Lidingön etc.) *Är större än följ. Se V. A. H.* 1818.

63 *filiformis L.* axen lancettlika n. oskaftade, frögömmen äggrunda spetsiga småludna, med gaffellik mynning; strået otydligt trubbkantigt; blad och skärm rännformiga trådsmala. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 1344. Fukt. (Lpl.—Smol.) *C. lasiocarpa Ehrh.*

64 *hirta L.* axen lancettlika, långt åtskilda, skaftade; skärmen bladlika, de nedre med långa slidor; frögömmen äggrunda spetsade småludna, med tvåspetsad mynning. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 425 Lerj. (Sk. —Gestr.) *Stråen och blad merändels håriga.*

65 *flacca Schreb.* axen skaftade nästan hängande, cylindriska; skärmen smalbladiga utan slidor; frögömmen omv. äggrunda, trinda, trubbiga, ganska fint småludna; mynningen odeld. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 1051. Våta Ä. (Sk.—Gestr.) *C. recurva Good.*

b — toppaxet *sambyggande*, de öfriga honax (frög. fint sträfprickiga, icke håriga):

66 *Buxbaumii Wg.* axen oskaftade, något åtskilda, aflånga — omv. äggrunda; merändels med uddspetsiga fjäll; fröhusen elliptiskt ovala, trubbiga nerviga, fint sträfprickiga. ♃ e. l. —β *mutica*: med fjäll

utan udd Wg. — *γ alpicola*: minre, mera närsittande ax; blågrå frögömmen. Fig. Fl. D. 1406. Våta Å. (Lpl. — U. ÖG. Sk.) *Toppaxet med hanblrna vid basen lika som hos de följ. är sällan rent hanax.*

67 *atrata L.* axen närsittande skaftade, med lancettlika spetsiga fjäll; frögömmen ovala trubbiga, fint sträfprickiga, med utstående mynning. ♃ e. l. — *α nutans*: alla axen lutande; breda blad. — *β rectiuscula*: alla axen upprätta, smalare blad och strå. Fig. Fl. D. 158. Fjv. II. (Lpl.—Jtl.) *Tjocka ax, med svarta fjäll.*

68 *alpina Sw.* axen tätt sittande n. oskaftade, klotrunda, eller aflånga; frögömmen ovala med spets, fint sträfprickiga. ♃ e. l. — *β inferalpina*: med aflånga ax Wg. Fig. Fl. D. 403. Schk. t. Gg. f. 94. (C. Vahlii.) Fjv. II, I. (Lpl.—Jtl.) *Axen föga större än ärter, med svarta fjäll.*

c — hanax *ett enda*; frögömmen småludna.

69 *tomentosa Leers.* axen merändels något skaftade, aflånga, med smalbladigt skärm utan slidor; fjällen spetsiga; frögömmen omv. äggrunda, n. klotformiga trubbiga ulltäckta. ♃ e. t. Fig. Fl. D. 1404. r. Å. (G!) *Axen stundom cylindriska; skärm merändels längre än axen.*

70 *montana L.* axen närsittande äggrunda, skärmen syllika med å ömse sidor utvidgad hinnaktig basis; frögömmen från den smala basen omv. äggrunda, spetsiga trekantiga ludna. ♃ e. l. Fig. Schk. t. F. f. 29. r. Lund. (U. G.) *Svarta ax, fingerhög vext.*

71 *praecox Jacq.* axen något närsittande, kort skaftade, aflånga; skärmen syllika merändels med kor-

ta slidor; axfjällen spetsiga, af de nästan klotrunda något spetsiga, ludna frögömmens längd, ♃ e. l. Fig. Fl. D. 444 och 1523 Jacq. A. 446 Back. (Sk.—Gestr.) *Ljusbruna ax, med uddspetsiga fjäll.*

72 *ericetorum Schrank:* axen närsittande oskaftade, aflångt rundade, med fjällika (sällan syllika) skärm, utan slidor; fjällen rundade af de trinda omv. äggrunda ludna frögömmens längd. ♃ e. l. Fig. Back. (Sk.—Gestr.) *Mörkbruna ax, ♂ axet n. klubblikt.*

73 *pilulifera L.* axet något närsittande oskaftade klotrunda, med syllika skärm, utan slidor; frög. klotrunda med smal basis, spetsiga finludna, af de uddspetsiga fjällens längd. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 1048. Stenback. (Sk.—Gestr.) *Krokigt strå; ax af ärters storlek.*

74 *globularis L.* axen åtskilde oskaftade äggrunda; skärmen smalt bladlika stjelkomfattande; frögömmen äggrunda spetsiga ludna, längre än fjällen; stjelken slinkig, med ganska smala blad. ♃ e. l. Fig. Schk. Supp. t. Eeee. f. 188. Fukt. (Lpl.—Gefle) *Fint 2—3 qu. högt gräs.*

75 *digitata L.* axen något åtskilda med utskjutande skaft, jemnbreda, glest mångblommiga; skärmen bladlösa med slidor; frögöm. från den smalare basen omv. äggrunda, spetsiga trekantiga finhäriga, af fjällens längd. ♃ e. l. Fig. Schk. T. H. f. 38. Fl. D. 1466 Back. (Sk—Lpl.) ♀ *axen mörka, 7—10 blom. högre än hanaxet.*

76 *ornithopoda Willd.* axen närsittande med inneslutna skaft, jemnbreda, glest fåblommiga; skärm

och frög. som föreg. de sednare något längre än fjällen. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 1405 Schk. t. H. f. 51. Frukt. (G. ÖG. Jtl.) *4—6blommiga ax af ljus färg.— C. digitata β Wg.* V. A. H.

22 Sparganium 1 *natans L.* märken uppåt vidgade; bladen platta. ♃ 7, 8, e. l.— α: bladen långa flytande.— β*minimum*: bladen n. upprätta. Fig. Fl. D. 260. Sj. (Sk.—Lpl. β uttorkade skogsk.)

2 *simplex Huds.* märken jemnbreda; axstjelken enkel, bladen mot basen tresidiga. ♃ 7. e. l. Fig. Sv. B. 542. Fl. D. 932 K. (Sk.—Hels.)

3 *ramosum Sm.* axstjelken grenig, bladen mot basen treäggade. ♃ 7 e. l. Fig. Sv. B 464. Fl. D. 1282, V. (Sk.—Gestr.— N. Jonsvattnet) 2—3 *kallades af L. Sp. erectum.*

23 Typha 1. *angustifolia L.* axen merändels åtskilda, bladen smala något rännformiga, långa som strået. ♃ 7 e. l. Fig Sv. B. 234 Fl. D. 815. V. (Sk.—Hels.— S. N.) ½ *tums breda blad.*

2 *latifolia L.* axen tätt sittande, bladen svärdlika, långa som strået. ♃ 7 e. l. Fig. Sv. B. 520. Fl. D. 625 V. (Sk.—U.—N. vid Lier.) *Tums breda blad.*

Anm. *Det förtjenar undersökas, om ej den artförändring af* T. angustifolia, *som L. omtalar i V.G. Resan p.* 181. *är Smiths* T. minor.: *axen åtskilda; blad svärdlika, kortare än strået.*

24 Nardus 1 *stricta L.* axet borstlikt, rakt, ensigt. Sm. ♃ 6 e. l. Fig. Sv. B. 174. Fl. D. 1092 Tufv. Å. (Sk.—Lpl.)

2. DIGYNIA.

25 Agrostis. † Arter med merändels *enskalig* blomkrona: *Trichodium Mich.*

1 *canina L.* blomvippan yngre slak, med utdragna sträfva grenar; kronskalet i toppen otydligt tandadt, med krökt ryggborst. ♃ 6, 7 e. l.—*α violacea:* med mörkbrun vippa.— *β flava:* med ljusgul vippa. Fig. Fl. D. 1443. V. Ä [Sk.—Hels.]

2 *setacea Sm.* vippan tät, äggrund med gyttrade sträfva grenar; borsten n. från kronans basis med knä. ♃ e. t. Fig. E. B. 1188. r. Back. (Stockholm Sw.) *Vippan gulgrön.*

3 *rubra L. Wg.* vippan pyramidalisk, med styfvare, nästan glatta grenar; blkronan som föreg. ♃ 7. e. l.— *β.* med grenigare vippa, sträfvare grenar och blekare blr. Wg. — V. Ä. (Lpl.—Hels. Wahlenb.) *α kan svårl. skiljas från följ. Jag ville förena dem.*

4 *alpina Willd.* vippan aflång, med glatta fåblommiga korta grenar; den merändels enskaliga bl. kronan som föreg. ♃ 7, 8 e. l. Fig. Schrad. Germ. T. 3 f. 4. Fjv. (Lpl.—Jtl.) 2—4 *hafva dubbelt stör. blr. än n. 1. A. alpina var. med tvåskalig blomkrona.*

* 5 *algida Phipps:* vippan nästan axformig, blomfoderskalen ovala, trubbiga, glatta; kronan ganska liten, enskalig, utan borst; bladen platta Wg. ♃ e. l. Fig. Wg. Fl. L. T. 1—Sv. B. 545. Fl. D. 1505 Fjv. (N. Finnm. Rastekajsse!). *Gulaktigt, 1—2 tum högt gräs.*

†† med tvåskalig krona:

6 *Spica venti L.* bl.vippan utbredd lutande; blomkronan nära spetsen försedd med en ganska lång hårlik borst. ♃ 7. e. l. Fig. Sv. B. 286. Fl. D. 853 Åkr. (Sk.— Jtl.) *Foderskalen olika långa.* — *Apera P. B.*

7 *vulgaris L.* vippan äggrund med nästan glatta grenar, utsperrade små grenar; kronskalen merändels utan borst; bladsnärpen ganska kort. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Schrad. Germ. T. II: f. 3. Fl. D. 564. Å. (Sk.—Lpl.) *Var. någon gång med ryggborst. Blomvippans medlersta grenar längre.* — *A. stolonifera L. Fl. Su.* — Vilfa *P. B.*

8 *alba L. Schrad.* Vippan pyramidalisk, med sträfva grenar, föga utsperrade smågrenar; kronskalen merändels borstlösa; bladsnärpen aflång ♃ 7 e. l. Fig. Schrad. T. II f. 1. Fukt. (Sk.—Gestr.) *Vilfa P. B.*

9 *straminea Hn.* vippan aflång något hopdragen, med glatta grenar, gyttrade smågrenar; yttre kronskalen ofvan ryggens midt försedda med borst, kortare än blomfodret; bladsnärpen aflång. ♃ e. t. Hafsstr. (Hall!) *Strået nedtill ledfullt; vippan blekgul.*

26 Calamagrostis. † Arter med borst nära spetsen af kronskalen:

1 *arenaria Roth:* blomvippan axformig, foderskalen spetsiga; de blomkronan omgifvande håren icke nående till dess midt; bladen inrullade Schrad. ♃ 7, 8 e. t. Fig. Sv. B. 138 Fl. D. 917. Sand. Hafsstr. (Sk.—Hall. G!— N. sällsynt). *Halmfärgadt ax. Psamma arenaria P. B.* — *C. baltica, som ännu ic-*

ke är funnen i Sv. skall skiljas med mera spetsade foderskal och längre kronhår.

2 *lanceolata Roth:* vippan lutande, utbredd, med spetsade blomfoderskal; kronan i spetsen 2klufven, med en ganska kort borst i inskärningen; håren längre än både kronan och borsten. ♃ 7. e. l. Fig. Sv. B. 312. Fl. D. 180. Fukt. bland Busk. (Sk.—Lpl.) *Arundo Calamagrostis L.*

†† med tyggborst.

*3 *strigosa:* vippan upprätt gles; foderskalen smala spetsade, kronborsten nående till toppen af sitt skal; håren kortare än blomkronan Wg. ♃ Fig. W. Fl. L. t. II. Hafsstr. (N. Nordl. Finnm.)

4 *Halleriana:* vippan gles, föga utbredd med spetsade foderskal; kronborsten rak, nående till toppen af sitt skal; håren icke kortare än kronan. ♃ e. t. Fig. Schrad. Fl. G. 1. t. 4 f. 3. Torra ställen. (Lpl. Quickjock Læst.! Wg.) *Arundo Pseudophragmites Schrad. Wg.*

5 *stricta:* vippan öppen, upprätt, smal, med lancettlika kortspetsiga foderskal; kronborsten rak, nående till toppen af sitt skal; håren kortare än kronan ♃ 6, 7 e. l. — *α humilior* : 1—2 fots högt strå, kort vippa, mer och minre hopdragen och gyttrad (*Ar. stricta* : *α*, *β*, *γ* Wg.) — *β elatior:* 3—4 fots strå, lång, grenig vippa. Fig. Sv. B. 301. fukt. Ä. (Sk.—Lpl. *β* Stockh. vid Hammarbysjö.) *β tages lätt för egen art.*

6 *lapponica:* vippan upprätt, något hopdragen; foderskalen lancettlika trubbade; kronborsten rak, nästan kortare än sitt skal; håren af kronans längd,

♃ e. t. Fig. W. Fl. L. t. 1. Fjv. (Lpl.) *Violetta småax större än de föreg. i afd.; smala blad.*

7 *varia*: vippan rak öppen; foderskalen spetsade; kronborsten af blomfodrets längd med knä; håren af kronans längd. ♃ e. t. Fig. Schrad. 1. T. 4. f. 6. r. Back. (G!) *Bladen breda platta.*

8 *arundinacea Roth*: vippan upprätt öppen; foderskalen spetsade, kronborsten längre än fodret med knä; håren kortare än kronan. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Sv. B. 96. Skogsback. (Sk.—Lpl.) *Bladen smala. Agrostis arundin. L. Ar. sylvatica Schrad.*

9 *Epigejos Roth*: vippan upprätt öppen; foderskalen spetsade; kronborsten rak, kortare än de kronan öfverstående håren. ♃ 7 e. l. Fig. Schrad. 1. T. 4. f. 1 Back. (Sk.—Lpl.) *Bladen breda inrullade skarpa.*

27 Arundo 1 *Phragmites L.* blomvippans grenar vid basen omgifne af hår; småaxen omkr. 5blommiga, bladen lancettlika. ♃ 7, 8 e. l. Fig. Sv. B. 114. a Str. (Sk.—Lpl.) *Brun vippa. Sv. Vass, Rör.*

2 *festucacea Willd.* Vippans grenar utan hår; småaxen 3—4blommiga; kronans hår kortare än skalen; bladen jemnbreda. ♃ 7, 8 e. t. Fig. Sv. B. 370 r. Åar (ÖG. omkring Motala och Roxen) *Strået manshögt, grenigt, blomvippan ljus. — Festuca arundinacea Lilj. Donax festucacea P. B.*

28 Stipa 1 *pennata L.* borsten krökt, nedom knäet vriden glatt, öfra delen hårig. ♃ 6 e. l. (odl.) Fig. E. B. 1356. r. Bergstract. (WG. Wartofta, Åsaka, ej rar, Falk. L. Mspt.) *Mig vetterligt icke*

funnen i nyare tider. Kronborsten mer än quarterslång.

29 Alopecurus 1 *pratensis L.* axet cylindriskt, trubbigt; foderskalen hopvexta till midten, spetsiga, ludna, längre än blomkronan; strået upprätt. ♃ 5. 6 e. l.—*α* : mindre ludna ax. — *β uliginosus*: mera ludna ax. (*A. arundinaceus Fr.*) Fig. Sv. B. 14. Äng. *β* Str. (Sk.—Lpl. *β* Sk.—U.) *Var. med längre och kortare kronborst; glatta och sträfva* (A. prat. *β* W.), *gröna och blåaktiga blad. Roten har förf. alltid funnit krypande.*

2 *agrestis Schreb.* axet cylindriskt, spetsigt; foderskalen hopvexta till midten, spetsiga, nästan glatta, kortare än kronan, strået upprätt. ♃ 6, 7. e. l. Fig. Sv. B. 432. Fl. D. 697. r. Sand. (Sk! Upl. Ehrhart. Gefle Bråb.) *Blåaktiga ax; lång, krökt borst.*

3 *geniculatus L. Sm.* axet cylindriskt, något trubbigt; foderskalen vid basen hopvexta, trubbiga, på ryggen hårige, af kronans längd, kronborsten utskjutande; strået uppstigande. ♃ 5—8 e. l. Fig. Fl. D. 861. E. B. 1250. V. Ä. (Sk.—Lpl.) *δ knappar violetta.*

4 *fulvus Sm.* ax och foderskal som föreg. kronborsten kort, innesluten; strået nedliggande. ♃ 6—8 e. l. Fig. Eng. B. 1467. V. (Sk.—Lpl.) *Knapparne gula. A. genic. β Wg.*

30 Phleum 1 *pratense L.* axet cylindriskt med tvärhuggna hårryggade blomfoderskal, foderborsten kortare än skalets längd. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Sv.

B. 23. Fl. D. 380. a Ä. (Sk.—Lpl.) *Strået vid basen stundom knöligt (P. nodosum Willd.) Sv. Timotheigräs.*

2 *alpinum L.* axet ovalt—tjockt-cylindriskt, foderskal som föreg. borsten af skalets längd. ♃ 7 e. l. Fig. Sv. B. 414. Fl. D. 213. Fjv. I. (Lpl—Helsingl.)

3 *phalaroides Koel.* axet cylindriskt afsmalnande; foderskalen lancettlika trubbiga, nästan glatta, med ganska kort borst. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Sv. B. 396. Fl. D. 531. Back. (Sk.—U. — N. Trondhj.) *Phalaris phleoides L. Phl. Böhmeri Schrad.*

4. *arenarium L.* axet aflångt; foderskalen lancettlika hårryggade, spetsiga med ganska kort borst. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Fl. D. 915. Sand. (Sk! G! Gefle Bråb.—N.) *Foderskalen håriga i bräddarne och på ryggen, strået 2—6 t. högt.*

31 ANTHOXANTHUM 1 *odoratum L.* vippan lancettformig; det större biskalets borst något längre än blomfodret. ♃ 5, 6 e. l. Fig. Sv. B. 11. a Ä. (Sk.—Lpl.) *Varierar betydl.*

32 PHALARIS 1 *arundinacea L.* vippan (under blomn.) öppen tätblomstrig; biskalen ganska små, pensellika. ♃ 7 e. l.—β *colorata* : bladen hvitrandiga. Fig. Sv. B. 107. Fl. D. 259. a V. (Sk.—Lpl.) *Arundo colorata Sv. B.*

Anm. *Ph. canariensis* med äggrund axlik vippa träffas stundom vild.

33 MILIUM 1 *effusum L.* hela vexten glatt; vippan utbredd gles; småaxen äggrunda med något

trubbiga foderskal, kronan utan borst. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Sv. B. 162. Fl. D. 1143. Lund. (Sk.—Lpl.)

34 Leersia 1 *oryzoides Sw.* vippan utbredd, oftast nedtill inneslnten i öfversta bladets slida; småaxen utstående (ej tryckta till grenen) med 3 ståndare. ♃ 8, 9 e. t. (Mont. Herb.) Fig. Schreb. Gram. t. 22. r. Våta st. (Hall. vid Dahla, på stranden af en bäck bland buskar, Fries) *Asprella Schreb.*

35 Digitaria 1 *humifusa Pers.* axen omkr. 4 i fingerlik klase; småaxen äggrunda, blad och slidor glatta. ⊙ 7, 8 e. t. Fig. Schrad. t. 3 f. 6. Odl. st. (Hall. Haslöf, Ysby, Eldsberg etc. Fries!) *Småaxen något finludna. Panicum sanguinale L. Fl. Su. Ed. 2.*

36 Panicum 1 *viride L.* blomvippan axlik n. cylindrisk; småaxen omgifna af uppåt sträfva borst; den tvåkönade kronans skal n. släta. Schrad. ⊙ 6, 7 e. t. Fig. Fl. D. 852. r. Odl. (Sk. Hall. Blek. WG! Ö.) *Grönt ax. Cynosurus paniceus* L. Fl. Su.

† 2 *verticillatum L.* vippan axlik n. cylindrisk; små axen omgifna af nedåt sträfva borst; kronan som föreg. Schrad. ⊙ 6. 7 e. t. (odl.) Fig. E. B. 874. r. Odl. (Sk. Hall. vid Haslöf Fr. Rosl. Hargsbruk! *Östling.*) *Bruna ax.*

3 *Crus Galli L.* vippan ensidig, med axlika grenar; ♂ bl.kronan borstspetsad; bladen glatta nästan jemnbreda. ⊙ 7, 8 e. t. Fig. Fl. D. 1564. E. B. 876. r. odl. (Blek. Storkö! Sk! Hall. vid Haslöf.) *Den tvåkönade kronans skal benhvita.*

37 Holcus 1 *lanatus L.* blomfoderskalen trubbiga; kronborsten inböjd innesluten inom blomfo-

dretş bladslidorna, och strået upptill, mjukhåriga. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Sv. B. 84. Fukt Ä. (Sk.—Sml.— N. Romsdalen) *Vippan rödlätt tätblomstrig, borsten glatt.*

2 *mollis L.* foderskalen spetsade, kronborsten krökt, längre än blomfodret; bladslidorna, och strået upptill, glatta. ♃ 6, 7 e. t. Fig. Sv. B. 198. Fl. D. 1059. r. Å. (Sk. Hall! Ö!) *Borsten nedtill sträf.*

38 Hierochloa 1 *odorata Röm.* blomvippan utbredd med glatta grenar; småaxen äggrunda, bl. kronorna hårbräddade hinnspetsade, utan borst. ♃ 5, 6 e. l.—*β biflora*: småaxen större, mörkare, oftast parvisa med långspetsade bl.foderskal. Fig. Sv. B. 168. Fl. D. 963. Fukt. Ä. (Lpl.—Smol. *β* Jtl.) *Jemnf. V. A. H.* 1818. *Holcus odoratus L. H. borealis Schrad.*

2 *alpina Röm.* bl.vippan hopdragen med glatta grenar; småaxen aflånga; kronorna hårbräddade med utskjutande ryggborst. ♃ e. t. Fig. Wg. Fl. L. t. II. Sv. B. 438. Fl. D. 1508. Fjv. (Torn. Lpm!)

39 Arrhenatherum 1 *avenaceum P. B.* ♃ 6, 7 e. l.—*α*: stråets leder glatta; — *β bulbosum*: lederne håriga. *Schrad.* Fig. Sv. B. 48. Fl. D. 165. Å. Sjöstr. (Sk.—Gestr.—N. Trondh.) *Avena elatior L. Holcus avenac. et bulbosus Schrad.*

40 Avena († Smärre arter, småaxen icke öfver 2 lin. långa).

1 *caryophyllea Web.* blomvippan utbredd; blomfodren tvåblommiga, spetsiga, längre än kronorna; bladen syllika. ⊙ 5, 6 e. t. (från Pomm.) Fig. Sv. B. 508. Fl. D. 382. r. Sand. (Sk. Hammarlunda

Retz. Quinnevad, etc.) 3—6 t. hög. *Aira caryophyllea L.*

2 *praecox P. B.* vippan sammandragen, något axformig; fodren tvåblommiga, spetsiga, af de tvåsylade kronornas längd; bladen syllika. ⊙ 5, 6. e. t. Fig. Sv. B. 508. Fl. D. 383. Torra st. (Sk! Bl! Hall.) 2—3 t. hög. *Aira L.*

3 *airoides Koel.* vippan axformig; fodren 2—4blommiga, spetsiga, kortare än de tvåspetsade kronorna; stjelken och de platta bladen mjukhåriga. ♃ 7 e. l. Fig. Fl. D. 288. Fjv. III, II. (Lpl—Jtl.) *Axet tätblommigt, ryggborsten krokig — Aira subspicata L.*

4 *flavescens L.* vippan utbredd; fodrens ena skal dubbelt större, blomkronorna 2—3, deras yttre skal 5nervigt med tvåsylad topp, bladslidorna håriga. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Fl. D. 1507. E. B. 952. r. Å. (Sk! U! G! — N. Sundmöre.) *Har gulaktiga småax. Trisetum Pers.*

(†† Större arter.)

5 *pubescens L.* blomvippan grenig öppen; blomfodrens skal något olikstora, 2—3blommiga; yttre kronskalen tvåflikiga, med två klufna flikar; bladslidorna mjukhåriga. ♃ 5, 6 e. l. Fig. Fl. D. 1203. a. Å. (Sk.—Hels. — N.) *Trisetum Röm.*

6 *pratensis L.* småaxen i nästan axlik klase, 5blommiga, längre än fodret; yttre kronskalen tvåflikiga; bladen platta med sträfva slidor, rotskottsbladen ganska smala. ♃ 6. 7 e. l. Fig. Fl. D. 1083. Å. (Sk.—Lpl.—N.). *Vippan för stor hos Fig.*

7 *brevis L.* vippan rigtad åt en sida; småaxen mer-

ändels tvåblommiga, n. af fodrets längd, med trubbiga, i spetsen kort tvåsylade kronor, vid basen omgifne af hår. ⊙ 6 e. t. Fig. Host Gram. III t. 44 enl. Röm. r. Åk. (Smol. Fries!) *Är mycket minre än följ. hvilken den liknar.*

8 *fatua L.* vippan jemnt spridd, med slaka grenar; små axen treblommiga n. af fodrets längd; yttre kronskalen med tvåklufven topp, håromgifven basis. ⊙ 6 e. l. Fig. Sv. B. 144. Åkr. (Sk.–Lpl. — N. Trondh.) *Sv. Landhafra.*

9 *strigosa Schreb.* vippan rigtad åt sidan; småaxen 2—3blommiga, af fodrens längd; yttre kronskalen tvåsylade; axfästets hår omärkliga. ⊙ 6 e. t. (l. odl.) Fig. E. B. 1266. Åkr. (Hall. Fries!)

41 Deschampsia 1 *bottnica Hn.* blomvippan upprätt, öppen; kronskalen närmare basen borstbärande; borsten krökt, dubbelt längre än sitt skal; bladen smala hoprullade glatta. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Wg. Fl. L. t. IV. Hafsstr. (WB.—U.) 3—5 *qv. högt tufvigt gulaktigt gräs. — Aira Wg.*

2 *alpina Röm.* vippan upprätt, öppen; kronskalen nära spetsen borstbärande med kort inkrökt borst; bladen hoprullade glatta. ♃ 7, 8 e. l. Fig. W. Fl. L. t. III. Fjv. III, II. (Lpl.—Jtl.) *Har oftast axgroende blr.—Aira laevigata Sm. A. alpina Wg.*

3 *caespitosa P. B.* vippan slakt utbredd; kronskalen nära basen borstbärande med rak borst af skalets längd; bladen platta sträfva. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Sv. B. 132. Fl. D. 240. Å. (Sk.—Lpl.) *Var. som föreg. Blrna bruna trubbiga. — Aira L.*

42 Aira 1 *flexuosa L.* blomvippan utbredd med krusiga grenar; småaxen af fodrens längd, med något krökt, utskjutände ryggborst, bladen borstlika. ♃ 6, 7 e. l. β *montana:* vippan smal, merändels sammandragen, med större, violetta småax. Fig. Fl. D. 157. 1322. Ä. (Sk.—Lpl. β Fjällv.)

2 *atropurpurea Wg.* vippan något enkel, småaxen kortare än blomfodren, med innesluten ryggborst; bladen platta. ♃ e. t. Fig. Fl. D. 961. Fjv. I. (Lpl. Wg!—N. Finnm.) *Har brunvioletta ax, spetsiga bl.foder.*

43 Corynephorus 1 *canescens P. B.* blomvippan aflång med korta grenar, något sträfva bladslidor. ♃ 6, 7 e. t. Fig. Sv. B. 450. Fl. D. 1023. Sand. (Sk! Hall. Blek! Ö!—N. Sundmöre) *Aira L.*

44 Koeleria 1 *cristata Pers.* blomvippan axformig, vid basen glesare, småaxen 2—3blommiga, med spetsiga, stundom kort borstbärande skal; strået upptill glatt. ♃ 6, 7 e. t. Fig. E. B. 648. r. Torr. st. (Sk! Stockb, skären Lilj.) *Sv. exemplar hafva mjukhåriga blad. Hela vexten grön. Aira cristata L. Poa* Willd.

2 *glauca Dec.* blomvippan axformig, vid basen glesare; småaxen 2—3blommiga med trubbiga skal; strået upptill finludet. ♃ 6, 7 e. t. Fl. D. 1566 r. Torr. st. (Sk! Hall. Ö!) *Vexten blåaktig. Aira Schrad. K. intermedia* Ahlquist, Diss.

45 Melica 1 *ciliata L.* blomvippan trind, axformig; nedra blomkronans yttre skal i brädden långhårigt. ♃ 6, e. t. Fig. Sv. B. 365. Torr. st. (Sk! Ö! G!)

2 *nutans L.* småaxen i ensidigt lutande klase, med 2 blommor och ämne till den tredje. ♃ 5, 6 e. l. Fig. Sv. B. 354. Fl. D. 962. Back. Ordn. (Sk.—Lpl.)

3 *uniflora Retz.* småaxen i gles, fåblommig vippa, upprätta, enblommiga, med ämne till den andra. ♃ 5, 6 e. t. Fig. Sv. B. 354. Fl. D. 1144. r. Lund. (Bl! WG! Ö! G!)

46 Briza 1 *media L.* blomvippan upprätt med utsperrade grenar, småaxen hängande, slutl. hjertlika, 7(—12)blommiga; fodren kortare än blomkronorna. ♃ 6, 7 e. t. Fig. Sv. B. 300 Fl. D. 258. a Å. (Sk.—Lpl.) *Var. till storlek och kronors antal i axet.*

Anm. Briza minor *med triangelformiga, 5—7-blom. småax och bl.foder större än kronskalen. Schrad. skall enl. Näzén (Fl. Stockholm.) vara funnen vid Stockholm. Jag har ej träffat den.*

47 Molinia, 1 *aquatica Wibel.* blomvippan mångrenig utbredd; småaxen 2—3blommiga, med trubbiga naggade skal, strået slakt, nedtill kulliggande. ♃ 7, 8 e. l. Fig Fl. D. 381. V. (Sk.—Sml.—N. Sundmöre) *Har ofta flytande strå.— Aira aquatica L.*

2 *caerulea Schrank.* vippan sammandragen; småaxen 2—4blommiga, med något spetsiga skal; strået upprätt, styft. ♃, 7, 8 e. l. Fig. Sv. B. 401 Fl. D. 239. Fukt, st. (Sk.—Lpl.) *Vippan blåaktig.— Melica L. Enodium Pers.*

3 *maritima Hn.* vippan fåblommig med korta styfva, före och efter blomningen hopdragna grenar; småaxen aflånga, 5—6blommiga; kronskalen med snedskuren något spetsig topp, strået uppstigande,

styft. ♃ 7 e. t. Fig. Fl. D. 251 Hafsstr. (Sk.—Hall! Bl!) *Vippans grenar under blomn. ut- och nedsperrade. Roten krypande Sm. Poa Huds.*

4 *distans Hn.* vippan fåblommig med slutligen nedsperrade styfva grenar; småaxen aflånga, 2—6blommiga; kronskalen trubbiga; strået uppstigande, styft. ♃ 6, 7 e. l. Fig. E. B. 986. Str. Rännstenar etc. (Sk.—U.) Roten trådig — *Poa salina Poll. Poa distans Willd. — Denna och föreg. hafva ömsom blifvit kallade Poa arenaria.*

5 *capillaris: Hn.* vippan jemnt spridd, mångblommig; med utdragna hårsmala nedböjda grenar; småaxen jemnbreda 7blommiga, med nästan spetsiga kronskal; strået uppstigande, slakt. ♃ e. t. r. (Ö. Rosén och Ahlqvist!) *Alnshögt mjukt strå, med 5—7tums lång, 3—4 tums bred, glesblommig vippa.— Festuca capillaris Lilj.*

6 *fluitans: Hn.* vippan ensidig gles, med slutl. nedsperrade grenar; småaxen jemnbreda, 7—11blommiga; kronskalen rundadt trubbiga; strået nedtill kulliggande. ♃ 6—8 e. l. Fig. Sv. B. 102. Fl. D. 237; a V. (Sk.—Lpl.) *Festuca L. Poa Sm. Glyceria Br.*

7 *maxima Hn.* vippan yfvig, jemnt utbredd; småaxen aflånga 5—9blommiga; kronskalen trubbiga; strået nästan upprätt. ♃ 7, 8 e. l. Fig. Sv. B. 30. Fl. D. 920. r. V. (WG. Stockh. Fateburen.—N. Gulelven i Holtaalen.) *Stort och bredbladigt gräs. Poa aquatica L.* *)

48 POA. † Småaxen 2—4blommiga.

1 *glauca Sm.* blomvippan smal med korta grenar;

*) Detta slägte kallas Hydrochloa i Disp. Genera Gram. Scand.

småaxen 3blommiga; kronorna med ett slutligen försvinnande ludd på ryggen; strå och blad blåaktiga. ♃ 7, 8 e. l. β *caesia:* med bredare blad och större vippa Wg. *P. caesia* Sm. Fig. Fl. D. 964. r. Bäckstr. (Lpl.—Jtl. β äfven Hall. Fries)

2 *nemoralis L.* vippan smal, slak; småaxen lancettlika*), 2—4blom. utan ludd; bladen gröna med ganska kort snärp. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Fl. D. 749. a Lund. (Sk.—Lpl.) *Var. med klaslik bl.ng. Stråets leder svarta, ofta med en hvit ring.*

3 *trivialis L.* vippan yfvig slak; småaxen äggrunda, treblommiga; kronorna förenta med ludd; strået nedifrån uppåt skarpt; bladen föga bredare än strået; snärpet aflångt. ♃ 6—8 e. l. Fig. Sv. B. 88. Fl. D. 1444. Fukt. (Sk.—Lpl.)

4 *sudetica Haenke:* vippan yfvigt utbredd slak; småaxen ovala, 3blom. merändels utan ludd, åtskilda; bladen dubbelt bredare än strået; slidorna sammantryckta sträfva, snärpet kort. ♃ 6, 7 e. l. — Fukt. (Sk. vid Gudmundstorp Fries; Jemtl.) *Störst i slägtet. Enl. Schrebers exempl. i Sw. Herb. är detta Haenkes art. — Poa remota af Forselles.*

5 *laxa Haenke:* vippan hopdragen fåblommig, merändels smal, klaselik, lutande; småaxen 3blommiga ovala med ludd; strået och de utdragna smala bladen glatta. ♃ 7, 8 e. l.—α med klaselik vippa. P. laxa Willd. — β *flexuosa:* med sammansatt aflång vippa. *P. flexuosa Sm.* Fig. Host. Gram. III T. 15 E. B. 1123. Fjv. III, II (Lpl.—Jtl.) *Fint gräs*

*) Då småaxens form omtalas, förstås innan de öppnat sig till blomning.

af 4—7tums höjd, med brun, ofta axgroende vippa. P. flexuosa Wg. Fl. L. synes vara skild genom styfvare och mer än vanl. utsperrade grenar.

(*Poa alpina* β *se nedanf.*);

††Småaxen 5—9blommiga.

6 *alpina L.* blomvippan upprätt styf, äggrund tätblommig, med utsperrade grenar; småaxen 6- (hos β) 3blommiga, bredt äggrunda med ludd; strået och de korta bladen glatta. ♃ 6, 7 e. l. β torr — β *nodosa:* småaxen treblommiga, strået lågt, vid roten knöllikt sammantufvadt. Fig. E. B. 1003. β Fl. D. 807. Fjv. (Lpl.—Norra Hels. β Ö! G!) *Har rödlätt stundom axroende vippa, korta och styfva blad* β *3—6 t. hög.*

7 *pratensis L.* vippan utbredd med utstående grenar; småaxen äggrunda 5blommiga med ludd; strå och slidor trinda glatta; bladsnärpet kort. ♃ 6—8 e. l. —β *angustifolia:* med nästan tagelsmala rotblad. Fig. Sv. B. 88. E. B. 1073. a Å. (Sk.—Lpl.) *Stråets basis icke knöllik.*

8 *serotina Ehrh.* vippan yfvigt utbredd, småaxen äggrundt lancettlika 4—6 blommiga med ludd; tvåfärgade; strået otydligt sträft; bladsnärpet kort. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Sv. B. 502. a. fukt. (Sk—Upl.) *Blrna brungula* med gul kant.*

9 *annua L.* vippan utbredd, småaxen 5—7blommiga nästan utan ludd; strået mjukt något hoptryckt. ☉ ☽ 4—9 e. l. Fig. Sv. B. 126 a Odl. (Sk.—Lpl.)

10 *bulbosa L.* vippan något slak, jemnt spridd; småaxen 5—7blommiga; strået med lökformiga si-

doskott vid roten ♃ 5, 6 e. t. Fig. E B. 1071. r. (Sml. smol. Ö!)

11 *compressa L.* vippan ensidig, småaxen 5—9blommiga med ett försvinnande ludd; strået styft platt. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Fl. D. 742. Torra st. (Sk.—Gestr.) *Vippan merändels fåblommig gles.*

49 Dactylis 1 *glomerata L.* blomvippan ensidig med hopgyttrade småax; bladen kölade Schrad. ♃ 6—8 e. l. Fig. Sv. B. 32 Fl. D. 743 a Odl. (Sk.—Jtl.) *Var. med glatta och sträfva blad.*

50 Festuca. † Alla bladen borstlika.

1 *ovina L.* blomvippan ensidig med aflånga 4—6blommiga småax; blomkronans yttre skal med borst; bladen borstlika kantiga. ♃ 5, 6 e. l. Fig. Sv. B. 78. a Torr. st. (Sk.—Lpl.) *Var. mycket. Osäkra, men bestämbara äro de 2 följ.*

2 *tenuifolia Sibth.* vippan ensidig med aflånga 4—5-blommiga glatta borstlösa ax; bladen hårfina enl. Schrad. ♃ 5, 6 Fig. Leers t. VIII f. 4 Back. (Sk.—Hall. Fries) *F. ovina β Röm.*

3 *vivipara Sm.* vippan hopdragen, blomkronorna smaludna utan borst (axgroende); bladen borstlika plattade. ♃ 7 e. l. Fig. E. B. 1003. Fjv. II. (Lpl—Jtl.) *Festuca ovina β L.*

††† Stjelkbladen n. platta, rotbladen trinda.

4 *glauca Lam.* blomvippan öppen med lancettlika småax; kronorna borstspetsade; det kantiga strået samt de rännformiga bladen styfva och blåaktiga. ♃ 6, 7 e. t. Fig. Lam. Ill. T. 46. f. 3 r. Torr. st. (Sk! Hall. Fr.) *Har långa rotblad.*

5 *duriuscula L.* vippan upprätt öppen; kronborsten kortare än skalets längd; roten trådig Schrad. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Fl. D. 848. E. B. 470. Torra st. (Sk.—U.) *Var. med mer och minre ludna ax etc. Jag finner inga tillräckliga charakterer, med hvilka denna och följande kunna skiljas. F. heterophylla Gaud. synes bättre skild.*

6 *rubra L.* vippan och kronborsten som föreg. roten krypande Schrad. ♃ 6—7 e. l.—β *squarrosa*: Axen småludna 9blommiga med glesa kronor. Fig. E. B. 2056. a Å. (Sk.—Lpl.) β *af Fries.*

††† Alla bladen platta.

7 *pratensis Huds.* blomvippan grenig; småaxen jemnbreda, omkr. 8-blommiga utan borst; bladen jemnbreda. ♃ 7, 8 e. l. Fig. Sv. B. 54. Fl. D. 1323. Å. (Sk.—Hels.) *Småaxen gröna. — Festuca elatior L. Fl. Su. Schoenodorus prat. P. B.*

8 *elatior Sm.* vippan ganska grenig; småaxen bredt lancettlika, 3—5 blommiga med korta borst. ♃ 7 e. l. Fig. Gmel. Sib. I. t. 21. Hafsstr. (Sk.—Gestr.) *Småaxen brungröna. Var. med gles vippa och längre (1 lin.) borst. — F. littoreaLilj. III. p. 699. Festuca arundinacea Schreb. Schoenodorus Röm.*

9 *gigantea Vill.* vippan ganska grenig; småaxen med hårfina, ganska långa borst; bladen glatta. ♃ 6, 7 e. t. Fig. Sv. B. 120. Fl. D. 440. (*Brom. triflorus*). Skog. (Sk.—Smol! G!) *Har vanl. 4—6 lineers breda blad; den Gottländska endast 2—3 lineers. —Bromus L.*

10? *loliacea Huds.* blomningen utdraget axlik lutande klase; småaxen åtskilda utan borst, slutligen utstående. ♃ Fig. E. B 1821. r. (Skåne Retz.) *Fe-*

stuca adscendeus Retz. Prod. enl. uppgift. Kanske en Triticum.

61 Bromus 1 *secalinus L.* blomvippan slutl. lutande i toppen; småaxen äggrundt aflånga, hoptryckta glatta; kronorna slutl. åtskilda, med böjliga borst kortare än skalets längd; bladen småhåriga Schrad. ⊙ 6, 7 e. l. Fig. Sv. B. 204. Fl. D. 1446. Åkr' (Sk.—Lpl.—N.) *Sv. Råglosta.*

2 *commutatus Schrad.* vippan med lutande topp; småaxen lancettlika hoptryckta glatta; kronorna tättsittande med rak borst nästan längre än det i toppen odeldta rundade skalet; bladen småludna. ☽ 6 e. t. Fig. Host Gram. I. t. II. Åkr. (Sk! Hall. Fries) *Axen gröna.*

3 *arvensis L.* vippan utbredd slutl. lutande; småaxen lancettlika plattade glatta; kronorna tättliggande med rak borst, af det i toppen utdragna 2flikiga skalets längd; bladen håriga. ⊙ 6 e. l. Fig. E. B. 1984. Odl. (Sk.—Lpl.) *Axen gröna slutl. bruna.*

4 *racemosus Willd.* vippan äggrund tät upprätt; axen äggrundt aflånga, något hoptryckta, glatta; borsten rak, n. af det i toppen odeldta spetsiga skalets längd; bladen mjukhåriga. ⊙ 6, 7 e. l. Fig. E. B. t. 1079. r. Odl. Back. (Sk.—Upl. Stockh. vid Skanstulls sandås.) *Liknar alldeles följ.*

5 *mollis L.* vippan som föreg. småaxen ludna; borsten rak n. af det i toppen tvåklufna skalets längd; bladen mjukhåriga. ⊙ 5, 6 e. l.—β *nanus*: vippan af 1—4 småax. Fig. Sv. B. 456. Fl. D. 1324. Torra st. (Sk.—Gestr.—N.) *Hela gräset mjukhårigt.*

6 *tectorum L.* vippan lutande åt sidan; småaxen lan-

ccttlika; kronorna slutligen åtskilda, borsten rak af skalets längd; bladen mjukhåriga. ⊙ 6, 7 e. l. Fig. Gat. Tak. (Sk.—Upsala. G.—N. Trondh.) *Var. på Gottland med glatta småax.*

7 *sterilis L.* vippan utbredd med lutande topp, utsperråde slaka grenar; småaxen nästan jemnbreda, slutl. platta glesblommiga och uppåt bredare, med rak borst längre än sitt skal; bladen finludna. ⊙ 6, 8 e. t. Fig. Sv. B. 467. Fl. D. 1325. r. Torr. st. (Sk! Hall!) *Har stora ax, långa borst och vippgrenar.*

8 *asper L.* vippan lutande utbredd; småaxen smalt lancettlika, plattade, tilltryckt småhåriga med raka borst, kortare än skalets längd; alla bladen platta och skarpa med sträfhåriga slidor. ♃ 6, 7 e. t. Fig. Sv. B. 461. Fl. D. 1382. r. Torra st. (Smol! Ö.G. Rosl!)

9 *erectus Sm.* vippan upprätt; småaxen smalt lancettlika hoptryckta med tätt liggande kronor; borsten rak, kortare än sitt skal; rotskottsbladen ganska smala hårbräddade Schrad. ♃ 6, 7 e. t. Fig. Sv. B. 473. Fl. D. 1383. r. Åkerr. (Sk! Ö.) *Har mindre ax än föreg. Det inre kronskalet är obetydl. hårkantadt n. som en Festuca. På mina ex. saknas rotskottsbladen.*

52 Triodia 1 *decumbens P. B.* blomvippan nästan enkel klase, sammandragen fåblommig; småaxen 3—4 blommiga; blad och slidor håriga. ♃ 6, 7 e. l. Fig. Fl. D. 162. Skog. (Sk.—U.) *Strået uppstigande. Festuca L. Poa Schrad. Danthonia Dec.*

53 Sesleria 1 *caerulea Ard.* axet äggrundt—aflångt, småaxen 2—3 blommiga; yttre kronskalet merändels

med tre korta borst; bladen platta. ♃ 4, 5 e. l. Fig. Sv. B. 210. Fl. D. 1506. (m.g.) V. Äng. (Sk.—Lpl.) *Var. med blå och hvitgula ax.*

54 Cynosurus 1 *cristatus L.* axet jemnbredt, upprätt; småaxens skal utan borst; bladen jemnbreda. ♃ 7 e. l. Fig. Sv. B. 66. Fl. D. 238. Ängsvall. (Sk.—Smol.—N. Jonsvattnet.)

55 Hordeum 1 *murinum L.* medlersta småaxet tvåkönadt, sidoaxen hannar, alla med borst; de medlersta blomfoderskalen smalt lancettlika hårbräddade, de yttre sträfva (utan hår). ⊙ 6. 7 e. l. Fig. Fl. D. 629. r. Vallar. (Sk. L. Hall. Fr. Stockh. Castellh. 1817.)

2 *pratense Huds.* småaxen som föreg. alla foderskalen bortslika sträfva. Sm. ♃ ? 6, 7 Fig. E. B. 409. r. Torr. (Sk. Trälleborg L.) *H. secalinum Willd. H. murinum β L. Fl. Su.*

3 *europaeum All.* alla småaxen tvåkönade med förkortad borst; allmänna axet cylindriskt; alla blomfoderskalen smalt lancettlika, sträfva. ♃ 6, 7 e. t. Fig. E. B. 1317. r. Back. (G. Wänge Sn. norr om Kyrkan, Rosén!) *Har något spetsade ax. Gottl. ex. hafva ej tvåblommiga småax, men väl ämne till a blr. Detta finnes dock äfven hos H. murinum! Elymus europ. L.*

Anm. *H. vulgare och distichon*, vanliga Kornslag, förekomma någon gång sjelfsådda.

56 Elymus 1 *arenarius L.* axet upprätt tätblommigt; småaxen 3—4blommiga finludna utan borst; bladen styfspetsade inrullade. ♃ 7, 8 e. l. Fig. Sv. B. 60. Fl. D. 847. Sand. sjöstr. (Sk.—Lpl.) *Stort hustelikt ax, blåaktiga blad.*

57 TRITICUM 1 *junceum L.* axstjelkens bräddar glatta; blomfodrets skal i spetsen tvärhuggna 9nerviga, längre än halfva småaxet; blomkronorna utan borst; rotbladen hoprullade. ♃ 7. e. t. Fig. Sv. B. 269. Fl. D. 916. Hafsstr. (Sk! Hall. mellan Kärrby och Eldsberg Fr.)

2 *rigidum Schrad.* axstjelkens bräddar skarpa; fodret ganska trubbigt, 7nervigt, kortare än halfva småaxet; kronorna utan borst. ♃ 7 e. t. Fig. Hosts Gram. 2t. 18 (Tr. elongat.) Hafsstr. (Sk! Smol! Fries!) *Denna och föreg. art hafva ett ljusare utseende än följ.*

3 *repens L.* småaxen äggrunda platta; blomfodret 5nervigt sylspetsadt, kronorna spetsiga, (stundom) med kort, rak borst. ♃ 6—8 e. l. Fig. Sv. B. 38. Fl. D. 748 a odl. (Sk.—Lpl.) *Roten krypande. Var. med och utan borst; grön och blåaktig färg; samt stundom med 2 småax tillsamman. Sv. Quickrot.*

4 *caninum Host:* axet slakt glatt; fodret 3nervigt, borstbärande; kronorna med bugtiga borst längre än skalet; blad och slidor utan hår. ♃ 6—8 e. l. Fig. Fl. D. 1447. E. B. 1372. r. Lund. (Sk.—Lpl.) *Tufvig vext med trådig rot. Elymus caninus L.*

Anm. 1—4 *höra till Agropyrum P. B. enl. Röm.*

5 *sylvaticum Moench:* axet slakt, glest, mjukhårigt; fodret 7nervigt nästan utan borst; kronorna med borst längre än skalet; blad och slidor håriga. ♃ 7 e. l. Fig. Fl. D. 64. Lund. (Sk.—U. G.) *Småaxen åtskilda. Festuca gracilis Schrad. Denna och följ. föras af Smith till Bromus, af Römer till Brachypodium P. B.*

6 *pinnatum Moench*: axet tätare, upprätt, något finbårigt; små axen lancettlikt jemnbreda, nästan trinda, med borst kortare än skalet; bladslidorna m. glatta. ♃ 6, 7 e. t. Fig. Host Gram. I. t. 22. Torr (Sk. Smol! U. G!) *Festuca pinnata Schrad.*

Anm. *Hvetet, Tr. aestivum, förvildas stundom; äfven så Rågen, Secale cereale.*

58 LOLIUM 1 *temulentum L.* alla småaxen af blomfodrets längd eller kortare; kronskalen med borst, längre än sitt skal. ⊙ 7 e. l. Fig. Sv. B. 192. Fl. D. 160. Åkr. (Sk.—Gestr.—N. Trondh.) *Borsten grön af 3—4 lin. längd.*

2 *perenne L.* alla småaxen längre än blomfodret, utan tydlig borst. ♃ 6, 7 e. l. — β *tenue*: fåblommiga ax, stundom med helt kort borst. *L. tenue Willd.* Fig. Sv. B. 71. Fl. D. 747. Torr. (Sk.—Lpl. β ÖG.) *Axet platt, vindt.*

Anm. *L. arvense With. med längre småax, och en linie lång mörkbrun borst, sådan den tecknas i E. B. 1125 och stundom finnes på barlastplatser, är väl ej Svensk. Fransyska exempl. äro blott artförandr. af föregående.*

3. TRIGYNIA.

59 KOENIGIA 1 *Islandica L.* ♃ ? (Roten krypande) e. t. Fig. Sv. B. 513. Fl. D. 418. r. Fjv. (Lul. Lpm. Quickjock Læstadius.—N. Wardöe Denb.) ½—3 t. *hög saftig vext, med ganska små gulaktiga bl. mellan de gyttrade toppbladen.*

60 MONTIA 1 *fontana* L. ♃ — α *minor*: 1—3 t. hög. —β *major*: 3—6 tum. *M. rivularis* Gmel. Fig. Sv. B. 540. Fl. D. 131. r. Käll. (Sk.—Lpl.) *Liknar en Stellaria; har hvita blr., lutande fröhus, svarta frön.*

4. ENNEAGYNIA.

61 EMPETRUM 1 *nigrum* L. nedliggande med glatta grenar; bladen smalt aflånga, glatta, Willd. ♄ 4, 5 e. l. Fig. Sv. B. 259. Fl. D. 975. Fukt. (Sk.—Lpl.) *Violetta blr. låg buske. Sv. Kråkris.*

---

4. *Klassen.*

TETRANDRIA.

---

1. MONOGYNIA. Pist. 1.

(† Slägten med blommor, tätt gyttrade i hufvud eller ax.)

62 GLOBULARIA L. Blomholk af på hvarandra liggande (tegellaggda) fjäll. Blomfoder pipigt 5 flikigt, inneslutande frukten, blomsterfäste fjälligt. — N. F. *Globulariae* J. *Aggregatae* L.

63 Trichera *Schrad.* Holk tegellagd. Blomfodrets pip något insänkt uti fröet, med 6—8deladt bräm. Bl.fäste hårigt. — N. F. *Dipsaceae J. Aggr. L.*

64 Scabiosa *L.* Holk tegellagd. Blomfodrets pip insänkt i fröet med 5deldt bräm. Bl.fäste fjälligt. —N. F. *som föreg.*

65 Sanguisorba *L.* Holk o. Blomfoder trattlikt med 4deldt (färgadt) bräm, pipen tillhårdnande, slutligen fröhuslikt omgifvande fröet. Bl.fäste med 2—4 fjäll vid hvarje blomma. — N. F. *Rosaceae J. Miscellaneae L.*

66 Plantago *L.* Alla blommor tvåkönade. Blomfoder 4deldt, blomkronans bräm fyrdeldt, tillbakaböjdt. Ståndarsträngar ganska långa. Frukt omkringskuret, 2-mångfröigt fröhus. — N. F. *Plantagineae J.*

(†† Blommorna mindre gyttrade.)

67 Littorella *L.* Blommor sambyggare. ♂ bl. och stånd. som hos föreg. med oftast steril pistill. ♀ bl. (oskaftade i bladvecken): blomfoder o. bl.krona enbladig 2flikig hinnaktig, med tvåbladigt hinnaktigt svepe. Frukt en bar nött. — N. F. *som föreg.*

68 Centunculus *L.* Bl. 2könade. Blomfoder 4-klufvet. Bl.krona 4klufven med utstående bräm. Stånd. strängar korta. Frukt omkringskuret enfröigt fröhus. — N. F. *Lysimachiae J. Rotaceae L.*

69 Sherardia *L.* Blomfoder ofvanpå fruktämnet otydligt 4tandadt. Blomkrona trattlik med tydlig pip, 4klufven. Frukt delbar i 2 frön, för-

sedd ofvanpå med 6 spetsiga fjäll. — N. F. *Rubiaceae J. Stellatae L.*

70 Asperula *L.* Foder som föreg. Krona 3—4-klufven trattlik med pip. Frukt som föreg. utan toppfjäll. — N. F. *som föreg.*

71 Galium *L.* Alla blommorna tvåkönade. Foder som föreg. krona hjulformig utan tydlig pip, 3—4klufven. Frukt som föreg. — N. F. *dens.*

72 Majanthemum *Desf.* Foder 4deldt (färgadt). Krona o. Frukt 2rummigt bär. — N. F. *Asparagoideae J. Sarmentaceae L.*

73 Cornus *L.* Foder 4tandadt, krona 4bladig. Stenfrukt med 2rummig nött. — N. F. *Caprifolia J. Stellatae L.*

74 Trapa *L.* Foder 4deldt. Krona 4bladig. Frukt enrummig, 2—4tornig nött. — N. F. *Hydrocharides J.*

75 Alchemilla *L.* Foder 8deldt, hvarannan flik mindre. Krona o. Frukt ett bart frö inneslutet i blomfodret. — N. F. *Rosaceae J. Senticosae L.*

(*Thesium.*)

2. DIGYNIA. Pist. 2.

76 Cuscuta *L.* Blomfoder köttigt, till midten 4—5klufvet. Blomkrona 4—5 klufven. Frukt 2rummigt, vid basen kringskuret fröhus. N. F. *Convolvuli J. L.*

(*Alchemilla Aphanes.*)

3. TETRAGYNIA. Pist. 4.

77 Ilex *L.* Blomfoder 4 tandadt. Blomkrona enbladig 4delad. Pistill med 4 märken utan stift. Frukt bär, med 4 nöttlika frön. *Rhamni J. Dumosae L.* — Anm. *Har stundom blott 3 märken.*

78 Radiola *Sm.* Foder 4deldt, hvarje del flikig. Krona 4bladig. Frukt 8rummigt Fröhus. — N. F. *Gruinales L.*

79 Tillaea *L.* Foder och krona 4bladiga. Honungsgömme o. Frukt af 4, på inre sidan längsefter bristande fröhus. — N. F. *Sempervivae J. Succulentae L.* — Anm. *Var. enl. Smith med 3—5bladiga Blombihang.*

80 Potamogeton *L.* Foder 4 bladigt. Krona o. Frukt 4, torra enfröiga stenfrukter. — N. F. *Najades J. Inundatae L.*

81 Ruppia *L.* Foder och krona o. Stånd. knappar utan strängar, parvis motsatta. Pistiller 3—7. Frukt 2—5, långt skaftade nötter.*) N. F. *dens.* —

(*Spergulae.*)

---

*) Blomn. tvåblommigt ax. Ståndarnes knappar två och två omringande axfästet; de båda nedre knappkransarne, hysande mellan sig ett obestämdt antal pistiller; äfven så de 2 öfre, men pistillerna på motsatt sida mot de nedre. Axet länge inneslutet i en 2bladig hölsa. En del Pistiller gifva ej frukt.

1. MONOGYNIA.

62 GLOBULARIA 1 *vulgaris* L. Örtvext; rotbladen spadlika, merändels tretandade, kortare än sitt skaft; stjelkbladen lancettlika. ♃ 6, 7 e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 364. r. Kalkb. (G! Ö! — N. Röräs *Fabritius.*)

63 TRICHERA 1 *arvensis Schrad.* blomkronorna 4-klufna; kantblomstren med större brämflikar; stjelkbladen pinntaggade inskurna; stjelken strålluden. ♃ 7, 8 e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 322. Fl. D. 447. Åkorsen. (Sk.—Jtl.—N. Trondh.) *Scabiosa L.*

64 SCABIOSA 1 *succisa L.* blomkronorna 4klufne likformiga, i klotrundt hufvud; fästets fjäll nästan af kronpipens längd; bladen lancettlika, småhåriga. ♃ 8, 9 e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 422. Fl. D. 279. Fukt. Å. (Sk.—Jtl.—N. Trondh.)

2 *Columbaria L.* kronorna 5klufna, kantblomstren med större brämflikar; rotbladen lyrtaggade, stundom äggrunda sågade; stjelkbladen pinndeldta med n. trådsmala flikar. ♃ 7, 8 e. l. ljusbl. Fig. Sv. B. 395. Fl. D. 314. r. Torr. (Sk.—ÖG! VG. Ö. G.—N. Romsdalen) *Har n. enkel blomholk.*

65 SANGUISORBA 1 *officinalis* L. axen äggrunda; ståndare icke längre än blomkronan, hela örten glatt. ♃ 7, 8 e. t. (l. odl.) r. bl. Sv. B. 305. Fl. D. 97. r. Å. (G! N. Stavanger) *Har elliptiska, blodröda ax, parbladiga blad.*

66 PLANTAGO 1 *major* L. axet tätblommigt, långt cylindriskt; fröhusen mångfröiga; bladen äggrunda småtandade glatta. ♃ 7, 8 e. l. Fig. Sv. B. 93. Fl. D. 461 a Väg. (Sk.—Lpl.) *Var. från 2—12 tum hög.* Sv. *Groblad.*

2 *media L.* axet aflångt, ganska tätblommigt; fröhusen 2fröiga; bladen äggrunda ludna. ♃ 6, 7 e. l. rödl. bl. Fig. Fl. D. 581. a Å. (Sk.—Jtl. — N. Trondh.)

3 *lanceolata L.* axet äggrundt; blommorna åtskilda af glesthåriga skärm; fröhusen 2fröiga; bladen lancettlika spetsade; stängeln kantig. ♃ 5—7 e. l. Fig. Fl. D. 437. a Torr. st. (Sk.—Jtl. — N.) *Var. större (P. altissima Suec.), och mindre; glattare och mera luden (P. dubia L.).*

4 *maritima L.* axet långt cylindriskt, med glatta skärm af blomfodrets längd; bladen köttiga jemnbreda rännformiga; stängeln trind. ♃ 7 e. l. Fig. Fl. D. 243. Hafsstr. (Sk.—Lpl.) *Var. med trådlika och 2—3 lin. breda, vid basen merändels ulliga, blad. Fröh. med 2, sällan flera frön.*

5 *Coronopus L.* axet cylindriskt med lancettlika blomskärm; bladen jemnbreda pinntaggade, med åtskilda olikstora flikar. ⊙ 7, 8 e. t. Fig. Fl. D. 272. Hafsstr. (Sk!—Smol. Ö!) *Hårig ört. Mina ex. hafva 2fröiga fröhus.* Jemf. Röm. 3, p. 140.

67 Littorella 1 *lacustris L.* ♃, 7, 8 e. l. Fig. Sv. B. 532. Fl. D. 170 r. Sjöstr. (Sk.—Sml. Stockh. vid Drefviken ömnigt — N. Trondh.) *Har styfva syllika blad, enblommig stängel; trådlika pistiller i rotbladens veck.*

68 Centunculus 1 *minimus L.* blommorna n. utan skaft; stjelken grenig; bladen äggrunda. ⊙ 5, 6 e. t. rödl. bl. Fig. Fl. D. 177 r. Sand. (Sk! Hall! — N. Trondh.) *Tumshög ört; blr. i bladvecken.*

2 *simplex Horn.* blommorna n. utan skaft, stjelken

enkel, bladen lancettlika spetsiga Horn. ⊙? Fig. Fl. D. 1567. Hafsstr. (Hall. Eldsberg bland föreg. Fries.) *Var. förmodl. af föreg.*

69 SHERARDIA 1 *arvensis L.* örtvext; bladen 4—6 i kransen, i bredden styfhåriga, uddspetsiga. ⊙ 7. e. l. b. bl. Fig. Fl. D. 439. r. Åkr. (Sk.—ÖG. Boh.—N.) *Blommorna något gyttrade inom ett 6—8bladigt svepe.*

70 ASPERULA 1 *tinctoria L.* blomvippan tredeld; blomkronan merändels treflikig; bladen jemnbreda, 4—6 i kransen, de öfre motsatta; hela örten glatt. ♃ 6 e. l. Fig. Sv. B. 244. Back. (Sk.—U. Ö.) *Svartnar lätt.*

2 *odorata L.* vippan qvastlik jemnhög, frukten sträfhårig; bladen 8 i kransen lancettlika. ♃ 5, 6 e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 218. Fl. D. 501. Skugg. (Sk. — Rosl. Ö. G. — N. Trondh.) *Torr välluktande.*

71 GALIUM. † Bladen *utan udd* i spetsen (4 i kransen. *)

1 *boreale L.* frukten sträfhårig, dess ämne föga minre än blomkronan, bladen äggrundt lancettlika; stjelken upprätt, sträf. ♃ 6, 7 e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 122. Fl. D. 1024. Back. (Sk.—Lpl.)

2 *trifidum L.* frukten glatt, ämnet af den tredelda kronans storlek; blomskaften i vecken 1—2blom-

*) Då antalet af blad uppgifves, förstås det vanligast förekommande; någon gång kan på samma individ ett blad saknas eller öfverskjuta det gifna medeltalet.

migas; bladen trubbigt-lancettlika olik stora; stjelken slak skarp. ⊙? 6, 7 e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 48. r. Sjöstr. (Lpl. Gestr. på Edskön; Upsala, Stockholm, Jönköping. — N. Fillefield).

3 *palustre L.* frukten glatt, ämnet minre än den 4delda kronan; blrna i vippa; bladen trubbigt lancettlika—omv. äggrunda olik-stora; stjelken slak, föga sträf. ♃ 6, 7 e. l. hv. bl. *β? pubescens:* bladen omv. äggrunda n. likstora, jemte stjelken finludna (e. t. utan blr.). Fig. Fl. D. 423. Våta st. (Sk.—Lpl. β Gottl. Rosén) *β långt krypande med små blad; är sannolikt en egen art. α var. kulliggande och upprätt; stor och liten o. s. v.*

†† **Bladen** *med* **hvass** *udd* i spetsen (4—9).

4 *rotundifolium L.* frukten sträfhårig; bladen 4 i kransen, äggformigt rundade, hårbräddade; stjelken slak. ♃ hv. bl. e. t. Fig. Jacq. Fl. Austr. t. 94. r. (G. Rosén.! 1818) *Fruktämnet nästan af kronans storlek.*

5 *uliginosum L.* frukten (mogen) grynprickig; blommorna i dubbelt 3deld vippa; bladen 6, smalt lancettlika, i brädden skarpa, stjelken slak, sträf. ♃ 7, 8 e. l. hv. bl. Fig. E. B. 1972. Fl. D. 1509 (d.) a fukt. (Sk.—Lpl.) *Gal. sylvestre Fr. Nov. är häraf en obetydlig varietet.*

6 *austriacum Jacq.* frukten glatt; blomning som föreg. bladen 6—8, nästan jemnbreda, merändels glatta; stjelken glatt något styf. ♃ 7, 8 e. t. hv. bl. Fig. Jacq. Fl. Austr. t. 80 r. (Ö! Smol.) *Blomvipporna mer sammansatta och upprätta än hos föreg. oftast i toppen af den*

2–5 t. *höga stjelken. Wallroth förenar denna art med G. sylvestre Bocc. och G. pusillum L.*

7 *spurium L. Spreng.* fr. n. glatt; blomskaften i bladvecken, enkla, 3blommiga med raka fruktskaft; bladen 6, smalt-lancettlika, borstspetsade, jemte den snärjande stjelken tillbakaböjdt taggbräddade. ☉ e. t. hv. bl. r. Linåkr. (Hall.! vid Fruböke och Thorup; Smol. Femsjö; Ö! etc. Fries och Ahlqu.) *Linnés G. spurium är enl. äldre herbarier G. tricorne Sm.*

8 *saxatile L.* frukten något grynprickig; blomvippan tät; bladen nedtill 4, upptill 6 i kr. omv. äggrunda, kort uddspetsiga, framåt taggbräddade; stjelken slak glatt. ♃ 6, 7 e. l. hv. bl. Fig. E. B. 815. r. Våt. (Hall. Smol.!) *3–8 t. lång; svartnar torr.* — *G. Hercynicum Weig. Fries.*

* 9 *suaveolens Wg.* frukten stråfhårig; blomskaften i bladvecken, enkla, 2–3blommiga, kortare än stjelkleden; bladen 6, lancettlika jemte den slaka stjelken tillbakaböjdt småtaggiga. ♃? e. t. hv. bl. Fig. Willd. H. B. t. 66 enl. Wg. r. Fjv. Fukt. (N. Nordl. Dale! Wg.) *Liknar Asperula odorata.* — *En art, som synes höra hit, har jag funnit vid Leufsta Br. men utan blr.*

10 *verum L.* fr. glatt; blomvippan flera gånger tredeld, ganska blomrik; bladen 8, ganska smala jemnbreda, med tillbakaböjda kanter; stjelken upprätt trubbkantig; hela örten finluden. ♃ 7 e. l. g. bl.—*α vulgare*: vippans grenar korta, tätblommiga; kronorna gula. — *β effusum* : vippans grenar längre, glesblommiga; kr. blekgula. *G. vero si-*

mile Röm? Fig. α Sv. B. 165. Fl. D. 1146. Torr. (Sk—Lpl. β Gefle.)

11 *Mollugo L.* fr. glatt; vippan som föreg. bladen 8, lancettlikt jemnbreda (stund. mot spetsen bredare), trubbiga med kort udd; stjelken slak eller uppstigande, tydligt 4kantig, glatt. ♃ 7, 8 e. l. — α *erectum:* bladen lancettlika. *G. erectum Sm.* enl. Fig. — β *mutabile:* bladen från smalt jemnbreda till aflånga. Fig. α Engl. B. 2067 β Sv. B. 357 Fl. D. 455. Back. (Sk.—Gefle.) *Var. i hög grad. Blomgrenarne äro oftast glatta, men förekomma äfven finludna. De hvita blrna stöta ej sällan på gult. G. ochroleucum Fries (ej Kitaib.) har denna egenskap.* —

12 *tricorne With.* fr. grynig utan hår; blomskaften i bladvecken enkla, 1—4blommiga med tillbakaböjda fruktskaft; bladen 8, jemnbreda, kort uddspetsiga, jemte den snärjande stjelken tillbakaböjdt taggiga. ⊙ 7 e. t. Fig. E. B. 1641. r. Åkr. (Halmstad, Smol. vid Femsjö!) *Frukterna af små ärters storlek (blrna blekhvita Smith). Endast funnen af Fries.*

13 *aparine L.* fr. sträfhårig; blomskaften 1—3blommiga; bladen lancettlikt jemnbreda, jemte den snärjande stjelken merändels tillbakaböjdt taggiga. ⊙ 7, 8 e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 419. Fl. D. 495. a Odl. (Sk—Lpl.) *Var. stor taggig och kulliggande; liten n. glatt; äfven upprätt a. s. v.*

Anm. *I Cammarrätts Rådet- Billbergs örtsamling förvaras under namn af G. palustre tagen*

på Gottland, Linnes Sherardia muralis *eller de nyares* Gal. minimum. *Denna vackra art, som har blommorna på ganska korta skaft parvis i bladvecken, bör ytterligare sökas.* — Galium glaucum *utgår ur den Skandinaviska örtkransen.*

72 Majanthemum 1 *bifolium Desf.* bladen hjertlika, under finhåriga; blomklasen i toppen, enkel. Desf. ♃ 7 e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 454. Fl. D. 291. a Fukt. st. (Sk.—Lpl.) *Convallaria bif. L.*

73 Cornus 1 *Suecica L.* örtvext; blommorna gyttrade inom ett stort kronlikt, 4bladigt svepe; alla bladen parvis motsatta utan skaft. ♃ 6, 7 e. l. br. bl. svepet hvitt. Fig. Sv. B. 201. Fl. D. 5. Fukt. (Lpl.—Hels. mera spridd i rikets öfriga prov.) *Qvarters hög. Stenfrukterna röda.*

2 *sanguinea L.* buskvext med glatta grenar; blommorna utan svepe, i platt, qvastlik vippa; bladen motsatta äggrunda på båda sidor gröna. ♄ 6, 7 e. t. hv. bl. Fig. Sv. B. 235. Fl. D. 481. Lund. (Sk.—ÖG! G!) *Grenarne röda. Stenfr. svarta.*

† 74 Trapa 1 *natans L.* nötterna 4torniga. ⊙ 7 e. t. (Mont. Herb.) Fig. Schk. Handb. I. T. 25. r. Sjöar (Smol. Lemnbult Sn. Hökesjö; ÖG. Misterhult Sn. sjön Kåksmåla L.) *I nyare tider sökt, men icke funnen. Bladen rhombiska flytande, med blr. i vecken.* — *Sv. Sjönötter.*

75 Alchemilla 1 *vulgaris L.* blomvippan klynnedeld; bladen njurlika 9flikiga veckiga, med rundade sågade flikar. ♃ 5, 6 e. l. gr. bl. Fig. Sv. B.

261. Fl. D. 693. a Ä. (Sk.—Lpl.) *Var. med glatta och ludna blad* (*A. montana Willd.*)

2 *alpina L.* vippan grenig; bladen fingerdeldta (till basen); små bladen lancettlika trubbiga, i spetsen hvasst sågade, under silkesludna. ♃ 6, 7 e. l. gr. bl. Fig. Fl. D. 49. Fjv. II (Lpl.—Dal. Boh!)

3 *Aphanes Leers:* blommorna gyttrade i bladvecken; bladen skaftade tredeldta, med 2—3klufna flikar. ⊙ 7—10 e. t. gr. bl. Fig. Fl. D. 973. r. Åkr. (Sk—ÖG! Wimmerby! etc. Ö! — N. Holtaalen.) *Stånd.* 1, 2, 3. *Pist.* 1—2.

2. DIGYNIA.

76 Cuscuta 1 *Europaea L.* blommorna n. utan skaft; kronorna klocklika, med något utspärrade trubbiga stift; stjelken trådlik. ⊙ 7, 8 e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 352. Fl. D. 199. Bland Humla, Nässlor, Lin o. s. v. (Sk.—Hels.) *En parasitvext, som förändrar storleken efter den vext, hvarpå den finnes. Någon verklig Epithymum finnes väl ej i Sv. Hurudan Hammers Norrska ser ut, är mig obekant.*

[Alchemilla Aphanes]

3. TETRAGYNIA.

* 77 Ilex 1 *aquifolium L.* Blomflockarne i bladvecken; bladen äggrunda spetsiga vågbräddade styftaggiga. ♄ e. t. (odl.) hv. bl. Fig. Fl. D. 508. r. Lund. (N. Sundmöre.) *Träd.* — *N. Beenvedd.*

78 Radiola 1 *millegrana Sm.* ⊙ 6—7 e. t. hv.

bl. Fig. Fl. D. 178. Fukt. Sand. (Sk.—Boh. WG! Smol. — N. Romsdälen) 1—1½ t. *hög, klynnedeld vext.* —

79 TILLAEA 1 *aquatica L. Willd.* blommorna alltid oskaftade, i bladvecken; bladen jemnbreda; stjelken upprätt. ⊙ 7, 8 e. l. hv. bl. Fig. Schk. i Usteri n. Anal. VI t. I. enl. Röm. r. Sjöstr. (Sk. Smol. U.) ½—1½ *t. hög, oftast enkel stjelk.*

2 *prostrata Willd.* blommorna slutl. något skaftade, i bladvecken; bladen smalt lancettlika, stjelken kulliggande grenig. ⊙ 7, 8 e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 1510. Sjöstr. (Sk.—Gefle.) *Storlek som föreg. föga skild.*

80 POTAMOGETON. († Bladen lancettlika eller bredare.)

1 *natans L.* de nedre bladskaften (under vattnet) utan blad; de öfre med ovala eller elliptiska flytande blad. ♃ 7 e. l. Fig. Fl. D. 1025. Sjö. (Sk.—Lpl.—N. Trondh.)

2 *heterophyllus Schreb.* axskaften uppåt tjockare; de nedre bladen oskaftade, smalt lancettlika spetsiga, de öfre skaftade, äggrundt ovala, med trubbig basis, flytande. ♃ 7, 8 e. l. Fig. Fl. D. 222; 1263. Dik. Sjö. (Sk.—Gestr.) *Stundom saknas de flytande bladen sådan Fl. D. föreställer densamma. Stundom återstår på uttorkade ställen endast de bredare bladen, då den synes vara P. oblongus Viv. Denna art är de flesta auctorers P. gramineum.*

3 *curvifolius:* axskaften jemntjocka; de nedre bladen oskaftade lancettlika, spetsiga kölade tillbakakrökta, de öfre skaftade aflånga, något spetsiga,

med spetsad basis. ♃ 7, 8 e. l. — Sjö. (Stockholm Drefviken m. fl. st.) *Ganska grenig; rodnar ej.*

4 *rufescens Schrad.* axskaften smala jemntjocka; frukterna äggrunda med topparna åtskilda; de nedre bladen oskaftade åtskilda, jemnbredt lancettlika, raka trubbiga; de öfra merändels flytande, aflånga trubbiga, med på skaftet nedlöpande basis. ♃ 7, 8 e. l. — β *rivularis*: n. alla bladen flytande, aflånga. — γ *minor*: till alla delar dubbelt mindre; de flyt. bladen lancettlika. Fig. Fl. D. 1450 (största formen) E. B. 1286. r. Sjö. (Sml. i Drefviken; *Jtl. både α och γ. β i bäckar.) α har tumsbreda 6—7 t. långa blad. Jemf. V. A. H.* 1818. *Bladen hos alla arterna hafva 3 starkare nerver; rodna hastigt, i synnerhet de öfre. Kallas P. annulatum, alpinum m. m. fluitans* af Smith.

Anm. Den tyska P. fluitans, som alldeles liknar P. natans, har jag ej ännu sett såsom Svensk.

5 *lanceolatus Sm.* axskaften n. jemntjocka; alla bladen smalt lancettlika, åt båda ändar spetsade. ♃ 7. e. l. Fig. E. B. 1985. r. Åar (Gefle. Lpl. Wg.) 2—3½ *lin. breda*, 2½—4*tum långa blad.* — *P. gramineum Wg.*

6 *praelongus Wulf.* axskaften jemntjocka; frön halfcirkelrunda, ända till toppen sammanstående; alla bladen bredt jemnbreda (de yngre höstgrenarnes aflånga) trubbiga, platta, halftomfattande den trinda stjelken. ♃ 7, 8 e. l. — Sjö. (Stockh. Drefviken) *Ganska stor. Bladen* 1 *tum breda,* 6—9 *långa, 3nerviga; axskaften* 6—12 *tum.*

7 *lucens L.* axskaften uppåt tjockare; frön som föreg. alla bladen bredt lancettlika med till kort skaft afsmalnande basis, uddspetsiga. ♃ 7, 8 e. l. Fig. Fl. D. 195. Sjö. (Sk.—U.—N. Sundmöre) *Bladen 1½ t. breda 3—6 t. långa, mångnerviga, med en minre eller mer utdragen spets (P. acuminatum Schum.* Fl. D. 1384); *axskaften 3—7 tum.*

8 *perfoliatus L.* axskaften jemntjocka; frön med åtskilda toppar; alla bladen hjertlikt stjelkomfattande, äggrunda—aflånga, helbräddade trubbiga. ♃ 7, 8 e. l. Fig. Fl. D. 196 a. Sjö. (Sk.—Hells.) *Blommorna något skaftade.*

9 *crispus L.* axskaften jemntjocka; frön hornlikt spetsade; de nedre bladen skiftevisa, halftomfattande stjelken, jemnbredt aflånga, vågiga, i bräddern finsågade. ♃ 7 e. l. Fig. Fl. D. 927. r. Sjö. (Sk.—U.—N.) *Axen fåblommiga.*

† † Bladen ganska smalt jemnbreda, eller hårfina.

10 *zosteraefolius Schum.* axskaften längre än de cylindriskt aflånga, mångblommiga axen; bladen smalt jemnbreda, trubbiga med udd, utan glandler vid basen; stjelken platt, bladlik. ♃ 7. e. l. Fig. Sjö. (Sk.—Gestr.) *Bladen 1 lin. breda, 5—7 tum långa.*

11 *compressus L.* axskaft som föreg. axen fåblommiga; bladen smalt jemnbreda, trubbiga, vid basen 2glandlade; stiplerne fria; stjelken trådlik plattad. ♃ 7 e. l. Fig. Fl. D. 203. r. Sjö. (Sk.—Upsala) *Liknar följ.*

12 *gramineus L.?* axskaft af det mångblommiga ovala axets längd, bladen smalt jemnbreda, trubbi-

ga; stiplerne fria; stjelken trådlik plattad. ♃ 7 e. l. Fig. r. Sjö. (Stockh. Brännkyrkesjön; Upsala Wg.)

13 *marinus L.* axen ringformigt afbrutna; bladen smalt jemnbreda, spetsiga, sammanvexta med stiplerna; stjelken trind. ♃ 7, e. l. r. Haf. (Sml. Utön, i sundet mot Ålön) *Bladen ½—1 lin. breda icke spetsade. Stiplerne visa sig in på bladen som ett par uddar. Alldeles skild från följ. Synes icke vara känd af någon Auctor, oaktadt Linnés beskrifning är så träffande.*

14 *pectinatus L.* axen som föreg. bladen tagelsmala hvassspetsade, stiplerna vidvexta bladen, slidlikt omgifvande stjelken. ♃ 7. e. l. Fig. Fl. D. 186. Dik. Sjö. (Sk.—Gestr.) *Axet af 3 — 4 åtskilda blomkransar.*

15 *pusillus L.* axen täta, fåblommiga, något kortare än skaften; bladen ganska smala jemnbreda spetsiga, skilda från stiplerna; stjelken trind, nästan hårfin. ♃ 7, e. l. Fig. Fl. D. 1451. Dik. (Sk.—Gestr.—N.) *Ganska fin.*

81. Ruppia 1 *maritima L.* ♃ 7. 8 e. t. Fig. Fl. D. 364. Haf. (Sk. Hall! Öl—N. Hittern.) *Liknar Potamogeton pectinatus.*

---

5 *Klassen.*

PENTANDRIA.

1. MONOGYNIA. Pist. 1.

† Slägten med *ofullständiga* blommor:

82 Glaux *L.* Blomfoder klocklikt, 4—5klufvet färgadt. Bl.krona o. Fröhus inom fodret 1rummigt, 4—5väggigt. — N. F. *Salicariae J. Calycanthemae. L.*

83 Thesium *L.* Foder trattlikt, 4—5klufvet. Krona o. Märke klotformigt. Frukt nöttlik, enfröig, af blomfodrets tillhårdnande basis. — N. F. *Elaeagni J. Vepreculae L.* — Anm. *Var. med 4 stånd.*

† † med *fullständiga* blr., enbladig krona, jemte bl.fodren 5klufven:

* Frön 4 *bara.* — N. F. *Berragineae J. Asperifoliae L.*

84 Echium *L.* Blomkrona med kort pip, snedskuret klocklikt, olikformigt 5klufvet bräm; pipens öppning bar, utan glandler.

85 Lithospermum *L.* Krona trattlik med bar pipöppning. Märke 2klufvet. Frön benlika. — Anm. *Blomfodr. deldt till basen.*

86 Pulmonaria *L.* Krona trattlik med bar pipöpn. concavt bräm. Märke urnupet. Frön glatta. — Anm. *Blomfod. var. prismatiskt, 5tandadt, — 5deldt* (hos N. 3).

87 Symphytum *L.* Kronans bräm äggformigt uppblåst; pipen tillsluten af långa fjäll.

88 Cynoglossum *L.* Blomfoder likformigt 5klufvet. Krona trattlik med concavt bräm; öppningen tillsluten af knölar. Stift jemntjockt, urnupet. Frön fästade med sidan vid fröredningsfästet, öfver allt taggiga.

89 Echinospermum *Sw.* Foder likformigt klufvet. Kronan n. skänkfatlik, pipöppn. tillsluten med knölar. Stift knopplikt helt. Frön väpnade med hullingbärande taggar i kanterna, fästade med en vinkel vid fästet. — Anm. *Nästan oskiljbart från föreg. Utseende af följ.*

90 Myosotis *L.* Foder krona och stift som föregående. Frön fästade med sidan vid fästet, oväpnade.

91 Anchusa *L.* Foder likformigt klufvet. Krona trattlik med concavt bräm, öppningen tillsl. med knölar. Frön fästade med kanten, oväpnade.

92 Asperugo *L.* Foder olikformigt klufvet, slutligen plattadt, hoptryckt omkring fröen (liknande en gåsfot).

** Fruktämne *inom* bl.fodret; slutl. fröhus eller bär.

a — Fröhus enrummiga.

93 Anagallis *L.* Blomkrona platt, hjulformig

5 deldt. Märke klotrundt. Fröhus kringskuret. — N. F. *Lysimachiae J. Rotaceae L.*

94 LYSIMACHIA *L.* Krona hjulformig 5deld. Märke tvärhugget. Fröhus 10väggigt. — N. F. *Dens.*

95 HOTTONIA *L.* Foder 5deldt. Krona skänkfatlik, bräm 5deldt. Ståndarne fästade i pipöppningen. Märke klotrundt. Fröhus bristande i toppen (5väggigt ?)—N. F. *Lysim. J. Preciae L.*

96 ANDROSACE *L.* Foder 5tandadt. Krona trattlik. Stånd. inom den med trång öppning försedda pipen. Märke klotrundt. Fröhus 5väggigt. —N. F. *dens.*

97 PRIMULA *L.* Foder 5tandadt. Krona trattlik. Stånd. inom den öppna pipen. Märke klotrundt. Fröhus 10väggigt. — N. F. *Dens.*

98 MENYANTHES *L.* Foder 5deldt. Krona trattlik med kort pip, invändigt hårig. Märke 2-klufvet. N. F. *dens.*

Anm. *Hos en monströs var. är kronan deld till basen, n. glatt.*

99 ERYTHRAEA *Pers.* Foder 5klufvet. Krona trattlik med lång pip, 5deldt bräm. Stånd. fästade på pipöppningen med utdragna strängar, slutligen spirala knappar. —N. F. *Gentianae J. Rotaceae L.*

b — Fröhus flerrummiga.

100 DIAPENSIA *L.* Blomfoder af 8, dubbeltliggande blad. Blomkrona fatlik med platt 5deldt bräm. Ståndarne fästade mellan kronbrämets flikar; fröhus 3rummigt. — N. F. *Preciae L.*

Anm. *Egentel. är blomfodret 5bladigt med 3 utanpå liggande foderlika skärmblad.*

101 Loiseleura *Desv.* Foder 5deldt. Krona klocklik. Stånd. fästade vid kronans basis; knapparne öppnande sig på längden. Märke ringformigt tvärhugget. Fröhus 2—3rummigt, hvarje rum tillslutet af ett enda, 2klufvet skal. Frön klotrunda. — N. F. *Rhododendra J. Bicornes L.*

102 Polemonium *L.* Foder djupt 5klufvet. Krona med kort pip, klocklikt, 5deldt bräm. Stånd. strängar mot basen vidgade. Märke klufvet. Fröb. 3rummigt, 3skaligt.—N. F. *Polemonia J. Campanaceae L.*

103 Convolvulus *L.* Foder 5deldt. Krona klocklik, grundt 5flikad, fållig. Märke klufvet. Fröhus 2—3rummigt (rummen 1—2fröiga Juss.). N. F. *Convolvuli J. Campan. L.*

104 Datura *L.* Foder 5tandadt. Krona trattlik med klocklikt 5tandadt, fålladt bräm. Fröh. 2rummigt, 4skaligt (groftornigt). — N. F. *Solanaceae J. Luridae L.*

105 Verbascum *L.* Foder 5deldt. Krona hjulformig, 5deld. Stånd. nedböjde. Märke vidgadt. Fröhus 2rummigt, öppnande sig i toppen. — N. F. *som föreg.*

106 Hyoscyamus *L.* Foder 5flikigt. Krona trattlik med concavt bräm, kort pip. Stånd. nedböjda fria. Märke klotrundt. Fröhus 2rummigt, kringskuret. — N. F. *dens.*

c — Frukten bärlik.

107 SOLANUM *L.* Blomfoder 5klufvet. Blomkrona hjulformig 5klufven. Stånd. knappar längsefter hopvexta. Fr. 2rummigt saftigt bär. — N. F. *som föreg.*

*** Fruktämne *under* blomfodret.

108 SAMOLUS *L.* Blomfoder n. 5deldt. Blomkrona med vidgad pip, 5deldt bräm. Stånd. fria, fästade på pipen. Märke odeldt. Fröhus enrummigt, i toppen 5flikigt. — N. F. *Preciae L.*

109 CAMPANULA *L.* Foder 5deldt, Krona klocklik, likformigt 5flikig. Stånd. fria, fästade på fästets honungsförande fjäll. Märke 3klufvet. Fröhus 3rummigt (öppnande sig med hål på sidorna). — N. F. *Campanulaceae J. L.*

110 PHYTEUMA *L.* Foder 5deldt. Krona stjernformig 5deld. Ståndare fria. Stift 3deldt. Fröhus 3rummigt. — N. F. *dens.*

111 JASIONE *L.* Blomholk mångbladig. Foder och krona 5delda. Stånd. knappar vid basen ringformigt hopvexta. Märke tvåklufvet (äfven klubblikt). Fröhus 2rummigt. — N. F. *dens.*

112 LOBELIA *L.* (Blomholk o.) Foder 5deldt. Krona trattlik, med olikformigt 5klufvet bräm. St. knappar hopvexta. Märke tvärbugget, hårigt. Fröh. 2rummigt. — N. F. *dens.*

113 LONICERA *L.* Foder otydligt, 5deldt. Krona n. trattlik med olikformigt 5klufvet bräm. Stånd. fria. Märke knopplikt. Frukt 2—3rummigt bär. — N. F. *Caprifolia J. Aggregatae L.*

††† med *flerbladig* krona.

114 Viola *L.* Blomfoder 5deldt. Blomkrona 5bladig olikformig med *sporre*. Stånd. knappar tätt förenade. Fröhus enrummigt, 3skaligt. — N. F. *Campanaceae L.*

115 Impatiens *L.* Foder 2bladigt. Krona 4bladig olikformig, med sporre; de 2 nedre kronbladen djupt delade. Fröhus 5rummigt, elastiskt uppspringande. — N. F. *Corydales L.*

116 Evonymus *L.* Foder 4—5deldt. Krona 4—5 bladig likformig. Stånd. 4, 5, fästade på glandler. Märke odeldt. Fröhus läderlikt, 4 — 5-rummigt (rödt). — N. F. *Rhamni J. Dumosae L.*

117 Rhamnus *L.* Foder bägarelikt, 5flikigt. Krona af 5 små, fjällika blad, fästade på blomfodret. Stift enkelt. Märke urnupet. Frukt 2—4rummigt, 2—4 fröigt bär. — N. F. *dens.*

118 Ribes *L.* Foder vidgadt, 5flikigt. Krona af 5 blad, fästade på fodret. Stift 2deldt. Frukt enrummigt, mångfröigt bär.—N. F. *dens. Cacti J. Pomaceae. L.*

119 Hedera *L.* Foder 5tandadt. Krona af 5 (snart affallande) kronblad, fästade på föredningsfästet. Märke odeldt. Frukt 5rummigt, 5fröigt bär, med fodertändren qvarsittande. N. F. *Caprifolia J. Hederaceae L.*

2. DIGYNIA. Pist. 2.

† Slägten med *ofullständiga* blr. (endast foder).

* Frukt ett *bart* frö inom blomfodren (hvilka

hos *Blitum* blifva bärlikt hopgyttrade, saftiga och färgade). — N. F. *Atriplices J. Holoraceae L.*

120 ATRIPLEX *L.* Blr. samm- och skildkönade. De sammkönades foder 5 deldt. Honblommornas 2-deldt, slutl. hoptryckt, omgifvande det på längden plattade fröet.

121 BETA *L.* Blr. sammkönade. Foder 5 deldt. Stift 2. Frö inneslutet i fodrets slutl. fröhuslika basis. *Juss.*

122 CHENOPODIUM *L.* Blr. sammkönade. Foder 5 deldt. Stift 2, 3klufvet (2, 3, vid basen hopvexta). Frö nedtryckt plattadt, fritt inom det 5kantigt tillslutna fodret. — Anm. *Ch. polysp. har fröet inneslutet i eget skal.*

123 BLITUM *L.* Blr. sammkönade. Foder 3deldt. Stånd. 1. Stift 2. Frö inom det slutligen bärlikt saftiga fodret.

** Frukt ett ensamt frö, inom ett hinnaktigt fröhus.

124 SALSOLA *L.* Blr. sammkönade. Blomfoder 5-klufvet, slutl. 5 kantigt med ett fjällikt utskott på ryggen. Stift 2klufvet. Fröet spiralt sammanvridet, eller dubbelviket — N. F. *som föreg.*

125 HERNIARIA *L.* Blr. sammkönade. Foder 5-deldt. Stift 2. Fröhus affallande oöppnadt med det enkla fröet. — N. F. *Amaranthi J. Holoraceae L.*

126 AMARANTHUS *L.* Blr. sammbyggare. Foder 3 (—5) deldt. Stånd. 3 (—5). Stift 2, 3. Fröhus kringskuret. Frö enkelt. — N. F. *dens. Miscellaneae L.*

*** Frukt ett vingadt fröhus.

127 Ulmus *L.* Blomfoder 4—5 klufvet. Fröhus vinglikt hinnkantadt, enfröigt. — N. F. *Amentaceae J. Scabridae L.*

†† med *fullständiga* blr. ofvanpå frukt ämnet — N. F. *Umbelliferae J. Umbellatae L.*

Anm. *Fodret ofta omärkligt, på toppen af fruktämnet; kronan 5bladig; frukt delbar i 2 frön. Blomning meränd. parasollik (i flock).*

* Frukten *utan* hår (undant. *Myrrhis, Scandix*).

a — Frön rundade plattade hinnkantade.

128 Hydrocotyle *L.* Frön platta, halfrunda, med 3 något framstående åsar (blomflock enkel).

Anm. *Kronblad odeldta — Blomflocken hos de öfriga Umb. dubbelt sammansatt.*

129 Heracleum *L.* Frön plattade, kantade rundadt ovala, i spetsen tvära, med tre låga ryggåsar; åsdälder och fröns insida fläckiga. Svepe snart affallande.

130 Pastinaca *L.* Fr. platta, kantade rundade ovala, i spetsen tvära, med 3—5 låga ryggåsar, åsdälderna med en (brun) rand. Svepen o.

b — Frön halfklotrunda.

131 Cicuta *L.* Frön halfklotrunda med 5 rundade ryggåsar. Allm. Sv. o.

Anm. *Kronbl. med inböjd spets, utan synnerlig intryckning. Ämne glatt; ensk. svepet mångbladigt af syllika blad.*

c — Frön äggrunda eller bredt aflånga.

132 Selinum *L.* Frön elliptiska, vid basen tvära,

hvasskantade med 3 platta ryggåsar; åsdälderna något upphöjda. Svepe flerbladigt.

133 Imperatoria L. Frön som föreg. Svepe o.

134 Angelica L. *Spr.* Fr. elliptiska plattade med tre hvassa ryggåsar, platta kanter, urholkade åsdälder. Allm. Sv. o. eller snart affallande.

135 Laserpitium L. Fr. ovala något plattade, med två hinnkantade ryggåsar och vingade frökanter. Svep. mångbladigt.

Anm. *Kronbladens spets kloformigt inkrökt, hvarigenom de synas tvåflikiga; fruktämnet småludet. Enskildta svepet af n. hårfina blad.*

136 Aethusa L. Fr. äggrunda nästan täta, med 5 hvassa något tjocka ryggåsar, kölade åsdälder. Fröns insida platt, strimmig. Alm. Sv. o. Ensk. Sv. på ena sidan, 3bladigt, nedböjdt.

137 Sium L. Fr. aflånga täta kantiga, med 5 trubbiga ryggåsar, platta åsdälder. Svepen flerbladiga.

Anm. *Kronbl. spets inböjd, klolik.*

138 Carum L. Fr. aflånga täta kantiga, med 5 upphöjda trubbiga ryggåsar, något upphöjda åsdälder; öppen fröfogning. Allm. Svep. 1—2 bladigt.

Anm. *Kronbl. likformiga, synas urnupna för den inböjda spetsen skull; fr.ämne glatt.*

139 Apium L. Fr äggrunda täta kantiga, med 5 upphöjda ryggåsar, upphöjda åsdälder; tillsluten fröfogning. Svepe flerbladigt (Allm. bl. flock' merändels oskaftade).

140 Pimpinella L. Fr. som föreg. Svepe o.

141 Sison *L.* Fr. aflånga täta, med 3 låga ryggåsar, upphöjda åsdälder, sammandragna frökanter, urgröpt fröfogning. Svepe fåbladigt eller o. *Wallr.*

Anm. *Kronbl. med inböjd spets likasom flikade, fruktämnet glatt; ensk. Svepet o. (Hos S. Podagraria.)*

142 Conium *L.* Fr. rundadt äggformiga täta, med 5 trubbiga åsar, platta åsdälder. Sv. mångbladiga. (Yngre frön på tvären finrynkade.)

143 Ligusticum *L.* Fr. aflånga täta, med 5 nästan hinnkantade ryggåsar, fårade åsdälder. Svepen mångbladiga.

d — Frön smalt lancettlika eller jemnbreda.

144 Myrrhis *Pers.* Frön jemnbreda med hvassa ryggåsar, upptill afspetsade i det qvarsittande stiftet. Allm. Svep. o. (Unga Fr. glest mjukhåriga)

145 Chaerophyllum *L.* Fr. jemnbreda trinda, glatta, släta (nästan utan ryggåsar), med qvarsittande korta stift. Allm. Sv. o.

Anm. *De yttre kronbl. dubbelt större, omv. äggrunda; de största urnupna utan spets. (Ch. sylvestre).*

146 Scandix *L. Spr.* Fr. jemnbreda, med upphöjda trubbiga ryggåsar, utdragna i ett 3—4 gr. längre, trindt, slätt, något sträfhårigt spröt.

147 Oenanthe *L. Spr.* Fr. lancettlika strimmiga, på toppen försedda med flera uddar (bl. fodrets tänder). Stift qvarsittande. Allm. Sv. o.

** Frukten skarp af knölar eller hår, merändels rundad.

148 Odontites. *Spr.* Fr. n. klotrunda kantiga, öfver allt skarpprickade, med 3 ryggåsar; platta åsdälder, och frökanter; tillsluten fröfogning. Svepe flerbladigt (bl.flock. n. enkla.)

149 Daucus *L.* F. ovala, med 4 rader borstlika taggar; åsdälder upphöjda. Svepe flerbladigt, pinntaggadt.

150 Torilis. *Adans.* Fr. ovala trubbiga, öfver allt kroktaggiga, utan tydl. ryggåsar, svep. flerbladigt (Blom. dubbla flockar).

Anm. *Åsdälderna och frökanterna hafva flera rader taggar. I ryggåsarnes ställe synas under microsc. 3ne ganska smala nakna ränder.*

151 Athamantha *L.* Fr. ovala med 5 åsar; öfver allt mjukhåriga. Sv. flerbladiga.

152 Anthriscus *Pers.* Fr. aflånga, spetsade öfver allt kort kroktaggiga, utan tydl. ryggåsar. Allm. sv. o, stund. 1bladigt.

153 Sanicula *L.* Fr. äggrunda öfver allt krokborstiga, utan tydl. ryggåsar. Sv. flerbladigt (småflockarna hufvudlika).

154 Eryngium *L.* Bl. i hufvud på ett coniskt fjälligt fäste, kronbladen invikna, frukten äggrund, fjällig.

(*Myrrhis, Scandix*)

††† Fullständiga blr. Fruktämnet *inom* bl.fodret:

155 Asclepias *L.* Blomfoder jemte den hjulformiga bl.kronan djupt 5deldt. Märke platt, sköldlikt, gemensamt för båda stiften, omgifvet af

5 knöllika honungshus, betäckande de sammanvuxna ståndarne. Fr. 2ne fröhölsor. Frön fjunbärande. — N. F. *Apocinea J. Contortae L.*

Anm. *Vid insidan af hvarje honungshus är fästad en körtel med tvänne fint skaftade bruna kroppar, som af en del förf. anses för frömjölmassor. I denna N. F. saknas eljest frömjölet hos knapparna.*

156 GENTIANA *L.* Bl.f. 5klufvet (*G. purp.* 2deldt.) Krona bägar eller trattlik, 4—5flikig. Fr.ämne lancettlikt. Stånd. fästade på pipen, med raka knappar. Stift o. Märken 2ne, fröh. 2väggigt, 1 rummigt. — N. F. *Gentianae J. Rotaceae L.*

157 SVERTIA *L* Foder 5deldt. Krona hjulformig 5deld. Fröhus som föreg. — N. F. *dens.* (*Cuscuta*)

3. TRIGYNIA Pist. 3.

158 VIBURNUM *L.* Blomfoder 5tandadt. Bl.krona enbladig 5klufven, märken utan stift. Saftfull stenfrukt med en enda nött. — N. F. *Caprifolia J. Dumosae L.*

Anm. *Blommor i platt knippe, med kantblomstren mycket större och affallande utan frukt.*

159 SAMBUCUS *L.* Foder, krona och pist. som föreg. Stenfrukt med 3 nötter. — N. F. *som föreg.*

Anm. *Bl.vippan med likform. blr.*

160 TAMARIX *L.* Foder 5deldt. Krona 5bladig, stift o. Fröhus treväggigt, mångfröigt, frön med fjun. — N. F. *Portulaceae J. Succulentae L.*

Anm. *Hos den Svenska arten finnas 10 ståndare.* (*Alsine, Halianthus*)

4 TETRAGYNIA Pist. 4.

161 PARNASSIA *L.* Blomfoder 5deldt, Blomkrona 5bladig, Stift o. Honungshus 5, mångstråliga, med knopp på hvarje flik. Fröh. 4väggigt. N. F. *Caparides J.*

5. PENTAGYNIA. Pist. 5.

162 LINUM *L.* Blomfoder 5deldt. Blomkrona 5bladig. Fröhus 10rummigt, 10väggigt, ett enda frö i hvarje rum. — N. F. *Caryophylleae J. Gruinales L.*

Anm. *Fröhusens väggar och rum äro parvis nära förenade, så att det ungt synes 5skaligt.*

163 ARMERIA *Willd.* Blombolk mångbladig. Bl. foder genomskinligt hinnaktigt, i spetsen sargadt, 5tandadt. Krona 5bladig (Stift vid basen håriga). Fröhus 1fröigt, affallande ooppnadt. Bl.fäste fjälligt. — N. F. *Plumbagineae J. Aggregatae L.*

164 STATICE *L. Willd.* Holk o. Det öfriga som hos föreg. (Stift glatta). — N. F. *som föreg.* Anm. *Blrna sitta utan skaft på blomvippans gre-*

nar 1 *eller* 2 *tillsammans, inom några tegellaggda fjäll.*

(*Spergulae, Sibbaldia*)

6. HEXA-DECAGYNIA.
Pist. 6—10.

165 Drosera *L.* Blomfoder 5deldt. Blomkrona 5-bladig. Fröhus 1rummigt, 3—5väggigt, med dubbelt så stort antal parvisa stift. Frön tallrika. N. F. *Capparides J. Gruinales L.*

7. POLYGYNIA. Pist. många.

(*Myosurus*)

---

1. MONOGYNIA.

82 Glaux 1 *maritima L.* ♃ 7, 8 e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 443. Fl. D. 548. Hafsstr. (Sk. —WB. — N. Finnm.) *Blr. i bladvecken.*

83 Thesium 1 *alpinum L.* blrna på sidan af stjelken n. utan skaft, fästade vid basen af de smala, jemnbreda bladen. ⊙ 7. e. t. Fig. Jacq. Fl. Austr. v. t. 416. r. Back. (Smol. Wimmerby etc.)

84 Echium 1 *vulgare L.* örtstjelken styfhårig, håren med vårtlik rot; bladen smalt lancettlika, styfhåriga; sidoaxen närsittande; ståndarne längre än kronan. Willd. ♃ 7, 8 e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 274. Fl. D. 445. åkr. (Sk.—WB.)

81 LITHOSPERMUM 1 *officinale L.* frön släta; bl. kronan föga längre än fodret; bladen lancettlika tilltryckt glesbåriga, med enkla upphöjda ådror. ♃ 6, 7 e. t. g. bl. Fig. Sv. B. 177. r. Torra st. (Sk.—Gefle skärgård.) *Frön benhvita.*

2 *arvense L.* frön ojemna; blomkronan föga längre än fodret; bladen smalt lancettlika med utstående hår, utan tydl. ådror. ⊙ 5, 6 e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 386. Fl. D. 456. Åkr. (Sk.—Lpl.) *Frön mörkgrå skrofliga.*

86 PULMONARIA. † Blomfodret prismatiskt, 5-klufvet.

1 *officinalis L.* rotbladen äggrundt hjertlika nedlöpande på skaftet; stjelkbladen äggrundt lancettlika; de nedre med bredkantade skaft, de öfre halftomfattande (alla sträfhåriga). Bess. ♃ 5, 6 e. l. b. el. rödb. bl. Fig. Sv. B. 135. Fl. D. 482. Skugg. (Sk.—Gestr.) *Rotbladen utvexa efteråt; blifva hjertlika.*

2 *angustifolia L.* rotbladen lancettlika, afsmalnande till skaft; stjelkbladen lancettlika halft omfattande, alla mjukhåriga. ♃ 5, 6 e. t. rödb.bl. Fig. Sv. B. 544 (m. g.) Fl. D. 483. r. Lund. (Sk. vid Lund!— VG!—N.)

† † fodret deldt till basen (Lithospermum Lehm.)

3 *maritima L.* hela vexten glatt; stjelken kulliggande grenig, bladen tjocka; blomkronans pip af fodrets längd. Wg. ♃ 6, 7 e. t. b. bl. Fig. Fl. D. 25. r. Hafsstr. (Bob. Lindön Bar. Wrangel! Skutholmen Tanum. Sn. Wahlb.—N. Tutterön Trondhj. Sundmöre. etc.) *Bladen äggrunda, blågrå, prickiga. Synes generice skild från de öfriga Asperifoliae.*

87 Symphytum 1 *officinale L.* blomkronans bräm äggrundt; fodrets flikar lancettlika; bladen äggrundt lancettlika spetsade, nedlöpande på stjelken, skiftevisa ♃ 6, 7 e. l. rödb. bl.—*α patens Sibth.* fodrets flikar kortare än kronans pip, stiftet utskjutande. — *β calycinum*: foderflikarne längre än pipen, stiftet af kronans längd. Fig. Sv. B. 418. Fl. D. 664. Odl. (Sk. Sml. U. *β* G! Kolmodin. — N. Sundmöre, Romsdalen.)

88 Cynoglossum 1 *officinale L.* ståndarne inneslutna i pipen; blomfodrets flikar aflånga; bladen bredt lancettlika, något vågiga, tilltryckt gråludna. ♂ 6—8. e. l. rödb. bl. Fig. Sv. B. 302. Väg. (Sk. —U. — N. Christiania r.)

89 Echinospermum 1 *Lappula Lehm.* fruktbärande blomskaften ganska korta, upprätta; frön med tvänne rader taggar i bräddén; bladen lancettlika hårbräddade. ⊙ 7 e. l. b. bl. Fig. Fl. D. 692. Torra st. (Sk.—U.) *Myosotis L. Rochelia Röm.*

2 *deflexum Lehm.* fruktskaften nedböjda, de nedre med skärm; frön med en enkel rad taggar. ♂ 7, 8 e. l. b. bl. Fig. V. A. H. 1810 t. 4. Fl. D. 1568. Fiv. (Lpl.—Jtl.) *Liknar Myos. arvensis, men är större.*

90 Myosotis 1 *versicolor Roth.* utstående hårig; fruktbärande blomfodren djupt deldta, nästan lancettlika, längre än sina skaft; frön släta; bladen lancettlika trubbiga. ⊙ 5, 6 e. l. Fig. E. B. 480.

r. (Sk.—U.) *Har ganska små, än blå, än gula blr. Vexten fingerhög. M. collina Hoffm.?*

2 *arvensis Sibth.* utstående hårig; kronans bräm concavt, föga vidare än blomfodret; fruktens foder klufvet nedom midten, äggrundt, krokhårigt, kortare än de utstående skaften; frön släta, bladen lancettlika. ⊙. 5—7 e. l. b. bl. Fig. E. B. 2558. a. (Sk—Lpl.)

3 *alpestris Hoppe:* utstående hårig; kronbrämet platt, flera gånger vidare än fodret; fruktens foder äggrundt, krokhårigt, kortare än de utstående skaften; frön släta; bladen lancettlika. ♃ (!) 5—7 e. l. b. bl. Fig. E. B. 2259 (*M. rupicola.*) Fjv. (Lpl.—Jtl.) *Blr. likna alldeles följ. Hos Fig. nog stora. — M. arvensis β alpicola V. A. H.* 1818.

4 *palustris With.* tilltryckt korthårig; kronbräm som föreg. fruktfoder äggrunda öppna, kortare än skaften; bladen lancettlika. ♃ 6—8 e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 72. Fl. D. 583. Fukt. (Sk.—Lpl.) *M. Scorpioides Willd.*

91 Anchusa 1 *arvensis M. B.* styfhårig; blomkronans pip krökt; stjelken upprätt; bladen halft omfattande lancettlika, bugtigt småtandade. ⊙ 6, 7. e. l. rödb. bl. Fig. Fl. D. 435. Åkr. (Sk.—Gestr.) *Lycopsis arvensis L.*

2 *officinalis L.* sträfhårig; kronans pip rak; blomklasarne parvisa: blomfodret klufvet till något nedom midten, med hvassa flikar; blomskärmen äggrunda; bladen lancettlika. ♃ 6, 7 e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 280. Fl. D. 572. Åkerrenar (Sk.—VB.) *Var. med n. jemnbreda blad.*

92 Asperugo 1 *procumbens* L. ⊙ 5, 6 e. l. b. bl. Fig. Fl. D. 552 Odl. (Sk.—Lpl.—N.)

93 Anagallis 1 *arvensis* L. bladen motsatta aflångt äggrunda, skaftade; stjelken kulliggande. ⊙ 6, 7 e. l. r. (sällan b.) bl. Fig. Sv. B. 123. Fl. D. 88 r. Åkr. (Sk.—Sml.)

94 Lysimachia 1 *numularia* L. blomskaften enblommiga, i bladvecken; bladen cirkelrunda; stjelken krypande, glatt. ♃ 7 e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 493. Fukt. (Sk.—U. G. Ö.—N.) *Bladen stora som runstycken.* — L. nemorum, *upptagen af Retz. med spetsiga blad, smala bl.foderflikar, tillhörer Danmark.*

2 *vulgaris* L. blommorna i vippa i toppen; bladen 2—4 i krans, bredt lancettlika. ♃ 7, 8 e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 345. a. Strand. (Sk.—Lpl.) *Fröhusen gröna.*

3 *thyrsiflora* L. blommorna i aflånga skaftade klasar från bladvecken; bladen lancettlika motsatta. ♃ 7. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 517. Vatt. (Sk.—Lpl.)

95 Hottonia 1 *palustris* L. allm. blomskaftet upprätt med blr. i kransar, skaftade. ♃ 6, 7 e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 487. Vatt. (Sk.—Hels.) *Stjelk nedsänkt; blad findeldta.*

96 Androsace. † Blomkronpipen kortare än blomfodret.

1 *septentrionalis* L. blomfodret glatt, kantigt, något kortare än kronan; flocksvepet kortare än blomflocken; bladen lancettlika tandade, n. glatta; stängeln finluden. ♂ 5, 6 e. l. hv. bl. Fig. Sv. B.

483 Fl. D. 7. r. Torra st. (medl. Sv. Lpl. — N.) *Var. med och utan stängel.*

†† Kronpipen längre än fodret. *Primulae L.*

2 *farinosa Spreng.* blomfodren aflånga, föga kortare än kronpipen, jemte de aflånga småtandade bladen på undre sidan hvitmjöliga; svepet merändels kortare än blomskaften. ♃ 5, 6 e. l. rödb. bl. Fig. Sv. B. 442. Fl. D. 125 v. Äng. (Sk.—Jtl.)

3 *stricta Hn* fodren äggrunda, betydl. kortare än kronpipen, jemte de aflånga småtandade kortskaftade bladen nakna (utan mjöl); svepet upprätt dubbelt kortare än blomskaften. ♃ 6, 7 e. l. b. bl. Fig. Fl. D. 1385 r. Äng. (Lpl.—Jtl.) *Primula stricta Horn. Pr. Hornemanniana Lehm.*

*4 *Finnmarchica Hn.* fodren n. af kronpipens längd; bladen äggrunda helbräddade nakna långskaftade; svepet mycket kortare än de få (2—3) blomskaften. ♃ e. t. (Com.R. Caseströms Saml.) Viol. bl. Fig. Sv. B. 530. Fl. D. 188. r. Strandäng. (N. Finnm. vid Talvig i Altens Sogn ej langt fra Handelsstedet, og dernest vid Hasvig under Loppens Sogn. *Deinb.* Maasöen och Wardöen Gunn.) *Har få, men större blr. än föreg. Pr. Egaliccensis är fullkoml. skild.*

*97 Primula 1 *acaulis All.* blomskaften från roten, enblommiga; blomkronans bräm plattadt; bladen tandade skrynkliga. ♃ 5. e. t. (utl.) g. bl. Fig. Fl. D. 194 r. Ä. (N. Bergen; Hittern Gunn. Horn. upptager den ej som Norrsk.) *Blrna stora som följ. hvaraf den af flera anses för afart.* P. *vulgaris* Sm.

2 *elatior Sm.* stängeln mångblommig; brämet n. platt; bladen äggrunda, nedlöpande på skaftet, olikformigt naggade, skrynkliga, jemte bl.fodren omärkligt finludna, på båda sidor gröna. ♃. 5, e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 434. r. Å. (Sk. Öfvids kloster L. Fries) *Bladens sidor något intryckta.*

3 *veris L.* stängl. mångbl. brämet concavt, bladen som föreg. på undra sidan liusare. ♃ 5. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 5. Fl. D. 433. Ä. (Sk.—Gestr.) *Pipen än med längre än med kortare utvidgning vid öppningen. Sv. Oxläggor, Gullvifvor,*

8 Menyanthes 1 *trifoliata L.* bladen af trenne småblad. ♃ 6, e. t. rödl. bl. — β *paradoxa Fr.* blomkronan deld till basen, nästan glatt. e. t, Fig. Sv. B. 22 Fl. D. 541 V. (Sk.—Lpl.—β Ålmåka sjö, Femsjö Fr.) *Kallas vanl. Trifolium aquaticum.*

9 Erythraea 1. *Centaurium Pers.* blrna i jemnhöga skaftade knippen, fodren dubbelt kortare än kronpipen, bladen ovala. ⊙ 7. 8 e. t. r. bl. Fig. r. Skärg. (Calm. län Stenh. ÖG. Urberget i Ydre Hd. Lilj. III. Hall, Fries) *Mera hvasskantad, 3—12 tum hög stjelk, smalare och spetsigare kronbrämflikar än följ. Fig. Sv. B. 219 liknar denna till örten, men följ. till blomman.*

2 *littoralis Fr.* blom. i vippa, bl.fodren af kronpipens längd, bladen lancettlikt jemnbreda; stjelken kantig. ⊙ 7, 8 e. l. r. bl.—β *minor:* lågvext (finger hög), med mycket hopgyttrade blr. Fig. Fl. D. 617. β Engl. B. 2305 Hstr. (Sk.—Hels.) *Gentiana Centaurium L. Fl. Su. β är Chironia littoralis E. B.*

3 *pulchella Fr.* stjelken enkel enblommig, eller vipplikt klufven med skaftade blr.; blomfodret kortare än kronpipen; bladen äggrunda. ⊙ 8 e. l. r. bl. — *α simplex*: stjelken enkel enblommig. — *β ramosissima*: stjelken grenig. Fig. V. A. H. 1783 t. 3 f. 8, 9. *β* E. B. 458; Hstr. (Sk.—Upl.) ½—2 *tum hög. α Gent. pulchella Sw. β Chir. ramosiss. Ehrh. Kommer n.* 1 *närmast.*

100 DIAPENSIA 1 *Lapponica L.* blrna skaftade, bladen tunglika trubbiga. ♃ ♄ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 517. Fl. D. 47. WG. Fl. L. IX. Fjv. III. (Lpl.—Jtl.) *Alltid grönskande tufvig vext.*

101 LOISELEURIA 1 *procumbens L.* blrna i toppen; bladen aflånga trubbiga glatta, med tillbakarullade bräddar, stammen nedtryckt. ♃ ♄ 7, 8 e. l. r. Bl.—Fig L. Fl. L. 6 f. 2. Fl. D. 9. Fjv. II. (Lpl.—Dal.) *Låg alltid grönskande buskvext.*

102 POLEMONIUM 1 *caeruleum L.* bladen parbladiga; bl.vippan upprätt; blomfodret längre än kronpipen, något ulligt. Wg. ♃ 6, 7 e. l. B. Bl. Fig. Sv. B. 309. Fl. D. 255. (Lpl.—Jtl. — N.) *Bladen af omkr.* 10 *par småbl. utom uddbladet.*

103 CONVOLVULUS 1 *arvensis L.* blomskaften merändels enblommiga; stjelken slingrande; bladen pillika, basens flikar spetsiga; bl.fod.flikarne rundade; blomskärm 2 på bl.skaftets midt. ♃ 7. 8. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 341. Fl. D. 459. Åkr. (Sk.—Gestr.)

2 *sepium L.* bl.skaften enblom. bl.fodrets flikar aflånga inom 2 stora hjertlika blomskärm; bladen hjertlika med snedstympade flikar vid basen;

stjelken slingrande ♃ 7, 8 e. t. Fig. Sv. B. 514. Fl. D. 458. r. Lund (Boh! Blek! G!—N.) C. Sepium Mich. *skiljer sig med äggrunda mycket spetsade bl.skärm. Calystegia sepium R. Br.*

†104 Datura 1 *Stramonium L.* Fröhusen äggrunda med nästan likformiga taggar, upprätta, bladen äggrunda glatta, vinkligt tandade. ⊙ 7 e. l. (odl.) hv. bl. Fig. Sv. B. 43 Fl. D. 436 Gat. etc. (Sml. ÖG. VG. Sk. Förvildad) *Sv. Spikklubba.*

105 Verbascum 1 *Thapsus L.* bladen nedlöpande naggade ulltäckta, de öfre spetsiga; blomsamlingen axlik tät, den något hjulformiga bl.kronans flikar trubbiga; tre Ståndarsträngar håriga, knapparne likstora. ♂ 7, 8 e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 79. Fl. D. 631. Torra st. (Sk.—Lpl.— N. Trondh.) *Sv. Kungsljus.*

2 *Thapsiforme Schrad.* bladen nedlöpande naggade ulliga, de öfre spetsade; blommorna i tätt ax; den hjulformiga kronans flikar olikformiga, omv. äggrunda; två hanknappar aflånga. Schrad. ♂ e. t. g. bl. Fig. r. (Ö! Fries). *Lägre vext än föreg.*

3 *collinum Schrad.* bladen naggade ulliga; de nedre skaftade aflånga, de öfre äggrundt aflånga, spetsiga nedlöpande; blommorna gyttrade i något gles klase; alla strängarne ludna; knapparne likformiga. ♂ e. t. g. bl. Fig. Comment. Gött. Vol. II T. 5 f. 1. (Öland Fries!) *Blomn. som följ. — V. seminigrum Fr.*

4 *nigrum L.* de nedre bladen skaftade hjertlikt äggrunda, de öfre äggr. oskaftade; blrna hopknippa-

de i en gles klase, alla strängarne håriga. ♃ 7 e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 1088. t. st. (Sk.—Medlp.—N. Normöre.) *Bladen föga ludna ofvanpå, icke nedlöpande.*

5. *Lychnitis L.* bladen äggrundt aflånga spetsiga rundnaggade, under gråhvita; rotbladen med, stjelkbladen utan skaft, icke nedlöpande; bl.axet med tätblommiga grenar. ♃ 8, e. t.—*α luteum*: med gula blr. — *β album*; med hvita blr. *V. album Mönch.* Fig. E. B. 58. *β* Fl. D. 586. r. Byar (Sk. L. *β* Skarpneck vid Stockh.—N.)

106 Hyoscyamus 1 *niger L.* blrna n. oskaftade med nätådriga kronor; bladen stjelkomfattande, vinkligt bugtiga, rotbladen pinntaggadt bugtiga. Willd. ♂ 7, 8. e. l. g. blr. med viol. ådror. Fig. Sv. B. 21. Fl. D. 1452. Byar (Sk.—VB. N. Trondhj.)

107 Solanum 1 *nigrum L.* Örtstjelken utan taggar, bladen äggrunda, vinkligt tandade; blomflockarnes skaft fästade nedom bladens basis. ☉ 6—8. e. l. hv. bl. — *α*: glatt med svarta bär. — *β villosum*; småhårig med svarta bär. — *γ miniatum*: med rödgula bär. Fig. Sv. B. 61. Fl. D. 460. odl. (Sk.—Gestr.) *β* och *γ äro enl. Willd. egna arter; jag har af goda skäl följt Wallroth.*

2 *Dulcamara L.* stammen trådaktig utan taggar, klängande; bladen n. hjertlika glatta, de öfre med små, bladlika bihang vid basen; bl.vippor klyvnedelda, fästade midt emot bladen. ♃ ♄ t. 7. 8 e. l. viol. bl. Fig. Sv. B. 20. Fl. D. 607. Str. (Sk.—Hels. —N. Trondh.)

108 Samolus 1 *Valerandi* L. blomning klase, bl.skaften på midten skärmbärande; bladen rundade med vigglik basis, kort skaftade. ♃ 7, 8 e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 198. Hstr. (Sk.—Upl.)

109 Campanula † Med *glatta* blad.

1 *uniflora* L. blomman lutande, kronan bägarlik, kortare än den hinnkantade lancettlika upprätta frukten, de nedre bladen aflånga, stjelkbladen merändels jemnbreda. ♃ e. t. b. bl. Fig. Sv. B. 526 Fl. D. 1512 r. Fjv. III? (Norra Lpm.) *Bladen stundom trubbigt naggade. Stjelken fingerhög enblommig.*

2 *rotundifolia* L. blomkronan klocklik, större än den nedböjda äggrunda frukten; rotbladen hjertlika naggade. stjelkbladen jemnbreda helbräddade. ♃ 7, 8 e. l. b. bl.— β *alpicola*: stjelken enblommig. Fig. Sv. B. 297. Fl. D. 1086. β Fl. D. 189. Äng. (Sk. Lpl. β Lpl.) *Sv. liten Blåklocka.*

3 *persicifolia* L. bl.kr. klocklik, grundt 5flikig; rotbladen omvändt äggrunda skaftade, stjelkbladen jemnbreda, glest smånaggade. ♃ 7, 8 e. l. b. bl. Fig. Fl. D. 1087. A. Back. (Sk.— Hels.) *Var. glatt och finluden.*

4 *patula* L. blrna i utbredd vippa, kronan klocklik, deld nedom midten; rotbladen omvändt äggrunda skaftade, stjelkbladen lancettlika naggade. ♃ 7. 8 e. l. viol. blr. Fig. Fl. D. 373. r. Ä. (Dal. Gestr. Upl. Sml.)

* * med *sträfhåriga* blad:

5 *Cervicaria* L. bl.hufvud i toppen och på sidan; blomfodrens flikar utsperrade med inböjd

spets, kölade trubbiga; alla bladen lancettlika, stjelkbladen halfomfattande, de nedre skaftade. ♃ 7, 8. e. l. b. bl. Fig. Fl. D. 787. r. Sk. Ä. (Sk.— Upl. – Ö! — N.) 3—6 *qv. hög, tjock stjelk, bl.kronornas veck sträfhåriga.*

6 *glomerata L.* blomhufvud som föreg. foderflikarne upprätta platta spetsiga; alla bladen äggrunda, de nedre långt skaftade, stjelkbladen halftomfattande ♃ 7, 8 e. l. viol. bl. Fig. Fl. D. 1328. Å. (I östra kustprov. ömn. Gestr. Upl. etc.—N.) *Blrna spridt finhåriga.*

7 *ranunculoides L.* blrna i klase, lutande åt en sida, foderflikarne spetsiga tillbakaböjda; bladen hjertlikt äggrunda trubbsågade stjelkomfattande, de nedre kortskaftade. ♃ 7, 8 e. l. viol. blr. Fig. Sv. B. 369. Fl. D. 1327 r. Ä. back. (Ö. Stockh. t. e. Ulfsunda)

8 *Trachelium L.* blomskaften merändels greniga, foderflikarne spetsade upprätta, i brädden styfhåriga; bladen hjertlikt äggrunda långspetsade, inskuret sågade, de nedre med-, de öfre utan skaft. ♃ 7, 8 e. l. b. blr.—β *racemosum*: blrna i klase, ganska stora. Fig. Fl. D. 1026. r. Skogsä. (Sk.—Upl.—N.) β *en obetydlig afart, sannolikt* C. urticæfolia M. B.

9 *latifolia L.* bl.skaften i bladvecken enkla enblomiga upprätta; bl.fodren glatta; bladen breda, spetsadt äggrunda, dubbelt sågade. Willd. ♃ 7, 8 e. l. b. bl.—β *alpestris*: med hvita blr. Fig Sv. B. 272. Fl. D. 85 — β Fl. D. 782. Lund. (Sk. —Upl. Skärg. Ö. Stockh.—N. Trondh. β Lpl.—Jtl.)

*110 PHYTEUMA 1 *spicata L.* blomaxet aflångt cylindriskt; stiften håriga, rotbladen hjertlika, dubbelt tandade. ♃ 7. e. t. (Jutl.) g. bl. Fig. Fl. D. 362 r. (N. på Möestranden, öfra Tellemarken Horn.)

111 JASIONE 1 *montana. L.* bladen n. jemnbreda spröda. ⊙ 7, 8 e. l. b. hv. bl.— *α*: bladen sträfhåriga vågiga. —*β littoralis Fr.* bladen platta, nästan glatta. Fig. Sv. B. 404. Fl. D. 319 Berg. (Sk.—Lpl. *β* Hafsstr. Hall Fries. — N.)

112 LOBELIA 1 *Dortmanna L.* stängeln bar med hängande blr., bladen jemnbreda helbräddade, inuti 2pipiga. ♃ 7, 8 e. l. ljusblå bl. Fig. Sv. B. 452. Fl. D. 39. Vatt. (Sk.—Lpl. Stockh. Drefviken ömn. — N. Wärdalen.) *Bladen alltid under vattnet.*

113 LONICERA 1 *Xylosteum L.* blomskaften 2blommiga, med 2ne skilda bär; bladen motsatta ovala mjukhåriga. ♄ *6 e. l.* hv. bl. Fig. Sv. B. 319. Fl. D. 808. Skog. Ä. (Sk. Hels.) *Ett par alnar hög buske med röda bär.*

‡2 *caerulea L.* blomskaften med 2ne blr. på hvarje bär-ämne; blomskärmen borstlika; bladen motsatta elliptiska, med håriga skaft. ♄ *6* e. l. (odl.) hv. blr. Fig. Sv. B. 355. r. (Nerik. Nora Bergsslag vid Elfstorp ej sällsynt. *L.* Mpt.) *Är i nyare tider sökt, men ej funnen.*

3 *Periclymenum L.* blommorna oskaftade i hufvud, bladen äggrunda, alla åtskilda (ej sammanvexta), affallande. ♄ 7. e. l. (odl.) r. bl. — *α*: bladen helbreddade n. glatta. —*β quercifolia*: hårig, bladen vågigt tandade. Fig. Sv. B. 140. Fl. D. 908. Lund. (Sk. Bh! VG!—N. Romsdalen. *β* Bh! Bl. vid Thorshamn!) *Slingrande buske. β torde vara yngre skott.*

VIOLA. † Utan stjelk; blrnå på stänglar (från roten).

1 *hirta* L. bladen äggformigt hjertlika, tätt naggade, jemte skaften strätludna; blomfoderflikarne trubbiga; kronbladen glatta; rotskott o. ♃ 4, 5 e. l. b. bl. Fig. Fl. D. 618. Lund. (Sk.—Upl.—N.) *Roten tapplik, trådig.*

2 *odorata* L. bladen rundadt hjertlika, tätt rundsågade, jemte skaften nästan glatta; foderflikarne trubbiga; rotskott framkommande efter blomningen. ♃ 4, 5 e. l. Viol. Bl. Fig. Sv. B. 8. Fl. D. 309. r. Lund. (Skåne, Calmar, Leufsta — N. Hardanger) *Roten som föreg. Inom södra prov. är den förvildad.*

3 *uliginosa* Schrad. bladen triangelformigt hjertlika, nästan spetsiga, glest naggade; jemte skaften glatta, rotskott. o. ♃ 5. e. t. bleka blr. Fig. Fukt. (Skåne Fries, Lpl. Laest.!) *Roten krypande.*

4 *palustris* L. bladen njurlika eller cirkelrunda med hjertlik basis, glest naggade, jemte skaften glatta; foderflikarne trubbiga, rotskott merändels o. ♃ 5. e. l. bleka bl. Fig. Fl. D. 83. Fukt. (Sk.—Lpl.) *Roten krypande, bladen alltid rundadt trubbiga.*

5 *mirabilis* L. bladen njurlikt hjertlika, med spets, glest naggade med något håriga skaft; bl.foderflikarne spetsade; stängelblommorna sterila med kronblad; stjelkblr. fruktbärande, utan kronblad. ♃ 4, 5 e. l. ljusb. blr. Fig. Fl. D. 1045. Lund. (Sk.— Upl. Jtl. Lpl.) *Stjelkblommorna framkomma sedan rotblommorna upphört.*

†† med stjelk; bl.skaft i bladvecken:

6 *biflora* L. stjelken merändels oblommig; bladen njurlika rundsågade med helbräddade stipler. Wg. 6. e. l. g. blr. Fig. Fl. D. 46. Bäckdålar. Fjv. L. (Lpl.—Hels.—N. Trondh.)

7 *canina* L. stjelken uppstigande, bladen vidgadt hjertlika, rundsågade, nästan glatta, med alla stiplerna lancettlikt syllika, borsttaggade; blomfoderflikarne lancettlika spetsade. Kronbladens bräm omv. äggrundt. ♃ 6, 7. e. l. b. bl. — β *arenaria*; bladen små, rundade, stjelkarne och bl.skaften merändels grå ludna. *V. aren.* Dec. *V. Allioni* Pio. — γ *sylvestris:* bladen stora njurlikt hjertlika. — δ *glauca:* bladen blåaktiga. *V. glauca* Lam. — ε *repens:* den äldre stjelken lång nedliggande med de fruktsamma blrna utan kronblad. Fig. Sv. B. 299. Fl. D. 1453. a. (Sk.—Lpl.) *Var. i högsta grad; stiplernas tänder nästan borstfina.*

8 *montana* Fl. Dan. stjelken nästan upprätt, bladen hjertlikt äggrunda, glest naggade; stiplerna aflånga groftaggade, de öfre dubbelt större, groft inskurna; kronbladens bräm cirkelrundt. ♃ 7, 8 e. l. b. bl. Fig. Fl. D. 1329. Fjv. L (Lpl.—Dal.) *Har större blr. än föreg.*

9 *persicifolia* Roth: hela vexten glatt, stjelken upprätt; bladen äggrundt lancettlika med tvär, stundom hjertlikt inskuren basis, glest naggade; stiplerna aflånga eller bredt lancettlika, uppåt tandade; kr.bladen omvändt äggrunda. ♃ 7, 8. e. l. bleka blr. Fig. Sjöstr. (Sk. Upl. G. Ö.) *Viola montana* Lilj. II. *V. lactea* Lilj. III. *Har små blr*

med kort sporre. Bladen 1—2 *t. långa, med under synglas sträfva nerver.*

10 *stipulacea Fr.* stjelken upprätt; bladen lancettlika med hjertlik basis, glest naggade, jemte stjelk, blad- och blomskaft kort sträfhåriga; stiplerna ganska stora aflånga, vid basen tandade. ♃ 7, 8 e. t. b. blr. Fig. Curt. Bot. Mag. (Ö. Ahlquist). *Bladen* $1\frac{1}{2}$—$2\frac{1}{2}$ *t. långa; stipl.* 3—4 *lin. breda,* 10 *långa.* V. montana Curtis. *Större och styfvare vext än föreg., eljest går både denna och föregående under namn af* V. persicifolia.

11 *tricolor L.* de nedre bladen äggrunda, de öfre lancettlikt aflånga, glest naggade, nästan glatta; stiplerna lyrtaggade; sporren ganska kort. ⊙ 4—9 e. l. viol. och g. blr. — *β bicolor:* med rakare stjelk, blott gula blr. Fig. Sv. B. 44. Fl. D. 623. Odl. (Sk.—Lpl.) *Var. i hög grad till färgen.* V. arvensis Pers. speciosa och media Schrad. *m. fl. äro blott afarter. Pio.*

[Viola mirabilis.]

115 IMPATIENS 1 *Noli me tangere L.* blomskaften ensamma mångblommiga; bladen äggrunda; stjelkens leder uppsvällda. Sv. B. ⊙ e. l. g. blr. Fig. Sv. Bot. 371. Fl. D. 582. r. Skog. (Sk.—Hels. — N. Trondh.)

116 EVONYMUS 1 *Europaeus L.* blomskaften 2—3-blommiga; blrna med 4 stånd.; fröhusen med hvassa vinklar; bladen lancettlika eller aflånga, glatta; barken slät med 4 utstående kanter. ♄ e. t. g. bl. Fig. Sv. B. 247. Fl. D. 1089. SkogsÄ. (Sk. — Sml.

Ö! Omkr. Mälarn Fischerström — N. Tellemarken).

117 Rhamnus 1 *Catharticus* L. grenarne med torn i toppen; blrna 4klufna tvåkönade; bladen äggrunda sågade Willd. ♄ 7. e. l. hv. bl. — β *repens:* krypande stam. L. Wästg. Resa. 84. Fig. Sv. B. 307. Skogsback. (Sk.—G.—N. Christiania) β *bör närmare undersökas.*

2 *Frangula* L. utan torn, blrna tvåkönade med enkla märken; bladen elliptiska, i båda ändar spetsiga, helbräddade Willd. ♄ 6. 7 e. l. hv. b. Fig. Sv. B. 109. Fl. D. 278. Skogsä. (Sk. — Lpl. — N. Trondh.)

118 Ribes 1 *Uva crispa* L. grenarne taggiga, blomskaften enblommiga; fruktämnen hvitludna; bären glatta. Bess. ♄ 5, 6 e. l. gr. bl. Fig. Sv. B. 153. Torr. st. (ÖG. Upl. Ö. G. — N.)

† 2 *Grossularia* L. grenarne taggiga bl.skaften enblommiga, fruktämnen och bär glandelhåriga. Bess. ♄ 5, 6. e. l. gr. bl. — β *hybridum:* fr.ämnens hår dels med, dels utan glandler. Bess. Fig. Fl. D. 546. Omkr. hus. (Hall. Upl.—Gestr.) β *tror jag mig äfven hafva observerat. Sv. Krusbär.*

3 *alpinum* L. utan taggar, blrna i upprätta klasar; skärmen längre än blomskaften; bladen treklufna ♄ 6. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 223. Fl. D. 968. Back. (Sk.—Lpl.—N. Hedemarken) *Är oftast tvåbyggare. Sv. Måbär.*

4 *rubrum* L. utan taggar, blrna i lutande n. glatta klasar, plattade; skärmen kortare än blomskaften; bladen 5flikiga med triangelformiga flikar. ♄ 6. e.

l. gr. bl. — β *pubescens:* blad och blomklasar småludna, *R. petraeum Sm.* Fig. Sv. B. 199. Fl. N. 2. II. Fl. D. 199. Lund. (Lpl. — Upl.) *Sv. röda Vinbär.*

5 *nigrum L.* utan taggar, blomklasarne lutande med klocklika blr. skärmen kortare än blomskaften; bladen 5flikiga, de yngre under barzprickade. ♄ 6. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 169. Fl. D. 556. r. Berg (Skärgården t. e. Engskär Upl. — N. Stood, Hundlöen.) *Sv. svarta Vinbär.*

119 HEDERA 1 *Helix L.* blrna i upprätta flockar; bladen 3—5vinkliga, blomqvistarnes äggrunda, spetsade ådriga ♄ 8. gr. bl. e. t. Fig. Sv. B. 397. Fl. D. 1027. Murar etc. (Sk.—ÖG.! Ö.! G.! etc.) *Klängande, beständigt grön. Sv. Murgrön.*

2. DIGYNIA.

120 ATRIPLEX 1 *pedunculata L.* örtstam; bladen omvändt äggrunda helbräddade; hanblrna hopgyttrade; honblommorna slutl. skaftade omvändt hjertlika, med en liten spets i urskärningen. ⊙ 7, 8. e. t. Fig. Fl. D. 304. r. Hstr. (Ö. Schäferiängen! Otterby. G. Eistad! Rosén.) *Skiljer sig betydl. från sina samslägt. A. Portulacoides från Hven är denna ung.*

2 *littoralis L.* Örtstjelken nästan rak; bladen jemnbreda helbräddade tandade, fruktbärande; bl.fodren tandade, i brädden bugtiga. Sm. ⊙ 6 e. l. Fig. Fl. D. 287. E. B. 708 Hstr. (Sk.—Upl. — N. Romsdalen.) *Var. med hela och tandade blad. A. marina hörer hit.*

3 *angustifolia Sm.* örtstjelken merändels upprätt, de nedre grenarne korsvisa utsperrade; de öfre bladen lancettlika helbräddade spetsiga, de nedre äggrundt lancettlika med utdragna tänder vid basen; fr. blomfoder spjutlika helbräddade, på ytan släta eller småtandade. ⊙ 6—8, e. l. Fig. E. B. 1774. a. Hus. (Sk.—Upl.) *Är stundom nedtryckt till jorden.* — *A. virgata Hoffm.*

4 *patula Sm.* örtstjelken kullliggande uppstigande med strödda utstående grenar; nästan alla bladen triangelformiga spetsade tandade, på båda sidor gröna; basens tänder något större; fruktens blomfoder triangelformiga, på ytan groftandade. ⊙ 7—8. e. l. Fig. E. B. 936. Str. (Stockh. m. fl. st.)

5 *laciniata L.* örtstjelkens grenar utstående; bladen triangelformiga spjutlika, merändels tandade, på undre sidan hvitfjälliga. ⊙ 8 e. l. Fig. E. B. 165. Hstr. (Sk.—Hels.) *Var. betydl. Utom de nedre tänderna är bladet ofta helbräddadt.*

6 *hastata L.* örtstjelken upprätt; bladen spjutlikt triangelformiga flikigt tandade enfärgade; fruktens bl.foder triangelformiga hinnaktiga ådriga, i kanten bugtiga med sylspetsade tänder. ⊙ 7, 8. e. t. Fig. Hafstr. (Sk.—Ö. Blek.! Hall. — N. Skogar(?) Dragassen; Daliæ Värdalen.) *Har mycket taggiga fruktfoder.*

7 *rosea L.* örtstjelken utbredd, bladen hvitgrå triangulära, olika tandade; fr. bl.foder fyrkantiga tandade. Willd. ⊙, 7, 8. Fig. Hstr. (Sk. vid Borreby. Fries.)

† β *nitens Hoffm.* örtstjelken upprätt; bladen spjutlikt triangelformiga bugtigt tandade eller helbräddade, under hvitfjälliga, fr. blomf. äggformigt rundade, helbräddade. ⊙? 7, 8. e. l. Fig. (Stockh. på Castellholmen 1817)

† 121 BETA 1 *maritima L.* stjelken utbredd med utsperrade grenar; blrna merändels parvisa i de öfre bladvecken. ⊙ 8. e. l. Fig. Fl. D. 1571. Hstr. (Gefle nya Bråbänk 1810).

122 CHENOPODIUM. † med helbräddade blad.

1 *Vulvaria L.* hela vexten klibbmjölig; bladen rhombiskt triangelformiga; blomvipporna greniga med hopgyttrade blr. ⊙ 7. e. l. Fig. Fl. D. 1152. Gat. (Skåne. Lund, Ystad L. Gefle, Bråbänk 1810!) *I högsta grad illa luktande. Ch. olidum Sm.*

2 *polyspermum L.* vexten bar (icke mjölig), bladen äggrunda, bl.gyttringar i bladvecken, klynnedeldta, slutligen förlängda i glesa klaslika vippor. ⊙ 8. e. l. — *α*: med trubbiga blad *Ch. polyspermum Sm. β acutifolium:* med spetsiga blad; *Ch. acutif. Sm.* Fig. E. B. 1480. *β* E. B. 1481. Fl. D. 1153. Vid Hus (Sk. — Sml. i synn. *β* — N.) *Frön täckta af ett brunt skal, hos båda platta något njurlika. Stånd. 3.*

[Ch. Bonus Henricus.]

†† med tandade blad.

3 *Bonus Henricus L.* bladen pillikt triangelformiga, nästan helbräddade; blomning i toppen af på hvarandra liggande axlika blomgyttringar. ♃ 6—8. e. l. Fig. Fl. D. 579. a. Väg. (Sk.—Hels.)

4 *urbicum L.* bladen triangelformiga, merändels grundt trubbtandade; blomningen i toppen och bladvecken af bladlösa greniga, utdraget klaselika, till stjelken tryckta, vippor. ⊙ 7—8. e. l. Fig. Sv. B. 459. Fl. D. 1148. a. Byar (Sk.—Gestr.) *Hela vexten ljusgrön, från svarta strimiga.*

5 *rubrum L.* bladen nästan äggrunda trubbiga, djupt trubbtandade, glänsande; blomningen af flera gr. sammansatta, något bladiga vippor. ⊙ 7—9. e. l. Fig. Fl. D. 1149. Odl. (Sk.—Gstr.) *Stjelkar och bl. klasar röda; tjocka mörkgröna blad.*

6 *murale L.* bladen äggrunda spetsiga, med hvassa tänder, glänsande; blrna i grenig bladlös vippa. ⊙ 7, e. t. (Sv. stället obekant) Fig. E. B. 1722. r. Odl. (Lund och Landskr. L.) *Har ganska spetsiga blad och bladtänder.*

7 *hybridum L.* bladen nästan hjertlika spetsade, i brädden djupt bugtiga med 2—4 ganska grofva tänder; blrna i grenig vippa. ⊙ 7, 8 e. l. Fig. E. B. 1919. r. Odl. (Sk.—Sml.) *Bladen tunna ej olika Lönnblad.*

8 *viride L* stjelken upprätt; bladen äggrunda trubb. tandade, de öfre lancettlika merändels helbräddade, spetsiga opaca, oftast under hvitmjöliga; blommorna mer och minre hopgyttr. frön släta. ⊙ 7—9. — *α viride*: grönare blad, grenigare bl.vippor. — *β*

album: bladen mera hvitmjöliga, blrna i klaselika täta vippor. Fig. Sv. B. 41. *β* Fl. D. 1150. a. (Sk.—Hels.) *Sv. Svinmålla.*

9 *ficifolium Sm.* bladen aflånga bugtiga, oliktandade, mot skaftet hela, de öfre aflånga helbräddade, frön puncterade. ⊙ 6. 8. e. l. Fig. E. B. 1724 r. odl. st. (Smol. Fries. Gefle Bråb. 1810). *Mitt exempl. är ej fröbärande, äfven äro alla bladen lika delade; Eng. Ex. i Swartz's Herb. öfverensstämma med mitt.*

10 *glaucum L.* stjelken nedtryckt; alla bladen äggrundt aflånga, trubbiga, i brädden bugtiga, under blågrå; blrna klasformigt hopgyttrade. ⊙ 7—9 e. l. Fig. Fl. D. 1151. Gat. (Sk.—G.)

† 123 Blitum 1 *virgatum L.* bl.gyttringarne i bladvecken, bladen spjutlikt äggrunda, olikformigt hvasstandade. ⊙ 7, e. l. Fig. Moris. 3. 5. t. 32. f. 2. r. odl. st. (Stockh. Marieberg. Gefle, Tollfors). *Blomgyttr. klotrunda; mogna smultronlika, sällan torra.*

124 Salsola 1 *Kali L.* hela örtvexten hårig nedliggande; bladen trinda taggspetsade, fruktens blomfoder spetsade tillslutna; fröet spiralvridet. ⊙ 7, 8. e. l. Fig. Sv. B. 471. Fl. D. 818. Hafstr. (Sk.—Sml.—N.) *Låg, grenig och taggig ört.*

2 *chenopodioides Hn.* örtvexten glatt; bladen halftrinda utan tagg i spetsen, fr. blomfoder platt tillslutna, fröet dubbelviket. ⊙ 7, e. t. Fig. Fl. D. 489. Hafsstr. (Sk.—Bobus! Ö.!—N. Bynesset). *Af denna art synas två olikformiga förekomma, den större är här beskrifven. — Chenop. maritimum L.*

125 Herniaria 1 *glabra L.* hela vexten glatt, blomgyttringarne mångblommiga. Willd. ⊙ 7, 8. e. l. Fig. Fl. D. 529. a. Väg. (Sk.—Hels.) *Platt nedtryckt till marken.*

126 Amaranthus 1 *Blitum L.* blrna med 3 stånd. i nästan axlika gyttringar, bl.fodren tredelade; bladen äggrunda i spetsen intryckta, stjelken utbredd. Willd. ⊙ 6, 7. Fig. E. B. 2212. r. odl. (Lund. L. Stockh. enl. Wikström.) *A. Blitum Lilj. Ed. III från ÖG. är Chenop. polyspermum.*

127 Ulmus 1 *campestris L.* blrna nästan oskaftade i klotrunda gyttringar, med 4, 5 stånd.; knoppskalen fint brunhåriga, bladen dubbelsågade skarpa, frukterna n. glatta. ♄ 5 e. l. β *suberosa*; med korklikt kantig grenbark. e. t. Fig. Sv. B. 13. Fl. D. 632. Vid byar (Sk.—Jtl. β Ö.) *Bl. på bar qvist. Frukterna endast småludna i toppinskärningen. — Sv. Alm. β är enl. Wg. ej Ehrharts suberosa.*

128 Hydrocotyle 1 *vulgaris L.* bladen sköldlika cirkelrunda horizontala, glest naggade, bladskaften ofvanpå håriga, dubbelt längre än den skaftade kransformiga blomflocken; stjelken rotslående. Wallr. ♃ 7, 8. e. t. r. bl. Fig. Fl. D. 90. V. st. (Sk.—ÖG. Bohus. G. Sml.)

129 Heracleum 1 *Sphondylium L.* blomkronorna nästan likformiga; bladen under småludna, tvåpariga, småbladen djupt bugtigt inskurna med aflånga, flikiga eller sågade flikar; bladskaft och stjelk med utstående eller tillbakaböjda hår. ♂ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 363. Äng. (Sk.—Hels. — N. Trondh.) *H. flavescens Bess. och kanske Willd.*

2 *angustifolium L?* bl.kr. nästan likformiga, bladen tvåpariga, småbladen djupt delade med jemnbreda föga tandade och korsvis tillbakaböjda flikar. ♄ 7, 8. e. l. gl. bl. Fig. Äng. Åkerr. (Upl. G.) *Monne den Svenska verkel. är Linnés m. fl.? Jag har aldrig funnit dess blommor, synnerligen olikformiga. Jacquin H. longifolium är det ej.*

130 PASTINACA 1 *sativa L.* bladen enkelt parbladiga, 4pariga, småbladen äggrunda, inskuret sågade, stund. flikiga. ♄ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 1206. r. Äng. (Sk.—Upl.— N. Opdalen) *Sv. Palsternacka.*

131 CICUTA 1 *virosa L.* bladen 3—4pariga, småbladen parbladiga, flikarne dels med, dels utan skaft, dels nedlöpande på skaftet, lancettlika hvassågade. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 134. Fl. D. 208. V. (Sk. — Sml. VB. Lpl. — N. Gulbrandsdalen, Stordalen)

132 SELINUM 1 *palustre L.* stjelken kantig och strimmig, småflockskaften sträfva, svepen smalt lancettlika, bladen nästan tredubbelt parbladiga mångpariga med de öppna småbladens yttersta flikar jemnbredt lancettlika, med kort spets. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 380. Fl. D. 257. (d.) K. Å. (Sk. Lpl.) *Bladens omkrets (då de läggas platt) triangulär.*

2 *Oreoselinum Crantz:* stjelken strimmig, småflockskaften nästan glatta, svepen trådsmala; bladen enpariga, småbladen dubbelt parbladiga med tillbakasperrade skaft, yttersta flikarne vigglika, treklufna. ♃ 7, 8. e. t. hv. bl. Fig. Jacq. A. t. 68. r. Äng. (Sk.—Ö.! *Athamantha L.*)

133 Imperatoria 1 *Ostruthium L.* bladen treblädiga, småbladen delade och inskurna med ovala flikar, olikformigt grofsågade. ♃ e. l. (odl. utan blr.) hv. bl. Fig. Sv. B. 368. Skogsä. (Smol. Fries.)

134 Angelica 1 *carvifolia Spr.* stjelken fårad hinnkantad, svepen jemnbreda; bladen nästan tredubbelt parbladiga, mångpariga, slutflikarne smalt aflånga, uddspetsiga. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 667. Sk, Å. (Sk — Rosl.) *Roten sammanknippad, bladens omkrets äggrund. Selinum L.*

2 *linearis Hn.* stjelken strimmig, upptill hvasskantad; svepen hårsmala, bladen 3—5pariga, småbladen mångflikiga med långa jemnbreda, spetsade flikar. ♃ 8, 9. e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 1330. r. (Ö. Runsten! Ahlqvist. Otterby och Borkholm! Rosén.) *Småbladens yttersta flikar tums långa, frön med djupa åsdälder. — Selinum Schum.*

3 *sylvestris L.* flockskaften till hela längden fint hvitludna; bladens dubbelt parbladiga, 3—4pariga, småbladens flikar äggrunda, enkelt sågade, uddfliken merändels skaftad enkel, allm. och enskildta bladskaften kölade. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. — *β littoralis:* till alla delar större med bredare rotbladsflikar, toppfliken oftare treklufven. *A. Archang. litt. L. A. littoralis Fr.* Fig. Sv. B. 503. V. st. (Sk.—Lpl. Hafsstr. äfven på Jemtlands bäckstr.) *Imperatoria sylv. Bess.*

4 *Archangelica L.* flockskaften glatta, stundom upptill finludna; bladen tvåpariga, parbladen 3delade med flikiga småblad, flikarne ovalt aflånga dub-

helsågade, uddfliken treklufven, allmänna bladskaften ofvanpå platta. ♃ 8, e. l. g. bl. Fig. Fjv. I—II (Lpl.—Dal.) *Stjelken 5—6 qv. hög, rotbladen 2—3 fot i diam. flikarne 2—3 t. långa under blekgula. Flockarne 8—12 tum i diameter, sidoflockarne högre än den medlersta. — Imperat. flavescens Bess.?*

135 Laserpitium 1 *latifolium L.* hela vexten glatt, småbladen snedt hjertlika trubbiga odeldta, sällan inskurna, hvassågade, svepen nästan trådsmala. ♃ 7, 8 e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 1513. Sk. Ä. (Sk.—Upl.)

136 Aethusa 1 *Cynapium L.* bladen parbladiga, småbladen trebladiga med tredelda inskurna slutflikar, uddfliken nedlöpande på sitt skaft; enskildta svepet ensidigt, nedböjdt ⊙ 6—8 e. l. hv. bl. Fig, Sv. B. 64. Odl. (Sk.—Hels.) *Sv. Vildpersilja.*

137 Sium 1 *latifolium L.* stjelken upprätt, bl.flockarne skaftade; bladen enkelt parbladiga, småbladen långt lancettlika, likformigt sågade med borstspetsade sågtaggar. ♃ 7, 8 e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 189 Fl. D. 246 V. (Sk. Upl.—N. Tromsöe Nordl.) *5—4 fots hög stjelk, svepets blad hela.*

2 *angustifolium L.* stjelken klynnedeld grenig med utböjda grenar; bl.flocker kortskaftade; bladen äggrundt lancettlika, hvassågade, vid basen något inskurna. ♃ 7, 8 e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 247 r, V. (Sk! Ö!) *Allm. svepets blad merändels inskurna. S. nodiflorum L. Fl. Su.*

*3 *Bulbocastanum Spr.* bladen dubbelt parbladigt mångdeldta; flikarne smalt jemnbreda. ♃ Fl. D.

223. (N. Sundmöre, V. Bergas Stavanger Gunn.) *Har knölig rot. Diagnosen enl. Fig. — Bunium L. N. Jordnödd.*

138 Carum 1 *Carvi L.* stjelken grenig, bladens slidor uppsvällda, ensk. svepen o. Willd ♂ 6–8 e. l. hv. r. bl. Fig. Sv. B. 115. Fl. D. 1091 Ä. (Sk. —Lpl.) *Findeldta blad. — Sv. Kummin.*

139 Apium 1 *graveolens L.* stjelkbladen vigglika inskurna, bl.flockarne i bladvecken utan skaft. ♂ 7, 8 e.t. Fig. Fl. D. 790. V. st. (Landskrona *L.* Gottl. Rosen 1818).

140 Pimpinella 1 *saxifraga. L.* örten glatt, de nedre bladen parbladiga, småbladen äggrunda djupt sågade (hos γ deldta till basen) de öfre stjelkbladens flikar nästan trådsmala. ♃ 7, 8 e. l. hv. bl.— β *major:* de nedre småbladen stora inskurna och flikiga. — γ *dissecta:* med till basen deldta småblad. Fig. Sv. B. 160. Fl. D. 669 Äng. (Sk.—Lpl.) β Ö. Sandby etc.) β *P. magna Lilj.* etc.

2 *nigra Willd.* örten smått gråluden, de nedre småbladen något hjertlika under hvitludna; för öfr. lik föreg. ♃ 7, 8 e. l. hv. bl. Fig. Jacq. A. t. 395. Äng. med föreg. (Sk.—Gestr. Lpl.?) *Föga skild från föreg. Var. med flikiga småblad.*

3 *magna L.* örten glatt, rotbladens småblad hjertlikt äggrunda, inskuret sågade, glänsande; uddbladet treflikigt, stjelkbladens flikar breda lancettlika (ej jemnbreda). ♃ e. t. (Herb. Wahlenb.) hv. el. r. bl. Fig. Fl. D. 1155 r. (Gottl. Rosen, Herb. Wg. Sk. Harlösa och Kullaberg Agardh.)

141 Sison 1 *inundatus L.* stjelken krypande de

nedre bladens flikar hårfina, de öfres vigglika, treklufna; bl.flocken tvådeld, fåblommig. ⊙ e. t. Fig. Fl. D. 89. Vat. (Christianstad L. Warberg Fries !) *Ganska fin ört. Frön elliptiska. Hydrocotyle Sm. E. B.* 227.

2 *Podagraria Spreng.* nedre bladen enpariga, småbladen trebladiga, med hjertlika flikar, stjelkbladen trebladiga, småbladen med viggelik olikformig basis, dubbelsågade, under blågrå. Wallr. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 147. Fl. D. 670. Lund (Sk.—Gestr.—N.) *Är stor som Angel. sylv.—Aegopodium. L.*

142 Conium 1 *maculatum L.* bladen tredubbelt parbladiga, yttersta småbladen oskaftade äggrunda partaggade och sågade; ensk. svepens blad äggrundt lancettlika kortare än bl.flocken. ♂ 7. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 226. Torra st. (Sk.—Sml.—N.) *Stjelken rödfläckig.*

143 Ligusticum 1 *scoticum L.* bladen dubbelt trebladiga, småbladen upptill grofsågade med vigglik helbräddad basis. ♃ e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 207. Hfstr. (Hall. Boh! t. e. Domsö, etc.) *Har tums breda småblad och derutöfver.*

144 Myrrhis 1 *odorata Pers.* hela örten mjukhårig, bladen tredubbelt parbladiga, slutflikarne sågade. ♃ 7, 8 e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 374. Odl. (ÖG. Stjernarp. Ö. Bornholm. — N. *L.*) *Scandix od. L. Sp. Spansk kyrfvel.*

145 Chaerophyllum 1 *sativum Lam.* stjelken vid lederna samt blad och flockskaft tätt mjukhåriga, småbladens skaft vinkelrätt utsperrade; bladen med

inskurna trubbiga flikar. ⊙ 6, 7. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 283. r. odl. (Sk. Ö. G. Sml.) *Bl.flockarne utan, eller med korta skaft. Scandix Cerefolium L.*

2 *sylvestre L.* stjelken fårad, merändels glatt, bladen tredubbelt parbladiga icke utsperrrade, med partaggadt inskurna flikar, bladskaft och ryggnerver tätt finhåriga, håren mycket kortare än skaftets diameter. ♃ 6, 7. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 124. a. Ä. (Sk.—Lpl.) *Stjelken icke fläckig. Sv. Hundloka.*

*3 *bulbosum L.* stjelken glatt, knappt strimmad: bladen som föreg. glesare fördeldta; skaftens hår spridda, långa som skaftets diameter. ♃ 6, 7 e. l. hv. bl. Fig. Jacq. A. 63. r. (Norrige vid Stavanger, Bergen och Christiansand. *Linn. Gunn.*)

4 *temulum L.* hela vexten smått sträfluden; stjelken strimmad; bladen dubbelt parbladiga ludna, småbladen inskurna trubbiga. ☽ 7. e. t. Fig. Fl. D. 918. r. Torra st. (Sk.—U. Ö! G!)

146 Scandix 1 *Pecten L.* fröns spröt på två sidor uppåt styfhåriga; stjelken grenig finhårig; bladen parbladiga, småbladen dubbelt tredeldta, med ganska smala slutflikar. ⊙ 6 e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 844 r. Åkr.! (Ö! G!) *Allm. flocken deld i 2, sällan 3 skaft.*

147 Oenanthe 1 *fistulosa L.* Allm. bl.flocken merändels trestrålig; stjelkbladen dubbelt parbladiga, med korta jemnbreda flikar; bladskaften pipiga, längre än bladen. ♃ 7, e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 849. Polar. (Sk. G!)

2 *Phellandrium Lam.* bl. flocken mångstrålig; stjelkbladen 3dubbelt parbladiga med tillbakaböjda småbladskaft, flikarne smalt aflånga trubbiga. ♃ 7, 8. e. l. hv. blr. Fig. Sv. B. 155. Fl. D. 1154. a. V. (Sk.—VB.—N.) *Bladen under vattnet stundom hårfint deldta. — Phell. aquaticum L.*

148 Odontites 1 *tenuissima Spr.* bl.flockarne skiftevisa af det 5bladiga syllika svepets längd; stjelken ganska grenig; bladen enkla jemnbreda taggspetsade. Wallr. ⊙ 7, 8. e. t. gulakt. bl.? Fig. Fl. D. 1090. r. (Sk! Ö. Husvalla by! G!) *Blomningen snarare qvastlik.— Bupleurum L.*

149 Daucus 1 *Carota L.* stjelken merändels sträfhårig; bladen 3dubbelt parbladiga, slutbladen djupt inskurna spetsiga, fruktflockarne concava. ♃ 7, e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 104. Åkerren. (Sk.—U.—N.) *Småbladen variera smalare och bredare; hårigheten försvinner stundom. Sv. Morot.*

150 Torilis 1 *Anthriscus Gmel.* bladen dubb. parbladiga, småbladen motsatta, inskuret sågade, uddspetsiga, uddbladet längre, jemte den nästan trinda stjelken sträfva af tilltryckta hår. Wallr. ⊙ 7, e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 919. Torra st. (Sk.—U.—N.) *Tordylium Anthr. L. Caucalis Liljebl.*

151 Athamantha 1 *Libanotis L.* bladen dubbelt parbladiga glatta med småhåriga skaft, slutbladen aflånga partaggadt inskurna; stjelken upptill, jemte flockskaften, hvitluden. ♃ 7, 8 e. l. hv. bl. Fig. Jacq. A. 392. Ångsback. (Sk.—Gestr.) *Blomflockarne mycket täta.*

152 Anthriscus 1 *vulgaris Pers.* blomflockar dels med, dels utan skaft, 2—3stråliga, motsittande och kortare än de dubbelt parbladiga bladen, slutflikarne ovala 3—5klufna, bladskaften håriga; stjelken glatt. ⊙ 6, e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 863. odl. (Sk! Ö!) *Scandix Anthr. L.*

153 Sanicula 1 *Europaea L* blomflocken sammansatt af enkla och tredelda strålar; bladen 3—5-fingrade, småbladen viggformiga treklufna med tegellagda sågningar; stjelken enkel bar. ♃ 7, e. l. rödl. blr. Fig. Sv. B. 245. Fl. D. 283 Lund. (Sk.—Gestr.—N.)

154 Eryngium 1 *maritimum L.* bl.hufvuden kort skaftade med 3gaffiade fjäll mellan blrna; rotbladen rundade, veckiga, groft taggsågade och inskurna. ♃, 7, 8 e. t. b. bl. Fig. Fl. D. 875. Hfstr. (Sk. Bh! Ö! Byarums Sandberg vid V. kusten!) *Stjelkbladen runda, stund. något fyrkantiga, med styfva taggar.*

Anm. Caucalis Daucoides *L. Spreng. med stora taggiga frukter och tredelda blomflockar; finnes, enl. Fries Nov. 4, ganska sälls. bland säd vid Fjelkinge i Skåne. Den är väl ej ännu tillräckligt hemmastadd i Scandinavien.*

155 Asclepias 1 *Vincetoxicum L.* bladen äggrunda spetsade, i nedre bräddarne jemte skaften småludna; stjelken rak med blomskaften fördeldta i dels enkla, dels sammansatta, oliklånga småskaft. ♃ 7, e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 249. Fl. D. 849. Bergshöjd. (Sk.—Upl.—N.)

* 156 GENTIANA 1 *purpurea* L. bl.kronorna ofta st 6klufna motsatta, blomfodren tvådeldta hölslika. ♃ e. t. (Bergii Herb.) r. bl. Fig. Fl. D. 49. Fjv. II (?) (N. Wallers i Telemarken, Sötfjället Trondh. Grötten, Hallingdalen, Romsdalen. Gunn. Heckfjeld på kullar.) 1—2 *fot hög stjelk, blrna stora, bägarlika, deldu till ⅓del i rundade flikar.*

2 *Pneumonanthe* L. blomfod. 5klufvet; krona 5klufven bägarlik, med helbräddade, kortspetsiga flikar; bladen jemnbreda trubbiga. ♃ 6, e. l. b. bl. Fig. Fl. D. 269. r. Äng. (Sk. — VG! Bb!) *Stjelken fothög; blrna 1½ tum långa.*

* 3 *serrata* Gunn. kronorna 4—5klufna trattlika med sågade eller hårbräddade flikar; bladen nästan jemnbreda. ♃. b. bl.—α kronan 5klufven, flikarne sågade — β *detonsa* Wg. bl.kr. 4klufven naggad. *G. detonsa* Rottb. *G. ciliata* Gunn. Fig.—α Fl. D. 317. β Act. Haf. X. t. 1 f. 3. Gunn. N. t. 2. f. 3. r. Hafstr. (N. Nordl. mellan Tönsnäs och Storstensnäs, Tromsöe Sn. β vid Skjärstad i Salten och Tromsöe. Gunn.) *Fig. Fl. D. visar hos α blomflikarne snarare hårbräddade än sågade. — Norrskt exemplar förvaras i Bergii saml.*

4 *involucrata* Rottb. kronorna merändels 5flikiga trattlika med hvassspetsade flikar, bar mynning; blrna närsittande inom bladsvepe; stjelken fyrhörnig, nedtill grenig. Wg. ⊙ e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 344. r. Hafstr. (Umeå—N. Nordl.! och Finnm.) *Bladen äggrunda. — G. aurea L. G. quinquefolia Fl. D.*

6 *nivalis L.* kronorna trattlika med bar mynning; blomfodret knappt till midten 5flikigt, med hvassa hörn; blrna slutligen skaftade: bladen äggrunda. ⊙. 7. e. l. b. bl. Fig. Fl. D. 17. Fjv. (Lpl.—Jtl, omkr. Storsjön) *Stjelken vid basen grenig, 2—4 tum hög.*

7 *glacialis Vill.* kronorna 4klufna, trattlika, med hårig pipöppning; bl.fodret deldt i 4 likformiga flikar; blomskaften ganska långa, nästan bladlösa. Wg. ⊙ 7, 8. e. t. b. bl. Fig. Fl. D. 318. r. Fjv. III (Sv. Lpl. Lpm. Wg!—N. Waranger.) *G. tenella Rottböll.*

8 *Amarella L.* kronorna 5klufna trattlika med hårig mynning; bl.fodret nedom midten 5klufvet med nästan jemnbreda likformiga flikar; rotbladen spadlika, stjelkbladen lancettlikt jemnbreda. ⊙ 7. e. l. b. bl. Fig. Fl. D. 328. Å. (Sk.—Lpl.) *Var. från 3—12 tum hög samt stund. med 4 kl. blr.*

9 *campestris L.* kronorna 4klufna bägarlika med hårig mynn. Bl.fodret nedom midten 4klufvet. med ganska olikformiga flikar, bladen aflånga. ⊙ 7, 8. e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 278. Fl. D. 367. Å. (Sk.—Lpl.) *Tvänne foderflikar äggrunda, 2 jemnbreda.*

*157 Svertia 1 *rotata L.* blomkronorna nästan klocklika med trubbiga flikar utan glandler, fruktämnen boptryckta, på båda sidor fårade enl. Hornem. ⊙ 8. b. bl. Fig. Fl. D. 343. r. Äng. (N. Gullbrandsdalen Gunn.) *Gentiana rotata Willd. enl. Hornem. Gentiana sulcata Rottb.*

3. TRIGYNIA.

158 VIBURNUM 1 *Opulus L.* bladen treflikiga hvasstandade, med glatta, ofvanpå glandelbärande skaft. Willd ♄ 7, e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 337. Fl. D. 661. SkogsÄ. (Sk. — V. — N. Trondh.) *Buskvext.* — *Var. i träg. med alla blrna ofruktsamma. Sv. Snöbollar.*

159 SAMBUCUS 1 *Ebulus L.* örtstjelk; blomknippen treströliga, småbladen spetsade, fint hvasssågade. ♃ 8, 9 e. t. hv. bl. Fig. Sv. B. 281. Fl. D. 1156. r. Fukt st. (Calmar mellan slottet och staden! vid Säteriet Fredriksberg i Döderhults Sn. Rosén.)

2 *nigra L.* stammen trädaktig; blomvippan 5strålig; småbladen äggformiga sågade. ♄ 7, e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 33. Fl. D. 545. Byar (Sk. — N.) *Sv. Fläder.*

160 TAMARIX 1 *germanica L.* ax i toppen; blrna med 10 stånd.; bladen från en bredare basis jemnbreda, något trubbiga och åtskilda. ♄ 6, 7 e. t. r. och hv. bl. Fig. Fl. D. 234. r. Stränd. (Sv. Ångermanån på Holmar — N. på öar i Bergens fjord; Overdalen och Värdalen) *Låg buske.*

4. TETRAGYNIA.

161 PARNASSIA 1 *palustris L.* bladen hjertlika; honungsgömmen mångstråliga. ♃ 8, e. l. hv. bl.— *β tenuis:* med 9stråliga honungsgömmen, nästan äggrunda blad. Wg. Fig. Sv. B. 172 Fl. D. 584. Våta Ä. Sk.—Lpl. *β* Lpl.) *Stjelkbladen omfattande.*

5. PENTAGYNIA.

162 Linum 1 *catharticum L.* bladen äggrundt lancettlika motsatta; stjelken upptill 2—3grenig; blomflocken lutande; kronbladen spetsiga. ⊙ 6, 7. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 250. Fl. D. 851. Äng. (Sk.—Hels.—N. Trondh.)

163 Armeria 1 *vulgaris Willd.* blomstängeln trind; bladen jemnbreda platta trubbiga. Willd. ♃ 7, e. l. rödl. blr. — *α*: stängeln utan hår — *β maritima*: stängeln småhårig. *A. maritima* Willd. Fig. Fl. D. 1092. *β* E. B. 226. Torr. st. (Sk.—U. Mälarns öar ömn. t. e. Björkön etc. Stockh. vid Svindersvik. *β* Hafsstr. Sk.—Finnm.) *Hos odl. exemplar af β äro holkbladen lika spetsiga som hos α; på vilda äro de trubbiga.*

164 Statice 1 *Limonium L.* stängeln trind med klynnedeld vippa; bladen aflånga trubbiga med spets, glatta, i brädden vågiga. ♃ e. t. ljusb. bl. Fig. Fl. D. 315. Hstr. (Bohus t. e. Domsö Wahlb!)

6. HEXA-DECAGYNIA.

165 Drosera 1 *rotundifolia L.* stängeln flerblommig; bladen runda med tvärdiametern större än längden. ♃ 7, e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 1028. Tuf. K. (Sk.—Lpl.) *Bladen hos detta slägte ha röda hår i brädden, som utsipra en röd klibbig saft.*

2 *longifolia L.* stäng. flerbl. bladen aflånga trubbiga afsmalnande till skaft. ♃ 7. e. l. hv. bl,—*α major*:

stängeln 3—9tum hög, längre än de nästan jemnbreda bladen. *D. anglica Sm.*— β *minor*: stängeln 1—2 tum hög, sällan högre än de vigglika bladen. Fig. α E. B. 869. β Fl. D. 1093. E. B. 868. Tufv. K. (α: Sk.—Gestr. β Sk.—Lpl.) *Bladen hos β nästan spadlika.*

---

6. *Klassen.*

HEXANDRIA.

---

1. MONOGYNIA. Pist. 1.

† Liljor *). Blomfoder kronlika, färgade. Blomkrona 0. Frukt trerummig, *under* blomfodret.

266 Galanthus *L.* Bl.foder af trenne yttre blad, som äro dubbelt längre än de trenne inre tvärhuggna och urnupna bladen. Blomn. med blomhylsa. — N. F. *Narcissi Juss. Spathaceae L.*

*) Liljor hafva, undant. N:o 167, 169, 172, 173, fjällig lök, smala hela och glatta blad, färgade bl.foder, hvilkas bladlika flikar sitta midt emot, ej skiftevis med ståndarne, hvilket skiljer dem från kronblad, såsom v. Linné kallat dem för deras ofta sköna färg skull.

† † Liljor som föreg. Frukt *inom* blomfodret.

167 CONVALLARIA *L.* Blomfoder enbladiga. 6flikiga. Märke trekantigt. Frukt bärlik. Sm. — N. F. *Asparagoideae J. Sarmentaceae L.*

168 HYACINTHUS *L.* Foder enbladiga, 6flikiga, med vidgad (uppblåst) pip, likformiga ståndare. Frukt fröhus. Frön klotrunda. Sm. — N. F. *Liliaceae J. Coronariae L.*

169 ASPARAGUS *L.* Foder enbladiga, 6delade. Märken 3. Frukt bärlik. Sm. — N. F. *som Convall.*

170 ALLIUM *L.* Blr. inom 1—flerbladig hinnaktig blomhölsa. Blomfoder 6bladiga med oskaftade blad. Märke enkelt. — N. F. *Liliaceae J. Spathaceae L.*

Anm. *Hvarannan stånd.sträng hos en del arter treflikig med knappen på medlersta fliken.*

171 ORNITHOGALUM *L.* Blomfoder bara (utan hölsa), 6bladiga, qvarsittande till fruktens mognad. Stånd.strängar nedtill utvidgade (i synnerhet hvarannan). Pistillen med stift och tvärhugget märke. — N. F. *Liliaceae J. Coronariae L.*

172 NARTHESIUM *Sm.* Foder bara, nästan platta, 6bladiga. Stånd. ludna. Stift kort syllikt. Frön hinnstjelkade (se Inledn. p. XXXI.) — N. F. *dens.*

173 ANTHERICUM *L. Sm.* Foder bara, n. platta, 6bladiga. Stånd. glatta. Stift utdraget trådlikt; Frön kantiga.— N. F. *dens.*

174 Fritillaria *Tournef.* Foder bara klocklika, 6bladiga, hvarje blad med en jemnbred honungsfåra ned mot basen. Pistillen med stift och djupt 2—3delt märke. Fröhus slätkantadt. — N. F. *dens.*

175 Lilium *L.* Foder bara, 6bladiga, med en honungsstrimma mot basen. Pistillen med stift och vidgadt trekantigt märke. — N. F. *dens.*

176 Tulipa *L.* Foder bara, 6bladiga klocklika. Stift o. Märke trekantigt. Frön platta. — N. F. *dens.*

††† Slägten med *kottelik* blomning på Spadix. *Aroideae J. Piperitae L.*

177 Acorus *L.* Spadix bar (utan bl.hölsa) mångblommig. Blomfoder 6bladigt. Stift o. Märke enkelt. Fröhus skaftadt trekantigt.

178 Calla *L.**) Blombölsa (platt) enbladig på sin ena sida färgad. Blomtäckelse o. Stånd. med strängar, till obestämdt antal omgifvande pistillen. Stift obetydligt. Märke enkelt. Frukt bärlik; flerfröig. (Frukt 1. sällan mångfröig. Juss.)

†††† Gräsartadt slägte (gröna eller bruna blr.)

179 Juncus *L.* Blomfoder 6bladigt. Blomkrona o. Pistillens stift enkelt, med trenne trådlika mär-

*) Då det synes likgilltigt, hvarthän detta slägte föres i Sexualsystemet, enär ståndarnes antal ej låter bestämma sig, synes dess slägtskap till Acorus rättfärdiga deras plats i *Hexandria*. Linné synes äfven vara böjd för samma mening, se Gen. pl. Ed. VI. p. 471.

ken. Fröhus 1—3rummigt, 3—mångfröigt. — N. F. *Juncaceae J. Tripetaloideae L.*

††††† Slägten med både blomkrona och blomfoder.

180 Berberis *L.* Blomfoder och krona 6bladiga, nedom ämnet. Frukt 2fröigt bär (stenfrukt). Sm. — N. F. *Berberides J.*

181 Peplis *L* Foder klocklikt, 8-12flikigt med olikstora flikar. Blomkrona 6bladig, lätt affallande. Märke enkelt. Fröh mångfröigt (två rummigt L. Jag har funnit den Sv. artens enrummigt). — N. F. *Salicariae. J. Calycanthemae L.*

(*Lysimachiae. Trientalis*).

2. DIGYNIA. Pist. 2.

(*Polygona. Rheum.*)

3. TRIGYNIA Pist. 3.

182 Rumex *L.* Blr. dels hermaphroditiska, dels tvåbyggare. Blomfod. 3deldt. Blomkrona trebladig, tillsluten omkring det bara, trekantiga fröet.—N. F. *Polygoneae Juss. Holoraceae L.*

183 Polygonum *L.* Blomfoder djupt 5klufvet, färgadt. Blomkrona o. Stånd. 5—8. Frö bart, 2—3-kantigt. — N. F. *som föreg.*

184 Triglochin *L.* Foder 6deldt, af 3 yttre blad skiftevis inneslutande de tre inre. Krona o. Fröhus ensamt, delbart i 3 eller 6 enfröiga rum. — N. F. *Alismoideae J. Tripetaloideae L.*

185 Scheuchzeria *L.* Foder 6deldt, reguliert. Krona o. Fröhus 2—3, uppblåsta, 1—2fröiga.— N. F. *som föregående.*

186 Tofieldia *Sm.* (Bl.skärm treklufvet färgadt.) Foder 6bladigt. Fröhus 3ne sammanhängande, slutl. upptill åtskilda, mångfröiga.— N. F. *Juncaceae Juss. Tripetaloideae L?*

491 Veratrum *L.* Foder 6bladigt. Krona o. Fröhus 3, fria mångfröiga. — N. F. *Juncaceae J. Coronariae L.*

4. POLYGYNIA. Pist. många.

187 Alisma *L.* Bl.foder och bl.kr. 3bladiga. Fröhus många enfröiga. — N. F. *Alismoideae J. Tripetaloideae L.*

(*Triglochin marit. Sempervivum.*)

---

1. MONOGYNIA.

†166 Galanthus 1 *nivalis L.* ♃ 3, 4. e. l. Fig Jacq. A. 313. r. Odl. (Sk. kring Lund; Häll. Fries) *Förvildad. Blomman hvit, lutande.*

167 Convallaria. † Bar stängel, klocklika blr. *Convall. Desfont.*

1 *majalis L.* blrna i klase, lutande, i toppen af den halftrinda stängeln; bladen lancettlikt ovala. ♃ 5, 6 e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 9. Fl. D. 854. Skogsb. (Sk.—Lpl.) *Sv. Liljeconvalje.*

†† Bladig stjelk, cylindriska blr.— Gen. *Polygonatum Desfont.*

2 *Polygonatum L.* blomskaften i bladvecken mer-

ändels enblommiga; bladen skiftevisa, omfattande den kantiga stjelken. ♃ 5, 6. e. l. hv. blr. Fig. Sv. B. 41. Fl. D. 377. Berg. (Sk.—VB.—N. Trondh.) *Bl. skaften stundom 2blommiga.*

3 *multiflora L.* blomskaften i bladvecken, flerblommiga; bladen skiftevisa omfattande; stjelken trind. ♃ 5, 6. e. l. hv. blr Fig. Sv. B. 392. Fl. D. 152. Lund. (Sk. — VB. Rosl. — N. med föreg.)

4 *verticillata L.* bladen i krans. ♃ 6. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 86. r. Bergsrött. (Sk. VG. Jtl.—Lpl.) *Den Jämtl. har färre blad i kransen än den sydl.*

†168 Hyacinthus 1 *botryoides L.* blrna klotrunda likformiga, de nedre något glesare; bladen upprätta jemnbreda rännformiga, mot basen smalare. Willd. ♃ 5, 6. e. l. b. bl. Fig. r. Ä. (U. Forssmark. Klockarhagen L. Hall. Fr. Gefle Printzens vret; Leufsta Bruk. Gröna gången.)

169 Asparagus 1 *officinalis L.* örtstjelken nästan upprätt, trind; bladen trådlika mjuka, sammanknippade, inom ett enkelt, stundom 2deldt, hinnaktigt bladskärm. ♃ 8. e. t. g. blr. Fig. Sv. B. 213. Fl. D. 805. r. Grus. st. (Sk. L. och Fr! Öland vid Husvalla! etc. Boh. Vinga ö, ömnig Wahlb.!) *Sv. Sparris.*

170 Allium † Med *bar* stängel (bl.flock. utan lökar)

1 *ursinum L.* stängeln kantig med jemnhög blomflock; bladen lancettlika, skaftade. L. ♃ 6. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 236. Fl. D. 757. Lund. (Sk. Rosl.)

2 *Schoenoprasum L.* stängeln trind med halft klotrund blomflock; bladen trinda syllikt trådlika af stängelns höjd; strängarne enkla. ♃ 7. e. l. r. bl.

Fig. Sv. B. 89. Fl. D. 971. Klipp. (Sk.—Rosl. i kustprov. Stockh. Långholmen — N. Södra del. Finnm. Wg.) *Sv. Gräslök.*

†† med stjelkblad.

3 *arenarium L.* stjelken trind med lökbärande blomflock; bladen platta med trinda slidor; blomhölsbladen utan udd; strängarne tregafflade; foderbladens köl något sträf. Sm. ♃ 7. e. t. viol. bl. Fig. Fl. D. 290. E. B. 1358. r. Sand. (Sk. Falsterbo etc. Skanör. L. G. Ö!) *Stånd. något längre än fodret L.*

4 *Scorodoprasum. L.* stjelken trind med lökbblomflock; bladen platta med tvåeggade slidor, bl. hölsbladet med udd; sträng. tregafflade; foderbladens köl småknottrig. ♃ 7. e. l. viol. bl. Fig. Fl. D. 1455. Lund. Å. (Sk.—Rosl. Boh. Stockh. Svartsjö slottspark) *Stånd. kortare än fodret, hvarannan med breda hinnaktiga treflikiga strängar.*

5 *carinatnm L.* stjelken med lökb. blomflock, plattbladig; blomhölsbladen med lång udd; alla sträng. syllika enkla. Sm. ♃ 7, e. t. r. bl. Fig. E. B. 1658. r. Busk (Sk. Wram. L! Blek! Hall!) *Hölsan ganska lång, foderbladens köl slät. Sm.*

6 *oleraceum L.* stjelken med lökb. bl.flock; bladen halftrinda sträfva, på undre sidan fårade; alla sträng. enkla. ♃ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 1456. E. B. 488. Äng. (Sk.—Hels.—N. Nordl. Finnm.)

7 *vineale L.* stjelken med lökb. bl.flock, bladen trinda trådlika; strängarne tregafflade med långt utdragna sidoflikar. ♃. 7. e. t. viol. bl. Fig.

r. Grus. st. (Bohusl. Domsö Wahlberg, äfven i ÖG. enl. samma Bot.) *Klotrund tät löksamling, små blr. med korta skaft; knapparne inneslutna, men strängarnes syllika sidoflikar utskjutande.*

171 ORNITHOGALUM 1 *luteum L.* blomskaften enkla i flock inom 2bladigt svepe; foderbladen trubbiga; stängeln kantig; roten enbladig enkel. ♃ 5, 6. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 378. Odl. (Sk. — Gestr. — N. Trondh.) *Har högre stängel, flera och kortare blomskaft än följ. — O. sylvaticum Willd.*

2 *stenopetalum Fries:* blomskaften enkla, i flock, inom flerbladigt svepe; foderbl. spetsade; stängeln kantig; roten med sidolökar, 1- sällan 2bladig. ♃ 5, 6. e. l. g. bl. Fig. r. odl. st. (Blek. Aspegr.! Stockh. i Bergianska Trädg. vild!) *Har större blr. än föreg. — O. luteum Willd.*

3 *spathaceum Willd.* blomskaften meränd. enkla med åtskilda skärmblad; foderbladen trubbiga; rotbladen merändels 2ne, nästan trådsmala. ♃. 5. e. t. g. bl. Fig. Sv. B. 494. r. Odl. (Sk.! Fries. Roslätt. Ag.) *Har sällan mer än 1—3 blr.*

4 *minimum L.* blomskaften greniga med åtskilda skärmblad; foderbladen spetsade glatta; rotbladen 2ne, jemnbreda. ♃ 5. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 494. Fl. D. 1331. Odl. (Sk.—Gestr.—N. Trondh.) *Skärmbl. och blomskaft äro i kanterna något ludna; blr. 4—10. Är Tyskarnes O. Stenbergii.*

† 5 *umbellatum L.* blrna i nästan jemnhög qvast; blomskaften längre än skärmen; 3ne strängar äggrunda, hvarannan smalare. ♃ 5. e. l. hv. bl. Fig.

Sv. B. 388. Fl. D. 1266. r. Odl. (Gefle, Skansholmen förvildad. m. fl. st.)

† 6 *nutans L.* blrna i klase hängande åt en sida; strängarne utvidgade intill hvarandra i klockform; hvarannan längre, tvåflikig. ♃ 5. e. l. (odl.) hv. bl. Fig. Fl. D. 912. r. Skugg. st. (Stundom förvildad i de södra prov.) *Blåna stora.*

172 Narthesium 1 *ossifragum Sm.* hela vexten utom ståndarne glatt. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 489. Fl. D. 42. Torf. k. (Sml. Hall. VG. Jtl. Lpl.)

173 Anthericum 1 *Liliago L.* stängeln enkel; bl. kronan platt med nedböjd pistill; bladen glatta, smalt jemnbreda. Willd. ♃ 6. e. t. hv. bl. Fig. Sv. B. 403. Fl. D. 616. r. (Sk. Maltesholm, Bärestad, samt Wä L. mellan Sunnersjö och Everöd; *Assens*. Roth. Wik i Sk. äfven i Rafunda. Fries!)

2 *ramosum L.* stängeln grenig; blr. meränd. ensamma; platta; med rak pistill; bladen platta jemnbreda. ♃ 7. e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 1157. r. Torra st. (Sk. L. Ö.! G.!—N. på Johnsknuden.)

174 Fritillaria 1 *Meleagris L.* alla bladen skiftevisa, jemnbreda rännformiga; stjelken meränd. enblommig. Willd. ♃ 5, 6. e. l. Fig. Sv. B. 376. Fl. D. 972. r. Fukt. Äng. (Upsala Kungsäng; Gefle nära Sockerbruket; Stockh. nära Pungpinan. — N. Christiania Fl. D.) *Var. med hvita och bruna, damspelsrutiga, lutande blr.*

† 175. Lilium 1 *Martagon L.* bladen i krans, äggrundt lancettlika; blrna nedböjda med tillbaka

rullade blad. ♃ 6. e. l. (odl.) r. bl. Fig. Sv. B. 381. r. odl. (Här och der förvildad) *Sv. Krollilja.*

† 2. *bulbiferum L.* bladen strödda; blrna klocklike, upprätta, invändigt sträfprickiga. ♃ 6, 7. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 398. r. Odl. (Sml. Aspön L. Fa. 11) *Har bruna lökar i bladvecken. — Sv. Gula Liljor.*

† 176 Tulipa 1 *sylvestris L.* stjelken glatt, enblommig, blomman lutande, foderbladen jemte strängarne vid basen småludna; stjelkbladen smalt lancettlika. ♃ 6. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 202. Fl. D. 375. r. odl. (Sk. Hall. och i g:la Träg. förvildad).

177 Acorus 1 *Calamus L.* bladet svärdlikt ganska långt utdraget ofvan om blomkotten. ♃ 7, 8. e. l. gr. bl. Fig. Sv. B. 100. Fl. D. 1158 Str. (Sk.—Upl. N. Toten.) *Sv. Calmus.*

178 Calla 1 *palustris L.* blomkotten aflång, med platt bl.hölsa; bladen hjertlika. ♃ 6. e. l. hv. hölsa. Fig. Sv. B. 39. Kärr. (Sk. — Lpl. — N. Nordl.)

179 Juncus. † Arter med *mångfröigt* fröhus (blad inga, eller ganska smala, glatta)

* Strået *bart*, blott med några fjäll vid basen.

1 *arcticus Willd.* blommorna 5—12 hopgyttrade, nästan utan skaft på sidan, nära toppen af strået; mogna fröhuset något längre än blomfodret, trubbadt. ♃ e. t. Fig. Sv. B. 479 n. 5. Fl. D. 1095. Fjv. I. II. (Lpl. Lul. Qvickjock! — N. Finnm.) *Stråspetsen ofvan blomhufv. 1 — 2½ tum lång; blrna dubb. större än hos följ.— J conglom. β L.*

2 *conglomeratus L.* blrna ganska många, hopgyttrade, nästan utan skaft på sidan af strået; mogna fröhusen nästan intryckta i spetsen, icke längre än

bl.fodret. ♃ 7. e. l. Fig. Sv. B. 479. n. 2. Fl. D. 1094 Dik. (Sk. — Hels. — N. Trondh.) *Stråets topp 4 — 6 t.*

5 *effusus L.* blrna i dubbelt sammansatt, utbredd vippa, på sidan af strået; fröhusen som föreg., strået upprätt styft. ♃ 7. e. l. Fig. Sv. B. 479 n. 1. Fl. D. 1096. Dik. (Sk. — Lpl.)

4 *balticus Willd.* blrna på sidan af strået, i vippa af 3—4 oliklånga mångblommiga skaft, fröhuset spetsigt, nästan längre än blomfodret, strået slätt eller otydl. finstrimmigt. ♃ 7. e. l. Fig. Hafstr. (Sk. VB. — N. Nordl) *Stråtoppen blir ofta, då den vissnar, plattad, brunfläckig.— J. glaucus Wg. Fl. L.*

5 *glaucus Ehrh.* blrna som föreg. bl. skaften 5—9, mångblommiga; fröhuset spetsigt, kortare än blomfodret; strået hvassstrimmigt, blågrått. ♃ 7, e. t. Fig. Sv. B 479 n. 3. Fl. D. 1159. r. Hfstr. (Skåne Fries!) *Blrna dubbelt minre än hos föregående.*

6 *filiformis L.* blrna i gles, nästan enkel vippa, midt på det trådlika lutande strået; fröhuset nästan klotrundt, kortare än blomfodret. ♃ 7. e. l. Fig. Sv. B. 479. n. 4. Fl. D. 1207. Str. (Lpl.—Sk.) *Blrna oftast på midten af strået, beständigt gröna.*

7 *squarrosus L.* bl.vippan i toppen, med oliklånga blomskaft; bladen kölade sylformigt borstlika. ♃ 7. e. l. — β *glomeratus*: bl.vippan tätare, med hopgyttrade blommor, tjockare mera utsperrade blad. Fig. Fl. D. 430. r. Kärr. (Smol. och Lpl. L. VG. β Jämtl. Fjäll H.) *Styft gräs.*

** strået *bladigt*, med ledade blad (hos n. 10 och 12 minre tydligt. Fröhuset enrummigt.)

8 *obtusiflorus Ehrh. Sm.* strået upprätt, ganska styft med 1—2 trinda blad; bl.vippan liten med styfva utsperrade grenar och tillbakaböjda blomskaft; blrna hopgyttrade med trubbiga blomfoderblad af det spetsiga fröhusets längd. ♃ e. t. Fig. E. B. 2144. r. Kärr. (Gottl. ½ mil från St. Görans capell) *Strået 4—5 qvart. högt, vid basen slidförande; blomvippan 2, sällan 3 tum i diameter, 2—3 tum lång; blr. och fröhus små; stjelkblad 6—10 tum långa, tätt ledade, styfva. Är J. acutus. Wahl. Fl. Gottl. Roten hos denna och de följande krypande.*

9 *rariflorus Hn.* strået upprätt; bl.vippan med utdragna, utstående grenar, upprätta blomskaft med 2—4 hopgyttrade blr.; blomfodren trubbiga, kortare än det spetsiga fröhuset. ♃ 7, 8. e. l. — β *obtusatus:* med trubbiga fröhus, större blr. Fig. Fl. D. 1097? Vid vatten (Stockh. på sjöstränderna. β Lul. Lpm.) *Mjukt fothögt gräs, hvartannat bl.foderblad med rundad topp; trinda blad; har ljusare blr. än de 2 följande — J. obtusiflorus Gaudin och förmodl. Ehrh.*

10 *alpestris Hn.* strået upprätt; bladen strimiga, bl.hufvuden i vippa mångblommiga, med raka blomskaft; blomfodren trubbiga, kortare än fröhuset. ♃ e. t. Fig. Fjv. (Quickjock Læstad!) *Är nära föreg., men har enklare vippa 6—10 mörkbruna blr. i hufvudet. Bladen otydligt ledade.*

11 *acutiflorus Ehrh.* strået uppstigande, bl.vippan med utdragna utstående grenar och blomskaft, merändels med många hopgyttrade blr.; blomfodren spetsiga, kortare än det spetsiga fröhuset. ♃ 7, 8.

ε. l. Var. obeskrifligt. De utmärktaste formerna äro — α: nästan nedliggande, 6—8 tums, styft strå, månghlommiga blomhufvud. *J. lampocarpus Sm.* — β: nästan rakt, 2—3 tot högt strå. *J. atratus Bess.* — γ: spensligt strå, utbredd bl. vippa. — δ: krypande rotslående eller flytande strå, hårfina blad, bl.gyttring i bladvecken. Var. *fluitans* Wg. — ε: bredbladiga blomhufvud. Var. *prolifera* o. s. v. Fig. α E. B. 2143. γ E. B. 258. δ Fl. D. 877. v. Vatt. (Sk. — Lpl. β på Hafsstr. δ i grundt vatten) *Bladen plattade.* — *J. sylvaticus Willd.*

12 *uliginosus Sm.* strået slakt, med lök vid roten; blomhufvud nästan oskaftade, af 2—8 femnhöga blr.; blomfoder af det trubbiga fröhusets längd. ♃ 7. e. l. — β *prolifer*: med små trådlika blad i blomgyttringen. *J. verticillatus. Willd.* Fig. Fl. D. 1099. och 817. Vatten. (Sk.—VB.— β ÖG.) *Sällan mer än fingerhög vext, med fina otydl. ledade blad, stjelkbladet störst; bl.hufv. oftast ett i toppen, ett på sidan, sällan i grenig vippa.* — *α är J. affinis Gaud. Hit höra äfven J. supinus Roth, och J. alpinus Pers.*

* * * Strået bladigt, blad *utan* leder.

13 *trifidus L.* strået nedtill bart, i toppen trebladigt med 1—4 blr. hopgyttrade i öfversta bladvecket. ♃ 7. e. l. Fig. Fl. D. 107. Fjv. II. (Lpl.—Dal.) *Strået fint, vid basen omgifvet af fjäll, af hvilka det öfversta stundom har bladämne.*

14 *bulbosus L.* strået nedtill bladigt, bladen trådsmala rännformiga; blomvippan sammansatt; fröhusen nästan klotrunda längre än blomfodret. ♃ 7. e. l. — β *bottnicus*: större blr. n. spetsiga fröhus.

Fig. Fl. D. 431. β Wg. Fl. L. t. V. a. (Sk.—VB. Jtl. β Häfsstr. —N. Trondh.) *Var. obeskr. från 3 tums till alns höjd, med trubbiga och något spetsiga fröhus; hos β är roten i synnerhet tydligen krypande J. bottnicus Wg. Fl. L.*

15 *bufonius L.* strået klynnedeldt (hos β enkelt), med ensamma oskaftade blr. i toppen och på sidorna af grenarne; bladen trådsmala rännformiga; fröhuset aflångt, trubbigt, kortare än blomfodret. ⊙ 7. e. l. — β *pumilus*: odeld, hårfina blad och strå. Fig. Fl. D. 1098. a. Våta st. (Sk.—Lpl.)

16 *capitatus Weig.* strået enkelt, nedtill bladigt, med blomhufvud i toppen; skärm- och blomfoderbladen sylspetsade, längre än det trubbiga fröhuset. ⊙ 7. e. t. Fig. Cav. ic. t. 296. f. 2. r. Våt sand. (Sk. Christianstad! Blekinge ¼ mil söder om Christianopel!) 2—4 *tum hög, blomhufvud med 3—8 blr., och skärm, af hvilka ett merändels är längre än bl.hufvudet, hvilket n. alltid är ensamt.*

17 *biglumis L.* strået nedtill bladigt, i toppen med 1—2 blr. inom ett syllikt skärm; blrna kortare än skärmet; blomfoderbladen trubbiga, kortare än det aflånga tvärbuggna fröhuset ♃ 7. e. l. Fig. Sv. B. 497. f. 2. Fl. D. 120. Fjv. II, III. (Lpl. — Jtl.) *Blomfod. brunt, fröhuset gult med bruna kanter.*

18 *triglumis L.* strået nedtill bladigt, med syllika blad; blomhufvudet längre än de äggrunda skärmbladen; merändels treblommigt; blomfoderbladen kortare än det något spetsiga fröhuset. ♃ 6. e. l. Fig. Sv. B. 497. f. 3. Fl. D. 132. Fjv. I. (Lpl.—Jtl.) *Blrna gula, blomskärm och fröhus bruna.*

19 *stygius L.* strået trådsmalt, abladigt, slakt; bladen trådlika; blomhufvud. 1—2, 2—5blommiga; fröhusen stora, spetsiga, längre än det spetsade bl.fodret. ♃ 6. e. t. Fig. Sv. B. 497. f. 1. r. K. (Lpl! VB! U. VG!) *Har ljusa skärm och fröhus, som äro enrummiga.*

20 *castaneus Sm.* strået styft, nedtill flerbladigt; bladen bredt syllika rännformiga; blomhufvud merändels 2ne mångblommiga; fröhusen stora spetsiga, längre än de spetsiga blomfoderbladen. ♃ 6. e. l. Fig. Fl. D. 1332. r. Våta st. (Jtl. Åreskutan, Alsen.—N. Bosböen, Uldahl enl. Horn.) *Har svartbruna blomhufvud.*

†† Arter med trefröigt, enrummigt fröhus; bladen hos alla platta — *Luzula Decand.*

21 *spicatus L.* blrna i grenigt lutande ax; blomfoderbladens spetsar utdragna, genomskinliga. ♃ 7. e. l. Fig. L. Fl. L. t. X f. 4. Fl. D. 670. Fjv. II. (Lpl.—Jtl.) *Bladen håriga smala.*

22 *campestris L.* axen äggrunda mångblommiga, i flock, med bladlika skärm; bl.foderbladen sylspetsade längre än fröhuset; bladen platta håriga. ♃ 6, 7. e. l. — β *pallescens*: med mera utsperrade skaft, ljusa ax. *J. pallesc.* Wg. Fig. Fl. D. 1235, 1333. β L. Fl. L. t. X f. 2. Å. o. Sk. (Sk.—Lpl.)

23 *arcuatus Wg.* axen rundade fåblommiga, i flock, med hårfina nedåt böjda skaft; blomskärmen korta fjällika i toppen håriga; bladen rännformiga syllika småhåriga. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Wahl. Fl. Lap. t. IV. Fjv. V — III. (Lpl.—Jtl.) *Blomhufv. 4—5blommiga.*

24 *spadiceus All.* blomvippan med utdragna olikl̊ånga, slutl. båglikt böjda, mångblommiga grenar och korta fjällika, i toppen hårfint klufna skärm; blomskaften en —treblommiga, bladen nästan lancettlika glatta, strået upptill bart. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Scheuchz. Agr. Prod. t. VI. Fjv. III. (Lpl.—Jtl.) *Har svartbruna ogenomskinl. blomfoder; stundom hår vid bladslidornas öppning.*

25 *parviflorus Ehrh.* blomvippan som föreg.; blomskärmen utan hår; bladen nästan lancettlika glatta; strået bladigt ända upp. ♃ 7. e. t. Fig. r. Fjv. I, II. (Torneå Lpm. Wg. Quickjock Læstad.) *Har minre och blekare blr. än föregående.*

26 *pilosus L.* bl.vippan grenig, med utsperrade, ofta nedböjda, enblommiga skaft; fröhuset nästan spetsigt, längre än bl.fodret, bladen lancettlika håriga. ♃ 4, 5. e. l. Fig. Sv. B. 444. Fl. D. 441. a. Sk. (Sk.—Lpl.)

27 *maximus Willd.* bl.vippan dubbelt sammansatt; blomfodrets fjäll borstspetsade, af fröhusets längd; bladen breda, håriga. Bess. ♃ 5. Fig. Skog. (Hall. Fries. se Fl. Hall.—N. Horn.) *Blomskaften 3blommiga, enl. Wg. och Willd. Fig. Fl. D. 441 hörer enl. Hornem. till denna.*

180 Berberis 1 *vulgaris L.* blomklasarne enkla hängande; kronbladen trubbiga; bladen omv. äggrunda taggsågade. ♄ 6. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 24. Fl. D. 904. Back. (Sk.—Gestr. — N. Christiania) *Buske. — Sv. Berberis.*

181 Peplis 1 *Portula L.* blrna oftast utan kronblad; bladen omvändt äggrunda. Sm. ☉ 7, 8. e. l.

r. bl. Fig. Fl. D. 64. r. Vät. st. (Sk.—Hels. —N.) *Små blr. i bladvecken. Bladen stundom spadlika.*

3. TRIGYNIA.

182 Rumex. † Tvåbyggare (med pil- eller spjutlika blad).

1 *Acetosa L.* de nedre bladen aflånga—äggrunda pillika, de öfre nästan jemnbreda, bladflikarne raka. ♃ 7. e. l. — *α vulgaris*: med lancettlika blad. — *β alpina*: med äggrunda pillika blad. Fig. Sv. B. 190. a. Å. (Sk.—Lpl.) *B. R. arifolius Bess.? Sv. Ängsyra.*

2 *Acetosella L.* bladen lancettlikt spjutlika, med helbräddade flikar. ♃ 7. e. l. Fig. Fl. D. 1161. Back. (Sk. — Lpl.) *Var. knappt finger hög, stund. med nästan hela jemnbreda blad.*

† † Samkönade; med grynbärande fruktfoder (kronblad).

3 *maritimus L.* blomkransarne tättsittande, alla fruktfodren grynbärande, utdraget triangelformiga, i brädden tandade med borstlika tänder längre än skalens diameter; bladen n. jemnbreda. ⊙ Willd. ♃ Sm. 7, 8. e. l. Fig. Fl. D. 1208. Hafsstr. Sjöstr. (Sk.—Bbl. U. Göttl.—N. Romsd.)

4 *palustris Sm.* blomkransarne åtskilda; alla fruktfodr. grynbärande, triangelformigt lancettlika, med syllika tänder kortare än skalens diam., bladen smalt lancettlika. ♃ 7, 8. e. t. Fig. E. B. 1932. r. V. (Från flere ej anteckn. ställen i Sv. älv. Gefle, Bråbänken.) *Liknar föreg.*

5 *crispus L. Sm.* fruktfodren hjertlika, grynb. helbräddade; blomklasarne tätblomstriga nästan upprätta; bladen lancettlika spetsiga vågiga. ♃ 7. e. l. Fig. E. B. 1998. Å. (Sk.—Gestr.) *Ena skalgrynet stort, det tredje ofta omärkligt.*

6 *Nemolapathum L.* fruktfodren aflånga, alla grofgryniga, helbräddade; blomklasarne utsperrade, med åtskilda kransar; bladen lancettlika, de nedre med hjertlik basis. ♃ 7. e. t. Fig. r. Gat. (Linköping; Sk. etc.) *R. sanguineus synes höra hit.*

7 *Hydrolapathum Ehrh.* fruktfodren triangelformiga utdragna, alla grynb. helbräddade; grenarne tätblomstriga nästan upprätta; alla bladen lancettlika platta. ♃ 7. e. l. Fig. Str. (Sk. — U.) 2—3 *alnar hög stjelk; rotbladen* 1—2 *fot långa, spetsade åt båda ändar, grågröna. — Rumex aquaticus Eng. B.*

8 *acutus L.* fruktfodren som föreg. otydl. småtandade, blomkl. som föreg. rotbladen äggrunda meränd. spetsiga. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Sv. B. 161. (rotbl. för smala). Str. (Stockh. på Gungflorna omkr. Fateburen) *Fullkoml. lik föreg. utom i bladen, som äro hjertlikt äggrunda, ofta* 1½ *fot långa,* 4—6 *tum breda.*

9 *conspersus Hn.* fodren hjertlika, något spetsade, småtandade, ett enda grynbärande; bl.klasarne bladlösa o. upprätta, längre än bladen; rotbladen hjertlikt aflånga spetsade, de öfversta lancettlika. ♃ 7, 8. e. l. Fig. r. Str. (U. Leufsta bruk vid kalkugnen bland R. aquat.) *Stjelken manshög rödfläckig skiljer sig från R. sanguineus Sm. och, R.*

acutus genom sina breda fruktfoder; från R. aquat. genom grynbärande fruktfoderskal med hjertlik basis.

10 *obtusifolius L.* fruktfodren utdragna, alla grynb. groftandade; blomklasarne utbojda med bredt lancettlika blad vid nedra kransarne; de öfriga bladen hjertlika. ♃ 7. e. l. — β *macrophyllus*: stjelkbladen tunna fotlånga hjertlika, spetsiga. Fig α Fl. D. 1335. Fukt. st. (Sk. Gestr. β vid Leufsta Bruk.) *Smiths och Bess. obtusifol. passar ej väl i anseende till de raka bl.klasarne m. m. Figg. i Eng. B. bestämma ingenting.*

††† Fruktfodren med otvdl. eller *inga* gryn (bara).

11 *domesticus Hn.* fruktfodren rundadt hjertlika, bara, helbräddade; alla bladen lancettlika vågiga. ♃ 7, 8. e. l. — β *rotundus*: enkel stjek, nästan cirkelrunda fr.foder. Fig. a. Byar. Gat. (Sk.—Lpl.) *Förbland. med R. crispus, hvilken är minre allmän. R. aquaticus β crispatus Wg. Fl. L.*

12 *aquaticus L.* fruktfodren äggrunda med tvär basis, trubbiga, bara, helbräddade; blomklasarne nästan upprätta tätblomstriga, rotbladen viggformigt hjertlika, bl.vippans äggrundt lancettlika. ♃ 7. e. l. Fig. Sv. B. 209. r. Stränd. etc. (Sk.—Gestr. Lpl. Wg.) 2—3 *alnar hög; rotbladen stora, stundom med röd ryggnerv.*

Anm. R. *scutatus med blåaktiga, hjertlikt pillika blad skall vexa vid Wadstena kloster. R. Patientia L. och R. nemorosus Willd. tror jag mig äfven hafva vilda, men ej i nog utbildadt tillstånd, att kunna med säkerhet bestämmas.*

183 Polygonum † Pistiller 2 (ofta nedtill hopvexta.)

1 *amphibium L.* blomaxet bredt aflångt; stånd. 5. ♃ 7, 8. e. l. ljusr. bl. — α *aqvaticum*: stånd. längre, pist. icke längre än kronan; stjelk och blad flytande glatta. — β *terrestre*: stånd. kortare, pist. längre än kronan; stjelk upprätt, blad på undre sidan brunludna. — Fig. Fl. D. 282. a. i, — β nära vatten (Sk. — Gestr.) *Utan flera godkända författares försäkran, att öfvergångar finnas, hade jag skilt dessa afarter.*

2 *Persicaria Willd.* axen smalt aflånga med glatta skaft; 6 stånd.; ledstiplerna i kanten håriga; frön med jemna sidor. ⊙ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 702. E. B. 756. Våt. st. (Sk. — U.) *Har lancettlika, smalare blad än följande.*

3 *lapathifolium Willd.* axen bredt aflånga med sträfprickiga skaft; 6 stånd.; ledstiplerna utan hår i kanten; frön på båda sidor intryckta. ⊙ 7, 8. e. l. gulbleka sällan r. blr. — β *incanum*: bladen på undre sidan silkeshåriga. *P. incanum Willd.* Fig. E. B. 1382. a. Odl. (Sk — Lpl.) *Bladen äggrundt lancettlika. Är P. Persicaria L. Fl. Su.*

4 *minus Hoffm.* axen jemnbreda glesa, stånd. 6; stiften hopvexta, föga mer än deras märken åtskilda; bladen jemnbredt lancettlika. ⊙ 8, 9. e. l. r. bl. Fig. E. B. 1043. Våta st. (Sk. — Gestr.). *Har nästan ingen smak. Någon med äggrunda blad, som en del auctorer anföra, har jag aldrig sett.*

5 *Hydropiper L.* axen jemnbreda, glest slaka; stånd. 6; stift vid basen endast hopvexta; bladen något

bredt lancettlika. ⊙ 8. 9. e. l. bleka blr. Fig. Sv. B. 424. Fl. D. 1576. Dik. (Sk.—Hels.—Jemtl.) *Har en brännande smak.*

† † Pistiller 3.

6 *Bistorta L.* stjelken enkel, med ett enda äggformigt aflångt ax; stånd. meränd. 8; bladen äggrunda med tvärhuggen basis, vågiga, nedlöpande på skaftet. ♃ 6, 7. e. r. Fig. Fl. D. 421. r. Våta Äng. (Skåne!)

7 *viviparum L.* stjelken enkel med ett enda lancettlikt ax; stånd. 8; bladen åt båda ändar spetsiga, med tillbakavikna kanter. ♃ 6. e. l. hv. hos β röda blr. — β *alpinum*: med breda, nästan ovala blad. Wg. Fig. Sv. B. 336. Fl. D. 13. Äng. (Lpl.—Sk.) *Axet blommar först nedtill; sätter små lökar i stället för frö.*

8 *aviculare L.* stjelken nedliggande, ganska grenig, med sargade stipler, kortare än stjelkleden; blrna i bladvecken med 8 st.; bladen lancettlika ådriga. M. B. ⊙ 5—10. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 406. Fl. D. 803. a. Gård. (Sk.—Lpl.) *Var. obeskrift.*

†9 *Fagopyrum L.* stjelken utan taggar, upprätt; bladen pilformigt hjertlika; fröns kanter släta. Willd. ⊙ 7, 8. e. l. rödl. bl. Fig. E. B 1044. Åkr. (Sk.—U.) *Förvildad; stjelken krokig, fröns kanter icke tandade eller hinnaktiga.*

10 *Convolvulus L.* stjelken slingrande; bladen hjertlikt pillika, spetsade; stånd. 8; bl.fodrens rygg trubbig, slät, ej hinnaktig. ⊙ 7. e. l. Fig. Fl. D. 744. r. Åkr. (Sk.—Lpl.) *Blomskaft kortare än blomman.*

11 *dumetorum L.* stjelken slingrande; blad som föreg.; stånd. 8; bl.fodrens rygg hinnvingad. ☽ 7. e. l. Fig. Fl. D. 756. Bergsback. (Sk.—U.—N.) *Blomskaft af blommans längd.*

184 Triglochin 1 *palustre L.* märken 3; fröhusen trerummiga, nästan jemnbreda med smalare basis. ♃ 7. e. l. Fig. Sv. B. 111. a. Kärrä. (Sk.—Lpl.) *Roten trådig och fjällig, stängeln bar; nästan borstlika blad.*

2 *maritimum L.* märken 6; fröhusen 6rummiga, äggrunda fårade. Willd. ♃ 6, 8. e. l. Fig. Sv. B. 112. Fl. D. 306. Hafsstr. och flere st. (Sk. — VB. Mäl. Munsön. Upsala Kungsäng. — N.) *Bladen groft trådlika.*

185 Scheuchzeria 1 *palustris.* ♃ 5, 6. e. l. Fig. L. Fl. L. t. X. Fl. D. 76. Sanka k. (Sk. — Lpl.) *Bladen syllika.*

186 Tofieldia 1 *palustris Sm.* blomskaften försedda med lancettlika skärm; blomfodret tätt under kronan; fruktens stift syllika. ♃ 6. e. t. g. bl. Fig. Sv. B. 482. f. 2. r. Sump. mark. (G!) *Dubbelt större än följ. — Antheric. calyculatum α L. Narthecium etc. hos andra.*

2 *borealis Wg.* blomskaften bara, med det 3klufna, från kronan aflägsnade blomfodret till skärm; fruktens stift ganska kort. ♃ 6, 7. e. l. hv.gula blr. Fig. Sv. B. 482. f. 1. Fl. D. 36. Fjv. I. (Lpl.—Herj.) *Fruktens stift obetydliga. — Antheric. calycul. β L.*

491 Veratrum 1 *album L.* bl.klasen glatt, blommorna oskaftade spetsiga; bladen något veckiga.

Wg. ♃ 8 Fig. Fl. D. 1120. Fl. N. 2. t. 1. Fjr. (N. Finnm.) *Flere fot hög. Har äfven ♂ blr.*

5. POLYGYNIA.

187 ALISMA 1 *ranunculoides* L. bladen smalt lancettlika spetsade; frukten klotrund med utsperrade spetsiga fröhus. ♃ e. t. viol. bl. Fig. Fl. D. 122. r. Vatt. (G Vible kalkugn, Rosén! Ö.) *Stängeln med långa blomskaft i krans.*

2 *Plantago* L. bladen äggrunda (hos ♀ lancettl.) spetsiga, frukten halfrund med upprätta kantiga trubbiga fröhus. ♃ 7. e. l. hv. bl. — β *fluitans*: bladen lancettlika flytande. Fig. Sv. B. 440. Fl. D. 561. a. V. (Sk. — Lpl. β Umeå på en äng vid Ån. Stenb.)

43 *natans* L. bladen elliptiska trubbiga; blomskaften ensamma; fröhusen strimmiga. ♃ 7, 8. e. t. (Utl.) hv. bl. Fig. Fl. D. 1573. r. Vatten. (Vid vägen mellan Stockh. och Upsala L.; sedermera ej funnen i Sv.) *Förmodligen är föregåendes var. β tagen för denna.*

7 *Klassen.*

HEPTANDRIA.

1. MONOGYNIA. Pist. 1.

188 Trientalis *L.* Blomfoder och bl.krona 7-(stund. 6.) bladiga, reguliera, platta. Fröhus torrt, bärlikt, enrummigt. — N. F. *Primulaceae J. Rotaceae L.*

2. POLYGYNIA Pist. många.

(*Sempervivum.*)

1. MONOGYNIA.

188 Trientalis 1 *europaea L.* ♃? 5. 6. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 84. Skog. (Sk.—Lpl.) *Blad i krans, 1—2blom. stjelk.*

8 *Klassen.*

OCTANDRIA.

1. MONOGYNIA. Pist. 1.

189 *Daphne L.* Blomfoder o. Bl.krona trattlik, 4-klufven. Fr. saftig stenfrukt med en nöt. — N. F. *Daphnoideae J. Vepreculae L.*

190 Vaccinium *L.* Bl.foder och bl.kr. 4- (stundom 5-) tandade ofvanpå fruktämnet. Frukt: bär. — N. F. *Ericae J. Bicornes L.*

191 Oxycoccus *Pers.* Fodr 4tandadt. Krona 4-deld, med tillbakaböjda flikar, ofvanpå fruktämnet. Frukt: bär. (Stånd. jemnbreda, tvåklufna) — N. F. *som föregående.*

192 Erica *L.* Blomfoder, kort, 4deldt (stund. 5—6d.). Blomkrona 4tandad, ofvanpå fruktämnet. Fröhus med sidoskalens kanter invikna till skiljeväggar. — N. F. *som föreg.* — Anm. *Kronan hos de Scand. äggformig.*

193 Calluna *De Cand.* Bl.fodr. dubbelt, det yttre kort, 4—6bladigt; det inre 4deldt, längre än den djupt 4klufna bl.kronan (färgadt), ofvan

på fruktämnet. (Fröhus med skiljeväggar fästade vid centralfästet. Willd.) — N. F. *som föregående.*

Anm. *Det yttre blomfodrets blad äro 4 yttre, gröna, samt oftast tvänne inre till en del färgade.*

194 Epilobium *L.* Blomfodr. djupt 4klufvet. Bl. kr. 4bladig ofvanpå fruktämnet. Fröh. skidformigt, 4rummigt. Frön med fjun. (Stånd.knapp. aflånga.) — N. F. *Onagrae J. Calycanthemae L.*

195 Oenothera *L.* Bl.fod. bl.kr. och fröh. som föreg. Frön utan fjun. (Hanknapp. aflånga jemnbreda.) — N. F. *som föreg.*

596 Acer *L.* Bl.fodr. 5klufvet. Bl.kr. 5bladig. Fröhusen vingade af 2, enfröiga rum.—N. F. *Acera J. Trihilatae L.*

(*Monotropa.*)

2. DIGYNIA. Pist. 2.

197 Chrysosplenium *L.* Blomfoder 4klufvet, invändigt färgadt. Blomkrona o. Frukt 2skaligt, mångfröigt fröhus, med utsperrade stift.— N. F. *Saxifragae J. Succulentae L.*

(*Acer.*)

3. TRIGYNIA. Pist. 3.

(*Polygona.*)

4. TETRAGYNIA Pist. 4.

198 Adoxa *L.* Blomfoder tvåklufvet, under fruktämnet. Blomkronan 4—5klufven, ofvanpå fruktämnet. Frukt bärlikt, 4—5rummigt fröhus. — N. F. *Saxifragae J. Succulentae L.*

199 Paris *L.* Foder 4bladigt, större än den 4bladiga kronan. Fr. 4rummigt bär. — N. F. *Asparagoideae J. Sarmentaceae L.*

200 Elatine *L.* Foder 4deldt, icke större än den 4bladiga kronan. Frukt 4rummigt fröhus. — N. F. *Caryophylleae J. Inundatae L.*

5. PENTA — POLYGYNIA.

5-många Pist.

(*Rhodiola. Sempervivum.*)

---

1. MONOGYNIA.

189 Daphne 1 *Mezereum L.* blommorna 3—4 tillsammans i gyttringar på den nakna stjelkens sidor. ♄ 4. 5. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 7. Fl. D. 268. Fukt. (Sk.—Lpl.) *De lancettlika bladen framkomma efter blomningen. Bären röda, giftiga.* —*Sv. Källarhals.*

190 Vaccinium 1 *Vitis Idaea L.* blomklasarne i toppen, lutande; bladen omvändt äggrunda fint

naggade, under prickiga. ♄ 5. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 116. Fl. D. 40. a. Skog. (Sk.—Lpl.) *Sv. Lingon.* — *N. Tyttebär.*

2 *Myrtillus L.* blomskaften i bladvecken, enblommiga; bladen äggrunda sågade n. glatta: stjelken kantig. ♄ 5. e. l. Fig. Sv. B. 163. Fl. D. 974. a. Skog. (Sk. - Lpl.) *Sv. Blåbär.*

3 *uliginosum L.* blomskaften i bladvecken enblommiga; bladen omv. äggrunda, helbräddade, merändels trubbiga. ♄ 5. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 331. Fl. D. 231. Skog. (Sk.—Lpl.) Sv. *Odon el. uddbär.* —

Anm. 2 *och* 3 *var. med 5flikig krona och* 10 *Stånd.*

191 Oxycoccus 1 *palustris Pers.* bladen äggrunda helbräddade, med tillbakaböjda kanter; stjelken trådlik krypande glatt. ♄ e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 12. Fl. D. 80. Moss-kärr. (Sk.—Lpl.) *Sv. Tranbär.*

192 Erica 1 *Tetralix L.* ståndarnes knappar tvåsporrade, blomkronorna äggformiga, kortskaftade i hufvud; bladen 4 i kransen, jemte blomfodret glandelhåriga. ♄ 8. e. t. rödl. bl. Fig. Sv. B. 439. Fl. D. 81. Kärr. (Sk. — Boh. — Trondh.)

*2 *cinerea L.* knapparne tvåsporrade; kronorna äggformiga, med utskjutande knopplika märken; bladen 3 i kransen, i brädden fint sträfhåriga; blomfodren n. glatta. ♄ 7, 8. e. t. (Utl.) b. bl. Fig. Fl. D. 38. r. Back. (N. omkring Bergen, ömnig vid Evindvig; Steensund och Huusöen på klippor och torra höjder.)

193 Calluna 1 *Erica DeCand.* blrna i ensidig klase, bladen motsatta, med pilformig basis. ♄ 8.

e. l. r. ell. hv. bl. Fig. Sv. B. 53. Fl. D. 677. s. Hedar. (Sk.—Lpl.) *Grenarne 4kantiga. Bladen merändels glatta. — Erica vulg. L. Sv. Ljung.*

194 Epilobium. † blommorna *irreguliera*; ståndarne nedböjda.

1 *angustifolium* L. bladen strödda, smalt lancettlika, vinkelrätt ådriga; blomklasen mångblommig. ♃ 7. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 130. Fl. D. 289. Back. (Sk.—Lpl.) *Oftast mans hög.*

† † Bl. reguliera; märket *odeldt.*

2 *roseum* Schreb. bladen skaftade, äggrundt lancettlika, glest småsågade, bladskaftens nedlöpande kanter bildande 2—4 kanter på den upptill småludna stjelken; skidorna småludna. ♃ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. E. B. 963. r. Fukt. (Sk.—Ups. Stockholm vid Skanstull.)

3 *alpinum* L. märket klubblikt; bladen aflånga—äggrunda kortskaftade; stjelken trind, på tvänne sidor hårig. ♃ 6, 7. e. l. — α: *pumilum*: bladen n. helbräddade, stjelken kulliggande, 1—2blommig.—β *fontanum*: Wg. bladen småtandade, stielken n. upprätt. Fig. Fl. D. 322. E. B. 2000. Fjv. III—I. (Lpl.—Jtl.) *β som är E. alsinaefolium E. B. 2000, och E. alpestre Schmidt, är ofta 8—11 tum hög, med stundom äggrunda blad. α, till hvilken hörer Fl. D. 1387 (E. nutans), är från 1—4 tum lång.*

4 *palustre* L. bladen oskaftade lancettlika — jemnbreda, helbräddade (hos β)— småtandade; stjelken n. trind, finluden; skidorna småludna. ♃ 7. e. l. r. bl. — α: skidorna 2—3 gånger längre än de utdragna skaften. — β *virgatum*: skidorna 8—10

gr. längre än de korta skaften. *E. virgatum Fr.* γ *laponicum*: bladen jemnbreda, trubbiga, utan ådror, finludna Wg. Fig. Fl. D. 1574 (blr för stora). Str. (Sk. —Lpl. β Sk. Hall. Sml. γ Lpl.—Jtl.) *Stjelken stundom omärkl. kantig, af samma orsak som Ep. rosei. Utom storleken, som är ganska omvexlande, finner förf. ingen annan skilnad hos Friesiska exemplar af β än den uppgifna. Denna afart, som utgör öfvergången till följ. fås äfven vid Stockholm, men blott 4—7 tum hög, med n. helbräddade blad. Skidskaftens längd är ej constant.*

5 *tetragonum L.* bladen oskaftade lancettlika naggtandade glatta; stjelken 4kantig glatt; skidorna yngre finludna, slutl. n. glatta. ♃ 7. e. t. r. bl. Fig. Fl. D. 1029. r. Fukt. (Sk! Hall. ÖG. Rosl. vid Hargsbruk! etc. — N) 2—3 *qu. hög, föga grenig.*

† † † Bl. reguliera; märket slutl. *4deldt.*

6 *pubescens Roth*: stjelkbladen oskaftade lancettlika fint naggsågade, öfver allt finludna; stjelken trind enkel småluden. ♃ 7, 8 e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 347. r. Fukt. (Sk.—U. G.) *Märket delbart; skidorna med 4 glatta ränder; de lägsta bladen skaftade.—E. parviflorum Schreb. E. hirsutum L. Fl. Su.*

7 *hirsutum L.* bladen oskaftade lancettlika, naggsågade, ryggnerven i synnerhet hvitluden; stjelken merändels grenig, luden. ♃ 7. 8. e. t. (l. odl.) r. bl. Fig. Fl. D. 326. r. Fukt. (Öl., Bårby, Mörbylånga Sn. — Sk. L. Gefle Bråbänk Östling. — N.) *Har dubbelt större blommor än föreg. —E. hirsutum α L. Fl. Su.*

8 *montanum L.* bladen ganska kort skaftade, äggrunda tandade. ♃ 7. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 922. Skogsback. (Sk. — Lpl.) *Var. från 3—20 tum hög, merändels nästan glatt.*

† 195 Oenothera 1 *biennis L.* ståndarne kortare än de oklufna kronbladen; stjelkbladen äggrundt lancettlika platta; stjelken sträfprickigt hårig. ♂ 8. e. t. (l. odl.) g. bl. Fig. Sv. B. 549. Fl. D. 446. r. Odl. (VG. Kinne härad *L.* Mscpt. Calmar Ablqu. Hall. vid Halmstad! Varberg etc., *Fr.*) *Stora blr med lång pip; skidan oskaftad i bladvecket.*

196 Acer 1 *Platanoides L.* blomskaften glatta i jemnhöga vippor; bladen 5flikiga, på båda sidor glatta, med spetsade flikar och tänder. ♄ 5. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 86. Byar (Sk. Hall.—Gestr.— Romsdalen. *Träd.— Sv. Lönn.*

2 *campestre L.* blomskaften småludna i upprätt vippa; bladen djupt 3flikiga med trubbiga flikar och tänder. ♄ e. t. g. bl. Fig. Sv. B. 409. r. Back. (Sk. vid Scabersjö 2 mil från Lund. *L.* —N. Christiania; men osäker). *Prof. Agardh tror den Skånska vara utgången.*

* 3 *Pseudoplatanus L.* bladen 5flikiga oliksågade, blommor i hängande klasar. L. ♄ 5. e. l. (odl.) g. bl. Fig. (Ömnig i Södra Norrige Horn.)

2. DIGYNIA.

197 Chrysosplenium 1 *alternifolium L.* bladen skiftevisa L. ♃ 5, 6. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 366. Källdr. (Lpl.—Smol.) *Blad njurlika, små blr,*

4. TETRAGYNIA.

198 Adoxa 1 *Moschatellina L.* ♃ 4, 5. e. l. gr. bl. Fig. Sv. B. 435. Fl. D. 93. Lund. (Sk.—Gestr. — N. Trondhjem.) *Bladen dubbelt trebladiga; blrna lukta moschus.*

199 Paris 1 *quadrifolia L.* bladen 4 i krans (stånd. 3, 6) ♃ 5, 6. e. l. gr. bl. Fig. Sv. B. 6. Fl. D. 139. Lund. (Sk. — Lpl.) *Svarta bär.*

200 Elatine 1 *Hydropiper, L.* bladen motsatta; blommorna ensamma i ena bladvecket, med 8 stånd. 4 kronblad. ♃ 8, 9. e. l. — *α emersa:* blrna fullständiga, kronbl. röda; örtbladen föga skaftade. — *β submersa:* blrna utan kronblad?; bladskaften af bladens längd. Fig. Fl. D. 156. *α* vid, *β* i V. (Sk.—Gestr.) *Tums hög.*

---

9. *Klassen.*

ENNEANDRIA.

---

1. TRIGYNIA. Pist. 3.

201 Rheum *L.* Blomfoder 4—6bladigt. Blomkrona o. Pist. utan stift, märken 2—3. Frukt. ett endo

binnkantadt frö. — N. F. *Polygoneae J. Vaginales L.*

2. HEXAGYNIA. Pist 6.

202 BUTOMUS *L.* Blomfoder o. Blomkrona 6bladig. Fröhus 6, med många frön. — N. F. *Alismoideae Ventenat. Tripetaloideae L.*

---

1. TRIGYNIA.

201 RHEUM 1 *digynum W.* blomfodret 4bladigt; frön platta, bladen njurlika. ♃ 7. e. l. Fig. Fl. D. 14. Wg. Fl. L. t. IX. Fjv. III—I. (Lpl. — Jtl.) *Rumex L.*

† 2 *Rhaponticum L.* fodret 6bladigt; frön trekantiga; bladen hjertlika, trubbiga, glatta, undre sidans ådror finhåriga; inskärningen vid basen vidgad; bladskaften ofvanpå fårade, i kanten rundade. ♃ 7. e. l. Fig. r. Byar (Nerike, Dylta Svafvelbr. L. Mspt. Stockholm Trångsund vid Drefviksjön). *Sv. Munkrabarber.*

2. HEXAGYNIA.

202 BUTOMUS 1 *umbellatus L.* ♃ 7. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 296. Fl. D. 604. V. (Sk.—U.) 1—2 *alnar hög stängel med blr. i flock — Sv. Blomvass.*

10. Klassen.

DECANDRIA.

1. MONOGYNIA. Pist. 1.

(† Slägten med låg buskstam.) — N. F. *Bicornes L.*

203 Arbutus *L.* Blomkrona äggrund—aflång, inneslutande fruktämnet. Frukt bär. — *Ericae J.*

204 Andromeda *L.* Krona äggrund eller klocklik. Frukt 5rummigt fröhus med skiljeväggar från midten af sidoväggarne. (Stånd.knappar 2sporrade.) — N. F. *som föreg.*

205 Menziezia *Sm.* Krona äggrund. Frukt 5rumm. Fröhus med skiljeväggar uppkomne af sidoväggarnes invikna kanter. (St. utan sporrar.) N. F. *dens.*

206 Rhododendrum *L.* Krona n. trattlik med kort pip, klocklikt 5deldt bräm. Frukt 4—5rummig med väggar som föreg. (St. utan sporrar.) —N. F. *Rhododendra J.*

207 Ledum *L.* Blomfoder 5tandadt, ganska litet. Blomkrona 5bladig, likformig. Stånd.knappar enkla. Fröhus 5rummigt. — N. F. *dens.*

(*Vaccinia.*)

†† Med örtstam.

208 Pyrola *L.* Blomfoder hjulformigt, 5deldt. Blomkrona 5bladig, likformig. Stånd.knapp. i toppen 2pipiga. Fröhus 5rumm. (Stånd. glatta.)— N. F. *som Arbutus.*

209 MONOTROPA *L.* Foder prismatiskt, 4—5bladigt, färgadt. Krona 4—5bladig, likformig. Fröhus 4—5rummigt. (Stånd. håriga.) — N. F. *ovis.*

(*Vaccinia.*)

2. DIGYNIA. Pist. 2.

210 SCLERANTHUS *L.* Blomfoder 5klufvet. Blomkrona o. Frukt 2rummigt, 2fröigt fröhus inom fodrets tillhårdnande basis. — N. F. *Portulaceae J.*

211 SAXIFRAGA *L.* Foder 5klufvet. Krona 5bladig. Fröhus enrummigt, öppnande sig i toppen likasom i 2 horn, mångfröigt. — N. F. *Saxifragae J. Succulentae L.*

212 GYPSOPHILA *L.* Foder klocklikt 5flikigt. Kronblad 5. Fröhus enrummigt.— N. F. *Caryophylleae L. J.*

213 DIANTHUS *L.* Foder cylindriskt 5tandadt med foderskärm vid basen (*calyculatus L.*). Kronblad och fröh. som föreg. — N. F. *dens.*

214 SAPONARIA *L.* Foder merändels cylindriskt, 5flikigt, utan foderskärm. Krona och fröh. som föreg. — N. F. *dens.*

3. TRIGYNIA Pist. 3.

215 SILENE *L.* Blomfoder 5tandadt. Kronblad 5, med lång klo, tvåflikigt bräm. Fröhus 1—3·

rummigt, vid bristningen 6flikigt. *) — N. F. *som föreg.*

216 Alsinella *Wg.* Foder 5deldt. Krona 5bladig. Ståndarne 10. Fröhus enrummigt treskaligt. — N. F. *dens.* — Anm. *Skalen raka, icke tillbakarullade som hos Arenaria.*

217 Halianthus *Fr.* Foder och kr. som föreg. Stånd. 5, till skiftes med 5 glandler. Fröh. som föreg. — N. F. *dens.*

218 Arenaria *L.* Foder 5deldt. Kronblad 5, hela. Fröhus enrummigt, slutl. 6flikigt.— N. F. *dens.*

219 Stellaria *L.* Foder 5deldt. Kronblad 5, tvådelade. Fröh. som föreg. — N. F. *dens.* — Anm. *Hos St. Holostea äro kronbl. delade till midten.*

220 Holosteum *L.* Foder 5deldt. Kronblad 5. Stånd. 3—5. Glandler o. Fröhus i toppen flikadt. — N. F. *dens.*

(*Cerastium stellarioid. Tamarix*)

4. PENTAGYNIA. Pist. 5.

221 Agrostemma *L.* Blomfoder bägarlikt, läderaktigt, 5klufvet. Kronblad 5. Fröhus ensamt, enrummigt. — N. F. *som föreg.*

222 Lychnis *L.* Foder bägarlikt, hinnaktigt, 5flikigt. Kronbl. och fr. som föreg. — N. F. *dens.*

223 Cerastium *L.* Foder 5deldt. Kronblad 5, tvåklufna. Stånd. 10. Fröh. som *föreg.*—N. F. *dens.*

*) Fruktens flikar (sidoväggar) äro, i denna familj, alltid *lika med*, eller *dubbelt* så många som stiften.

224 Spergula L. Foder 4—5deldt. Kronblad 4—5, hela. Fröh. som föreg. — N. F. *dens.* — Anm. *Kronbl. saknas stundom.*

225 Sedum L. Foder 5deldt. Kronblad 5. Fruktämnen och fröhus 5. — N. F. *Sempervivae J. Succulentae L.* —

---

1. MONOGYNIA.

203 Arbutus 1 *alpina L.* stjelken kulliggande; bladen sågade skrynkliga. L. ♄ ♃ 6. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 487. Fl. D. 73. Fjv. III, II. (Lpl.—Dal.) *Svarta bär.*

2 *Uva ursi L.* stjelken kulliggande; bladen tjocka helbräddade. ♄ ♃ 5, 6. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 85. Fl. D. 33. Skog. (Lpl.—Sk.) *Röda bär. Sv. mjölbär.*

204 Andromeda 1 *hypnoides L.* blomskaften ensamma i toppen, med klocklika blommor; bladen syllika tättsittande. Willd. ♄ ♃ 8. e. l. Fig. L. Fl. Lapp. T. 1. f. 3. Fl. D. 10. Fjv. IV, III. (Lpl.—Jtl. — N. Sundmöre.) *Liknar en mossa. Blommorna hvita med rödlätta flikar.*

2 *tetragona L.* blomskaften ensamma från bladvecken med klocklika blommor; bladen n. trekantiga med pilformig basis, tegellaggda i 4 rader. Wg. ♄ ♃ 7. e. t. hv. bl. Fig. L. Fl. L. T. 1. f. 4. Fl. D. 1030. r. Fjv. (Torneå—Pith. Lpm.) *Bladen småhåriga.*

3 *Polifolia L.* blomskaften gyttrade, med äggrunda blommor; bladen lancettlika—jemnbreda med tillbakavikna kanter, under gråhvita. ♄ ♃ 5. e. l. rödl. bl. Fig. Sv. B. 445. Fl. D. 54. Kärräng. (Lpl. —Sk.)

Anm. *A. calyculata L. (med blr. i klase och aflånga, prickiga blad) skall enl. Prof. Liljeblads muntliga utsago vara träffad i VB.*

205 Menziezia 1 *caerulea Sw.* blomskaften gyttrade i toppen, enblommiga; bladen jemnbreda trubbiga, i kanten sträfva. ♄ ♃ 7. e. l. viol. bl. Fig. Sv. B. 535. Fl. D. 57. Fjv. III. (Lpl.—Jtl.) *Andromeda L.*

206 Rhododendrum 1 *Lapponicum Wg.* blomflockar i toppen, fåblommiga med glatta kronor; bladen äggrunda, trubbiga, ofvanpå gropiga, under kådprickade. ♄ ♃ 7. e. t. viol. bl. Fig. Sv. B. 481. Fl. D. 966. r. Fjv. (Torneå och Lul. Lpm. — N. Guldbrandsdalen, Lom Sn.) *Stånd. oftast 5. — Azalea L.*

207 Ledum 1 *palustre L.* bladen jemnbreda—aflånga, med tillbakarullade kanter, under brunludna. ♄ 6. e. l. hv. bl. – β *dilatatum*: Wg. bladen aflångt ovala Wg. Fig. Sv. B. 18. Fl. D. 1031. Skogsk. (Sk. —Lpl. β Lpl.) *Sv. Pors.*

208 Pyrola 1 *uniflora L.* stjelken enblommig. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 176. Fl. D. 8. Skog. (Lpl.—Smol.) *Blommorna nedböjda, välluktande.*

2 *umbellata L.* blommorna 3—5 i flock; bladen vigglika. ♄ ♃ e. t. rödl. bl. Fig. Sv. B. 27. Fl. D. 1336. r. Barrsk. (ÖG. Yxnerum Sn. Stockh. Norr-

backa etc.! Smol. — N. mellan Husum og Holmsboe Horn.)

3 *secunda L.* blommorna i ensidig klase; bladen ovala spetsiga. ♃ 8. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 402. Skog. (Sk.—VB.)

4 *minor L.* blr. n. klotrunda tillslutna, i lika spridd klase; stiftet rakt inneslutet inom kronan; bladen runda. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 550. (m. g.) Fl. D. 54. Löfsk. (Sk—Lpl.) *Fl. D. har blommorna för stora.*

5 *media Sw.* klasen som föreg. blrna halfrunda n. slutna; stiftet rakt, något längre än kronan; bladen runda. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 311. Fl. D. 110. r. Löfsk. (medl. Sv.)

6 *rotundifolia L.* blommorna vidöppna i rak, mångblommig klase, blomfodrets flikar lancettlika frånstående; stiftet nedböjdt, längre än kronan; bladskaften af de runda bladens längd. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 304. a. Löfsk. (Sk.—Lpl.) *Bladen 1½ till 2 t. långa.*

7 *chlorantha Sw.* blr. vidöppna i böjlig, 5—8blommig klase; blomfodrets flikar triangelformiga, tilltryckta; stiftet nedböjdt, längre än kronan; bladen kortare än sina skaft. ♃ 7, 8. e. l. blekg. bl. Fig. Sv. B. 453. Barrsk. (medl. Sv.)

209 Monotropa 1 *Hypopithys L.* blomklasen i toppen lutande; toppblomman med 10, de öfriga med 8 ståndare. ♃ 7. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 97. Fl. D. 232. r. Skogsm. (medl. Sv. Stockh. vid Carlberg! Ö! — N.) *Vexten bladlös, fjällig, gul.*

2. DIGYNIA.

210 SCLERANTHUS 1 *perennis L.* vexten blåaktig; foderflikarne trubbiga, breddt binnkantade. ♃ 6. e. l. hvitgr. bl. Fig. Fl. D. 563. (d.) Back. (Sk.—Gefle.)

2 *annuus L.* vexten grön; foderflikarne spetsiga, föga binnkantade. ♃ 6, 7. e. l. hv.gr. bl. Fig. Fl. D. 504. a. Back. (Sk.—Norrl.) *Bladen hos båda syllika; stjelken 2—4 t.*

211 SAXIFRAGA. † Arter med enkla, odeldta blad.

1 *nivalis L.* stängeln bar med grenig blomgyttring i toppen; kronblad af fodrets längd; bladen omv. äggrunda trubbiga, nedlöpande på skaftet, trubbsågade, n. glatta. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl.—β *elatior:* bladen långskaftade; blomvippan mera grenig. Fig. L. Fl. L. T. 2. f. 5, 6. Fl. D. 28. Fjv. IV, III. β II. (Lpl.—Jtl.)

2 *stellaris L.* stängeln bar, med grenig vippa; kronbladen längre än fodret; bladen aflånga spetsiga, glest hvassågade. ♃ 7. e. l. hv. bl. — α *vulgaris:* mångblommig, med spetsiga blomfoder, lancettlika kronblad. — β *comosa:* enblommig med trubbiga foder, äggrunda kronblad med klo; vippan fjällbladig. Fig. Fl. D. 23 β L. Fl. L. T. 2. f. 3. Fjv. III—I. (Lpl.—Dal. β Lul. Lpm.)

3 *Cotyledon L.* stjelken bladig med ganska grenig, slak vippa; blomskaft och blomfoder glandelhåriga; rotbladen rosformigt gyttrade, tunglika med täta broskaktiga sågtaggar. ♃ 8, e. l. hv. bl. Fig.

Fl. D. 241. r. Fjv. Lodrätta klippvägg. (Lpl. Jemtl. vid Anjens utlopp i Kallsjön. — N. Guldalen; Romsdalen vid Grötten; Quedli i Snaasen etc.) *Kronbladen tunglika, ej rundade som på Fig.* — N. *Fjeldfrue Gunn.*

4 *Hirculus L.* stjelken upprätt bladig fåblommig, med klocklika blr.; bladen smalt lancettlika, glatta, något trubbiga. ♃ 8. e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 200. r. Torfk. (Sk! mellan Skabersjö och lilla Roslätt L. Smol. Brestadby L. — Lpl. Enontekis! — N. Waranger.) *Bladen stund. vid basen gleshåriga.*

5 *aizoides L.* stjelken kulliggande, grenig, bladig; blommorna plattade, bladen jemnbredt syllika taggspetsiga. ♃ 7. e. l. g. bl.—β *aurantia*: med större blad och blommor, mörkgula kronblad, röd pistill. Fig. β Fl. D. 72. Fjv. II, I. (Lpl. — Dal.. β N. Snaasen; Häfringskleven Trondhj. etc.) *Bladen något köttiga, i brädden oftast finhåriga* (S. autumnalis L.) *stundom glatta.*

6 *oppositifolia L.* stjelken nedliggande, ganska grenig, bladig; blomskaften ensamma i grenarnes topp; bladen äggrunda motsatta, jemte blomfodren hårbräddade med tvär, enporrig spets. ♃ e. l. b. bl. Fig. L. Fl. L. T. 2. f. 1. Fl. D. 34. Fjällvägg. IV —II. (Lpl.—Jtl. — N. Trondhj.) *Grenarne synas fyrkantiga af de tättsittande bladen, hvilka i den brosklika spetsen hafva ett fint hål (porus).* — *S. retusa Gonan. med 3 hål i bladspetsen; och S. biflora All. med tvåblommiga grenar, sägas vara funna af Vahl paa Saetterne i Loms Praestegjeld i Guldbrandsdalen, Horn. Den förra är åtminstone mycket tvifvelaktig.*

[S. tridactylites var.]

†† med klufna och flikiga blad.

7 *granulata L.* stjelken rak, mångblommig; blomfodret omkransande fruktämnet; bladen njurlika inskurna med runda flikar; stjelklökar o. ♃ 6, 7. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 153. Fl. D. 514. a. Back. (Sk. —Gestr. — Söd. N.) *Roten grynig.*

*8 *bulbifera L.?* stjelk som föreg. med lökar i bladvecken; blomfodret ofvanpå fruktämnet; bladen inskurna, med trubbiga flikar. ♃ 7. e. t. (utl.) hv. bl. Fig.*Sternb. Sax. T. 12. f. 1. r. (N. Tromsöen Gunn.) *D:r Wahlenbergs art lärer icke vara alldeles säker; Gunneri är ej bekräftad, hvarföre det är osäkert, om den här anförda, under detta namn vanl. förekommande art, är den Skandinaviska.*

9 *cernua L.* stjelken böjlig, fåblommig lökbärande; blomfodret under fruktämnet; bladen njurlika inskurna med halfrunda kortspetsiga flikar. ♃ 7. e. t. hv. bl. Fig. L. Fl. L. T. 2. f. 4. Fl. D. 22. Gunn. 2. T. 8. Fjv. III, II. (Lpm. Quickjock!)

10 *rivularis L.* stjelken uppstigande, 1—2blommig, rotbladen 3—5flikiga med rundade trubbiga flikar; stjelkbladet merändels odeldt äggrundt; fruktämnet inom blomman. ☽ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. L. Fl. L. T. 2. f. 7. Fl. D. 118. r. Fjv. IV, III. (Lpl. Jtl.) 1—3 *tum hög.*

11 *caespitosa L.* stjelken n. bar, 2blommig; rotbladen gyttrade vigglika treklufna trubbiga; fröhusen bägarlika med klubblika, långt öfver blomfodret skjutande märken. Wg. ♃ 6, 7. e. l. och t. hv. bl. —β *grönlandica:* bladen rynkiga, gyttrade Wg.—γ *repens:* med långa nedliggande rotskott, glesare blad

Wg. *S. hypnoides* Fl. D. etc. Fig. Fl. D. 1388. Gunn. 2 T. 7. f. 3, 4. Gunn. f. 1. Fjv. III—II β Hafsfj. (α Lpl.—Jtl. β N. Nordl. Finnm.) *Var. stund. 6—8 t. hög, hvaraf S. palmata S. V. Sc. uppkommit, enl. det enda häraf förekommande Spec., som förvaras i H:r Comm. R. Casströms saml.— Enl. beskrifn. synes den Norrska (från Grinde fjeld och Dovre Horn.) vara dens.*

12 *tridactylites L.* stjelken rak, bladig, med blomvippa; bladen vigglika, 3—5flikiga (sällan hela) klibbiga; fruktämnet under blomman. ⊙ 5, 6. e. l. hv. bl. — β *major*: flera gånger större; bladen oftast 5flikiga. *S. petraea* Wg. Fig. Sv. B. 476. Fl. D. 1517. β Fl. D. 68. Gunn. 2. T. 9. Klipp. (Lpl.—Jtl. U. —Sk. — N. β Lpl.—Jtl. Östhammar, Sätra etc. — N. Gilleskal; Christiania etc.) *α har stundom odeldta blad; är 1—3 t. hög. β från 6—10 t.*

212 Gypsophila 1 *muralis L.* stjelken klynnedeld ganska grenig, med åtskilda blommor; blomfodren jemna, bara; bladen smalt jemnbreda platta. ⊙ 7. 8. e. t. (β utl.) r. bl. — *α*: med naggade kronblad.— *serotina*: med urnupna kronbl. *G. serotina* Hayne. Fig. Fl. D. 1268. r. Torra st. (U. Alsike, Vesterås! etc. Blek.! β Smol. Fr.) *Utbredd. Från 2 —6 tums länga grenar.*

2 *fastigiata L.* stjelken med tät, n. jemnhög vippa; grenarne ensamma i bladvecken; bladen nästan jemnbreda, vända åt en sida, något trubbiga. ♃ 7. e. t. hv. bl. Fig. r. Torr. st. (Sk.! Ö.! G.!) *6—10 tum hög, uppstigande. Hvarmed Kitaibels G. arenaria skiljes, vet jag ej.*

213 Dianthus 1 *prolifer L.* blommorna i hufvud, gyttrade 2—4 inom flera äggrunda trubbiga fjäll af blomfodrets längd; bladen nästan syllika. ⊙ 7. e. t. (l. odl.) r. bl. Fig. Fl. D. 221. r. Back. (G. i Ahlskog! etc.)*Blrna föga synbara öfver de skallika fjällen.*

2 *Armeria L.* blommorna i täta vippor; fjällen lancettlikt syllika n. af blomfodrets längd; bladen jemnbreda jemte bl.fodren finludna. ⊙ 7, 8. e. t. (l. odl.) r. bl. Fig. Fl. D. 230. r. Åkr. (Sk. ÖG! Ö. vid Borkholm! G!)

3 *deltoides L.* blommorna åtskilda; fjällen äggrunda spetsiga, mycket kortare än blomfodret; kronbladen djupt naggade; stjelkbladen lancettlika trubbiga, fint sträfbräddade ♃ 7, 8. e. l. — *α ruber:* fjällen 2, blrna röda. — *β glaucus:* fjällen 4, de nedre slutligen frånskilda; blrna bleka; blad blåaktiga. *D. glaucus* L. Fig. Sv. B. 477. Fl. D. 577. Å. (Sk.—Jtl. *β* Boh. Hornsborgs slott på ruin. Wahlb.) *Sv. Ängsnejlikor.*

4 *arenarius L.* stjelken vid roten grenig, med enblommiga grenar, fjällen 2, äggrunda, något spetsiga, mycket kortare än fodret; kronbladen mångklufna; stjelkbladen smalt jemnbreda föga krökta. ♃ 7. e. t. (l. odl.) hv. bl. Fig. r. Sand. (Sk. Kjäflinge! Blek. Boh. — N. Grötten i Romsdal.) *Quarters hög; kronbladen invändigt n. glatta; med få röda hår.*

5 *superbus L.* stjelken upptill grenig, flerblommig; fjällen 4 (sällan 2) äggrunda spetsiga, mycket kortare än fodret; kronbladen findelade, invändigt hå-

riga; stjelkbladen jemnbreda. ♃ 7. e. t. r. bl. Fig. Sv. B. 436. Fl. D. 578. r. Å. (Lpl.—VB. Sk. Hall. — N. Finnm.) *D. plumarius Gunn. och förmodligen Vahls.*

†214 Saponaria 1 *officinalis*. *L.* blomfodren cylindriska; bladen bredt lancettlika. ♃ 8, 9. e. t. (l. odl.) hv. bl. Fig. Sv. B. 538. Fl. D. 543. r. odl. (Hall. Osb.)

3. TRIANDRIA.

215 Silene 1 *nutans L.* blomvippan med motsatta grenar, lutande blommor; kronbladen Sklufna; stjelkbladen lancettlika platta; stjelken uppstigande. ♃ 6, 7. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 242. Back. (Sk. — Gestr.) *Var. hårig och glatt* (*S. infracta Bess.*)

2 *viscosa Pers.* örten luden; blomvippan med motsatta grenar, lutande blommor; kronbladen tvåklufna; stjelkbladens känter vågiga, nedtill tillbakavikna; stjelken enkel. ♂ 6, 7. e. t. Fig. Fl. D. 1209. r. Hafsstr. (Sk. Gunnarstorp *L.* Smol.! t. e. på öat utanf. Figeholm Rosén! Norrköpings skärgård, Indebetou!) *Cucubalus viscosus L.*

3 *noctiflora L.* örten hårig; blomvippan klynnedeld, upprätt; blomfodren 10kantiga med syllika tänder af kronpipens längd; kronbladen tvåklufna. ☉ 7. e. l. rödhvita bl. Fig. E. B. 291. r. Åkr. (Sk. — Rosl.) *Vexten klibbig, bladen lancettlika.*

4 *inflata Salisb.* örten glatt; blomvippan klynnedeld med lutande blommor; fodren uppblåsta, slutligen äggformiga, nätådriga hvasständade; kronblad två-

klufna. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. — *α vulgaris*: stjelken mångbl. kronbladens bräm utan fjällbihang vid basen. — *β maritima*: stjelken fåblomm.; kronbladen med fjäll; vexten blåaktig. *Sil. maritima* Sm. *Cucubalus littoralis* Pers. Fig. Fl. D. 914. β Fl. D. 857. E. B. 957. Å. β Hafsstr. (Sk. — Hels.—N. Trondh.) *Cucubalus Behen L.*

5 *rupestris L.* örten glatt; stjelken klynnedeld; blomfodren omv. coniska upprätta, kronbladen urnupna; stjelkbladen lancettlika. ⊙ 7. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 4. Berg. (Lpl. VB! Jtl! Dal. Boh! VG! U. G. — N. Nordl.) *3—6 tum hög.*

†6 *Armeria L.* örten glatt; blom. i jemnhög vippa; kronbladen odelda; de öfre stjelkbladen hjertlika. Willd. ⊙ 7, 8. e. l. r. el. hv. bl. Fig. Fl. D. 559. Odl. (Sk! Sml! förvildad. — N. Modalen, Stadsböjgden Gunn.)

7 *acaulis L.* stjelken tufvig, ganska kort med enblommiga grenar från nedre bladvecken; bladen i brädden finhåriga; kronbladen urnupna; fröhuset aflångt. ♃ 7. e. l. r. sällan hv. bl. Fig. Fl. D. 21. (♂) Fjv. III, II. (Lpl.—Jtl.) *Blrna meränd. 2byggare; honbl. mindre. Bladen var. från syllika till aflånga.*

216 ALSINELLA. † Bladen med hinnaktiga stipler.

1 *rubra*: *Hn.* bladen trådsmala uddspetsiga; frön plattade trubbkantiga. ⊙ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Fl D. 919. Torra st. (Sk. — VB. — N. Sundmöre.) *Arenaria L.*

2 *marina Hn.* bladen trådsmala trubbiga; frön platta hinnkantade. ⊙ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 740.

Hafsstr. (Sk. — Gestr.—N. Nordl.) *Var. större och hårigare. (Arenaria media L.)* — *A. marina* Roth.

†† stipler o.

3 *viscosa* Hn. stjelken glandelhårig, n. upprätt, med blomvippa; blomfoderbladen håriga hvasspetsade, längre än kronbladen och fröhuset; stjelkbladen syllika. ⊙ 6, 7. e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 389. r. Sand. (Sk. Raflunda! Fr.) 2—3 *tum hög. Alsine visc.* Schreb. *Arenaria tenuifolia* Fl. D.

4 *biflora* Wg. stjelken ganska kort med merändels 2blommiga, upptill håriga grenar; foderbladen trubbiga med upphöjda nerver; stjelkbladen syllika trubbiga glatta; fröhuset längre än fodret. ⊙ 8. e l. hv. bl. Fig. Fl. D. 12 (m. g.) Fjv. III. (Lpl.—Jtl. — N. Bergen, Trondhj.) 1—2 *t. hög. Kronbladen urnupna. Stellaria L.*

*5 *rubella* Wg. grenarne något glandelhåriga enblommiga; foderbladen spetsiga trenerviga, (något) kortare än fröhuset, längre än kronbladen; stjelkbladen syllika tvåfårade trubbiga. Wg. ⊙? 7. e. t. rödl. bl. Fig. Wg. Fl. L. T. VI. r. Fjv. III. (N. Nordl' toppen af Lyngenfjeld Wg!)

6 *stricta* Wg! grenarne glatta enblommiga, ganska långa; fodren spetsiga, af fröhusets längd; bladen syllika trubbiga glatta. ⊙ 8. e. l. hv. bl. Fig. V. A. H. 1799. T. 3. r. Fjv. III. (Lpl.—Jtl. Snaasahögen.) *Spergula Sw.* — *Förra afdeln. af Spergulae gränsa hit.*

217 HALIANTHUS 1 *peploides*. *Fries:* blomskaften ensamma i bladvecken, bladen äggrunda köttiga. ♃ 8. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 624. Sandsträn̈d. (Sk.—Lpl.) *Arenaria L. Honkenya Ehrh.*

218 Arenaria 1 *humifusa Wg.* stjelkarne nedliggande; blomman i toppen oskaftad inom skärm; bladen aflånga glatta nervlösa. ♃? e. t. (Sv. Herb.) hv. bl. r. Fjv. (Lul. Lpm. Virihjaur, på södra sidan af Lilltokin Wg.) *Stjelken grenig nedtryckt, med mellan bladen nedsänkta små blr.*

2 *ciliata L.* blomvippan i toppen klynnedeld; blomfodret af kronans längd; bladen oskaftade omv. äggrunda—aflånga spetsiga sträfva hårbräddade ennerviga; fröhuset icke kortare än blomfodret. ⊙ 7. e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 346. r. (G! Rosén — N. Mofjeldet Helgeland.) *Den Norrska G. ciliata Gunn. är större än den Svenska; men fig. differerar för öfrigt icke. A. multicaulis och norvegica Gunn. Fl. Norv. 2 T. 9. Fl. D. 1269. synas äfven höra hit såsom afarter.*

3 *trinervia L.* stjelken klynnedeld; blomfodret längre än både blomkronan och fröhuset; bladen kortskaftade äggrunda spetsiga flernerviga. ⊙ 7. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 429. Skogsback. (Sk. — VB. — N. Bedstad.)

4 *serpyllifolia L.* stjelken ganska grenig; blomfodret längre än kronbladen; stjelkbladen oskaftade bredt äggrunda spetsiga flernerviga; fröhusen af fodrets längd. ⊙ 6, 7. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 977 a. Torra st. (Sk.—Gestr. — N. Trondh.) *Hela vexten gråaktigt sträf.*

219 Stellaria 1 *nemorum L.* blomvippan klynnedeld; kronbladen längre än de mot spetsen glatta fo-

derbladen; de nedre bladen skaftade, nästan hjertlika, de öfre oskaftade äggrunda spetsade; stjelken hårig. ♃ 6.e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 271. r. Bäckdalar. (Lpl.—Dal. ömnig. VG, Ö.) *Blad mer än tumsbreda.*

2 *media With.* blomvippan klynnedeld; kronbladen kortare än fodret; alla bladen äggrunda spetsiga, de nedre skaftade; stjelken skiftevis på ena sidan hårig. ⊙ 4—10. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 438 och 525. a. odl. (*Sk.*—Lpl.) *Sv. Narfgräs.*

*3 *humifusa Rottb.* stjelken utbredd; blomskaften ensamma, enblommiga, blomfoderbladen aflånga trubbiga, n. af kronbladens längd; stjelkbladen ovala glatta. ♃ e. t. hv. bl. Fig. Act. Soc. Sc. Hafn. X. t. IV. f. 14. r. Hafsstr. (N. — Varanger i Finnm!)

4 *crassifolia Ehrh.* blomskaften från bladvecken, ensamma, enblommiga; blomfoderbladen spetsiga, kortare än kronan; stjelkbladen lancettlika glatta köttiga; stjelken ganska grenig uppstigande. ♃ 7. e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 978. r. Hafsstr. (Sk!—N. Finnm!) *Var. från 4 till en tum α, β Wg. Fl. L.*

5 *uliginosa Roth:* blomskaften från bladvecken, 1—flerblommiga; blomfoderbladen spetsiga, otydl. 3nerviga, längre än kronan; stjelkbladen aflånga — lancettlikt jemnbreda, platta vid basen hårbräddade. ⊙ 5-8. e. l. hv. bl. Fig. E. B. 1074. Källl. (Sk.—Lpl.) *Afarten med ensamma enblommiga skaft. kallas i Vet. Ac. H. 1818 St. ulig. β alpestris.*

6 *longifolia Fr.* stjelken med ett merändels ensamt, blomvippbärande skaft från ett af de öfre bladvecken; vippan utbredd; blomfoder spetsiga otydl. 3nervige af kronans längd; stjelkbladen jemn-

bredt lancettlika, med smal, något hårbräddad basis. ♃ 6—9. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 506. r. Skog. (Sk.—Lpl.) *Finare vext än følj.*

7 *graminea L.* stjelken i toppen vippbärande; blomvippan utbredd; blomfoder spetsade, upphöjdt 3-nerviga kortare än kronan; stjelkbladen jemnbreda glatta. ♃ 5—9. e. l. hv. bl. — β *palustris*: stjelk och blad styfva blåaktiga, merändels större blomkronor. Fig. Fl. D. 414 β E. B. 825. Sk. och K. (Sk.—Lpl.) *β är St. glauca Sm. Kronbladen äro ofta föga längre än fodret.*

8 *Holostea L.* blomvippan klynnedeld; blomfodren spetsiga utan nerver, mycket kortare än de till midten klufna kronbladen; stjelkbladen lancettlika spetsade fint sågade. ♃ 6. e. t. hv. bl. Fig. E. B. 511. r. Lund. (Sk! Boh! Ö! — N. Trondh.)

220 Holosteum 1 *umbellatum L.* blommorna i flock. ☉ 5, 6. e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 1204. r. Åkr. Mur. (Calmar! etc.)

4. PENTAGYNIA.

221 Agrostemma 1 *Githago L.* örten stråludén; blomfoderflikarne lancettlika längre än de omv. hjertlika kronbladen. ☉ 7. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 488. Fl. D. 576. Åkr. (Sk.—VB.—N.)

222 Lychnis 1 *apetala L.* stjelken enblommig, föga bladig; blomfodret uppblåst, lutande; bladen glatta; blrna samkönade; frön med vidgade utsvällda kanter. ♃ e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 805. r. Fjv. (Lul. Lpm. Quickjock! — N. Nordl.) *Stjelken 4—8 t. hög med 1—3 par n. jemnbreda blad; blomkronan föga längre än fodret.*

2 *sylvestris Willd.* örten glest mjukhårig, stjelklederna och bladskaften ullhåriga; bladen lancettlikt äggrunda; blommorna tvåbyggare. ♃ 7. e. l. r. bl. Fig. E. B. 1579. Lund. (Sk.—Lpl.) *L. dioica α L.* *Frön utan kant, prickiga.*

3 *arvensis Willd.* örten tätt och likformigt gråludenj bladen lancettlika; blrna tvåbyggare. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. E. B. 1580. Åkr. etc. (Sk. — Jtl. — N.) *L. dioica β L.*

4 *flos Cuculi L.* blommorna i klynnedeld vippa, tvåkönade, med kronbladens bräm. 4deldt. ♃ 7. e l. r. bl. Fig. Fl. D. 590. Våta Ä. (Sk.—Jtl. — N. Trondhj.)

5 *viscaria L.* kronbladen urnupna; de öfre stjelkbladen ulliga i bräddenj stjelkens öfre mellanleder klibbiga. ♃ 6, 7. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 1032. Ängsback. (Sk. — Jtl. — N.) *Sv. Tjärblomster.*

6 *alpina L.* kronbladen tvåklufna; stjelk och blad glatta. ♃ 7. e. t. r. bl. Fig. Fl. D. 65. r. Back. (Lpl! — Dal. Hedemora! Hels. Ljusdal! Ö. på Alvaren vid Sandby! — N.) *Var. med 1—5 t. hög stjelk på Öland. De öfre bladparen färgade.*

223 Cerastium. †Kronbladen längre än blomfodren; fröh. öppnande sig i bredare skalé

1 *aquaticum L.* stjelkbladen hjertlikt äggrunda stjelkomfattande; fröhusen runda lutande. ♃ 7. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 1337. Stränd. (Sk. — Gestr. Stockholm vid Danvikskrok. — N.) *Har tums breda blad.*

2 *glabratum Hn.* örten nästan glatt; stjelkarne 1—2blommiga; blomfoderbladen glatta; stjelkbladen

lancettlika spetsiga. ♃ e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 979. r. Fjv. (Lpl. Quickjock!—N. Nordl.) 3—4 *tum hög oftast glatt vext, med rödl. bladkanter och blomfoder.*

3 *alpinum L.* hela örten luden; stjelkarne 1—2blommiga; stjelkbladen aflånga trubbiga. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 6. (blr. för många) Fjv. II. (Lpl.— Dal. — N.) *Blr. sällan 3ne.*

4 *stellarioides Hn.* stjelkarne 2—3blommiga, glatta. med finhåriga blomskaft; stjelkbladen aflånga något spetsade, böjde åt en sida, glatta. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 92. Fjv. III, II. (Lpl.—Jtl.) *Stellaria cerastoides L. ej Willd. St. multicaulis Wulf.*

5 *arvense L.* stjelken finluden; vippan klynnedeld; bladen lancettlikt jemnbreda nästan glatta. ♃ 7, 8. e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 626. Torra st. (Sk. Blek. Ö. G. — N. Romsdalen.)

†† Kronbladen icke längre än fodren; fröhusens tänder syllika.

6 *semidecandrum L.* kort glandelhårig; stjelkarne upprätta med ovala blad; kronbladen urnupna; stånd. 5. ⊙ 4, 5. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 1212. Back. (Sk. U.) *Var. från 1 tum till 4 tum hög; 1—mångblommig.*

7 *glutinosum Fr.* stjelken uppstigande upptill glandelhårig, klibbig; bladen äggrunda; kronbladen djupt urnupna; ståndare 5. ⊙ 5, 6. e. l. Fig. Back. (Sk. — Sml.) *Är öfverdragen af ett gulaktigt klibb.*

8 *ovale Pers.* stjelken merändels upprätt med hår nästan af stjelkdiameterns längd; bladen ovala; kronbladen 2flikiga. ⊙ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. E. B. 789. Fukt. st. (Sk. — Stockh.) *Stånd. 10 som hos alla följ. Bladen stundom runda; blrna oftast gyttrade.* — *C. vulgatum Sm. och sannol. Linnés.*

9 *vulgare Hn.* stjelken nedliggande, öfver allt luden; bladen äggrundt lancettlika eller elliptiskt aflånga; kronbladen tvåklufna. ⊙ ☽ 6—8. e. l. hv. bl. Fig. E. B. 790. a. (Sk. — Lpl.) *Håren ledade, sällan glandelbärande.* — *C. viscosum Sm. Wg. Fl. L. och sannol. L.*

10 *strigosum Fr.* stjelken upprätt jemte de aflånga bladen sträf af glandellösa hår; blomvippan tät; blomfoderbladen långhåriga längre än kronan, hvartannat i kanten hinnaktigt, enl. Fr. ⊙? 5. e. t. Fig. r. Back. (Sk. Hall!) *Möjligtvis afart af n. 8.*

11 *Holosteoides Fr.* stjelken uppstigande glatt, upptill hårig; bladen lancettlika glatta, vid basen hårbräddade; blrna i vippa, med långspetsade föga håriga blomfoder, 2klufna kronblad. ⊙? e. t. Fig. r. (Bleking Aspegren!) *Liknar C. glabratum.*

224 SPERGULA. † bladen 2ne motsatta. (1—5 *Saginae* Lin.)

1 *Sagina Lilj.* grenarne utbredda med uppstigande blomskaft; lutande blr.; blomfodren merändels 4delade med trubbiga fliker mycket längre än kronbladen; stjelkbladen syllika uddspetsiga glatta. ⊙ 5—8. e. l. hv. bl. Fig. E. B. 880. a. (Sk.—Lpl.) *Stånd. 4—7, pist. 4—5. Grenarne 1—2 t. långa, kronblad inga eller ganska små.*

2 *sagindides Sw.* grenarne utbredda med utdragna uppstigande blomskaft; lutande blr.; blomfodren 5deldta trubbiga, föga längre än kronbladen; stjelkbladen syllika, kort uddspetsiga glatta. ⊙ 6—8. e. l. hv. bl. Fig. V. A. H. 1789. t. 1. f. 2. Fl. D. 1577. Fjv. I. (Lpl.—Dal.) *Något större än föreg. hvarifrån den är föga skild.*

3 *maritima Hn.* grenar och blomskaft raka med upprätta blr. blomfodren 4deldta trubbiga; stjelkbladen syllika n. utan udd, glatta. ⊙ 5, 6. e. t. Fig. Sv. B. 562. r. Hafsklip. (Sk. Cimbritshamn Fr.! Hall! Vahlb. Blek. Aspeg.) *Sagina stricta Fr. Sagina maritima Smith enl. Eng. exempl.*

4 *ciliata Fr.* grenarne utbredda; blomfodrets 4blad spetsiga; stjelkbladen syllika uddspetsiga vid basen hårbräddade. ⊙ 6. e. t. hv. bl. Fig. Sv. B. 562. r. Åkr. (Sk. vid Snårestad mellan Ystad och Trälleborg Fries!) *Hos mitt ex. äro bladen n. glatta. Blomskaft korta, kronbladen mycket kortare än fodren.*

5 *subulata Sw.* stjelken och de utdragna blomskaften upprätta; blomfodren merändels 5bladiga trubbiga; bladen syllika taggspetsade glest glandelhåriga. ⊙ e. t. hv. bl. Fig. V. A. H. 1789. t. 1. f. 3. Fl. D. 858. (*Sp. laricina*) r. Hafsklip. (Hall. Bobusl. Götheborg!) 2—3 *t. hög med* 1—1½ *tums blomskaft; kronbl. föga kortare än fodret.*

6 *nodosa L.* stjelken upprätt mångblommig, kronbladen längre än de trubbiga blomfodren; stjelkbladen syllika trubbiga. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. —

β *pubescens:* stjelkarne fint glandelhåriga. Fig. Fl.

D. 95. Stränd. (Sk.—Lpl. β Bohusl.) β Sp. *glandulosa Bess.*

† † Bladen flere i krans.

7 *arvensis L.* fruktbärande skaften nedböjda; frön trubbkantade; stjelken klibbhårig. ⊙ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 308. Fl. D. 1033. Åkr. (Sk.—Lpl.)

8 *pentandra L.* fruktskaften nedböjda; frön kantade med en bred strålstrimmig binna; stjelken glatt. ⊙ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Berg. (Sk.—U.) *Öppnar sällan blrna.*

225 Sedum. † Bladen platta.

1 *Telephium L.* stjelken upprätt med blr. i täta rundade blomvippor; bladen motsatta sågade trubbiga. ♃ 8. e. l. gröng. bl. Fig. Sv. B. 447. Klipp. Tak. (Sk.—Hels.—N. Guldbrandsdalen.) *Bladen tjocka saftfulla.*

† † Bladen trinda, glatta, hos n. 9 håriga.

2 *acre L.* blommorna i 2—3bladiga klasar i toppen; kronbladen flera gånger längre än fodret; stjelkbladen skiftevisa äggrunda, vidvexta stjelken med inre sidans nedre del. ♃ 7. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 149. Fl. D. 1457. a. Torra st. (Sk.—Lpl.)

3 *anglicum Sm.* blrna i 1—2 n. bladlösa klasar i toppen; kronbladen flera gånger längre än fodret; stjelkbladen skiftevisa äggrundt aflånga, vidvexta stjelken. ♃ 7. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 82. r. Bach. (Boh. Styrsö nära Väderqvarnen. Wahlberg! — N. Grötten i Romsdalen; Christiania; Stavanger etc.)

4 *sexangulare L.* blrna i vipplikt gyttrade klasar; kronbladen flera gånger längre än fodret; stjelkbla-

den syllikt aflånga tätt liggande, de yngre stjelkarnes i 6 rader. ♃ 7. e. l. g. bl. Fig. Back. (Sk.—Gestr.) *Ljusgrönt utseende.*

5 *annuum L.* blrna i 2—3 utdragna klasar; kronbladen föga längre än fodret; stjelkbladen skiftevisa, jemnbredt aflånga halftrinda något utböjda, vid basen fria. ⊙ 7. e. l. g. bl. Fig. Torra st. (Sk.—Lpl.) *Utseendet mörkt; stjelk och blad ofta rödfläckiga. S. saxatile All.*

6 *rupestre L.* blrna i vipplikt förenade klasar; sidoblommorna oskaftade; bladen syllika upprätta fria blågröna. ♃ 7. e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 113. r. Berg. (VG! Sk. G! Ö! — N.) 4—12 t. hög.

‡7 *reflexum L.* blrna som föregående, bladen syllika fria, de nedre tillbakaböjda. ♃ 7. e. l. (odl.) g. bl. Fig. E. B. 695. r. Berg. (*G. Linn.*)

8 *album L.* blrna i grenig vippa, alla skaftade; bladen aflånga trinda trubbiga glatta utstående. ♃ 7. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 430. Fl. D. 66. Back. (Sk. — U. —N. Romsdalen.) *Bladen rödfläckiga; blomskaften glatta.*

*9 *villosum L.* kronbladen trubbiga; stjelkbladen skiftevisa jemnbreda, något plattade, jemte blomskaften finhåriga; stjelken upprätt. ♃ 7. e. t. rödlätta blr. Fig. Fl. D. 24. r. Hafstr. (N. Oneset, Saltenviken Wg. Christiania vid Slidre Præstesätter, Walders v. om byn etc.)

11 Klassen.

DODECANDRIA.

1. MONOGYNIA. Pist. 1.

226 Asarum L. Blomfoder bägarlikt, treklufvet. Blomkrona 0. Fröhus 6rummigt. — N. F. Aristolochiae Juss. Sarmentaceae L.

227 Lythrum L. Foder cylindriskt tandadt. Kronblad 6. Fröhus 2rummigt inom fodret. — N. F. Salicariae J. Calycanthemae L.

2. DIGYNIA Pist. 2.

228 Agrimonia L. Blomfoder 5klufvet, Kronblad 5. Stånd. 12—20. Blomfodrets basis slutl. fröhusbildande med 2 enfröiga rum, ofvanpå täckt med borst. — N. F. Rosaceae J. Senticosae L.

3. TRIGYNIA. Pist. 3.

229 Reseda L. Blomfoder 4—6deldt. Kronblad olikstora flerflikiga, Fröhus oskaftadt enrummigt,

i toppen gapande. — N. F. *Capparides J. Miscellaneae L.*

230 EUPHORBIA *L.* Blomfoder 8, 10flikigt, med hvarannan flik större, kronbladlik, utböjd*). Stånd. 12—20 olikttidiga. Fruktämnet skaftadt nedböjdt med treklufvet stift, 6 märken. Frukten treknölig 3tummig, 3fröig. — N. F. *Euphorbiae J. Tricoccae L.*

4 POLYGYNIA. Pist. många. (6—12.)

231 SEMPERVIVUM *L.* Blomfoder 6—12deldt. Kronblad 6—12; fruktämnen 6—12. — N. F. *Sempervivae J. Succulentae L.*

---

1. MONOGYNIA.

‡226 ASARUM 1 *europaeum L.* bladen tvänne, njurlika trubbiga; blomfodrets flikar spetsiga. ♃ 5. e. l. (odl.) br. bl. Fig. Sv. B. 31. Fl. D. 633. r. Lund (Sk. vid Häckeberga L.) *Blomman ensam, nära roten.*

227 LYTHRUM 1 *Salicaria L.* bladen 2—3 motsatta, lancettlika med hjertlik basis. ♃ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 256. Fl. D. 671. Str. (Sk.—Lpl.)

*) Kronblad L. Honungsgömme Smith.

2. DIGYNIA.

228 Agrimonia 1 *Eupatoria L.* blomaxet i toppen på utdraget skaft; kronbladen dubbelt längre än blomfodren; bladen olikparade, småbladen äggrundt aflånga ♃ 7. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 99. Fl. D. 588. Åkerren. (Sk.—Gestr.)

3. TRIGYNIA.

229 Reseda 1 *Luteola L.* bladen platta lancettlika helbräddade glatta; blomfodret 4deldt. ⊙ 7. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 82. Fl. D. 864. r. Torra st. (Sk. Smål. Ö.!) *Blomaxet långt, smalt.*

† *lutea L.* alla bladen pinndeldta, med jemnbreda, enkla eller inskurna vågiga flikar. ⊙ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Jacq. A. 353. E. B. 321. r. Torra st. (Ballastplatser t. e. Gefle o. s. v.) *Blomklasen äggrund.*

230 Euphorbia 1 *exigua L.* blomflocken merändels treströlig med klynnedeldta skaft, blomskärmen lancettlika; bladen jemnbreda trubbiga, med kort spets. ⊙ 7, 8. e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 592. r. Åkr. (Sk. vid byn Knastorp nära Lund L. Mpt. G. Lärbro Sn. vid Taxstens, Rosén!) *Flockens strålar variera.*

2 *Peplus L.* flocken 3strålig med klynnedeldta skaft; äggrunda trubbiga skärm; bladen skaftade omv. äggrunda trubbiga helbräddade. ⊙ 7, 8. e. l. gr. bl. Fig. Fl. D. 1100. Odl. st. (Sk.—Gestr.)

3 *Helioscopia L.* flocken först 5-, så 3-, sist 2deld (hos β odeld); blomskärmen och bladen omv. ägg-

runda vigglika sågade. ⊙ 7, 8. e. l. g. bl. — *β simplex:* blomflocken enkel. Fig. Sv. B. 70. Fl. D. 725. Odl. (Sk.—Upl. — N. Trondh.) *β fingerhög enkel.*

4 *palustris* flocken mångstrålig med 3-, sedan 2-deldta skaft; blomskärmen äggrunda; bladen lancettlika trubbiga; grenarne ofruktbara (utan blr). ♃ 8. e. t. (l. odl.) g. bl. Fig. Sv. B. 329. Fl. D. 866. r. Fukt. st. (Sk.—Boh. Ö.! G.! — N. Christiania.) *Störst af de Skand.*

5 *Esula L.* flocken mångstrålig; allm. svepets blad äggrundt lancettlika; det enskildtas njurlika; stjelkbladen jemnbredt lancettlika spetsiga, alla likformiga. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 1270. r. Åkr. (Sk. ÖG. Stockh. vid Nacka badställe!) *De färgade större blomfoderflikarne 2hornade.*

6? *Cyparissias L.* flocken mångstrålig; allm. svepets blad jemnbreda, det enskildtas hjertlika; stjelkbladen trubbiga n. jemnbreda, grenarnes mycket smalare. ♃ 5, 6. e. t. (utl.) g. bl. Fig. E. B. 840. r. (Sk. Andrarum, Hvitaby. Retz.) *De större foderflikarne äro på mitt ex. hela, ej halfmånformiga såsom de föreställas hos Jacq. A. 435.*

4. POLYGYNIA.

231 SEMPERVIVUM 1 *tectorum L.* rotskottsbladen platt utbredda, omv. äggrunda, alla spetsiga, hårbräddade. ♃ 7, 8. e. t. r. bl. Fig. Sv. B. 260. r. Tak etc. (Sk. Bl.! ÖG. Sml. — N. Södra del.) *Blommans alla delar variera. Vexten saftfull.*

12 *Klassen.*

ICOSANDRIA.

1. MONOGYNIA. Pist. 1.

232 Prunus *L.* Blomfoder 5flikigt. Kronblad 5. Fruktämne inom blomman. Stenfrukt med släc (icke gropig) nött. — N. F. *Pomaceae L.* *)

(*Mespilus monogyna.*)

2. DI—PENTAGYNIA. Pist. 2—5.

233 Sorbus *L.* Blomfoder 5klufvet öfver fruktämnet. Kronblad 5. Fr. bärlik, mjölig, med 2—3 hinnväggiga, 2fröiga rum. — N. F. *dens.*

234 Mespilus *L.* Foder och krona som föreg. Stenfrukt med 2—5 benhårda nötter (rummen utan tydl. skiljeväggar). — N. F. *dens.*

235 Pyrus *L.* Foder och kr. som föreg. Fr. äpple (ell. päron) med 5 hinnväggiga, 2fröiga rum. — N. F. *dens.*

(*Sibbaldia.*)

*) Hela klassen hörer till Jussieus *Rosaceae.*

3. POLYGYNIA Pist. många.

236 Spiraea *L.* Blomfoder 5—6klufvet. Kronblad 5—6. Fröhus 5—12. — N. F. *Pomaceae L.*

237 Rosa *L.* Kronblad 5. Blomfodret 5klufvet med rundad slutligen bärlik, färgad basis, tjenande till fröhus, med många frön. — N. F. *Senticosae L.*

238 Rubus *L.* Foder 5klufvet. Kronbl. 5. Frukt bärlik, sammansatt af många enfröiga småbär (acini) på torrt fäste (ballon). — N. F. *som föreg.*

239 Fragaria *L.* Foder af 5 större och 5 minre flikar. Kronbl. 5. Frukt bärlik, med många frön insänkta i det svamplikt uppsvällda saftiga fästet. — N. F. *dens.*

240 Potentilla *L.* Foder och krona som föreg. Stånd. många. Fäste torrt med många borstlösa frön. — N. F. *dens.*

241 Sibbaldia *L.* Foder, krona och frukt som föreg. Stånd. 5. Frön omkring 5. — N. F. *dens.*

242 Tormentilla *L.* Foder 8klufvet. Kronblad 4. Fr. som Potent. — N. F. *dens.*

243 Comarum *L.* Foder 10klufvet (invändigt brunt). Kronbl. 5. Fästet torrt, svampaktigt med många borstlösa frön. — N. F. *dens.*

244 Geum *L.* Foder af 10 olikstora flikar. Kronbl. 5. Frön med långt, krökt spröt. — N. F. *dens.*

245 Dryas *L.* Foder 8—10klufvet med likstora flikar. Kronblad 8—10. Frön med långt borst. — N. F. *dens.*

1. MONOGYNIA.

232 Prunus 1 *spinosa L.* blomskaften ensamma, bladen elliptiskt lancettlika, under finludna; frukterna upprätta; grenarne tornspetsade. ♄ 5. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 151. Fl. D. 926. Back. (Sk.—Upl.—N.) *Sv. Slån. N. Slaaper.*

† 2 *domestica L.* blomskaften meränd. ensamma; bladen omv. äggrunda, mot basen spetsade, med nedtill luden ryggnerv och bladskaft; grenarne utan torn. ♄ 6. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 193. r. (Kinnekulle L. Visingsö Fries. Stjernarp Wahlberg!) *Sv. Plommonträd.*

† 3 *avium L.* blommorna i oskaftad flock; bladen äggrundt lancettlika, spetsade grofsågade; undre sidans nerver finhåriga. ♄ 6. e. t. (l. odl.) hv. bl. Fig. Sv. B. 205. r. (Kinnekulle! Hall. vid Österö Mont. N. Eger). *Sv. Fogelbärsträd.*

† 4 *insititia L.* blomsk. parvisa, bladen äggrunda under småludna, grenarne slutligen tornspetsade. ♄ 5, 6. e. l. (odl.) hv. bl. Fig. E. B. 841. r. (Hall. Thorap Sn. omkring Getinge. Fries.)

5 *Padus L.* blommorna i utdragen klase; bladen vid basen 2glandlade, något skrynkliga, sågade, (om hösten) affallande; grenarne finludna. ♄ 4, 5. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 221. Ång. (Sk.—Lpl.) *Sv. Hägg.*

2. DI—PENTAGYNIA.

233 Sorbus 1 *Aria Crantz:* bladen rundadt äggformiga, inskuren tandade, under täckta af snöhvitt

ludd; blommorna i täta vippor. ♄ 5, 6. e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 302. r. (Bohus skärgård L. Gottländska Sandön Stenberrij 1819! — N. Allm. enl. Horn.) *Crataegus Aria β L. Fl. Su. Pyrus Willd.*

2 *intermedia Pers.* bladen äggrundt aflånga, inskuret flikiga och sågade, under blekt hvitludna; blrna i täta vippor. ♄ 6, 7. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 45. Byar. (Sk.—Gestr. — N. Grötten i Romsd.) *Bladens och vippornas ludd minre hvitt än hos föreg. Bladen dubbelt djupare flikade. Crat. Aria α L. Fl. Su. Pyrus Willd. Sorbus Scandiaca Fries.* — *Sv. Oxel.*

3 *hybrida L.* bladen äggrunda—aflånga, vid basen parbladigt deldta, uppåt endast flikiga, sågade, under hvitludna; blrna som föreg. ♄ 5, 6. e. t. hv. bl. Fig. Sv. B. 277. Fl. D. 301. (Gottl. — N.) *Pyrus pinnatifida Sm. Compend.*

4 *Aucuparia L.* bladen fullkomligt parbladiga, sågade, under finhåriga (sällan glatta); blrna i minre täta, jemnhöga vippor; frukten aflång. ♄ 6. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 145. Fl. D. 1034. Byar etc. (Sk.—Lpl.) *Sv. Rönn. N. Rogn.*

234 Mespilus 1 *Cotoneaster L.* blomskaften merändels enblommiga, i bladvecken, med glatta fruktämnen; bladen ovala helbräddade, under gråludna; stenfrukterna 2—4fröiga. ♄ 5. e. l. hv. bl. — β *depressa*: bladen lancettlika spetsiga; frukten 4fröig. Fr. Fig. Sv. B. 295. Back. (Sk.—Gefle. β Warberg på klipp.) *Låg buske. Bären var. röda osh svarta.*

2 *Oxyacantha Willd.* blrna i flocklik vippa med merändels 2 stift; bladen 3—5flikiga, sågade, med

inböjda trubbiga flikar. ♄ 6. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 157. Fl. D. 634. Back. (Sk.—U. — N. Romsdalen.) *Taggig buske.* — *Sv. Hagtorn.*

3 *monogyna Willd.* blrna som föreg. stiftet 1; bladen djupt 3—5flikiga. ♄ 6. e. l. hv. bl. — *α*: bladens flikar spetsiga, blomskaften småludna. — *β pinnatifida*: bladen n. pinntandade med trubbiga flikar; blomskaften glatta. Fig. Fl. D. 1162. Jacq. A. 292. f. 1. Äng. (Sk.—U. *β* Stockh. i Danvikskrokarne.) *β synes vara Schumachers β denudata. Förenas svårligen med monogyna. Bladformen är alldeles olika.*

235 Pyrus 1 *communis L.* blommorna i vippa; bladen äggrunda, smalspetsade, finsågade. ♄ 5, 6. e. l. hv. bl. Fig. E. B. 1782. r. (Sk. Hall. ÖG. Stockh. U. vid Skokloster. etc.) *I vildt tillstånd äro grenarne tornspetsade.* — *Sv. Päronträd.*

2 *Malus L.* blrna i oskaftad flock; bladen äggrunda, öfverallt grofsågade. ♄ 5, 6. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 229. r. (Sk.—Gestr. i synn. i Skärgårdar. — N. Romsdalen, Hitterö.) *Sv. Vildapel.*

3. POLYGYNIA.

236 Spiraea 1 *Ulmaria L.* blrna i n. täta jemnhöga vippor; bladen parbladiga uddbladet större, treflikigt, sidosmåbladen odeldta, sågade; fröhusen sammanvridna. ♃ 6. 7. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 189. Fl. D. 547. a. Våta Ä. (Sk.—Lpl.) *Har välluktande blr.*

2 *Filipendula L.* blrna i vippa; bladen parbladiga med likformiga småblad; fröhus raka, ♃ 7. e. l.

hv. bl. Fig. Sv. B. 154. Fl. D. 635. a. Torra st. (Sk.—Hels. — N. Sundmöre.) *Blomfod. 6deldt.*

Anm. *Sp. salicifolia med äggrunda blomklasar, äggrunda sågade blad, räknas i S. V. Sv. för inhemsk; i detta fall är den förvildad.*

237 Rosa. *Sv. Nypon.*

† *Eglanteriae:* taggar klolika; bladens undre sida glandelhårig.

1 *suavifolia Lightf.* fruktämnen (af blomfodrets basis) äggrunda med merändels styfhåriga skaft; bladen trepariga, småbladen bredt äggrunda, hvassågade, under och i kanterna klibbhåriga. ♄ 7. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 463. Fl. D. 870. Back. (Sk.—Gestr.) *Har stora taggar, välluktande blad. — R. Eglanteria L. R. rubiginosa Sm.*

2 *inodora Fr.* fr.ämn. aflånga, jemte skaften glatta; bladen 2—3pariga, med aflånga, under klibbhäriga småblad. ♄ hv. bl. r. Fig. (Hall. berg i norra delen. t. e. vid Skorrby). *Bladen utan lukt. — Allt enl. Fries.*

†† *caninae:* taggar klolika; bladen glatta eller mjukhåriga.

3 *canina L.* fruktämnen aflånga, jemte skaften glatta; bladen 2—3pariga, småbladen ovala—lancettlika, glatta med småtaggiga skaft. ♄ 7. e. l. r. eller rödl. bl.—*α nitida:* småbladen glänsande; fruktämnen lancettlika. *R. Swartziana Fr.* — *β opaca:* småbladen mörka, icke glänsande; fruktämnen elliptiska. *R. Afzeliana Fr.* — *γ venosa:* småbladens ådror på undre sidan upphöjda, röda; fr.ämnen mera rundade. Fig. *α* Sv. B. 29 och 541. *β* Fl. D. 555.

Back. (Sk.—Hels.) *R. senticosa Achar. Sv. B.* 475 *är en yngre β. R. sarmentacea Sw. torde höra till α. — Vexten var. i hög grad.*

4 *coriifolia Fr.* fruktämnen ovala, jemte skaften glatta, stiften korta; bladen 2—3pariga, småbladen äggrunda jemte bladskaften mjukhåriga. ♄ 6. e. l. r. bl. — α: bladen tjocka ojemna, fr.ämnen runda-de. — β *campestris:* bladen jemnare tunnare; fr.äm-nen mera aflånga. Fig. Jacq. A. 197. (närmast) Back. (Sk.—Hels.) *Då frukterna samlas i flockar blifva en del stundom päronlika. Wallroth och Fries an-se Jacquins R. collina vara vår α, men de glandel-håriga blomskaften och bladen, som J. och Smith ut-trycklligen nämnt, finnas knappt hos vår. — R. cras-sifolia Lilj. III.*

5 *columnifera Fr.* fr.ämnen klotrunda jemte skaften glatta, stiften utdragna; småbladen äggrunda, tun-na, under småludna. Fries. ♄ r. bl. Fig. r. Lund. (Sk. Vegeholm Fr.) *Liknar nära föreg. Fr.*

††† *cinnamomea:* taggar raka; fruktämnen och blomskaft glatta.

6 *cinnamomea L.* fruktämnen n. klotrunda; småbla-den aflångt elliptiska — omv. äggrunda, merändels trubbiga, under småludna gråhvita. ♄ 6. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 553. Häck. (Sk.—Lpl.) *Var. med klot-runda, något nedtryckta, stund. päronlika (R. turbi-nella Sw. på Liljecovaljeholmen vid Upsala) frukter. — Hit höra som synonyma eller afarter: R. spino-sissima L. Fl. Su. R. collincola Ehrh. R. majalis Retz. och R. cinerea Sw.*

† † † † *villosa*: taggar n. raka; fruktskaft sträfhåriga.

γ *villosa L.* fruktämnen rundade; bladen på båda sidor tätt mjukhåriga (hos ε glatta). ♄ 6. e. l. r. bl. — α *pomifera:* frukterna stora, något elliptiska, glandelhåriga. — β *pyrifera*: frukt. omv. pärónformiga, föga glandelhåriga. — γ *glabrata*: fr. smärre, klotrunda, något kantiga, n. glatta. — δ *oblongata*: fr. ovala håriga, bladen ludna. — ε *glabrata*: fr. som föreg. blad glatta. — ζ *planosphaeroidea:* fr. något plattade. Fig. α Sv. B. 3.3. δ Sv. B. 571. Hagar. (Sk.—Lpl. ε ÖG. vid Torsjö. Petréen.) α *är de flesta Auctorers R. villosa. β, γ, δ, höra till Smiths R. tomentosa, ζ är enl. Sw. dess mollissima. ε liknar alldeles R. canina; kan anses för egen art.*

238 Rubus 1 *Chamaemorus L.* tvåbyggare; stjelken 1—2bladig, enblommig; bladen flikiga. ♃ 7. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 469. Fl. D. 1. Kärr. (Lpl. —Blek.) *Sv. Hjortron. N. Molta.*

2 *arcticus L.* samkönad; stjelken 1—3blommig utan taggar och refvor; bladen trefingrade. ♃ 6. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 26. Odl. (Norrland. — N.) *Sv. Åkerbär.*

3 *saxatilis L.* stjelken n. utan taggar med krypande örtrefvor, mångblommig; bladen trefingrade. ♃ 6. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 349. Fl. D. 134. Back. (Sk.—Lpl.) *Har små blr.; frukten platt med åtskilda små bär.*

4 *caesius L.* stjelken trind kulliggande, med täta borstlika taggar; alla bladen trefingrade, under ljusgröna, håriga, med inskurna småblad. ♃ ♄ 6;

ℏ, e. l. bv. bl. Fig. Sv. B. 241. Fl. D. 1213. Ängsback. Hafsstr. (Sk.—Gestr. — N. Romsdalen.) *Stammen trädaktig, uppstigande blomgrenar; frukt svartblå.* — *Sv. Kalfhjortron.* — *Dennes och följ. bär kallas öfverhufvud Björnbär.*

5 *fruticosus* L. stjelken groftaggig; stambladen 5, de öfre 3fingrade, ofvanpå glatta, under håriga eller ludna; småbladen olikformigt sågade, föga inskurna. ♄ 7. e. l. rödl. bl. — α *Vestrogothica*: stjelken kantig kroktaggig; småbladen under brunludna; blomfoder icke nedböjda. — β *Smithii*: stjelken kantig kroktaggig; bladen under hvitludna; foder nedböjda. *R. fruticosus Sm.* — γ *corylifolius*: stjelken n. trind, raktaggig; bl.foder icke nedböjda. *R. corylif. Sm.* — δ *horridus*: stjelken kantig kroktaggig luden; blomfodren ganska taggiga. *) Fig. Fl. D. 1163. E. B. 715. γ E. B. 827. Vid Berg. (Sk.—Boh. — U. VG. β Östra kustprov. δ ÖG. på Eken-

*) Då jag här, lika litet som vid en del Rosae, funnit auctorernas artbestämningar fullt afgörande, har jag nödgats upptaga flere förmenta arter för blotta förändringar, lemnande åt en mera vidsträckt forskning tillfälle att lösa denna knut. Jag har blott upptagit de mest framstående afarterna; flere gifvas, som liggadem emellan; så t. e. finnes på Utön i Sml. en afart, med *kantig stjelk och n. raka taggar, samt under gröna blad* — således förenande β med γ. — I VG. en förändring *med trind stjelk och krokiga taggar*, samt slutl. en *n. alldeles tagglös* i Halland. — Förmodl. är methoden till artbestämningen tagen af fruktenas och fästets beskaffenhet, sådan jag hört den proponerad af H:r P. F Wahlberg, säkrare.

ön, Rönö Sn. Petréen. — N. Christiansand; Fredriksstad.) *Stjelken fingertjock uppstigande.*

6 Idaeus L. stjelken upprätt småtaggig, bladen 2-pariga med uddblad, stundom trefingrade, under hvitludna. ♄ 6, 7. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 181. Fl. D. 788. a. Back. (Sk.—Lpl.) *Sv. Hallon.*

239 Fragaria 1 *elatior Willd.* fruktens blomfoder tillbakaböjdt; både blom- och bladskaftens hår horizontalt utsperrade. ♃ 6, 7. e. l. hv. bl. Fig. r. Äng. (Stockholm i Skönstaviks ängar; ÖG. Stjernarp Wahlb. sannolikt förvildad.) *Plägar odlas.*

2 vesca L. fr fodret tillbakaböjdt; pistillernas fäste glatt; blomskaftens hår upprätta, bladskaftens utsperrade. ♃ 6. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 16. a. Back. (Sk. - Lpl.) *Sv. Smultron.*

3 collina Ehrh. fr.fodret tillslutet; pistillernas fäste hårigt; örtens hårighet som föreg. ♃ 6. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 548. Fl. D. 1389. Sandback. (Sk.— Upsala. — N. Ringerige, Toten etc.) *Fästets hår synas då pistillerna afskrapas; bladens yttersta såg-taggar inböjdt samstående.*

240 Potentilla. † Bladen parbladiga.

1 fruticosa L. buskvext; bladen 2—3pariga. ♄ 6—9. e. t. (l. odl.) g. bl. Fig. Sv. B. 253. r. Torra st. (Ö.! Bohusl. Wahlberg!) *Små blad helbräddade. Plägar odlas.*

2 rupestris L. örtstjelken upprätt; bladen 2—3pariga, småbladen äggrunda djupt sågade de yttre större. ♃ 7. e. t. (l. odl.) hv. bl. Fig. Jacq. A. 114. r. Berg. (Smol. VG. Bohus. Hall.)

3 *Anserina L.* örtstjelken krypande; bladen mångpariga med skiftevis större och smärre hvassågade småblad; blomskaften enblommiga. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 152. Fl. D. 554. a. Väg. (Sk.—Lpl.)

†† Bladen fingerdeldta.

4 *reptans L.* stjelken krypande; bladen 5fingrade; blomskaften ensamma i bladvecken, enblommiga. ♃ 7. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 1164. Äng. (Sk.—Gestr. — N.)

5 *argentea L.* stjelken uppstigande med klynnedeld vippa; bladen 5fingrade; småbladen smalt vigglika, flikiga och inskurna, under silfverhvita; stiplerna spetsade, ofta inskurna. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 865. a. Torra st. (Sk.—Gestr.)

6 *canescens Hn.* stjelken uppstigande med klynnedeld, mångblommig vippa; rotbladen 5-, stjelkbladen 3fingrade, småbladen smalt vigglika, rotbladens mot toppen tvärhuggna inågade, under med gråaktigt tilltryckt ludd; stiplerna lancettlika. ♃ e. t. g. bl. Fig. r. Kalkb. (G.! Rosén! Ö. Fries!) *Frön strimmiga. Gottl. ex.* 7, 8 *t. höga;* Ö 3—5.

7 *verna L.* stjelken uppstigande, korthårig, fåblommig; med blomskaft från bladvecken; rotbladen 5-, stjelkbladen 3fingrade, småbladen omv. äggrunda djupt sågade med utstående hår; stiplerna aflånga. ♃ 5, 6. e. l. g. bl. — *α vulgaris:* bladen vid basen hela, uppåt med 2, 3 par inságningar. — *β alpestris:* bladen n. från basen inskuret sågade. P. aurea Fl. D. Fig. E. B. 37. β Fl. D. 114. Torra st. (Sk.—Lpl.) *Frön släta.*

8 *opaca L.* hela örten långhårig; stjelken nedliggande; rotbladen 5-, stjelkbladen 3fingrade; småbladen vigglika, rotbladens inskuret sågade, tvära; stiplerna aflånga. ♃ 5, 6. e. t. g. bl. Fig. Jacq. Ic. rar. 1. t. 91. r. Fält. (Sk. Käflinge Fries.) *Rotbladen äro på utl. ex. stundom 6—7fingrade.*

9 *norvegica L.* alla bladen 3fingrade; småbladen djupt sågade, stundom inskurna, under håriga, gröna; stjelken upptill klynnedeld. ⊙ ☽ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 171. r. Torra st. (Lpl.—ÖG.) *Störst i denna afd.*

10 *nivea L.* alla bladen 3fingrade; småbladen n. vigglika, inskuret sågade, under (meränd.) hvitludna; stjelken uppstigande. Wg. ♃? e. t. g. bl.—β *pallidior:* bladen håriga, under föga ludna. Wg. Fig. Fl. D. 1035. Fjv. (Lul. Lpm.! β N. Nordl. Tromsöe.)

†11? *Gunneri Hn.* småbladen omv. äggrunda; blommorna hvita. Gunn. enl. Fig. Fl. N. II. T. III. r. Fjv. (N. Varanger Gunn.)

241 Sibbaldia 1 *procumbens L.* bladen 3fingrade; småbladen vigglika, i spetsen tretandade; blrna hopgyttrade. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 32. Fjv. III. (Lpl.—Jtl.) *Blrna små, på kort, slutligen förlängdt skaft. Är utom Ståndarnes antal en fullkoml. Potentilla.*

242 Tormentilla 1 *erecta L.* bladen utan märkliga skaft; stjelken uppstigande, grenig. ♃ 7. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 19. Fl. D. 589. a. (Sk.—Lpl.)

2 *reptans L.* bladen skaftade; stjelken nedliggande, enkel, med blr. i toppen. ♃ 7. e. t. (Sw. Herb.) g. bl. Fig. Fl. D. 1217. r. (G.! I en äng vid Vik-

arfve, tagen af Prov. Med. S. Landeberg.) *Liknar utom i blomn. alldeles Potent. reptans.*

243 Comarum 1 *palustre L.* bladen 2—3pariga. ♃ 6, 7. e. l. br. bl Fig. Sv. B. 310. Fl. D. 636, a. Kärr. (Sk. — Lpl.) *Kronbladen föga större än blomfodrets smärre flikar.*

244 Geum 1 *hispidum Fr.* blrna upprätta med kronblad längre än fodret; fröspröten nedtill glatta, ofvan den knäböjda midten styfhåriga; med glatt tilltjocknad spets; bladen stråthåriga, de neore parbladiga, stjelkbladen pinndeldta. Fr. ♃ e. t. g. bl. Fig. r. (Warberg, Karup! Fr.)

2 *urbanum L.* blommorna upprätta med kronblad kortare än fodren, fröspröten klolikt krökta glatta; rotbladen lyrformigt parbladiga, stjelkbladen trefingrade. Fr. ♃ 6, 7. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 94. Fl. D. 672. a. Lund. (Sk. — Hels. — N. Trondhj.) *Vexten hårig.*

3 *intermedium Willd.* blrna lutande, med kronblad af fodrets längd; fröspröten klolikt krökta, glatta, nedom midten knäböjda småhåriga; bladen håriga, för öfrigt som föreg. ♃ 6. e. t. mörkg. bl. Fig. r. Lund. (Halmstad i Slottsmöllan Fr.! Blek!)

4 *rivale L.* blrna hängande; kronbladen af fodrets längd; fröspröten dunhåriga, på midten vridet knäböjda, vid basen och mot den kroklika spetsen n. glatta; bladen håriga, de nedre lyrformigt parbladiga, stjelkbladen treklufna. Fr. ♃ 5, 6. e. l. rödg. bl. Fig. Sv. B. 231. Fl. D. 722. a. Äng. (Sk.— Lpl.) *Blomman stadnar stundom upprätt i bladvecket och blir dubbel: är då G. hybridum Jacq.*

245 DRYAS 1 *octopetala* L. bladen enkla, sågade. ♃ 8. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 427. (kronbl. för trubbiga) Fl. D. 31. Fjv. III. (Lpl. — Jtl.) *Blr som Hvitsippor; under hvitludna blad.*

13 *Klassen.*

POLYANDRIA.

1. MONOGYNIA. Pist. 1.

246 PAPAVER *L.* Blomfoder 2bladigt (snart affallande). Kronblad 4. Stift o. Märke sköldlikt. Fröh. enrummigt, öppnande sig med hål kring märkets brädd. — N. F. *Papaveraceae.* J. *Rhoeadeae L.*

247 CHELIDONIUM *L. Sm.* Foder och kronblad som föreg. Frukt enrummigt skidlikt fröhus. — N. F. *dens.*

248 GLAUCIUM *Gaertn.* Foder och krona som föreg. Fröhus skidformigt ganska långt, 2rummigt. — N. F. *dens.*

249 ACTAEA *L.* Foder 4bladigt (affallande). Kronblad 4. Frukt enrummigt bär, med tvåsidigt fästade frön. — N. F. *Ranunculaceae* J. *Multisiliquae L.*

250 Cistus *L.* Foder 5bladigt (hos de Sc. arterna af 3 större och 2 smärre blad). Kronblad 5. Fröhus 3skaligt, med 1—3, flerfröiga rum. — N. F. *Cisti. J. Rotaceae L.* — Anm. *Hos en del utländska är fröhuset 5—10skaligt med lika många skiljeväggar.*

251 Tilia *L.* Foder 5klufvet likformigt, snart affallande. Kronblad 5. Stift utdraget. Fröhus med 4—5 enfröiga rum. — N. F. *Tiliaceae J. Columniferae L.*

252 Nymphaea *L.* Foder 4—5deldt. Kronblad många i flera rader. Stift o. Märke sköldlikt, stråligt.—N. F. *Hydrocharides J. Miscellaneae L.*

2. DI—HEXAGYNIA.

Pist. 2—6.

253 Delphinium *L.* Blomfoder o. Kronblad 5, det öfversta med sporre. Honungsgömme enbladigt oskaftadt, med sporre innesluten i kronbladets. Fröhus 1—3. — N. F. *Ranunculaceae J. Multisiliquae L.*

254 Aconitum *L* Foder o. Kronblad 5, det öfversta hjelmformigt, inneslutande tvänne skaftade hornlika honungsgömmen. Fröhus 3—5. — N. F. *dens.*

255 Aquilegia *L.* Foder o. Kronbl. 5. Honungsgömmen 5, utdragne nedåt i lika många sporrar. Fröh. 5. — N. F. *dens.*

(*Stratiotes, Reseda Luteola.*)

3. POLYGYNIA Pist. många.

256 Thalictrum *L.* Blomfoder o. Kronblad 4. Fröhus flera, utan bihang (borst ell. dyllikt), enfröiga, affallande oöppnade*). — N. F. *som föreg.*

257 Anemone *L.* Foder o, i dess ställe ett trebladigt svepe. Kronblad 5—12. Fröhus flera, dels med, dels utan fjun. *) — N. F. *dens.*

Anm. *Hos en art sitter svepet foderlikt nära kronan, hos de öfriga aflägsnadt; hos de tre sista liknar det fullkoml. bladen.*

258 Ficaria *Dill.* Foder trebladigt. Kronblad 8—10 med en fjälltäckt honungshåla på klon. Fröhus flera, trubbiga enfröiga. *) — N. F. *dens.*

259 Ranunculus *L.* Foder 5bladigt utan bihang vid basen. Kronblad 5 med fjälltäckt honungshåla på klon. Fröhus flera, kortspetsiga, på rundadt fäste. *) — N. F. *dens.*

260 Myosurus *L.* Foder 5bladigt utdraget i form af bihang nedom vidfästningspuncten. Kronblad som föreg. Fruktfästet svanslikt. — N. F. *dens.*

261 Trollius *L.* Foder o. Kronblad omkring 14. Honungsgömmen omkr. 9, pipiga, enläppiga. Fröhus 1—2fröiga. — N. F. *dens.*

*) Fröhusen hos dessa slägten likna vanliga frön (se f. 71, Ranunculi) och kallas af Richard och De-Cand. *Carpellae.*

262 ADONIS *L.* Foder 5bladigt. Kronblad 5—15 utan honungsgömme. Fröhus flera, enfröiga. — N. F. *dens.*

263 CALTHA *L.* Foder och svepe o. Kronblad 5. Honungsgömmen o. Fröhus flera; mångfröiga. — N. F. *dens.*

---

1. MONOGYNIA.

*246 PAPAVER 1 *nudicaule L.* fröhusen styfhåriga; stängeln bar, enblommig, sträfhårig; bladen pinndeldta. ♃? 7. e. l. (odl.) g. bl. Fig. Fl. D. 41. r. Fjv. (N. Dovrefjeld.) *Papaver radicatum Rottb.*

2 *Argemone L.* fröhusen styfhåriga; stjelken bladig mångblommig. ⊙ 6, 7. e. t. r. bl. Fig. Sv. B. 538. Fl. D. 867. r. Åkr. (Sk.—ÖG! Ö!)

3 *dubium L.* fröhusen glatta, aflånga; blomskaftens öfre hår tilltryckta; stjelken flerblommig med dubbelt pinntaggade blad. ⊙ 7. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 457. Fl. D. 902. Åkr. (Sk.—U.) *Blrna omkr. 2 tum i diameter.*

4 *Rhoeas L.* fröhus glatta klotrunda; skaftens hår utstående; stjelken flerblommig med pinntaggade blad, inskurna flikar. ⊙ 7. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 519. r. Åkr. (Södra Sverige L.) *Odlas under många former; större än föreg. — Sv. Vallmo.*

†5 *somniferum L.* fröhus glatta klotrunda; bladen breda stjelkomfattande inskurna, blågrå. ⊙ 7. e.

l. hv. eller r. bl. Fig. Sv. B. 525. r. (Hall. Fr. U. etc. förvildad.) *Trädgårds Vallmo.*

247 Chelidonium 1 *majus L.* blommor i flock; småbladen flikiga. ♃ 5, 6. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 67. Fl. D. 542. a. Byar (Sk.—Lpl.) *Om Ch. majus β laciniatum L. eller Willdenows Ch. laciniat. är Scand. vet jag ej. Den har flikade kronblad och mera findeldta småblad.*

248 Glaucium 1 *luteum Gaertn.* stjelken glatt, med (djupt) bugtiga blad; skidan sträfknölig. Sm. ♃ 7, 8. e. t. (l. odl.) g. bl. Fig. Sv. B. 171, Fl. D. 585. r. (Boh.) *Birna stora, vexten blåaktig.—Chelidon. Glaucium L.*

249 Actaea 1 *spicata L.* blomklasen äggrund. ♃ 5, 6. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 498. Lund. (Sk.—Lpl.) *Bladen 2—3dubbelt parbladiga. Bären svarta.*

250 Cistus 1 *Fumana L.* stammen trädaktig nedtryckt; blomskaften ensamma enblommiga; bladen jemnbredt syllika, i kanten något sträfva, utan stipler. ♄ 7. e. t. g. bl. Jacq. A. 252. r. Kalkb. (G. Hanguar och Fleringe; vid Bredsands fiskläge i Vestkinde! söder om Visborgs Kalkugn! Rosén.) *Fingershög buske. Fröhuset är trerummigt med lösa skiljeväggar.*

2 *ölandicus L.* stammen trädaktig något uppstigande; bladen lancettlika trubbade med hårkantade skaft, utan stipler; kronbladen urnupna. ♄ 7. e. t. g. bl. — *α denudatus:* bladen på båda sidor gröna, nästan glatta. — *β canescens:* bladen under gråludna. *C. marifolius Sm. Fl. Br. C. canus Berg. Herb.*

Fig. Sv. B. 499. r. Kalkb. (Ö!) *C. alpestris Jacq. torde äfven höra till dennes varieteter.*

3 *Helianthemum L.* stammen trädaktig med uppstigande blomstjelkar, nedböjda blomskaft; bladen aflånga, under gråludna, med lancettlika stipler. ♃ 7. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 391. (*Helianthemum vulgare*) Fl. D. 101. a. Ångsback. (Sk.—Gestr.) *Var. mer och minre gråluden. — De 3 Scand. arterna kallas af en del Helianthemum.*

251 Tilia 1 *europaea L.* blommorna utan honuggsgömme; bladen hjertlika hvassågade glatta; frukterna klotrunda. ♄ 7. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 40. Fl. D. 553. Lund. (Sk. — Gestr.) *T. microphylla Hoffm. — Sv. Lind.*

252 Nymphaea 1 *alba L.* blomfoder 4bladigt af de ellipskt aflånga kronbladens längd; märket 15—20 klufvet med uppåt böjda strålar; bladen hjertlika helbräddade, inskärningens bräddar nästan raka. ♃ 7. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 92. Fl. D. 602. Sjö. (Sk.— Hels. — N. Trondh.) *Stånd. fästade på fruktämnets sidor, hos följ. nedom detta. Blrna stora, sköna, flyta på vattnet.*

2 *lutea L.* foder 5bladigt, mycket större än kronbladen; märket 12—20 stråligt helbräddadt; bladen hjertlika ovala, helbräddade med trubbigt tvåäggade skaft. ♃ 7. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 266. Fl. D. 603. Sjö. (Sk.—Lpl.) *Nuphar lutea Sm. m. fl. — 1 och 2 på Sv. Neckblad, Neckrosor.*

2. DI — HEXAGYNIA.

253 Delphinium 1 *Consolida L.* fröhuset ensamt; honungssporren enkel; stjelken grenig. ⊙ 6, 7. e. l. viol. bl. Fig. Sv. B. 58. Fl. D. 683. Åkr. (Sk.— Gestr.) *Honungssporren sitter ensam inom kronbladssporren. Bladen findeldta. — Sv. Riddersporre.*

254 Aconitum 1 *septentrionale Willd.* blomklasen n. enkel eller med upprätta grenar, klibbhårig; kronhjelmen utdraget cylindrisk; honungshornen med tillbakarullad topp, urnupen läpp; bladen (nedom midten) handlikt klufna, inskurna, alla håriga. ♃ 8. e. l. bl. sällan hv. bl. Fig. Fl. D. 123. a. i öfra Norrl. (Lpl.—Medelp.) *Ofta mans hög.—A. Lycoctonum L. Fl. Su. — Jämtl. Hundflok. — N. Töralm.*

2 *neubergense De C.* stjelken rak, med n. enkel finluden blomklase; kronhjelmen halfrund, framtill något spetsad; honungshornen med rak rundad topp; bladen glatta, handlikt deldta (ej ända till basen), med vigglika treflikiga och inskurna spetsiga flikar. ♃ 8. e. t. (Sw. Herb.) b. bl. Fig. Sv. B. 46. r. Å. (Fahlun vid Stämshögen, litet från gården, bland buskar vid en bäck. L. och Swartz. Den Halländska, Fl. Hall. Fries. torde vara densamma.) *De Candolles beskrifning på denna art inträffar fullkoml. med A. napelloides Sw. — A. Napellus L. Fl. Su. — Sv. Stormhatt.*

255 Aqvilegia 1 *vulgaris L.* houngssporrarne inkrökta, n. kortare än kronbladen; stjelkbladen glatta. ♃ 7. e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 118. Fl.

D. 695. r. Lund. (Sk. — U. — N. Trondhj.) *Sv. Akleja.*

3. POLYGYNIA.

256 THALICTRUM 1 *aquilegifolium* L. de sammansatta bladens grenar med fjällika stipler vid basen; småbladen omv. äggrunda, tandadt flikiga. ♃ 6, 7. e. t. g. bl. Fig. Jacq. A. 318. r. Lund. (Sk. Öfvidscloster Fries! Fågelsång, Hvitsköfle, Maltesholm L. Blek. Aspegren!) *Har blad, liknande Aklejors.*

†† Stipler o.

2 *alpinum* L. stjelken enkel, nästan bladlös; med blr i enkel lutande klase; frukterna nedböjda. ♃ 6, 7. e. l. viol. eller g. bl. Fig. Fl. D. 11. Fjv. (Lpl.—Södra Jemtl.) 5—8 *tum hög; småbladen rundade glänsande.*

3 *tenuifolium* Sw. stjelken kantig, något fåradt blomvippan tredubbelt sammansatt (med klaselika grenar); blrne nästan upprätta; bladen föga mer än parbladiga; småbladen jemnbredt lancettlika merändels oklufna, uddbladet 3klufvet. ♃ 7. 8. e. t. Fig. r. Skogsä. (Ö!) *Synes öfvergå i följ.*

4 *simplex* L. stjelken enkel, bladig, kantig; blomvippan enkel eller af klaselika, fåblommiga grenar med upprätta blr.; bladen parbladiga, små bladen dels enkla, dels sammansatta, smalt vigglika, treflikiga med spetsiga flikar. ♃ 7, 8. e. l. Fig. A. (Sk. — Gestr. — N. Toten etc.)

5 *flavum L.* stjelken vid basen grenig, sedan enkel, fårad; blomvippan dubbelt sammansatt med upprätta blr.; bladen dubbelt parbladiga, småbladen omv. äggrunda, treflikiga med breda något trubbiga flikar. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Sv. B. 328. Fl. D. 939. Äng. (Sk.—Lpl.) *Var. mycket.*

6 *medium Jacq.* stjelken n. trind, slät (ej daggmjölig); blomvippan ganska grenig, med utstående vipplika grenar, lutande blr.; bladen tregreniga, med 2—3dubbelt parbladiga grenar, småbladen omv. äggrunda treflikiga med något spetsade flikar. ♃ 6, 7. e. t. Fig. Jacq. Hort. 96. r. Torra Ä. (G! Ö! Hall.) *Kommer följ. nog nära.*

7 *minus L.* stjelken trind blådaggig; blrna i slak vippa lutande (bladen tredubbelt sammansatta) småbladen rundade, i spetsen trubbtandade, under blåaktiga; fröhusens båda ändar spetsiga. De C. ♃ 6. e. t. (Pommern.) Fig. Fl. D. 144. r. (Sk. Lin. G. Slitö på grundet, Rosén.)

257 Anemone. † *Hepatica:* svepet närsittande, af odeldta blad.

1 *Hepatica L.* bladen klufna till midten i tre likformiga flikar. ♃ 4, 5. e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 141. Fl. D. 610. a. Back. (Sk. — Jtl.) *Sv. Blåsippa.*

† † *Pulsatillae:* svepet frånskildt, af findeldta blad; frön med fjunig borst.

2 *Pulsatilla L.* bladen tregreniga, småbladen mångdeldta med jemnbreda flikar; blomman n. upprätt med 6 utstående raka kronblad. ♃ 5. e. l. Fig. Sv. B. 292. Fl. D. 153. Sandback. (Sk. — U.—N.) *Blrna stora ljusröda; kronblad mer än dubbelt längre än ståndarne.*

3 *pratensis L.* bladen parbladiga, småbladen mångdeldta med jemnbreda flikar, blomman lutande, med upprätta, i spetsen tillbakaböjda kronblad. ♃ 5. e. t. Fig. Sv. B. 299. Fl. D. 611. r. Torra Å. (Sk! ÖG! G! Ö!) *Blrna minre än föreg. purpurröda stundom invändigt blyfärgade. Kronbladen blott en tredjedel längre än Stånd.*

4 *vernalis L.* bladen parbladiga; småbladen bredt vigglika, 3flikigt inskurna, nästan glatta; blomman upprätt med ganska ludet svepe. 6 raka, elliptiskt aflånga kronblad. ♃ 5. e. l. hvitlätta blr. Fig. Fl. D. 29. Sandås. (Lpl.—Sml. — N. Gulbrandsdalen, Dovrefjeld. etc.)

††† *Anemonantheae De C.* frön utan borst; svepe bladlikt.

5 *sylvestris L.* stängeln enblommig: svepebladen skaftade, 3deldta och flikiga, med hvitludna skaft; kronbladen elliptiska, frön hvitulliga ♃ 5. e. t. hv. bl. Fig. r. Åkerren. (Husvallaby! nära Matkroken. L. Återfunnen först 1819.) *Betydl. större än följ. Roten trådig hopknippad De C.*

6 *nemorosa L.* stäng. enblommig; svepebladen skaftade, tredeldta och inskurna med n. glatta, glesháriga skaft; kronblad 6, elliptiska; frön tunnhåriga. ♃, 4. 5. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 3. Fl. D. 549. a. (Sk.—Lpl.) *Roten af denna och följ. jemntjock, horizontal, enbladig. — Sv. Hvitsippa.*

7 *ranunculoides L.* stäng. meränd. 2blommig; svepebladen föga skaftade, 3deldta, såglikt inskurna; kronblad merändels 5, elliptiska. ♃ 4, 5. e. l. g. bl.

Fig. Sv. B. 405. r. Lund. (Sk, Blek. ÖG. U! Ö! G! — N. Christiansand.)

258 Ficaria 1 *ranunculoides Moench:* bladen hjertlika rundnaggade. ♃ 5. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 17. Fl. D. 499. Lund. (Sk.—Lpl.) *Roten småknölig.* — *Ranunculus Ficaria L.*

259 Ranunculus. † Bladen enkla, odeldta (gula blr.).

1 *Lingua L.* stjelken upprätt, glatt; bladen långt lancettlika, glest naggtandade. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Fl. D. 755. Str. (Sk.—Gestr.) *Störst af Scandinaviska arter.*

2 *Flammula L.* stjelken nedliggande; bladen äggrundt lancettlika, jemnbreda, glatta; kronbladen större än blomfodret. ♃ 7. e. l. *α vulgaris:* stjelken uppstigande, de större bladen äggrundt lancettlika, meränd. med ett par sågnaggningar. — *β intermedia:* stjelken krypande något rotslående; bladen smalt lancettlika. — *γ filiformis:* stjelken båglikt krypande rotslående; bladen meränd. trådsmala. *R. reptans L.* Fig. Sv. B. 117. Fl. D. 575. *γ* L. Fl. L. III. f. 5. Fl. D. 108. a. Str. (Sk.—Lpl. *γ* Lpl.—Sml.) *α störst, γ ganska liten.*

†† med flikiga eller delade blad (hvita blr.).

3 *hederaceus L.* stjelken krypande; bladen njurlika 3—5flikiga (stund. till midten), med breda helbräddade rundade flikar; kronbladen föga längre än blomfodret; fröhusen glatta smårynkiga. ♃ 6, 8. e. t. Fig. Fl. D. 321. r. Str. (Sk! Halmstad. Visby vid gamla hamnen!) *Liten. Kronbladen hvita med gul klo.*

4 *aquatilis L.* stjelken flytande eller krypande; bladen hårfint deldta, de flytande stundom njurlika; flikiga och tandade; kronbladen längre än fodret, ♃ 5—7. e. l. hv. bl. — *α heterophyllus:* de flytande bladen njurlika. *R. heteroph. Hoffm.* — *β pantothrix:* alla bladen findeldta. Fig. *α* E. B. 101. Fl. D. 376. a. Sjö. (Sk.—Lpl.) *Blrna flyta på vattnet.* — *R. fluviatilis Willd. capillaceus Thuill. fluitans Fl. D. Peucedanifolius All. pumilus Poir. äro alla synonyma eller artförändringar af denna.*

5 *glacialis L.* stjelken upprätt 1—2blommig; rotbladen skaftade, tredeldta (till basen), med djupt klufna och flikiga småblad; frön halfmånlikt hinnryggade. ♃ 7, 8. e. l. hv. stund. r. bl. Fig. L. Fl. L. III. f. 1. Fl. D. 19. Fjv. IV, III. (Lpl.—Jtl.) *I Jtl. är den 1-, i Lpl. 2-, sällan 3blommig.*

* 6 *aconitifolius L.* stjelken grenig, mångblommig; bladen handlikt 3—7delade, med inskuret tandade flikar, de öfversta oskaftade, klufna (n. till basen), med lancettlika sågade och något inskurna flikar; blomfodret tilltryckt. ♃ 7, 8. e. l. (odl.) — *α humilis:* med lancettlika sågade blomskärm. De C.— *β platanifolius:* med jemnbreda helbräddade blomskärm. De C. *R. platanifol. L.* Fig. *β* Fl. D. 111. r. Fjv. (N. *α* i Christiania bygd; Eisfjeld i Nummedalen; i Opdalen under Dovrefjeld. *β* Holtaalen Trondhj. på en sandig holme, Rönningön i Gulelfven; Hofjället samma Sn. Gunn.) *Af äldre Författ. uppgifves den äfven vara funnen i Dalarne och Jemtland.*

††† med flikiga och delade blad (*gula* blr.).
* Fröhus *släta.*

7 *lapponicus* L. stängeln bar, enblommig; bladen från roten, glatta, 3deldta (ej alld. till basen), med breda, rundade, 3—4naggade eller stundom inskurna flikar; fröhus med sprötlik, vid basen bred, klolik spets. ♃ e. t. Fig. L. Fl. L. III f. 4 Wg. Fl. L. VIII r. Str. (Lpl. i skogstrakten Wg.! I en skog mellan gamla och nya Luleå, Montin. 6 mil från Umeå Stenb. — N. Ostfinnm. Gunn.) *Blrna föga större än fodret. Har stundom ett blad ner på stängeln; fröhusen föga längre än deras spröt. Blomfoder 3bladigt (?) De C.*

8 *hyperboreus Rottb.* stjelken trådsmal, krypande bladig; bladen 3klufna med helbräddade, trubbiga flikar; fröhus utan klo, släta. ♃ 7, e. t. Fig. Fl. D. 330. r. (Lappm. Enontekis! Wg. — N. Waranger). 2—3 *tums vext, ganska små blr. frön icke rynkiga.— R. Ammanni Gunn.*

9 *pygmaeus Wg.* stjelken uppstigande enblommig, rotbladen n. njurlika, 3—6klufna, med helbräddade flikar; blomfodret glatt, längre än kronbladen, frön släta med klo. ♃ 7, 8. e. l. Fig. L. Fl. L. III. f. 3. Wg. Fl. L. VIII. Fjv. V—III. (Lpl.—Jtl.) *Ganska liten.— R. nivalis β L.*

10 *nivalis L.* stjelken enblommig; rotbladen djupt 5klufna, med trubbiga helbräddade flikar; stjelkbladen 3—5fingrade, blomfodret ludet, kortare än kronbladen. ♃ 7. e. t. Fig. Sv. B. 394. Wg. Fl. L. VIII. Fjv. III. (Lpl. Quickjock!) *Bladen glänsande med stundom inskurna sidoflikar.*

* 11 *sulphureus Phipps:* stjelken enblommig; rotbla-

den vigglika—cirkelrunda, gröftandade och inskurna; stjelkbladen 5—7fingrade; blomf. som föreg. De C. ♃ Fig. Mart. Spitsberg. tab. G. f. c. (enl. Wg.) r. Fjv. (nära Nordkap Wg.) *Större än föreg. med minre deldta, ej glänsande blad. Wg.* — *R. nivalis β Wg.*

12 *acris L.* stjelken upprätt; tilltryckt hårig; merändels mångblommig, med trinda blomskaft; bladen 3—5delade med inskurna spetsigá flikar; blomfodret kortare än kronbladen. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Sv. B. 375. a. Äng. (Sk.—Lpl.) *Var. i fjällarne 1—2 blommig.*

13 *montanus Willd.* stjelken meränd. enblommig; rotbladen tredeldta med treflikiga helbräddade trubbiga flikar; stjelkbladet oskaftadt fingerdeldt helbräddadt; blomfodren n. glatta; stiften tillbakaböjda. Wg. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Jacq. A. 325. Fjv. II, I. (Lpl.—Herjed.) *Sannol. varietet af föreg. äfven så R. Villarsii De C.*

14 *bulbosus L.* stjelken upprätt fåblommig, utstående mjukhårig, vid basen lökbärande; rotbladen tredeldta med breddt vigglika, flikiga och tandade småblad; uddbladet skaftadt; blomskaften fårade; blomfodren nedböjda, kortare än kronbladen. ♃ 5, 6. e. l. Fig. Sv. B. 387. Fl. D. 551. a. Ängsback. (Sk.—Gestr. — N. Opdalen.) *Quarters hög, ofta enkel stjelk. Har en sällς. var. med alns hög grenig stjelk och otydlig rotknöl. Frön platta kantade med kort klo.*

15 *polyanthemos L.* stjelken upprätt mångblommig, utsperradt sträfhårig; rotbladen djupt 3—5klufna

och flikiga, uddbladet n. oskaftadt; stjelkbladen 5-deldta och flikiga; blomskaften fårade; fodret ej nedböjdt. ♃ 6, 7. e. l. Fig. Äng. (Sk.—Gestr.) 2—5 *qvart. hög.*

16 *Auricomus L.* stjelken upprätt glatt mångblommig, rotbladen njur—hjertlika, merändels djupt 3klufna och rundsågade; stjelkbladen mångdeldta med jemnbreda flikar (likasom i krans); blomfodret finhårigt, kortare än kronbladen. ♃ 4, 6. e. l Fig. Fl. D. 665. a. Äng. (Sk. —Lpl.) *En afart med odeldta hjertblad och lancettlika, sågade stjelkbladsflikar fanns* 1817 *vid Stockholm, oskiljbar från R. cassubicus L.*

17 *illyricus L.* stjelken upprätt fåblommig; bladen hvitulliga, 2—3deldta med enkla eller 2klufna jemnbredt lancettlika helbräddade flikar. ♃ 5, 6. e. t. (l. odl.) Fig. Jacq. A. 222. r. Åkerren. (Ö. Hulterstad! Borkholm och Glömminge! etc.) *Har stora blr.; flerknölig rot; stundom enkla stjelkblad.*

18 *lanuginosus L.* stjelken upprätt, mångblommig, tillbakaböjdt sträfhårig; bladen gulaktigt silkeshåriga; treklufna, med breda grundt inskurna, hvasstandade flikar och sträfhåriga skaft; blomskaften trinda. ♃ 7, 8. e. t. (utl.) Fig. Fl. D. 397. r. Lund. (Gottland Rosén.)

19 *repens L.* stjelken uppstigande, vid basen försedd med krypande refvor, bladen tredeldta, med skaftade vigglika djupt flikade och tandade småblad; blomfodret tilltryckt; blomskaften fårade. ♃ 5—8. e. l. Fig. Sv. B. 400. Fl. D. 795. a. Odl. (Sk. —Lpl.) *Hela vexten glänsande.*

20 *sceleratus L.* stjelken upprätt mångblommig; bladen djupt treklufna, med trubbigt inskurna flikar; de öfre lancettlika jemnbreda; kronblad af det glatta blomfodrets längd. ⊙ 6—8. e. l. Fig. Sv. B. 412. Fl. D. 571. Str. (Sk.—Lpl.) *Fruktfästet aflångt. Var. till storleken.*

** Fröhus *gryniga* eller *taggiga.*

21 *Philonotis Ehrh.* stjelken upprätt mångblommig sträfhårig; bladen trefingrade med inskurna småblad; blomfodren tillbakaböjda spetsade; fröhusen gryniga. ⊙ enl. Sm. 6—10. e. t. Fig. E. B. 1504. (R. hirsutus Sm.) r. Åkerren. (Blek.! Aspegren; Ö! Rosén). *Stjelken grenig. Frön hafva en rad grynlika knölar omkring kanten.*

22 *arvensis L.* stjelken upprätt mångblommig; bladen trefingrade af sammansatta småblad med jemnbreda flikar; fröhusen på sidorna taggiga. ⊙ 6, 7. e. t. Fig. Sv. B. 537. Fl. D. 219. r. Åkr. (Sk. Hall. ÖG.! Ö! G!)

260 Myosurus 1 *minimus L.* ⊙ 4—6. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 406. Torra st. (Sk. — Gestr.) *Ständ. meränd. 5, från ½—2 tum hög med jemnbreda blad; fruktfästet slutl. 1—1½ t. långt.*

261 Trollius 1 *europaeus L.* kronbladen öfver 10, slutande sig tillsammans i klotform, längre än ståndarne; honungsgömmen af dessas längd. ♃ 6, 7. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 383. Fl. D. 133. r. Äng. (I fjällen allmän; i S. Sv. sälls. Smol. VG. Boh. etc.)

262 Adonis 1 *vernalis L.* kronbladen öfver 10, lancettlika, något trubbuddade; fröhusen mjukhå-

riga i äggrund samling. ♃ 6. e. t. (l. odl.) g. bl. Fig. Jacq. A. 44. r. Back. (Ö.! G.!) *Bladen findeldta, stora blr.*

263 CALTHA 1 *palustris L.* stjelken uppstigande, upprätt; bladen hjertlika n. runda, trubbnaggade med rundade flikar. ♃ 5, 6. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 200. Fl. D. 668. a. Våta st. (Sk.—Lpl.) *Sv. Kalfleka.*

---

14 *Klassen.*

DIDYNAMIA.

---

1. GYMNOSPERMIA.

Frön bara.

N. F. *Labiatae J. Verticillatae L.* (*undant. Verbena.*)
† Blomfodrets flikar 5, n. likformiga.

264 VERBENA *L.* Blomkronans pip rak, inneslutande ståndarne; brämet olikformigt 5flikigt. Pist. märke odeldt, klubblikt. Frön 2—4. — N. F. *Vitices J. Personatae L.*

Anm. *Blrna strödda i glesa ax inom lancettlika skärm; 2 stånd. ofta ofruktsamma.* *)

*) Anmärkningarne gälla ofta blott för de Skandinaviska arterna.

265 Lycopus *L.* Kronan trattlik, brämet n. likformigt, den ena fliken större urnupen. Stånd. 2, åtskilda. Juss.

Anm. *Blrna i krans med smala skärm; 2ne stånd. ofruktsamma.*

266 Mentha *L.* Kronan trattlik, brämet n. likformigt. Stånd. 4, åtskilda.

Anm. *Blrna i krans, dels i bladvecken, dels närmade i hufvud, eller axform. Blomskärm borst- eller lancettlika.*

267 Teucrium *L.* Kronans öfre läpp djupt tvådeld, med ståndarne utskjutande genom öppningen, brämet härigenom 5flikigt, nedersta fliken (läppen) stor, rundad.

Anm. *Blrna i krans utan andra skärm än bladen, blomfod. på undre sidan bukigt.*]

268 Glechoma *L.* Blomkr. öfre läpp omvändt hjertlik, 2flikig; den nedra 3klufven, medlersta fliken urnupen. Stånd. knappar parvis korssittande.

Anm. *Blrna i krans, skärmen borstlika, fästade vid blomskaften, bl.fodr. omkring 15strimmigt; vexten krypande.*

269 Ajuga *L.* Kronans öfre läpp ganska kort, tvåtandad; den nedra treflikig, medlersta fliken störst. Stånd.knappar åtskilda.

Anm. *blrna i krans i bladvecken utan skärm; bl. kr. öfre läpp nästan o.*

270 Elsholtzia *Willd.* Kronans öfre läpp 4tandad; den nedra längre, odeld, något naggad. Stånd. åtskilda. Willd.

Anm. *Blrna närmade i ensidiga ax.*

271 Ballota L. Blomfoder upphöjdt 10nervigt. Blomkr. öfre läpp något hvalfik odeld, naggad; den nedre 3flikig, medlersta fliken större, urnupen.

Anm. *Blrna meränd. förenade på gemensamma skaft; blomskärmen n. borstlika.*

272 Betonica L. Foder otydligt nervigt. Bl.kr. pip krökt, öfra läppen odeld, den nedra 3flikig, med liklånga flikar, den medl. bredare.

Anm. *Blrna i täta, nästan i axform närmade, kransar, blomskärm äggrunda.*

273 Nepeta L. Foder omkring 15nervigt. Bl.kr. pip krökt; öfra läppen urnupen, den nedra treklufven, sidoflikarne utböjda, den medl. större, vidgad och naggad.

Anm. *Blrna hopgyttrade på motsatta gemensamma skaft.*

274 Leonurus L. Foder 5nervigt. Bl.kr. öfre läpp smal, hvalflik, odeld, den nedre nästan likformigt treklufven. Stånd.knappar glatta med hvita puncter.

Anm. *Blrna i täta åtskilda kransar; bl.skärmen syllika; kr. öfre läpp långt hvitluden.*

275 Stachys L. Foder otydl. nervigt. Bl kr. pip nästan rak, öfra läppen något, hvalflik odeld, den nedra 3flikig med nedböjda sidoflikar, den medl. urnupen längre än de öfriga. Stånd.knappar glatta.

Anm. *Blrna i krans i bladvecken, utan andra skärm än de småningom afsmalnande bladen.*

276 GALEOBDOLON *Sm.* Foder med 5 gröfre nerver. Bl.kr. öfre läpp högt hvalflik, helbräddad, den nedra treklufven med spetsiga flikar. Stånd. knappar glatta.

Anm. *Blrna i krans med borstlika skärm, knapparnes rum cirkelrunda.*

277 LAMIUM *L.* Foder otydl. nervigt. Bl.kr. öfre läpp hvalflik, odeld, pipens gap vidgadt, på ömse sidor med en nedviken tand, nedra läppen liten tvåflikig, ganska smal i vidfästningen. Stånd. knappar hvithåriga.

Anm. *Blrna i dels åtskilda, dels närsittande kransar, sällan med andra (borstlika) skärm än bladen.*

278 GALEOPSIS *L.* Foder med 5 gröfre nerver. Bl.kr. öfre läpp hvalflik odeld eller naggad, pipens gap utvidgadt, på ömse sidor med en nedviken tand, sammanflytande genom ett upphöjdt veck med den i spetsen tretandade nedra läppen. Stånd. knappar håriga.

Anm. *Blrna som föreg. med lancettlika skärm.*

(Origanum. Dracocephalum)

†† Blomfoderflikar 10, hvarannan minre.

279 MARRUBIUM *L.* Blomfoder 10tandadt, 10nervigt. Blomkronans öfre läpp smal, 2klufven, den nedra 3klufven.

Anm. *Blrna i täta kransar med borstlika skärm.*

††† Blomfoder 2läppigt (d. ä. djupt klufvet i tvänne stora flikar, hela eller 2—3tandade).

280 SCUTELLARIA *L.* Blomfoder 2läppigt, flikarne tvärhuggna, helbräddade; den öfre med en

knöl på ryggen, slutl. omgifvande fröen som ett fröhus.

Anm. *Blomkronan ganska lång.*

281 PRUNELLA L. Foder 2läpp. den öfra bred tretandad, den nedra smalare tvåflikig. Blomkronans öfre läpp hvalflik. Ståndsträngar 4, i toppen 2klufna, ena fliken med knapp, den andra utan.

Anm. *Bl.kransarne i tätt blomhufvud; skärm njurlika.*

282 SALVIA L. Foder 2läpp. den öfra tretandad, den nedra tvåflikig. Bl.kr. pip utvidgad mot öppningen. Stånd. strängar 2ne, upptill tvåklufna med utsperrade flikar, hvardera med en olikformig enrummig knapp.

Anm. *Bl. i kransar, stund. närmade i ax. (Charact. tagen af S. officinalis.)*

283 DRACOCEPHALUM L. Foder tvåläpp. den öfra enkel odeld, större än hvar och en af den nedra läppens 4 flikar. Bl kr. öfre läpp urnupen, den nedra treflikig, sidoflikarne korta upprätta, den medlersta längre.

Anm. *Bl.kransar mer och minre närmade till axform; skärm äggrunda; bl.foder mångnervigt.—Blomfodret är hos en del utl. annorlunda inskuret, hvilka kanske kunna skiljas i eget slägte.*

284 ACINOS Pers. Foder 2läpp. vid basen bukigt, den öfra läppen treflikig, den nedra tvådeld, mynningen hårig. Bl.kr. öfre läpp upprätt, urnupen, den nedra tredeld, medl. fliken concav.

Anm. *Bl. i åtskilda kransar; skärm korta lancettlika. Stånd. stråug. enkla, som hos följ.*

285 Thymus *L. Pers.* Foder jemnt bägarlikt, 2läppigt med hårig mynning. Bl.kronans pip kortare än bl.fodret, öfre läppen urnupen, den nedra bredare hel.

Anm. *Blrna gyttrade i hufvud, skärm aflånga, vexten låg, krypande.*

286 Clinopodium *L.* Foder jemnt, krökt; 2läppig, den öfra treuddig, den nedra 2deld med borstlika flikar. Bl.kr. pip icke kortare än bl.fodret. Nedra läppens medl. flik urnupen.

Anm. *Blrna i krans och hufvud, bl.skärmen af flera borstlika blad, liknande ett svepe. Vexten hög något upprätt.*

287 Origanum *L.* Foder (hos den Sk.) likformigt 5tandadt, tillslutet af täta hår. Bl.kr. trattlik, den öfra läppen tvåflikig, den nedra klufven i 3ne hela, nästan likformiga flikar.

Anm. *Blning vippa. Blrna gyttrade i små ax, med aflånga färgade (bruna) skärm. — Den Skandinaviska artens bl.foder likna första afdelningens.*

2. ANGIOSPERMIA.

Frön inom fröhus.

† Blomfodren 2- eller 4klufna. (hos Ped. stund. 5—6flikiga.) — N. F. *Personatae L.*

288 Orobanche *L.* Blomfoder 4klufvet, på inre sidan deldt till basen. Blomkronan bägarlik

krökt, med fålligt, 4klufvet bräm, öfra läppen störst, sidoflikarne och nedra läppen nästan lika stora. Märke 2klufvet. Fröhus enrummigt, mångfröigt. — N. F. *Pediculares J. Orobanchoideae Vent.*

Anm. *Bladlös, fjällig vext.*

289 Lathraea. *L.* Foder nästan likformigt 4klufvet, färgadt. Bl.kr. öfre läpp n. hvalflik odeld, den nedra otydl. 3flikig. Märke enkelt. Fröhus som föreg. — N. F. *dens.*

Anm. *Bladlös fjällig vext. Stånd. längre än kronan.*

290 Euphrasia *L. Sm.* Foder till olika djup 4-klufvet. Bl.kr. öfre läpp hvalflik, inneslutande knapparne, kortare än den nedra. Stånd knapparne tvåtorniga; rummens kanter hvitludna. Fröb. 2rummigt. — N. F. *Pediculares J. Rhinanthoideae Vent.*

Anm. *Ståndarnes torn affalla stundom.*

291 Bartsia *L. Sm.* Foder 4klufvet. Bl.kr. öfre läpp tvarhuggen, längre än den nedra. Stånd. knappar tvåtorniga, hvitludna, icke inn-slutna. Frohus tvårummigt; frön kantiga. — N. F. *dens.*

292 Odontium *Hn.* Stånd. tvåtorniga glatta. Det öfriga som föreg.

293 Rhinanthus *L.* Stånd. knappar oväpnade, med rummens kanter hvithåriga. Fröhus tvårummigt; frön flera platta. — N. F. *dens.*

294 Melampyrum *L.* Stånd. knappar sammanhängande, oväpnade. Fröhus af 2ne, en—tvåfröiga rum; frön kupiga. — N. F. *dens.*

295 Pedicularis *L.* Bl.fodr. 2klufvet, ant. med hela eller 2- och 3klufna flikar. Bl.kr. öfra läpp hjelmlik, den nedra treflikig. Fröh. tvårummigt mångfröigt. — N. F. *Pediculares L.*

Anm. *Bladen pinndeldta; fröhusen öppnande sig mest på ena sidan; hos P. Sceptr. mera regulíert.*

†† Bl.fodren 5klufna.

296 Digitalis *L.* Blomkronan bägarlik gapande, på undre sidan bukig. Stånd. nedböjda. Fröh. 2rummigt. — N. F. *Scrophulariae Juss. Personatae Vent. Luridae L.*

Anm. *Blrna stora, invändigt fläckiga.*

297 Limosella *L.* Blomfod. 5deldt. Bl.kr. klocklik, n. likformig. Fröhus inom blomman, enrummigt, mångfröigt, med centralfäste. — N. F. *Lysimachiae J. Personatae Vent. Preciae L.*

Anm. *Liten vattenvext, blrna från roten.*

298 Linnaea *L.* Foder 5deldt, ofvan på frukten. Bl.kr. klocklik n. likformig. (fr. ung 3-, slutl. 1rummig, 1fröig. Wg.) — N. F. *Caprifolia J. Aggregatae L.*

Anm. *Krypande skogsvext, frukten försedd med ett eget 4bladigt blomfod., 2ne stånd. ganska små.*

299 Antirrhinum *L.* Blomkronans öppning tillsluten genom nedra läppens uppsvällda basis, vid basen försedd med en honungsförande knöl

eller sporre. Fröhus öppnande sig med flera hål. — N. F. *Scrophulariae J. Personatae L.*

300 SCROPHULARIA *L.* Kronan klotrund med trångt tvåläppigt gap utan eget honungsgömme. Fröh. tvårummigt öppnande sig med enkel remna i spetsen. — N. F. *dens.*

---

1. GYMNOSPERMIA.

264 VERBENA 1 *officinalis L.* axen trådsmala i vippa; blrna med 4 stånd. bladen flikigt sågade, sidoflikarne vid basen större; stjelken upprätt. ♃ 7. e. t. (utl.) r. bl. Fig. Sv. B. 182. Fl. D. 628. r. Ruin. (Sk. Helsingb. Leche. *L.*) *Sannolikt utgången.*

265 LYCOPUS 1 *europaeus L.* bladen inskuret sågade eller pinntaggade, något håriga, bladflikarne merändels helbräddade. ♃ 7, 8. e. l. hvitr. bl. Fig. Sv. B. 262. Sjöstr. (Sk.—Gestr.) *Var. mer och mindre hårig.*

266 MENTHA. † Blomkransarne närmade i ax.

† 1 *sylvestris L.* axen vid basen afbrutna, småludna; bladen aflånga med äggrund basis, olikformigt sågtandade, under gråulliga. ♃ 8, 9. e. l. (odl.) r. bl. Fig. Fl. D. 584? r. (Sk. etc. i gl. Träg. förvildad)

2 *nemorosa Willd.* axen täta; bladen med hjertlik basis, likformigt sågade, för öfr. som föreg. ♃ e. t. (odl.) Fig. r. (Smol. Misterhultsskären Lilj.) *Liknar föreg. alldeles.*

3 *odorata Sm.* blommorna i trubbiga hufvud, med glatta blomfoder och blomskaft; bladen hjertlika

glatta. Sm. ♃ Fig. r. (Unnarydså Smol. Rosl. Fries) *Bladen i vildt tillstånd äggrunda, Fries.*

†† Blomkransarne i bladvecken, sällan närmade i hufvud.

† 4. *rubra Sm.* blrna i skaftade kransar; blomfodren glatta med spetsade, hårbräddade tänder, glatta skaft; bladen äggrunda något tätsågade, jemte stjelken n. glatta. ♃ 9. e. t. Fig. E. B. 1413. r. Odl. (Smol. Fr.)

5 *gentilis L.* blrna i kortskaftade kransar; blomfodren gråludna, nedtill jemte skaften merändels glatta (hos β ludna); bladen äggrunda småhåriga med glesa utdragna sågtaggar. ♃ 8. e. t. — β *altissima:* blomfoder och skaft gråludna. Fig. E. B. 2118. r. Våta st. (Smol. vid ån Fryeled! samt Ö. Fries. — β Ö.G. nedom Backa qvarn! Petréen.) *Den sednare flera fot hög.*

6 *hirsuta L. Sm.* blrna i kransar eller hufvud; bl.-fodren aflånga öfver allt håriga, med spetsiga tänder, sträfhåriga stundom glatta skaft; bladen merändels äggrunda, skaftade. ♃ 7, 8. e. l. h. bl. — α: med sträfludna blomkransar och blad. — β *aquatica:* blrna i hufvud i toppen; bladen n. glatta. — γ *sativa:* blrna i skaftade kransar. — δ *acutifolia:* bladen åt båda ändar spetsade. — ε *suavifolia:* blomskaftens hår korta, tilltryckta; bladen glatta. — ζ *Agardhiana;* blomskaften glatta. Fig. α Fl. D. 658. (Orig. vulg.) γ E. B. 448. Fr. δ E. B. Str. (Sk.— G. Afarterna i Smol. och Ö. Fries.) *)

*) De 4 sista artförändringarne upptagas af Mag. Fries såsom egna arter. De uppgifna artcharaktererna, ur hvilka jag ofvan anfört det väsendtliga, antyda dock

7 *arvensis L.* blrna i kransar; blomfodren klockli. ka med korta tänder, håriga; skaften merändels håriga; bladen äggrunda, glest sågade. ♃ 7—9. e. l. b. bl. — β *austriaca:* blomskaft och blad glatta. — γ *agrestis:* de nedra bladen något hjertlika, håriga. Fig. Sv. B. 279. Fl. D. 512. β Jacq. A. 430. γ E. B. 2120. Str. (Sk.—Lpl. β Smol. — U. γ Sk. —Smol.) *I mon som M. austriaca aflägsnar sig från vattnet tilltager hårigheten.*

8 *lapponica Wg.* blomkransar i bladvecken fåblommiga (10 — 12 bl.); bl.fodren (något) sträfhåriga; blomskaften glatta; bladen aflångt lancettlika, skaftade glatta, stjelken tillbakaböjdt sträfhårig. Wg. ♃ 9. e. t. rödl. bl. Fig. Fl. Lap. Wg. t. X. r. Elfstr. (Umeå Lappm. Lycksele och Björksele utom i Kemi Saunavaara Wg.) *Bladen mot basen spetsade n. glatta, glest naggsågade.*

267 Teucrium 1 *Scordium L.* blommorna parvisa i bladvecken, skaftade; bladen oskaftade aflånga; från midten grofsågade; stjelken utbredd mjukhårig. ♃ 7—9. e. t. r. bl. Fig. Sv. B. 255. Fl. D. 593. r. Fukt. ä. (Sk. vid Lomma och Malmö L. Gottl. Ö.)

268 Glechoma 1 *hederacea L.* bladen hjertlikt runda nästan glatta; bl.fodertändren äggrunda spet-

ej tillräcklig skilnad. Att Mentha, likasom Rosa, blifvit belastad med en mängd arbiträra arter, lärer ej kunna förnekas. Jag har här begagnat de vinkar Smith och Fries sjelfva gifva. Den förres egenhändiga exemplar af sina Menthae har jag granskat i Prof. Swartz samling; de motsäga icke mitt omdöme.

siga. ♃ 4, 5. e. l. bl. bl. Fig. Sv. B. 183. a. Torra st. (Sk.—Hels.) *Krypande vext.*

269 Ajuga 1 *pyramidalis L.* rotbladen störst; stjelkbladen småningom minre, längre än blrna; fyrsidigt vidfästade stjelken, trubbiga, vågtandade, håriga. ♃ 5—7. e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 225. Fl. D. 185. a. Betesm. (Sk. — Lpl.) *Quarters hög pyramidlik vext.*

2 *alpina L.* rotbladen minst, stjelkbladen större; skärmbladen (utom de nedersta) icke längre än blrna, alla trubbiga groftandade, något håriga. ♃ 7. e. t. b. bl. Fig. r. (Sk. mellan Malmö och Limnhamn. — N. Porsanger VestFinnm. Gunn.) *A. reptans Fl. D. 925 skiljer sig föga mer än i de krypande rotskotten. Blrna mera i axform än hos föreg.*

† 270 Elsholtzia 1 *cristata Willd.* axet ensamt, ensidigt, upprätt. Willd. ♃ 7. e. l. (odl.) viol. bl. Fig. r. (Hall, Öringe; Femsjö och Vexiö, Fries; förvildad).

271 Ballota 1 *nigra Sm.* bladen äggrunda, odeldta grofsågade; blomfodren upptill vidgade, nästan tvärhuggna, med utstående (korta) tänder. Sm. ♃ 7, 8. e. l. rödl. bl. Fig. Fl. D. 673. (Mentha aqust.) r. Byar. (Skåne Lin. Ballastpl. Gefle, Stockh.) *Bladen mera hjertlika än hos följ. B. alba L. Fl. Sv. II.*

2 *ruderalis Sv. Bot.* bladen som föreg. bl.fodrens tänder utdragna nästan lancettlika. Sm. 7, 8. e. t. röd. bl. Fig. Sv. B. 389. Byar. (Sk.—ÖG.) *Skånska ex. hafva bladen nästan hjertlika; synes ej tillräckligt skild från föreg. — B. nigra L. Fl. Sv.*

‡ 272 Betonica 1 *officinalis L.* axet gleskransadt; bl.kronans öfre läpp odeld, nedra läppens medl. flik urnupen, bl.fodr. något glatta. Willd. ♃ 7, 8. r. bl. Fig. Sv. B. 284. Fl. D. 726. r. Lund. (Sk. Stehag och Maglögård, samt 1 mil nära Lund. L. — N. enl. Horn.) *)

273 Nepeta 1 *Cataria L.* blrna axformigt gyttrade på korta skaft; bladen skaftade hjertlika grofsågade mjukludna. ♃ 7. e. l. hv. bl. Fig. Sv B. 410. Fl. D. 580. Byar. (Sk.—Upl. Ö. G. Stockh. Stora Hessingen).

274 Leonurus 1 *cardiaca L.* de öfre bladen vigglika treklufna, något grofsågade. ♃ 7, 8. e. l. rödhv. bl. Fig. Sv. B. 195. Fl. D. 727. a. Byar. (Sk.— Gestr. — N.) *Rotbladen hjertlika flikiga.*

275 Stachys 1 *sylvatica L.* blomkransarne 6blommiga; bladen hjertlika skaftade. ♃ 7, 8. e. l. br. bl. Fig. a. Lund. (Sk.—Lpl.) *Bladen $\frac{1}{2}$ gång längre än bredden, stjelken tät Sm. til! skilnad från St. ambigua, som utom de hjertl. lancettlika bladen (br. längd 1 t.—$2\frac{1}{2}$) har stjelken pipig.*

2 *palustris L.* Bl.kransar 6blommiga; bladen långt lancettlika, med hjertlik basis, bladskaften korta eller inga. ♃ 8. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 431. a. Fukt. st. (Sk.—Jtl. — N. Trondh.)

*) Jag känner ej, om det är denna art eller B. stricta Willd. (hvars nedra läpp är naggadt vågig, och bl.foder mera håriga), som förekommer vild; den Nord-Tyska är enl. Wallr. sistnämnda, som äfven förekommer i trädgårdar under namn af B. officinalis.

3 *arvensis L.* bl.krans. 4–6blommiga; bladen skaftade äggrunda med hjertlik basis, trubbiga, rundnaggade sträfhåriga. ⊙ 7, 8. e. t. rödl. bl. Fig. Fl. D. 587. r. Åkr. (Sk.—Öfvidscloster och Helsingborg. L. Blek. Aspegren! — N. äfv. i Träg. i Trondh. Gunn.) *Stjelkens och bladskaft. hår äro i synnerhet långa.*

4 *alpina L.* bl.kransar mångblom.; blomfodrets tänder äggrunda taggspetsade, bl.kronans öfre läpp aflång urnupen, bladen (hjertlikt aflånga) hvasstandade mjukludna. Willd. ♃ e. t. (utl.) mörkr. bl. Fig. r. (Ett ställe i Upl. Celsius. Sk. vid Södra Rörum L.; sedermera ej funnen).

276 GALEOBDOLON 1 *luteum Sm.* ♃ 5, 6. e. t. g. bl. Fig. r. Sk. (Skåne! Blek. Listershufvud Aspegr.) *Bladen hjertlika.* — *Galeopsis Galeobd. L.*

277 LAMIUM 1 *album L.* bl.kransarne mångblommiga (12—20); bladen skaftade hjertlika spetsade grofsågade; stjelken sträfhårig. ♃ 5—9. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 55. Fl. D. 594. a. Byar. (Sk.—Hels.)

2 *maculatum L.* bl.krans. 10blommiga; bladen som föreg., med färre (4 — 10.) och gröfre sågtaggar; stjelken nästan glatt. ♃ 4, 5. e. t. purp. bl. Fig. r. (Sk. Käflinge nära Lund Fries!) *Har de största blrna i slägtet.*

3 *purpureum L.* alla bladen skaftade hjertlika, trubbiga, sågade (icke inskurna); de öfre tätsittande; blomkronans pip invändigt vid basen hårig. ⊙ 4—9. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 583. a. Odl. (Sk.—Jtl.)

4 *incisum Sm.* rotbladen skaftade hjertlika, toppbladen tätsittande bredt skaftade, nästan vigglika, flikiga och sågade. ⊙ 5. e. t. r. bl. Fig. r. Åkr. (Lund Fr.) *De öfra bladens skaft korta som på föreg. — Blrna inständ. utan hår enl. Sm.*

5 *amplexicaule L.* de nedra bladen skaftade, de öfre stjelkomfattande något inskurna, trubbiga. ⊙ 4—7. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 752. a. Torra st. (Sk. —Gestr.) *Blrna inv. utan hår, framskjuta ej alltid ur bl.fodren. Från denna art kan man ej utan möda skilja:*

6 *molucellaefolium Fries:* de öfra bladen njurlika, mera likformigt djuptnaggade oskaftade, bl.fodren minre håriga med utdragna tänder; (kronan vid pipöppningen tandad. Fr.) ⊙ 4. 5. e. t. r. bl. Fig. r. Åkr. (Lund! Fries). *Har större blr. än föreg.*

278 GALEOPSIS 1 *Ladanum L.* alla blomkransarne åtskilda; blomkronans öfra läpp naggad; bladen bredt lancettlika, sågade glest småludna; stjelken finluden med jemntjocka leder. ⊙ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. r. Byar. (Sk. — U. — N. Trondhj.) *Blomfodrets tänder raka; stjelken meränd. enkel.*

2 *Tetrahit L.* de öfre bl.kransarne närsittande; blomkronan dubbelt längre än blomfodret, öfra läppen föga hvälfd; stjelken styfhårig med uppsvällda leder. ⊙ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. a. Åkr. (Sk. —Lpl.) *Blomfodrens tänder korta (1 lin.) kronan omkr. 3 lineer lång.*

3 *versicolor Curt.* bl.krans. och stjelk som föreg. blomkronan tre gånger längre än fodret, öfra läppen hvalflik; bladen äggrunda spetsade, med smal

basis. ⊙ 7, 8. e. l. Fig. Sv. B. 445. Fl. D. 929. a. Odl. (Sk.—Lpl.) *Fodrets tänder 2 lin Kronorna 5—6 lineer långa, gula med mörka fläckar.* — *G. cannabina Roth.*

Anm. *En form återstår, hvars hela yttre är G. versicoloris, men blrna likna till form och färg G. Tetrahit, och äro till storleken mellan båda, den synes förena båda arterna, och förtjenar närm. undersökning, är hvarken Smiths villosa eller Bessers pubescens,*

279 Marrubium 1 *vulgare L.* bladen äggrunda, skrynkligt ådriga; bl.fodrens tänder krokuddiga. ♃ 7. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 1036. r. Byar. (Sk.—Upl. Ö. — N. Trondhj.) *Bl.krans. hvitludna, äfven som stjelken.*

280 Scutellaria 1 *galericulata L.* blommorna åtskilda, i bladvecken på stjelkens sidor; bladen lancettlika med hjertlik basis, naggade. ♃ 7. 8. e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 437. Fl. D. 637. a. Vid vatt. (Sk.—Lpl.)

2 *hastifolia L.* blrna närmade nästan i axform till toppen af stjelken, bladen pillika helbräddade. ♃ 7. e. l. viol. bl. Fig. r. Str. (Ö.! G.! Utön Sml. Stockh.) *Bladen hafva merändels vid basen 2ne utstående tänder.*

281 Prunella 1 *vulgaris L.* blomfodrets öfra läpp tvärhuggen med tre långt åtskilda uddar, bladen aflångt äggrunda, vid basen merändels tandade; stjelken uppstigande. ♃ 7, 8. e. l. b. bl. Fig. Fl. D. 910. a. Betesm. (Sk.—Lpl.) *Blom. 3 lin. långa.*

2 *grandiflora Willd.* blomfodrets öfre läpp hvasst inskuren i tre flikar; det öfriga som föregående. ♃ 7. e. t. viol. bl. Fig. Jacq. A. 377. r. Betesm. Ö! G! Upl. Lin.) *Blrna dubbelt större än hos föreg.*

Anm. *P. laciniata, med djupt tandade eller inskurna blad, är härifrån föga skild; monne Svensk? Jacquins fig. liknar till bladen denna.*

†282 Salvia 1 *pratensis L.* bladen hjertlikt aflånga naggade eller inskurna, de öfversta stjelkomfattande; blomskärmen nästan af fodrets längd; blomkronans öfre läpp båglikt böjd, klibbig, längre än den nedre. Vahl. enl. Röm. ♃ 7. viol. bl. Fig. r. Äng. (Upl. Högsta bro i Bälinge Cels. Vendel Ekelund *L.* vid Högsta bro har jag ej funnit den. Funnen nyligen nära Upsala.)

†2 *verticillata L.* bl.krans. nästan bladlösa; bladen hjertlika naggadt tandade; stiftet hvilande på kronans nedre läpp. L. ♃ 7, 8. e. t. (odl.) purp. bl. Fig. r. Åkerr. (Linköp. Lilj.) *Jag har ej sett Sv. Exempl. hvarken af denna eller föreg.*

283 Dracocephalum 1 *Ruyschiana L.* Blrna nästan i ax; bladen smalt lancettlika något trubbiga, jemte de äggrunda spetsade blomskärmen helbräddade. ♃ e. t. viol. bl. Fig. Fl. D. 121. r. Äng. (VG. Olleberg! etc. Smol. Hulu äng Hvetlanda Sn. L. ÖG. i en äng vid Drothems Prästgård nära Söderköp.! Wahlberg. — N. På öar nära Christiania; Slidre i Valders) *Har stora blr. n. jemnbreda blad.*

†2 *thymiflorum L.* blrna i krans, med aflånga helbräddade skärm; kronorna föga längre än blomfodren;

bladen aflånga naggsågade. ⊙ 5, 6. e. l. b. bl. Fig. r. Tak. etc. (Upsala förvildad.)

284 Acinos 1 *vulgaris Pers.* bl,kransarna 6blommiga; bladen äggrunda sågade spetsiga; stjelken upprätt. ⊙ 7, 8. e. l. viol. bl. Fig. Fl. D. 814. a.Torra st. (Sk.—Hels. N. Trondh.)

285 Thymus 1 *serpyllum L. Pers.* blrna i hufvud; bladen äggrunda platta, trubbiga, vid basen hårbräddade; stjelkarne uppstigande, tvåsidigt håriga. ♃ 7, 8. e. l. bl. Fig. r. (Sk. Fries. Gefle Bråb.) *Är större och har minre gyttrade blad och stjelkar än följ. Th. Chamedrys Fries Nov. 2.*

2 *angustifolius Pers.* blrna i hufvud; bladen aflånga något vigglika vid basen hårbräddade; stjelkarne nedtryckta öfver allt finludna. ♃ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 320. Fl. D. 1165 a. Back. (Sk.—Gestr. Dal. Lpl.) *Bladen mera rynkiga än hos föregående, hvarifrån den kanske ej är nog skild. Var. mer och minre hvitluden.*

286 Clinopodium 1 *vulgare L.* blomskärmen sträfhåriga; bladen äggrunda otydligt naggade gleshåriga; stjelken enkel. ♃ 8. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 441. Fl. D. 930. Torra st. (Sk.—Gestr.)

287 Origanum 1 *vulgare L.* blomvipporna tredeldta; blrna gyttrade, blomskärmen ovala, n. längre än fodret. ♃ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 188. Back. (Sk.—Gestr.) *Stjelken 1—2 fot hög, med ganska grenig vippa, äggrunda blad.*

2. ANGIOSPERMIA.

288 Orobanche 1 *elatior Sm.* stjelken enkel; blomskärmen ensamma; nedre kronläppens flikar likformiga, spetsiga; strängarne håriga; stiftet glatt. Sm. ♃ 7, 8. e. t. ljusbruna bl. Fig. E. B. 568. r. Grus, st. (Sk. nära Lund Agardh! Rå ½ mil från Helsingborg bland buskar L. VG. Mösseberg L.) *Alns hög. Den Vestgöthska har jag ej sett.*

289 Lathraea 1 *Squamaria L.* stjelken enkel, blrna hängande, nedre läppen treflikig. L. ♃ 4, 5. e. l. purp. bl. Fig. Sv. B. 316. Fl. D. 136. r. Bergssätter. (ÖG. VG. Sml. Upl. Ö. m. fl. st. Stockh. Orems skogen och l. Sickla ej sälls.)

290 Euphrasia 1 *officinalis L.* bladen äggrunda, djupt sågade, under upphöjdt nerviga. ⊙ 7, 8. e. l. Fig. Sv. B. 267. Fl. D. 1037. a. Äng. etc. (Sk.— Lpl.) *Var. med mer och minre hvassa sågtaggar. E. salisburgensis, Fries Nov. III (1—2 tum hög, mera taggig och kantig), är ej skild; sannolikt icke heller den Tyska.*

291 Bartsia 1 *alpina L.* alla bladen motsatta, äggrunda, trubbigt sågade: blrna i öfversta bladvecken motsatta. ♃ e. l. Fig. Sv. B. 573. Fl. D. 1037 Fjv. III—II. (Lpl.—Dal.) *Har mörkt violetta blr. n. hjertlika oskaftade blad.*

292 Odontium 1 *rubrum Hn.* ⊙ 7, 8. e. l. r. bl.— *β simplex:* stjelken enkel, bladen köttiga. Fig Fl. D. 625. Väg. β Hafstr (Sk. — Upl. — N. β Upl. Engskär; ÖG. etc.) *Euphrasia Odontites L. Bartsia Odont. Sm. Odontites rubra Pers.*

293 Rhinanthus 1 *Crista Galli L.* blomkronans öfre läpp hvalflik, sammantryckt; blomfodret merändels glatt; bladen lancettlika sågade. ⊙ 6, 7. e. l. g. bl. — *α major:* fot hög, med större blad och blr. — *β minor:* quarters hög, till alla delar mindre. Fig. *α* S. B. 348. Fl. D. 981. a. Äng. (Sk. — Lpl.) *Båda artförändr. variera till stiftets längd och kronläppens färg. Blomfodren äro i kanterna under synglas finludna, eljest har jag aldrig sett dem håriga; i Hall. skola de dock stundom vara det.*

294 Melampyrum 1 *cristatum L.* blrna i 4kantiga, pyramidlika ax, blomskärmen hjertlika, tätt sittande småtandade. ⊙ 7. e. l. g. och r. bl. Fig. Fl. D. 1104. Back. (Sk. — Gestr. ej i alla tracter.)

2 *arvense L.* blrna i aflånga, minre täta ax; blomskärmen lancettlika pinntandadt fiikiga; blomfodren något sträfva. ⊙ 7. e. t. g. och r. bl. Fig. Fl. D. 911. r. Åkr. (Sk. — ÖG. Slaka Prästg! U. Ö! G.)

3 *nemorosum L.* blrna i glesa ax, blomskärmen hjertlika spetsade hvasstandade, naggade; blomfodren ulliga. ⊙ 6, 7. e. l. brandgul. bl. Fig. Sv. B. 423. Fl. D. 305. Lund. (Sk. — Upl. — N.) *Blomskärmen violetta.* — *Sv. Natt och Dag.*

4 *pratense L.* blrna i bladvecken åt ena sidan; blomkronorna nästan tillslutna af den rakt framskjutande läppen; strängarne finhåriga. ⊙ 7, 8. e. l. ljusg. bl. Fig. Sv. B. 287. Skog. (Sk.—Lpl.) *Blomkr.* 3—4 *lin. lång.*

5 *sylvaticum L.* blrna som föreg. blomkr. gapande, nedra läppen nedböjd; strängarne glatta. ⊙ 7, 8.

e. l. brandg. bl. Fig. Fl. D. 145. a. Skogsäng. (Sk. — Jtl.) *Blrna hälften kortare än föreg.*

295 PEDICULARIS. † Stjelken utan grenar.

1 *sceptrum Carolinum L.* blommorna 3—4 tillsammans; kronorna tillslutna; bl.fodrens flikar 5naggade glatta; bladen pinntaggade, med trubbiga inskurna och naggade flikar; fröhuset äggrundt. ♃ 8. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 505. Fl. D. 26. L. Fl. L. IV. f. 4, 5. r. Kärr. Fjv.) Lpl. — Dal. Upl. Wittulfsbergs kärr; VG. Smol. etc.) *Omkring alns hög; har näst Digitalis de största blr. i hela klassen.*

2 *lapponica L.* blrna n. horizontala i kort ax; bl.fodr. tvåflikiga trubbiga glatta; bl kronans hjelm (öfra läpp) något snabellikt nedböjd; bladens flikar utstående djupt sågade. ♃ 7, 8. e. l. ljusg. bl. Fig. L. Fl. L. 4. f. 1. Fl. D. 2. Fjv. II, III. (Lpl. — Dal.) *Bladen pinntaggade till 3dje delen, flikarne icke nedböjda.*

3 *flammea L.* blrna i ax upprätta, längre än skärmbladen; blomfodren 5klufna, glatta; blomkronans hjelm rak, trubbig; inneslutande hela pistillen; bladen pinndeldta med tillbakaböjda sågade flikar. ♃ 7. e. t. Fig. L. Fl. L. 4. f. 2. Fjv. III. (Högre Lpm. Lul. Pit.) *Fingers hög; blrna brandgula, hela hjelmen mörkröd.*

4 *Oederi Horn.* blrna i ax upprätta, längre än skärmbladen; bl.fod. 5klufna; bl.kronans hjelm klolikt inböjd, trubbig, med stiftet merändels utskjutande; blad som föreg. ♃ 7, e. l. brandg. bl. Fig. Fl. D. 30. r. Fjv. III, II. (Jemtl. — N. mellan Tofte og Fogstuen). *4—7 tum hög, ofta med hvithåriga ax;*

blomhjelmen i toppen brunaktig. — *P. versicolor Wahl.*

5 *virescens Wg.* blrna i långt ax, bladigt af de blrna öfverskjutande skärmbladen; blad och blr. som föreg. med något spetsigare hjelm. ♃ e. t. gröng. bl. Fig. r. Fjv. II. (Omkr. Skördals porten Jemtl. Hisinger enl. Wg.) *Har ganska blom- och bladrikt ax; D:r Wahlenbergs exemplar synes hafva varit 8 à 10 tum högt Ped. foliosa Gunn.? mycket sannolikt, och finns i detta fall i N. på Vangsfjeldet i Opdalen enl. Gunn. N. Tysselys Gunn.*

6 *hirsuta L.* blrna i täta hvithåriga ax, bl.fodr. 5 tand kronhjelmen något krökt, trubbig inneslutande pistillen; bladen jemnbreda grundt pinntaggade med utstående (ej tillbakaböjda) tänder. ♃ 6, 7. e. t. r. bl. Fig. L. Fl. L. 4. f. 3. Fl. D. 1105. r. Fjv. III, II. (Torn. Pit. Quickjock. Dal. L. — N. Snaasen Gunn. vid Beite mellan Wallers och Gulbrandsdalen Fl. D.) 3 5 *tum hög.*

†† Stjelken grenig.

7 *palustris L.* bl.fodren båriga, med naggade flikar, kortare än fröhusen; bl.kronans nedre läpp lika lång med hjelmen; stjelken upptill grenig. ♃ 7, 8. e. l r. eller hv. bl. Fig. a. Våta st. (Sk.—Lpl.) *Stjelken 7—16 tum hög.*

8 *sylvatica L.* bl.fodr. som föreg. mera glatta, nästan af fröhusens längd; bl.kronans läpp kortare än den förlängda hjelmen, stjelken grenig vid roten. ♃ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 358. Fl. D. 225. r. Våta Ä. (VG. Röo; G. Jtl. Berg. Sn! Smol. ÖG. L. Hall. Mont.—N. Nordmöre vid Ormsät. Gunn.)

Fingers hög, meränd. med utsperrade grenar från roten.

296 DIGITALIS 1 *purpurea L.* blomfoderbladen äggrunda spetsiga; blomkronan trubbig, öfra läppen hel, oklufven. Willd. ♃ ♃ 6, 7. e. l. (odl.) purp. bl. Fig. Fl. D. 74. r. (N. Romsdalen Gunn. ej sälls. i Christiansands och Bergens stift, vid stenar, vägar etc.) *Har stora blr. mjukludna blad.* — *Kallas i Romsd. Fingerguld Gunn.*.

297 LIMOSELLA 1 *aquatica L.* ♃ 7. e. l. hv. bl. — α *vulgaris:* bladen aflånga. — β *diandra:* bladen jemnbreda. Fig. Fl. D. 69. Sand. str. (Sk — Upl. β Lpl. Stockh.) β *L. diandra Krock. L. aquat.* β *biflora Wg.*

298 LINNAEA 1 *borealis L.* blommorna parvisa, lutande. ♃ 7. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 1. W. fl. L. t. IX. Fl. D. 3. Barrsk. (Lpl.—Sk. Ö.) *Välluktande blr. invändigt röda.* — *Sv. Linnea.* — *N. Norislegräs Gunn.*

299 ANTIRRHINUM † Bl.kronan med sporre. *Linaria Willd.*

1 *Linaria L.* blommorna i axform.; blomfodren glatta, kortare än sporren; stjelken upprätt med nästan jemnbreda, skiftevisa blad. ♃ 7. e. l. g. bl. — β *peloria:* med regelbundna blr. 2—5 sporrar. Fig. Sv. B. 196. Fl. D. 982. Torra st. (Sk. — Jtl. β Upsala r. — N. Trondh.) *Linaria vulgaris Willd.*

2 *minus L.* blrna skiftevisa skaftade; blomfodren finhåriga längre än sporren; bladen dels motsatta dels skiftevisa, smalt lancettlika. ⊙ 6, 7. e. l. purp. bl. Fig. Fl. D. 502. Ruin. (Sk. — Gestr.) *Finger-hög.* — *Linaria minor Willd.*

3 *Elatine L.* bladen spjutlika skiftevisa; stjelkarne nedliggande. ⊙ 7, 8. e. t. viol. bl. Fig. Fl. D. 426. r. Åkr. (Sk.) *Blomskaften från bladvecken, sporren syllik af blomfodrets längd; bladen stundom utan spjuttänder.*

†† Blomkronan med en knöl vid basen, i sporrens ställe. — *Antirrhinum Willd.*

4 *Orontium L.* blrna kortskaftade i öfra bladvecken; blomfodren djupt deldta, med ryggflikarne längre än kronan, mjukhåriga; bladen lancettlika. ⊙ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 941. r. Odl. st. (Sk. — Sml. Ö. G.)

300 Scrophularia 1 *nodosa L.* blomvippan i toppen med glandelhåriga grenar; bladen äggrundt hjertlika, spetsiga, jemte skaften glatta; stjelken fyrsidig. ♃ 7, 8. e. l. br. bl. Fig. Sv. B. 315. Fl. N. 2. t. IV. Fl. D. 1167. a. Skog. berg. (Sk. — N. Nordl.) *S. glandulosa Kit. synes komma denna nog nära.*

†2 *vernalis L.* blomvipporna i bladvecken, klynnedeldta; bladen hjertlika spetsiga, dubbelsågade mjukhåriga. Willd. ⚵ 5. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 411. r. Odl. (Stockh. i Carlbergs alléen.) *Vexten klibbig.*

14 *Klassen.*

TETRADYNAMIA.*)

1. SILICULOSA.

Skidor korta. **)

† Frukten affallande oöppnad. *Nucamentaceae.*

301 RAPISTRUM *Gaertn.* Frukt klotrund tvårummig; rummen enfröiga med parallel skiljevägg.

302 CRAMBE *L.* Ståndarnes strängar upptill tvåklufna med knappen på den ena fliken. Frukt klotrund köttig enrummig enfröig.

303 BUNIAS *L.* Strängar enkla. Frukt äggrund, 1— (fler-) rummig, 1— (fler-) fröig, kantig eller knölig.

304 CAKILE *Roth.* Strängar enkla. Frukt aflång fyrkantig, flerfröig, bristande i oöppnade leder.

*) Hela klassen hörer till Jussieu's *Cruciferae* och Linnés *Siliquosae.*

**) Runda, hjertlika, aflånga: 2—5 gr. så långa som breda o. s. v.

305 Isatis *L.* Strängar enkla. Frukt aflång plattad, hinnkantad, enrummig, enfröig.

†† Frukt öppnande sig i två skal (*plattad*).

306 Teesdalia *Br.* Ståndarnes strängar med ett fjällikt bihang. Skida omv. hjertlik urnupen, med skiljevägg efter skidans minre längddiameter; rummen 2fröiga. (Kronblad hos den Sk. 2 större och 2 smärre.)

307 Alyssum *L.* De kortare ståndarnes strängar med ett tandlikt bihang vid basen. Stift utdraget qvarsittande. (Skidan hos den Sk. som hos Draba.)

308 Lepidium *L.* Strängar utan bihang. Kronblad 0 eller 4, likstora. Skida elliptisk, i toppen urnupen med skiljevägg efter minre längddiametern; rummen 1—2fröiga.

309 Thlaspi *L* Sträng. utan bihang. Skidan platt, rund eller omv. hjertlik, i toppen urnupen med skiljevägg efter minre diametern; rummen mångfröiga.

310 Subularia *L.* Ståndare 4, utan bihang. Skida äggrund plattad, hel i toppen, med skiljevägg och rum som föreg. Stift omärkligt.

311 Draba *L.* Stånd. 4—6, utan bihang. Skida oval eller aflång, plattad, hel i toppen, med skiljevägg efter skidans större längd-diameter. Stift omärkligt.

312 Lunaria *L.* 2ne blomfoderblad vid basen påslikt förlängda. Stånd. utan bihang. Skida platt, heltoppad, med skiljevägg som föreg. Stift kort, qvarsittande.

313 Coronopus *Gaertn.* Skida njurlik eller tvåknölig, plattad, rynkig eller ojemn, med enfröiga rum. Stift omärkligt.

(*Sisymbria.*)

††† Frukt tvåskalig (*trind*).

314 Cochlearia *L.* Skida rundad, ojemn, med qvarsittande stift, 1—flerfröiga rum.

315 Camelina *Pers.* Ståndarnes strängar utan bihang. Stift utdraget. Skida n. äggrund, med flerfröiga rum.

2. SILIQUOSA.

Skidor långa.

† Skidor med långt qvarsittande stift, af den utskjutande skiljeväggen.

316 Raphanus *L.* Blomfoder tillslutet. Skida ledad med 1— (2-) rummiga leder, affallande oöppnade.

317 Brassica *L.* Foder tillslutet (hos n. 2 något öppet). Skida oledad tvårummig, tvåskalig (som alla följ.) *)

318 Sinapis *L.* Foder vidöppet. Skidan som föreg. något knölig (af tillvexande frön).

*) Honungsglandlerne, af hvilka 2 sitta mellan de kortare ståndarne och pistillen, samt 2 mellan de längre och blomfodret, äro i synnerhet utmärkta hos detta och följ. slägte, men saknas ej heller hos de flesta öfriga långskidade; äro dock oftast för otydlige, att kunna upptagas i artificiella charakteren.

(†† Skidans stift kort eller omärkligt.)

319 Erysimum *L.* Blomfoder tillslutet. Blomkronans bräm plattadt. Märke tvärhugget något urnupet. Skidan rätvinkligt fyrkantig.

320 Turritis *L.* Foder tillslutet. Kronans bräm uppstående. Skida rak plattad tvåäggad; skalen kölade.

321 Arabis *L.* Foder tillslutet. Kronbrämet något plattadt. Skida rak med plattade skal.

322 Cardamine *L.* Foder öppet. Kronbrämet plattadt. Skida som föreg. med elastiskt tillbakaspringande skal, hinnaktig skiljevägg.

323 Dentaria *L.* Foder tillslutet. Kronbräm plattadt. Skida som föreg. men med något svampaktig skiljevägg.

324 Sisymbrium *L.* Foder öppet. Skida plattad öppnande sig med raka skal. — Anm. *En del arter ega ganska kort, något krökt skida.*

---

1. SILICULOSA.

301 Rapistrum 1 *paniculatum Gaertn.* ⊙ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 204. r. odl. (Sk. — U. — N.) *Bladen lancettlika stjelkomfattande sträfva. Skidorna rynkiga.* — *Myagrum L.*

302 Crambe 1 *maritima L.* bladen inskuret buktiga, tandade vågiga, blåaktiga, jemte stjelken glatta. ♃ 6, 7. e. t. hv. bl. Fig. Sv. B. 495. Fl. D. 316. r. Hafsstr. (Boh. på Domsö, Styrsö Sn! Norra

Hall. Sk. Torrekow, Kulla-Gunnarstorp etc.— N.) *Liknar kål.*

303 Bunias 1 *orientalis L.* skidorna knöliga, de nedre bladen lyrformigt inskurna, de öfre lancettlika. ♂ 7. 8. e. l. g. bl. Fig. Gmel. Sib. III. t. 57. r. Odl. (Sml. U. Gestr. Stockh. allmänn.) *Är storvext.*

304 Cakile 1 *maritima Willd.* bladen pinntaggadt inskurna köttiga. ⊙ 7, 8. e. t. blåröda bl. Fig. Sv. B. 407. Fl. D. 1168 och 1583. Hafstr. (Sk. Hall. Blek.) *Bunias Cakile L.*

305 Isatis 1 *tinctoria L.* skidorna elliptiska mot spetsen vidgade, glatta; rotbladen småtandade; stjelkbladen pillikt stjelkomfattande. ♂ 7. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 35. r. Torra st. serdeles Hafsstr. (Blek.! Ö.! G.! Smol. Stockholm vid Marieberg, Skrubban; äfven vid Upsala sälls.) *Till bladen liknar den Turritis glabra.*

306 Teesdalia 1 *nudicaulis Br.* kronbladen olikstora. ⊙ 5, 6. e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 323. r. Flygsand etc. (Sk.! Hall. Blek.! Calmar; ÖG.!) *Bladen lyrtaggade, alla vid roten. — Iberis L.*

307 Alyssum 1 *incanum L.* örtstjelken upprätt; blommorna i klasar; kronbladen tvåflikiga, stjelkbladen lancettlika, smått gråludna. ♃ 7. e. l. hv. bl. Fig. r. Torra st. (Sk. mellan Lund och Malmö L. Stockh. Observatorii Backen; Leufsta Bruk vid kalkugnen).

308 Lepidium 1 *latifolium L.* bladen odeldta, äggrundt lancettlika, merändels sågade, mot spetsen helbräddade. ♃ 7 — 10. e, t. hv. bl. Fig. Fl. D.

556. r. Grus (Landskrona, Vestervik, nära Figeholm, Calmar L. äfven i Misterhult Sn. Rosén. Ö. Husvalla by! Boh.! Bar. Wrangel).

2 *campestre Brown:* skidorna besådda med små fjäll, upptill hinnaktiga med ganska korta stift; bladen odeldta pillika, gråludna. ⊙ 7. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 1221. Åkerr. (Sk.—Upl.) *Thlaspi camp. L.*

3 *petraeum L.* blrna fullständiga, alla bladen parbladiga med helbräddade småblad; skidorna aflånga nästan heltoppade med omärkligt stift. ♃ 4. 5. e. l. hv. bl. Fig. Jacq. A. 131. r. Torra st. (Ö.! G.! Sml. Utöns norra ända bland Saxifr. tridact.!) *Hutchinsia petr. Br.*

4 *ruderale L.* blr. utan kronblad; stånd. 2; de nedra bladen parbladiga och tandade, de öfra enkla jemnbreda helbräddade. ♃ 5—7. e. l. Fig. Sv. B. 321. Fl. D. 184. a. Gård. (Sk.—Gestr.) *Luktar illa.*

309 Thlaspi 1 *Bursa pastoris L.* småluden; skidorna triangelformigt hjertlika, rotbladen lyrtaggade. ⊙ 4—9. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 273. Fl. D. 729. Åkr. (Sk.—Lpl.)

2 *arvense L.* glatt; skidorna rundade; bladen lancettlika med pillik basis utstående; stjelken vid basen enkel. M.B. ⊙ 6—7. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 214. Fl. D. 793. a. Åkr. (Sk.—Lpl.) *Sv. Penninggräs.*

310 Subularia 1 *aquatica L.* ⊙ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 35. Sjöstr. (Sk.—Lpl.) *Stängeln tums hög; bladen syllika, alla från roten.*

311 Draba 1 *verna L.* stängeln bar; kronbladen klufna; bladen tandade, häriga. ⊙ 4. e. l. hv. bl.

Fig. Sv. B. 298. Fl. D. 983. a. Torra st. (Sk. — Gestr. — N. Trondh.) *I början tums hög sedan större.*

2 *alpina L.* stängeln bar, med håriga blomskaft; kronbladen odeldta, bladen lancettlika helbräddade, skidorna evala med korta stift Wg. ♃ e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 56. Wg. Fl. L. 1. f. 4. r. Fjv. (Lpl. Lul. Quickjock!) *Har någon gång ett blad på stjelken.*

3 *Wahlenbergii Hn.* stjelken bar, jemte blomskaften och de nästan ovala skidorna glatta (kronbladen odeldta), rotbladen lancettlika helbräddade håriga. Wg. ♃ e. t. hv. bl. Fig. Wg. Fl. L. t. XI, f. 5. Fjv. (Lul. Lpm. — N. Lyngentind Wg!) *Stjelken sällan enbladig; skidans stift n. o. — D. androsacea Wg. Fl. L.*

4 *Liljebladii Wallm.* stjelken bar; blomskaften stjernhåriga kortare än de lancettlika spetsade skidorna; kronbladen odeldta; örtbladen tunglika helbräddade, gråa af det stjernlika luddet. ♃ e. t. hvitg. bl. Fig. Wg. Fl. L. t. XI. f. 2. Fjv. (Lul. Torn. Lpm.! — N. Nordlanden). *D. muricella Wg.*

5 *hirta L.* stjelken fåbladig; skidorna aflångt äggrunda n. af skaftens längd; stjelkbladen (1—2) äggrunda sågtandade. ♃ 5, 6. e. l. hv. bl. — *β alpicola:* minre, mera stjernhårig med kortare blomskaft. Wg. Fig. Fl. D. 143. Wg. Fl. L. t. XI. Fjv. II, I. (Lpl.—Jtl.)

6 *incana L.* stjelken mångbladig gråluden; skidorna utdraget aflånga, stundom lancettlika, vridna upprätta, meränd. flera gr. längre än skaften; bladen

aflångt äggrunda sågtandade, rotbladen smalare. ♃ 5. e. l. hv. bl. — α: skidorna kortare, mindre vridna. D. Confusa Ehrh. — β: skidorna längre, vridna. D. contorta Ehrh. Fig. Fl. D. 130. r. Torra st. (α U. β Lpl. ÖG. VG.) β är större, 5—8 t.

7 muralis L. stjelken mångbladig småluden; skidorna elliptiska glatta ovridna utstående, nästan kortare än skaften; bladen hjertlikt äggrunda tätsågade, rotbladen lika breda. ⊙ 5, 6. e. l. hv. bl. Fig. r. Skogsback. (Sk.—Upsala) Stånd. 4.

8 nemorosa L. stjelken flerbladig; skidorna elliptiska finhåriga ovridna utstående, kortare än skaften; bladen äggrunda sågade, rotbladen lika breda. ⊙ 5, 6. e. l. g. bl. Fig. r. Sandb. murar. (Gefle m. fl. st.) V. bland Dr. verna är minre än föreg. som ofta blir 8—10 tum hög.

312 LUNARIA 1 rediviva L. bladen hjertlika tätt hvasstandade, skidorna ovala, åt båda ändar spetsiga, med kort stift. ♃ 6, 7. e. t. rödb. bl. Fig. Lam. III. t. 561. f. 1. r. Lund (Sk. Gudmundstorp och Öfvidscloster Fries! nära Lund, Horva, Krageholm L. Kinnekulle nedom Mörkeklef Dalman!) Den V.Göthska är ej L. annua.

313 CORONOPUS 1 didyma Sm. skidorna tvåknöliga, hvasst urnupna, nätrynkiga; blomklasarne utdragna; bladen parbladiga, småbladen lancettlika hela, eller i ena brädden 2—3flikade. ⊙ 7. e. t. o. tydl. bl. Fig. E. B. 248. r. (Vid Kylleys hamn på Gottl.! Rosén.) Bladen n. parbladiga, bl.klasarne glesblomstriga med något långa blomskaft. — Lepid. didymum L. Senebiera Willd.

2 *Ruellii Gaertn.* skidorna halfrunda, icke urnupna, rynkiga, i kanten knöliga, i korta klasar. ⊙ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 202. r. Grus. (Sk.—Hall. Blek.—Smol. Ö! — N.) *Blomskaften kortare än skidan; bl.klasarne sällan öfver tums långa.*

314 Cochlearia 1 *danica L.* alla bladen triangelformigt njurlika skaftade, skidorna bredt elliptiska. ⊙ 6. e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 100. r. Hafstr. (Sk. Hall.! Sml. — N. ÖG.! Ö.) *Bladen vinkligt treflikiga.*

*2 *anglica L.* rotbladen äggrunda odeldta; stjelkbladen lancettlika tandade; skidorna elliptiska nätådriga. Sm. ⊙ 5, 6. e. l. hv. bl. Fig. E. B. 552. r. Hafstr. (Gefle Bråb. 1812, 13. — N. Finnm. Nordl.) *Uppstigande, af 4—8 tums höjd; rotbladen med en eller annan sidovinkel. Fl. D. 329 synas höra hit.*

3 *officinalis L.* rotbladen runda nästan njurlika, stjelkbladen aflånga med pillik basis vinkligt tandade, skidorna klotrunda. ⊙ 5, 6. e. l. (odl.) hv. bl. Fig. Sv. B. 87. Fl. D. 135. r. Hafsstr. (Öar i Hall. Skärgård Mont. Blek. Thorhamn. — N. Finnm.) *Skidorna något platta. — Sv. Skedört.*

4 *Armoracia L.* rotbladen äggrundt aflånga tätt rundsågade, stjelkbladen lancettlika, stund. odeldta, stundom pinntaggadt inskurna. ♃ 5, 6. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 242. r. Vid vatten. (Sk.—Gestr. förvildad) *Rotbladen fot långa, skidans stift nästan o. — Sv. Pepparrot.*

5 *Draba L.* bladen lancettlika stjelkomfattande tandade L. ♃ 7, 8. e. t. hv. bl. Fig. Jacq. A. 315. r. (Carlskrona vid nya Dockan, Aspegren!)

315 Camelina 1 *sativa Pers.* stjelken upprätt; bladen stjelkomfattande; skidorna omvändt äggrunda uppblåsta. ⊙ 7. e. l. blekg. bl. Fig. Sv. B. 339. Fl. D. 1038. Kornåkr. (Sk.—Gestr.) *Alns hög, men var. på sandfälten i Skåne knappt 4 tum hög med nagels långa blad. Var. vidare med glatta tandade blad (Myagr. dentatum Willd.) och håriga helbräddade. — Myagrum L. Alyssum Sm.*

2. SILIQUOSA.

316 Raphanus 1 *Raphanistrum L.* bladen lyrtaggade; skidorna ledade på tvären, på längden fårade. ⊙ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 678. Sandåkr. (Sk.—Upl. Ö.—N. Trondh.) *Skidorna äro hos oss alltid fårade (R. maritimus Sm.?) Har sträfhåriga blomskaft och stift, glatta skidor. — Raphanistrum innocuum Mönch.*

317 Brassica 1 *campestris L.* roten smal; stjelkbladen aflånga med hjertlik basis, stjelkomfattande glatta; rotbladen lyrtaggade tandade något sträfhåriga. ⊙ 6, 7. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 550. Åkr. etc. (Sk.—Gestr. — N. Trondh.) *Sv. Åkerkål.*

2 *Napus L.* roten tapplik; stjelkbladen lancettlika med smalare nästan pillik, stjelkomfattande basis jemte de lyrtaggade rotbladen glatta. ☽ 6. e. l. g. bl. Fig. r. Åkr (G. Burs och Näs socken; Börstel i Rosl. L. Stockh. Söndalsbro.) *Bl.-fodret öppet, roten morotlik, på Gottl. t. exempel ovanligt smal. — Sv. Gottlands Rofva.*

Anm. *B. Eruca L. är af misstag upptagen som Skandinavisk i Sum. Veget.*

518 SINAPIS 1 *nigra L.* skidorna glatta, fyrkantiga, tryckta till klasskaftet, de öfversta bladen smalt lancettlika belbräddade glatta. Sm. ⊙ 6, 7. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 83. r. Åkr. etc. (Sk. Ö. — L. Hall. Jemtl. 1813.) *Sv. Svart Senap.*

2 *arvensis L.* skidorna trinda knöliga, stiftet kortare än skidan, glatt med knopplikt märke. ⊙ 6, 8. e. l. g. bl. — α: skidorna glatta — β *ambigua*: skidorna sträfhåriga. Fig. Fl. D. 743. a. Åkr. etc. (Sk.—Lpl. β Stockh. vid Örby m. fl. st.) β, *stjelken ganska grenig med utsperrade grenar, alla bladen kort skaftade flikiga med något pillik basis, skiljer sig tydl. från följ. genom skidornas form m. m. Är sannolikt skild och kanske någon redan bekant art.— Sv. Åkersenap.*

3 *alba L.* skidorna styfhåriga nästan kortare än det sabelformiga styfhåriga stiftet; märket urnupet; bladen mot basen pinntaggade. ⊙ 7. e. l. g. bl. Fig. r. Åkr. (Hall. Stockh. ej sällsynt). *Sv. Hvit Senap.*

519 ERYSIMUM 1 *Alliaria L.* bladen hjertlika skaftade. ♃ 5. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 208. Fl. D. 935. Lund. (Sk. — U. Stockh. Lidingön etc.)

2 *officinale L.* grenarne utsperrade med korta tätt tilltryckta skidor; bladen rundtaggade. ⊙ 7—9. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 158. Fl. D. 560. a. Gator. (Sk.— Hels.)

3 *Barbarea L.* rotbladen lyrtaggade, ändfliken stor rundad de öfre bladen odeldta tandade. ♃ 5—7. e.

l. g. bl. — *β patens:* skidorna utstående; Fig. Sv. B. 194. Fl. D. 985. a. Ängsback. (Sk. — Lpl. β på sjöstr. Ups. Stockh. Lund etc.)

4 *cheiranthoides L.* bladen enkla lancettlika, helbräddade, eller glest naggtandade; skidorna dubbelt längre än de utsperrade skaften; märket nästan helt (omärkligt urnupet). ⊙ 6, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 731. Odl. st. (Sk. — Gestr.) *Har merändels utstående grenar, bladen stund. otydligt stjernhåriga.*

5 *hieracifolium L.* stjelken upprätt, kantig; rotbladen förvissnande, stjelkbladen lancettlika, glest naggsågade, stjernhåriga; blrna dubbelt-, skidorna 6 gånger längre än skaften; märket tvåknöligt. ⊙ 6, 7. e. l. g. bl. — *α ramosum:* stjelken grenig. — *β* stjelken enkel. *Cheir. alpinus* Wahl. *Ch. erysimoides* Sm. Fig. *α* Fl. D. 229. *β* Wg. Fl. L. t. XII f. I. r. Torra st. (*α* Bohus slott, Ner. Stockh. på Fläcklösan och på tak vid Danviken. — N. Steenvigsholms slott. etc. *β* Lpl. U. vid Elfkarleby, samt i Norrbottens skärgård, — Sml.) *Linné har sjelf bestämt den Norrländska arten till hieracifol.; ej heller finnes någon grund att derifrån skilja den; jemnf. Vet. Ak. Handl. 1818, 1 st.*

6 *Cheiranthus Pers.* rotbladen qvarsittande, bugtigt tandade; stjelkbladen jemnbreda, alla fint silkesbåriga; blrna flera gr. längre än sina skaft. ♂ e. t. (i Comm. R. Casstr. saml.) g. bl. Fig. Jacq. A. 742. r. (Bohus slott L. — N. Steenvigsholms slott, Gunn.) *I Sverige ej funnen i nyare tider, hvarföre det är minre säkert, om vår är denna art, ehuru de stora*

blrna (som på kål, L.) låta förmoda det. Den Norrska synes säkrare, då Gunnerus omtalar den silkeslika hårigheten af parallela hår.—Cheirant. erysimoides Jacq.

320 Turritis 1 *hirsuta L.* bladen stjelkomfattande, tandade, öfver allt sträfhåriga; stjelken enkel, hårig, med enkla hår; skidorna tvåäggade. ♃ 5. 6. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 1040. Ängsb. (Sk. — Lpl.) *Från Lpl. till Skåne bär den endast platta eller ganska platt tryckta rhombiska skidor. En artförändr. eller sannol. sjuklig form finnes med ganska korta ½ tum långa skidor. T. curtisiliqua Fries i bref.*

2 *alpina L.* bladen stjelkomfatt. tandade, vid basen hårbräddade, för öfr. glatta; skidorna tvåäggade. ♃ 6, 7. e. t. hv. bl. Fig. r. (Ö. Sandby! G. Carlssvärd Rosén!) *Skiljer sig från föreg. endast med sin glatthet.*

3 *glabra L.* rotbladen tandade håriga, stjelkbladen omfattande helbräddade, glatta; skidornas skal något rundade. ☽ 7. e. l. blekg. bl. Fig. Sv. B. 399. Back. (Sk. — Gestr. — N. Trondh.) *Ofta alns hög.*

321 Arabis 1 *alpina L.* bladen äggrundt aflånga stjelkomfattande, alla jemte de omv. äggrunda rotbladen sågtandade och småhåriga. ♃ 7. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 62. Fjv. III. (Lpl. Jtl.)

2 *petraea Pers.* stjelken glatt; stjelkbladen n. jemnbreda helbräddade, rotbladen aflånga groft partandade (stund. hela); blomfoderbladen elliptiskt ovala; kronbladen urnupna. ♃ e. t. hv. bl. Fig.
r. Hafsklipp. (Ång! vid Bonskär och Hemsö. *L.*) *Fingers hög, vid roten grenig, med dubbelt större blr. än A. Thaliana β.*

3 *Thaliana L.* stjelken sträfhårig, med lancettlika blad, grenbladen jemnbreda helbräddade, rotbladen tunglika, stundom aflånga, alla öfver allt stjernhåriga. ⊙ 4, 5. e. l. hv. bl. — *α vulgaris*: bladen nästan helbrädd. blrna minre. — *β dentata*: rotbladen nästan lyrformigt tandade, blrna större. e. t. Fig. *α* Fl. D. 62. Torra st. (*α* allmän Sk. — Lpl. *β* Umeå! Hernös.! Vesterås?) *β är större och grenigare. Har blifvit orätt ansedd än för Sisymb. arenosum L. än för A. hispida Sm. Men har de väsendtl. charaktererna så af A. Thal., jemte det att öfvergångar finnas, att jag ej med godt samvete kunnat skilja dem.*

*4 *stricta Sm.* stjelken sträfhårig med lancettlika groftandade glatta glest hårbräddade blad; grenbladen inga eller jemnbreda, rotbl. omvändt äggrunda, lyrlikt tandade gleshåriga. ♃ e. t. (Eng. ex.) Hv. bl. Fig. Fl. D. 386. r. (N. på Holmar i Lerelfven Bergens stift. Fl. D.) *Vexten minre men mera satt än föreg. blrna större (alldeles som A. alpina) skidornas skaft kortare, nästan så tjockt som den unga skidan. — Eng. exempl. bevisa tillräckl. att den Norrska hörer hit, ej till A. hispida eller spathulata, som synes vara A. ferröensis Fl. D. samt förekommer utom Skottland i Österrikiska alperna.*

322 Cardamine 1 *bellidifolia L.* alla bladen enkla äggrunda helbräddade, med långa bladskaft L. ♃ 8. e. l. hv. bl. Fig. L. Fl. L. t. IX f. 2. Fl. D. 20. Fjv. IV, III. (Lpl. — N. Sundmöre) *Blomstänglarne äro än längre (C. alpina Willd.), än kortare än bladen*

2 *Impatiens L.* parbladens småblad lancettlika inskurna med trubbiga flikar; allmänna bladskaftets kanter vid basen utdragna i tvänne långa stjelkomfattande håriga bihang. ⊙ 5, 6. e. t. hv. bl. Fig. Barr. ic. 155 enl. Pers. r. Lund. (Ups. Gottsunda, Stockh. Carlberg. Sk. VG. L. Linköping, Domprosthagen! Wahlb.) *Kronbl. saknas stund. (ej hos mina ex.)*

3 *parviflora L.* parbladens småblad aflånga, nästan jemnbreda, odeldta, helbräddade; allm. bladskaftet utan bihang. ⊙ e. t. hv. bl. Fig. Sv. B. 568. r. Lund. (Sml. Nyköping L. Fl. Su. p. 364; Åkerö! Bar. Wrangel 1815.) *Liten, nedliggande, grenig, med knöliga skidor.*

4 *amara L.* bladen parbladiga; rotbladens småblad runda; stjelkbladens runda eller ovala, vinkliga; skidans stift utdraget syllikt. ♃ 5. e. l. hv. bl. Fig. E. B. Bäck. (Lpl. — Gestr. allmän; U. VG. Sk. Ö.) *Från bladvecken utgå merändels bladbärande skott. Stånd. alltid 6; med svartbruna knappar; var. glatt och gleshårig.*

5 *hirsuta L.* bladen som föreg. (minre), utan grenskott, skidan utan tydl. stift. stånd. meränd. 4. ⊙ 4, 5. e. l. hv. bl. — β *sylvatica:* stånd. 6. Fig. Fl. D. 735. r. Skogsback. (Sk. — Lpl. — N. Trondh. β på dyiga ställen i Jemtl. fj.) *Blrna små, bladen merändels håriga. Den allmänna varierar stund. med 5, 6 stånd.; då den Jemtksa alltid har 6. Bessers C. sylvatica, med blr. stora som den följandes, synes vara en annan.*

6 *pratensis L.* rotbladens parblad rundade, vinkligt tandade, stjelkbladens smalt lancettlika, helbräddade; skidans stift utdraget med knopplikt märke. ♃ 5, 6. e. l. blekt viol. bl. Fig. Sv. B. 350. Fl. D. 1039. a. Vattpuss. (Sk. — Lpl.)

323 DENTARIA 1 *bulbifera L.* de nedre bladen 3-pariga med uddblad, de öfre enkla. ♃ 5. e. l. bl. r. bl. Fig. Sv. B. 356. Fl. D. 361. r. Lund. (Sk.— Rosl.) *Småbl. lancettlika.*

324 SISYMBRIUM. † Skidorna korta, utböjda.

1 *amphibium L.* kronbladen längre än fodret; de öfre bladen aflånga, hela och sågade, stund. pinntaggade; skidorna nedböjda, äggrunda. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 984. r. Vatt. (Sk. — Rosl. Upsala.) *De nedre bladen ej olika rättikblad, de öfre stundom findeldta.*

2 *palustre Roth:* kronbladen af fodrets längd; bladen pinntaggade, trubbtandade; skidorna i klase, nedböjda aflånga, i båda ändar och kanterna trubbade. ⊙ 6—9. e. l. blekg. bl. Fig. Fl. D. 409 och 931. a. Våta st. (Sk. — Lpl.) *S. terrestre Sm.*

3 *anceps Wg.* kronbladen längre än fordret; örtbladen pinndeldta; skidorna tvåäggade, åt båda ändar spetsade, enl. Wg. ☽ e. t. g. bl. Fig. r. Fukt. st. (Upsala Wg.)

4 *sylvestre L.* kronbladen längre än fodret; bladen parbladigt pinntaggade, stundom något lyrformiga med lancettlika helbräddade eller sågade flikar; skidorna i klase n. trådlika. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. r. Str. (Omkring Mälaren vid Stockh. etc.) *Skidorna smala föga krökta.*

5 *Nasturtium L.* kronbladen längre än fodret; bladen parbladiga med runda småblad, uddbladet skaftadt; skidorna i klase nedböjda, jemnbreda. ♃ 7, 8. e. l. (Gefle Bråb.) hv. bl. Fig. Fl. D. 690. r. Str. (Sk. Hall. G.)

6 *supinum L.* bladen pinntaggade med trubbtandade flikar; skidorna i bladvecken kortskaftade, ensamma jemnbreda krökta. ⊙ e. t. hv. bl. Fig. r. Kalkb. (Öl G.!) *Kulliggande, med tums långa skidor.*

†† skidorna långa upprätta.

7 *Sophia L.* kronbladen kortare än fodren; bladen dubbelt parbladiga findeldta håriga. ⊙ 7. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 203. Fl. D. 528. a. Torra st. (Sk.— Lpm.)

8 *Irio L.* kronbl. af fodrets längd; bladen rundtaggade vid basen, jemte stjelken merändels glatta; skidorna ganska långa. ⊙ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Jacq. A. t. 322. r. Sand. (Ballastpl. vid Stockh. Gefle. — N. Trondh. etc.) *Har obetydl. blr. skidorna 5—6 gr. längre än blomskaften, bladen spetsade, deldta blott vid basen.*

†9 *tenuifolium L.* kronbl. längre än fodret; bladen mer och mindre sammansatt pinntaggade med nästan helbräddade flikar, de öfversta odeldta. ♃ 7—9. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 501. r. Sand. (Ballastplats. Gefle, Stockholm, Calmar. G.) *Liknar en Sinapis; har sköna välluktande blr., de kortare ståndarnes glandler långa hornlika.*

16. *Klassen.*

MONADELPHIA.

1. PENTANDRIA. Stånd. 5.

325 Erodium *Willd.* Stånd. 5 med knappar, 5 utan. Pistill. 1. Märken 5. Frukt med spröt, vid basen 5knölig, uppspringande i 5 spiralvridna skal. — N. F. *Geraniæ J. Gruinales L.*

2. DECANDRIA. Stånd. 10.

326 Geranium *L.* Pistill en. Märken 5. Frukt som föreg. uppspringande i 5 tillbakarullade skal. — N. F. *som föreg.*

327 Oxalis *L.* Pistiller 5. Kronbl. 5, vid basen förenade. Frukt 5rummigt kantigt fröhus utan spröt. Frön med bihang. — N. F. *dens.*

(*Spartium, Genista, Ononis, Anthyllis.*)

3. POLYANDRIA. Stånd. många.

328 Lavatera *L.* Pistiller flera. Yttre blomfoder 3klufvet (ej till basen). Fröhus i krans,

enfröiga. — N. F. *Malvaceae J. Columniferae L.*

329 MALVA *L.* Pistiller flera. Yttre blomfoder 3bladigt. Fröhus som föregående. — N. F. *dens.*

330 ALTHAEA *L.* Pistiller flera. Yttre blomfoder 9klufvet. Fröhus som föregående. — N. F. *dens.*

---

1. PENTANDRIA.

325 ERODIUM 1 *Cicutarium Willd.* blomskaften mångblommiga; kronbladen större än blomfodret; örtbladen parbladiga, småbladen pinntaggadt inskurna; allm. bladskaftet slätt, jemte den nedliggande stjelken hårigt; fruktspröten n. glatta. ⊙ 4—7. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 986. a. Back. (Sk. — Gestr. — N. Trondh.)

a *pimpinellifolium Willd.* blomsk. mångblomm.; kronblad minre än fodret; bladen parbladiga, småbladen äggrunda, oskaftade inskuret tandade; stjelken nedliggande, något hårig, fruktspröten glatta. Willd. ⊙ 4, 5. r. bl. Fig. Cav. Diss. 4. t. 95. f. 1. r. Byar. (Lund. Fries. Ö. Ahlquist.)

†3 *moschatum Willd.* blomskaft mångbl.; kronbl. af fodrets längd; parbladens småblad äggrunda, inskuret tandade, kortskaftade; stjelken nedliggande. ⊙ 6, 7. e. l. r. bl. Fig. Jacq. Hort. 55. r. Gat.

(Stockh. etc. förvildad.) *Har moschuslukt, småbladen obetydl. flikiga.*

2. DECANDRIA.

326 GERANIUM. † Blomskaften *en*blommiga.

1 *sanguineum L.* bladen 5—7 deldta, med 3—5klufna trubbiga flikar. ♃ 7. e. l. purp. bl. Fig. Fl. D. 1107. Ängsback. (Sk. — Gestr.)

†† Blomskaften *två*blommiga.

†2 *phaeum L.* blomskaften i vippa, upprätta; blomfoderbladen kort borstspetsade; kronbladen vågiga; fröhusen vid basen sträfhåriga. ♃ 6. e. t. mörkr. bl. Fig. Fl. D. 987. r. Bergsrött. (Sk. vid Wram. Osb.) *Stjelken rak, bladen handlikt klufna, blommorna icke stora.*

3 *bohemicum L.* kronbladen af det borstspetsade håriga bl.fodrets längd, vigglika och urnupna; fröhusen trinda klibbhåriga, bladen 3- t. 5klufna nedom midten tandade, stjelken klibbhårig. ☉ 7, 8. e. l. bl. bl. Fig. Cav. 4 t. 81. f. 2. enl. Pets. r. Svedjel. (Smol. Stockh. omkr. Sjön Drefviken; Leufsta Bruk Upl.) *De nedre bladen skiftevisa, alla skaftade. Fruktens blomfoder stora, fröhusen svarta klibbiga.*

4 *pratense L.* kronbladen längre än det håriga blomfodret, ständ. str. med utvidgad äggrund basis; örtbladen deldta nästan till basen i omkring 7 inskurna och tandade flikar; fröhusen öfver allt håriga. ♃ 7. e. l. bl. bl. Fig. E. B. 424. r. Äng. (Upsala, Bo-

hus. Wahlb. — N. Wärdalen) *Fröhusen qvarsittande, stiftet 2 till 3 gånger längre än märkena.*

5 *palustre L.* kronbl. som föreg.; strängarne syllika, örtbladen deldta nedom midten i 3 — 5 inskuret tandade flikar, stiplerna lancettlika; fröhusen omärkligt finludna, med nedböjda skaft; stjelken uppstigande. ♃ 7. e. t. bl. bl. Fig. Fl. D. 596. r. Fukt. st. (Skåne! Omkr. Götheborg t. ex. i Brudängen vid Lunnagården Festbergs Sn. etc. Wahlb.) *Stånd. vid basen föga utvidgade, stift omärkl.*

6 *sylvaticum L.* kronbl. längre än det håriga blomfodret; strängarne syllika; örtbladen deldta nedom midten i 5—7 inskurna och sågade flikar; fröhusen öfver allt håriga, skaften icke nedböjda; stjelken upprätt. ♃ 7. e. l. bl. viol. ell. hv. bl. Fig. Fl. D. 124. a. Äng. (Sk.—Lpl.) *Stiften icke längre än märkena, de öfversta bladen utan skaft.*

7 *Robertianum L.* kronbladen något längre än de 10kantiga blomfodren; örtbladen 3 — 5deldta ända till basen, med parbladigt inskurna småblad, rynkade fröhus. ⊙ e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 694. a. Skogsberg. (Sk.—VB. — N. Trondh.) *Blrna minre och mer klocklika än hos föreg. arter. — Hvarmed G. purpureum Willd. Fries Diss. skiljer sig kan jag ej finna af den uppgifna charakteren. Specimina har jag ej sett.*

8 *lucidum L.* blomfodret glatt med 5 hinnaktiga kanter, rynkigt på tvären; bladen rundade, nedom midten klufna i 3—5 trubbtandade flikar. ⊙ 6—7. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 556. Fl. D. 218. r. Skogsback. (Sk.—VG. Stockh. Rosl. G. Ö.—N. Trondh.)

Stjelk och rotblad blodröda, hela vexten glänsande, nästan alldeles glatt.

† 9 *pyrenaicum L.* kronbladen dubbelt längre än blomfodret; bladen njurlika, flikiga nedom midten; fröhusen släta något finhåriga Sm. ♃ 7. e. l. viol. bl. Fig. E. B. 405. r. odl. st. (Skåne Fries. Stockh. vid Carlberg och Marieberg) *Blomskaften i vippa, bladflikarne vigglika, trubbigt tandade. Stiplerna bredt lancettlika.*

10 *rotundifolium L. Sm.* kronbladen hela, längre än fodret, bladen rundade, något nedom midten 5—7klufna, med breda, trubbigt 3tandade flikar; fröhusen täthåriga; frön nätlikt gropiga. ☉ 6, 7. e. l. rödl. bl. Fig. E. B. 157. r. Byar. (Skåne Fries).

11 *molle L.* kronbladen urnupna, något längre än bl.fodret; bladen njurlika, klufna nedom midten, med vigglika hela eller 3tandade flikar, stjelk- och bladskaft långhåriga; fröhusen finhåriga; frön släta. ☉ 6, 7. e. t. b. bl. Fig. Fl. D. 679. r. (Sk. Hall. Fries. Ö. Borkholm Ahlquist). *Stjelkens hår längre än dess diameter.*

12 *pusillum L.* kronbladen urnupna; föga längre än blomfodret, bladen cirkelrunda 5—7klufna med flikar som föreg. stjelk och blad fint grålud-na; fröhusen håriga; frön släta. ☉ 6—9. e. t. bl. Fig. E. B. 385. a. Gårdar (Sk. — Gestr.) *Stjelken ludd n. omärkligt.* — *Ger. rotundifolium L. Fl. Su.*

13 *dissectum L.* blomskaften kortare än bladen; kronbladen urnupna; örtbladen deldta nästan till basen; med spetsiga flikar och tänder; stjelken nedböjdt sträfhårig; fröhusen utstående hå-

riga; frön nätlikt puncterade. ☉ 6, 7. e. t. purp. bl. Fig. Fl. D. 936. r. odl. st. (Skåne Gottl. Rosén! Götheb. Wahlb.!)

14 *columbinum L.* blomskaften längre än bladen; kronbladen urnupna, örtbladen deldta nästan till basen, med spetsiga flikar och tänder; stjelken tilltryckt sträfhårig; fröhusen fint styfhåriga med glesa tilltryckta hår; frön som föreg. ☉ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 1222. r. Svedjeland (Sk. — Stockh. Ö. — N. Sundmöre).

327 Oxalis 1 *Acetosella L.* stängeln enblommig; bladen af 3ne omv. hjertlika håriga småblad; pistillerna längre än ståndarne. ♃ 5. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 10. Fl. D. 980. a. Skugga (Sk. — Lpl.) *Roten ledad; hela vexten har sur smak.— Sv. Harsyra.*

†2 *stricta L.* stjelken grenig, flerblommig, upprätt; kronbladen trubbiga; blomflockskaftet kortare än bladskaften; bladen som föreg. Pistillerna af de inre ståndarnes längd. Willd. 6, 8. e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 873. r. odl. (Sk. Lund, Vegeholm; Fries!)

3. POLYANDRIA.

†328 Lavatera 1 *Thuringiaca L.* örtstjelken tätluden; de nedra bladen vinkliga de öfra treflikiga, den medlersta fliken längre, trubbig, under ludna; blomskaften i bladvecken ensamma. Willd. ♃ 7,

8. e. l. hv. bl. Fig. Jacq. A. t. 311. r. (U. Vålsätra i åkrar L. vid Svartsjö slott.)

329 MALVA 1 *borealis Wallm. hos Lilj.* örtstjelken utbredd; bladen rundadt njurlika, grundt 5—7flikiga med rundade flikar; kronbladen en half gång längre än blomfodren; de yttre foderbladen smalt lancettlika; frukten nedböjd af 10 rum, åtskilda af randlikt uppböjda kanter. ⊙ 6—9. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 142. a. Gat. (Sk. — Gefle) *M. rotundifol.* β *S. V. Sc. — Sv. Kattost.*

2 *rotundifolia L.* stjelkblad och blomfoder som föreg. kronbl. tre gånger längre än fodren; frukten nedböjd, af 12—15 rum utan uppböjda kanter. ⊙ 7. 8. e. l. blekr. bl. Fig. Odl. st. (Sk.—Gefle.) *Kronbladen en half tum långa eller hälften så stora som hos följ.*

3 *sylvestris L.* örtstjelken upprätt, bladen 5—7flikiga, blomskaften gyttrade i bladvecken, jemte bladskaften håriga; kronbl. 4 gånger längre än fodren; yttre foderbladen ovala. ♃ 6—8. e. l. viol. bl. Fig. Fl. D. 1223. r. odl. st. (Sk. Boh. Smol. Ö. G. Stockh. Stora Hessingen i Träg.) *Bladen variera mer och minre djupt inskurna, stundom till midten, med aflånga odelda sågade flikar. Kronbladen tums långa.*

4 *Alcea L.* örtstjelken upprätt; kort sträfhårig; bladen deldta nära till basen i 5 tandade eller inskurna sträfva flikar; yttre blomfoderbladen aflånga trubbiga; fröhusen glatta. ♃ 8, 9. e. l. Fig. Cav. 2. t. 17. f. 2. enl. Pers. r. Odl. st. (Sk. vid Fågelsång Ö. vid Replinge. L. Runsten Ahlquist! Upl.

Leufsta Br. vid Archivet; G. Hafdem och Heide Socknar på åkerrenar Rosén).

5 *moschata* L. örtstjelken upprätt, långt sträfhårig; de nedra bladen njurlika flikiga, de öfra deldta till basen, i 5 parbladigt inskurna flikar; yttre bl.foderbladen nästan jemnbreda spetsiga; frukten sträfhårig. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Fl. D. 905. r. (Bohus Löghholmen Tanum Sn! Kalm och Wahlberg. Vestmanl. vid Nora; ÖG. Lösta hammar L.)

† 330 Althaea 1 *officinalis* L. bladen tätludna, aflångt äggrunda, trubbigt 3 (— 5)flikiga, tandade. Willd. ♃ 7, 8. e. t. (utl.) purp. bl. Fig. Fl. D. 530. r. (Anf. i anledn. af S. V. Scand. Stället, der den, förmodl. förvildad, förekommer, är mig obekant.)

---

17 *Klassen.*

DIADELPHIA.

1. HEXANDRIA Stånd. 6.

N. F. *Papaveraceae* J. *Corydales* L.

331 Fumaria L. Bl.fod. 2bladigt, affallande. Blomkrona tvåbladig, olikformig, med sporre. Stånd.

strängar tvänne, hvardera med trenne knappar. Fröhus affallande oöppnadt, enfröigt (ärtlikt).

332 CORYDALIS *Pers.* Blomfoder 2bladigt affall. Blomkr. och stånd. som föreg. Fröhus tvåskaligt, flerfröigt (aflångt).

2. OCTANDRIA. Stånd. 8.

333 POLYGALA *L.* Blomfoder af trenne smärre (gröna) och 2 stora vinglika färgade blad. Blomkrona enbladig. Fröbalja platt, rundad, i spetsen urnupen, tvärummig. — N. F. *Pediculares J. Lomentaceae L.*

3. DECANDRIA. Stånd. 10.

N. F. *Leguminosae J. Papilionaceae L.*

† Alla sträng. nedtill hopvexta (ingen fri).

334 SPARTIUM *L.* Blomfoder till midten tvåklufvet. Stift. ganska långt, på ryggen långhårigt. Anm. *Blomfodrets flikar breda i toppen, den ena omärkligt 2-, den andra 3naggad. Fröbalja glatt, i kanterna långhårig. — Bladen hos den Sk. trefingrade.*

335 GENISTA *L.* foder af 3 större och 2 minre tänder. Kronkölen nästan rak trubbig. Stift. glatt.

Anm. *Bladen hos de Sk. enkla.*

336 ONONIS *L.* Foder deldt närmare basen i 5 nästan likformiga flikar. Kronkölen hjelmlikt böjd, spetsig. Stift. glatt. Fröbaljan uppsvälld oskaftad.

Anm. *Bladen enkla eller trefingrade.*

337 ANTHYLLIS *L.* Foder uppblåst, i toppen olikformigt tandadt; inneslutande fröbaljan. Stift kort glatt. Kronkölen böjd spetsig.

†† *Nio* strängar förenade, den 10nde eller öfversta fri.

(* Bladen parbladiga *med* uddblad).

338 CORONILLA *L.* Blomfoder otydligt, ojemnt 5tandadt, (mycket) kortare än de vidt åtskilda kronbladens klor. Fröbalja rak ledad tvåskalig, ledvis affallande.

339 ORNITHOPUS *L.* Foder nästan likformigt, tydligt 5tandadt, icke kortare än kronbl.s klor. Fröbalja månlikt böjd, för öfrigt som föreg.

340 ASTRAGALUS *L.* Foder 5tandadt. Fröbalja öppnande sig i två skal, på undre sidan intryckt köled mångfröig.

341 PHACA *L.* Foder 5tandadt, fröbaljan öppnande sig i två skal, på öfra sidan intryckt köled, mångfröig.

(** Bladen parbladiga *utan* uddblad).

342 OROBUS *L.* Blomfodrets två öfra tänder olikformiga och korta i jemförelse med de tre nedra. Stift jemnbredt platt, på undre sidan glatt, på den öfra finludet.

Anm. *I uddbladets ställe är ett kort enkelt kläng-*

ämne;! hos de följande är klänget trådlikt grenigt.

543 LATHYRUS *L.* Fodrets tänder likformiga, tvänne något mindre. Stift ofvanpå platt och mjukhårigt.

544 PISUM *L.* Foder som föreg. Stift ofvanpå köladt och mjukhårigt.

545 VICIA *L.* Fodrets tvänne tänder olikformiga och mindre. Märke aflångt på undre sidan skägghårigt.

546 ERVUM *L.* Foder 5tandadt kortare än kronan. Stift klotrundt, ofver allt hårigt.

547 CICER *L. Willd.* Foder 5deldt af kronans längd, med de 4 öfra flikarne hvilande på senglet. Fröbalja uppsvälld tvåfröig. Willd.

(*** Bladen trefingrade).

548 MELILOTUS *Tourn.* Blomfoder 5tandadt. Blkrona med kölen sittande tatt till senglet, snart bortfallande. Fröbalia rundad 1—2fröig (sällan flerfröig), längre än fodret, slutl. öppnande sig. Willd.

Anm. *Blomn. i lång klase.*

549 TRIFOLIUM *L.* Foder 5tandadt. Krona som föreg. qvarsittande. St. strängar iemnt jocka. Fröbalia 1 — 4fröig, kortare än fodret, affallande oöppnad.

Anm. *Blomning i hufvud.*

550 LOTUS *L.* Foder 5flikigt. Ständ. strängar upp-

till vigglikt utvidgade, Fröbalja cylindrisk rak mångfröig. —

Anm. *Blr. ensamma eller i flock.*

551 Medicago *L.* Foder 5flikigt. Kronans köl böjd från seglet. Fröbalja mån- eller snäckformig, längre än fodret.

---

1. HEXANDRIA.

331 Fumaria 1 *officinalis L.* stjelken grenig; bladen trefalldigt sammansatta med lancettlika flikar, raka småbladskaft; fröhusen klotrunda, i toppen intryckta. ⊙ 6—8. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 42. Fl. D. 940. a. Odl. st. (Sk. — Hels. — N. Nordl.)

2 *parviflora Willd.* stjelk och blad som föreg. flikarne mera jemnbreda något kölade; fröhusen klotrunda, i toppen hela (icke intryckta). ⊙ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 574. r. Åkr. (ÖG! Ups. på åkrar vid Lugnet. Stockh. på Lofö K.gård.) *Bladen mera findeldta; blommorna kortare än på föregående.*

3 *capreolata L.* stjelken grenig klängande; småbladen treparade, bredt vigglika inskurna, de yttersta med klänglikt vridna skaft; fröhusen klotrunda. Willd. ⊙ 6, 7. e. t. rödl. bl. Fig. r. Vall. (Halmstad Fries).

332 Corydalis 1 *fabacea Willd.* stjelken enkel; blomklasen i toppen fåblommig, med rundade o-

deldta skärm af kronans längd; bladen dubbelt trebladiga. ♃ 4, 5. e. l. r. blr. Fig. Sv. B. 15. Busk. (Sk. — Lpl.) *Roten klotrund tät, blomklasen sällan mer än 3—5blommig. — Coryd. bulbosa. β Wg. Fumaria bulb. β L.*

2 *Halleri Willd.* stjelk och blad, som föreg.; blomklasen mångblommig med vigglika handlikt inskurna skärm; småbladen vigglika. ♃ 4, 5, e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 531. Fl. D. 1224. r. Lund. (Sk. — Rosl. Stockh. vid Rydboholm; ömnig vid Årstaviken etc.) *Roten som föreg. Är meränd. större med 5—10blommiga klasar. Coryd. digitata Pers. Fum. solida Sm. F. bulb. α L.*

3 *bulbosa Willd.* stjelk och blad som föreg.; blomklasen mångblommig med lancettlika odeldta skärm, merändels kortare än kronan. ♃ 4, 5. e. t. (l. odl.) r. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 605. r. Lund. (Sk! Ö! Tveta vid stranden Ahlqu.) *Mycket större med breda bladflikar. Roten ihålig. Skärmen på de vilda exempl. kortare än kronan. — Fum. cava. Ehrh. F. bulb. γ Lin.*

2. OCTANDRIA.

333 POLYGALA 1 *amara L.* blrna i klase; kronorna i toppen frans-kantade, af blomfodrets längd; de större blomfoderbladen af den nästan runda urnupna oskaftade fruktens längd; stjelkbladen smalt lancettlika, rotbladen spadlika. ♃ 5, 6. e. l. bl. el. hv. bl. Fig. Sv. B. 484. Fl. D. 1169. Fukt. st. (Sk.—

Jtl.) *Frukten var. med färgade och ofärgade kanter. Den är af nämnde längd, då klasen ännu blr. i toppen. Hit hörer enl. auth. exempl. P. austriaca Crantz. Den egentl. P. amara, med större blomfoderblad, har jag ej sett inhemsk.*

2 *vulgaris L.* blrna som föreg. fodrets större blad dubbelt längre än den omv. äggrunda, urnupna oskaftade frukten; alla bladen smalt lancettlika. ♃ 5, 7. e. l. b. el. hv. bl. Fig. Fl. D. 516. Ängsback. (Sk. — Hels.) *Var. betydl. — P. major S. N. XIV. med inom blomfodret skaftad frukt och längre fod.blad än kronan, Wg. Jacq. A. 413, upptagen af Retz, torde af misstag vara inkommen i vår Flora.*

3. DECANDRIA.

334 Spartium 1 *Scoparium L.* bladen enkla och trefingrade, aflånga; grenarna reffladt kantiga utan taggar; blrna i bladvecken. ♄ 6. e. t. (l. odl.) Fig. Sv. B. 421. r. Torra st. (Sk. Sölde, Ivætofta, Höja; på en Ö i Venern; Götheborg mellan Elfsborg och staden. L. Hall. Mont. Boh. Gunnebo Herrg. Festbergs Sn. Wahlb.) *Låg buske med stora gula blr.*

335 Genista 1 *germanica L.* stammen med sammansatta taggar; blomgrenarne oväpnade, bladen lancettlika håriga; blomklasarne i toppen med omärkl. blomskärm; fröbaljan luden. ♄ 6, 7. e. t. g. bl. Fig. Sv. B. r. (Halmstad).

‡2 *anglica L.* taggarne merändels enkla; blomgrenarne oväpnade; bladen lancettlika glatta; blrna i

öfra bladvecken. ♄ 6. e. t. (utl.) g. bl. Fig. Fl. D. 619. r. Hed. (Ballastpl. Vestervik.) *Lärer vara utgången. Bladen 2 à 3 linier långa; på tyska exempl. lancettlika.*

3 *pilosa L.* stammen nedliggande knölig oväpnad; bladen lancettlika, uppåt bredare, hopvikna, jemte blomkronorna håriga. ♄ 5, 6. e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 1225. r. Hed. (Hall. ömnig! samt det närliggande Sk.)

4 *tinctoria L.* stammen oväpnad med upprätta trinda och strimmiga grenar; bladen lancettlika jemte baljorna n. glatta. ♄ 7, 8. e. t. g. bl. Fig. Sv. B. 451. Fl. D. 526. r. Betesm. (VG. mellan Borstorp och Slättevalla; på en höjd i Malma på Hunnebergssidan. L. Lyrestads prestgård på torra ängar!)

336 Ononis 1 *spinosa L.* birna merändels parvisa med jemnbredt utdragna blomfoderflikar; bladen trefingrade, med lancettlika småblad; stjelk och grenar taggiga. ♃ ♄ 7. e. l. viol. bl. Fig. Sv. B. 243. r. Äng. (Sk. Bh. G. Upl. vid Carlholms bruk etc. — N. Trondh.) *Låg trädaktig stam.*

2 *hircina Jacq.* birna parvisa, med från basen spetsade blomfoderflikar; bladen trefingr. med nästan äggrunda småblad; stjelk och grenar oväpnade, täckta af långa klibbiga hår. ♃ e. l. röd. bl. Fig. Jacq. H. t. 93. r. Skogsä. (Sml. U. Vestml. Ö.) *Stjelkarne uppstigande, med större blad m. m. än föreg. — O. arvensis Retz.*

337 Anthyllis 1 *Vulneraria L.* örtstammen med två tätt sittande blomhufvud i toppen; bladen parbladiga, uddbladet störst. ♃ 7. e. l. — α *lutea*: med

gula bl. — *β coccinea*: med purpurr. blr. Fig. Sv. B. 395. Fl. D. 908 Ängsback. (Sk. U. Jtl. Lpl. — N. Trondh. β Ö! G!)

338 Coronilla 1 *Emerus L.* trädstammen kantigt blomskaften 2—3blommiga; kronbladens klor tre gånger längre än blomfodret. Willd. ♄ 6—8. e. l. (Puske flytt. från Gottl.) Fig. Sv. B. 343. r. Klipp. (Ö. på kalkbergets afsättningar mellan Veckleby och Resmo; Borkholms Slott ⅛ mil på S. sidan ömn.! Rosén. G. Thorsborgen L. Rosén!) *Alns hög buske.*

†339 Ornithopus 1 *perpusillus L.* bladen parbladiga; blrna i hufvud med skärm; fröbaljorna något plattade, krökta, nätrynkiga. ⊙ 9 (5, 6 i Engl.) e. t. Fig. Fl. D. 730. r. Ballastpl. (vid Calmar Rosén! 1818) *Är liten med hvita och röda blr.*

340 Astragalus 1 *glycyphyllus L.* stjelken kulliggande; bladen 5—6pariga, med äggrunda trubbiga glatta småblad, äggrundt lancettlika stipler; blomklasarne kortare än bladen; fröbaljorna trekantiga, något krökta. ♃ 6, 7. e. t. g. bl. Fig. Sv. B. 237. Lund. (Sk. — ÖG.! Bh! VG. Dal. Hykieberget; Ö! G!)

2 *oroboides Horn.* stjelken uppstigande; bladen 5—7pariga med aflånga trubbiga glatta småblad, äggrunda trubbiga stipler; klasskaften längre än bladen; blrna kort småskaftade; balj. äggrunda, till hälften inneslutna i blomfodret, nedböjda. ♃ 7, 8. e. l. b. bl. Fig. Wg. Fl. L. XII f. 4 Fl. D. 1396. Fjv. III, II. (Lul. Lpm. Jemtl. Åreskutan Snasahög.) *A. Leontinus W. Fl. L.*

3 *alpinus L.* stjelken i början n. ingen, slutligen uppstigande; bladen 8—10pariga, med aflånga, under mjukhåriga småblad, äggrunda trubbiga stipler; balj. trekantiga med ur blomfodret utskjutande skaft. ♃ 6, 7. e. l. hvita och b. bl. Fig. L. Fl. L. 9. f. 1. Wg. XII. Fl. D. 51. Fjv. II—I. (Lpl. — Södra Jemtl.) *I början knappt fingerhög, likasom med stängel från roten.*

4 *arenarius L.* stjelken grenig upprätt, hvitluden; bladen 10pariga, småbladen nästan jemnbreda hopvikna ludna; blomskaften omkr. 4blommiga; balj. något krökta. ♃ 6, 7. e. t. (Swartz Herb.) Fig. Retz fasc. 3 t. 3. r. Flygs. (Sk. — Hvitsköfle. L.) *Är hvitluden.*

351 Phaca 1 *frigida L.* stjelken upprätt; bladen 4—5pariga, småbladen i båda ändar rundade; blomklasarne 2—4 jemnhöga; fröbaljorna nedböjda aflånga glesháriga med ur blomfodret utskjutande basis. ♃ 7. e. l. g. bl. Fig. Wg. Fl. L. t. XII. Fl. D. 856. r. Fjv. II. (Torneå L. Jemtl. Snasahögen. — N. Dovrefjeld.) *Ph. alpina L. Fl. Su.* 121. —

Anm. *Ph. alpina, lik denna men med mångpariga blad, skall vara funnen i N., vid Porsangerfjorden af Vahl enl. Horn. men är utelemnad af Dr. Wg.*

2 *pilosa Wg.* stjelken mjukhårig; bladen mer än 10pariga med lancettlika eller aflånga, merändels spetsiga, på båda sidor ludna, småblad; lancettlika stipler; fröbalj. trinda spetsade håriga. ♃ e. t. g. bl. Fig. Jacq. A. 51. r. (Smol. Omberg på klippmot Vett.! Gottl. Vestergarn Skansholmen L. Vestkinde Sn. vid Bredsunds fiskläge; vid Lummelunds

bruk; vid Hafsstr. norr om Skälsö etc. Rosén.) *Gottl. exempl. hafva den vanligen upprätta 8—12 t. höga stjelken sällan qvarters hög, oftast nedtryckt stängelformig. Denna och de 3 följ. kallas af Pers. Oxytropis.*

3 *lapponica Wg.* nästan utan stjelk; bladen omkr. 10[illegible]riga med lancettlika spetsade gråludna småblad[illegible] [illegible]dböjda nästan cylindriska oskaftade[illegible] ♃ 7 e. t. blekr. bl. Fig. Wg. Fl. L. t. XIII f. [illegible] Fjv. (Lul. Lpm. Lilltokin! Jolli Wg.) *Liknar me[illegible]trag. alpin. men har dubb. minre, i torkning [illegible]rgade blr. — Ph. montana Wg. Fl. L.*

4 *ca[illegible]stri[illegible] Wg.* stängeln uppstigande; bladen mångpari[illegible] m[illegible]d spetsade silkesludna småblad; blomskär[illegible] [illegible]e an blomfodret; balj. upprätta nästan äggrunda [illegible]ta mjukhåriga. ♃ 7. e. t. g. bl. Fig. [illegible] r. Fält. (Ö. Åkerby Runstens Sn.! Borkh[illegible] etc.) *Fröbaljorna på mina exempl. tvårummi[illegible]. — Astragalus L.*

*5 [illegible] *Wg.* stängeln upprätt, längre än bladen; bl[illegible] och blomskärm som föreg. balj. upprätta aflånga nästan [illegible]driska mjukhåriga. ♃ 7, 8. e. t. (Sv. herb.) Fig. Fl. D. 1041. E. B. 466. r. Fjv. (N. Finnm. mellan Wardöe och Wadsöe på flera ställen, Deinb. Vid Komagelven etc. omkr. Vangersviken Vahl och Gröndal enl. Wg.) *Blrna gula med kölen och vingarna mot spetsen blå. — Astrag. uralensis Fl. D. A. sordidus. Willd.*

342 Orobus 1 *vernus L.* stjelken enkel; bladen 3—4pariga, med äggrunda spetsade småblad, spetsiga halft pillika stipler, kortare än bladskaften. ♃

bruk; vid Hafsstr. norr om Skälsö etc. Rosén.) *Gottl. exempl. hafva den vanligen upprätta 8—12 t. höga stjelken sällan qvarters hög, oftast nedtryckt stängelformig. Denna och de 3 följ. kallas af Pers. Oxytropis.*

3 *lapponica Wg.* nästan utan stjelk; bladen omkr. 10—12pariga med lancettlika spetsade gråludna småblad; balj. nedböjda nästan cylindriska oskaftade. ♃ 7. e. t. blekr. bl. Fig. Wg. Fl. L. t. XIII f. 3. r. Fjv. (Lul. Lpm. Lilltokin! Jolli Wg.) *Liknar mest Astrag. alpin. men har dubb. minre, i torkning blåfärgade blr. — Ph. montana Wg. Fl. L.*

4 *campestris Wg.* stängeln uppstigande; bladen mångpariga med spetsade silkesludna småblad; blomskärmen kortare än blomfodret; balj. upprätta nästan äggrunda uppblåsta mjukhåriga. ♃ 7. e. t. g. bl. Fig. r. Fält. (Ö. Åkerby Runstens Sn.! Borkholm etc.) *Fröbaljorna på mina exempl. tvårummiga. — Astragalus L.*

*5 *sordida Wg.* stängeln upprätt, längre än bladen; blad och blomskärm som föreg. balj. upprätta aflånga nästan cylindriska mjukhåriga. ♃ 7, 8. e. t. (Sw. herb.) Fig. Fl. D. 1041. E. B. 466. r. Fjv. (N. Finnm. mellan Wardöe och Wadsöe på flera ställen, Deinb. Vid Komagelven etc., omkr. Varangerviken Vahl och Gröndal enl. Wg.) *Blrna gula med kölen och vingarna mot spetsen blå. — Astrag. uralensis Fl. D. A. sordidus. Willd.*

342 OROBUS 1 *vernus L.* stjelken enkel; bladen 3—4pariga, med äggrunda spetsade småblad, spetsiga halft pillika stipler, kortare än bladskaften. ♃

5, e. l. r. viol. bl. Fig. Lund. (Sk. — Hels. — N. Trondh.)

2 *tuberosus* L. stjelken hinkantad; bladen 2—4-pariga, med smalt lancettlika, elliptiska småblad, spetsade halft pillika stipler icke kortare än bladskaften. ♃ 4, 5. e. l. purp. viol. bl. — β *tenuifolius*: bladen jemnbredt lancettlika, spetsade. Fig. Fl. D. 781. r. Back. (Sk. — Hels.)

3 *niger* L. stjelken upprätt, grenig; bladen 4—8pariga med bredt lancettlika småblad; lancettlika sylspetsade stipler. ♃ 7. e. l. purp. bl. Fig. Fl. D. 1170. r. Ängsback. (Sk. — U.) *Stundom alns högt. Svartnar gerna torr.*

*4 *sylvaticus* Sm. stjelken nedliggande grenig strålhårig; bladen mångpariga (med spetsade småblad). Sm. ♃ 5, 6. gula, purpurstrimmiga blr. Sm. Fig. Fl. D. 98. r. Torra st.) N. Stavanger, på ön Uddsteen, omkr. Vandsö.)

843 Lathyrus 1 *pratensis* L. blomskaften mångblommiga; bladen enpariga med smalt lancettlika spetsiga småblad; stjelken fyrsidig ovingad. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 49. Fl. D. 527. a. Äng. (Sk. — Lpl.)

†2 *tuberosus* L. blomskaft, blad och stjelk som föreg. småbladen n. omv. äggrunda trubbiga med udd. ♃ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 382. r. Äng. (Stockh. Ulfsunda).

3 *sylvestris* L. blomskaft och blad som föregående; småbladen smalt lancettlika långspetsade; stjelken vigglikt hinnkantad. ♃ 6, 7. e. l. r. bl. Fig.

Fl. D. 325 r. Ängsbäck. (Smol. U. Leufsta och Åkerby br. m. fl. st. — N.)

4 *latifolius* L. blomskaft blad och stjelk som föreg. småbladen bredt lancettlika (icke spetsade), trubbiga, med udd. ♃ 7. e. l. Fig. Sv. B. 254. r. Lund. (Boh. Musön L. Winga Wahlb.!)

5 *heterophyllus* L. blomskaft och stjelk som föreg. bladen 1—2pariga med lancettl. småblad. L. ♃ Fig. r. (Vestergöthl. L. Smol. Rosén.)

6 *palustris* L. blomskaften mångbl. bladen flerpariga, småbladen jemnbredt lancettlika, spetsiga; stiplerne halft pillika lancettformiga, stjelken hinnvingad. Willd. ♃ 7, 8. e. l. viol. bl. Fig. Våta äng. (Sk. — Lpl. — N. Holtålen.)

344 Pisum 1 *arvense* L. blomskaften 1blommiga; bladen 1—2pariga, stiplerna naggade ☉ 7. e. l. purp. bl. Fig. Moris. 2. s. 2. t. 1. f. 4. Åkr. (Sk. — Gestr. — N. Trondhj.)

2 *maritimum* L. blomskaften mångblommiga; bladen mångpariga (4—8), med ofvanpå platta skaft; stiplerna pillika; stjelken hvasskantig. ♃ 7. 8. e. t. Fig. Fl. D. 338. r. Hafstr. (Sk. — VB. — Bh.! Landsort L. Umeå! — N. Finnm. Wg.)

345 Vicia † Blommorna n. utan skaft i bladvecken.

1 *lathyroides* L. baljorna ensamma, glatta; bladen 2—3pariga, de lägre småbladen omvändt äggrunda med intryckt topp, de öfra vigglika; stipl. helbräddade; frön kantiga prickiga. ☉ 5, 6. e. t. b. bl. Fig. Fl. D. 58. r. Grus. (Sk. Fågelsång; Beserups stenkolsbruk och kalkberget. L. Christi-

anstad, Lund! Kallinge! Cimbritsh. Retz. Hall.—N.) 3—5 *tum hög.*

2 *angustifolia Roth:* balj. 1—2, n. oskaftade, tunnt finhåriga; bladen 2—4 pariga, småbladen lancettlika, eller jemnbreda spetsiga, eller intryckta; de nedersta kortare urnupna; stiplerna tandade; frön klotrunda släta. ☉ 7. e. l. b. bl. Fig. Åkr. (Sk. — Blek. Ö.) 4—20 *tum lång.*

3 *sativa L.* balj. parvisa som föreg. bladen 5—9pariga, jemnbreda, omv. äggrunda, tvärhuggna med udd; stiplerna tandade; frön som föreg. ☉ 7. e. l. viol bl. — *β segetalis:* bladen lancettlikt jemnbreda. Fig. Sv. B. 290. Fl. D. 522. a. Åkr. (Sk. — G. *β* Hall. — N. Trondbj.) *Större än föreg.*

4 *sepium L.* blomskaften i öfra bladvecken korta, 3—4blommiga; med upprätta (stund. blott 1—2) fröbaljor; bladen mångpariga med äggrunda helbräddade småblad, de yttre mindre. ♃ 5, 6. e. l. purp. bl. Sv. B. 526. Fl. D. 699. a. Ängsb. (Sk. — Gestr.)

†† blommorna på utdragna skaft.

5 *pisiformis L.* blomskaften mångblommiga; bladen flerpariga, småbladen bredt äggrunda trubbiga, nedersta paret alldeles utan skaft. ♃ 7. e. t. (odl.) ljusg. bl. Fig. Jacq. A. t. 364. r. Skogsb. (ÖG. Borgarmoen Tjärstads Sn. Åtvedabruk etc.) *Monne förvildad?*

6 *dumetorum L.* blomskaften och bladen som föreg. småbladen ovalt äggrunda n. spetsiga, alla kort småskaftade, tillbakaböjda. ♃ 7. e. t. purp. bl. Fig. Spreng. Fl. Hall. t. 7. enl. Pers. r. Lund. (Sk. vid

Krageholms sjö L. nära Lund Fries! Hall. Bland slån och törnbuskar på Halmstads gärde; i äng. söderom Vearps gästgifvargård, rar; Mont. — N. Toten og i Spydebjerg Horn.) *Liknar i hög grad föreg.*

7 *sylvatica L.* blomskaft mångblomm. längre än de mångpariga bladen, småbladen aflånga, stiplerna månlika, syltandade. ♃ 7, 8. e. l. hvita blåstrimmiga bl. Fig. Sv. B. 136. Fl. D. 277. Skogsäng. (Sk. — Lpl. — N. Trondhj.)

8 *cassubica L.* blomskaft mångblomm. kortare än de mångpariga bladen; blrna med borstlika skärm af småskaftets längd; småbladen elliptiskt aflånga, stiplerna halft pillika helbräddade; fröbaljorna 1—2-fröiga. ♃ 7, 8. e. t. viol. bl. Fig. Fl. D. 1395. Jacq. A. 229. r. Sk.back. (Sk. vid Dalby L. ÖG! Boh. Lackarebäcks oxhage Festbergs Sn. Wahlb.!)

9 *villosa Roth:* blomskaften längre än de mångpariga bladen; blrna utan skärm; blomfodrets nedra tänder långa, syllika; småbladen lancettlika ludna; stiplerna äggrunda spetsiga, halft pillika, vid basen tandade; baljorna ovala 4—6fröiga. ⊙ (♃. i Träg?) 7, 8. e. l. viol. bl. Fig. Kornåkr. (Sk. — U.) *Har nästan dubbelt större blr. än följ. hårigare blomfoder.*

10 *Cracca L.* blomskaft och blad som föreg. blrna utan skärm; bl.fodrens nedra tänder korta lancettlika; småbladen smalt lancettlika, stiplerna lancettlikt syllika, halft pillika, merändels helbräddade; baljorna cylindriska, 6—10fröiga. ♃ 6, 8. e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 166. Fl. D. 806. a. Back. Åkr. (Sk. — Lpl.) *Sv. Vicker.*

Anm. *V. tenuifolia Roth. med jemnbreda, n. glatta blad och stipler, från Ö. etc. håller jag ej för skild från föreg.*

346 Ervum 1 *tetraspermum L.* blomskaften 1—2-blommiga; småbladen smala aflånga; fröbaljorna glatta 4fröiga. ⊙ 7, 8. e. l. ljusb. bl. Fig. Fl. D. 95. Torra st. (Sk. — U. Stockh. Leufsta br. m. m.) *Var. med tvärhuggna och spetsiga småblad: β tenuifolium Fries. — Vicia tetrasp. Lois.*

2 *hirsutum L.* blomskaften 1—flerblommiga; småbladen jemnbreda; baljorna ludna tvåfröiga. ⊙ 6, 7. e. l. ljusb. bl. Fig. Fl. D. 639. a. Åkr. Back. (Sk.— Lpl. — N. Romsdalen.) *Var som föreg. β angustif. Fries. Blommorna hos båda ganska små.*

†347 Cicer 1 *Lens Willd.* blomskaften merändels 2blommiga; småbladen helbräddade; frön (ärterna) plattade. Willd. ⊙ 7. e. l. (odl.) b. bl. Fig. r. Åkr. (ÖG. ej sällsynt, Zetterstedt. Retz. Suppl. 2.)

348 Melilotus 1 *officinalis L.* blrna i långa klasar med kronans vingar af seglets längd; fröbaljorna äggrunda spetsiga, något plattade, rynkiga tvåfröiga; stiplerna syllika helbräddade glatta; stjelken merändels uppstigande. ♃ 7. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 69. Fl. D. 934. r. Torra st. (Sk. VG. Sml. ÖG.) *Var. med omv. äggrunda och aflånga blad. — Trifol. Melilotus officinalis L.*

2 *vulgaris Willd.* blomklasen som föreg. kronvingarne kortare än seglet; baljorna omvändt äggrunda spetsiga rynkiga, merändels enfröiga; stiplerna

nästan borstlika håriga. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. r. vid Gator etc. (Sk. — Gestr.) *Var. af föreg. L.*

Anm. *Mel. caerulea Willd. med äggrunda klasar, tvåfröiga stipler, och M. ornithopodioides Willd. med 3—4blommiga klasar och 8fröiga baljor, (Fl. D. 368.) skola äfven vara funna, den förra i Skåne, den sedn. på Gottl. i en äng. vid Nygårds i Eitelfven; men af ingendera finnas Svenska exempl. i samlingarna.*

349 Trifolium. Sv. Väpling.

† *Lotoidea:* blomfodren nästan glatta, kronseglet slätt.

1 *repens L.* stjelken krypande, rotslående, med långa blomhufvudskaft från bladvecken; småbladen i toppen intryckta; blomfodrets tänder raka, de båda öfre längre; fröbaljorna 4fröiga. ♃ 6—9 e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 344. Fl. D. 990. a. Äng. (Sk. — Lpl.) *Sv. Hvitväpling.*

2 *hybridum L.* stjelken uppstigande grenig; blomskaften 3—4 gånger längre än blomhufvudet, bl.fodrets tänder liklånga raka; baljorna 1—2fröiga. ♃ 7, 8. e. l. rödl. bl. Fig. Sv. B. 129. Äng. (I synnerhet i Svealand) *Vexten liknar mera T. pratense; 2—3 frön mogna ej. — Tr. elegans Savy.*

(Tr. filiforme, montanum.)

†† *Lupulina:* kronseglet merändels reffladt, med nedböjd topp.

3 *spadiceum L.* stjelken upprätt; blomhufvud täta elliptiska, med håriga blomfoder; de nedre bladen

långskaftade, alla småbladen oskaftade aflånga, med lancettlika spetsiga glatta, i toppen hårbärande stipler. ⊙ 7, 8. e. l. Fig. r. Äng. (Gestr. U. Sml. ÖG.) *Har i början gulaktiga, sedan bruna glänsande bl.hufvud.*

4 *agrarium L.* stjelken merändels upprätt; blomhufvud ovala tätblommiga, med mycket fårade kronsegel, nästan glatta bl.foder; alla småbladen oskaftade lancettlika trubbiga, stiplerna lancettlika spetsade, hårtoppade, icke kortare än det gemens. bladskaftet. ☽ 7. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 558. Äng. (Sk.—U.—N. Trondhj.) *Var. i södra Sv. med nedliggande stjelk, Fries Fl. Hall. T. aureum Poll. Savy.*

5 *procumbens L.* stjelken merändels nedliggande; blomhufvud täta ovala, med mycket fårade kronsegel, nästan glatta foder; bladens uddblad skaftadt; stiplerna spetsiga håriga, något kortare än bladskaftet. ⊙ 7. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 796. r. Torra st. (Sk. — Sml. Stockh. på Skrubbanäset etc. Ö.) *Har blomrikt hufvud. Var. 1—3 tum hög nästan upprätt. — Trif. campestre Pers. hörer hit.*

6 *minus Relh.* stjelken nedliggande; blomhufvud glesa, kronseglen omärkligt strimmade nästan släta, blomfoder glatta; alla bladens uddblad skaftade, stiplerna som föreg. sällan kortare än bladskaftet. ⊙ 7. e. t. Fig. E. B. 1256. r. (Sk. — Hall. Fries! Boh. Domsö Styrsö Sn. Wg.! Gottl. Rosén!)

7 *filiforme L.* stjelken nedliggande; blomhufvud fåblommiga med hårfina skaft; blommorna skaftade med släta segel, glatta blomfoder; de öfra bladens uddblad oskaftade, stiplerna längre än bladskaftet,

håriga. ⊙ 6, 7. (Sm.) e. t. (Frankrike.) g. bl. Fig. E. B. 1257. r. Betesm. (Skåne, Hall. L.) *Fröbaljorna uttränga snart ur kölen. Hvad som i Sv. förekommer under detta namn tillhörer de 2 föreg.*

††† *Vesicaria:* blomfodren slutligen blåslikt svällande.

8 *fragiferum* L. stjelken nedtryckt; blomhufvud klotrunda; blomfodren tillbakaböjda tvåuddiga, något håriga. ♃ 7, 8. e. l. (Gefle Bråb.) g. bl. Fig. Fl. D. 1042. r. Sjöstränd. (Sk. — U. vid Mälaren, Rosl. vid Hargs bruk etc.)

†††† *Lagopoda:* blomfodren håriga, ej blåslika.

9 *montanum* L. stjelken upprätt; blomhufvuden klotrunda skaftade, utan skärm; blomseglen dubbelt längre än vingarna; bl.fodren föga håriga; småbladen bredt lancettlika spetsiga. ♃ 8. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 1172. Torra st. (Sk, — Gestr.)

10 *striatum* L. blomhufvuden äggrunda, i toppen och på sidan utan skaft; blomfodren äggrunda hvitludna med upphöjda kanter, sylllika tänder. ⊙ 6, 7. e. t. rödl. bl. Fig. Fl. D. 1171. r. Torra st. (Sk. vid Rå och Krageholm L. Trelleborg Fries!) *Öfver allt hårig.*]

11 *arvense* L. blomhufvud aflånga, mycket håriga; bl.fodertändren borstlika, dubbelt längre än blomkronan; småbladen jemnbreda uppåt vidgade. ⊙ 6, 7. e. l. hvitg. bl. Fig. Fl. D. 724. Back. (Sk. — Gestr. — N. Trondhj.) *Hela vexten mjukhårig.*

12 *flexuosum* Jacq. stjelken uppstigande flerböjd, blomhufvudet klotrundt i toppen, ensamt, slutl.

skaftadt; blomfodrets badersta tand föga längre än fodret: småbladen aflånga eller lancettlika trubbiga, stiplerna jemnbreda sylspetsade håriga. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Sv. B. 460. Fl. D. 662. Äng. (Sk. — Gestr.) *Här rödare blr. än följ. nästan helbräddade småblad, axen ofta utan skärm, blomfod nästan glatta med håriga tänder.* — *T. medium Afz.*

13 *pratense L.* stjelken uppstig. rak; blombufvuden n. ensamma äggrunda; blomfodrets nedra tand föga längre än fodret; småbladen ovala eller omv. äggrunda, stiplerna äggrunda trubbiga, syltoppade håriga. ♃ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 268. Fl. D. 989 a. Äng. (Sk. — Lpl.) *Blomaxen merändels med skärm, fodret öfver allt hårigt.*

14 *alpestre L.* stjelken rak; blombufvuden klotrunda, merändels tvänne tätt sittande inom samma skärm; blomfodrets nedre tand 2—3 gr. längre än fodret; småbladen smalt lancettlika spetsiga, stiplerna sylspetsade håriga. ♃ 7, 8. e. t. r. bl. Fig. Jacq. A. 433. r. Ängsb. (Sk. Fries! Gottl. Rosén 1817 enligt Sw. herb.) *Blomhufvudet är före blomn. likasom besatt med långa borst, af blomfodrets långt utdragna tand.*

550 Lotus 1 *corniculata L.* blombufvud flocklika, 2—6blommiga, med håriga blomfoder; bladens stipler n. äggrunda; fröbaljorna trinda utstående. ♃ 6—8. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 334. Fl. D. 991. a. (Sk. — Lpl.) *Var. i hög grad till storleken. L. cornic. δ palustris (L. major Sm?) och ε arenaria Retz. Suppl. — L. tenuis Waldst. med n. glatta blomfoder jemnbredt lancettlika blad och stipler, säges äf-*

ven vara Svensk (Sk. och Bohusl.), men jag har ej sett inhemska exempl. deraf.

2 *maritima L.* blomskaften enblommiga; bladen glatta; stundom i brädden silkeshåriga; fröbaljorna med 4 hinnaktiga kanter. ♃ 6, 7. e. t. Fig. Sv. B. 448. Fl. D. 800. Hafsstr. (Sk.! Bl.! ÖG. Gränsön Ö! G!) *Blrna stora gula.*

†351 Medicago 1 *sativa L.* blrna i klase; fröbaljorna spiralformigt hopvridna glatta; småbladen aflånga tandade med helbräddade stipler. Willd. ♃ 7. e. t. viol. bl. Fig. Moris. 2. S. 2 t. 16. f. 2. 1. Äng (Sk. vid byn Togarp nära Trelleborg Retz. Stockh. vid Skönsta vik!).

2 *falcata L.* blrna i klase; balj. aflånga halfmånlika krökta, något håriga; småbladen aflånga, i toppen tandade. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Sv. B. 248. Fl. D. 233. Back. (Sk. — U. Stockh. Observatorii Back. Ö. — N.) *Har gula, på Öland äfven violetta blr. Jag har ej sett frukten på den Öländska.*

3 *Lupulina L.* blrna i ovala ax; balj. njurlika enfröiga; småbladen omv. äggrunda. med helbräddade stipler. Willd. ☽ 6, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 992. Torra st. (Sk. — Gestr.)

18 *Klassen.*

POLYADELPHIA.

1. POLYANDRIA.
Stånd. många.

352 HYPERICUM *L.* Blomfoder 5deldt. Kronbl. 5. Ståndarne vid basen förenade i 5 stammar. — N. F. *Hyperica J. Rotaceae L.*

Anm. *Pist. hos de Svenska arterna 3ne.*

1. POLYANDRIA.

352 HYPERICUM 1 *pulchrum L.* stjelken trind; blomfodren glandelsågade; stjelkbladen hjertlika omfattande glatta. Willd. ♃ g. bl. Fig. Sv. B. 536. Fl. D. 75. r. Berg. (Hall. ofvan Kungsbacka Fries. — N. Christiansand, Vandsöe, på Sandön i Listern, Stavanger på ön Uddsteen samt på ön Evindviig. Fl. D.) *Har grenig stjelk med minre blr. än följ. Stjelken rodnar gerna.*

2 *montanum L.* stjelken upprätt, trind, glatt, med hopdragen blomvippa; blomfodren som föreg. bla-

den aflånga stjelkomfattande glatta. ♃ 7. e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 173. r. Berg. (Sk. VG.! ÖG. Yxnerum! G.)

3 *hirsutum L.* stjelken upprätt, trind, luden; blomvippa och foder som föreg. bladen ovala med hopdragen (icke omfatt.) basis, under småludna. ♃ 6, 7. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 802. r. Bergsrött. (Sk. — U. Stockh. vid Fållan, U. på Liljeholmen, VG. Ö. etc.)

4 *dubium Sm.* stjelken upprätt, trubbigt 4kant. glatt; blomfoderbladen ovala trubbiga; örtbladen äggrunda glatta. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 359. Fl. D. 640. a. Ång. (Sk.—Hels. — N. Trondhj.) *H. quadrangulare L. Fl. Su.*

5 *perforatum L.* stjelken upprätt, tvåäggad; blommorna i stor vippa; blomfoderbladen lancettlika glatta; örtbladen aflånga glatta, halft omfattande. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 75. Fl. D. 1043. a. Back. (Sk. — Lpl.) *Bladen genomskinligt puncterade.*

†6 *humifusum L.* stjelken kulliggande, tvåäggad; blommorna i öfra bladvecken ensamma; blomfoderbladen aflånga. ♃ 7. e. t. (utl.) g. bl. Fig. Fl. D. 141. r. (Sk. mellan Ystad och Trelleborg. L. i nyare tider ej funnen.) 2—4 *tum lång vext, små blommor.*

19 *Klassen.*

SYNGENESIA. *)

1. MONOCLINIA.
Alla blomstren tvåkönade.

(*Polygamia aequalis L.*)!

Semiflosculosi: tungblomstriga (se pag. XXXIX).

N. F. *Cichoraceae Juss.*

* Blomholk af likformiga eller tegellaggda blad (fjäll).

353 Tragopogon *L.* Blomholk mångbladig af jemnhöga blad. Frön med skaftad fjunpensel. Blomsterfäste bart.

354 Scorzonera *L.* holk tegellaggd af binnkantade fjäll. Frön med nästan oskaftad fjunpensel. Fäste bart.

355 Lactuca *L.* Holk som föreg. nästan cylindrisk. Frön med skaftad hårpensel. Fäste bart.

*) Hela klassen hörer till Linnés *Compositae*.

356 Sonchus *L.* Holk tegellaggd, uppblåst. Frön med oskaftad hårpensel. Fäste bart. Willd.

Anm. *Fodrets basis är betydligt vidgad. Blrna blå eller gula.*

357 Hieracium *L.* Holk tegellaggd, icke uppblåst. Frön med oskaftad hårpensel. Fäste bart. Willd.

358 Apargia *Willd.* Holk tegellagd. Frön med oskaftad fjunpensel. Fäste bart.

359 Hypochaeris *L.* Holk tegellaggd. Frön med merändels skaftad fjunpensel. Fästefjällbärande.

Anm. *Frön äro insvepta i ett från fästet lätt affallande stort fjäll samt ega dels alla fjunpensel, dels de i kanten utan.*

**Blomholken med skärm vid basen. (*Calyculati*).

360 Prenanthes *L.* Blomholk enkel fåbladig (5), med holkskärm vid basen. Blomstren i enkel rad. Frön med nästan oskaftad hårpensel. Blomsterfäste bart.

361 Leontodon *L.* Holk enkel af många bopvexta blad, vid basen försedd med mångbladig holkskärm. Frön med långt skaftad hårpensel. Fäste bart.

362 Picris *L.* Holk med skärmblad. Frön med oskaftad fjunpensel. Fäste bart. Willd.

363 Crepis *L.* Holk mångbladig, mångblomstrig med skärmblad. Frön med kortskaftad hårpensel. Fäste bart.

Anm. *Hos C. tect. äro frön endast smalare uppåt, så att hårpenseln svårligen kan kallas skaftad.*

364 Cichorium *L.* Holk med skärm. Frön utan hårpensel, i stället med fjäll på öfra kanten. Fäste fjälligt.

365 Lapsana *L.* Holk af kölade blad med kort holkskärm. Frön utan hårpensel och fjäll. Fäste bart.

† † *Discoidei:* pipblomstriga.

366 Carlina *L.* Blomholk vidgad, de yttre fjällen med taggar i toppen och på sidorna, de inre färgade oväpnade. Frön med hårpensel. Blomsterfäste besatt med syllika, enkla och flerklufna fjäll. — N. F. *Cinarocephalae J.*

367 Arctium *L.* Holk klotrund af sylspetsade, i toppen krokbärande fjäll. Frön med borstlika sträfva penselhår. Fäste fjälligt. — N. F. *dens.*

368 Serratula *L.?* Holk n. cylindrisk med äggrund basis, af oväpnade (icke stickande) fjäll. Frön merändels med fjunpensel. Fäste dels hårigt, dels med borstlika fjäll. — N. F. *dens.*

Anm. *Fröns hår äro hos S. tinct. borstlika, föga mer än sträfva.*

369 Cnicus *L.* Holk klot- eller äggrund af stickande fjäll med rak tagg. Frön med fjunpensel. Fäste hårigt. — N. F. *dens.*

370 Carduus *L.* Holk och blomfäste som föreg. Frön med hårpensel. — N. F. *dens.*

Anm. *Fröfjunet är något sträft.*

371 Onopordon *L.* Holk vidgad med taggspetsade fjäll. Frön som föregående. Fästet ojemnt af hinnkantade gropar. — N. F. *dens.*

372 Bidens *L.* Blomholk af jemnhöga blad omgifvet af olikformiga skärmblad. Frön 2—4borstiga. Fäste platt, fjälligt. — N. F *Corymbiferae J.*

Anm. *Någon gång blifva kantblomstren tunglika.*

373 Eupatorium *L.* Holk af tegellaggda fjäll. Blomstren med långt utskjutande honstift. Frön med sträf hårpensel. Blomsterfäste bart. — N. F. *dens.*

374 Chrysocoma *L.* Blomstren med föga utskjutande stift, det öfriga som föreg. — N. F. *dens.*

Anm. *Den utskjutande delen af stiftet har sällan halfva knappcylinderns längd.*
(*Centaurea.*)

2. POLYGAMIA.

Mångbyggare. — N. F. *Corymbiferae J.*
† *Discoidei*: pipblomstriga. (*Polygamia superflua L.*)

375 Tanacetum *L.* Blomholk halft klotrund af tegellaggda fjäll. De få honblomstren i kanten 3-, de tvåkönade 5flikiga. Frön med hinnaktig krona (i stället för pensel). Blomsterfäste bart.

376 Artemisia *L.* Holk n. som föreg. Honblomstren med ganska liten oflikad krona, blandade med de tvåkönade. Frön bara. Fäste merändels bart (hos A. norv. hårigt).

377 Gnaphalium *L.* Holk af tegellaggda hinnskaliga färgade fjäll. Frön med pensel af merändels sträfva hår. Fäste bart.

(*Tussilagines, Senecio vulg. Centaurea.*)

†† *Radiati*: Strålblomstriga, (*Polyg. superflua L.*)

*Frön med hårpensel; strålblomstren trattlika med olikformigt 5, 6klufvet bräm.

378 Centaurea *L.* Blomholk tegellaggd, strålblomstrens mynning sned flerklufven. Fäste borstfjälligt.

Anm. *De Sk. arternas strålblomster äro utan köndelar (neutri). Hörer till Polyg. frustranea L.*

** Frön med hårpensel; strålbl. tungformiga.

379 Arnica *L.* Blomholk af jemnhöga fjäll. Strålblomster (breda) med stånd.strängar utan knappar i pipöppningen. Blomsterfäste bart.

380 Cineraria *L.* Holk af många jemnhöga fjäll i enkel rad. Strålblomster (något breda) utan ståndareämnen. Fäste bart.

381 Tussilago *L.* Holk af liklånga hinnaktiga fjäll, jemnhöga med blomdisken, liggande öfver hvarandra med kanten. Honblomster (strålbl.) tungformiga, stundom något utdragna. Fäste bart.

Anm. *Hos en del* (N:o 2—5) *äro strålblomstren obetydl. utdragna och finnas af dessa individuer, som ega ofruktsamma hermaphroditblr. utan fröpensel.*

382 Erigeron *L.* Holk af oliklånga fjäll, jemnhöga med disken. Strålblomster många, nästan hårsmala. Fäste bart.

Anm. *Hos* N:o 3—4 *äro strålblomstren föga längre än disken.*

383 Senecio *L.* Holk vid basen försedd med korta skärmfjäll (*calyculatum*), fjällen i spetsen brunfläckade. Fäste bart.

384 Solidago *L.* Holk af tegellaggda olikhöga tilltryckta fjäll. Strålblomster få (omkring 6). Fäste bart, puncteradt.

385 Inula *L.* Holk tegellaggd. Strålblomster många. Stånd. knappar hvar och en med tvänne borst vid basen. Fäste bart.

Anm. *Hela Ståndarcylindern har, då den utdrages ur blomstret, utom strängarna,* 10 *hårlika bihang* (*borst*).

386 Aster *L.* Holk tegellaggd, de nedre fjällen utstående. Strålblomster många. Stånd. utan bihang vid basen. Fäste bart, gropigt.

*** Frön *utan* hårpensel.

387 Achillea *L.* Blomsterfäste fjälligt (stora fjäll). Blomholk äggrund tegellaggd. Strålblomster få (4—8).

Anm. *Genom hermaphroditblomstrens förvandling till honblomster kan blomman blifva mångstrålig, d. ä. dubbel.*

588 Anthemis *L.* Fäste fjälligt. Holk kupig af n. liklånga fjäll. Strålblomster många.

589 Bellis *L.* Fäste bart, coniskt. Holk kupig af jemnhöga fjäll, i n. enkel rad.

590 Pyrethrum *Willd.* Fäste bart, halfrundt. Holk kupig af binnkantade fjäll. Frön med hinnaktig krona.

591 Matricaria *L.* Fäste bart, kägelformigt. Holk plattad, af tegellaggda, hinnkantade fjäll. Frön utan krona.

Anm. *Fäste i början halfrundt.*

592 Chrysanthemum *L.* Fäste bart, kupigt. Holk kupig, af tegellaggda fjäll, de inre hinnaktiga. Frön utan krona.

593 Calendula *L.* Fäste bart, plattadt. Holk af många jemnhöga, icke hinnaktiga fjäll. Strålblomstrens frön krökta, hinnkantade, fruktsamma; diskens hinnaktiga icke mognande.

Anm. *Hörer till Linnés Polyg. necessaria.*

1. MONOCLINIA.

553 Tragopogon 1 *pratensis L.* holkbladen af strålblomstrens längd; stjelkbladen platta odeldta glatta. ♃ 6. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 146. Fl. D. 906. Ä. (Sk. — U. — N.)

2 *undulatus Jacq.*? holkbladen som föreg. stjelkbladen mycket vågiga, odeldta, glatta. ☽ e. t. (utl.) g. bl. Fig. Jacq. Ic. Rar. 1 t. 158. r. (Omkring Ystad Fries.) *Ryska ex. äro 6—12 tum höga och ganska greniga med minre blr. än föreg. Enl. Fries hafva de Skånska större blr., hvarföre jag ännu anser den tvifvelaktig.*

†3 *majus L.* holkbladen längre än kronan; bladen raka odeldta; blomskaften uppåt tjockare, blomstrens tunga i toppen rundad. L. ☽ e. l. g. bl. Fig. Jacq. A. 29. r. (Fanns 1811. på Gefle Bråbänk. En af Mag. Fries sänd artförändring af T. pratensis synes äfven höra hit.)

354 Scorzonera 1 *humilis L.* stjelken merändels enblommig med några få jemnbreda blad; rotbladen lancettlika platta nerviga. ♃ 6. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 212. Fl. D. 816. (Sk. — U.) *Var. med ulligt och n. glatt blomfoder.*

355 Lactuca 1 *Scariola L.* bladen n. på kant (*verticalia*), rundtaggade och tandade med taggig ryggnerv. ♃ 7, 8. e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 1227. r. (Calmar! Lund!) *L. virosa Lilj.* 2.

Anm. *L. quercina L. liknande denna, men med oväpnad ryggnerv, finnes nu mera ej på Lilla Carlsön Gottl. der Linné fordom tagit den.*

356 Sonchus 1 *arvensis L.* blomskaft och holk glandelhåriga i flocklik vippa; bladen rundtaggade med hjertlik basis, stundom odeldta; uddtandade. ⊙ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 606. Odl. st. (Sk. —VB.) *Den Sonchus, som under namn af maritimus fås från*

Svenska hafsstränder, är blott en enklare afart af denna.

2 *oleraceus L.* blomskaften jemte holkens basis hvitulliga; bladen stjelkomfattande, dels djupt rundtaggade dels aflånga, tandade och bugtiga. ⊙ 7, 8 e. l. blekg. bl. Fig. Fl. D. 682. a. Odl. st. (Sk. —Lpl.) *Var. mer och minre glatt och småtaggig: S. oleraceus, laevis och asper Vl illd. S. oleraceus och uliginosus M. B.*

3 *sibiricus L.* blomskaften fjälliga, jemte holken glatta, i jemnhög vippa; bladen oskaftade odeldta lancettlika tandade. ♃ 8. e. t. (odl.) b. bl. Fig. Gmel. 2. t. 3. r. (Torneå Lpm. Ångm. Sticksjö vid Mjellån L. *De öfra bladen nästan helbräddade.*

4 *alpinus L.* blomskaften glandelhåriga, i n. enkel klase; bladen lyrtaggade med pillik omfattande basis, ganska stor triangelformig slutflik. ⊙ 8. e. l. b. bl. Fig. Fl. D. 182. Fjv. I. (Lpl. — Dal.) *S. caeruleus Sm. S. montanus Retz. — Jemtl. Tolta N. Tort. (o läs som det grekiska omega).*

357 Hieracium. † Stängel eller n. bar stjelk.

1 *alpinum L.* stängeln merändels enblommig; blomholken med tvär basis, ganska hårig; bladen aflånga, helbräddade, stundom tandade, håriga, på båda sidor gröna. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 27. (en artför.). Fjv. II. (Sk. — Jtl.) *Var. i hög grad t. ex. med 2—3blommig stäng. och 2—3bladig stjelk.*

2 *Pilosella L.* stängeln enblommig med rotskott; bladen aflånga—äggrunda, ofvanpå håriga, under gråludn. ♃ 6, 7. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 458. a. Torra st. (Sk. — Jtl.)

3 *Auricula L.* stäng. med 2—6 samsittande blr. försedd med rotskott utan blommor; bladen lancettlika något trubbiga mot basen glest hvithåriga, på båda sidor gröna. ♃ 6. 7. e. l. g. bl. — β *major:* alnshög, med flera blr. Fig. Fl. D. 1111 a. Äng. (Sk. — Lpl. β vid Leufsta bruk etc.) *α. H. dubium Willd. Sm.*

4 *dubium L.* stjelken enbladig, många blr. i tät flocklik vippa; bladen lancettlika spetsiga helbräddade jemte stjelk och blomholk grå- stundom sträfludna. ♃ 6. e. l. g. bl. — *α* luden med hvitgrå hår, kortskaftade blad. — β *strigosum:* hårigheten större gulaktig, bladens skaft utdragna. ♃ 6. e. l. (β t.) g. bl. Fig. Fl. D. 1044. Torra st. (Sk.—Jtl. β S. Sv.) *β synes vara H. echioides Willd. — α H. cymosum Lilj.*

5 *praemorsum L.* stängeln med klaselik vippa; bladen omv. äggrunda trubbiga naggtandade. ♃ 6. 7. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 942. Fukt. äng. (Sk. — Gestr.) *Blomfodret liknar Crepidis.*

*6 *aurantiacum L.* stängeln sträfhårig med flocklik vippa; blomskaften gyttrade; bladen aflånga något spetsiga sträfhåriga. ♃ 7. e. l. (odl.) rödg. bl. Fig. Fl. D. 1112. r. Fjv. (N. Tellemarken Fl. D.) (*H. murorum.*)

†† Stjelk bladig.

7 *paludosum L.* stjelken enkel glatt. med nästan lyrtaggade tandade omfattande blad; blrna i vippa, holkfjällen med sträfhårig ryggnerv. ♃ 7. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 928. r. Våta st. (Sk. — Gefle. — N. Nordl.) *Liknar en Sonchus.*

8 *murorum L.* stjelken bar enbladig med skaftadt stjelkblad; rotbladen äggrunda med djupt tandad basis. ♃ 6. e. l. g. bl. Fig. E. B. a. Skog. (Sk. Gestr.) *Nära följ.*

9 *maculatum Sm.* stjelken n. fåbladig (2—3), hårig merändels enkel; bladen mot basen spetsade, äggrundt aflånga—lancettlika tandade håriga, de öfre oskaftade; blomholken sträfhårig, sällan med glandler. ♃ 6. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 1113. (holk origtig) a. Ängsren. (Sk. — Gestr.) *H. sylvaticum Fl. D. H. vulgare Fr.*

10 *rigidum Hn.* stjelken mångbladig styf, merändels ganska grenig; stjelkbladen något omfattande, bredt lancettlika spetsade, djupt tandade, sträfva af omärkligt ludd; blrna i vippa med glandelhåriga utstående holkfjäll. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Torra st. (Stockh. vid Sköndalsbro, Stortorp etc.) *Blomfodrets form liknar H. umbellati.*

11 *Friesii Hn.* stjelken mångbladig upptill grenig; bladen stjelkomfattande, äggrundt lancettlika, spetsade, mot basen tandade, något sträfva af omärkligt ludd; blrna i vippa med glatt holk. ♃ e. t. (l. odl.) g. bl. Fig. r. (Hall. mellan Kongsbacka och Tölö Fr. Alingsås L.) *Liknar H. ramosum Kit. men har omfattande, ej skaftade blad. — H. Sabaudum Fr. L. Fl. Su.*

12 *prenanthoïdes Sm.* stjelken enkel mångbladig mjukhårig; bladen aflånga spetsade småtandade hårbräddade, omfattande, under bleka; blommorna i jemnhög fåblommig vippa med glandelhårig holk. ♃ 7, 8. e. l. blekg. bl. Fig. All. t. 27. f. 3. E. B.

1109. Fjv. I. (Jemtl. Åreskutan etc.) *H. prenanth. Willd. har bredare blad och mera svarthårig holk.*

13 *umbellatum L.* stjelken enkel mångbladig jemte de smalt lancettlika bladen omärkligt sträf; blrna i flocklik vippa, holkbladen glatta med utböjd spets. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. β *lineare:* bladen nästan jemnbreda och otandade. Fig. Sv. B. 425. Fl. D. 680. a. Torra st. (Sk. — Lpl.)

358 Apargia 1 *hastilis Willd.* stängeln bar enblommig, jemte blomholken glatt; bladen lancettlika rundtaggade glatta. Willd. ♃ e. t. g. bl. Fig. Jacq. A. t. 164. r. Bokskog. (Sk. mellan Krageholm och Sougeholm Fr.) *Holken har stundom några glesa hår.*

2 *hispida Willd.* stäng. enblommig jemte holken sträfhårig; bladen rundtaggade håriga; håren gaffelklufna. ♃ 6—8. e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 864. Betesm. (Sk. — ÖG. VG.) *Leontodon L.*

3 *Taraxaci Willd.* stäng. uppstigande merändels enkel enblommig, upptill jemte blomholken ulligt mjukhårig; bladen lancettlika odeldta, eller jemnbreda djupt bugttandade. ♃ 7. e. l. g. bl. Fig. Retz. fasc. IV. f. 2. E. B. 1109. Fjv. II. (Pitheå Lpm. Jtl.) *Leontodon L. Hedypnois Sm.*

4 *autumnalis Willd.* stängeln uppstigande grenig, upptill fjällig, jemte bl.holken något småluden; bladen lancettlika, flikigt tandade, merändels glatta. ♃ 7—9. e. l. g. bl. Fig. E. B. 830. a. (Sk.—Lpl.) *Leontodon L.*

359 Hypochaeris 1 *maculata L.* stjelken n. bar, merändels tvåblommig; bladen nedtryckta, omv. äggrunda med utdragen basis, odeldta tandade; blomholken sträfluden. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. — β *minor:*

stjelken enblommig, 7—8 tum hög. Fig. Fl. D. 149. a. Back. (Sk. — Lpl. β U.) β är *Apargia alpina S. V. Sc.*

2 *radicata L.* stängeln grenig glatt; bladen rundtaggade trubbiga sträfhåriga; blomskaften fjälliga. ♃ 7. e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 150. r. Betesm. (Sk. — Hall. Smol. — N. Nordl. Schjaerstad Gunn.)

3 *glabra L.* stängeln som föreg. bladen bugtigt tandade, nästan glatta; blomskaft fjälliga; blomholken glatt. ♃ 6, 7. e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 424. r. Hafsstr. (Hall.)

360 Prenanthes 1 *muralis L.* blommorna i vippa; bladen lyrformigt pinntandade, yttersta fliken 5vinklig. Willd. ♃ 7. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 509. Lund. (Sk. — Gestr. — N. Sundmöre.)

361 Leontodon 1 *Taraxacum L.* stängeln jemntjock, upprätt, enblommig; blomholkens skärmblad merändels slakt nedböjda; bladen rundtaggade. ♃ 4—10. e. l. g. bl. — β *collinum*: liten; holkskärmens blad slaka n. upprätta. Fig. Sv. B. 4. Fl. D. 574. a. (Sk. — Lpl. β Sandbackar Upsala etc.)

2 *palustre Sm.* stängeln nedböjd, nedåt vidgad uppblåst; holkskärmen tilltryckt; bladen odeldta, smalt lancettlika, eller glest rundtaggade med n. jemnbreda flikar. ♃ 5. e. l. β t. g. bl. —β *obliquum* blrna böjda på sned (*obliqua*). Fr. Fig. E. B. 553. r. Våta ä. (Sk. Smol. U. Jtl. β Hall! Blek!) *L. lividus Willd.*

362 Picris 1 *hieracioides L.* stjelken upprätt, sträf; bladen stjelkomfattande lancettlika tandade; blrna i vippa med högre sidogrenar; blomholkens skärm-

blad slåka. ♃ e. t. g. bl. Fig. E. B. 196. r. Åkerren. (Sk. Örbyholm Fr.! Ramlösa, Onslunda, Skabersjö L.) *Liknar en Hieracium.*

363 CREPIS 1 *biennis L.* bladen rundtaggadt flikiga sträfhåriga, de öfversta oskaftade lancettlika tandade med styfhårig köl; blomholken fårad småluden af styfva hår. ⚇ g. bl. Fig. E. B. r. (Sk. omkr. Ystad och Trelleborg L.)

2 *tectorum L.* bladen lancettlika fliktandade med framåt vända flikar, nästan glatta, de öfversta jemnbreda stjelkomfattande, med pillik basis, smala sidoflikar; blrna i vippa med finluden holk. ⊙ 6, 7. e. l. g bl. Fig. Fl. D. 501. a. Torra st. (Sk. — VB.) *Var. med helbräddade blad samt ej sällan med pinntandade.*

364 CICHORIUM 1 *Intybus L.* blrna parvisa n. utan skaft i bladvecken; bladen rundtaggade. Willd. ♃ 7—9. e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 56. Fl. D. 907. r. Åkerr. (Sk. Ö! G!) *Sv. Cichorie.*

365 LAPSANA 1 *pusilla Willd.* stängeln merändels treblommig, med klubblikt vidgade blomskaft; bladen omv. äggrunda, mot basen utdragna tandade. ⊙ e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 201. r. Leråkr. (Sk! Blek! G. vid Wisby.) *Hyoseris minima L.*

2 *communis L.* stjelken nedtill luden; blomvippan grenig; bladen lyrtaggade med stor äggrund vinkeltandad slutflik, de öfre äggrunda. ⊙ 7 e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 500. a. Odl. st. (Sk. — Gestr. — N. Trondhj.) 3—6 *qv. hög*

366 CARLINA 1 *vulgaris L.* stjelken flerblommig med lancettlika tandade och taggiga, på undre sidan finulliga blad; sidoblrna högre än den medler-

sta. ☽ 7, 8. e. l. halmg. bl. Fig. Sv. B. 434. Fl. D. 1174. Back. (Sk. — U.) *Var. enblommig.*

367 Arctium 1 *Bardana Willd.* blrna i vippa med utdragna grenar; blomholkens blad ulliga; stjelkbladen skaftade hjertlika småtandade. ♃ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 642. Vid gård. (Sk. —Gestr.) *A. Lappa β L.*

2 *Lappa L.* blommorna i toppen gyttrade, de nedre kortskaftade i bladvecken; holken föga hårig; blad som föreg. ♃ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 63. a. Gård. (Sk. — VB.) *A. minus Schk. Bess.* — 1, 2. *Sv. Kardborre.*

368 Serratula 1 *tinctoria L.* blomvippan jemnhög; blomholken n. glatt; bladen vid basen merändels pinntandade hvassågade. ♃ 7, 8. e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 170. Fl. D. 281. Skogsäng. (Sk. — U.) *Var. med odeldta blad.* — *Sv. Ängskära.*

2 *arvensis L.* blommorna i ojemn vippa; bladen lancettlika flikiga vågiga och taggiga. ☽ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 674. a. Åkr. (Sk. — Lpl.) *Carduus Lilj.*

3 *alpina L.* blrna i jemnhög tät vippa; med luden holk; bladen lancettlika — äggrunda, odeldta, glest naggtandade. ♃ 7. e. l. viol. bl. — β *latifolia:* bladen äggrunda, under glatta. Wg. Fig. Fl. D. 37. Fjv. (Lpl. — Jtl.)

369 Cnicus 1 *acaulis Roth:* stjelklös vext; blomskaften från roten, enblommiga; blomholkens fjäll lancettlika tilltryckta; bladen pinntandade, taggbräddade. ♃ 7. e. t. r. bl. Fig. Fl. D. 1114. Betesm. (Sk. — ÖG. Ö! G!) *Blomskaftet 1—3 t. högt,*

2 *heterophyllus Willd.* stjelken meråndels enblommig; blomholken äggrund af lancettlika tilltryckta, af en kort utstående udd hvassa fjäll; bladen omfattande, bredt lancettlika sågtandade eller flikiga, under hvitludna. ♃ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 109. Våta ä. (Lpl. — Sk.) *Sällsynt i södra prov.*

3 *oleraceus L.* blrna i toppen inom äggrundt, något färgadt skärm; blombolk af lancettlika fjäll; bladen stjelkomfattande med hjertlik basis, de nedre pinntandade taggbräddade. Willd. ♃ e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 860. Fukt. st. (*Skåne!*)

4 *lanceolatus Roth:* blombolk klotrund, af sylludiga utstående ulliga fjäll; bladen nedlöpande pinntandade med tvåklufna utsperrade taggspetsiga flikar, under hvitludna. ♃ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 416. Fl. D. 1173. a. Väg. (Sk. — VB.) *Sv. Vägtistel.*

5 *palustris Roth:* blomvippan hopdragen; blomholken äggrund af äggrundt lancettlika tilltryckta kortuddiga fjäll; bladen nedlöpande, de nedre pinntandade taggbräddade, under finludna gröna. ♃ 7, 8. e. l. r. bl. Fig Sv. B. 428. a. Våta ä. (Sk. — Lpl.) *Stjelken upprätt 1—3 alnar hög, n. enkel.* — 1, 2, 4, 5 *Cardui L.*

370 Carduus 1 *nutans L.* blrna lutande åt sidan, holkfjällens spets utböjd; bladen flikiga och taggiga med afbrutet nedlöpande kanter. ☽ 7. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 675. r. Torra st. (Visby L. Upsala Wg. Gefle Bråbänk. — N. Trondbj.)

2 *acanthoides L.* blomskaften upprätta enblommiga småbladiga, ganska taggiga; blomholken klotrund af syluddiga något utstående fjäll; bladen nedlöpande flikiga, nästan till midten groftaggiga. ☽ e. t. r. bl. Fig. Jacq. A. t. 249. r. Byar etc. (Sk. ej sälls. L. Visby!)

3 *crispus L.* blomskaften upprätta 1—2blommiga, nästan bara, småtaggiga; blomholk af lancettlika utböjda fjäll; bladen nedlöpande bredt lancettlika, inskuret tandade och småtaggiga. ⊙ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 621. Åkerren. (Sk. — Lpl.)

371 Onopordon 1 *Acanthium L.* blomholkfjällen ganska utstående; bladen nedlöpande bugtiga tandade taggiga, under hvitulliga. Willd. ☽ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 227. Fl. D. 909. Byar. (Sk. — Upsala.) *Ganska stor, taggig med vingkantad stjelk.*

372 Bidens 1 *tripartita L.* blrna utan strålblomster; holkens yttre fjäll bladlika längre än blomman; frön upprätta; stjelkbladen skaftade tredeldta med inskurna lancettlika och tandade flikar (stundom odeldta blad). ♃ 7, 8. e. l. g. bl. — *β minor:* bladen odeldta aflånga tandade. Fig. E. B. 1113. a. Våta st. (Sk. — Lpl.)

2 *cernua L.* blrna lutande; blomholk som föreg. bladen odeldta halftomfattande, lancettlika sågade. ⊙ 7, 8. e. l. g. bl. — *α discoidea:* utan — *β radiatus med* strålblomster. Fig. Fl. D. 841. Vattengrop. V. (Sk. — U. *β* Sk. Hall. Boh. Vestmanl. —S. N.) *β är Coreopsis Bidens L. Fl. Su.*

373 Eupatorium 1 *cannabinum L.* blomholken inneslutande omkring 6 blomster; bladen skaftade,

delade i 3 lancettlika sågade småblad, det medlersta längst. ♃ 7. e. l. rödl. bl. Fig. Fl. D. 745. r. Sjöstr. (Sk. — Gestr.) *Är stor.*

374 Chrysocoma 1 *Linosyris L.* örtstam; blomholkens fjäll utstående med tilltryckt basis; bladen smala jemnbreda glatta. ♃ e. t. (l. odl.) g. bl. Fig. Fl. D. 729. r. Torra st. (Ö. södra delen!) *Var. från 4—8 t. hög. Bladen fint prickiga.*

2. POLYGAMIA.

375 Tanacetum 1 *vulgare L.* bladen parbladiga; småbladen pinntandade, inskurna och sågade. ♃ 8. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 81. Fl. D. 871. Torra st. (Sk. — Lpl.) *Sv. Renfana.*

376 Artemisia 1 *campestris L.* stjelken nedliggande grenig med blomklasar åt en sida; blrna 6—8blomstriga, klotrunda, ganska kort skaftade, lutande; rotbladen parbladiga med flikiga finhåriga småblad; stjelkbladen flerdeldta trådsmala glatta. ♃ 7, 8. e. l. rödl. bl. Fig. Fl. D. 1175. Back. Mur. (Sk. — U.)

2 *rupestris L.* stjelken uppstigande med fåblommiga klasar; blrna nedböjda skaftade mångblomstriga halfrunda; stjelkbladen enkelt parbladiga med jemnbreda flikar; rotbladens flikar hela eller tredeldta, finhåriga. ♃ 7, 8. e. t. g. bl. Fig. Sv. B. 517. r. Kalkberg. (Ö! G!) *Blommorna nästan så stora som hos Tanacetum.*

3 *laciniata Willd.* stjelken n. upprätt, med upprätta mångblommiga klasar; blommorna skaftade klotrunda lutande; bladen parbladiga; rotbladen mångdeldta, stjelkbladen med lancettlika pinntaggadt inskurna vågiga finhåriga småblad. ♃ e. t. g. bl. Fig. Gmel. 2 t. 55. r. Torra st. (Ö. på ön Norman, Skogsby-bet)

4 *maritima L.* stjelken uppstigande med mångblommiga klasar; blommorna n. oskaftade aflånga, omkr. 6blomstriga; bladen hvitludna, parbladiga med enkla eller tredeldta, jemnbreda trubbiga flikar; blomklasarnes blad enkla jemnbreda. ♃ 8 e. t. (l. odl.) g. bl. — α *communis*: stjelken nedtill kulliggande med lutande blomklasar och blr. — β *gallica*: stjelk som föreg. blomklasarna upprätta. A. gallica Willd. — γ *suffruticosa*: stjelken trädaktig n. upprätt. *A. salina* hos Sv. Auot. Fig. α Sv. B. 323. γ Spreng. Fl. Hall. t. 12. r. Hafsstr. (Sk. Ö! G! — S. N. — β Ö! γ Blek. på öar utanföre Thorshamns udde! Sk! Boh. Winga ö, Wahlb.) γ *är ofta 2—3 qu. hög.*

*5 *norvegica Fries*: stjelken enkel med de halfrunda (*depressis*) blommorna i bladvecken, skaftade; blomsterfästet hårigt; bladen 5deldta med mångklufna jemnbreda, under håriga flikar. Fr. ♃ e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 801. (bladen orätt inskurna. Fr.) Fjv. (Dovre fjeld!) *Blrna äro de största i slägtet af de Skand.*

6 *Absinthium L.* stjelken upprätt; blommorna skaftade halfrunda nedböjda; bladen gråludna, rotens 3dubbelt pinndeldta med lancettlika tandade och

trubbiga flikar; stjelkbladen enkelt eller dubbelt pinndeldta med något spetsiga flikar; blomklasens blad lancettlika. ♃ 8. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 106. a. Väg. etc. (Sk. — Hels.) *Sv. Malört.*

7 *vulgaris L.* stjelken upprätt; blrna något lutande, oskaftade aflånga med luden blomholk; bladen dubbelt pinndeldta med inskurna lancettlika spetsade flikar; klasbladen enkla n. jemnbreda. ♃ 8. e. l. br. bl. — *β. coarctata:* blomklasarne sammmandragna upprätta; blommorna lutande; blad med smalare, under hvitludna flikar. *A. coarctata, af Forselles.* Fig. Fl. D. 1176. Åkerren. (Sk. — Lpl. *β* Hafstr. på Ö! Blek! etc.)

Anm. *Ingen af Skandinaviens Artemisiae har buskstam.*

377 Gnaphalium *) † Blomholkens fjäll *färgade.*

1 *arenarium L.* blommorna i sammandragen rundad vippa; med holkens yttre fjäll kortare; bladen smalt lancettlika, rotens spadlika alla grånlliga. ♃ e. t. Fig. Fl. D. 641. r. Sand. (Sk! Hall. Ö. vid Glömminge!) *Blrna af en skinande gul färg.*

2 *luteoalbum L.* blrna hopgyttrade i ett eller flera hufvud med liklånga holkfjäll; bladen lancettlika, stjelkomfattande ulliga, rotens spadlika. ⊙? 7, 8. e. t. (l. odl.) Fig. r. Fukt st. (Ö. t. e. Björnhöfda by.) *Blrna blekgula.*

3 *dioicum L.* blrna tvåbyggare i hopgyttrad vippa; blomholken af i spetsen rundade något convexa fjäll; stjelkbladen jemnbreda spetsiga, under hvit-

*) Alla Skandinaviska hafva örtstam.

ludna; rotskotten nedliggande med spadlika trubbiga ofvanpå glatta blad. ♃ 5, 6. e. l. hv. eller r. bl. — β *alpicola*: stjelken hög (8–12 tum); holkfjällen jemnbreda. Fig. Sv. B. 148. a. Back. (Sk. – Lpl. β Fjv.) *Hanblommorna äro kortare. —Sv. Kattfot.*

4 *alpinum L.* blommorna 2byggare med utstående spetsade platta (brungröna) holkfjäll; stjelkbladen lancettlika; rotskottsbladen spadlika utan nerver. ♃ 6, 7. e. l. grågr. blr. Fig. Fjv. III. (Lpl. — Jtl.) ♀ *vexten är endast funnen.*

†† Holkens fjäll *icke* färgade (gröna eller bruna). *Filaginoideae och Filago L.*

5 *sylvaticum L.* blommorna gyttrade i öfra bladvecken utan skaft, nästan i axlik klase; stjelken uppstigande enkel mångbladig; bladen jemnbreda–lancettlika något ulliga. ♃ 8. e. l. br. bl. — α *vulgare*: blomgyttringarne åtskilda, bladen smala. — β *fuscatum*: blommorna gyttrade i axform; bladen lancettlika ulliga. Fig. Fl. D. 122 β Fl. D. 254. Torra st. (Sk. — Lpl. — β Lpl. — Dal.) β *är Gn. fuscatum Pers. Gn. norvegicum Retz.*

6 *fuscum Willd.* blommorna ensamma i öfre bladvecken, skaftade; stjelken upprätt, enkel, fåbladig; bladen jemnbreda spetsiga ulliga. ♃ 7. e. l. br. bl. Fig. Fl. D. 332. E. B.' 1193. Fjv. I. (Lpl. — Jtl. omkr. N. gränsen.) *Finger hög 1—6blommig Var. n. utan stjelk. G. supin. β subacaule Wg. G. alpinum Lightf. G. supinum Sm. m. fl.*

7 *supinum Willd.* blommorna utan skaft gyttrade i toppen; stjelken nedliggande enkel fåbladig;

bladen som föreg. ♃ 8. e. l. br. bl. Fig. r. (Åreskutan omkr. Bjelkesgrufvan.) *Liknar föreg. med 3, 4 svartaktiga blommor. Roten hos båda flerstjelkig.*

8 *uliginosum L.* blommorna klotrunda utan skaft gyttrade i toppen och bladvecken; frön glatta; stjelken uppstigande, grenig ullig; bladen smalt lancettlika, spetsiga, alla ludna. ⊙ 7, 8. e. l. gr. bl. Fig. Fl. D. 859. a. Fukt. st. (Sk.—Lpl.) *Gn. pilulare, funnen i Kemi Lpm. af Dr. Wg. skiljer sig från denna art med sträfva frön och glattare vext.*

49 *germanicum Willd.* stjelken upprätt, upptill klynnedeld, med blommorna i klotrundt hufvud i toppen och grenvecken; bladen jemnbreda—lancettlika, ulliga. ⊙ 7. e. t. (utl.) gulgrå bl. Fig. Fl. D. 997. r. Åkr. (Helsingborg L. Hall. Osb. — N. Sundmöre Gunn.) *I nyare tider icke återfunnen. — Filago pyramidalis L. Fl. Su.*

10 *montanum Willd.* stjelken upprätt, skiftevis grenig med coniska ulliga blommor gyttrade i toppen och på sidorna af de upprätta grenarna; bladen jemnbreda — lancettlika, ulliga. ⊙ 7, 8. e. t. Fig. a. Sandback. (Sk. — VB.) *Blrna öppna sig föga, gulaktiga. — Filago L.*

11 *minimum Willd.* stjelken upprätt, skiftevis grenig, blommorna fästade som föreg. kägellika något glatta; bladen syllikt lancettlika tilltryckta gråludna. ⊙ 7, 8. e. t. g. bl. Fig. Moris. S. 7. t. 11. f. 5 enl. Pers. r. Back. (Sk! Hall. ÖG! Boh! G!) *Mindre än föreg. Filago arvensis Wg. Fl. Carp.*

2 *arvense Willd.* stjelken upprätt, skiftevis grenig med utstående, i toppen blombärande grenar; blrna äggrunda mer och minre hopgyttrade, ulliga; bladen tättsittande lancettlika gråludna. ⊙ 7, 8. e. t. Fig. r. Sädesåkr. Svedjel. (Sk. — Sml. vid Femsjö! Hall. — N. Eger Horn.) *Har gula blr. större än hos båda föreg. Alla 3 arterna äro dock svårligen skiljbara.*

378 CENTAUREA 1 *Cyanus L.* blomholkfjällen äggrunda, i kanten hårlikt sågade; bladen oskaftade enkla jemnbreda, de nedre vid basen pinndeldta. ⊙ 6. e. l. b. bl. Fig. Sv. B. 52. Fl. D. 993. a. Åkr. (Sk. — VB. — N.) *Sv. Blåklint.*

2 *Jacea L.* holkfjällen rundade, torra, i kanten sargade; bladen lancettlika helbräddade eller tandade; stjelkens grenar kantiga. ♃ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 519. a. Ängsren. (Sk. — VB.) *En afart med svartaktiga holkfjäll har blifvit misskänd för följ.*

*3 *nigra L.* holkfjällen med ett spadlikt, hårkantadt, olikfärgadt bifjäll; de inre utan bifjäll; bladen aflånga hvassågade, de nedre n. pinntaggade. ♃ e. t. (utl.) r. bl. Fig. Fl. D. 996. r. Torra st. (N. Bergas i Trondhj. St.) *Nämnes af Danska författ. såsom tvifvelaktig; kanske är den Norrska samma afart af föreg. som (t. ex. i Dalarna) blifvit tagen för nigra.*

4 *Scabiosa L.* holkfjällen spetsade hårkantade finludna; bladen parbladigt delade sträfva; flikarne lancettlika inskurna och tandade, spetsiga. ♃ 7, 8. e. l. r. bl. Fig. Sv. B. 327. Åkerren. (Sk. — Gestr. — N. Snaasen.) *Störst af Skand.*

379 Arnica 1 *montana L.* bladen äggrundt aflånga, glest tandade; stjelkbladen tvänne, motsatta. ♃ 7, 8. e. t. g. bl. Fig. Sv. B. 185. Fl. D. 63. r. Ängsback, (Sk. — Sml. Dal. vid Hedemora. — N. Christiansand.) *Stjelken 1—2blommig.*

2 *alpina Murr.* bladen lancettlika, glest tandade; stjelkbladen tvänne; motsatta. ♃ e. t. (Berg. Herb.) g. bl. Fig. r. Fjv. (Lpl. L.) *Alltid enblommig med blekare blr. än föreg.*

380 Cineraria 1 *palustris L.* blrna i qvastlik vippa; bladen bredt lancettlika bugtiga småtandade jemte stjelken småludna; rotbladen likformiga. ♃ e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 573. r. Kärräng. (Sk! Hall. i gropar vid Halmstad och Hafsstr. mot Söndrum. Fr.)

2 *campestris Retz.* blrna i qvast; rotbladen skaftade äggrunda bugtigt tandade; stjelkbladen oskaftade jemnbreda, alla jemte stjelken ulliga. ♃ e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 1177. r. Torra st. (Sk! Gyinge på Egnabergas kyrkog. Osb. L.) *Qvarters hög. — C. alpina var. L. C. integrifolia E. B.*

381 Tussilago 1 *Farfara L.* blomstängeln fjällig enblommig; blomman strålblomstrig; bladen rundadt hjertlika, vinkligt bugtiga och småtandade. ♃ 3, 4. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 2. Fl. D. 595. a. Lera. (Sk. — Lpl.) *Bladen visa sig hos denna äfven som hos de öfriga Skand. någon tid efter blomningen.*

2 *spuria Retz.* blomspiran aflång; blommorna nästan utan strålblomster; bladen triangelformigt hjertlika, tätt småtandade, under täckta af snöhvit ull, ba-

sens hörn utsperrade tvåflikiga. ♃ e. t. Fig. Retz. obs. 1 t. 2. Stränd. (Sk!) *Var. med blr. hvilkas blomster äro till större delen tvåkönade, — var. hermaphrodita; och feminas med större delen honblomster.*

3 *alba L.* blomvippan tät qvastlik; blrna utan strålblomster; bladen njurlikt rundade bugtiga med större och minre, uddhvassa tänder; under hvitludna. ♃ e. t. Fig. Fl. D. 524. r. (Sk. vid Fågelsång!) *Var. som föreg.*

4 *Petasites L.* blomspiran aflång; blommorna utan strålbl.; bladen hjertlika något bugtiga med större och minre tänder, under smått gråludna; basens hörn rundade. ♃ 5. e. t. (l. odl.) viol. bl. Fig. Sv. B. 224. Fl. D. 842. r. (Sk. Lund. Hall. etc.) *Var. som föreg.*

5 *frigida L.* blommorna i enkel qvast, med korta strålblomster; bladen triangelformigt hjertlika bugtigt fliktandade, under tätludna. ♃ 6. e. l. brung. bl. Fig. Fl. D. 61. Fjv. II, I. (Lpl. Jtl. t. e. Åre kyrkogård, Frösön etc.) ½—¾ *alns hög. Var. som föreg.*

382 Erigeron 1 *uniflorum L.* stjelken enblommig; rotbladen spadlika trubbiga, blomholken ullig, af bredt lancettlika fjäll. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. L. Fl. L. IX. f. 3. Fl. D. 1397 *) Fjv. III. (Lpl.— Jtl.) 2—4 *tum hög. Stjelken sällan färgad.*

2 *alpinum L.* stjelken 1—3blommig, rotbladen tunglika något spetsiga; blomholken luden, af nästan jemnbredt lancettlika fjäll. ♃ 7. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 292. E. B. 464. Fjv. I. (Jtl. t. e. Åre kyr-

*) Jag har hos denna art aldrig sett röda strålblomster.

kogård etc. nära vattnen. — N. Hafsfjällen i Nordl. Finnm.) 6—12 *tum.*

3 *acre L.* blommorna i nästan enkel vippa; strålblomstren af diskblomstrens längd; blomholken hårig; bladen lancettlika jemte stjelken hårig. ♃ 7. e. l. rödl. bl. — β *angustatum*: blommorna föga skaftade, den öfversta störst. — γ *rubrum*: strålblomstren mörkröda. Fig. Fl. D. 874. a. Torra äng. (Sk.—Lpl. γ Lul. Lpm. enl. Comm. R. Casströms Herb.)

†4 *canadense L.* blommorna i ganska grenig vippa; strålblomstren korta; holkfjällen glatta; bladen smalt lancettlika, glest naggsågade, jemte stjelken sträfhåriga. ⊙ 7. e. l. gulakt. bl. Fig. r. Torra st. (Ballastplatser Gefle, Stockh. etc.) *Blrna små.*

383 Senecio 1 *vulgaris L.* blommorna utan strålblomster i hopdragen vippa, holken glatt; bladen stjelkomfattande pinn- och småtandade. ⊙ 6—10 e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 358. Fl. D. 513. a. Odl. st. (Sk. — Lpl.)

2 *sylvaticus L.* blommorna med korta tillbakarullade strålblomster i vippa; blomholken omärkligt glesbårig slutl. glatt, med ganska korta skärmfjäll; bladen stjelkomfattande pinntandade. ⊙ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 869. Svedjel. (Sk. — Stockholm. — N. Sundmöre.) *Strålblomster ganska korta.*

3 *viscosus L.* blommorna med slutl. tillbakarullade strålblomster; skärmfjäll nående öfver den klibbhåriga blomholkens midt; bladen djupt pinntandade.

☉ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 1230. r. Gat. (Stockh. Götheb. Ups. etc.) *Hela. vexten klibbhårig.*

4 *Jacobaea L.* blrna med rakt utstående stråblomster, lancettlika holkfjäll; frön sträfhåriga; bladen lyrformigt pinntandade med aflånga inskurna flikar, glatta; stjelken upprätt. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. E. B. 1135. Fl. D. 944. r. Torra st. (Söd. Sv. Gefle). *Var. både med ända till toppen pinntandade blad, och med stor odeld ändflik.*

5 *tenuifolius Willd.* strålblomstren utstående; holkfjällen lancettlika; frön sträfhåriga; bladen pinndeldta med jemnbreda något inskurna, under småhåriga flikar. ♃ 8. e. l. g. bl. Fig. Jacq. A. 278. r. Hafsstr. (Skåne Fr.!)

6 *aquaticus Sm.* strålblomst. utstående; holkfjällen äggrunda; frön glatta; bladen pinntandade glatta; stjelken upprätt. ♃ 8. e. l. g. bl. Fig. E. B. 1131. Fl. D. 784. Våta st. (Götheborg vid stränd. af stora och lilla Seveån, Wahlb.)

7 *erucaefolius L.* strålblomstren utstående; bladen pinndeldta med inskurna och tandade flikar håriga omkring ryggnerven; stjelken upprätt. ♃ 8. e. t. (dål. ex.) g. bl. Fig. r. (Skanörs vallar L.)

18 *paludosus L.* blommorna i utbredd jemnhög vippa med utstående strålblomster; bladen halftomfattande lancettlika hvassågade under något småludna; stjelken rak. Willd. ♃ 8. e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 385. r. Våta st. (Sk. Christianstad L. Hall. i en bäck ofvanför Trennarps gård i Snötorps Sn. Mont.)

†9 *saracenicus L.* blommorna i qvastlik vippa med utstående strålblomster; bladen oskaftade (bredt-) lancettlika, vid basen vigglika hvassågade nästan glatta. Willd. ♃ 8, 9. e. l. g. bl. Fig. Jacq. A. t. 186. r. Skugga. (Nerike vid Dylta, Liljebl. Stockholm vid Trångsund förvildad) 1—2 *alnar hög, bladen 2 tum breda.*

384 Solidago 1 *Virgaurea L.* stjelken något böjd, kantig, med närsittande upprätta blomspiror i toppen och öfra bladvecken; bladen lancettlika, de öfre helbräddade, de nedre sågade. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 663. a. Torra st. (Sk. — Lpl.)

385 Inula 1 *Helenium L.* bladen stjelkomfattande äggrunda skrynkliga, under ludna; blomholkfjällen äggrunda. L. ♃ 8. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 57. Fl. D. 728. r. Fukt. st. (Christianstad nära sjön vid Snogeholm och Harastorp. Ö. Orost. L. Hall. vid Söndrum och Anslöf. Fr.) *Alns hög och deröfver. — Sv. Ålandsrot.*

2? *dysenterica L.* bladen från en hjertlik, djupt stjelkomfattande basis aflånga, spetsade, under gråludna; stjelken ullig med jemnhöga blomskaft, nästan hårfina holkfjäll. ♃ e. t. (utl.) g. bl. Fig. Fl. D. 410. r. Fukt. st. (Sk. vid Gunnarstorp? Christianstad? etc. L.) *I. dysent. från öarne är följ. — Antingen har Linné förvexlat vextställen, eller är denna art icke Skandinavisk. Den som är i tillfälle att undersöka de Skånska vextställen för I. britannica (här anförda), må afgöra rätta förhållandet.*

3 *britannica L.* bladen jemnt—stjelkomfattande, lancettlika spetsade naggsågade, under ullhåriga, stun-

dom nästan glatta; stjelken upprätt, hårig med blomskaft som föreg. holkfjällen lancettlika. ♃ 7, 8. e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 413. (bladens basis nog hjertlik). r. Fukt. st. (Ö. Runsten! G! etc. kanske äfven de vid föreg. art anf. ställen?)

4 *salicina L.* bladen stjelkomfattande tillbakaböjda lancettlika spetsade glatta nätådriga; i brädden fintaggade; stjelken upprätt glatt med sidoblomskaften högre (stundom enblommig). ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 786. r. Ängsback. (Rosl. Hall. Boh. VG.)

5 *ensifolia L.* bladen föga omfattande nästan jemnbreda spetsade utböjda sträfbräddade glatta, längsefter nerviga; stjelken uppstigande merändels enblommig. ♃ e. t. g. bl. Fig. Jacq. A. t. 162. r. Kalkb. (G. Öppna Kalkflösen ¼ mil ö. om St. Ibre Hanguars Sn. Rosén.) *Den Gottl. knappt qvarters hög.*

6 *pulicaria L.* bladen stjelkomfattande, aflånga vågiga, jemte öfra delen af den nedliggande stjelken finludna; strålblomstren ganska korta. ⊙ e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 613. r. Våta st. (Sk! Hall! Ö!)

386 Aster 1 *tripolium L.* blommorna i qvast med äggrunda holkfjäll; bladen lancettlika helbräddade glatta köttiga. ♃ 7, 8. e. l. b. sällan hv. bl. Fig. Sv. B. 470. Fl. D. 615. Hafsstr. (Sk. — Gestr. — N. Trondhj.)

387 Achillea 1 *Ptarmica L.* bladen odeldta jemnbreda spetsade, likformigt hvassågade. glatta; blomqvasten sammansatt; blomfästets fjäll i toppen hela (icke klufna). M. B. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl.

Fig. Sv. B. 207. Fl. D. 643. Fukt. st. (Sk. — Gefle. — N. Nordmöre). *Sv. Tusenskön.*

2 *Millefolium L.* bladen dubbelt parbladiga nästan glatta (hos β ludna); gemens. bladskaftet jemnbredt helbräddadt; flikarne jemnbreda inskurna spetsiga platta; blomvippan jemnhög. ♃ 7. e. l. — β *villosum:* bladen minre deldta ludna. Fig. Sv. B. 74. Fl. D. 737. a. Torra st. (Sk. — Lpl.) *Var. med hvita och röda blr.*

388 Anthemis 1 *tinctoria L.* blomfäste plattadt; frön med hinnaktig odeld krona; stjelken upprätt, grenig; bladen parbladiga, småbladen pinntandade eller djupt sågade, under tilltryckt håriga. ♃ 6, 7. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 62. Fl. D. 741. Back. Åkr. (Sk. — Gestr. — N.)

2 *Cotula L.* fäste coniskt med smalt lancettlika fjäll; frön med rundad topp, utan hinnkant, med småknaggliga strimmor; bladen parbladiga; småbladen pinntandade med inskurna nästan syllika flikar. ⊙ 5—7. e. l. hv. strålbl. Fig. Sv. B. 429. Fl. D. 1179. Byar. (Sk. — U. — N.) *Luktar högst illa. — Sv. Surkullor.*

3 *arvensis L.* fäste coniskt med bredt lancettlika fjäll; frön ofvanpå platta med hvass kant, fårade, med släta åsar; bladen parbladiga; småbladen pinntandade med jemnbreda hela eller inskurna spetsiga flikar. ⊙ 5—7. e. l. hv. strålbl. Fig. E. B. 602. a. Åkr. (Sk. — Gestr.) *Var. med rak och nedliggande stjelk, ljusgröna och blåaktiga blad.*

389 Bellis 1 *perennis L.* stängeln bar; bladen omv. äggrunda, glest naggsågade. ♃ 4—10. e. l.

hv. eller r. strålbl. Fig. Sv. B. 278. Fl. D. 503. r. (Sk! Ö! Stockh. vid Svindelsvik; VG. Dahlsl. G.— N.) *Stängeln har stundom ett eller annat blad vid roten.*

†390 Pyrethrum 1 *Parthenium Willd.* bladen parbladiga, småbladen aflånga trubbiga olikformigt inskurna; de yttersta sammanflytande; stjelken grenig med jemnhög blomvippa; strålblomstrens tunga af fodrets längd; frön med tandad krona. ♃ 7, 8. e. l. hv. strålbl. Fig. Sv. B. 285. Fl. D. 674. r. odl. (Omkr. Stockholm m. fl. st.) *Matricaria L.*

2 *inodorum Willd.* bladen dubbelt parbladiga; småbladens grenar 2—3deldta; flikarne trådsmala; stjelken uppstigande grenig; frön med helbräddad krona. ⊙ 6—8. e. l. hv. strålbl. Fig. Fl. D. 696. Byar. (Sk. — Lpl.) *Chrysanthemum L. Sp. Pl.*

3 *maritimum Willd.* bladen som föregående, flikarne köttiga trubbiga; stjelken uppstigande; frön med flikig krona. ⊙ 7, 8. e. l. hv. strålbl. Fig. Hafsstr. (Sk. — U.) *Var. utan strålblommor. Synes föga skild från föregående. — Matricaria L.*

391 Matricaria 1 *Chamomilla L.* bladen dubbelt parbladiga med trådsmala flikar; blomholkens blad trubbiga. ⊙ 5, 6. e. l. hv. strålbl. Fig. Sv. B. 50. a. Torra st. (Sk. — Hels. — N. Trondhj.) *Luktar starkt. Har stundom nedböjda strålblomster (M. suaveolens L.)*

392 Chrysanthemum 1 *Leucanthemum L.* bladen halftomfattande lancettlika, djupt sågade, vid basen fliktandade; de nedre skaftade spadlika; stjelken upprätt merändels grenig; holkfjällen lancettlika, ♃

7. e. l. hv. strålbl. Fig. Sv. B. 346. Fl. D. 994. a. Torra st. (Sk. — Lpl.) *Var. från 6—18 tum hög. — Sv. Prästkragar.*

2 *segetum L.* bladen halfomfattande, vid basen sågade, mot spetsen flikiga och tandade; holkfjällen bredt äggrunda. ⊙ 7. e. l. g. strålbl. Fig. Sv. B. 496. Fl. D. 995. r. Åkr. (Sk. — Gestr. — N. Trondhj.) *Stora sköna blr.*

393 Calendula 1 *arvensis L.* frön ringformigt inböjda, på ryggen taggiga, de yttre rakare lancettlika taggryggade. ⊙ 7. 8. e. t. g. bl. Fig. r. vid Väg. (U. vid Gästgifvargården Malma hela milen bortåt, L.) *Bladen smala lancettlika; blrna minre än på Trägårds Ringblommor.*

20 *Klassen.*

GYNANDRIA*

1. MONANDRIA.

Stånd. knapp 1.

† Ståndarens knapp upprätt, orörligt fästad vid honkroppen. **).

394 Orchis *L.* Blomfodrets †) läpp flikig med sporrelikt honungsgömme vid basen. Pollenmassornas fötter fästade på en enda odeld gemensam glandel.

Anm. *Fruktämnet är vridet så, att läppen blir på blommans framsida. Hos O. pyramidal. L.*

*) Hela klassen hörer till Juss. och Linnés Orchideae.—

**) Stånd. är omedelbart förenad med pistillen till en enda kropp. Den är tvårummig med 1 klubblik pollen- (frömjöls-) massa i hvarje rum.

†) Blomtäckelset anses hos Gynandristerna för blomfoder; är (und. Cypripedium) 6bladigt, merändels färgadt; nedersta fliken, som är olik de öfriga, kallas läpp och har vid basen honungsgömmet, som är mer eller mindre synbart utdraget på läppens undre sida. — Frukten är hos alla enrummig, af 3 skal, hvilkas fogningar äro betäckta af 3ne smalare ribbor; alla vid frökastningen sammanhängande vid basen och i toppen.

hänga pollenmassornas fötter tillhopa; hos de öfriga äro de åtskilda.

395 Nigritella *Rich.* Läppen odeld med punglikt honungsgömme. Knapp och pollenmassor *som föreg.*

Anm. *Fruktämnet icke vridet, hvarigenom läppen sitter på blommans baksida, rigtad mot axskaftet (flos resupinatus).*

396 Platanthera *Rich.* Läppen odeld med trådlik sporre; pollenmassornas fötter fästade vid hvar sin af tvänne glandler (d. v. s. fästet klufvet), åtskilda af det mellanliggande märket.)

397 Gymnadenia *Br.* Läppen flikig, med sporre; pollenmassornas fäste klufvet; märket nedanföre (nära sporrens öppning).

398 Coeloglossum *) *Hn.* Foderbladen liklånga; läppen flikig med punglikt honungsgömme; pollen, fäste och märke som föreg.

399 Herminium *L. Sw.* Blomfodrets inre blad längre än de yttre, olikformiga; läppen flikig med vidgadt punglikt honungsgömme. Pollenmassorna på en gemensam glandel.

400 Chamorchis *Rich.* Fodrets inre blad nästan kortare än de yttre; läppen odeld utan distinct honungsgömme. Pollenmassornas fäste klufvet.

401 Ophrys *L. Sw.* Läppen flikig utan distinct honungsgömme. Pollenmassornas fäste klufvet.

*) Af *koilos*, urgröpt, och *glossa*, tunga, i anseende till läppens fördjupning till honungsgömme vid basen.

†† Ståndarknappen rörlig. *)

* Honungsgömmet pung- eller sporrlikt.

402 Goodyera *Br.* Blomfodrets läpp odeld med djupt skållikt honungsgömme. Pollenmassorna trubbiga.

Anm. *Stånd.knappen fästad något ned på hon-kroppens rygg.*

403 Epipogium *Gmel.* Läppen afbruten †) [bakvänd], med punglikt honungsgömme. Pollenmassorna slutande sig i en solid spets (enl. Rich.)

404 Limodorum *Sw.* Läppen afbruten med lång sporre. Könpelaren lång.

** Honungsgömme *icke* distinct.

405 Malaxis *Sw.* Blomfodrets läpp odeld. (Pollenmassorna 2, som vanl.)

406 Neottia *Rich.* Läppen i spetsen (två-) klufven.

407 Epipactis *Sw.* Läppen afbruten med odeld skifva; könpelaren rak. Pollenmassorna (2) aflånga.

*) Hvilande n. som ett lock på honkroppen, stundom fästad något på dennes baksida; hos en del snart bortfallande, då den i föregående afdelning vissnar först med honans öfra del. Rummen tvänne på knappens undre yta med en pollenmassa i hvarje, und. n. 408, der rummen äro delade på tvären så, att hvardera innehåller 2ne pollenklot.

†) Det är med en djup inskärning på hvarje sida, hvarigenom dess *skifva* skiljes från dess *basis*.

408 CORALLORHIZA *Br.* Läppen med en grund inskärning på hvarje sida med odeld skifva. Könpelaren krökt framåt, längsefter concav; pollenmassorna 4, klotrunda.

Anm. *De små pollenmassorna lemna snart sina rum, så att man ofta finner blott 2—3 qvar i knappen.*

2. DIANDRIA.

Stånd.knappar 2.

409 CYPRIPEDIUM *L.* Blomfodret 5bladigt, läppen uppblåst skoformig.

Anm. *Stånd.knapparna en på hvarje sida om det sköldlika märkets nedre del; detta är betäckt på baksidan af ett litet aflångt blad, sköldblad, som anses för ämne till en tredje ståndare. De två nedre af Gynandristernas 6 foderblad äro i detta sl. hopvexta till ett enda som ofta är tvåklufvet i spetsen.*

---

1. MONANDRIA.

394 ORCHIS † Rötterna knöllika, odeldta.

a *pyramidalis L.* fodrets läpp treklufven helbrädd. dad med tvänne upphöjda tänder vid basen: sporren lång trådlik. ♃ 7. e. t. r. bl. Fig. Jacq. A. 266. r. (Ö! G! i Bunge och Hall! — N. Sundmöre). *Axet nästan halfrundt tätblommigt; bladen smalt lancettlika.*

2 *mascula L.* läppen 3klufven, medlersta fliken framskjutande minre, urnupen och naggad; sporren af fruktämnets längd trubbig tillbakastående; blomfodrets sidoblad alldeles tillbakaböjda spetsiga; örtbladen lancettlika. ♃ 5, 6, e. l. rödb. bl. Fig. Sv. B. 220. V. A. H. 1800. t. III. Fl. D. 457. Lund. (Ö! G! Sk.) *Axet mångblommigt. Rotknölarne elliptiska.*

3 *Morio L.* läppen otydligt treflikig, medlersta fliken urnupen naggad; sporren som föreg. de öfriga foderbladen tillslutna trubbiga; örtbladen lancettlika. ♃ 6, e. t. rödb. bl. Fig. Sv. B. 233. Fl. D. 253. r. Lund. (Ö! G! Sk. — N.) *Axet fåblommigt 3—10. Rotknölarne klotrunda.*

4 *palustris Willd.* läppen treflikig, medlersta fliken tvåklufven helbräddad; sporren af fruktämnets längd nedstående; de öfriga foderbladen trubbiga; örtbladen jemnbreda. ♃ 7, 8. e. t. r. bl. Fig. Jacq. Ic. r. 181. r. Kärr. (G. i en sank äng vid Fårdume gård i Rute Sn, Rosén! samt på våta och öppna stranden af en djup myr vid gården Vike i Boge Sn. Wg.) *Blomskärmen längre än fruktämnet. Den här beskrifna är O. laxiflora Lam. Den synes mig skild från den Franska O. palustris.*

5 *ustulata L.* läppen treklufven, den medlersta fliken större tvåflikig; sporren klolik, ganska kort; foderbladen trubbiga; blomskärmen lancettlika, näстan af fruktämnets längd. ♃ 7. e. t. Fig. Sv. B. 351. Fl. D. 884 och 104. Äng. (Ö! G! Sk.) *Axet trubbigt; blrna små, utvändigt röda med hvit läpp. De oss-*

slagna blrna i toppen mörkare. Sporren nästan punglik.

6 *militaris L.* läppen treflikig; sidoflikarna smala, den medlersta utdragen delad i två vinglika flikar; sporren trubbig, kortare än fruktämnet; de öfriga foderbladen spetsade; blomskärmen äggrunda, ganska korta. ♃ 6, 7. e. t. r. bl. Fig. Sv. B. 340. Lund. (Ö! G! — N. Romsdalen, Grötten.) *Blrna stora, med skärm mycket kortare än fruktämnet.*

†† Rötterna handlikt deldta.

7 *sambucina L.* blomfodrets läpp rundad treflikig naggad; sporren trubbig, af fruktämnets längd; fodrets sidoblad trubbiga; blomskärmen af blrnas längd, de nedra örtbladen mot spetsen bredare trubbiga. ♃ 5, 6. e. l. Fig. Sv. B. 362. r. Ängsbackk. (Sk. — U. Ö. G. — N. Nordl.) *Var. 3—10 t. hög, samt med purpurröda och hvitgula blr.; till den förra lärer Linnés O. incarnata höra. Den af Prof. Swartz antagna O. incarnata är endast en stor form af följande enl. auth. exemplar.*

8 *latifolia L.* läppen otydligt treflikig; sporren conisk, kortare än det trubbkantiga fruktämnet; blomskärmen längre än blrna; örtbladen lancettlika spetsade. ♃ 6. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 266. Våta st. [Sk. — Lpl] *Bladen gröna utan märkbara fläckar.*

9 *cruenta Fl. D.* läppen trubbigt treflikig naggad; sporren conisk kortare än det hinnkantade fruktämnet; de nedre blomskärmen längre än blommorna; örtbladen äggrundt lancettlika. ♃ 7. e. l. r. bl. Fig. Fl. D. 876. r. Ängsgropar [Jtl. Alsen Gästg.g.

— N. Rörås] *Blrna mörkröda; bladen fulla af mörka fläckar. Jemnf. V. A. H. 1818 1 styck.*

10 *maculata L.* läppen som föreg. sporren conisk, af fruktämnets längd; fodrets sidoblad spetsiga; de nedre blomskärmen af blommans längd, de öfre kortare; örtbladen lancettlika. ♃ 7, 8. e. l. blår. bl. — *α latifolia:* bladen bredt lancettlika. — *β angustifolia:* bladen jemnbredt lancettlika. Fig. *α* Sv. B. 413. Fl. D. 933. Våta ä. [Sk. Lpl. *β* Verml. Öl.] *Blrna nästan ljusblå, fläckiga äfvensom bladen. β liknar något O. palustris.*

395 Nigritella 1 *angustifolia Rich.* ♃ 6, 7. e. l. Fig. Fl. D. 998. Rich. T. N:o 4. Hårdvalls ä. [Jemtl. allmän — N. Snaasen och Värdalen]. *Quarters hög, blomaxet rundadt tätblomstrigt svartrödt; bladen jemnbreda; roten handlik. — Satyrium nigrum L. Orchis Sw.*

396 Platanthera 1 *bifolia Rich.* ♃ 6, 7. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 314. Fl. D. 235. Skogsä. [Sk.— U. Lpl. Jtl. — N. Trondhj.] *Sporren lång trådlik, blomläppen jemnbred; stjelken ebladig.—Orchis L. Habenaria Br.*

397 Gymnadenia 1 *Conopsea Br.* Blomfodrets läpp likformigt treflikig; sporren trådlik, mycket längre än fruktämnet; de öfriga foderbladen trubbiga; örtbladen jemnbreda—lancettlika. ♃ 7. e. l. *β* t. r. bl. — *β densiflora:* blomaxet tätblommigt, bladen lancettlika. Fig. Fl. D. 224. Rich. T. n. 5. Hårdvalls ä. [Sk. — Lpl. *β* G!] *Orchis L.*

2 *odoratissima Br.* Fodrets läpp som föregående, sporren syllik något kortare än fruktämnet; ört-

bladen smalt jemnbreda. ♃ 7. e. t. r. bl. Fig. Sv. B. 542. r. Skogsä. [Smol. Omberg! G! mellan Ruthe och Kopparve; mellan Wike gård i Boge och Gothemsån Wg. — N. Romsdalen.] *Orchis L.*

398 Coeloglossum 1 *viride Hn.* rötterna handlika; de inre blomfoderbladen mycket smalare än de yttre; läppen i spetsen tretandad, medlersta fliken kortare. ♃ 6, 7. e. l. gr. bl. Fig. Fl. D. 77. Skogsä. [Lpl. — Sml.] *Örtbladen elliptiska. — Satyrium L. Orchis Sw. Habenaria Br. Gymnadenia Rich.*

2 *albida Hn.* rötterna knippvisa; foderbladen nästan likformiga; läppen treklutven, medlersta fliken längre. ♃ 7. e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 115. r. Fukt. ä. (Sk. vid Lillö L. Hall. vid Eldsberga K:ka mellan Trönninge och Fiadje etc. V. delen af Smol. allm. Fr. VG. Alingsås L. Hvarfs Kyrka, Falk. Olleberg. Bar. Wrangel. Lul. Lpm. — N. Östfinnm. Christiansand, Aaserald vid Heckfjeld). *Bladen nästan tunglika. Synonymie som föreg.*

399 Herminium 1 *Monorchis Br.* ♃ 6. e. t. g. bl. Fig. Fl. D. 102. r. Sidl. ä. (Sk. — Lpl. G! Ö! — N. Finnm.) 3—5 *t. hög; stjelken 2—3bladig; roten odelad. — Ophrys L.*

400 Chamorchis 1 *alpina Rich.* ♃ 8. e. l. gulgr. bl. Fig. Fl. D. 452. r. Fjv. (Lpm. Lul. Stortokin etc. — N. Nordl. på Carlsöen; Finnm. Hasvig.) 2—4 *tum hög, med bladen från roten. — Ophrys L. Herminium Sw.*

401 Ophrys 1 *myodes L.* rotknölarne runda; blomfodrets läpp utdragen 4flikig något finhårig; banknappen rundadt trubbig; stjelken bladig. Sm. ♃ 6. e.

l. br. bl. Fig. Sv. B. 293. V. A. H. 1800. t. 111. Fl. N. 2. t. V. r. Fukt. ä. (Sk. — ÖG. Jtl. Frösön! Ö! G! — N. Snaasen, Bergaasen och Stovraasen.) *Blomaxet glest omkr. 6blommigt; blrna ej olika flugor.*

402 Goodyera 1 *repens Br.* ♃ 7. e. l. hvitgr. bl. Fig. Fl. N. 2. t. VI. Fl. D. 812. r. Skogsmark. (Sk. — Finnm.) *Blomaxet ensidigt; bladen nära roten, kortskaftade äggrunda. — Satyrium L. Neottia Sw.*

403 Epipogium 1 *Gmelini Rich.* ♃ 8. e. t. Fig. Sv. B. 512. Fl. D. 1399. r. Gamla sk. (Smol. söder om Tvärbäck nära Femsjö fålla vid Färgens strand Fr.) *Stjelken bladlös slidad med stora blr. Hela örten blekröd. — Sat. Epipogium L.*

404 Limodorum 1 *abortivum Sw.* ♃ 7. Fig. Rich. T. n. 9. Jacq. A. 193. r. (N. Romsdalen, Grötten, Gunn.) *Rötterna knippvisa; blad 0; blomläppen äggrund. L. Stängeln jemte det ganska långa axet violett, här och der fjällig. Gunn. — Orchis L. Centrosis Sw.*

405 Malaxis 1 *Loeselii Sw.* könpelaren aflång framböjd; blomfodrets läpp äggrund; stängeln trekantig; bladen tvänne, lancettlika. ♃ 7, 8. e. t. hvitg. bl. Fig. Fl. D. 877. V. A. H. 1800 t. III. Rich. T. n. 10. r. Kärr. (G. på stora holmen i Helvigs träsk och på dyorna i Martebomyr åt Lummelundssidan, Rosén) 3—5 *tum hög. — Ophrys L. Liparis Rich.*

2 *paludosa Sw.* könpelaren ganska kort, upprätt; läppen aflång; blomskärmen af fruktämnets längd; stängeln flerkantig; bladen 2—3 omv. äggrunda. ♃

7, 8. e. l. hvitg. bl. Fig. Fl. D. 1234. V. A. H. 1789. t. 6. r. Kärr. (Sk. — U. Stockh. på Lidingön i första Kärret till höger. — N, Bergas.) 2—3, *sällan 5 tum hög. Axet smalt mångblommigt.* — *Ophrys L.*

3 *monophyllos Sw.* könpelaren som föreg. läppen lancettlik; blomskärmen kortare än fruktämnet; bladen, 1, sällan 2, ovala. ♃ 8. e. l. hvitg. bl. Fig. V. A. H. 1806. t. III. Jacq. Coll. 4 t. 13. f. 2. r. Kärr. (Medelp. Alnön L. Jtl. Frösön; Gestrikl. Edskön, ÖG. Sätra Brunn etc. — N. vid Glommen). *Variationen med 2 blad lärer väl vara Ophrys latifolia L. Fl. Su. och sannolikt Gunneri Ophr. linifolia (från Nordl.)*

Anm. *Roten hos alla 3 knöllik fjällig.*

406 NEOTTIA 1 *Nidus avis Rich.* blomfodrets läpp tvåklufven med utsperrade flikar; stjelken bladlös fjällig. ♃ 6, 7. e. l. Fig. Fl. D. 181. r. Fukt. st. bland torra löf etc. (Sk. Hall. ÖG. Stockholm i Ågesta parken; Rosl. — N. Snaasen) 6—16 *tum hög; hel och hållen blekfärgad.* — *Ophrys L. Epipactis Sw. jemte båda följ.*

2 *ovata Hn.* läppen 2klufven med smala flikar; stjelken merändels 2bladig; bladen ovala. ♃ 6. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 472. Fl. D. 137. Rich. T. n. 7. Skogsä. (Sk. — Gefle. Jtl.) 2—4 *qu. hög.* — N. *latifolia Rich. Ophrys ovata L.*

3 *cordata Rich.* läppen tvåklufven med syllika flikar; stjelken tvåbladig; bladen hjertlikt äggrunda. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Fl. N. 2. t. III. På Mossa. (Lpl.—Sk.) 4—6 *t. hög, mycket späd.* —*Listera Sm.*

Anm. *Rötterna hos alla trådlika, hos N. 1 korglikt hopknippade.*

407 Epipactis. † Könpelaren förlängd (2 lin.).
1 *ensifolia Sw.* blrna nästan upprätta; läppen något trubbig, kortare än de öfriga foderbladen; blomskärmen kortare än fruktämnet; bladen svärdlika spetsade. ♃ 7. e. t. hv. bl. Fig. Fl. D. 506. r. Skogsä. (Sk! Ö! G! Rosl. på öar i Östhammars Skärg.!) *Blrna stora, i synnerhet på de Roslagiska, liknande vissa liljevexters. —Serapias grandiflora L.*
2 *rubra Sw.* blrna upprätta; läppen hvasspetsad n. af de öfriga foderbladens längd; blomskärmen längre än fruktämnet; bladen svärdlika spetsade. ♃ 7. e. t. r. bl. Fig. Fl. D. 345. r. Skosä. (G. vid Vestsjö gård i Hall. Rosén. Stockh. vid Nacka, i hagen som passeras på vägen till Badstället, Fr. Djurberg). *Bladen ganska nerviga; blrna få, men stora.*

Anm. *E. pallens Sw. [Lonchophyllum Ehrh.], med aflånga, icke spetsade blad etc. som skolat finnas vid Hablingbo på G., är enl. Prof. Sw. af misstag inkommen i vår Flora.*

†† Könpelaren kort.
3 *palustris Sw.* roten föga grenig krypande; blrna lutande, läppen hjertlik, rundadt trubbig och skrynklad af de öfriga foderbladens längd; örtbladen lancettlika, ♃ 8. e. l. rödlätta blr. Fig. Sv. B. 449. Fl. D. 267. r. Skogsä. (Sk. — Gestr. Ö. G. — N. Snaasen.) *Fruktämnet smalt. — Serapias longifolia L.*
4 *latifolia Sw.* roten knipplik; blrna lutande, läppen hjertlik spetsig tillbakarullad, kortare än de

öfriga foderbladen; örtbladen ovala (hos β smalare), de öfra spetsade. ♃ 8. e. l. grönhv. eller r. bl. — β *atropurpurea*: bladen bredt lancettlika, blrna röda. Fl. D. 811. Fl. N. 2. t. V. Rich. T. n. 8. Skogsback. (Sk. — Gestr. — N. Snaasen, Bergaasen.)

408 Corallorhiza 1 *innata Br.* roten knölgrenig korallik; sidoblomfoderbladen nedlöpande på fruktämnet; stjelken bladlös fjällig. ♃ 6. e. l. g. bl. Fig. Fl. D. 451. Fl. N. 2 t. VI Fukt. st. i Skogsä. (Sk. — Lpl. i Norrk mera ömnig; Stockholm vid Skrubba etc.) *6—10 tum hög, blrna små.* — *Ophrys Corallorhiza L.*

2. DIANDRIA.

409 Cypripedium 1 *Calceolus L.* sköldbladet elliptiskt, köladt; läppen något plattad, kortare än de öfriga blomfoderbladen; stjelken flerbladig; bladen utdraget äggrunda spetsade. ♃ 6. e. l. Fig. Sv. B. 524. Fl. D. 999. r. Fukt. st. i Skog. (Sk. — Lpl. i synnerhet Rosl. — N. Ringerige.) *Har de största blr. i hela klassen, läppen stor som ett päron, gul, de öfriga foderbladen bruna.* — *Sv. Guckuskor.*

21 *Klassen.*

MONOECIA.

1. MONANDRIA. Stånd. 1.

410 ZANNICHELLIA *L.* Hanblomma utan kronå och foder. Ståndaren fästad vid sidan af honblomman. ♀ Foder 1bladigt. Krona 0. Stift med sköldlika märken. Fruktämnen omkr. 4. — N. F. *Najades J. Inundatae L.*

(*Pinus. Zostera.*)

2. TRIANDRIA. Stånd. 3.

(*Carex. Typha. Sparganium. Amaranthus. Blitum.*)

3. TETRANDRIA. Stånd 4.

411 NAJAS *L.* Hanbl. foder 2klufvet. Blomkrona 1bladig, 4flikig. Stånd.knappar utan strängar, sammanhängande. ♀ Foder och krona 0. Stift syllikt med 2, 3klufvet märke. Fröhus 1—4fröigt. Pers. — N. F. *som* 410.

Anm. ♂ *blomman har jag aldrig sett.*

412 Alnus *Tourn.* ♂ Hänge af sköldlika, på undre sidan 3blommiga fjäll. Krona 4delad. ♀ Hänge af tegellaggda 2blommiga, slutl. trädaktiga fjäll. Frön ovingade. — N. F. *Amentaceae L. J.*

413 Urtica *L.* ♂ Blomkrona o. Foder 4deldt. ♀ Foder tvåbladigt, slutl. omgifvande det ensamma bara fröet. — N. F. *Urticae J. Scabridae L.*

(*Littorella.*)

4. PENTANDRIA. Stånd. 5.

414 Xanthium *L.* ♂ Blomholk mångbladig. Blomstren rörformiga 5tandade. Stånd.strängar hopvexta. ♀ Blomholk 1—3blommig. Foder enbladigt tvåhornadt, kroktaggigt tvårummigt, slutl. tvåfröigt, hvarje frö med utskjutande stift, tvådeldt märke. — N. F. *Compositae, Nucamentaceae L.*

(*Atriplex.*)

5. POLYANDRIA.

Stånd. flere än 7.

415 Ceratophyllum *L.* ♂ Blomfoder mångklufvet. Blomkrona o. Stånd. utan strängar. ♀ Märke syllikt enkelt. Frukt enrummig nött.— N. F. *Najades J. Inundatae L.*

416 Myriophyllum *L.* ♂ Foder 4bladigt (snart affallande). Krona o. ♀ Foder 4bladigt. Krona o. Ämnen 4 hopvexta. Stift o. Märken ludna. Frukt af 4, torra enfröiga stenfrukter. — N. F. *som föreg.*

417 Sagittaria *L.* ♂ Foder och krona 3bladiga. ♀ lik hannen. Pist. många. Frukt af gyttrade enfröiga fröhus. — N. F. *Junci J. Tripetaloideae L.*

418 Quercus *L.* Blomning hänge. ♂ Foder 3—6-deldt. Stånd. 5—12. ♀ Foder af tegellaggda fjäll. Stift 1. Märke merändels treflikigt. Frukt nött (Ållon) vid basen omgifven af det skållika blomfodret (hvars fjäll hopvuxit i skålform). — N. F. *Amentaceae L. J.*

419 Fagus *L.* Blomn. hänge. ♂ Foder klocklikt 5klufvet. Stånd. 12—20. ♀ Foder 4tandadt taggigt. Fruktämnen och stift 3. Märken pensellika. Frukt merändels 2ne nötter, omgifne af det fröhuslikt-utvexta, läderaktiga, 1rummiga, 4väggiga blomfodret. *Juss.* — N. F. *dens.*

420 Betula *L.* Blomn. hänge. ♂ Hängets fjäll sköldlika treblommiga. Stånd. 10—12. ♀ Hängets fjäll platta, tegellaggda inneslutande 2ne fruktämnen, hvarje med 2ne stift. Frön vingade, 2ne inom hvarje hängfjäll. — N. F. *dens.*

421 Carpinus *L* Blomn. hänge. ♂ Hänge af enkla fjäll. Stånd. 10—12. ♀ Fjäll 2blommiga. Krona flikig. Stift 2. Frukt nött, omfattad af det vinglikt utvexta hängfjällets tvåflikade basis. — N. F. *dens.*

422 Corylus *L.* Blomn.hänge. ♂ Hänge af treflikiga fjäll, medlersta fliken störst. Strånd. omkr. 8. ♀ Foder 2deldt flikadt. Stift 2. Nött äggrund, omgifven af fodrets utvexta fjäll. — N. F. *dens.*

423 Pinus *L.* ♂ Strånd. talrika, hvar och en fastvext vid tegellaggda fjäll, förenade i en kötte inom ett gemensamt 4—5bladigt foder. ♀ kottelikt hänge af tvåblommiga, fria eller sammanvexta fjäll. Frukt kotte af 2fröiga, slutligen åtskilda fjäll. — N. F. *Coniferae L. J.*

6. SYNGENESIA.

En del ståndare sammanvexta. *)

424 Bryonia *L.* ♂ och ♀ Foder 5tandadt. Krona 5deldt. Strånd. 5 hopvexta i tre stammar (en enkel). Stift 3klufvet. Frukt bär. — N. F. *Cucurbitaceae. L. J.*

---

1. MONANDRIA.

410 Zannichellia 1 *palustris L.* hanknappen 4rummig; märken helbräddade, fröns rygg fåtan-

*) Då både strängarne och knapparne äro förenade, hade kanske Ordningen förtjent ett mindre tvetydigt namn t. ex. *Symphyandria.*

dad. Willd. ♃? 6, 7. e. l. — β *major*: stift och fruktskaft nästan af fröets längd. Fig. Fl. D. 67. I vatten (Stockh. i Fiskartorpssjön på Djurgården; Gefle i Edsközundet etc. β G. i hafvet!) *Bladen ganska smala. β flera gr. större. Liknar Potamog. pusillus.*

3. TETRANDRIA.

411 NAJAS 1 *monosperma Willd.* stjelken (upptill) småtaggig; frukten enfröig. Willd. ♃ 6, 7. e. l. Fig. Mich. Gen. t. 8. f. 2. 1. Hafsvik. (Blek. vid Lyckeby och Nätra års utlopp, Aspegren! Stockh. i Fiskartorpssjön på Kl. Djurgården ömnig. Gefle fjärd Östling.) *Bladen smala taggiga.* — *N. marina L.*

412 ALNUS 1 *glutinosa Willd.* bladen omv. äggrunda breda i spetsen merändels intryckta, på undre sidan i ådrornas utlopp från hufvudnerven finludna. ♄ 4. e. l. — β *laciniata*: med pinntandade mycket klibbiga blad. Lilj. Fig. Sv. B. 128. Skog. Kärr etc. (Sk. — Hels. — N. Romsdalen.) *Blommar på bar qvist.* — *Betula Alnus L. Sv. Ahl N. Oor.*

2 *incana Willd.* bladen äggrunda—ovala; spetsiga, under merändels finhåriga, nästan utan ludd i ådervecken; stiplerna aflånga. ♄ 4. bar qv. e. l. — α *glauca*: bladen äggrunda under gråludna. — β *virescens*: bladen ovala något trubbiga, under gröna glatta. — γ *pinnata*: bladen parbladigt flikade. Fig. Stränd. (Lpl. — U. Smol. β Lpl. Wg.

γ Värml. Ledsjöfors. — N.) *Är alltid buskl̈ik.* — *Betula Alnus β L. Sv. Alder.*

413 Urtica 1 *urens L.* sambyggare; bladen motsatta ovala, djupt sågade med skaft längre än de parvisa blomsamlingarna. ⊙ 6—8. e. l. Fig. Sv. B. 206. Fl. D. 739. a. Odl. etc. (Sk. — Lpl.) *Sv. Etternässla.*

2 *dioica L.* tvåbyggare; bladen motsatta hjertlika grofsågade, med skaft kortare än de parvisa blomsamlingarna. ♃ 6—8. e. l. Fig. Sv. B. 68. Fl. D. 746. a. Odl. etc. (Sk. — Lpl.) *Var. med glatta blad.* — *Sv. Brännässla.*

4. PENTANDRIA.

414 Xanthium 1 *Strumarium L.* stjelken utan taggar; bladen hjertlika sågtandade, oftast flikiga, med tre hufvudnerver. ⊙ e. t. Fig. Fl. D. 970. r. Vid Väg. (Sk! Ö. vid färjestaden i diken!).

5. POLYANDRIA.

415 Ceratophyllum 1 *demersum L.* bladen i krans, två och två samsittande klynnedeldta; nötterna tretaggade. ♃ 7, 8. e. l. Fig. E. B. 947. Vatt. (Sk. — Upsala. Stockh. i Fatburen etc. ömnig)

2 *submersum L.* bladen 3 och 3, klynnedeldta; frukterna oväpnade. L. ♃ Fig. Fl. D. 485. E. B. 679. r. Vatt. (Ställe obekant för mig.) *Anförd enl. Ret-*

zius m. fl. Jag tror mig stundom hafva funnit frukten hos föregående utan taggar.

416 Myriophyllum 1 *verticillatum L.* alla blommorna kranslikt förenade i de pinndeldta bladens veck. ♃ 7. e. l. Fig. Fl. D. 1046. r. Vattengrop. (Hall. Sml. U. Stockholm vid Ekensberg och Ugglevikskärret. etc.)

2 *spicatum L.* blomkransarne närmade i ax; alla bladen pinndeldta. ♃ 6, 7. e. l. — *α majus:* alla blrna förenade i ax; bladflikarne jemnbreda trådsmala.— *β tenellum:* honblommorna frånskilda, de nedre i bladvecken; bladflikarne hårfina. Fig. Fl. D. 781. Sjöar. (Sk. — Gestr. *α* sällsynt, *β* allm.)

417 Sagittaria 1 *sagittifolia L.* bladen lancettlika spetsade med pillik basis, flikarne lancettlika raka, stängeln enkel. Willd. ♃ 7, 8. e. l. hv. bl. Fig. Sv. B. 164. Fl. D. 172. a. Vatt. (Sk. — Lpl.)

418 Quercus 1 *Robur L.* frukterne aflånga; bladen aflånga, djupt bugtiga, med rundade flikar, glatta. ♄ 5. e. l. — *α pedunculata:* gemensama fruktskaftet utdraget; bladen nästan oskaftade. — *β sessiliflora:* g. fruktskaftet ganska kort; bladen skaftade. Fig. *α* Sv. B. 73. Fl. D. 1180. *β* E. B. 1845. Å.Back. (*α* Sk. — Gestr. *β* VG. Ups. etc.) *Båda artförändringarne anser Smith för egna arter.*

419 Fagus 1 *sylvatica L.* bladen äggrunda, föga tandade, glatta, hårbräddade. ♄ e. t. Fig. Sv. B. 361. Skog. (Sk. — ÖG. Boh. — N. Laurvig och Jarlsberg.) *Sv. Bok.*

420 Betula 1 *alba L.* bladen äggrunda spetsiga dubbelsågade, under nätådriga jemna; frukthängens fjäll treklufna med rundade sidoflikar, utdragen mellanflik. ♄ 5. e. l. — α *communis:* bladen triangelformigt äggrunda spetsade, jemte frukthängets fjäll glatta. — β *pubescens:* bladen äggrunda spetsiga, i bräddarne finhåriga; hängfjällen finludna. *B. pubescens Ehr.* — γ *microphylla:* bladen små, rundade med spets. — δ *laciniata:* bladen djupt flikade med smalspetsade flikar. *B. hybrida.* V. A. H. 1786. — ε *pendula:* qvistarne slakt nedhängande. Fig. Sv. B. 80. Fl. D. 1467. a. Skog. etc. (Sk. — Lpl. β på våta ställen. γ Värml. Boh. δ Ornäs i Dal. Kalmar enl. Marklin). *Sv. Björk.*

2 *nana L.* bladen cirkelrunda trubbiga olikformigt sågade, på undre sidan upphöjdt nätådriga; hängfjällen treklufna med likformiga flikar. ♄ 5, 6. e. l. — β *intermedia:* bladen större, hjertlikt rundade. Fig. Sv. B. 379. Fl. D. 91. Fjv. (Lpl. — Gestr. Smol. VG. β Jtl. fjäll; r.) 1—5 *quarters hög buske, med ½ tums breda blad. β 3—4 gr. större med tums breda blad; dennes fröredning har ej träffats.*

421 Carpinus 1 *Betulus L.* frukthängets fjäll treklufna, medlersta fliken mycket större, aflång, sågad. ♄ 5. e. t. Fig. Sv. B. 433. r. Löfskog. (Sk! Blek! Sml.) *Bladen likna Hasselbuskens.* — *Sv. Avenbok.*

422 Corylus 1 *Avellana L.* stiplerna aflånga trubbiga; fruktfodren klocklika, öppna, sargadt tandade; bladen n. runda hjertlika spetsade. Willd. ♄ 4.

e. l. Fig. E. B. 723. Äng. (Sk. — Gestr. — N. Helgeland) *Sv. Hasselbuske.*

423 Pinus 1 *sylvestris L.* bladen parvisa styfva af kottens längd; kotten äggrundt conisk skaftad nedböjd, fjällen mot spetsen tjocka. ♄ 5. 6. e. l. Fig. Sv. B. 91. a. Skog. (Sk. — Lpl.) *Sv. Tall.*

2 Abies L. bladen ensamma spridda fyrkantiga glätta; kotten aflång; fjällen rhombiska plattade, i kanten vågiga, i början utböjda, sedan raka. ♄ 5, 6. e. l. Fig. Sv. B. 217. Fl. D. 193. a. Skog. (Sk. — Lpl.) *Var. med piskformiga slokande grenar: β viminalis Pers.*

6. SYNGENESIA.

424 Bryonia 1 *alba L.* blrna i klase, sambyggare; bladen hjertlika 5flikiga tandade prickade sträfva. ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 105. Fl. D. 813. r. Gärdesg. (Sk. Ö. U. t. e. vid Leufsta bakom Archivet.) *Bären svarta.*

22 *Klassen.*

DIOECIA.

1. DIANDRIA. Stånd. 2.

425 Salix *L.* Blr i hänge af helbräddade foderfjäll. ♂ Krona o. Stånd. 2, sällan 1, 3, 5—8, med en glandel vid basen. ♀ Stift 2—4klufvet. Fröhus 2skaligt, 2rummigt. Frön med fjun. — N. F. *Amentaceae L. J.*

(*Fraxinus.*)

2. TRIANDRIA. Stånd. 3.

(*Empetrum. Juniperus.*)

3. TETRANDRIA Stånd. 4.

426 Viscum *L.* ♂ Blomfodret otydligt, helbräddadt. Blomkronan 4delad. ♀ Stift o. Frukt enfröigt bär. — N. F. *Caprifolia J. Aggregatae L.*

Anm. *Parasitvext.* *)

*) Vexande på andra lefvande vexter.

427 Hippophaë *L.* ♂ Foder tvådeldt. Krona o. ♀ Foder klubblikt odeldt urnupet. Märke hornlikt, utskjutande. Fr. enfröigt bär. — N. F. *Elaeagni J. Calyciflorae L.*

428 Myrica *L.* ♂ och ♀ Hänge af platta enblommiga tätt tegellaggda fjäll. Krona o. Stift 2. Frukt enrummigt fröhus med 1 frö. — N. F. *Amentaceae J. L.*

4. PENTANDRIA Stånd. 5.

429 Humulus *L.* ♂ Blomfoder 5deldt. Krona o. ♀ af ett vid basen omkring pistillen snedt hopviket fjäll. Stift 2. Frukt hinnaktigt, skrynkligt fröhus affallande med den 2skaliga nötten. — N. F. *Urticae J. Scabridae L.*

Anm. ♀ *blrna gyttrade i hängform.*

(*Ribes alpinum. Rhamnus Cathart. Salix.*)

5. OCTANDRIA.

Stånd. omkr. 8.

430 Populus *L.* Blommor i hänge af fjäll, hvart och ett inneslutande ett päronformigt snedmynt honungsgömme, i hvars mynning köndelarne äro fästade. ♀ Stift 4klufvet. Fröhus 2rummigt, 2skaligt. Frön med fjun.. N. F. *Amentaceae L. J.*

431 Rhodiola *L.* ♂ och ♀ Foder 4deldt. Krona 4bladig. ♀ Pistiller 4. Fröhus 4.

(*Acer.*)

[6. POLYANDRIA.

Stånd, flere än 8.

432 Mercurialis *L.* ♂ och ♀ Foder 3deldt. Krona o. Stånd. 9—12; knappar 2klufna. Stitt 2. Fröh. tvåknöliga tvårummiga, 2fröiga. — N. F. *Euphorbiae J. Tricoccae L.*

433 Hydrocharis. ♂ och ♀ Foder 3klufvet. Krona 3bladig. Stånd.knappar 9. Stift 6. Fröhus 6rummigt, under blomfodret. — N. F. *Hydrocharides J. Palmae L.*

434 Stratiotes *L.* ♂ Blomfoder tredeldt, krona 3bladig inom blomhölsa. Stånd. 11—13. Honungsgömmen 20 liknande stånd.knappar. ♀ lik hannen. Fruktämne under blomman 6-kantigt. Stift 6, tvådeldta. Frukt 6rummigt mångfröigt bär. — N. F. *Pers. Palmae L.*

Anm. ♂ *bl. har förf. icke sett. De i honbl. äfven förekommande honungsgömmen likna fullkomligt ståndare.*

(*Silene acaulis. Rubus Chamaemorus*).

7. MONADELPHIA.

Stånd.strängar hopvexta (= o).

435 Juniperus *L.* ♂ Hänglik gyttring af sköldlika fjäll, hvardera bärande 3ne hanknappar på bakre kanten utan blombihang. ♀ Hänge af tegellaggda fjäll, de trenne öfversta fruktbärande, slutligen hopgroende till en bärlik trefröig stenfrukt. — N. F. *Coniferae L. J.*

436 Taxus *L.* ♂ Blomfoder af knoppen, 4bladigt. Krona o. Stånd. många, vid basen hopvexta med sköldlika slutligen 8flikiga knappar. ♀ Stift o. Fröhus i spetsen öppet, bildadt af det förlängda blomfästet, enfröigt, färgadt. Enl. L. — N. F. *Coniferae L. J.*

---

1. DIANDRIA.

485 Salix, *Sv. Pil.* †) Arter med glatta blad. *) 1 *triandra L.* ståndare 3; fröhusen skaftade glatta; märken utan stift; bladen aflånga spetsiga sågade

*) Näml. då de äro fullt utvexta. De yngre bladen äro dels alldeles glatta, dels håriga, men synas tydligen glattna med åldren.—Jag har föredragit den gamla indelningen, emedan den minre söndrar närslägtade arter och är någorlunda brukbar, äfven då föredningen ej är till hands. Den nya är dessutom underkastad samma svårigheter, för hvilka den gamla blifvit anklagad.

glatta, under något isgrå. ♄ e. t. (utl.) Fig. Hoffm. Sal. 1. t. 9, 10 och t. 23. f. 2. Stränd. (Sänd från någon af Sveriges vestra provincer till Prof. Swartz.) *Bladen n. lancettlika; hängen smala skaftade med mycket korta fjäll.*

2 *fragilis L.* stånd. 2; honungsglandeln dubbel; fröhusen oskaftade glatta; bladen lancettlika långspetsade sågade, på båda sidor glatta, under isgrå. ♄ 5. e. l. Fig. Sv. B. 373. Str. (Sk.—Gestr. — N. Trondhj.) *Träd med sköra grenar.* —*Sv. Pil.*

3 *pentandra L.* stånd. 4 eller flera; fröhusen oskaftade aflånga spetsade glatta; bladen aflånga—omv. äggrunda, spetsade, fint sågade glatta. ♄ 5, 6. e. l. Fig. Sv. B. 325. Fl. D. 943 a. Skogsä. (Sk.—Lpl.) *Mans hög buske.*

4 *purpurea L.* (Stånd. 1 enl. Sm.) fröhusen oskaftade äggrunda ludna, med enkelt, klubblikt märke; bladen lancettlikt jemnbreda, mot spetsen bredare och sågade, kortspetsade. ♄ 5. e. l. (odl.) Fig. E. B. 1288. Str. (Skåne etc.) *Buske med vidjelika grenar med röd bark.*

*5 *rosmarinifolia L.* stånd. 2; fröhusen lancettlika ludna med utdragna stift; bladen nästan jemnbreda helbräddade under silkeshåriga, slutligen glatta. ♄ 4, 5. e. t. (l. odl.) Fig. E. B. 1365. r. Våta Äng. (N. Nordl. Tromsöe mellan Tönsnäs och Storsteensnäs litet från stranden, Gunn.) *Knappt alns hög buske med hängen på bar qvist.*

6 *fusca L.* stånd. 2; fröhusen skaftade aflånga med deladt märke, kort stift; bladen aflånga spetsiga merändels helbräddade, yngre under silkeshåriga,

äldre glatta. ♄ 3—5 e. l. — *α pubescens:* fröhus ludna. — *β glabrata:* fröhus slutligen glatta. *S. repens L.* Fig. Hoffm. Sal. 1. t. 15, 16. (*S. depressa*) E. B. 183. a. Fukt. st. (Sk. — Hels.) *Låg, på bar qvist blommande buske.*

7 *caesia Vill.* (stånd. 2?) fröhusen oskaftade silkesludna med märken utan stift; bladen elliptiskt ovala helbräddade glatta. ♄ e. l. Fukt. st. i skog. (Sk. Stockh. i Skogsbergen nära Marieberg. Sml. Fr.) 2—4 *quarters hög buske af spenslig vext och ljust utseende.*

8 *herbacea L.* stånd. 2; fröhusen meränd. oskaftade äggrunda glatta; bladen rundade trubbiga oftast urnupna glatta naggade. ♄ 6, 7. e. l. Fig. Sv. B. 367. Fl. D. 117. Fjv. III, II. (Lpm. — Herjed.) *Skjuter sällan mer än en eller annan tum öfver jordytan. Hängen fåblommiga.*

9 *polaris Wg.* stånd. 2; fröhusen nästan oskaftade, aflånga mjukhåriga; bladen runda eller ovala, hela eller urnupna, glatta naggade. ♄ 6, 7. e. l. Fig. Sv. B. 493. r. Fjv. IV, III. (Jtl. på Snasaböget etc. — N. Finnm. Wg.) *Bladen mindre ådriga än hos föreg.*

*10 *punctata Wg.* (st. 2?) fröhusen syllika slutligen glatta med utdraget stift; hängskaftets blad af omkr. hängets längd; stjelkbladen lancettlika fint sågade glatta, under prickade. ♄ 5, 6. e. t. Fig. Wg. Fl. L. t. XVII. r. Stränd. (N. Finnm. vid Tanaelfven! etc. Jag tror mig hafva sett denna art i Jemtland.) *Liknar följ.*

11 *phylicifolia L.* st. 2; fröhusen syllika med utdraget stift; hängskaftets blad föga längre än skaftet; bladen äggrunda vågigt sågade slutligen glatta, under isgrå. ♄ 5 e. l. — *α vulgaris*: fröhusen glatta. — *β nigricans*: fröhusen ludna. *S. nigric. Sm.* Fig. Fl. D. 1053. E. B. 1958. *β* E. B. 1213. Skogsä. (Sk. — Lpl.) *Sällan mans hög buske; var. i hög grad.*

12 *arbuscula L.* st. 2; fröhusen nästan oskaftade finhåriga; bladen lancettlika naggsågade glatta, under blågrå. ♄ 5, 6. e. l. Fig. Wg. Fl. L. XVI. Fl. D. 1055. Fjv. (Lpl. — Jtl.) *Svartnar icke under torkning så mycket som föreg.*

13 *majalis Wg.* (st. 2?) fröhusen nästan skaftade glatta utdragna; hängen utan skaft och skärmblad; bladen aflånga (ovala), vågigt sågade, under isgrå. Wg. ♄ e. t. Fig. Fjv. (Lpl! fukt. ängar och på elfstränder. Wg.) *Mörknar ej torr.*

14 *livida Wg.* st. 2; fröhusen skaftade syllika silkesludna med inga eller ganska korta stift; bladen aflånga—ovala, nästan helbräddade, glatta, under isgrå. ♄ 5, 6. e. l. Fig. Wg. t. XVI. Skogshed. (Lpl. — Hels. Upsala. Sml.) *Var. i hög grad till storleken. Arterna 12—14 äro så nära beslägtade, att de stundom knappt äro skiljbara. — S. bicolor Ehrh. är häraf en större afart.*

15 *hastata L.* st. 2; fröhusen skaftade aflånga glatta med stift; hängskaften bladiga, fjällen håriga; bladen fint sågade glatta. ♄ 5, 6. e. l. — *β minor*: bladen små, aflånga. *S. myrtilloides Sm.* Fig. E. B. 1617. *β* Wg. Fl. L. XVI, f. 5. Fl. D. 1052. Fjv.

(Lpl. — Jtl.) *Bladen variera från lancettlik till äggrund och hjertlik form. Äro af en fastare byggnad än de flesta föregåendes med platta, sågade kanter; mörkna ej. S. malifolia Sm.*

16 *myrtilloides L.* (st. ♀?) fröh. skaftade glatta; märken nästan utan stift; hängfjäll glatta; bladen elliptiskt aflånga med intryckt basis, trubbiga helbräddade glatta. ♄ e. t. Fig. Wg. Fl. L. t. XVIII. 1. Kärr. (Lpl!)

17 *myrsinites L.* st. ♀; fröh. nästan oskaftade ludna; bladen ovala spetsiga sågade, ådriga glänsande småhåriga, slutligen glatta. ♄ 5, 6. e. l. Fig. Fl. D. 1054. Fjv. (Lpl. — Jtl.) *Låg buske med tums långa tjocka upprätta rödlätta hängen, oftast i toppen af grenarna. Har fått många namn.*

† † De fullvexta bladen håriga eller ludna. (Stånd. 2 hos alla följ.)

18 *versifolia Wg.* fröhusen skaftade finhåriga med utdraget stift; hängskaftet med lancettlika blad; stjelkbladen aflånga (—äggrunda) snedspetsade helbräddade småhåriga. Wg. ♄ 6, 7. e. l. (utan fr.) Fig. Sv. B. 611. Fjv. (Lpl. — Jtl.)

19 *spathulata Willd.* (fröhusen?) bladen lancettlika, mot spetsen bredare, något snedspetsade, sågnaggade, småhåriga. ♄ e. t. Fig. r. (Sml. vid Femsjö Fries!) *Bladens kant tillbakaviken. — Anses af Mag. Fries som artförändring af föregående*

20 *limosa Wg.* fröhusen oskaftade ulltäckta med långt stift; hängen oskaftade utan skärmblad; bladen lancettlika spetsade helbräddade, under ulliga

Wg. ♄ 5, 6. e. l. Fig. Gmel. Sib. 1. t. 36. f. 1. Kärr. (Lpl. — Gestr.) *Bladens kant tillbakaviken.*

21 *glauca L.* fröhusen merändels oskaftade alltäckta med kort stift; hängskaften bladiga; stjelkbladen lancettlika—bredt ovala, trubbiga helbräddade mjukhåriga. ♄ 5, 6. e. l. Fig. Fl. D. 197, 1056, 1058. (flere afarter). Fjv. (Lpl. — Jtl.) *Bladens kant platt.—Var. i oändlighet. S. appendiculata Vahl och S. lapponum L. höra hit.*

22 *lanata L.* fröh. nästan oskaftade glatta; bladen ovala, stundom rundade, merändels helbräddade och ludna, under ojemna af upphöjda ådror. ♄ 5, 6. e. l. —β *chrysantha:* hängfjällen med långa guldfärgade hår. *S. chrysantha Vahl.* — γ *glandulosa:* bladen föga håriga glandelsågade, nästan lancettlika. Wg. Fig. Wg. Fl. L. XVI. β Fl. D. 1057. Fjv. III, II. (Lpl. — Jtl.) *Den guldfärgade förekommer ej i Jtl.*

23 *reticulata L.* fröh. oskaftade ludna; bladen elliptiska, ofvanpå glatta under hvithåriga och gropiga af upphöjda, nätlika ådror. ♄ 6. e. l. Fig. Sv. B. 529. Fl. D. 212. Fjv. III, II. (Lpl.—Jtl.) *Quarters hög buske, blad ovala—runda; hängfjällen cirkelrunda.*

24 *argentea Sm.* fröhusen kortskaftade mjukhåriga med omärkliga stift; bladen aflånga—ovala, n. helbräddade, i synnerhet under tjockt silkesludna silfverfärgade. ♄ e. t. r. Fig. E. B. 1364. Våta st. (Södra Sv. G.) *Bladen glest naggtandade. — S. fusca Lilj.*

25 *aurita L.* fröh. skaftade ulltäckta med omärkliga stift; bladen omv. äggrunda med kort tillbakaböjd spets; slutligen glest tandade, i synnerhet under täthåriga, grå. ♄ 4, 5. e. l. Fig. Sv. B. 565. (*S. cinerea*) a. Våta ä. (Lpl. — Sk.) *Buske.* — *S. aurita och aquatica Sm. S. grandifolia Sering.?*

2 *cinerea L.* fröhus och stift som föregående; bladen aflånga—lancettlika, framåt bredare spetsade vågigt sågtandade, under korthåriga, grå. ♄ 4, 5. e. l. Fig. Hoffm. Sal. l. t. 6 och 22. (*S. acuminata.*) Diken etc. (Sk. — Gestr.) *Buske.* — *Sv. Vide, äfvensom föreg.*

27 *Capraea L.* fröhus som föregående med korta stift; bladen ovala—omv. äggrunda spetsade slutligen vågigt groftandade eller sågade, i synnerhet under håriga, grå. ♄ 4. e. l. — *β sphacelata:* buskvext. Fig. Sv. B. 98. Fl. D. 245. a. Gård. och skog. (Sk. — Lpl.) *Är vanl. träd. 25—27 torde ej origtigt blifvit af Ehrhart ansedde för artförändringar.* — *Sv. Sälg.*

28 *mollissima Willd. enl. Fr.* fröhusen nästan oskaftade ludna med utdragna stift; bladen lancettlika långt utdragna under mjukhåriga grågröna. ♄ e. t. Fig.   r. (Skåne! Hall. Fries.) *Smiths mollissma eller Willdenows S. Smithiana synes mig passa bättre på den Skånska. Är då E. B. 1509.*

29 *viminalis L.* fröhus och stift som föregående; bladen långa och smala nästan jemnbreda, helbräddade under silkeshåriga, silfverhvita. ♄ e. l. [odl.] Fig. Sv. B. 211. r. Byar. [Sk. mellan Helsingborg

och Fleringe. Hall. L.) *Hög buske, med långa smidiga grenar. — Sv. Korgpil.*

30 *alba L.* fröhus n. glatta med ganska korta stift; bladen lancettlika smalspetsade finsågade; i synnerhet på undre sidan silkesbåriga. ♄ e. l. Fig. Sv. B. 523. r. (Sk. Blek. Stockh. ödl.) *Högt träd liknande S. fragilis, äfven till grenarnes skörhet.*

(*S. fusca, phylicifolia, myrsinites, rosmarinifolia*)

Anm. *Salix Russeliana, som liknar S. fragilis, men ej har bräckliga grenar, skall finnas i S. Sverige. Från Mag. Fries har S. Helix, liknande S. purpurea, men med större hängen och utdragna stift, blifvit mig tillsänd; stället är ej uppgifvet.*

3. TETRANDRIA.

426 Viscum 1 *album L.* bladen lancettlika trubbiga nervlösa; stjelken klynnedeld; blrna gyttrade 5 och 5 utan skaft i topparne. Willd. ♄ e. l. Fig. Lam. Ill. t. 807. r. På stora Träd. (Flerestädes, i synnerhet på Mälarens öar på Ekar. Aplar o. d.) *Sv. Mistel.*

427 Hippophaë 1 *rhamnoides L.* bladen smalt lancettlika, under hvitfjälliga. ♄ 5. e. l. Fig. Sv. B. 385. Fl. D. 265. r. Hafsstr. (Längs Norrbotten. — N. Nordl.) *Blrna små, i bladvecken. Bären gula.*

428 Myrica 1 *Gale L.* buskvext; hängen med kortspetsade fjäll; bladen vigglikt lancettlika, i spet-

sen sågade. ♄ 4, 5. e. l. Fig. Sv. B. 76. Fl. D. 327. Kärr, Stränd. (Lpl. — Sk.) *Blr. på bar qvist. — Sv. Pors.*

4. PENTANDRIA.

429 Humulus 1 *Lupulus L.* ♃ 7. e. l. gulgr. bl. Fig. Sv. B. 332. r. Bergsrött. etc. Sk. (Sk. Smol. VG. Boh. Rosl. öar.) *Klängande vext.—Sv. Humla.*

5. OCTANDRIA.

430 Populus 1 *tremula L.* bladen runda tandade, på båda sidor glatta, med platta skaft; grenarne håriga. Willd. ♄ 4 e. l. br. bl. Fig. Sv. B. 103. a. Torra st. (Sk. — Lpl.) *Högt träd. Rotskottens blad hjertlika ludna. — Sv. Asp.*

2 *alba L.* bladen rundade, groft trubbtandade under hvitulliga, hängen cylindriska. ♄ 5. e. l. (odl.) Fig. r. (omkring Parthele Götheborg L. förmodligen inplanterad.) *Högt träd. — P. canescens Willd. I Linneiska trädgården i Upsala finnes ej Willdenows alba, endast denna.*

3 *nigra L.* bladen triangelformiga långspetsade sågade glatta, längden större än bredden. ♄ 4, 5. e. l. (odl.) br. bl. Fig. r. (Skåne Hall. vid Herrgårdarne; troligen införd.) *Högstammigt träd.*

431 Rhodiola 1 *rosea L.* ♃ 7, 8. e. l. g. bl. Fig. Sv. B. 466. (*Sedum Rhodiola.*) Fl. D. 183. Fjv.

III, II. (Lpl. — Dal.) *Liknar något Sedum Telephium. Har knölig, välluktande rot.*

6. POLYANDRIA.

432 Mercurialis 1 *perennis L.* stjelken enkel, bladen sträfhåriga. L. ♃ 6. e. t. (l. odl.) Fig. Sv. B. 455. Fl. D. 400. r. Lund. (Sk. ÖG. Ö! G!) *Svartnar torr.*

433 Hydrocharis 1 *Morsus ranae L.* ♃ 7. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 878. Stillastående vatt. (Sk.— Upl.) *Bladen hjertlikt runda, flytande.*

434 Stratiotes 1 *aloides L.* bladen treäggadt svärdlika, i brädden taggiga. ♃ 7. 8. e. l. hv. bl. Fig. Fl. D. 337. Vatt. (Sk. — Rosl.) *Jag har aldrig träffat hanblommor.*

7. MONADELPHIA.

435 Juniperus 1 *communis L.* barren trenne i krans, spetsiga, merändels längre än bären. ♄ 6. e. l. — β *alpina:* bladen smalt lancettlika, inböjda, n. tegellaggda, af bårens längd. *J. nana Willd.* Fig. Sv. B. 289. β Pall. Fl. Ross. 2. t. 54. f. A. B. a. Torra st. β fjv. (Sk. — Lpl.) *Buske, sällan träd. — Sv. En.*

436 Taxus 1 *baccata L.* bladen tvåsidigt fästade, jemnbreda platta; hanfästet klotrundt. Willd. ♄ 6. e. l. (utan blommor, t. med frukt.) Fig. Sv. B. 265.

, Skog. (Sk. — ÖG. Boh. Upl. i Hollnäs sn. Ö. G. etc.) *Har röda frukter — Sv. Idgran.*

---

23 *Klassen.*

CRYPTOGAMIA

---

1. FILICES. *)

† Vexten platt, blad- eller vinglik. — *Egentliga Ormbunkar.*

* Blommorna på bladens baksida (hos Hymenophyllum i brädden); fröhusen med ring och tvärremna.

*) Då denna s. k., ordning är sammansatt af så heterogena familier, att jag heldre velat göra underafdelningarne till lika många ordningar, har jag ansett det för en fruktlös möda att söka några gemensamma charakterer för Ormbunkarne, som positivt kunde skilja dem från klassens öfriga ordines. Negativa charakterer förutsätta kännedomen af de följande. Nybegynnaren må derföre vid examineringen heldre genomgå alla underafdelningarnes charakterer, hvilka jag sökt göra tillräckligt bestämmande.

437 POLYPODIUM *L. Sw.* Plättar rundade, åtskilda, bara (utan svepefjäll).

438 ASPIDIUM *Sw.* Plättar nästan runda, åtskilda, hvar och en betäckt med ett på sidan fästadt svepefjäll.

Anm. *De Skandinaviska arterna öfverensstämma mera med Browns charakterer på Nephrodium.*

439 WOODSIA *Br.* Plättar runda, slutligen sammanflytande betäckande småbladens baksida; Svepe skålformigt omfattande de något skaftade fröhusen, klufvet i hårlika flikar.

Anm. *Bladens undre sida hårig af svepets flikar. Svepet ses svårligen tydligt utan då vexten är ung.*

440 ASPLENIUM *L.* Plättar jemnbreda åtskilda, stundom slutligen sammanflytande; svepefjallet ensamt, fästadt längsefter plättens yttre brädd, öppnande sig från bladnerven.

441 SCOLOPENDRIUM *Roth:* Plättar jemnbreda åtskilda. Svepefjällen tvänne, fästade å ömse sidor om plätten, öppnande sig från dess medellinie.

442 PTERIS *L.* Plättar sammanhängande i en oafbruten kedja längsefter bladens bräddar; betäckte af bladets invikna kant, förtunnad till en inifrån lossnande hinna.

443 HYMENOPHYLLUM *Sm.* Plättar i bladbrädden fästade på ett cylindriskt fäste. Svepe af två, plätten inneslutande fjäll. Willd.

** Blommorna på egna, bladlika, från roten uppskjutande fästen; fröhus som i föregående afd.

444 STRUTHIOPTERIS *Willd.* Plättar i rad inom småbladens inrullade flikar, slutligen betäckande hela undre ytan: de omslutande flikarna öppnande sig inifrån.

Anm. *Fröredningsbladens, plättarna inneslutande, flikar hanga i yngre tillstånd med hvarandra tillsammans, märkbara endast genom den ojemnhet de förorsaka på småbladets undre sida. Mogna och upprullade, äro de åtskilda.*

445 BLECHNUM *L. Sw.* Plättar i tvänne sammanhängande rader å ömse sidor om småbladets ryggnerv, betäckte af de tillbakavikna odelade bladkanterna, eller af derifrån utgående, inifrån lossnande hinnor. Hela småbladet slutligen betäckt.

*** Fröhus utan ring; blad och frörednig på en gemensam fot.

446 OSMUNDA *L. Sw.* Plättar samlade i grenigt ax utan svepefjäll. Fröhus kortskaftade öppnande sig till nedom midten i en längdremna. N. F. *Rimatae Sw.*

Anm. *Stundom träffas några öfre blad öfvergående (först på baksidan) till frörednig.*

447 BOTRYCHIUM *Sw.* Fröhus oskaftade ensamma eller samsittande i grenigt ax, öppnande sig till midten med en sned tvärremna. Svepe o. — N. F. *Valvatae Sw.*

448 Ophioglossum *L.* Fröhus oskaftade sammanhängande i ett enkelt, tvåsidigt ax, öppnande sig med tvärremna. — N. F. *dens.* *)

†† *Axillares*; bladiga vexter, med fröhusen i bladens eller axfjällens veck.

449 Lycopodium *L.* Fröhus 2—4knöliga, 2—4skaliga. (Frön dels pulver- dels grynformiga.)

††† *Peltatae*: vexter enkla eller med kranssittande kantiga grenar. Blad o. Blomning toppax af sköldlika fjäll.

450 Equisetum *L.* Fröhus flera, enskaliga, fästade vid undre sidan af axets fjäll, öppnande sig på insidan. Frön talrika, med springtrådar.

†††† *Laterales*: vexter med kranssittande grenar. Blad o. Fröhus utan skaft på grenarnes sidor.

451 Chara *L.* Fröhus nöttlika enrummiga mångfröiga, på undre sidan (nedom skärmen) förande ett klotrundt, saftfullt, färgadt ståndarämne.

††††† *Radicales*: blad enkla trinda. Fröhus vid roten, bart, eller inneslutet inom bladets basis.

*) Svepet är enl. Web. och M. gemensamt för hela axet och bristande på samma gång som fröhusen; enl. Sw. och Willd. saknas det. På torra exemplar synes intet spår dertill. Förmodligen höra Hedwigs s. k. hannar till dettas byggnad, i fall det finnes.

452 PILULARIA *L.* Fröhus bara, klotrunda 4rummiga 4skaliga mångfröiga.

453 ISOËTES L. Fröhus inom sjelfva bladets basis, hinnaktiga enskaliga mångfröiga.

Anm. *Bladet har på insidan en öppning, hvarigenom fröhuset upptäckes.*

2. MUSCI.

Mossor.

Blad fjäll- eller läderlika. Fröhus i toppen af ett bladlöst skaft (undant. Riccia), vid blomningen betäckt af en strutlik mössa, i förra afdelningen merändels qvarsittande på fröhusets topp under dess utveckling, i den sednare icke. (Se p. XI—XII)

† Fröhus med lock. *Operculatae*, eller *Musci frondosi* *).

* Lock icke affallande.

454 PHASCUM *L.* Lock fastvext vid det otandade fröhusets mynning.

Anm *Fröhus ovala eller rundade, med inga eller ganska korta skaft.*

455 ANDRAEA *Ehrh.* Lock fastvext vid toppen af fröhusets 4, vidt åtskilda mynningtänder.

*) De egentliga eller bladiga mossorna hafva ett urne- eller päronlikt fröhus, hvars väggar förblifva oöppnade; mynningen är hos de slägten, som fälla locket, cirkelrund.

Anm. *Fröhusets tänder stora, så att sjelfva fröhuset tyckes vara 4klufvet, vid basen och i toppen sammanhängande. Blomskaft i toppen. Står på gränsen till M. hepatici.*

** Lock affallande; mynningen utan tänder.

456 Sphagnum *L.* Fröhus jemnt (icke snedt), med en ringformig fot vid dess fäste på skaftet; bar mynning.

Anm. *Fröhus ovala, i toppen af den mycket greniga stjelken. Egentligen är fruktskaftet hos detta slägte blommans utdragna fäste och följaktligen fröhuset utan skaft.*

457 Gymnostomum *L.* Fröhus jemnt, utan afskild fot; mynningen bar, slät (utan ring). Lock helbraddadt.

458 Diphyscium *Web.* Fröhus snedt, bukigt; mynningen täckt af en kägellikt hopvriden hinna.

Anm. *Fröhus insänkt mellan bladen.*

*** Mynningen omgifven af en *enkel* rad tänder.

459 Tetraphis *Hedw.* Fruktskaft i toppen *). Fröhusets mynning omgifven af 4, fria, åtskilda tänder.

Anm. *Så kallade hanblr. finnas knopplika, skaftade, på serskildta stånd.*

*) Då fruktskaften sägas utgå från toppen, förstås den med föredningen liktidiga stjelkens topp, så att man icke må misstaga de ofta på sidan framskjutande yngre grenarne, hvilka stundom dölja hufvudstammen, för stjelk.

460 SPLACHNUM *L.* Fruktskaft i toppen. Fröhusets mynning omg. af 8 tänder, hvar och en sammansatt af tvänne andra tätt förenade; fröhusets basis försedd med ett sköld- eller flasklikt skärm. *)

Anm. *Skärmet är merändels färgadt; bladen af tydligt nätlik byggnad.*

461 CONOSTOMUM *Sw.* Fruktskaft i toppen. Mynningtändren 16, enkla, med lika mellanrum, i toppen sammanhängande, bildande en kort con.

Anm. *Fröhus klotrunda refflade; stjelkarne kantiga.*

462 ENCALYPTA *Schreb.* Fruktskaft i toppen. Fröhus utan skärm; mynningtändren 16, enkla med lika mellanrum. Mössa klocklik, inneslutande hela fröhuset.

463 PTEROGONIUM *Hedw.* Fruktskaft på sidan. Tänder som föreg. Mössa ensidig.

464 GRIMMIA *Hedw.* Fruktskaft i toppen. Fröhus utan skärm. Tänder som föregående. Mössa hättelik.

465 WEISSIA *Hedw.* Fruktskaft, fröhus och tänd. som föreg. Mössa ensidig. Hook.

*) Hos Spl. lingulatum tror författ. sig hafva sett tänderna parvis närmade till hvarandra, ehuru ej så fullkomligt som hos de öfriga. — *Tayloria Hook.* närmar sig betydl. till detta slägte, men skiljes genom långt utdragna skruflikt krökta tänder. Torde finnas i Norrige.

466 Didymodon *Schreb.* Fruktskaft i toppen. Tänder 16 eller 32, parvis närmade till hvarandra. Mössa ensidig.

Anm. *Tändren raka enkla mer och minre närmade till hvarandra, stundom vid basen håliga.*

467 Dicranum *Schreb.* Fr.skaft och mössa som föreg. Tänder 16, tvåklufna till eller något nedom midten.

468 Leucodon *Schwaegr.* Fruktskaft på sidan. Tänd. 32, parvis tätt samsittande (n. sammanvexta). Mössa ensidig. Hook.

469 Trichostomum *Hedw.* Fruktskaft i toppen af grenarna eller stjelken. Tänd. 16, klufna n. till basen. Mössa hättelik.

470 Tortula *Hedw.* Fruktskaft i toppen. Mynningen omgifven af 32 långa, skruflikt sammanvridna tänder. Mössa ensidig.

471 Polytrichum *L.* Fruktskaft i toppen. Mynningen omgifven af 32 och deröfver, ganska korta tänder, alla i toppen förenade genom en platt, mynningen täckande hinna.

Anm. *En del arter hafva fröhuset 4kantigt, en del mer och minre trindt, mössan hårig, sällan glatt.*

(*Orthotricha.*)

**** Mynningen omgifven af en dubbel rad tänder (den inre ofta hinnaktig).

a — Fruktskaft i toppen.

472 Buxbaumia *L.* (Stjelk- och bladlös vext.) Fröhus på ena sidan snedt afplattadt, nedtill

vidgadt. Yttre tandraden af talrika trådlika tänder; den inre af en veckad kägellik hinna. Mössa hättelik. Hook.

Anm. *Fröhus stort, på ett från jorden omedelbart uppstigande vid basen knöllikt vidgadt skaft.*

473 Funaria *Hedw.* Fröhusets yttre tänder 16, liggande platt på de 16 enkla, inre, motsittande (ej som hos de öfriga slägten skiftevisa med de yttre!). Mössa hättelik.

Anm. *Fröhus päronlikt.*

474 Orthotrichum *Hedw.* Yttre tandraden af 16 eller 32, parvis närsittande tänder. Mössa hättelik, på längden fårad, merändels hårig.

Anm. *Vissa arter ega blott en enda, platt nedliggande tandrad. Fröhuset fåradt.*

475 Bartramia ~~Hedw.~~ Yttre tandraden af 16, spetsade syllika tänd.; den inre af en i 16, 2-klufna tänder till midten delad hinna. Mössa ensidig.

Anm. *Fröhus klotrundt, slutl. reffladt.*

476 Mnium *L.* Fröhus aflångt, slutligen refflädt. Yttre tandraden af 16 tänder; den inre af en i olikformiga tänder flikad hinna.

477 Pohlia *Hedw.* Yttre tändren 16; inre tandradens hinna delad i 16 likformiga, enkla hårfina tänder.

Anm. *Fröhus lutande.*

478 TIMMIA *Hedw.* Yttre tänder 16; inre tandradens hinna flikig, med tänder, af hvilka en del, 2—3, parvis i topparna sammanhänga.

Anm. *Fröhus klubblikt, slätt (icke fåradt).*

479 BRYUM *L.* Fröhus slätt. Yttre tänd. 16; inre tandradens hinna flikad i olikformiga tänder.

Anm. *Fröhus aflångt eller päronlikt, lutande eller hängande, sällan af ålder fårade.*

480 MEESIA *Hedw.* Yttre tänd. 16; trubbiga; kortare än de inre, merändels af en nätlik väfnad förenade tändren.

481 CINCLIDIUM *Sw.* Yttre tänd. 16; inre hinnan odeld, kägelformig, med nerver i tändrens ställe.

Anm. *Fröhus aflångt, hängande.*

b — Fruktskaft på sidan.

482 NECKERA *Hedw.* Fröhusets yttre tänder 16, spetsade, af de inres längd: de inre 16, hårlika enkla likformiga, vid basen förenade i en n. omärklig hinna.

Anm. *Fröhus ovala raka.*

483 LESKEA *Mohr.* Yttre tänd. som föreg. inre tandraden af en i likformiga fria tänder flikad hinna. Mössa ensidig.

Anm. *Fröhus aflånga merändels raka och upprätta.*

484 HOOKERIA *Sm.* Tandrader som föreg. Mössa hättelik.

485 HYPNUM *L.* Yttre tänd. 16; inre hinnan flikad i olikformiga fria tänder. Mössa ensidig.

486 Fontinalis L. Yttre tänd. 16; inre radens tänder förenade af tvärringar till ett kägellikt nät.

Anm. *V. i vatten, fröhus ovala.*

†† Fröhus utan lock. *) *Deoperculatae*, eller *Musci Hepatici L.*

487 Jungermannia L. Fröhus ensamt på sitt skaft, öppnande sig i 4 väggar.

Anm. *Fröhus yngre klotrundt, svart. De stjelkade arternas blad alltid nervlösa, merändels af tydligt nätlik byggnad.*

488 Anthoceros L. Fröhus ensamt, skaftadt, öppnande sig i två skal å ömse sidor om ett hårlikt fröfäste.

Anm. *Bladen hinnaktiga nedtryckta till jorden, stjelk o.*

489 Marchantia L. Fröhus flera, fästade i egna rum på undre sidan af ett horizontalt, platt eller kupigt, skaftadt fäste.

Anm. *Fästet ensamt, på toppen af fruktskaftet, stråligt, flikigt, eller mösselikt. Vissa individuer hafva sterila fästen. Blad läderlika, Stjelk o.*

*) Fröhusen bara, öppnande sig till basen i flikar, eller sitta de på undre sidan af skaftade knopp- eller stjernlika fästen, eller inom sjelfva stambladets parenchym, o. s. v. Bladen hos de stjelkade merändels tvåsidiga, hos de öfriga hinn- eller läderlika, tryckta till jordytan.

490 RICCIA L. Fröh. insänkt inom bladet, med utskjutande enkelt stift.

Anm. *Blad som föregående små, stundom flytande. Stjelk o.*

---

1. FILICES.

437 POLYPODIUM 1 *vulgare L.* stambladet enkelt pinndeldt; flikarne skiftevisa, aflångt jemnbreda trubbiga naggade eller tandade; de öfre mindre; plättarne radvis å ömse sidor om bladens ryggnerv. ♃ 6, 7. e. l. Fig. Sv. B. 37. Fl. D. 1060. a. Berg. (Sk. — Lpl.) *Sv. Stensöta.*

2 *Phegopteris L.* stambladet nedtill parbladigt, de öfra parbladen nedlöpande; det nedersta paret nedböjdt, alla pinntandade med n. helbräddade finhåriga flikar. ♃ 9. e. l. Fig. Fl. D. 1241, a. (Sk. — Lpl.)

3 *Dryopteris L.* stambladet sammansatt af trenne skaftade parbladiga utsperrade småblad; småbladen pinndeldta med hela eller naggade, trubbiga ändflikar; plättraderna närmade till kanten, åtskilda. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Fl. D. 759. a. Skog. (Sk.—Lpl.) *Är mjuk för känseln, ofta gulaktig.*

4 *calcareum Sm.* stambladets delning som föregående med upprätta styfva parblad, trubbiga ändflikar; fruktplättarne sammanflytande. ♃ 7. (Sm.) e. t. Fig. E. B. 1525. r. Kalkberg(Ö. Fries! Sänd under

namn af *P. Dryopteris β verticale.*) *Är styfvare än föregående med dubbelt minre bladflikar, hvilka vid mogningen äro alldeles betäckta af de sammanflytande plättarne.*

438 Aspidium. (*Polypodia L.*)

† Fruktplättens svepefjäll nästan sköldlikt, med fot.

1 *Lonchitis Sw.* stambladet enkelt parbladigt, parbladen månlikt böjda, taggsågade; bålen fjällig. Sw. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Fl. D. 497. r. Bergsrött. (Lpl. Lul. vid Sakkok. Jtl. Åreskutan vid Tottbummeln etc. Dahl vid Ullgrund L. — N. Nordl. och Finnm.)

2 *Thelypteris Sw.* stambl. enk. parbl. parbladen utdraget lancettlika pinndeldta glatta, med kortspetsiga helbräddade flikar, de fruktbärandes kanter tillbakavikna; plättarne nära brädden, slutligen något sammanflytande. ♃ 6–9. e. l. Fig. Fl. D. 760. Stränd. (Sk. — Gestr.) *Har ljusgrön färg, blr. nog sällan.*

3 *cristatum Sw.* stambl. enk. parbl. med lancettlik omkrets; parbladen äggformiga pinndeldta; flikarne merändels enkla, äggrunda, rundadt trubbiga, hvasst naggsågade, med få (1–6) plättar. ♃ 7–9. e. l. Fig. Sv. B. 390. r. Skog. [Medl. Sv. t. e. Stockholm, Upsala, Leufsta Br. Gefle.] *Har fastare byggnad än spinulosum.*

4 *Filix mas Sw.* stambl. enk. parblad. med utdraget lancettlik omkrets, parbladen lancettlika långspetsade, djupt pinndeldta, med aflånga rundadt trubbiga, trubbnaggade, stundom inskurna flikar;

plättarne runda, närmade till parbladets ryggnerv. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Sv. B. 51. a. Skog. (Sk. — Lpl.) 4—6 *qu. hög.*

5 *spinulosum Sw.* stambl. dubbelt parbladigt, parbladens småblad pinntandade (stundom pinndeldta), med aflånga taggsågade flikar; svepefjället kådprickadt; bålen fjällig. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Fl. D. 707. a. Skog. (Sk. — Lpl.) *Var. i hög grad. Kännes bäst af sågtaggarnas klolika udd. — A. dilatatum β Wg. Fl. L.*

(*A. Oreopteris*, se Tilläggen)

†† Svepefjället fästadt vid plättens sida utan fot.

6 *Filix femina Sw.* stambladet dubbelt parbladigt med bredt lancettlik omkrets; par- och småblad lancettlika, de sednare något spetsiga, inskurna med hvassa flikar och sågtänder, plättarne samt svepet aflånga. ♃ 7. e. l. — β *incisum:* slutflikarne pinntandade, med smala, i spetsen 2—3sågade tänder. Fig. E. B. 1459. a. Väg. (Sk. — Lpl. 3 Jtl.) *Liknar n. 5. β är minre; förmodl. A. rhaeticum L.*

7 *fragile Sw.* stambl. dubbelt parblad. med aflång omkrets; par- och småbladen äggrunda, de sednare trubbiga, inskurna med rundade flikar, trubbiga tänder; plättarne rundade talrika; svepet aflångt. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Fl. D. 401. a. Murar, Berg. (Sk. — Lpl.) 3—10 *tum hög med bräcklig stjelk.*

8 *montanum Sw.* stambl. tredubbelt parbladigt, liksidigt triangelformigt; småbladens flikar aflånga,

trubbigt inskurna och sågade, svepet rundadt. ♃ 6, 7. e. l. Fig. Schk. Crypt. t. 63 enl. Wg. r. Bergsrött. (Lpl. Lul. Jolli och Sorjåsjaur. Jtl. vid Hofverbergets S. fot; Frösön under Östberget Rect. Backman. — N. Nordl.) *Bladformen är lik P. Dryopteridis. Svepet litet.*

Anm. *A. dilatatum Sm. är af D. Wahlenberg upptagen i Fl. Lapp. men då den, ehuru skild med glatt, vridet svepefjäll, förenas med A. spinulosum, anser författ. denna art ännu osäker såsom Svensk. — A. aculeatum Sw. (med månlikt böjda, taggsågade, underhåriga bladflikar) anföres af Gunnerus såsom vexande i Bedstaskogen i N.*

439 Woodsia 1 *ilvensis Br.* stambladet lancettlikt, parbladigt; parbladen oskaftade pinntandade, med aflånga trubbtandade flikar. ♃ 7. e. l. Fig. Fl. D. 391. Br. Trans. af L. Soc. vol. 11 t. 11. Bergsprick. (Sk. — Lpl.) *Större än följ — Acrostichum L. Polypodium Sw.*

2 *hyperborea Br.* stambl. n. jemnbredt; parbladigt; parbladen kortskaftade pinntandade eller deldta i 3—5 rundade helbräddade flikar. ♃ 7. e. l. Fig. E. B. 2023. (*Polyp. arvonicum*). V. A. H. 1793. t. 8. (*Acrost. hyperb.*) r. Fjv. (Lpl. — Jtl.) *Då parbladen äro minre deldta, hafva de n. hjertlik form.— Synon. som föreg.*

440 Asplenium. † Parbladen med utdragna skaft. 1 *septentrionale L.* stambladet i toppen flikadt i 2—3 jemnbreda, något inskurna, spetsade parblad. ♃

6, 7. e. l. Fig. Sv. B. 534. Fl. D. 60. Bergsspriek. (Sk. — Lpl.) *Quartershög.* — *Acrostichum L.*

2 *Breynii Retz.* parbladen flere skifteviss, lancettlikt viggformiga, oregelbundet inskurna. ♃ 6, 7. e. l. Fig. Sv. B. 534. r. Bergssprick. (Sk. — Gefle. Stockh. i bergen vid Danto, Dannviken m. m.) 3—4 *tum hög.* — *A. alternifolium Wulf. A. germanicum Ehr.*

3 *Ruta muraria L.* de nedre parbladen delade i 3—5 omv. äggrunda, vigglika, hela eller flikiga finsågade småblad. ♃ 6, 7. e. l. Fig. Sv. B. 306. r. Bergssprick. (Ö. Utön i Sml. Stockh. i Dannviksbergen. — N. ej sällsynt.)

†† Parbladen nästan oskaftade.

4 *Trichomanes L.* parbladen enkla oskaftade, rundadt äggformiga, grundt naggade. ♃ 7. e. l. Fig. Sv. B. 131. Fl. D. 119. Bergssprick. (Sk. — Lpl.) *Hela bålen svartbrun.*

5 *viride Huds.* parbladen ganska kort skaftade, äggrunda, inskuret naggade. ♃ 7. e. l. Fig. Fl, D. 1289. Sv. B. 462. (lånad. af Fl. D.) r. Bergsspr. (Lpl. — Jtl. Värml.) *Bålen grön, endast vid roten svartaktig.*

441 Scolopendrium 1 *officinarum Sw.* stambladet enkelt lancettlikt med hjertlik basis; ryggnerven fjällig. ♃ 7. e. t. Fig. Sv. B. 143. r. Bergsklyft. (G. Lilla Carlsöns Nordöstra kust Rosén! Öfvidcsloster Fries!) *Aspl. Scolopendrium L. Scolopendrium vulgare Sm.*

442 Pteris 1 *aquilina L.* stambladet triangelformigt, 3dubbelt parbladigt; slutflikarne aflånga trubbiga, de yttersta sammanflytande till en odeld udd.

flik. ♃ 8, 9. e. l. Fig. Sv. B. 90. a. Vägar etc. (Sk. — Lpl.)

443 Hymenophyllum 1 *Tunbridgense Sm.* stambladet dubbelt pinndeldt med skiftevisa parblad; slutflikarne jemte svepefjället sågade; plättarne ensamma vid brädden af parbladens basis. ♃ 5, 6. e. t. (Bergii Herb.) Fig. Fl. D. 954. r. Fukt. st. (N. Bergens stift Sognefæste.) 2—3 *tum hög, mörkgrön med hårfin stjelk. Sm.*

444 Struthiopteris 1 *germanica Willd.* de ofruktsamma stambladen parbladiga med pinndeldta parblad, helbräddade likformiga flikar. ♃ 8, 9. e. l. Fig. Fl. D. 169. Fl. N. 1 f. 1, 2, 3. Bäckdalar (Lpl. — Sk, — N. Nordl.). *De fruktsamma bladen äro enklare, i medelpuncten af de strutformigt sammanstående öfr. bladen. — Osmunda Struth. L. onoclea Sw.*

445 Blechnum 1 *Spicant Roth:* stambladet lancettlikt, enkelt pinndeldt; flikarne skiftevisa utdraget aflånga, n. trubbiga parallela, de fruktsamma bladens flikar smalare, spetsade. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Fl. D. 99. Bergsrött. (Lpl. Jtl. Sk. vid Simonstorp etc. Hall. Stjernarp, *L.* Götheborg, Carlstad, G. etc.) *Hos denna art äro plättraderna täckte af en hinna, hos följande af sjelfva bladkanten. — Osmunda L.*

2 *crispum Hn.* stambladet äggrundt, tredubbelt parbladigt; småbladen skiftevisa; slutflikarne omv. äggrunda inskurna; de frukts. bladens smalt lancettlika helbräddade. ♃ 7, 8. e. t. Fig. Fl. D. 496. r.

Fjv. II, I. (Lpl. Wg! — N. Snaasen Gunn. Finnm. Wg.) *Osmunda L. Pteris Sm. Onoclea Sw.*

446 Osmunda 1 *regalis L.* stambladet i toppen fruktbärande, med lancettlika glatta, vid basen hjertlika småblad; vippan pargrenig, axen jemnbreda. ♃ 6, 7. e. t. Fig. Sv. B. 366. Fl. D. 217. r. Skugg. (Sk. vid Lillö. Smol. Virestad vid Mortorps K:a Kalmar L. Blek. Nätrabyå Aspegren! Gestr. Hille vid Storbron på holmar i ån, Östling! — N. Bedstaskogen Gunn.) *Alnshög.*

447 Botrychium 1 *Lunaria Sw.* stambladet ensamt, n. oskaftadt, enkelt pinndeldt, flikarne månlikt halfrunda. ♃ 6. e. l. Fig. Sv. B. 362. Fl. D. 18. Betesm. (Sk. — Gestr.) ½—1 *quarter hög.* — *Osmunda Lunaria L.*

2 *rutaceum Sw.* stamblad ett eller tvänne, skaftade, närmade till roten, dubbelt parbladiga; småbladen äggrunda, inskurna eller flikiga. Sw. ♃ 6, e. l. Fig. Sv. B. 372. Fl. D. 18. r. Betesm. (Hels. *L.* Gefle m. fl. st. ganska sälls.) *Var. af föregående enl. L. med fl.*

448 Ophioglossum 1 *vulgatum L.* bladet utdraget äggrundt. ♃ 5, 6. e. t. — β *microstichum:* mindre, bladet spetsigare. Fig. Sv. B. 378. Fl. D. 147. r. Betesm. (Sk. — Upsala. — N. Ringerige. β ÖG. på torra ängar vid Lärketorp i Mjölby Sokn Sv. B.) β *ansågs för egen art af sin upptäckare Prof. Acharius och Pr. Swartz. Har endast blifvit funnen af förstnämnde.*

449 Lycopodium. *Sv. Lummer.*

1 *Selago L.* stjelken klynnedeld med upprätta n. jemnhöga grenar; bladen jemnt spridda upprätta lancettlika helbräddade; blrna i bladvecken. ♃ 6—10. e. l. Fig. Sv. B. 119. Fl. D. 108. Berg. (Sk. — Lpl.)

2 *selaginoides L.* stjelkarne tufvade, bladen jemnt spridda utstående, lancettlika spetsade taggbräddade; blrna i bladvecken. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Fl. D. 70. r. Kärräng. (Lpl. — Upl.) 1—2 *tum hög, mjuk.*

3 *inundatum. L.* stjelken nedliggande; bladen spridda böjda åt en sida, smalt lancettlika helbräddade; axet i toppen, oskaftadt, bladigt. ♃ 6. e. t. Fig. Fl. D. 336. r. Våta äng. (Smol. vid sjön Mökien södra Hagen *L.* VG. Gefle Hille Sn. Östling.) 2, 3 *t. hög.*

4 *annotinum L.* stjelken krypande med upprätta grenar; bladen spridda utstående, smalt lancettlika uddiga, i spetsen småsågade; axen ensamma utan skaft, trinda. ♃ 6—8. e. l. Fig. Sv. B. 570. Fl. D. 127., Skog. (Sk. — Lpl.)

5 *clavatum L.* stjelken krypande; bladen spridda krökta hårspetsade, utan nerver; axen skaftade parvisa, trinda med äggrunda hårlösa fjäll. ♃ 7, 8. e. l. Fig. Sv. B. 59. Fl. D. 126. Skog. (Sk.—Lpl.) *Liknar fint granris.*

6 *complanatum L.* stjelken krypande, de uppstigande grenarne tvåsidiga; bladen i 4 rader; sidoraderna tilltryckta omärkliga; axen skaftade parvisa. ♃ 8. e. l. Fig. Sv. B. 95. Fl. D. 78. Skog.

(Norrl. ömnig; i S. Sv. sällsynt.) *Bladen föga distincta.*

7 *alpinum* L. stjelken krypande, de upprätta grenarne tydligen 4kantige af de i 4 rader öfver hvarandra liggande spetsiga bladen; axen oskaftade, merändels ensamma trinda. ♃ 8. e. l. Fig. Fl. D. 79. Fjv. III, II. (Lpl. — Jtl.) *Har sällan ax, stundom parvisa.*

450 Equisetum 1 *arvense* L. axbärande stjelken utan grenar med cylindriska olikformigt tandade slidor; den ofruktsamma med enkla, 4- eller treäggade kransgrenar. ♃ 4. e. l. Fig. Sv. B. 474. a. Lerjord. (Sk. — Lpl.) *Axstjelken är tidigare än den greniga, hvilken stundom är nedliggande: β alpestre Wg.*

2 *amphibolium* Retz. axstjelken med enkla, 4—3-äggade, horizontala grenar; den ofruktsamma som föreg. ♃ 5. e. l. Fig. r. Skogsä. (Lund! Upl. Leufsta bruk!) *Liknar följ.* — *E. umbrosum Willd.*

3 *sylvaticum* L. axstjelken med sammansatta, 4—3-äggade nedböjda grenar, slutligen längre än axet. ♃ 5, 6. e. l. Fig. Fl. D. 1182. Skogsä. (Sk. — Lpl.) *E. polycladon Fries synes höra hit.*

4 *palustre* L. axstjelken 5—7fårad, invändigt lika mångrummig; grenarne enkla 5—4äggade n. upprätta; slidornas tänder hinnkantade. ♃ 6. e. t. Fig. Sv. B. 402. Fl. D. 1183. Skog. (Sk. — Lpl.) *Var. med ax äfven i grenarnes topp.*

5 *fluviatile* L. stjelken trind mångrefflad, invändigt enrummig; grenarne många enkla, 5—4äggade upp-

rätta långa; slidornas tänder nästan borstlika (utan hinnkant). ♃ 6, 7. e. l. Fig Fl. D. 1184. Skogskärr. (Medl. och Norra Sv.) *Täflar i storlek med följ. Grenarne nående merändels öfver axet.*

6 *limosum L.* stjelken som föreg. har, sällan med få (1—6) korta grenar; slidornas tänder bredt syllika. ♃ 7. e. l. Fig. *α* Sjöstr. (Sk. — Hels.) *Stjelken tjock, alnshög med stort svart ax.*

7 *hyemale L.* roten flerstjelkig, stjelkarne enkla upprätta trinda refflade skarpa enrummiga; slidorna tvärhuggna otandade naggade. ♃ 5—6. e. l. Fig. Sv. B. 330. Skogsk. (Sk. — Lpl.) *Sv. Skäfte.*

8 *reptans Wg.* roten flerstjelkig, stjelkarna enkla uppstigande 3—4kantiga refflade skarpa, invändigt flerrummiga; slidorna tandade. ♃ 6, 7. e. l. — *α concolor:* slidorna öfver allt svarta. — *β variegatum:* slidorna och tändren i kanten hvita. E. varieg. Schleich. Fig. *β* E. B. 1987. r. Kärr, stränd. (Lpl. — Rosl.) *3—6 t. hög, penslig, vid roten ganska grenig.*

451 Chara. † stjelkarne taggiga.

1 *tomentosa L.* stjelkarne spröda, vridet refflade, upptill besatta med uppblåsta aflånga taggar; kransgrenarne omkring 6 med långa leder; fruktskärmen i krans äggrunda, af fröhusets längd. ⊙? 7. e. l. Fig. Wallr. 5. Hafsvik. (Sk. — Gestr.) *Stor, ljusröd. — Ch. ceratophylla Wallr.*

2 *hispida L.* stjelkarne spröda, greniga med spridda tillbakaböjda, syllika taggar; kransgrenarne 8, 6ledade; fruktskärmen af oliklånga syllika taggar längre än fröhusen. ⊙? 7. e. l. — *α major:* stjelken lång refflad vriden med åtskilda grenkransar. — *β bal-*

tica: 2—3 tum lång med korta inböjda smala grenar. — *γ tenuis*: 2—3 tum lång med korta inböjda smala grenar. — *δ capillacea*: stjelken finstrimmig med glesa hårfina utstående långa grenar. Fig. *α* Wallr. 4 Fl. D. 154. Hafsvik. (Sk. — Gestr. *β* G! Ö! Blek.! *γ* U! Stockholm vid Uddbyqvarn. *δ* Stockholm i Fiskartorpssjön på Djurgården) *α är sällsynt. Ehuru olika dessa artförändringar synas, har författ ej kunnat påfinna några säkra skiljetecken.*

3 *crinita Wallr.* stjelkarne böjliga något greniga strimmiga glänsande, med täta i knippen närsittande borstlika hår; kransgrenarne omkr. 10, 6ledade korta; fruktskärmen syllika, dubbelt längre än det lancettlikt aflånga fröhuset. ⊙? e. t. Fig. Wallr. 3 r. Hafsvik. (Kalmar Liljebl ÖG! Blek!) *Wallroths fig. är mycket större än de Svenska exemplar förf. sett.*

†† Stjelkarne glatta.

4 *vulgaris L.* stjelkarne spröda trinda, vridna, något sträfva; kransgrenarne 8—10, 3—4blommiga, mot ändan bara otydligt 4—6ledade något trubbiga; fr. skärmen olikstora, de tvänne större längre än fröhuset. ⊙ 7, 8. e. l. Fig. Wallr. t. 1. r. Gropar. (ÖG. Stockholm; Gefle; Jtl. m. fl. st.) *Var. större och minre, ofta öfverdragen med en gråaktig kalkskorpa.*

5 *pulchella Wallr.* stjelkarne böjliga trinda, föga vridna glatta; kransgrenarne 8, syllika spetsade, 8—10ledade; fruktskärm icke längre än fröhusen. ⊙ 7, 8. e. l. Fig. Wallr. 2. Sjö. (Medl. Sv.) *Torr grön, grenarne med mörka ringar. — Ch. diffusa Lilj.*

6 *viridis Hn.* stjelkarne något böjliga trinda ovridna glatta; kransgrenarne 7, 8 utdragna, 8—12 ledade spetsade; skärm 4, tvänne dubbelt längre än fröhusen. ⊙ 7. e. l. Fig. Sjöar. (Stockh. Fiskartorpssjön på Djurgården; ÖG.) *Ch. funicularis Liljebl. hörer hit. Är närmast föreg. men flera gånger större.*

7 *flexilis L.* stjelkarne böjliga ovridna genomskinliga glatta; kransgrenarne 6 8, oledade bara, enkla eller 2—3gafflade; fröhus utan skärm. ⊙ 7, 8. e. l. β t. — β *nidifica:* kransgrenarne jemte fröhusen gyttrade. Fig. Fl. D. 761. E. B. 1070. Sjöar. (Sk. — Lpl. β ÖG. Skärgård.) β *är en monstrosité kallad Ch. Stenhammariana i Liljebl.* 3. *Kanske hörer Ch. translucens Pers. äfven hit.*

Anm. *Ch. corallina Lilj.* 3, *synes vara en föråldrad lemning efter någon annan art, enl. exempl. från Comminist. Stenberg i Umeå, som funnit* ~~den~~ *vid Sjöbodarna i Byviken bland uppkastade hafsgräs; den har ej åter funnits de sednare åren. Är genomskinligt hvit, utan frukter, således obestämbar. Willdenows Ch. corallina är alldeles skild från denna.*

452 Pilularia 1 *globulifera L.* ♃ 6, 7. e. t. Fig. Fl. D. 223. r. Stränd. (Sk! vid Christianstad *L.* Blek. Gredby och Torrum Aspegren!) *Krypande vext med borstlika blad.*

453 Isoëtes 1 *lacustris L.* bladen syllika halftrinda. ♃ 7. e. l. Fig. Fl. D. 191. Sjöbott. (Sk. —

Lpl. — N.) *Liknar Littorella, men har bräckligare, fyrrummiga blad, hvita frön.*

2. MUSCI.

† Musci frondosi.

454 Phascum 1? *crispum H.* bladen från lancettlik basis syllika, vågiga, torra vridna. Hook. ⊙ 4—6. e. l. *) Fig. H. St. Cr. 1. t. 9. Hook. t. 5. r. Fukt. st. (Anförd enl. S. V. Sc. Svenska exempl. saknas i Professor Swartz's Herb.) *Fröhus dolda mellan bladen.*

2 *subulatum L.* bladen från syllik basis borstlika raka, nerven försvinnande nedom spetsen. ♃ 5. Fig. Fl. D. 249. venstra fig. nedtill. H. St. Cr. 1 t. 35. Hook. 5. Jorden. (Stockholm, Upsala etc.) *Fröhus mellan bladen; de nedre bladen nästan lancettlika.*

3 *cuspidatum Schreb.* fröhus inneslutet af de upprätta, bredt lancettlika, helbräddade bladen; nerven utlöpande i en kort udd öfver bladspetsen. ⊙ 5. Fig. Fl. D. 249, högra fig. nedtill. Hook. 5. Odl. (Sk. — Jtl.)

4 *piliferum Schreb.* fröhus inneslutet; bladen äggrunda spetsiga med utdragen hårudd. ⊙ 4—6. Fig.

*) De flesta mossor upplifvas åter vid befuktning, så att delarne synas lika fullkomligt som i vexande tillstånd. Utom några få har författaren exempl. af alla i detta arbete omtalda mossor.

Schreb. Phasc. t. 1 f. 6—10. Fukt. st. (Söd. Sv.) *Liknar föregående, för hvars afart den anses af Hooker, men är flere gr. minre.*

5 *muticum Schreb.* fröhuset inneslutet; bladen bredt äggrunda spetsade, concava, hopstående; med utlöpande nerv. ⊙ 4—6. Fig. H. St. Cr. 1 t. 10. Hook. 5. r Lerjord. (Sk. — Upsala.) *Ganska liten; bladen stundom sågade i spetsen.*

6 *curvicollum H.* fruktskaftet utskjutande krökt; fröhuset nästan klotrundt; bladen från smalt äggrund basis syllika. ⊙ 4, 5. Fig. H. St. Cr. 1 t. 11 Hook. 5. r. Lerj. (Vesterås Dr. Hall; enl. Sw. Herb.!) *Ganska liten.*

7 *bryoides Dicks.* fruktskaftet utskjutande (n. rakt) med elliptiskt fröhus; bladen äggrunda uddspetsiga. Hook. ⊙ 4—6. Fig. V. A. H. 1806. t. 4. (*Ph. graniferum*). r. (Gottland Wg.) *Är ibland de större.*

455 Andraea 1 *Rothii Mohr:* stjelken kort; bladen ennerviga, nästan syllika; skärformigt krökta åt ena sidan; de fruktskaftet omgifvande bladen aflånga. ♃ 6, 7. Fig. Hook. 8. r. klipp. (Lpl. Stockholm Blek. etc.) ½ *tum hög, svartaktig.* — *A. rupestris Wg.*

2 *alpina L.* bladen nervlösa äggrunda spetsade, något trubbiga. ♃ 6—8. — *α aequalis:* bladen nästan jemnt spridda. — *β subsecunda:* de öfre bladen ensidiga. Fig. Hook. 8. Klipp. (Sk. — Lpl.) *Vexer i små täta svartaktiga tufvor. β är A. rupestris Mohr. Hook. etc.*

456 Sphagnum 1 *latifolium H.* grenarne yfviga trubbiga; bladen äggrunda raka trubbiga concava.

♃ 9. Fig. Sv. B 113. (*Sph. cymbifolium Sw.*) Hook. 4. Skogskärr. (Sk. — Lpl.) *Alla Sphagna bilda täta tufvor af hvit eller rödaktig färg.*

2 *squarrosum W. M.* grenarne yfviga spetsiga; bladen med tegellaggd rundad basis, afsmalnande trubbad utböjd spets. ♃ 9. e. l. Fig. W. M. R. t. 2. Hook. 4 Skogsk. (Lpl. — Sml.)

3 *capillaceum Sw.* grenarne nästan trådsmala spetsade; bladen lancettlika spetsade raka. ♃ 9. — *α densum:* bladen tätare, minre spetsade. — *β cuspidatum:* bladen utstående, långspetsade. a. Kärr. (Sk. — Lpl. *β* medl. Sv.) *β anses af Ehrh. m. fl. för egen art, men synes vara uppkommen genom locala omständigheter.*

457 Gymnostonium. † Stjelken något lång, grenig.

1 *ciliatum Sw.* fröhuset oskaftadt slätt; bladen äggrunda helbräddade, genomskinligt långspetsade, de frukten omgifvande i spetsen flikiga. ♃ 5, 6. Fig. H. St. Cr. 1 t. 40. Hook. 6. a. Stenar. (Lpl. — Sk.) *Stjelken ½—1 tum lång. — Hedwigia ciliata Ehrh. H. St. Cr. Anoectangium H. Sp. M. Gymnost. Hedwigia Schrank.*

2 *lapponicum Sw.* fröhuset kort skaftadt päronlikt reffladt; bladen syllika, torra skrufvridna. ♃ 7, 8. Fig. H. St. Cr. 3. t. 5. A. E. B. 2216. r. Bergvägg. (Lpl. — Stockholm vid Nacka.) *Fröhusen på midten något sammandragna.*

*3 *aestivum H.* fröhuset skaftadt, aflångt, slätt, lockets spröt snedt; bladen lancettlika med inböjda kanter, torra skrufvridna, ojemnt gyttrade på den

trådlika stjelken. ♃ 7, 8. Fig. H. Sp. 2. f. 4—7. Schwaegr. 1 t. 11. (*G. compactum.*) r. Klipp. (N. Nordl. Wg!) *Stjelkarne* 1—2 *t. gulaktiga. Lockets spröt långt. — G. tristichon Wg.*

4 *curvirostrum H.* fröhuset skaftadt, päronlikt, äggrundt, slätt, lockets spröt snedt; bladen nästan syllika utstående, torra vridna; stjelken trådlik. ♃ 7, 8. Fig. H. St. Cr. 2. t. 24. r. Klipp. (Smol. Omberg Sw. — N. Nordl. Wg.) *Sv. exempl. hafva stjelken knappt längre än ½ tum. — G. rupestre Schleich. och Schwagr.* 1. *t.* 11.

†† Stjelken ganska kort (sällan ½ t.), enkel.

5 *Heimii H.* fröhuset elliptiskt, locket med spröt; bladen bredt lancettlika spetsade, i toppen finsågade. ♃ 6. — β *obtusum:* fröhuset kortare. Wg. Fig. H. St. Cr. 1 t. 30 Hook. 7 β H. Sp. M. t. 2. f. 1—3. r. Fukt. st. på pålar etc. (Sk. — Lpl. β Upsala Wg.)

6 *pyriforme Hedw.* fröhuset päronlikt, locket med kort spröt; bladen äggrunda spetsade, otydligt finsågade, något concava. ⊙ 5, 6. e. l. Fig. Hook. 7. Fukt. st.! (Sk. — ÖG.) *Är störst i denna afdelning.*

Anm. *G. fasciculare, som liknar denna art, men har plattare lock och smalare blad, Hook.* 7. *är upptagen i S. V. Sc. men författ. känner ej dess vextplats, ej heller finnas Sv. exemplar deraf i Swartz's Herb.*

7 *truncatulum H.* fröhuset halft elliptiskt, tvärhugget, locket med kort spröt; bladen afllånga spetsade platta, merändels helbräddade. ⊙ 5—7. Fig. H.

St. Cr. 1 t. 5. Schwægr. 7. (*G. intermedium*) Hook. 7. Sandj. (Sk. — Gestr.)

8 *microstomum H.* fröhuset vidgadt aflångt, snedt, mot mynningen smalare, locket med spröt af fröhusets längd; bladen bredt syllika med inböjda kanter, torra vridna. ♃ 5, 6. Fig. H. St. Cr. 3 t. 30. *β* r. Sandj. (Sml! U!) *Hookers art synes vara en annan än vår.*

9 *ovatum H.* fröhuset elliptiskt, locket med syllikt spröt; bladen äggrunda concava hårspetsiga; ryggnerven med en gryntäckande hinna. ⊙ 5, 6. Fig. H. St. Cr. 1. t. 6. Hook. 7. Lerj. (Sk. — Upsala.) *Knappt ⅓ tum hög med fruktskaftet.*

458 Diphyscium 1 *foliosum Mohr:* ⊙ 6, 8. Fig. Sv. B. 521. f. 2. Fl. D. 249, öfra fig. Hook. 7. r. Bergiga st. (VG! Upsala vid Ulltuna Wg.) *Liknar en Phascum, men är mycket större. Fröhus inneslutet mellan de borstspetsade bladen. — Buxbaumia H.*

459 Tetraphis 1 *ovata Funk:* fröhuset äggruudt, stjelken ganska kort med äggrunda trubbiga tilltryckta blad. ⊙ 7. Fig. Schwægr. 1 t. 13. Hook. 8. r. Bergsklyft. (Värml. Kroppa på Prattberget; Wg!) *De af Hooker tecknade långa jemnbreda rotbladen saknas på Sv. exemplar; knappt ⅓ t. lång. — T. rigida H. d. y.*

2 *pellucida H.* fröhuset cylindriskt; bladen äggrunda —lancettlika spetsiga ♃ 4 Fig. Fl. D. 1412. H. Sp. M. t. 7. f. 1. a—f. Stubbar etc. (Sk. — Lpl.) *Tums hög. — Mnium pellucidum L.*

460 SPLACHNUM. † Bladen småsågade.

1 *luteum L.* fröhusets skärm sköldlikt; slutligen platt; bladen ovala med utdragen småsågad spets. ⊙ 6, 7. Fig. Fl. D. 1359. H. St. Cr. 2. t. 18. r. Kärr. (Lpl. — Värml.) *Skärmet i början flasklikt, sedan convext, slutl. platt, gult.*

2 *rubrum L.* skärmet sköldlikt halfklotrundt; bladen äggrunda sågade. ⊙ 6, 7. Fig. Fl. D. 1358. r. Fjv. (Umeå Lpm. Värml!) *Skärmet mörkrödt.*

3 *ampullaceum L.* fruktskaften långa; skärmet päronlikt med lång utdragen basis, upptill dubbelt vidare än fröhuset; bladen spadlika med lång sågad spets. ⊙ 7. Fig. Fl. D. 192. H. St. Cr. 2. t. 14. Hook. 9. r. Kärr. (Sk. — Upsala.) *Var. större och minre (Spl. Turnerianum), samt med gult och rödt skärm.*

4 *angustatum Sw.* skärmet omv. äggrundt. af fröhusets vidd; bladen ~~bredt~~ lancettlika, utdraget borstspetsade småsågade, de öfre nästan af fruktskaftets längd. ♃ 7. Fig. H. St. Cr. 2. t. 12. Hook. 9. r. Fjv. (Lpl. — Värml!) *Skärm rödbrunt.*

5 *serratum H.* skärmet omv. kägellikt, smalare än fröhuset; bladen glesa, smalt omv. äggrunda spetsade sågade, mycket kortare än fruktskaftet. ♃ Fig. H. Sp. M. 8. Hook. t. 9. (*S. tenue*). r. (Värml. Sw.) *Centralstiftet *) är på Sv. ex. icke utskjutande öfver fröhusets mynning, således icke S. tenue Dicks. såsom*

*) *Columella:* en mot centralfäste svarande griffelformig del, som finnes i medelpuncten af Mossornas fröhus.

den kallas i S. V. Sc., hvilken art dessutom anses af Schwaegr. såsom blott artförändring.

†† Bladen helbräddade.

6 *sphaericum Sw.* fruktskärmet nästan klotrundt, föga vidare än fröhuset; bladen bredt äggrunda spetsade helbräddade. ⊙ 7. — *α viride:* fruktskärmet grönt, på ganska långt skaft. — *β pubescens:* fruktskärmet brunt, på kortare skaft. Fig. H. St. Cr. 2 t. 16. β Schwægr. 1 t. 15. (*S. gracile*). Fjv. (Lpl. — Värml.) *Hedwigs S. ovatum synes äfven höra hit.*

7 *vasculosum L.* skärmet klotrundt flere gr. vidare än fröhuset; bladen bredt ovala uddspetsiga helbräddade. ♃ 6. Fig. Fl. D. 1413. H. St. Cr. 2 t. 15. Hook. Supp., t. 1. r. Kärr. (Lpl. — Stockholm, Sk.) *Fruktskaft långa; skärmet ofta som en liten ärt, brunt.*

8 *urceolatum Schreb.* skärmet aflångt, uppåt vidgadt, föga vidare än fröhuset; bladen äggrundt lancettlika, utdraget borstspetsade, helbräddade concava. ♃ 6. — *β minus:* bladen smalare. Wg. Fig. Fl. D. 1361. f. 2. H. St. Cr. 2. t. 13. β H. St. Cr. 2 t. 11. Hook. 9. r. Fjv. (Lpl. — Värml.) *β, som är Spl. mnioides H., har stjelkarne mera jemnhöga. Skärmet mörkrödt.*

*9 *Wormschöldianum Sw.* skärmet aflångt smalare än fröhuset; bladen äggrunda smalspetsade helbräddade. ♃? Fig. r. (N. Wadsöe, Deinb.! sänd till Swartz, som bestämt den.) 3—6 *lineer lång; bladens ådernät ganska groft; de öfra aflånga.*

10 *Frölichianum H.* skärmet smalare än fröhuset dermed sammanflytande; mynningens tänder parvisa; bladen elliptiskt ovala, rundadt trubbiga. ♃ 7. Fig. H. St. Cr. 3. t. 40. Hook. 9. r. Fjv. (Lul. Lpm! *Spl. reticulatum Sw.*

11 *lingulatum Sm.* skärm som föreg. mynningtändren åtskilda; bladen aflånga rundadt trubbiga. ♃ 7, 8. Fig. Schwægr. 17. Hook. 14. (*Weissia splachnoides Wg.*) r. Fjv. (Lpl. — Jtl. Åreskutan.) *Fröhusen med skärmen hafva päronform. — Det synes alldeles naturstridande att till slägtet åtskilja så närgränsande arter, som föregående.*

461 Conostomum 1 *boreale Sw.* bladen lancettlika spetsade kölade, torra radvis tegellaggda. ⊙ 7, 8. Fig. Wg. Fl. L. XXI. Hook. 10. r. Fjv. (Lpl. — Jtl.) *Liknar en Bartramia. Stjelkarne jemnhöga kantiga.*

462 Encalypta 1 *streptocarpa H.* fröhuset spiralstrimmigt; mössan nästan cylindrisk vid basen tandad; bladen äggrundt lancettlika trubbiga, torra inböjda. ♃ 7. 8. Fig H. Sp. M. 10. Hook. 13. r. Berg. (N. Nordl. vid Skönstugan Salten, samt Dale i Sörfolden Wg.) *Stjelken 1—2 tum lång, mössan n. 2 lin.*

2 *ciliata H.* fröhus slätt; mössan smalt klocklik med ringformig, ordentligt tandad mynning; bladen äggrundt aflånga, kortspetsiga, torra inböjda; stjelken grenig, utdragen. ♃ 7—9. Fig. Fl. D. 1416. H. Sp. M. 61. Bergsvägg. (Lpl. — Sml.)

3 *affinis H.* fröhuset slätt; mössan cylindrisk, vid mynningen hinnaktig, oordentligt flikad; bladen

äggrunda sylspetsade, torra skrufvridna; stjelken grenig. ♃ 8, 9. Fig. Fl. D. 1425. Schwægr. 1. t. 16 Fjv. (Luleå Lpm. Virijaur Wg!) *E. alpina Sm. Wg. E. ciliata β Hook.*

4 *vulgaris H.* fröhus slätt; mössan klocklik helbräddad; bladen aflånga merändels trubbiga; stjelken kort. ⊙ 4—6 — β? *apiculata*: bladen med udd, stjelken grenig. Wg. Fig. H. St. Cr. 1 t. 18. Murar etc. (Sk. — Lpl. β Lpl.) *Var. stundom med håruddiga blad. β synes skild; månne E. rhaptocarpa? som, jag vet ej af hvad anledning, blifvit upptagen i S. V. Sc.; denna eger uddspetsiga blad. — Bryum exstinctorium L.*

463 Pterogonium 1 *filiforme H.* fröhuset aflångt med coniskt lock; stjelken krypande med uppstigande trådlika inkrökta grenar; bladen aflånga spetsade tätt liggande, något ensidiga, nervlösa. ♃ 4—5 Fig. H. St. Cr. 4. t. 7. Hook. 14. Bergvägg. (Lpl. — Sk.) *Sällsynt med frŏredn.*

2 *gracile H.* fröh. som föreg. stjelken krypande, med knippevisa inkrökta, något tjocka grenar; bladen bredt äggrunda spetsiga, otydligt 2nerviga vid basen. ♃ 5, 6. Fig. H. St. Cr. 4 t. 6. Hook. 14. Stenar. (Stockh. Gefle.) *Är obetydligt gröfre än föregående.*

464 Grimmia 1 *apocarpa H.* fröh. nästan oskaftadt, bägarlikt: stjelkarne greniga med äggrunda—lancettlika spetsade blad. ♃ 5. — α *vulgaris*: bladens spets genomskinligt hvit. — β *alpicola*: bladspetsen ogenomskinlig. Fig. α H. St. Cr. 1 t. 39. β Sw. M. Suec. t. 1. f. 1. H. Sp. M. t. 15. f. 1—5.

Stenar. (Sk. — Lpl. β Norra Sv.) *Var. i högsta grad, hvarigenom en mängd obeständiga arter uppkommit, t. e. G. alpicola Sw. G. rivularis Brid. G. maritima Turn. m. fl.*

2 *pulvinata Sw.* fröhus oskaftadt, bägarlikt; stjelkens grenar enkla, täta, med lancettlika, syllikt hopvikna trubbiga blad. ♃ Fig. r. Bergvägg. (Stockholm vid Nacka! Sw. och Bar. Wrangel.) *Är ganska liten, tufvig, bladen utan udd.*

465 WEISSIA. † Stjelken utdragen (½—2 tum.)

1 *nigrita* H. fröhuset omv. äggrundt, krökt, reffladt, stjelken lång grenig, bladen lancettlika spetsade. ♃ 6. Fig. H. St. Cr. 3 t. 39 Hook. 14. r. Kärr. (Lpl. — Jtl. Sml.) *Stjelken 2 tum hög i täta tufvor; fröhus ganska små svartbruna.*

2 *acuta H.* fröhus päronlikt, rakt, med sprötbärande lock; stjelken lång grenig; bladen utdraget syllika, styfva kölade, något ensidigt böjda. ♃ 6. — β *curvula:* fruktskaften krökta. Wg. Fig. H. St. Cr. 3 t. 35. Hook 14. Fjv. (Lpl. Finnm.!) *Stjelken 2 tum, med små fröhus, som på äldre stjelkar sitta på sidan.*

3 *cirrata H.* fröh. aflångt, upprätt, med sprötbärande lock; stjelken grenig; bladen från lancettlik basis syllika, torra skrufvridna och sammanrullade. ♃ 5. 6. — β *crispula:* kortare, mera svartgrön till färgen. H. Sp. M. 20. Hook. 15. β H. Sp. M. 12. Bergvägg. (Lpl. — U. Sml. Omberg. β Lpl. — Jtl.) *Stjelken ½ tum hög; bladnerven snart försvinnande. β anses för egen art af Hedw. med flera. — Mnium cirratum.*

4 *recurvirostra H.* fröhus aflångt, upprätt, lockets spröt krökt; stjelken merändels grenig; bladen syllikt jemnbreda, något trubbiga. ♃ 5, 6. Fig. H. St. Cr. 1 t. 7. Hook. 14. Jord. (Lpl. — Sml.) *Stjelken ½—1 tum hög; bladnerven stark, nående nästan till spetsen.*

5 *Schisti Brid.* fröhus aflångt, något päronlikt, upprätt, fåradt, med snedt sprötspetsadt lock; stjelken utdragen grenig; bladen jemnbreda, torra skrufvridna. ♃ 5—7. Fig. Schwægr. 1 t. 20. Hook 15. r. vid och på klipp. (Lpl. Medelp. Norbyknöl Wg! Stockholm i Skrubbabergen.) *½—1 tum höga tufvade stjelkar; fröhus små, på 1—2 lin. långa skaft. — Bryum Retz. — W. striata Hook.*

†† Stjelken kort.

*6 *fugax H.* fröhuset kort päronlikt, fåradt, upprätt, med snedt sprötspetsadt lock; stjelken kort, nästan enkel; bladen smalt lancettlika spetsade, torra skrufvridna. ♃ 5, 6. Fig. H. Sp. M. 13. r. Bergsklyft. (N. Nordl. Wg!) *Knappt 2 lin. hög. Förenas med föreg. af Hooker.*

7 *controversa H.* Fröhus ovalt, slätt, upprätt, med sprötbärande lock; stjelken kort, merändels enkel; bladen syllika med inböjda kanter, torra inrullade. ♃ 5. 6. Fig. H. St. Cr. 3. t. 5. Hook. 15. Bergsspricк. (Stockholm vid Skrubba, Carlskrona etc.) *Hela mossan omkring 3 lin. hög.*

8? *pusilla H.* fröhus äggrundt, med vid mynning, slätt, upprätt; lockets spröt snedt; stjelken omärklig; bladen från en bredare basis sylspetsade, något skrufvridna. ⊙ 6. Fig. H. St. Cr. 2 t. 29. Hook.

15. r. Fukt. st. (Anf. efter S. V. Sc. och Liljeblad 3 Ed.) *Minst i slägtet.*

9 *Seligeri Wg.* fröhus ovalt, locket med nedböjdt spröt; (stjelken ganska kort;) bladen från en bred stjelkomfattande basis syllikt afsmalnande, raka Wg. ⊙? 8, 9. Schk. *Deutsch. Laubmoose* t. 25. enl. Wg. Bergsvägg. (Lul. Lpm. Niammats, Wg.) *Afart af W. calcarea enl. Schwaegr.*

10 *lanceolata H.* fröh. äggrundt, upprätt; locket med sned spets; stjelken något utdragen; bladen raka, äggrunda aflånga, spetsade, med udd af den utlöpande nerven. ♃ 5. Fig. H. St. Cr. 2. t. 23. (*Leersia*). r. Lerj. (G. VG. Stockb. Sm!) *Stjelken 2—3 lin. locket kägellikt. — W. aciphylla W. M. Encalypta lanc. Schwaegr.*

11 *rosea Wg.* fröh. ovalt, böjdt åt sidan, med vårtlikt lock; stjelken nästan ingen; bladen äggrunda nervlösa. ⊙ 5, 6. Fig. Wg. Fl. L. XIX. Schwægr. 1. t. 18. (*W. incarnata.*) r. Lerj. (Vid Torneå-elfvens strand.! Verml.! Wg.) *Rodnar då den mognar. — W. nuda Hook.* 14.

12 *heteromalla H.* fröh. aflångt, vid mynningen ringformigt vidgadt; locket trubbbigt coniskt; stjelken kort; bladen syllika raka eller något böjda åt en sida. ⊙ Fig. H. St. Cr. 1. t. 8. r. Sandj. (Lpl. Umeå vid Falträsk etc. Wg.) *Liknar mycket Didymodon homomallum, men skiljes genom ett kortare och trubbigare lock, rakare och kortare blad m. m. Fruktskaften gula, 6—8 lin. långa.*

466 **Didymodon.** † Fröhus upprätt.

1 *homomallum H.* fröhuset aflångt med smalt kägellikt lock; stjelken kort; bladen hårfina, skärformigt böjda åt en sida. ⊙ 6, 7. Fig. H. Sp. M. 23. f. 1—7. r. Jord. (Stockh. — N. Nordl.) *Fruktskaften bruna. Jemnför Weissia heteromalla.*

2 *pusillum H.* fröhus aflångt med sprötlikt lock; stjelken kort enkel; bladen lancettlikt sylspetsade upprätta styfva. ⊙ 6. Fig H. St. Cr. 1. t. 28. Fukt. jord. (Lpl. — Smol.) *Stjelken 1—2 lin. fruktskaftet 3—4 l. högt.*

3? *rigidulum H.* fröh. elliptiskt; lockets spröt syllikt, krökt; stjelken grenig; bladen lancettlika (belbräddade) upprätta och styfva. Sw. ⊙ 5, 6. Fig. Hedw. St. Cr. 3. t. 4. Hook. 20. Murar och stenar Sw. (Anf. enl. S. V. Sc. och Liljebl. 3.) *Alla Sv. exempl. af denna art, hvilka förf. sett, tillhöra D. homomallum.*

4 *capillaceum Sw.* fröh. aflångt, nästan cylindriskt, upprätt; stjelken platt; bladen åt tvänne sidor, från bred stjelkslidande basis hårsmala, utstående. ♃ 7, 8. Fig. St. Cr. 2. t. 26. Hook. 20. Bergsklyft. (Lpl. — Smol.) *Stjelken 3- fruktskaften 6, 7 lin. höga. — Cynodontium capill. Hedw.*

5 *trifarium Sw.* fröh. äggrundt, upprätt med kägellikt lock; stjelken kort; bladen lancettlika, de öfra syllika kölade, (nästan) i 3 rader. Sw. ⊙ 5, 6. Fig. H. St. Cr. 2. t. 28. Hook. 20. r. jord. (Upsala Ehrh.) *Cynodontium H.*

6 *flexicaule Schleich.* fröhuset aflångt, något snedt, upprätt, locket långt sprötspetsadt; stjelken lång

flerböjd; bladen spridda, syllikt hårsmala, något ensidigt böjda. ♃ 5—9. Fig. Schwægr. 1. t. 29. Bergvägg. (Lpl. —Stockholm.) *Stjelkarne tufvade, 1—2 tum långa. fr.skaftet tums långt; sprötet af något mer än halfva fröhusets längd. — D. rostratum Wg. Cynodontium flexic. Schwaegr.*

7 *glaucescens W. M.* fröh. aflångt, upprätt med kägellikt lock; stjelken något utdragen; bladen lancettlika spridda småsågade blågröna. ♃ 5, 6. Fig. H. St. Cr. 3. t. 4. Sand. (Medl. Sv.) *Stjelkarne hafva en ljus spanskgröna-färg. — Trichostomum H.*

†† Fröhus böjdt åt sidan.

8 *cernuum Sw.* fröhuset päronlikt, genom skaftets böjning lutande, locket coniskt; bladen bredt lancettlika uddspetsiga. ♃ 7—9. Fig. H. Sp. M. 9. r. Bergssid. (Stockholm utom Roslagstull, vid en mur bortom första Torpet, Bar. Wrangel! ÖG. Norrköping, Sw!) *Liknar Bryum inclinatum. — Cynodontium Schwaegr.*

*9 *latifolium Wg.* fröhuset aflångt, lutande; locket smalt coniskt, trubbigt; bladen bredt aflånga uddspetsiga. ♃ 5, 6. Fig. Wg. XX. Schwægr. 1. t. 27. r. Klipp. (N. Finnm. på Langön vid Kistrand.) *Stjelken kort, jemte fruktskaftet knappt t. hög. — Cynodontium Schwaegr.*

10 *inclinatum Sw.* fröh. omv. äggrundt, böjdt åt sidan; bladen tvåsidiga, från bredare basis nästan hårsmala, utstående. ⊙ 7, 8. Fig. H. St. Cr. 2 t. 27. (*Swartzia*). Hook. 20. Bergsrött. (Lpl. — Upsala.) *Liknar D. capillaceum. — Cynodont. Schwaegr.*

467 DICRANUM. † Stjelken platt, med *tvåsidiga* blad. — *Fissidens H.*

1 *viridulum Sw.* fröhuset bägarlikt, upprätt; stjelken nedliggande enkel med fruktskaft i toppen; bladen aflånga spetsiga. ⊙ 7—9. Fig. Sw. M. Su. t. 2. f. 3. H. Sp. 38. f. 7—10. (*F. exilis.*) Lera. (Lpl. — Stockholm) *Var. från 1—3 linier hög.*

2 *bryoides Sw.* fröhuset aflångt; stjelken uppstigande, nästan upprätt; med fruktskaft i toppen; bladen elliptiskt aflånga, uddspetsiga. ⊙ 7. — β *incurvum*: fröhus böjda åt sidan. *F. incurvus Mohr.* Fig. Sw. M. Su. t. 2. f. 4. H. Sp. M. 40. f. 7—11. (*F. osmundoides*) Trädrött. (Lpl. — Sk.) *Var. från 3—6 lin.*

3 *taxifolium Sw.* fröhuset något lutande, på skaft från stjelkens basis; bladen aflånga spetsiga; upptill småsågade. ♃ 7, 8. Fig. H. Sp. M. 39, f. 1—5. Hook. 16. Skog. (Lpl. — Sk.) *Liknar följande, men är minre.*

4 *adiantoides Sw.* fröhuset något lutande, på skaft från stjelkens sidor; bladen aflånga spetsiga, nästan helbräddade. ♃ 7, 8. Fig. H. St. Cr. 3. t. 26. Skog. (Lpl. — Stockholm.) *Har stundom 2—3 t. långa stjelkar. Anses af Wg. för afart af föregående.*

† † Stjelken med *spridda* blad. — Egentliga Dicrana (tändren deldta till omkr. midten).

* Fröhus med en knöl (struma) på inre sidan, nära dess vidfästning på skaftet.

5 *strumiferum Sw.* fröhuset aflångt, klubblikt, krökt,

fåradt; bladen syllika spridda åt alla sidor, torra skrufvridna; stjelken utdragen. ♃ 5, 6. Fig. H. St. Cr. 2. t. 32. Hook. 77. a. Berg. (Lpl. — Blek.) 6 —12 *lin. hög.* — *Fissidens H.*

6 *virens H.* fröhuset nästan cylindriskt med vidgad mynning, krökt, slätt; locket sylsprötadt; blad och stjelk som föregående. 6, 7. Fig. H. St. 3. t. 32. r. Bergsklyft. (Lpl. — Jtl.)

7 *falcatum H.* fröhuset aflångt, klubblikt, böjdt åt sidan, slätt; locket sylsprötadt; bladen lancettlikt syllika, ensidigt böjda; stjelken utdragen. ♃ 6, 7. — *β major:* större med mer skärformiga blad. Fig. Schwægr. 46. Hook. 17. r. Klipp. (Lpl. Stockh.) *β är D. Starkii W. M.*

8 *ambiguum H.* fröhuset krökt, utdraget klubblikt med cylindrisk hals, slätt; bladen lancettlika lång-spetsade upprätta, torra tegellaggda; stjelken kort, enkel. ♃ Fig. H. St. Cr. 3. t. 36. Fukt. murar. (Stockholm m. fl. st.) 4—5 *linier hög.*

9 *cerviculatum H.* fröhuset omv. äggrundt, snedt, med ganska kort hals; locket sylsprötadt; bladen lancettlika, syllikt spetsade utstående; stjelken ganska kort, enkel. ⊙ 7, 8. — *β pusillum:* dubbelt minre (2—3 lin. hög.) Fig. H. St. Cr. 3. t. 37. Hook. 16. H St. Cr. 2. t. 29. (*D. pusillum.*) Leriga stränd. (Lpl. — Stockholm).

10 *varium H.* fröhuset ovalt, snedt, med omärklig knöl; locket kägellikt; bladen från vidgad basis syllika, något böjda åt en sida; stjelken kort, enkel. ♃ 5—9. Fig. H. St. Cr. 2. t. 34. Våt sand (Lpl. — Stockholm). *Ljusgrön, knappt en half*

tum hög. D. rigidulum Sw. är icke skiljbar från denna art.

11 *Schreberianum Sw.* fröhuset ovalt, snedt med otydlig knöl, slätt; locket coniskt; bladen från bred, lancettlik omfattande basis syllika vridna utsperrade; torra skrufvridna; stjelken utdragen enkel. ♃ 5, 6. Fig. Sw. M. Su. 33. f. 6—10. H. Sp. M. 33. Fukt. st. (Lpl. Wg. Söd. Sv. Sw!) *Hela mossan omkr. 6 lin. lång.*

**Fröhus utan halsknöl; de öfre bladen *ensidigt böjda (fol. secunda s. homomalla).*

12 *polysetum Sw.* fruktskaften flera samsittande; fröhuset aflångt, krökt; bladen lancettlika långspetsade sågade, skärformigt böjda, på tvären vågiga. ♃ 5, 6. Fig. Schwægr. 1. t. 41. Hook. 18. (*D. undulatum.*) a. Skogsback. (Medl. Sverige.) *Stj. 2—3 tum hög, nedtill brunullig.*

13 *Schraderi W. M.* fruktskaften ensamma; fröhus som föreg. bladen jemnbreda, kortspetsade finsågade, obetydligt krökta, torra något skrufvridna, vågiga. ♃ 5. Fig. Schwægr. 1. t. 41. r. Skogskärr. (Lpl. Wg. Upsala park.) *Bladen bräckligare än hos föregående.*

14 *scoparium H.* fröhuset krökt; bladen lancettlikt syllika, skärformiga jemna (icke vågiga); stjelken grenig. ♃ 5—7. — *α minus:* fruktskaften ensamma. — *β majus:* fruktskaften flere samsittande. Fig. *α* och *β* Schwægr. 1. t. 42. Skog. (Sk. — Lpl.) *Var. mycket. Spädaste formen är D. congestum Schwaegr. 1, t. 42.* — *Bryum L.*

15 *flagellare H.* fröhus cylindriskt, nästan rakt; bladen syllika, ensidigt krökta helbräddade; stjelken upprätt grenig. ♃ 6, 7. Fig. H. St. Cr. 3. t. 1. r' Ruttet träd etc. (Lpl.! ÖG. Ö. Ryd, Spongevads mosse, A. Petrén.) *Minre än föregående närmast följande. Har syllika fjälliga utskott på sidorna.*

16 *longifolium H.* fröhuset cylindriskt upprätt; bladen syllikt hårsmala, helbräddade skärformiga jemna böjliga; stjelken merändels enkel. ♃ 5, 6. Fig. H. St. Cr. 3. t. 9. Hook. 16. a. Stenar. (Medl. Sv.) *Utmärker sig genom sina hårfina blad.*

17 *heteromallum H.* fröhus omv. äggrundt, snedt; locket sylsprötadt; bladen från en vidgad basis borstlika, skärformiga helbräddade; stjelken utdragen. ♃ 5—9. — β *minus*: finare med mera böjliga blad. Wg. *D. subulatum H.* Fig. St. Cr. 1. t. 26. Skog. (Lpl. — VG.)

18 *Sphagni Wg.* fröhuset äggrundt—aflångt, böjdt åt sidan, locket sylsprötadt; bladen från lancettlik basis syllika, helbräddade, något ensidigt böjda, styfva; stjelken merändels enkel. ♃ Fig. Kärr. (Lpm. Wg.) *Har gulbrun färg. 1—2 tum hög, ganska bräcklig. Liknar mycket den Nordamericanska D. condensatum H. Sp. M. 34. f. 6—10.*

*** Fröhus utan halsknöl; bladen *icke* ensidiga.

19 *spurium H.* fröhuset aflångt, båglikt krökt; locket sylsprötadt; bladen gyttrade äggrunda med hopdragen smal finsågad spets, concava, torra skrufvridna. ♃ 6, 7. Fig. H. St. Cr. 2. t. 30. Hook. 17.

r. Skogsberg (Medl. Sv. Stockholm vid Skrubba m. m.) *Stor som D. scoparium; sätter sällan frukt.*

20 *glaucum H.* fröhuset kort aflångt, böjdt åt sidan; stjelken lång grenig, tätt betäckt af bredt lancettlika spetsade helbräddade concava nervlösa blåaktiga blad. ♃ 8, 9. Fig. Fl. D. 824. Schwægr. 1. t. 28. Hook. 16. Kärr. (Medl. Sverige; Stockholm i bergen ofvanföre Sunsta vid Skanstull, fruktbärande.) *Har utseende af Sphagnum. Fröhusen små i jemnf. med vexten. — Bryum L.*

21 *pellucidum H.* fröh. äggrundt, snedt, lutande; locket kort sylsprötadt; bladen utböjda, något glesa lancettlika trubbade; stjelken vid basen grenig. ♃ 7, 8. Fig. Schwægr. 48. Hook. 17. r. Fukt. st. (Anförd efter L. och Sw. stället obekant.) *Omkring tums hög. — Bryum L.*

22 *latifolium H.* fröh. aflångt, upprätt, locket med kort rakt sprötj bladen aflånga helbräddade concava med stark nerv utlöpande i en kortare eller längre udd; stjelken kort grenig. ♃ Fig. H. St. Cr. 1. t. 33. Hook. 16. r. Fjv. (Lpl.—Finnm. Wg.) *Stjelken 1—2- fruktskaften 6 lin. höga.*

23 *montanum H.* fröb. kort aflångt, nästan rakt, med sylsprötadt lock af fröhusets längd; bladen från lancettlik basis nästan hårsmala, torra skrufvridna; stjelken utdragen grenig. ♃ 5, 6. Fig. H. Sp. M. 35. f. 8—13. r. Stubbar. (Lpl.—Upsala Wg.)

24 *polycarpon Ehrh.* fröh. ovalt, n. rakt; locket sylsprötadt, kortare än fröhuset; bladen från bredt lancettlik basis syllika, torra skrufvridna; stjelken utdragen grenig. ♃ 5, 6. Fig. H. St. Cr. 2. t. 31.

Hook. 18. r. Bergsprick. (Stockh. Nacka bergen.) *Sv. ex. äro betydl. minre än anf. Fig. föreställer denna art.*

25 *alpestre Wg.* fröh. ovalt, vid basen korthalsadt, upprätt, slutl. fåradt; locket med snedt sprötj bladen jemnbredt syllika, de nedre trubbade; stjelken något utdragen grenig. ♃. — β *majus*: bladen längre, spetsigare; fröh. aflånga. Wg. Fig. Wg. Fl. L. 21. Fjv. (Lpl. Wg!) *Stjelkarne tufviga; fröhuset liknar Weissiae Schisti.*

26 *crispum H.* fröh. aflångt med vidgad mynning upprätt, slutl. refiladt, locket sylsprötadt; bladen från den stjelkomfattande basen hastigt hårsmala utböjda, torra mycket skrufvridna; stjelken ganska kort. ♃ 7, 8. Fig. H. St. Cr. 2. t. 33. Hook. 17. Fukt. st. (Lpl.—Blek.) *Ganska späd.*

27 *purpureum H.* fröh. aflångt, något krökt, slutl. reffladt; locket coniskt; bladen lancettlika spetsade; stjelken grenig. ♃ 5—9. Fig. H. Sp. M. 36 Hook. 20. (Didymodon). a. Torra st. (Sk.—Lpl.) *Tändren äro ej alltid så djupt deldta som Hooker föreställer dem.* — *Mnium L.*

††† Oegentliga Dicrana, tändren klufna nästan till basen.

28 *cylindricum W. M.* fröhuset utdraget cylindriskt, n. syllikt, något krökt, slätt, med kägellikt lock; bladen från en omfattande basis hastigt hårfina, torra vridna; stjelken ganska kort, enkel. ⊙? 7, 8. Fig. H. Sp. M. 24 f. 7—13. (Trichostomum.) Vägar. (Stockh. Bar. Wrangel!) *Något större än D. crispum.*

29 *pallidum W. M.* fröhuset aflångt något krökt; locket kägellikt; bladen från bredare basis syllika hårfina, helbräddade raka; stjelken kort enkel. ⊙? 7. Fig. H. St. Cr. 1 t. 27. Jorden. (Stockholm Sw.) *Stjelken 1—2 lin.; fruktskaftet omkring 10 l.; mossan gulaktig. — Trichostomum H.*

30 *curtum Sw.* fröhuset aflångt upprätt med kort sprötspetsadt lock; bladen lancettlikt syllika; stjelken kort enkel. ⊙? Fig. H. St. Cr. 3. t. 31. B. (*Barbula*). Vid sandiga diken Swartz. (Stället obekant) *Mynningens tänder korta, något sammanvridna. — Tortula Sw.*

468 Leucodon 1 *sciuroides Schwaegr.* fröhuset aflångt; bladen hjertlikt äggrunda spetsade, strimmade på längden, nervlösa. ♃ 5. Fig. H. Fund. 2. t. 8. f. 45, 46. (*Fissidens*). Hook. 20. Trädst. klipp. (Blek. — Lpl.) *Stjelken krypande med uppstående grenar. Liknar Neckera curtipend.; men denna har ennerviga blad; blr. sällan. — Trichostomum W. M. Dicranum Sw.*

469 Trichostomum. † Bladens spets hinnaktigt *hvit.*

1 *pulvinatum W. M.* fröhuset rundadt ovalt; locket smalt coniskt; stjelkarne tufvade korta greniga, med nedböjda fruktskaft; bladen lancettlika spetsade håruddiga, med tillbakavikna kanter. ♃ 5—9. Fig. H. Sp. M. 40. f. 1—3. Hook. 13. a. Sten. (Lpl. — Blek.) *V. i tums höga svartaktiga tufvor, med krokiga fr.skaft. — Bryum L. Fissidens H.*

2 *ovatum P. B.* fröhuset äggrundt elliptiskt; locket smalt coniskt; stjelkarne i korta upprätta tufvor

greniga med raka fruktskaft; bladen lancettlika spetsade med lång hårudd, platta kanter. ♃ 5—9. Fig. H. St. Cr. 3. t. 34. A. Hook. 23. Sten. (Medl. Sv. alm.) *Liknar föreg., men är större.* — *Dicranum ovale H. Grimmia W. M.*

3 *microcarpon H.* fröhuset elliptiskt aflångt; locket sylsprötadt; stjelkarne utdragna greniga, med raka fruktskaft af 3—4 gr. fröhusets längd; bladen lancettlikt jemnbreda med kort nästan helbräddad hårspets. ♃ 5, 6. Fig. H. Sp. M. 23. f. 1—5. Hook. 19. Berg. (Lpl. — Stockh.) *Fröhusen små.*

4 *heterostichum H.* fröhuset cylindriskt aflångt; locket sylsprötadt; stjelkarne utdragna greniga, med fruktskaft af 2—3 gr. fröhusets längd; bladen lancettlika med lång, något småsågad hårspets. ♃ 5, 6. Fig. St. Cr. 2. t. 25. Hook. 19. Berg. (Lpl. — Smol.) *Fröhuset en god half linea långt, eller n. dubbelt så långt som föreg.*

5 *canescens H.* fröhuset aflångt; locket sylsprötadt; stjelken utdragen mångrenig med fruktskaft af 6—7 gr. fröhusets längd, bladen bredt lancettlika, hårspetsade sågade utböjda. ♃ 5—7. — β *ericoides*: stjelkens längre grenar tätt besatta med korta skifteviss trubbiga smågrenar. Fig. α H. St. Cr. 3. t. 3. β Schwægr. 1. t. 38. Hook. 19 (båda.) a. Berg. (Lpl. — Sk.) *Fröh. som föreg. eller dubbelt större än följandes. β är T. ericoides Schrad.*

6 *lanuginosum H.* fröhuset äggrundt med sylsprötadt lock; stjelken lång mångrenig med fruktskaft af 3—4 gr. fröhusets längd; bladen smalt lancettlika hårspetsade finsågade utböjda. ♃ 5—7, Fig. Fl.

D. 476. H. St. Cr. 3. t. 2. Hook. 19. a. Berg. (Lpl. — Sk.) *Vexer i täta ofta quarters höga tufvor, med fröredn. på de korta sidogrenarna. Fröhusets tänder äro på denna och föreg. art ganska långa. Bryum hypnoides L.* —

†† Bladen *gröna* till spetsen.

7 *fasciculare H.* fröhuset elliptiskt aflångt, slätt; locket sylsprötadt; stjelken grenig med korta sidogrenar, raka fruktskaft; bladen lancettlika lång-spetsade helbräddade. ♃ 5—7. Fig. Schwægr. 1. t. 38. Hook. 19. a. Berg. (Lpl. — Stockholm). *Fröhus och skaft likna T. heterost.*

8 *aciculare P. B.* fröh. och skaft som föreg.; stjelk och grenar utdragna; bladen från något bredare basis aflånga, trubbiga, finsågade. ♃ 5, 6. Fig. Fl. D. 1001. H. St. Cr. 3. t. 33. (*Dicranum*) Hook. 19. Bergvägg. (Medl. Sv.) *Liknar något föreg.*

9 *patens Schwaegr.* fröh. ovalt, slutligen reffladt; locket coniskt, afsmalnande; stjelken lång grenig nedliggande med krokiga fruktskaft; bladen lancettlika med syllik spets. ♃ 5. Fig. Schwægr. 1. t. 37. Hook. 19. Klipp. (Lpl! — Upsala) *Stjelkarne flera tum långa, svartaktiga med gröna toppar. — Fissidens Wg.*

470 TORTULA. † Mynningens tänder *sammanvexta* till omkring midten i rörform. *Syntrichia Brid.*

1 *ruralis Sw.* fröhuset cylindriskt aflångt, n. rakt; bladen utböjda aflånga trubbiga med lång, genomskinligt hvit hårudd; stjelken utdragen grenig. ♃

6—8. Fig. Sv. B. 270. Hook. t. 12. a. Tak, berg, etc. (Lpl. — Sk.) 2 *tum hög.* — *Bryum L. Barbula H.*

2 *subulata H.* fröh. långt cylindriskt, krökt, spetsadt; bladen äggrundt aflånga med nerven utlöpande i en kort udd; stjelken kort, grenig. ♃ 7, 8. Fig. Fl. D. 1000. 2. H. Sp. M. 27. Hook. 12. Klipp. (Medl. Sv.) *Bryum L.*

3 *mucronifolia Schwaegr.* fröh. aflångt; bladen aflånga sylspetsiga concava upprätta; stjelken merändels grenig. ♃ Fig. Schwægr. 1. t. 35. r. Torra back. (Luleå Lpm. vid Quickjocks kyrka, Wg.)

††† Tändren *fria*, eller vid basen omärkligt förenade. *Barbula W. M.*

4 *tortuosa H.* fröhuset cylindriskt med sylsprötadt lock; bladen syllika vågiga, torra sammanvridna; stjelken lång grenig. ♃ 4, 5. Fig. Fl. D. 880. f. 2. Schwægr. 1. t. 33. r. Klipp, (Lpl. — Stockh.) *Stjelkarne två tum höga, krusiga.* — *Bryum L.*

5 *muralis H.* fröhuset aflångt; bladen aflånga med tillbakaviken kant, hvit hårudd i spetsen; stjelken kort. ♃ 9, 4. Fig. Hook. 12. (bladen nästan för smala). Murar (Medl. Sv. Swartz!) 5—6 *linier hög.*

6 *unguiculata H.* fröhuset aflångt; bladen lancettlikt jemnbreda, kölade, utstående, något trubbiga med kort udd; stjelken kort. ♃ 4, 5. Fig. H. St. Cr. 1. t. 23. Hook. 12. Leriga st. (Medl. Sv. Swartz!) *Knappt tums hög.* — *Barbula decipiens och mucronulata Sw. äro samma art enl. auth. exemplar.*

7 *fallax H.* fröhuset aflångt med sylsprötadt lock, nästan af fröhusets längd; bladen lancettlika spetsade utstående, kölade, med tydlig ryggnerv; stjelken något utdragen grenig. ♃ 5—7. Fig. H. St.

Cr. 1. 24, Hook. 12. Murar m. m. (Medl. Sv. — N. Nordl.) *Storlek som föreg. bladen mera småningom afsmalnande.*

8 *revoluta Brid.* fröhuset cylindriskt, aflångt lika långt som det syllika locket; bladen aflånga spetsiga med stark ryggnerv och tillbakavikna kanter; stjelken kort grenig. ♃ 5, 6. Fig. Schwægr. 1. t 33. r. Torra st. (Värml. Kroppa Wg! ÖG. Ö Ryds. Sn. vid Bubbetorp i en hage, Petrén!) *Fröhuset smalt, något kröht. — Barb. brevifolia Sw: kan jag af diagn, i Lilj. 3. ej skilja från denna. Smiths art synes vara alldeles synonym med vår.*

9? *convoluta Sw.* fröhuset (aflångt) med ganska fint sylsprötadt lock; bladen lancettlika trubbiga, utan tydl. nerv, de öfra omslidande fruktskaftet; stjelken merändels grenig. ♃ 3, 6. Fig. H. St. Cr. 1. t. 32. r. (Anförd enl. Sw. eljest funnen i Kemi Lpm. af Wg.)

10 *rigida Sw.* fröhuset aflångt, locket kägellikt; bladen äggrundt aflånga trubbiga concava, med invikna kanter; stjelken ganska kort. ⊙ 4—6. Fig. H. St. Cr. 1. t. 25. Hook. 12. r. Murar. (anf. enl. Swartz!) *Engelska exemplar skilja sig med smalare, nästan syllika blad.*

471 Polytrichum. † Fröhuset *kantigt.* (Stjelken hos alla enkel.)

1 *piliferum Schreb.* fröhuset 4kantigt; bladen syllika håruddiga helbräddade. ♃ 5—7. Fig. Fl. D. 1362. f. 2. Hook. 10. a. Berg. (Lpl. — Sk.)

2 *juniperinum Willd.* fröhuset 4kantigt med ringformigt bihang vid basen: bladen syllika halftrinda, med inböjda helbräddade kanter, syllik udd.

♃ 5, 6. — α: fröhuset aflångt. — β *strictum*: mindre, med kortare, nästan cubiskt fröhus. Fig. H. Sp. M. 18. f. 6—10. β Menz. Lin. Trans. 4. t. 7. f. 1. (*P. strictum*) Skogshed. (Lpl. — Smol.)

3 *alpestre Hoppe*: fröhuset kort, nästan kubiskt; med frånskildt bihang; bladen syllika med platta finsågade kanter. ♃ 4—9. Fig. Schwægr. 1. t. 97. Skogsb. (Stockholm enl. exempl. af Sw.) *Liknar alldeles β af föreg. men har sågade blad samt utgör öfvergången till följ.*

4 *commune L.* fröhuset 4kantigt aflångt, med frånskildt bihang; bladen jemnbredt syllika, platta sågade kanter. ♃ 4—9. Fig. Sv. B. 101. Hook. 10. a. Kärr. (Lpl. — Sk.) 1—2 *qu. hög.* — *P. yuccaefolium Ehrh. Sv. Björnmossa.*

5 *formosum H.* fröhuset trubbigt 4—6kantigt, aflångt, med otydligt sammanflytande bihang, bladen utdragna jemnbredt syllika med platta tunna sågade kanter. ♃ 4—9. — α *quadrangulare*: fröhus 4kantiga. — β *aurantiacum*: fröhuset 5—6kantiga. Fig. H. Sp. M. 19. f. 1. β Sw. M. Su. t. 8. f. 16. (*P. longisetum*) Skogskärr. (Lpl. — Stockholm) *Fruktskaften gula.* — β *är P. aurantiacum Hoppe. P. gracile Menz.*

†† Fröhus *trindt*; mössan ganska hårig.

6 *arcticum Sw.* fröhuset cylindriskt något krökt, lutande; utan bihang; bladen utdraget syllika, glest sågade, utstående; stjelken merändels grenig. ♃ 6, 7. Fig. Fl. D. 1362. f. 1. Sw. M. Su. 8. f. 17. Fjv. (Lpl. — Jtl.) *Fröhuset oftast dubbelt längre än di-*

ametern, jemte skaftet ljust. — *P. alpinum β Wg. Fl. L.*

7 *alpinum L.* fröh. ovalt, rakt, föga lutande med sammanflytande bihang; blad och stjelk som föreg. ♃ 5—7. Fig. H. Sp. M. 19. Hook. 11. r. Skog. (Lpl. — Stockholm.) *Fröhusets längd föga större än diametern.*

8 *septentrionale Sw.* fröh. n. klotrundt, med otydl. bihang; bladen kort syllika halftrinda helbräddade, i toppen tandade trubbiga, något böjda åt en sida. ♃ 7, 8. Fig. Fl. D. 197. Sw. M. Su. 9. f. 18. (grenig, sådan förf. ej sett den) r. Fjv. (Lpl. — Jtl. på fjällens högre toppar.) *Sällan öfver tums hög, med korta inböjda tegellaggda blad.* — *Hookers Fig. 10 tillhörer P. sexangulare Flörke, att sluta af det 4kantiga fröhuset, men gifver ett bättre begrepp om stjelk och blad än Prof. Swartz's.*

9 *urnigerum L.* fröh. cylindriskt, rakt, upprätt; bladen smalt lancettlika spetsade sågade platta; stjelken grenig. ♃ 5, 6. Fig. H. Sp. M. 22. f. 5—7. Hook. 11. r. Bergsrött. (Lpl. — Smol.)

10 *capillare Mich.* fröh. cylindriskt, bägarlikt, något lutande; bladen smalt lancettlika smalspetsade platta, glest tandsågade, raka; stjelken merändels grenig, ♃ 5, 6. — *β minus:* bladen kortare, tilltryckta. Wg. r. Jord. (Skogsdelen af Lpl.! *β* Fjv. Wg. Læstad.!) *Ljusgrön vext, fina fruktskaft. α och β äro betydl. olika hvarandra.*

11 *aloïdes H.* fröh. aflångt, n. upprätt; bladen smalt lancettlika trubbiga finsågade, torra inböjda; stjelken kort, enkel. ♃ 5, 6. — *β Dicksoni:* mindre,

bladen bredare lancettlika. Fig. H. St. Cr. 1. t. 14. Hook. 11. β E. B. 1605. Sandig skogsmark. (Sk.— ÖG.) *Hela mossan 5—12 lin. hög.*

12 *nanum H.* fröh. n. klotrundt med vid mynning, slutl. päronlikt, n. upprätt; bladen lancettlika trubbiga upprätta småsågade mot spetsen; stjelken kort enkel. ♃ 5, 6. — β *pumilum:* bladen nästan helbräddade, på ryggen glatta. Sw. Fig H. St. Cr. 1. t. 13. β Sv. M. Su. 9. f. 19. H. Sp. M. 21. Ljungback. (Blek. — Upsala.) *Tums hög. β är af Sw. upptagen som egen art, den finnes ej i dess Herb.*

††† Fröhus trindt; mössan n. *glatt.*

13 *hercynicum H.* fröhuset cylindriskt, upprätt; (med afbrutet finhårig mössa Wg.); bladen från äggrund plattad basis syllika, inböjda, med inrullade, helbräddade kanter; stjelken kort, enkel. ♃ 7, 8. Fig. Fl. D. 1417. H. St. Cr. 1. t. 15. r. Sandj. (Dal. mellan Hellsjön och Högfors Gästg.g. Wg!) N. Nordl. Wg. *2 tum hög, med fröhus nästan som n. 9. — Catharinea Ehrh.*

14 *laevigatum Wg.* fröh. aflångt, krökt, med glatt mössa, bladen äggrunda concava tegellaggda; stjelken enkel. Wg. ⊙? Fig. Wg. Fl. L. XXII. r. Sandj. (Torneå Lpm. på stranden af Muonioelfven nära öfra Muonio och Ketkes-suvando! Wg.) *Omkring tums hög; bladen med trubbig topp.*

15 *undulatum H.* fröhuset cylindriskt, krökt, lutande, med nästan glatt mössa; bladen lancettlika sågade platta vågiga utsperrade; stjelken något utdragen. ♃ 5, 6. — α *majus:* stjelken mer än tumslång med långspetsade blad. — β *minus:* dubbelt minre, bladen kortspetsigare. Fig. H. St. Cr. 1. t. 16, 17. Skugg-

st. (Lpl. — Blek.) *Liknar en Bryum med tunna genomskinliga blad. Var. med flera fruktskaft gyttrade. — Catharinea Callibryon Ehrh. Bryum undul. L.*

472 Buxbaumia 1 *aphylla L.* ⊙ 5—8. Fig. Sv. B. 521. Fl. D. 44. Hook. 3 och 22. W. M. Bot. Tasch. t. 11. f. 2. r. Barrsk. (Lpl. Helsingl. Gefle, Upsala, Stockholm) *Tumshög.*

473 Funaria 1 *hygrometrica H.* fröhuset lutande; bladen äggrunda spetsiga helbräddade concava. ⊙ 4. 10. — *α vulgaris:* större med krokiga fr.skaft, djupt refflade fröhus. — *β minor:* liten, med raka fruktskaft omärkligt refflade fröhus. Fig. Sv. B. 228. Fl. D. 648. Hook. 20. Torra st. (Lpl. — Sk. *β* Dal. omkring Säter.) *Stjelk obetydlig, α är ofta öfver 2 tum hög; β knappt tum hög med fröhus likasom hos följ. kan anses för egen art.*

2 *Mühlenbergii Hedw. d. y.* fröh. snedt, nästan slätt, på rakt skaft; bladen smalt äggrunda med sammandragen lång småsågad spets; nerven utlöpande. ⊙ Fig. Wg. V. A. H. 1806. t. 4. f. 2. (*F. calcarea*). Schwægr. 2. t. 66. r. Sandj. (Visby! Wg.) *Sv. exemplar jemnförda med Nordamericanska bevisa identiteten af båda mossorna; Hookers F. hybernica passar långt minre.*

474 Orthotrichum. † Fruktskaftet minst ett par gr. *längre* än fröhuset. (Tänderen hos båda, 8 yttre, och och 8 inre). *Ulota Sw.*

1 *crispum H.* fröhuset aflångt med uppåt vidgadt skaft; mössans hår längre än dess topp; bladen

jemnbreda kortspetsiga, torra skrufvridna. Wg. ♃ 5, 6. Fig. H. St. Cr. 2. t. 35. Hook. 21. Stubb. Berg. etc. (Lpl. Smol.) *Gulaktig tufvig mossa.* — *Neckera ulophylla W.M.*

2 *curvifolium Wg.* fröhuset ovalt med uppåt vidgadt skaft; mössans hår kortare än dess topp; bladen från äggrund basis afsmalnande trubbade; torra inböjda. ♃ Fig. Fjv. (Lpl. — Jtl. — N. Nordl.) *Fig. Schwaegr. 2. t. 51. (O. Ludwigii) föreställer bladen väl. Denna art skall finnas i Sv. enl. ex. sända af Sw. till Schwaegr. Förf. kunde tro, att O. curvifol. vore densamma, om ej fruktskaftets fäste (vaginula) vore alldeles glatt på vår; dock är det tvifvelaktigt, om denna egenskap är beständig.*

†† Fruktskaften *icke* längre än fröhusen. *(Bryum striatum med variet. L.)*

* Fröhusets mynning med *enkel*, nedliggande tandrad.

3 *anomalum H.* fröhusets tänder 16, parvis tätt förenade; fruktskaftet utskjutande öfver bladen; bladen lancettlika, nästan raka spetsiga. ♃ 5—7. H. St. Cr. 2. t. 37. Fig H. St. Cr. 2. t. 37. Hook. 21. Stenar m. m. (Lpl. — Blek.) *Tändren så nära förenade parvis, att de synas vara blott 8.*

4 *cupulatum Hoffm.* fröb. tänder 32, parvis tätt förenade; fruktskaftet inneslutet; blad som föreg. ♃ 5—8. Fig. Hook. 21. r. Stenar. (Stockholm vid Skönstavik). *Tändrens förhållande som föreg., men antalet dubbelt större.*

** Mynningens tandrad *dubbel:*

5 *affine H.* inre tandraden af 8 hårfina tänder; fruktskaftet kort; mössan hårig; bladen som föreg. ♃ 5, 8. Fig Schwægr. 1. t. 49. (*O. striatum*). Hook. 21. a. Mur. etc. (Sk. — Jtl.) 1—1½ *tum hög.*

6 *pumilum Sw.* tänder och fruktskaft som föregående, mössan glatt; bladen lancettlika spetsiga. ♃ 6—8. Fig. Sw. M. Su. 4. f. 9. Schwægr. 2. t. 50. Träds bark etc. (Medl. Sv.) *Var. af föregående enl. Hooker och Wg.*

7 *obtusifolium Sw.* tänder och fruktskaft som föreg. mössan nästan glatt; bladen n. äggrunda trubbade, concava. ♃ 5—8. Fig. Sw. M. Su. 4. f. 8. Schwægr. 2. t. 50. r. Träd. (Lpl. — Stockh.) *De nedre bladen mer spetsiga, de öfra trubbiga; bredare än hos någon annan Sv. art.*

8 *striatum H.* inre tandraden af 16 ledade tänder; fruktskaftet kort; mössan korthårig; bladen lancettlika utstående, torra, något vridna. ♃, 6—8. Fig. Schwægr. 2. t. 54 Hook. 21. r. Träd m. m. (Lpl. —Stockh.) *Fröh. nästan ovala, finstrimmiga. Bladens spets äfven grön.*

9 *diaphanum Schrad.* inre tändren 16, hårlika; fr.skaft ganska kort; bladen lancettlika med hvit genomskinlig spets. ♃ 6—8. Fig. Schwægr. 2. t. 55. r. Träd. (Sk.)

475 Bartramia 1 *Halleriana H.* fröhusets skaft n. rakt kortare än de syllikt hårfina sågade bladen. ♃ 5, 6. Fig Fl. D. 833. f. 1 H. St. Cr. 2. t. 40. r. Bergvägg. (Lpl. — Dal. Wg.) 2—4 *tum hög med fröhus och skaft, tillsammans knappt 1½ lin. långa, sittande på sidan vid årsskottens utgång.*

2 *crispa Sw.* fruktskaftet längre än de jemnbreda spetsade finsågade, tydligt en-nerviga, torra merändels skrufvridna, bladen. ♃ 5—8. — β *nana:* ganska kort, med n. raka blad. Fig. Schwægr. 2. t. 59. Hook. 23. (*B. pomiformis* β) Bergvägg. (Sk. — Smol. β. Jtl.) Var. från 1—3 tum hög. β *är med fr.skaftet knappt 4 lin. hög: förmodl. B. pomiformis Schwaegr.*

3 *pomiformis H. Sw.* fr.skaft som föreg. bladen från bredare, stjelkslidande basis hastigt hårfina, upptill finsågade med snart försvinnande nerv, torra ovridna. ♃ 5—8. — β *strigosa:* Wg. bladen syllika tilltrykta raka spröda. Fig. Hook. 23. (*B. ithyphylla.*) Bergsklyft. (Sk. — Lpl. β Lpl. — Jtl.) *Är minre än föreg. Bladens stjelkslidande basis framlyser hvitaktig mellan deras smalare del; nerven, endast tydlig vid basen, upptager sedan hela bladets bredd. β förtjenar antagas såsom egen art, ehuru bladens byggnad är densamma. — Bryum L.*

4 *Oederiana Sw.* fr.skaft som föreg. bladen från bredt lancettlik basis spetsade kölade finsågade ennerviga utstående. ♃ 4—6. Fig. Fl. D. 478. Schwægr. 59. Hook. 23. r. Bergvägg. (Lpl. Stockholm vid Sunsta). *Är mörkgrönare än de föreg. — Bryum Oederi Retz. Bartr. gracilis Flörke.*

5 *fontana Sw.* skaftet långt; bladen äggrunda spetsade, omärkligt finsågade concava tilltryckta; stjelken med knippvisa grenar. ♃ 5—7. Fig. Fl. D. 298. Källdr. (Lpl. — Smol.) *Är störst af Svenska. — Mnium font. L.*

476 Mnium 1 *turgidum* Wg. (fröhuset aflångt, lutande Wg.) bladen bredt aflånga, elliptiska helbräddade concava tegellaggda; stjelken genom nya skott klynnedeld. ♃ Fig. Schwægr. 2. t. 77. Wg. Fl. L. XXIII. Fjv. (Lpl. — Jtl. — N. Nordl.) *Sällsynt med fröredning.*

2 *palustre L.* fröhuset cylindriskt, krökt, lutande; bladen utdraget lancettlika kortspetsade helbräddade; stjelk som föreg. ♃ 6—8. Fig. Hook. 28. (Bryum) a. Kärr. (Lpl. — Smol.) *Fruktskaft från grenvecken; bladen stundom i toppen småsågade.*

3 *androgynum L.* fröh. aflångt, n. rakt, något lutande; bladen korta, lancettlika spetsiga, i toppen sågade, utstående; stjelkarne enkla eller oregelbundet flergreniga. ♃ 5, 6. Fig. Hook. 29. (Bryum.) r. Skogar på Stubb. m. m. (Medl. Sv.) *Liknar Tetraphis pellucida. — Gymnocephalus androg. Rich. Schwaegr.*

*477 Pohlia 1 *elongata H.* fröh. utdraget, smalt klubblikt; lutande; bladen smalt lancettlika spetsade sågade. ♃ Fig. H. St. Cr. 1 t. 36. r. Berg. (N. fuktiga åkerrenar enl. Sw. i Lilj. fl. 3.) *Från 1—2 tum hög, med kort 1—2 lin. stjelk.*

Anm. *Hos Bryum inclinatum har jag funnit inre tandraden lik Pohliae.*

478 Timmia 1 *austriaca H.* fröhusets lock med spets; bladen från lancettlik basis syllika med inrullade kanter, finsågad topp. ♃ Fig. H. Sp. M. 42. (blad nog breda) r. Fjv. (Enontekis och N. Nordl. Wg!) *Fröh. liknar Bryi, slutl. reffladt; till stjelken lik en Polytrichum.*

479 Bryum. † Stjelken *utdragen* (¼ tum och derutöfver).

1 *squarrosum L.* fröhuset aflångt; bladen i 5 rader, triangelformiga tillbakaböjda tandade. Wg. ♃ 8, 9. Fig. H. Sp. M. 44. f. 6—11. Kärr. (Lpl.—Sml. *Stjelkarne groft trådlika långa, sällan fruktsamma.— Meesia Wg. Fl. L. Hypnum Paludella W. M.*

2 *punctatum H.* fröh. ovalt med spetsigt lock; bladen breda omv. äggformiga i spetsen rundade helbräddade. 5—8. Fig. Hook. 30. Källdr. m. m. (Lpl. —Sk.) *Bladen stora, genomskinliga. Denna samt n. 6—8 utgjorde Mnium serpyllifolium L.*

3? *rostratum Schrad.* fröh. ovalt med sprötspetsadt lock; bladen omv. äggrunda, rundadt trubbiga med ganska kort udd, sågade. Enl. Tyska ex. ♃ 6—8. Fig. Schwægr. 2. t. 79. Hook. 30. Sidl. skogar. Sw. (Anf. enl. Lilj. 3.) *Är minre än föreg. Bladnerven utlöpande i en liten udd.*

4 *marginatum Dicks.* fröh. ovalt med kort sprötspetsadt lock; bladen lancettlikt aflånga spetsiga sågade. ♃ 5, 6. Fig. Schwægr 2. t. 78. Hook. 31. r. Skugg. (Jtl. — Ups.) *Mnium serratum Schwaegr.*

5 *hornum Schreb.* fröh. ovalt med vårtlikt lock, bladen upprätta lancettlika uddspetsiga, tätt sågade, jemna. ♃ 7, 8. Fig. Hook. 31. Källdrag. (Medl. Sv. Stockh. ej sällsynt.) *De nedre bladen äro aflånga, de öfre n. jemnbreda. — Mnium L.*

6 *ligulatum Schreb.* fröh. ovalt med vårtlikt lock; bladen utdraget tunglika med kort udd, sågade, vågiga. ♃ 5, 6. Fig. Hook. 30 r. Skugga. (Medl. Sv.

Upsala. Stockh.) *Bladen rundadt trubbiga.* — *Mnium undulatum H.*

7. *cuspidatum Schreb.* fröh. ovalt med coniskt lock; bladen utstående, omv. äggrunda spetsiga glest sågade. ♃ 6—8. Fig H. Sp. M. 45. f. 5—8. Hook. 30 Våta st. (Medl. Sv.) *Stjelken* 1—3 *tum hög. Fröh. rundadt.* — *Mnium H.*

8. *roseum Schreb.* fröh. klubblikt, lutande, med vårtlikt lock; bladen stjernformigt utböjda, omv. äggrunda, spetsiga, tätt finsågade. ♃ 6 — 8. Fig. Hook. 29. r. Våta st. (Medl. Sv.) *Har de flesta bladen i toppen utbredda i stjernform; deras kant icke tjock som hos* 2—8.; *fröh. icke hängande som hos dessa.*

9? *stellare Roth:* fröh. aflångt lutande; locket halfrundt, trubbigt; bladen i toppen stjernformigt utböjda, sågade, de nedre helbräddade; alla äggrunda med stark nerv, nättådriga. Sw. ♃ 5—8. Fig. H. Sp. M. 45. f. 1—4. På fukt. ställen i skugga Sw. (Anf. enl. Sw. i Lilj. 3.) *Fröh. ej hängande.*

10 *bimum Schreb.* fröh. aflångt, hängande; bladen platta utstående, äggrundt aflånga, spetsiga med kort udd, helbräddade; stjelken utdragen, grenig, af yngre skott. ♃ 6—8. Fig. H. St. Cr. 3. t. 7. *Mnium pseudotriquetrum*). Hook. 30. Våta st. (Lpl. ÖG.) *Stjelkarne omkr.* 2 *t. långa.* — *B. ventricosum Dicks. Mnium bimum Wg. B. implexum Lilj.* 3. *hörer äfven hit.*

*11 *Wahlenbergii Sw.* fröh. kort ovalt, n. hängande; bladen likformiga, aflångt äggrunda, merändels spetsiga finsågade; stjelken utdragen enkel, eller grenig från basen. ♃ Fig. Schwægr. 2. t. 70. r.

Fukt. st. (N. Nordl. t. e. Tromsöe, Wg!) *Omkr. tumshög stjelk. Vida skild från B. caespiticium, hvarmed Hooker vill förena den, och dess grannar. Hanstånden med bladig knopp likasom en Splachnum. — Mnium albicans Wg. Fl. L.*

12 *crudum Roth:* fröh. aflångt, lutande; de nedre bladen n. äggrunda, de öfre smalt lancettlika, alla spetsade, mot toppen finsågade; stjelken något utdragen enkel. ♃ 5—9. — β *longicollum:* fröhuset klubblikt med smal hals; de nedre bladen lancettlika. Fig. H. St. Cr. 1. t. 37. Hook. 28. a. Bergsklyft. (Sk. — Lpl.) *Stjelken tumshög, bladen glesa ljusgröna. — Mnium L. β är B. longicollum Sw.*

(*B. alpinum, annotinum.*)

†† Stjelken *kort* (sällan öfver ½ tum).

13 *pyriforme Sw.* fröhuset päronlikt, hängande; de öfre bladen n. hårsmala finsågade krokiga. ♃ 6—8. Fig. H. St. Cr. 1. t. 3. Hook, 28. Sand. st. (Medl. Sv.) *Mnium L. Webera H. jemte de 3 följ.*

14 *nutans Schreb.* fröh. klubblikt, lutande; bladen lancettlika spetsade finsågade, med utlöpande nerv; stjelken kort, enkel. ♃ 5—7. — α *vulgare:* bladen långspetsade. — β *alpicola:* fröh. minre nedböjdt; bladens spets kortare. Wg. Fig. H. St. Cr. 1. t. 4. Hook. 29. Skog. vid stubbar m. m. (Hela Riket.) *Stjelken knappt 2 lin. lång; fruktskaftet ofta två tum.*

15 *intermedium Sw.* fröh. långt klubblikt, med utdragen hals, horizontalt lutande; locket koniskt; bladen lancettlika långspetsade, n. helbräddade; stjelken

kort, grenig af nya skott. ♃ 5. Fig. Schwægr. 2. t. 75 r. Murar. (Anf. enl. W. M. och Sw.)

16 *inclinatum Hn.* fröh. päronlikt med krökt smal hals, lutande; locket vårtlikt; bladen bredt aflånga spetsade helbräddade; stjelk som föreg. ♃ 7, 8. Fig. Schwægr. 2. t. 63. r. Sand. (Upsala Sw. utgången. Sater i Dal. i den djupa dal som vägen bildar i Sandåsen v. från staden.) *Fr.skaftet under frukten båglikt krökt. — Pohlia Sw.* *)

17 *caespiticium L.* fröh. utdraget päronlikt merändels hängande; bladen concava tegellaggda äggrunda, bredt lancettlika uddspetsiga helbräddade med utlöpande nerv; stjelken ganska kort, grenig af yngre skott. ♃ 7, 8. — *α murorum:* minre, fröh. n. omvändt äggrundt. — *β turbinatum:* fruktskaftet långt, fröh. större n. päronlikt. Fig. Hook. 29. *β* Schwægr. 2 t. 74 (*Br. longisetum*) a. Torr. st. *β* på fukt. (Lpl. — Sk.) *B. boreale Sw. hörer enl. auth. exemplar hit. Br. pallens* (*Schwaegr.* 2. t. 72) *synes äfven vara en artförändring härutaf. β ansågs af Pr. Swartz för egen art.*

18 *annotinum H.* fröh. utdraget päronlikt, lutande; bladen glesa lancettlika spetsade, med mot spetsen försvinnande nerv.; stjelken kort med långa upprätta nyskott. ♃ 7, 8. Fig. H. Sp. M. 43. Våta st. (Lpl. — Stockh.) *De nya skotten var. från 3—10 linier i längden. — Mnium L.*

*) Äfven författ. har funnit inre tandradens hinna delad i likformiga tänder, men har ej kunnat med fog skilja den från sina grannar.

19 *capillare H.* fröh. aflångt n. hängande; bladen tätt-liggande, smalt omv. äggrunda håruddiga helbräddade; stjelken kort, grenig. ♃ 6—8. Fig. Hook. 29. Torra klipp. och jorden. (Lpl. — Sml.) *Skiljes från de föreg. genom minre spetsade blad, men slutande sig i en hårudd. — Mnium L.*

20 *alpinum L.* fröh. aflångt, hängande; bladen tegellaggda kölade, äggrundt lancettlika, med bred, utlöpande nerv; stjelken utdragen grenig trind. ♃ 6—8. Fig. Schwægr. 2. t. 23. Hook. 28 klipp. (Boh. Stockholm vid Skrubba m. fl. st.) *Var. med trubbiga och spetsiga blad; stjelkarne omkr. tumshöga i täta tufvor, mörkbruna med gula toppar.*

21 *carneum L.* fröh. päronlikt, n. klotrundt, merändels hängande; bladen täta, lancettlika spetsiga bleka, med mot apetsen försvinnande nerv; stjelken kort enkel. ♃ 5, 6. — *α majus:* fröh. n. klotrundt, hängande. — *β atropurpureum:* fröh. något krökt, böjdt nedåt. Fig. H. St. Cr. 1. t. 20. (*B. delicatulum*). *β* H. St. Cr. 3. t. 38. (*B. pulchellum*) r. Jord. (*α* Södr. Sv. t. e. Carlskrona; *β* Lpm. Wg.) *Hela mossan är icke tums hög; fröh. ganska litet, mörkrödt.*

22 *argenteum L.* fröh. ovalt, hängande; stjelken något grenig, trind af tegellaggda, concava äggrunda hårspetsiga blad. ♃ 84. Fig. Fl. D. 880. f. 2. Hook. 29. a. Tak etc. (Sk. — Lpl.) *Har n. silfverhvit färg; blr. högst sällan.*

23 *Zierii Dicks.* fröh. klubblikt, med lång hals, lutande; bladen tegellaggda concava rundade med kort udd, otydlig nerv; stjelken med runda trub-

biga grenar. Wg. ♃ 6—8. Fig H. Sp. M. 44. f. 1—4, Hook. 29. r. Fjv. (Lpl. Sw. — N. Nordl. vid Dale Wg.) *Stjelken liknar föreg.; fröhuset omkr. 1 linea långt.*

Anm. B. *cucullatum Schwaegr.* 2. t. 68, *sänd från Finnmarken till Hedwig, har efter Fig. aflånga trubbiga inböjda helbrädd. blad; fröh. aflångt nedböjdt. Storleken något större än B. carneum α. Monne en afart af B. alpinum?*

480 Meesia 1 *longiseta H.* fröh. utdraget päronlikt, snedt; stjelken lång grenig; bladen utsperrade, äggrundt lancettlika, spetsiga tandade. ♃ 7, 8. Fig. H. St. Cr. 1, t. 21, 22. W. M. Taschenb. 9. f. 5. r. Sanka kärr. (Lpl. — Upsala Wg.) *Stjelken 2—3 t. fruktskaften 4—5 tum höga.* — *Diplocomium W. M. Mnium triquetrum L.*

2 *uliginosa H.* fröh. som föreg. stjelken något utdragen, merändels grenig; bladen upprätta jemnbreda afsmalnande trubbiga helbräddade. ♃ 7, 8. Fig. H. St. 1. t. 1, 2. Hook. 28. (*Bryum trichodes L.*). r. Kärr. (Lpl. — Upsala.) *Stjelken omkr. tums hög; fr.skaften 2, 3 tum.*

3 *dealbata Sw.* fröh. päronlikt, krökt, upprätt; stjelken kort; bladen lancettlika spetsiga, i toppen sågade. ♃ 6—8. Fig. Sw. M. Su. 5. f. 10. H. Sp. M. 41. f. 6—9. Hook. 28. r. Våta st. (Sverige Sw. — N. Nordl. Wg.) *Stjelken ett par lin. hög. Bladen hvitaktiga genomskinliga af sin grofva nätbyggnad; fröhusets yttre tänder spetsiga.* — *Bryum Dicks.*

481 CINCLIDIUM 1 *stygium Sw.* ♃ 7, 8. Fig. Sw. i Schrad. Journ. 1. t. 2. Fl. D.1422 r. Kärr. (Lpl.— Upsala.) *Stjelken 1—3 tum hög, fr.skaftet 3. t. Bladen breda, omv. äggrunda trubbiga med udd,, bräden hel, tjock.*

482 NECKERA. † Stjelken *platt* af de tvåsidiga (nervlösa) bladen.

1 *crispa H.* fröhuset äggrundt med utdraget skaft; bladen aflånga böjda trubbiga med kort udd, på tvären vågiga. ♃ 5—8. Fig. Hook. 22. r. Berg. (Blek. — Gefle.) *Denna så väl som de 3 följ. ega sällan fröredning.*

2 *pumila H.* fröh. aflångt, äggrundt, med skaft af de omgifvande bladens längd; stjelkbladen utdraget äggrunda spetsiga något concava, med tillbakaböjda kanter. ♃ Fig. H. St. Cr. 3. t. 28. r. Fjv. (Lpl!) *Bladen nästan aflånga.*

3 *pennata H.* fröh. ovalt, insänkt mellan bladen; stjelkbladen lancettlika böjda spetsade; torra något vågade. ♃ 5—7. Fig. H. St. Cr. 3. t. 19. r. Bergsklyft. (Medl. Sv.) *Liknar n. 1.*

†† Stjelken *trind* af spridda blad. *Anomodon Hook.*

4 *viticulosa H.* fröhuset aflångt, på utdraget skaft; bladen äggrunda afsmalnande trubbiga helbräddade; nerven utlöpande. ♃ 5—7. Fig. H. Sp. M. 48. f. 4, 5. Hook. 22. Klipp. (Lpl. — Stockh.) *Har brungrön färg. — Hypnum L.*

5 *curtipendula H.* fröh. ovalt, på utdraget krökt skaft, bladen något ensidigt böjda, utstående, äggrunda med smal finsågad spets, nerven mot spetsen försvinnande; stjelken med långa grenar. ♃ 6—8. Fig. Dill. t. 43. f. 69. Klipp. och träd. (Lpl.

Wg.) *Stjelken grenig. Var. med längre och kortare frö-hus.* — *Hypnum L.*

Anm. *Neckera decipiens W. M.* är *Pterogonium gracile.*

483 Leskea. † Stjelken *platt* af de tvåsidiga bladen.

1 *trichomanoides H.* fröhuset rakt; bladen ovala med rundadt trubbig, fint naggad topp; nerven nående något öfver midten; stjelken grenig. ♃ 4—6. Fig. Dill. t. 34. f. 8. Träd, Berg. (Lpl. — Stockh.) *Stjelkarne något concava af kupiga blad.* — *Hypnum Schreb.*

2 *complanata H.* fröh. rakt; bladen aflånga trubbade med kort udd, helbräddade nervlösa; stjelken pinndeldt grenig. ♃ 4—6. Fig. Hook. 24. Träd. m. m. (Lpl. — Sk.) *Stjelkarne platta, icke concava.* — *Hypnum L.*

3 *pilifera Sw.* fröh. rakt; bladen ovala spetsiga med hårfin böjlig udd; stjelken föga grenig. ♃ Fig. Trädstammar m. m. (Stockh. t. e. vid Skrubba.) *Är flere gr. finare än föreg. Liknar närmast Hypnum denticulatum.*

†† Bladen *spridda.*

4 *dendroides H.* stjelken upprätt, i toppen busklikt grenig; bladen äggrundt aflånga, uppåt afsmalnande sågade ennerviga ♃ 8—4. Fig. Schwægr. 2. t. 81. Hook. 25. (*Hypnum*). W. M. Taschenb. 10. f. 2. a. Fukt. st. (Sk. — Lpl.) 2, 3 *t. hög; liknar ett litet träd; blr. sällan.* — *Hypnum L. Climacium W. M.*

5 *myosuroides Wallr.* fröh. aflångt upprätt; stjelken grenig med spetsade grenar; bladen ovala spetsiga

concava tegellaggda, nerven nående öfver midten. ♃ 5 — 7. Fig. H. St. Cr. 4. t. 8. (*Hypnum*). Berg m. m. (Medl. Sv. t. e. Upsala, Stockh.) *Författ. har, oaktadt flitig undersökning, ej kunnat finna några smärre tänder i den inre tandraden. Ex. i Sw. Herb. af både H. curvatum och myosuroides visa ingen skilnad. — Hypnum curvatum Sw.*

6 *rufescens Schwaegr.* fröh. aflångt, föga krökt, med coniskt lock (enl. fig.); stjelken uppstigande grenig; bladen lancettlikt syllika, raka strimmiga nervlösa. ♃ 7, *9. Fig. Schwægr. 2. t. 86. r. Fukt. st. (Anf. enl. Sw. i Lilj. 3.) *Har 1—2 tums långa enkla grenar, långspetsade blad. — Hypnum Dicks.*

7 *sericea H.* fröh. äggrundt aflångt, n. rakt, med skaft från den krypande stjelken, grenarne korta krökta; bladen lancettlika spetsade strimmiga med svag, mot spetsen försvinnande nerv. ♃ 5— 7. Fig. H. St. Cr. 4. t. 17. Hook. 25. (*Hypnum*) Stenar. (Sk. — Lpl.) *Hela mossan gulglänsande. — Hypnum L.*

8 *incurvata H.* fröh. aflångt, vidgadt, något böjdt, med skaft från de korta uppstigande, i toppen krökta grenarne; bladen något ensidigt böjda, bredt äggrunda spetsade, med utlöpande nerv. ♃ 5, 6. Fig. H. Sp. M. 53. f. 8—14. r. Fjv. (Lpl. endast funnen med frukt i N. Nordl. vid Lyngentind. Wg.)

*9 *Smithii Sw.* fröh. kort klubblikt, n. upprätt; stjelken med strödda trinda fruktbärande grenar; bladen tättsittande, bredt äggrunda trubbiga concava med nerven nående öfver midten. ♃ Fig. Schwægr. 2. t. 85. (*L. subenervis*). r. Fjällbäckar. (N. C.

Smith enl. Sw.) *Stjelken omkr. 2 t. lång med smala grenar; bladen bredare än Fig. visar dem.*

10 *paludosa H.* fröh. klubblikt, omärkligt böjdt, med fr.skaft från den krypande stjelken, grenarne korta upprätta; bladen glesa äggrunda spetsiga concacava; nerven försvinnande mot spetsen. ♃ 6 — 8. Fig. H. St. Cr. 4. t. 1. r. Pålar i vatt. (Upsala Prof. Swartz) *Fruktskaften 2—3. lin. höga; vexten smutsgrön.*

11 *polycarpa Ehrh.* fröh. aflångt, n. rakt; stjelk och grenar som föreg. bladen böjda åt en sida, äggrundt aflånga trubbade, med utlöpande nerv. ♃ 7, 8. Fig. Dill. t. 42. f. 65. Hook. 24. r. Torra träd. (Anf. enl. Sw. i Lilj. 3.) *Har fina täta grenar. — Hypnum Dicks. Hook.*

12 *polyantha H.* fröh. aflångt, rakt med skaft från den krypande stjelken, grenarne korta upprätta; bladen tättliggande, äggrunda smalspetsade, helbräddade nervlösa. ♃ 4—9. Fig. H. St. Cr. 4. t. 2. a. Träd. (Sk. — Lpl.) *Är liten, vexande i tufvor med mycket frukter. — Hypnum Schreb.*

13 *subtilis H.* fröh. aflångt, något böjdt, med skaft från den krypande stjelken; grenarne mest från 2 sidor, trinda af tegellaggda, ensidigt böjda, lancettlika smalspetsade nervlösa blad. ♃ 4—9. Fig. H. St. Cr. 4. t. 9. Bland andra moss. (Stockholm m. fl. st.) *Är minst af de här anförda; gulaktig.*

Anm. *L. pallescens H. med ensidiga lancettlika nervlösa blad; sprötspetsadt lock, anföres såsom vexande i Sv. Den är ej upptagen*

af Sw. Kanske hör den till L. polyantha, Fig. H. Sp. M. 55.

484 Hookeria 1 *lucens Sm.* bladen bredt äggrunda trubbiga helbräddade nervlösa. ♃ 5, 6. Fig. Schwægr. 2. t. 84. Hook. 27. r. Skog. (Medl. Sv.) *Bladen stora genomskinliga, i tvänne tilltryckta, 2ne utstående rader.* — *Hypnum L. Leskea De C.*

485 Hypnum. † Stjelk och grenar *plattade* af de mer och minre tvåsidiga bladen.

1 *undulatum L.* fröhuset aflångt, krökt, lutande, fåradt med sprötspetsadt lock (Hook.); bladen utdraget äggrunda spetsiga, på tvärensmåvågiga, nervlösa. ♃ Fig. Dill. 36 f. 11. Hook. 24. r. Skog. (Medl. Sv.) *Är stor, 2, 3 t., hvitaktig; likn. Neckera pennata. Förf. har aldrig funnit den med fröredn.*

2 *obtusatum Wg.* fröh. n. cylindriskt, något snedböjdt; bladen ovala trubbiga, n. nervlösa; enl. Wg. ♃ Turn. Musc. Hib. 12. f. 2. Hook. 23. r. Fjv. (Lpl. och Finnm. Wg.) *Fröhusen 2, 3 gr. längre än hos följ. (Wg.), hvilken den så liknar, att Turner och Hook. anse den för dess artförändring.*

3 *denticulatum L.* fröh. aflångt, något snedböjdt med kägellikt lock; bladen aflånga med kort smal spets, jemna, nervlösa. ♃ 5—8. Fig. H. St. Cr. 4. t. 31. a. Bergsklyft. (Lpl. — Sk.)

4 *pulchellum Dicks.* fröh. något snedböjdt; bladen n. spridda, lancettlika, med smal spets, nervlösa. ♃ 7, 8. Fig. H. Sp. M. 55. f. 7—12. (fröh. n. fört rakt). E. B. 2006. Trädrött. (Lpl. — Stockholm) *H. nitidulum Wg. Leskea pulchella. Hedw.*

5 *riparium L.* fröh. omv. äggrundt snedt, med coniskt lock; bladen äggrunda med smal spets glesa, något tvåsidiga, nerven svag, nående öfver midten. ♃ 5—8. Fig. H. St. Cr. 4. t. 3. Hook. 24. Våta st. pålar m. m. (Medl. Sverige) *Mörkgrön, krypande.*

6 *riparioides H.* fröh. som föreg. med sprötspetsadt lock; bladen äggrunda spetsiga, i 4 rader, af hvilka tvänne tilltryckta; nerven nående närmare spetsen. ♃ 5, 6. Fig. H. St. Cr. 4. t. 4. r. På stenar och stockar i vatten. (Medl. Sv. Stockholm vid Uddbyqvarn; G!) *stundom quarters lång, äldre svartaktig, liknande en Fontinalis. — H. ruscifolium Neck. och Hook. 26. H. prolixum Dicks, H. murale.*)

†† Blad spridda åt alla sidor, föga sperrade.

* Stjelkens grenar mest åt tvänne sidor, derigenom nästan *platt.*

7 *purum L.* stjelken enkelt pinngrenig, grenarne trinda, de öfra trubbiga; bladen concava tegellaggda, bredt äggrunda, trubbiga med kort smal udd, helbräddade, n. nervlösa. ♃ 7, 8. Fig. Fl. D. 706. f. 2. H. Sp. M. 66. r. Skog. (Upsala, Stockholm etc. — N. Nordl.) *Är gulaktig, mycket glänsande och genomskinlig; bladen med ett eller annat strimlikt veck. Fröredningen är mig obekant. Skiljes med de breda bladen från följ.*

8 *Schreberi Sm.* fröhuset aflångt, lutande med coniskt lock; stjelken enkelt pinngrenig, grenarne trinda spetsade; bladen ovala spetsiga nervlösa, grenarnes utstående. 7, 8. Fig. E. B. 1621. Dill. 40. f. 47. a. Torra skog. (Sk. — Lpl.) *Mera opakt grön än föreg. — H. parietinum Wg.*

9 *abietinum L.* fröh. aflångt, böjdt, föga lutande; stjelken enkelt pinngrenig, grenarne trinda smala spetsade, de öfre kortare, trubbiga; bladen äggrunda spetsade, med tillbakavikna sträfva bräddar, ennerviga. ♃ 8, 9. Fig. H. St. Cr. 4. t. 32. Skog. (Sk. — Jtl.) *Är finare än föreg. med gula, slutl. brunaktiga, icke glänsande grenar. Ömnig med fröredn. i. Dalarne 1819.*

10 *stellatum Schreb.* fröhuset aflångt, krökt; stjelken enkelt pinngrenig; bladen äggrunda afsmalnande i en lång, utsperrande, helbräddad spets, nervlösa. ♃ 7, 8. Fig. Dill. t. 39. f. 35. Hook. 26. Kärr. (Medl. Sv.) *Stjelken synes taggig af de utstående bladuddarne, är brunaktig med gulgröna toppar. Fröh. stort, omkr. 1 lin. långt.*

11 *proliferum L.* fröh. omv. äggrundt, lutande; stjelken med skottlika skaftade grenar, tredubbelt pinngrenig; bladen utstående äggrunda spetsade, otydl. 2nerviga strimveckade. ♃ 7, 8. — β *umbratum*: bladen småsågade. Fig. H. Sp. M. 67. (*H. splendens*). β H. Sp. M. 67. f. 10—13 a. Skog. (Sk. — Lpl. β Lpl.) *Utgör hela lager af mossa i Norrlands mörka barrskogar. β känner förf. ej; han har anfört den efter IVg. Fl. L.*

12 *delicatulum L.* stjelken med skottlika n. oskaftade grenar, 2—3dubbelt pinngrenig; bladen glesa, hjertlika, med lång smal krokig spets, ennerviga. ♃ Fig. Sp. M. 67. Torra klipp. (Sk. — Gefle.) *Är den täckaste af sina grannar, ofta gulaktig, icke funnen fruktsam. — H. tamariscinum och recognitum H. höra hit.*

13 *Swartzii Turn.* fröhuset aflångt, krökt med sylsprötadt lock; stjelken oordentligt enkelt eller dubbelt pinngrenig, bladen utstående glesa bredt lancettlika smalspetsade småsågade ennerviga. ♃ Fig. H. St. Cr. 4. t. 29. r. Torra. st. (Omkring Stockholm Sw.) *Ej olik föreg., men är oordentligt grenad, minre. Stjelkbladen ofta äggrunda. — H. praelongum L. H. atrovirens Sw.*

(*H. triquetrum.*)

** Stjelkens grenar spridda.

a — Bladen *ennerviga.*

14 *alopecurum L.* fröhuset aflångt, snedt, med sylsprötadt lock; stjelken krypande med upprätta trädlikt delade grenar; bladen äggrundt lancettlika sågade, med upptill försvinnande nerv. ♃ 9 — 4. Fig. Hook. 25. r. Skog. (Södra Sv.!) *Liknar Leskea dendroides, men är större och spädare.*

15 *cordifolium H.* fröh. aflångt, krökt, lutande med coniskt lock; stjelken nedliggande, oordentligt grenad; bladen hjertlikt aflånga concava trubbiga helbreddade, nerven nående öfver midten. ♃ 7, 8. Fig. H. St. Cr. 4 t. 37. Vatt. (Medl. Sv.) *Stjelkbladen ofta stora som hos Fontinalis antip. Grenarne sammanrulla sig, så att de synas spetsiga.*

16 *trifarium W. M.* fröhuset aflångt, lutande, med coniskt lock (enl, fig.); stjelken långt utdragen med åtskilda enkla grenar; bladen tegellaggda concava äggrunde trubbiga helbäddade, nerven upptill försvinnande. ♃ Fig. Schwægr. 2 t. 89. (*H. stramineum*). r. Djupa kärr. (Lpl. Upsala) *Ofta mer än quarterslång trådlik stjelk. Bladen i tre, minre tydliga rader, bredare än hos följande, hvarmed den förenas af Schwaegr.*

17 *stramineum Dicks.* fröh. och stjelk som föreg. bladen tegellaggda concava från bredare basis aflånga trubbiga helbräddade, nerv som föreg. ♃ Fig. Hook. 24. r. Djupa k. (Lpl. — Stockh.) *Stjelkarne smalare än hos föreg. bladen strimmveckiga.*

18 *albicans H.* fröh. aflångt, krökt, med coniskt lock (enl. fig.); stjelken uppstigande, oordentligt grenig; bladen tegellaggda bredt lancettlika smalspetsade helbräddade, nerven nående öfver midten. ♃ 5, 7. Fig. H. St. Cr. 4 t. 5. Fukt. sand. (Anf. enl. Sw.) *Har ljusgrön färg.*

19 *nitens H.* fröh. aflångt, krökt, med coniskt lock; stjelken upprätt, tätgrenig brunullig, med glatta fruktskaft; bladen tegellaggda lancettlikt syllika långspetsade med nerv och tvänne långa sidostrimmor. ♃ 7 — 8. Fig. Dill. 39. f. 37. Kärräng. (Lpl. — Blek.) *Liknar alldeles följ. Gulaktig.*

20 *lutescens H.* stjelken uppstigande, utan ludd; fruktskaften sträfva; det öfr. som föreg. ♃ 6 — 8. Fig. H. St. Cr. 4 t. 16 r. Fukt. ä. (Sv. exempl. meddelade af Sw. stället obekant.) *Fruktskaften sträfva af under mikroskopet lätt synbara täta knölar.*

21 *plumosum H.* fröh. aflångt, krökt; stjelken uppstigande utan ludd, med enkla grenar; glatta fruktskaft; bladen något utstående lancettlika med syllik spets, otydl. finsågade, med upptill försvinnande nerv och korta sidostrimmor. ♃ 5, 6. Fig. H. St. Cr. 4 t. 15. Skog. (Omkr. Stockh.) *Är dubbelt större än följ., hvarmed den origtigt förenas af Schwaegr. Swartziska ex. öfverensstämma fullkoml. med*

Hedwigs fig. ingalunda med Schwaegrichens H. plumosum.

22 *salebrosum Hoffm.* fröh. omv. äggrundt; stjelken flere gr. grenad, utan ludd med glatta fr.skaft; bladen lancettlikt jemnbreda med ganska lång hårsmal finsågad spets; upptill försvinnande nerv, sidostrimmor nående öfver midten ♃ 6, 8 Fig. r. Träd och sten. (Medl. Sv.) *Är lika som föreg. något gulaktig. Att W. M. haft dylika exempl. som förf. under ögonen, bevisar deras jemnförelse mellan denna och föreg. hvilken de enl. diagn. synas hafva rigtigt känt.*

23 *piliferum H.* fröh. omv. äggrundt, krökt med sprötspetsadt lock; stjelken gyttradt grenig, med något sträfva fr.skaft; bladen äggrunda med utdragen smal spets helbräddade, nerven nående till midten, utan sidoveck. ♃ 5—8. Fig. H. St. Cr. 4. t. 11. r. Gräsvexta st. (Exempl. af Sw. stället obekant. Upsala Wg.)

24 *rutabulum L.* fröh. omv. äggrundt, lutande med coniskt lock; stjelk och fr.skaft som föreg. bladen äggrunda, smalspetsiga finsågade, nerv till midten, utan sidoveck. ♃ 5—7. Fig. H. St. Cr. 4. t. 12. Äng. (Omkr. Stockh. ej sälls.) *Liknar alldeles föreg. men har bladens breda del mera concav och hastigare sammandragen i spets.*

25 *striatum H.* fröh. aflångt med långt syllikt lock; stjelken n. upprätt, med glatta fr.skaft; bladen hjertlikt äggrunda spetsade med nerv nående öfver midten, korta sidostrimmor. ♃ 5, 6. Fig. St. Cr. 4. t. 13. På jorden. (Ställe mig obekant; anf. enl.

Sw.) *Är minre än föreg. med bredare, kortare och minre spetsade blad, allt enl. Fig. — H. longirostre Ehrh. Sw.*

26 *populeum H.* fröh. kort aflångt, krökt, med coniskt spetsigt lock; stjelken med täta uppstigande grenar, glatta fruktskaft; bladen lancettlika långspetsade, nerven n. utlöpande, sidostrimmor långa. ♃ 5—8. Fig. Sp. M. 70. f. 1—5. Träd och stenar. (Medl. Sv. Swartz.) *Sällan öfver 1—1½ t. lång, mycket grenig, gulaktig. — H. implexum Sw. M. Su. H. pseudoplumosum (plumosum Schwaegr.) Brid. enl. Sw.*

27 *velutinum L.* fröh. som föreg. stjelken med uppstigande grenar, sträfva fr.skaft; bladen äggrundt lancettlika afsmalnande i en sågad spets; nerven nående öfver midten, utan sidostrimmor. ♃ 5, 6. — β *minus:* bladen smalare med längre nerv. Fig. H. St. Cr. 4. t. 27. β H. St. Cr. 4. t. 28. Träd och sten. (Lpl. — Blek.) β *är H. intricatum H.*

28 *serpens L.* fröh. aflångt, krökt med coniskt lock; stjelken krypande; bladen utstående lancettlika spetsade helbrädddade, med till och öfver hälften nående nerv. ♃ Fig. H. St. Cr. 4. t. 18. a. Fukt. st. (Lpl. — Sk.) *H. spinulosum och contextum H. höra hit.*

29 *strigosum H.* fröh. aflångt lutande med kägellikt smalt lock; stjelken nedliggande med gyttrade enkla grenar, glatta fr.skaft; bladen äggrunda afsmalnande trubbade med under spetsen försvinnande nerv. ♃ 5, 6. —β *thuringiacum:* med smalare mera spetsade blad. Fig. r. Sandj. (Lpl. β. Sml. ÖG. m. m.) *Är liten. — β H. thuringiacum Brid.*

30 *praecox Sw.* fröh. äggrundt, lutande med sylsprötadt lock; stjelken krypande med gyttrade korta grenar, glatta fr.skaft; bladen tegellaggda, hjertlikt äggrunda afsmalnande trubbade, med nerv nående öfver midten. ♃ 5. Fig. H. Sp. M. 64. r. Sandback. (Stockh. utanföre Skans tull.) *Fröh. dubbelt större än hos föreg. stora i jemnförelse med den lilla mossan.*

31 *murale H.* fröh. aflångt, krökt, lockets spröt nålformigt n. längre än fröhuset; stjelken nedliggande gyttradt grenig, med glatta fruktskaft; bladen tegellaggda äggrunda spetsiga helbräddade, med nerv nående till midten. ♃ 4. 5. Fig. H. St. Cr. 4. t. 30. r. Torra st. (Anf. enl. Sw.) *Är liten, mörkgrön. Kanske borde denna art föras till första afdeln. Mitt exempl. är minre godt.*

(*H. sarmentosum.*)

b — bladens nerv o, eller ganska kort.

32 *alpinum Wg.* stjelken krypande, trådlik med upprätta grenar; bladen äggrunda spetsade upprätta, n. nervlösa. Wg. ♃ Fig. Fjv. (N. Nordl. Wg.) *Smiths E. B.* 1496, *synes vara en annan hörande till sista afdelningen; han säger den hafva de öfra bladen skärformigt krökta samt ställer den närmare H. cupressiforme.*

33 *cuspidatum L.* fröhuset aflångt, lutande med coniskt vårtlikt lock; stjelken upprätt med spridda, i toppen sammanvridna spetsade grenar; bladen äggrundt aflånga, föga spetsiga helbräddade nervlösa. ♃ 5—7. Fig. Dill.. t. 39 f. 34. Hook. 26. a. Diken etc. (Sk. — Lpl.) *Är flere tum hög; står med de spetsiga grenarnes toppar upp öfver vattnet.*

34 *alpestre Sw.* fröh. n. cylindriskt, föga krökt; grenarne täta uppstigande, utdragna, föga delade; bladen tegellaggda concava bredt ovala med kort spets; omärklig nerv, vid basen 2strimmade. ♃ Fig. Sw. M. Su. t. 6. f. 15. H. Sp. M. 64. f. 1—4. r. Fjv. (Pit. Lpm. vid sjön Tjäkelvass Wg.) *Fruktskaften 5—7 lin. långa, från sidan af grenarne, nående sällan öfver dessas topp. — Anm. af H. molle finnes i Prof. Sw. Herb. intet Sv. exemplar; då den kommer H. alpestre så nära, att man nyligen förenat dem, torde det vara så mycket ursäktligare att utesluta den.*

35 *moniliforme Wg.* fröh. klubblikt, föga lutande; grenarne gyttrade i tuf-form, trådlika, öfver allt betäckte af tegellaggda concava äggrunda trubbiga nervlösa blad. ♃ Fig. Wg. Fl. L. t. 24. Bergvägg. (Lpl. — Stockholm.) *V. i knappt tums höga täta ljusgröna tufvor, sälls. med frukt, grenarne tagelsmala. — H. julaceum Schwaegr.*

(*H. silesiacum.*)

††† Bladen spridda, utsperrade åt *alla* sidor eller nedböjda.

36 *squarrosum L.* fröh. ovalt (Wg.); stjelken med spridda grenar; bladen från äggrund basis snart afsmalnande i en lång nedböjd finsågad spets, nervlösa. ♃ Fig. Fl. D. 535. f. 1. Hook. 26. Bergsrött. (Lpl. Smol.) *Liknar, men är minre än följ., med hvilken den ofta vexer blandad.*

37 *triquetrum L.* fröh. och stjelk som föreg. bladen hjertlika spetsade finsågade strimmiga utsperrade. ♃ 7, 8. Fig. Dill. 38. f. 28. Hook. 26. a. Skog.

och äng. (Sk. — Lpl.) *Vexer upprätt som en skog i miniatur; är bland de största af Sv. mossor.*

*38 *Halleri H.* fröh. n. cylindriskt, krökt; stjelken med gyttrade grenar; bladen äggrunda, spetsade tillbakaböjda. ♃ — β *majus*: bladen utstående, grenarne strödda. Wg. Fig. H. St. Cr. 4. t. 21. r. Fj.v. (N. Nordl. Wg!) *Sällan tumshög; liknar de föreg. i smått; grenarne trådsmala, taggige af de nedböjda bladuddarne.*

†††† Bladen *ensidigt* (oftast klo- eller skärformigt) böjda;

a — *ennerviga.*

39 *sarmentosum Wg.* stjelkarne långa nedliggande, greniga; bladen aflånga trubbade, löst tegellaggda, med utlöpande nerv; toppbladen något ensidigt böjda. ♃ Fig. Fjällklipp. (Lpl. Wg!) *Öfver quarters lång, flytande, brun. Bladen föga ensidiga.*

40 *uncinnatum H.* fröhuset krökt med coniskt lock; stjelken nedliggande pinngrenig; bladen lancettlikt syllika, skärformigt böjda, finsågade strimmiga, ♃ 7, 8. Fig. H. St. Cr. 4. t. 5. Hook. 26. Fukt. st. (Hela Sv.)

41 *aduncum L.* fröh. som föreg. stjelken nästan upprätt; bladen som föreg. helbräddade. ♃ 7—9. — β *revolvens*: bladen mycket tillbakaböjda, utan strimmor. Wg. Fig. H. St. Cr. 4. t. 24. β Sw. M. Su. 7. Skogar och k. (Medl. och S. Sverige.)

42 *fluitans L.* fröhuset aflångt, föga krökt, stjelken med strödda grenar; bladen syllika småsågade concava med platta kanter, de nedre utsperrade, de

öfre ensidigt böjda ♃ 7, 8. Fig. H. St. Cr. 4. t. 36. Vatt. (Lpl. — Sml.) *Liknar alldeles H. aduncum, men har minre krökta blad.*

43 *filicinum* L. *H.* fröh. som föreg. stjelken pinngrenig; bladen från bred, n. hjertlik basis spetsade finsågade, klolikt krökta utlöpande ennerviga merändels strimmiga. ♃ 7—9 — *H commutatum:* gröfre mörkare. Fig. Sp. M. t. 76. f. 5. — 10 H. St. Cr. 4 t. 26. Kärr m. m. (Jtl. — Stockh. — N. Nordl.) *H. diastrophyllum Sw.* β *H. commutatum H.*

44 *rugosum H.* grenarne uppstigande, tjocka, med krökta toppar, bladen tegellaggda ovala spetsade småtandade, ensidigt böjda, nerven nående öfver midten; på tvären rynkiga. ♃ Fig. Fjv. (Lpl. Jtl.) *Mjuk gulglänsande mossa med tjocka (1 lin. i diam.) täta flere tum långa, n. enkla grenar. Liknar H. scorpioides.*

45 *fluviatile H.* fröh. kort aflångt, krökt; stjelken nedliggande ganska tätgrenig: bladen tegellaggda lancettlika spetsiga helbräddade, toppbladen ensidigt krökta, alla med n. utlöpande nerv. ♃ 7, 8. Fig. H. Sp. M. 71. f. 4. r. På stenar vid vatt. o. s. v. (Exempl. af Swartz.) 1 — 2 t. *lång mossa, brun med gulgröna ensidiga toppar. Ej olik följ.*

46 *palustre L.* fröh. som föreg.; stjelken oordentligt tätgrenig; bladen något glesa utstående, äggrundt lancettlika spetsade helbräddade, ensidigt böjda; nerven nående öfver midten. ♃ 6, 8. Fig. H. St. Cr. 4 t. 38. (*H. luridum Sw.*) Stenar i bäck, m. m. (Gefle, Stockholm m. fl. st.)

b — *n. nervlösa.*

47 *silesiacum W. M.* fröhuset n. cylindriskt, locket kort coniskt; bladen något glesa utstående lancettlika nervlösa, med platta kanter småsågade, de öfversta något ensidiga. ♃ 4, 5. Fig. Schwægr. s. t. 94. r. Trädstam. (Stockholm, t. e. vid Skrubba. *Likn. följ. men kännes lätt af sin ljusgröna färg, korta stjelk och mycket minre böjda blad.*

48 *cupressiforme L.* fröhusets lock sprötspetsadt; stjelken nedliggande n. pargrenig; bladen tätt tegellaggda, från äggrund basis smalspetsade ensidigt krökta nervlösa. ♃ 4—7. Fig. H. St. Cr. 4. t. 23. a. Berg etc. (Sk. — Lpl.) *Var. i hög grad, ofta smal som ett tegel; merändels brunaktig sällan blekt γ pallescens Sw.*

49 *molluscum H.* fröhusets lock coniskt (enl. Fig.); stjelken nedliggande tätt pinngrenig; bladen äggrunda långspetsade, ensidigt tillbakaböjda småsågade, n. utan nerv och strimmor. Wg. ♃ Fig. H. St. Cr. 4. t. 22. Mörka torra skogar. (Upsala etc.)

50 *crista castrensis L.* fröh. lock coniskt; stjelken uppstigande, platt, ganska tätt pinngrenig; bladen äggrundt lancettlika, med smala, skärformigt åt en sida nedböjda spetsar, småsågade, nervlösa. ♃ 5, 6. Fig. H. Sp. M. 76. f. 1—4. Torra skog. (Lpl. — Sml.) *Omkr. 3 tum hög, gulaktig, i tufvor växande mossa.*

*51 *loreum Wg.* fröh. äggrundt (Wg.); stjelken nedliggande oordentligt grenig; bladen äggrunda

med smala långa utsperrande och ensidigt böjda spetsar, helbräddade, nervlösa. ♃ Fig. E. B. 2072. enl. Wg. Dill. t. 39. f. 40. r. Skog. (N. Nordl. Wg!) *Nästan quarters lång, liknande följ. men har blad n. som H. squarrosum.*

52 *scorpioides L.* fröh. aflångt, krökt, med coniskt lock; stjelken nedliggande med spridda tjocka krökta grenar; bladen concava äggrunda spetsade krökta åt en sida, nervlösa. ♃ 7, 8. Fig. Schwægr. 2. t. 95. a. Vatt. (Lpl. — Sk.) *Är tjock, brun och glänsande.*

486 FONTINALIS 1 *falcata H.* fröhuset på utdraget fjälligt skaft; bladen i trenne rader rännformiga, skärformigt krökta åt en sida, ennerviga. ♃ 7—9. Fig. H. St. Cr. 3. t. 24. r. På stundom öfversvämmade stenar. (Lpl. — Upsala; Upl. i parken vid Söderfors bruk.) *Fr.skaftet 4, 5 lin. långt. F. capillacea L. Fl. Su.*

2 *antipyretica L.* fröh. oskaftadt insänkt mellan blad; stjelkbladen i 3ne rader, kölade, stundom tvåklufne, äggrundt aflånga, spetsiga nervlösa. ♃ 7, 8. Fig. Sv. B. 215. a. Stenar i flyt. v. (Lpl. — Sk.) *Är en stor svartgrön mossa.*

3 *squamosa H.* fröh. som föreg. bladen i 3 rader, rännformiga, lancettlika, spetsade, nervlösa. ♃ 7, 8. Fig. H. St. Cr. 3. t. 12. r. Flyt. vatt. (Lpl. — U. t. e. i Söderfors park på öfversvämmade stenar i Dalelfven, ömnig.) *Liknar mycket föreg. men är finare, ofta alnslång och deröfver. Alla, i synnerhet den sistn. sätta sällan frukter.*

†† Musci hepatici.

487 JUNGERMANNIA. † *Foliosae*, stjelken mångbladig.

* *Stipulatae*, stipler på stjelkens undre sida.

a — Bladen försedda med en inviken flik vid basen.

1 *platyphylla L.* stjelken nedliggande pinngrenig; bladen rundadt äggformiga; stiplerna elliptiska, jemte de stipellika platta bladflikarne helbräddade. ♃ 5, 6. Fig. Hook. J. 40. Dill. 72. f. 32. Bergsklyft. (Medl. Sv. — N. Nordl.) *Stor.* — *De så kallade bladflikarne äro hos denna art alldeles skilda från bladen, så att den synes ega en tredubbel rad stipler.*

2 *laevigata Schrad.* stjelk som föreg. bladen äggrunda något afsmalnande; stiplerna och bladflikarne uddtandade. ♃ 5, 6. Fig. Hook. J. 35. r. Klipp. (Stockholm vid Skrubba.) *Liknar alldeles föreg.*

3 *Tamarisci L.* stjelken krypande pargrenig; bladen runda concava helbräddade; bladflikarne aflångt sammanrullade parallela med stjelken, minre än de urnupna stiplerna. ♃ Fig Hook. J. 6. Berg. (Sk. — Lpl.) *Svartbrun fin, alldeles lik följande.* — *J. dilatata W. M. Wg. m. fl.*

4 *dilatata Ehrh.* stjelk och blad som föreg. bladflikarne vidgadt rundade af de urnupna stiplernas storlek. ♃ 5. Fig. Hook. J. 5. Bergsklyft. (Lpl. — Stockholm.) *J. tamariscifolia Schmid. Wg. m. fl. Bladflikarnes charakteriserande form utmärkes bäst med Ehrharts namn.*

5 *serpyllifolia Dicks.* stjelken nedliggande grenig; bladen rundadt äggformiga helbräddade; bladfliken platt, tilltryckt, utgörande ett inböjdt veck af bla-

dets basis; stiplerne hvasst urnupna. ♃ 6. Fig. Hook. J. 42. Klyft. (Lpl. — Stockholm.) *V. i mjuka gröna tufvor.* — *J. cavifolia Ehrh.*

b — Bladen *utan* veck vid basen, *odeldta.*

6 *pallescens Ehrh.* stjelken nedliggande med utdragna enkla grenar; bladen platta, rundadt rhombiska; stiplerna tvådelda med sylllika flikar. ♃ Fig. Hook. J. 62. (*J. polyanthos*). Källor etc. (Medl. Sv. Stockholm omkring Sköndal och Skrubba; Södr. Hels. ömnig.) *Vexer flockvis; oftast blek till färgen. Stiplerne öfvergå snart i rotslående fibrer; stundom saknas de.* — *J. polyanthos Sw. enl. egenhändiga exempl.*

7 *Trichomanis Dicks.* stjelken krypande med enkla grenar; bladen platta äggrunda; stiplerna bredare än stjelken, rundade urnupna. ♃ Fig. Hook. J. Fukt. st. (Lpl. — Stockholm.) *Bladen tätare än föreg. merändels med tegellaggd basis.*

(*J. scalaris, graveolens.*)

c — Bladen utan veck, 2—*flerflikiga:*

8 *graveolens Schrad.* stjelken krypande, n. enkel, kölad af de uppstående bladen; bladen n. fyrkantiga, grundt 2flikade med trubbiga flikar, stiplerne (ofta otydliga) tvådelda med lancettlika flikar. ♃ Fig. r. Fukt. st. Stenar. Ruttet träd m. m. (Stockholm vid Skrubba. Lpl. Wg.) *Färgen blek.*

9 *bidentata L.* stjelken som föreg. plattad; bladen rundadt 2flikiga med spetsade flikar; stiplerna 2—4flikiga med syllika flikar. ♃ Fig. Hook. 30. Dill. 70. f. 11. (Medl. Sv. Stockholm vid Skrubba. Upsala Wg.) *Är ofta öfver en linea bred, genomskinlig.*

10 *Flörkii W. M.* stjelken enkel uppstigande, n. trind, bladen vända åt en sida; till en del tegellaggda, treflikiga; stiplerna små (enkla) spetsade inskurna. Wg. ♃ Fig. Wg. Fl. L. 25. r. Torra berg. (Lpl. Wg. Dal. Sw.!) *Liknar en mindre J. quinquedentata, hvarmed Hooker förenat den. Exemplar af en så kallad J. tridentata från Kroppa i Värml. gifne af Prof. Sw. synas höra hit, ehuru stipler ej kunna upptäckas. (Någon J. trilobata finnes väl ej i Skand.?)*

11 *reptans L.* stjelken krypande pinngrenig, ofvanpå trind af tegellaggda blad; bladen glatta, 3, 4flikiga, med inböjda spetsade flikar; stiplerne 4flikiga. ♃, 5, 6. Fig. Hook. J. Dill. 71. f. 24. a. Fukt. st. Stubb. o. s. v. (Lpl. — Sk.) *Är fin, blekgrön.*

12 *ciliaris L.* bladen concava 3flikiga, jemte de tvåklufna stiplerna hårbräddade; blomfodret päronlikt. ♃ 5, 6. Fig. Hook. J. 65. Dill. 69. f. 3. a. Stenar. (Lpl. — Sk.) *Undre sidan ser raggig ut af de nedböjda håren. — J. pulcherrima Web. Spic.*

13? *Tomentella Ehrh.* bladen concava jemte stiplerna olikformigt 4deldta, hårbräddade; blomfodren bägarlika n. tvärhuggna. ♃ 5, 6. Fig. Hook. J. 36. Dill. 73. f. 35. r. Skog. (Anf. enl. Sw.) *Är något finare än föreg.*

** *Exstipulatae.* Stipler o.

d — bladen *dubbelvikna helbräddade.*

14 *complanata L.* stjelken krypande (hos β uppstigande), grenig med tegellaggda något convexa blad, den öfre fliken rund, större än den undre äggformiga tilltryckta fliken; blomfodret aflångt

platt tvärhugget. ♃ 7, 8 — *α repens:* större krypande, gulgrön. — *β adscendens:* minre med uppstigande täta stjelkar, mörkgrön. Fig. Fl. D. 1062. Hook. J. Dill. 72. f. 26. a. Träd och sten. (Sk. — Lpl.)

15 *exsecta Schmid.* stjelken krypande; bladen tättsittande tvåflikiga, den öfre fliken spetsig, minre än den undre, föga tilltryckt. ♃ Fig. Hook. 19. r. Bland andra mossor. (Stockh. Skrubba.)

16 *saxicola Schrad.* stjelkarne i n. upprätta tufvor något enkla, groft trådlika trinda; bladen tegellaggda utböjda dubbelvikna, i vecket urnupna; båda flikarne lika stora åtskilda trubbiga. ♃ 9, 10? Fig. Spreng. i Ann. der Wett. Ges. t. 4. f. 5. Bergvägg. (Lpl. — Smol.) *Har blr. i toppen, men slutl., då sidoskottet utvexer i grenvecken; fodret är elliptiskt, upptill flikigt sammanrynkadt, skiljer sig nästan blott till storleken från følj.*

17 *minuta Dicks.* stjelkarne n. upprätta och enkla tagelsmala; något tvåsidiga af de utböjda dubbelvikna urnupna bladen; bladflikarne något spetsiga. ♃. Fig. Hook. J. 44. r. Kärr. (Lpl. Jtl. Upsala vid Norbyland enl. Ex. af Sw.) 3—6 *lin. hög. — Denna och föreg. hafva bladen endast något sammanvikna, ej plattade som n. 14.*

b — bladen dubbelvikna, *tandade eller sågade.*

18 *albicans L.* stjelkarne i n. upprätta tufvor, platta; bladens undre flik aflång, något tillbakakrökt, trubbig, finsågad, dubbelt *större* än den tilltryckta öfra fliken. ♃ 4, 5? Fig. Hook. J. 25 Dill. 71. f. 20. Wg. Fl. L. 25. (*J. taxifolia.*) r. Bergvägg. (Lpl. — Stockh.) *Hvitaktig, torr spröd; den genomskinliga*

longitudinella linean på bladen saknas ofta äfven på den större allmänna arten. D:r Wahlenbergs art är enl. auth. exempl. icke skiljbar från den vanligas mindre individuer.

19 *undulata L.* stjelken n. upprätt plattad; bladens undre flik rund, merändels något fintandad *större* än den tilltryckta helbräddade öfra fliken (blomfodret platt tvärhugget helbräddadt Hook.). ♃ Fig. Hook. J. 22. Dill. 71. f. 17. Bäckstr. Berg. m. m. (Lpl. — Upsala.) *Lik följ.*

20 *nemorosa L.* stjelk som föreg. bladens undre flik fintandad *minre* än den tilltryckta runda uddtandade öfra fliken; blomfodret platt, i toppen naggadt. ♃ 5, 6. Fig. Hook. J. Dill. 71. f. 18. Klyft. (Medl. Sv. Stockh.) *De smärre bladflikarne har Förf. alltid funnit sittande på stjelkens convexa, d. v. s. undre, stundom rotslående sida, tvärt emot förhållandet med föreg.; dock är uttrycket öfre och undre sida i denna afdeln. något vacklande.*

21 *umbrosa Schrad.* stjelken platt, uppstigande; bladens undre flik oval spetsig sågtandad, *större* än den föga tilltryckta äggrunda sågtandade öfra fliken. ♃ Fig. Hook. J. 24. r. Bergsklyft. (Lpl. Korpberget Lycksele Wg.) *J. resupinata Wg. Webers J. resupinata och umbrosa äro tydl. ej skilda; jag har ansett det säkra Schraderska namnet böra föredragas framför det sannolikt alldeles falskt använda Linneiska. Hookerska egenh. exempl. af dess J. resupinata tillhöra J. umbrosa, alldeles skild från den* (resup.) *han ritat, hvilken jag med Weber tror tillhöra J. compacta Roth.*

c — bladen *enkla* (icke dubbelvikna); *odeldta.*

22 *asplenioides L.* stjelken uppstigande med långa enkla grenar; bladen något uppvikna (halfverticala Sw.). ovala rundade, i brädden fint hvasstandade. ♃ — β *minor*: flere gr. minre. Fig. Fl. D. 1061. Hook. J. 13. Berg. (Sk. Lpl.) *Den större har 2—3 tums långa stjelkar med en linea breda blad.*

23 *viticulosa L.* stjelken som föreg. med bar (ej rot-trådig) rygg; bladen uppvikna elliptiskt ovala aflånga helbräddade. ♃ Fig. Hook. J. 60 (undant. stipl.)? Berg. (Medl. Sv. Stockholm, Upsala.) *Liknar föregåendes β. Stjelken tums lång och deröfver.*

24 *lanceolata L.* stjelken kort med lancettlik omkrets, rot-trådig rygg; bladen uppvikna äggrunda, n. platta, helbräddade med grof nätbyggnad. ♃ Fig. Hook. J. 18. Dill. 70. f. 10. r. Fukt. st. (Anf. enl. Sw. med fl.) *Stjelken 3—6 lin. lång. Bladen något spetsiga enl. Eng. Exempl.*

25 *scalaris Schmid.* stjelken kort, krypande med rot trådig rygg; bladen tätt sittande uppvikna, de öfversta nästan sammanvridna, concava cirkelrunda helbräddade af grof nätbyggnad. ♃ Fig. Schmid. Jung. f. 17. r. Bäcksträнd. m. m. (Medl. Sv. Sw. Lpl. Wg. Jtl. vid Lerån, Åre Sn.) *Tums lång, ljusgrön, lik följande.*

26 *Sphagni Dicks.* stjelken lång, föga grenig; bladen åtskilda, de öfre tättsittande uppvikna concava cirkelrunda helbräddade af grof nätbyggnad. ♃ Fig. Hook. J. 33. Kärr bland Sphagnum. (Lpl. — Stockh.) *Stjelken 2 —3 t. lång, bladen bleka. Den*

Eng. skiljer sig genom bladens mycket fina nätbyggnad.

(J. *trichophylla, setiformis*)

d — Bladen *deldta till basen*, i flera flikar.

27 *trichophylla L.* bladen glest spridda på alla sidor af stjelken, deldta i 2 — 3 hårfina, perlbandslikt ledade, raka, spetsiga flikar. ♃ 6. Fig. Hook. 7. Dill. 73 f. 37. Ruttna träd. (Lpl. — Sk.) *Bladen äro så djupt delade, att flere författare ansett hvarje flik såsom ett blad. Vexten liknar ett fint ludd.*

28 *setiformis Ehrh.* stjelken trådlik, trind af de tätt sittande, 3 — 4delade bladen; flikarne äggrunda, upprätta med utvikna tandade kanter. ♃ Fig. Hook. J. 20. Höga berg. (Lpl! VG.) 1 — 2 *tum långa n. enkla, torra spröda, stjelkar, öfver allt omgifne af blad, som under mikroskopet ega ett knaggligt utseende.*

e — Bladen 2- (sällan 3-) *flikiga*.

29 *julacea L.* stjelken trådlik, trind af på alla sidor tilltryckt tegellaggda concava äggrunda, till midten hvasst tvåklufna blad, med lancettlika spetsiga flikar. ♃ Fig. Hook J. 2. Fjv. (Lpl. — Jtl. omkring snödrifvorna.) *Vexer i täta tufvor, med knappt half tums höga tagelsmala stjelkar, ganska svår att undersöka. — J. nivalis Sw. J. concinnata Wg. Fl. L.*

30 *concinnata Lightf.* stjelken trådlik med något vidgad, merändels tvågrenig topp; bladen på två sidor tilltryckt tegellaggda, concava, äggrunda i top-

pen grundt tvåflikiga med trubbiga flikar. ♃ Fig. Fl. D. 1002. 2. Hook. J. 3. Fjv. (Lpl. — Jtl.) *Föga större än föreg. gulaktig, äldre blågrå.* — *J julacea Wg. Fl. L.*

31 *marginata Ehrh.* stjelken upprätt grenig; bladen på tvänne sidor glest öfver hvarandra liggande utböjda, omv. hjertlika med trubbiga flikar, hvass urskärning; blomfodret i toppen. ♃ Fig. Hook. J. 27. r. Bäckstränd. (Lpl. — Smal.) 1 — 3 *tum hög, gråaktig, stundom brun, liknar något J. saxicola, men är dubbelt tjockare.*

32 *Funkii W. M.* stjelken uppstigande enkel, n. trind af glest tegellaggda concava hvasst urnupna eller 2flikiga blad; flikarne trubbiga. ♃ 5, 6. Fig. r. Fukt. berg (Lpl. Wg. Omkr. Fahlu grufva) *Är större än föregående, mjuk och brunaktig; bladen omv. hjertlika; då bladen sitta glest, liknar den J. inflata, hvars bl.foder den har.*

33 *excisa Dicks.* stjelken kryppande plattad; bladen n. quadratiska tättsittande något uppstående veckiga med utböjd tvåflikig topp; flikarne utsperrade spetsiga. ♃ Fig. Hook. J. 9. Skogsberg. (Stockholm ej sälls.) *Var större och minre; bladens utskärning n. hvass.*

34 *inflata Huds.* stjelken som föreg.; bladen slutl. glesa skiftevisa äggrunda, tvåflikiga med trubbiga åtskilda flikar, något hvass utskärning. ♃ 5, 6. Fig. Hook. J. 38. Bark, fukt. jord. m. m. (Lpl. Stockh. Omnigast omkring Fahlu grufvas slagghögar) *Är tagelsmal, brun, ofta svart, med nedtill åtskilda blad, stora blomfoder i topparna.*

35 *connivens Dicks.* stjelken utdragen grenig; bladen slutl. glest spridda skiftevisa rundade med en cirkelrund utskärning i toppen; de utskärningen omgifvande flikarne spetsiga n. sammanstötande; bl.fodret i toppen. ♃ 6. Fig. Hook J. 15. V. bland Sphagnum (Stockholm ei sälls. Lpl.) *Liknar föreg. n. finare, grön.*

36 *bicuspidata L.* stjelken krypande tätbladig platt; bladen n. quadratiska tvåflikiga med raka smalspetsade flikar; blomfodret vid grenarnes basis. ♃ 5, 6. — β *byssacea Wg.* längre men smalare, med mindre blad. Fig. Hook. J. 11. Dill. 70 fig. 13. a. Ruttet träd m. m. (Lpl. — Blek.) *Är blek till färgen. Bladens byggnad grof* *).

37 *curvifolia Dicks.* stjelk bladform och blomfoder som föreg. bladens flikar långt utdragna spetsade klolikt krökta åt sidan, åtskiljda. ♃ Fig. Hook. J. 16. På murknadt träd Sw. (Anf enl. Sw.) *Liknar alldeles föregående, endast att bladen äro mer concava samt flikarne längre. Författaren har ofta sett artförändringar af föregående, som kunnat tagas för denna.*

*) Ehuru Hook citerat β under sin J. byssacea, kan författaren ej antaga dessa såsom synonyma. Hookers egenhändiga exempl. af J. byssacea, öfverensstämmande med Svenska från VG., hafva 1—1½ linea långa n. trinda torra spröda stjelkar, jemte de under vanlig förstoring ej urskiljbara bladen, alldeles hårsmala. Förf. tror allt för väl Dr. Wg.s kunna tillhöra Roths art, hvilken äfven Weber gör till synonym med J. bicuspid. — Huru Hooker kunnat, tvärt emot sin figur, kalla frukten, hos J. bicuspidata, terminalis, förstår författaren ej.

f — bladen 3 — 5flikiga.

38 *incisa Schrad.* stjelken ganska kort, uppstigande, tätt besatt af krusigt veckiga treflikiga blad, med olikstora småtandade kölade flikar; blomfodret i toppen. ♃ 6. Fig. Hook. J. 10. Murkna stubbar i kärr etc. (Lpl.—Stockh.) *Stjelken 1—2 lin. ljusgrön tufvig.*

39 *pusilla L.* stjelken ganska kort, krypande, tätt besatt med uppstående quadratiska 2 — 5tandade helbräddade veckiga blad; blomfodret i toppen. ♃ 8. Fig. Hook. (Bladen nog mycket utbredda) Våta och sand. sjöstränd. (Stockholm, Upsala) *Mörkgrön, tufvig, 1—3 lin. lång; frukten brister olikformigt.*

40 *quinquedentata L.**) stjelken lång grenig nedliggande; bladen något åtskilda uppvikna 4flikiga; blomfodret i toppen. ♃ 9 — 10. Fig. Hook. J. 70. (*J. barbata*) a. Stenar m. m. bland andra mossor. (Lpl. — Sk.) *Är 1 — 2 tum lång. Förf. har ej med Hooker och Wg. kunnat finna något, som kan kallas stipler. Finnas dessa, så blir väl J. Flörkii blott dess afart.*

†† *Frondosae*, stjelken (stamblad) platt, bladlik, nedtryckt.

41 *palmata H.* stambladet utan nerv, kort, deladt i 3—5 uppstigande tandade, rundade flikar. ♃ 5, 6. Fig. H. Theor. t. 20 f. 7. a. På ruttna stubbar, spå-

*) Af denna förra hufvudafdelning eger Skandinavien ännu åtskilliga arter, hvilka Förf. dels af bristande förstoringsglas, dels af ofullkomliga, dels till vextplats obestämda exemplar, ej kunnat bestämma eller upptaga.

nor o. d. (Lpl. — Stockh.) 2 — 3 *lin. lång mörkgrön af fast byggnad.*

42 *multifida L.* stambladet utan nerv, utdraget, n. dubbelt parflikadt; flikarne olikformiga tandade mer och minre trubbiga. ♃ 6, 7. Fig. Hook. J. 45. samt 74 f. 43. Kärr, bland Sphagnum, m. m. (Medl. Sv. Stockholm ej sälls.)

43 *pinguis L.* stambladet utan tydl. nerv; aflångt, köttigt, grenigt, ofvanpå platt, under uppsvälldt, brädden bugtig; fröredningen från undre sidans kant, med lång blomfoderlik mössa; enl. Hook. ♃ 5, 6. Fig. Hook. J. 46. Dill. 74 f. 42. Bäckstränd. (Medl. Sv.) *Stjelken stundom 2 t. lång. Författaren har ej under utarbetningen af detta verk kunnat finna exemplar af denna och följ. med frukt.*

44 *epiphylla L.* stambladet som föreg. fröredn. från öfra sidan med kort mössa; enl. Hook. ♃ 5, 6. Fig. Fl. D. 359. Hook. J. 47. Diken. (Medl. Sv.) *Bladet 1—2 tum långt, stundom kortare men bredare.*

45 *Blasia Hook* stambladet ennervigt, hinnaktigt, stjernformigt fördeladt med klynnedeldta flikar, på undre sidan fjälligt; fröredn. från nerven på bladens öfre sida, med inom bladet inneslutna foder och mössa. ♃ Fig. Hook. J. Dill. 31 f. 7. r. Lerjord. (Lpl. — Upsala). *Är blågrön, med flasklika mjölgömmen på öfre sidan. — Högst sällsynt med fröredn. — Blasia pusilla L.*

46 *biloba Sw.* stambladet ennervigt, 2 — 3grenigt, med bugtiga, småtandade mot ändan fruktbärande flikar. ♃ r. (Tagen på en sten vid någon källa nära

Stockholm af Swartz) *Storleken* 1 — 1½ *tum. Har stor öfverensstämmelse med föreg.*

47 *furcata L.* sambladet ennervigt, smalt jemnbredt, grenigt, i toppen gaffellikt tvåklufvet, ofvanpå glatt (fröredn. från undre sidan. Hook.). ♃ Fig. Hook. J. Dill. 74. f. 45. Bergvägg. (Lpl. — Sk.) *Hängande, med ⅓ lineas breda blad; sälls. med fröredning.*

488 Anthoceros 1 *laevis* L. stambladet platt, bredt vigglikt, tandadt. ♃ e. t. (ex. af Sw.) Fig. Dill. 68. f. 1. r. Bland mossor. (Anf. enl. Sw.) *Stambladet omkr. 2 lineer långt.*

2 *punctatus L.* stambladet päronlikt uppsväldt, flikigt. ♃ e. t. Fl. D. 396. Dill. 68. f. 1. Jorden. (Gefle *Östling.* Upsala *Ehrh.*)

489 Marchantia 1 *polymorpha L.* fruktfästet oplatt; deladt i omkring 10, trinda strålar, det ofruktsamma sköldlikt föga deladt. ♃ 6, 7. e. l. — β *fontana:* stambladet längre, ljusgrönare. Fig. Fl. D. 1427. β Dill. 77. f. 6. a. Torra st. β på fukt. (Lpl. — Sk.)

2 *hemisphaerica L.* fruktfästet ofvanpå något kupigt, omärkligt 4flikadt, med ämnen till 4 strålar ofvanpå, 4 rum på undre sidan; ofruktsamma fästet som föreg. stambladet slätt prickadt. ♃ 7, 8. Fig. Dill. 75. f. 2. r. Skuggig jord. (Lpl. — Blek.) *Storlek som föreg. — M. quadrata Balb. kan förf. ej skilja af diagnosen.*

3 *conica L.* fruktfästet äggrundt kägellikt, odeldt; ofrukts. fästet oskaftadt; stambladet nätrutigt prickadt. ♃ e. l. Fig. Fl. D. 274. Dill. 75. f. 1. r.

Skuggiga bäckstränd. (Jtl. vid Åreskutan; Gefle vid Tollforsbäcken.)

4 *pilosa Fl. D.* fr.fästet n. klotrundt med ett enda fröhus i hvarje af hattens 4—5 rum; fröhusets mössa utskjutande, klufven i flere genomskinliga, i toppen länge hopbängande spetsade flikar; stambladet omv. hjertlikt omfattande fr.skaftets basis med hvita fjäll. ♃ 5. etc. Fig. Fl. D. 1426. r. Fukt. bergvägg. (Upsala Gottsunda bergen! — N. Nordl. vid Dale.) *Fruktskaftet glatt, hatten af ett hampfrös storlek. Allt, utom fästets form, öfverensstämmer med Wallroths goda fig.* (t. 6. f. 9.) *af M. fragrans Balb. M. gracilis Web.*

490 Riccia 1 *chrystallina L.* stambladet tryckt till jorden, trubbflikigt, gropigt. ⊙ e. l. Fig. Dill. 78. f. 12. Jorden. (Gefle, Upsala, Stockh.) *Ljusgrön, genomskinlig, mot dagen synas de ogenomskinliga spridda fröredningsknölarne.*

2 *glauca L.* stambladet tryckt till jorden klynnevis flikigt köladt, prickadt. ⊙ e. l.—*α obtusa:* bladflikarne bredare trubbiga. — *β acuta:* bladflikarne smalare spetsiga. (*R. minima L.*) Fig. *α* Dill. 78. f. 10. *β* Dill. 78. f. 11. r. Vallar m. m. (Stockholm på torftäckta stenmurar vid Sköndalsbro. Upsala Wg.) *Är stundom hårig i bräddarne. R. ciliata Hoffm.*

3 *fluitans L.* stambladet flytande, platt, smalt, jemnbredt, klynnedeldt. ⊙ e. t. Fig. Fl. D. 275. Dill. 74. f. 47. r. Flytande i grafvar m. m. (VG! Upsala bland Fontinalis vid Håga Wg.) *Fröredn. är hittills osedd hos denna art.*

TILLÄGG.

1 Till arterna *).

Sid. 53. Deschampsia 4 *glauca Hn.* vippan upprätt, öppen, med 3blommiga småax; kronans borst fästad på midten af skalens rygg, rak, föga längre än sitt skal; rotbladen hoprullade glatta. ♃ e. t. Fig. (Sänd från Jemtl. af H:r Rect. Backman.) *Är såsom en medelart mellan D. caespitosa och alpina.*

— 56. Poa 12 *rigens Hn.* vippan ganska gles, upprätt, med horizontalt utstående, 1—4-blommiga korta grenar; småaxen 3—4blommiga, ovala med ludd; strået och de n. syllika bladen glatta. ♃ ? e. t. Fig. Fjv. (Lul. Lpm. Wg. Sänd äfven af H:r L. L. Læstadius 1820 från Lpl.) *Gräset omkring half aln högt, fint och styft, till alla delar glatt, med äggrund, tums lång fåblommig, föga sammandragen vippa; småaxen omkr. 20, stora i jemnförelse med gräsets öfr. delar, rödletta med gula skalkanter, hvilka sammanhänga genom ett tilltryckt hvitt*

*) Tillkomne under arbetets tryckning.

silkesludd. — *Platsen är mellan P. laxa och alpina.* — *Poa laxa Wg. Fl. L.*

Sid. 158. Epilobium 9 *rivulare Wg.* märket 4deldt; bladen oskaftade lancettlika, n. helbräddade, glatta. ⊙? 7. e. t. blekt viol. bl. Fig. r. Bäck. (Upsala i en källbäck nedanföre Bergsbrunna i Danmarks Sn. Wg). *Liknar en stor E. palustre, hvilken den kommer närmast; blommorna stora som E. montani.*

— 568. Aspidium 9 *Oreopteris Sw.* stambladet enkelt parbladigt; parbladen utdraget lancettlika pinndeldta, under fint kådprickade; flikarne alldeles helbräddade trubbiga, de fruktbärande med platta kanter; plättarne nära brädden, sent sammanflytande. ♃ e. t. Fig. E. B. 1019. r. Bergsrött. (Jtl. vid Hofverberget enl. ex. sändt under namn af A. Thelypteris af H:r L. L. Læstadius). *Alns hög och deröfver.*

Anm. *Hieracium collinum* och *diaphanum* Fr. Nov. V. cont. kan författaren ej af beskrifningen tillräckligt skilja, den förra från *H. Auricula*, den sednare från *H. rigidum*; han nödgas derföre utelemna dem.

Af *A. dentatum Sw.* tror författaren sig hafva fått exemplar af H:r Læ-

stadius från Lpm.; men, då han ej haft tillfälle att jemnföra dem, hvarken med auth. exemplar, eller med figur, så bespar han dess publicerande som Skandinavisk.

2. Till Synonymien.

Sid. 22. Fedia *olitoria* är *Valeriana Locusta* L.
— *Morisoni* — *Fedia dentata* Steven.
27. Kobresia *caricina* — *Carex simpliciuscula* Wg. Caricogr.
50. Leersia *oryzoides* — *Phalaris* Schreb. *Asprella* Lam.
— Digitaria *humifusa* — *Syntherisma glabrum* Schrad.
— Panicum 1 och 2 — *Setaria* P. B.
— *Crus Galli* — *Echinochloa* P. B.
51. Hierochloa *alpina* — *Holcus* Sw.
56. Molinia *distans* — *Glyceria* Wg. Fl. U.
61. Bromus *racemosus* — *B. hordaceus* Wg. Fl. U.
62. Sesleria *caerulea* — *Cynosurus* L.
65. Triticum *pinnatum* — *Bromus* L.
71. Littorella *lacustris* — *Plantago uniflora* L. Fl. Su.
— Alchemilla *Aphanes* — *Aphanes arvensis* L.
— Radiola *Millegrana* — *Linum* L.

Sid. 79. Potamogeton *praelongus* — *P. acuminatum Wg. Fl. U.* (*ej Fl. Dan.*)
80. — *zosteraefolius P. complanatum Willd.*
— *gramineus* — *P. compressum Wg. Fl. U.*
102. Loiseleuria *procumbens* — *Azalea procumb. L.*
113 Atriplex *angustifolia* — *A. patula Wg. Fl U.*
129 Armeria *vulgaris* — *Statice Armeria L.*
138 Narthesium *ossifragum* — *Anthericum L.*
141. Juncus *rariflorus* — *J. nodulosus Wg. Fl. U.*
147 Rumex *Hydrolapathum* — *R. acutus Wg. Fl. U.*
157. Oxycoccus *palustris* — *Vaccinium Oxycoccus L.*
180. Cerastium *aquaticum* — *Malachia Fr.*
— *glabratum* — *C. alpinum* β *L.*
181. Spergula *Sagina* — *Sagina procumbens L.*
— *ciliata* — *Sagina Fries.*
193 Sorbus *intermedia* — *Crataegus scandiaca Wg. Fl. U.*
— Mespilus *Oxyacantha* — *Crataegus L.*
— *monogyna* —
196. Rosa *cinnamomea* — *R. spinosissima Wg. Fl. U.*
236. Thymus *angustifolius* — *Th. Serpyllum L.*
251. Coronopus *Ruellii* — *Cochlearia Coron. L. Coron. depressa Wg. Fl. U.*

Sid. 255. ARABIS *petraea* — *Cardamine L.*
261. ERODIUM *Cicutarium* — *Geranium L.*
264. GERANIUM *pusillum* — *G. rotundifolium Wg. Fl. U.*
276. PHACA *piloza* — *Astragalus L.*
282. CICER *Lens* — *Ervum L.*
305. CNICUS *oleraceus* — *Carduus Lilj.*
313. ARNICA *alpina* — *A. montana β L.*
325. ORCHIS *pyramidalis* — *Anacamptis Rich.*
382. GYMNOSTOMUM 6, 7 — *Bryum.*

3. Till Figurerna.

Sid. 184. SEDUM *sexangulare*: E. B. 1946.
185. — *annuum*: Fl. D. 59 (*S. rupestre*).
199. FRAGARIA *elatior*: E. B. 2197.
228. MENTHA *odorata*; E. B. 1025.
230. AJUGA *alpina*: E. B. 477.
231. STACHYS *sylvatica*: Fl. D. 1102.
232. GALEOBDOLON *luteum*: E. B 787.
— LAMIUM *maculatum*; E. B 2550.
233 — *incisum*: E. B. 1933.
— GALEOPSIS *Ladanum*: E. B. 884.
— — *Tetrahit*; E. B. 207.
235. SALVIA *pratensis*; E. B. 153.
252. BRASSICA *Napus*: E. B. 2146?
253. SINAPIS *alba*: E. B. 1677.
255. TURRITIS *alpina*: E. B. 1746?
257 CARDAMINE *amara*: E. B. 1000.
267. MALVA *rotundifolia*; E. B. 1092.

271. Fumaria *capreolata*: E. B. 943.
278. Orobus *vernus*: Fl. D. 1226.
279. Lathyrus *palustris*: Fl. D. 399.
300. Hieracium *murorum*: E. B. 2082.
— *maculatum*: E. B. 2121.
303. Crepis *biennis*: E. B. 149.
309. Gnaphalium *luteoalbum*: E. B. 1002.
315 Erigeron *canadense*: E B. 2019.
320. Pyrethrum *maritimum*: E. B. 979.
354. Populus *alba*: E. B. 1619 (*P. canescens*).
— *nigra*: E. B. 1910.
375. Lycopodium *alpinum*: L. Fl. L. t. XI.

4. Till Svenska Namnen.

Ek — *Quercus Robur* 340.
Fräken — *Equisetum* 375.
Gran. — *Pinus Abies* 342.

Register öfver Konstorden*).

Aboriens 24.
abrupte pinnatus 20.
acerosus 15.
acinapiformis 15.
acini 191.
aculeatus 11.
aculeus 48.
acuminatus 18.
acutus 18.
adscendens 8.
adductor 43.
aequalis 29, 37, 38. 45.
afart 5.
afbruten 324.
affallande 25.
aflång 14.
aggregati 45.
agyratus 42.
alae 38.
alatus 11.
allmän 35.
alterni 11.
alveolatus 33.
amentum 46.
amplexicaulis 13.
anceps 10.
androgyni 22.
angiospermi 26.
angulatus 10.
annulatus 26.
anthera 23.
anthodium 35.
apex 13.
aphyllus 11.
apressus 12.
approximati 14.
arboreus 8.
arillatus 31.
arillus 30.
arista 31, 39.
aristatus 23.
armatus 10.
art 5.
artförändring 5.
articulatus 11.
avenius 19.
ax 45.
axfjäll 36.
axillaris 45, 48.
axillus 21.
axstjelk 47.

Bacca 30
bar 11, 26.
barba — 49.
barfröade 26.
bark 36
barrlik 15.
basis 13, 324*.
bicuspidatus 27*.
bifurcatus 27*.
bilabiatus 37.

*) De med stjerna (*) förklaras i sjelfva Floran, ej i Inledningen. De Svenska termer, som ej förklaras, äro här ej upptagne.

bigemina 21.
bina 14.
binata 20.
bipinnatus 21.
bladlös 11.
bladskaft 21.
bladskärm 47.
bladsnärp 48.
bladtäckt 11.
bladveck 21.
blomflock 46.
blomfoder 34.
blomfoderskal 36.
blomholk 35.
blomhufvud 45.
blomhylle 33.
blomhölsa 35.
blomklase 46.
blomknippe 46.
blomkotte 45.
blomkrans 46.
blomkrona 36.
blomma 22.
blomningssätt 45.
blomqvast 46.
blomskaft 47.
blomskärm 47.
blomspira 46.
blomster 38.
blomsterfjäll 48.
blomstjelk 47.
blomtrådar 43.
blomvippa 46.
blåselik 28.
borst 39, 49.
borstbärande 20.
bractea 47.
bracteatus 12.
broskkantad 18.
brädd 13.
bräm 37.
bugtbräddad 18.
bugtig 16.
bulbifer 11.
bulbosus 7.
buskartad 8.
båtämne 30.
båtformig 28.
bägarelik 37.
bär 30.

Caducus 48.
calcar 40.
calceiformis 18*.
calyciformis 41.
calyculus 34 35.
calyptra 44.
calyx 33.
campanulatus 34.
canaliculatus 17.
capitatus 25.
capitulum 45.
capsula 27.
capsularis 28, 39.
carina 37.
carinatus 17.
carnosus 17.
carpellum 205*.
cartilagineus 18.
castratus 24.
caudatus 32.
caulis 8.
centralis 30.
centralstift 384*.
cernuus 45.
ciliatus 18.
cilium 44.
circumscissus 27.
cirrosus 19, 29.
cirrus 48.
classis 6.
clavatus 21.
coloratus 19.
columella 384*.
columnaris 32.

coma 12.
compactus 17.
complanatus 10.
completus 33.
compositus 20, 39.
compressus 10.
concav 17.
conceptaculum 29.
conduplicatus 30.
conferti 45.
conicus 32.
conisk 32.
conjugatus 20.
connatus 13.
convex 17.
corculum 30.
cordatus 15.
coriaceus 28.
corolla 36.
coronatus 28.
corymbus 46.
costa 31.
cotyledo 12.
crenatus 18.
crispus 17.
cristatus 23.
cryptogam 40.
cucullatus 17, 37.
culmus 8.
cuneiformis 15.
cuspidatus 19.
cyma 46.

Debilis 9.
deciduus 25, 48.
declinatus 8.
decumbens 9.
decurrens 13.
decursivus 21.
decussatim 12.
deflexus 12.
dehiscens 27.
delad 16.
deltoideus 14.
dens 44.
dentatus 18.
dextrorsum 9.
dichotomus 11.
dicoccus 27.
didymus 27.
diffusus 9.
digitatus 16.
dimidiatus 35, 44.
discoideus 39.
discus 39.
dissepimentum 27.
distans 14.
distiche 12.
distinctus 21.
divaricatus 12.
divergens 12.
dolabriformis 14.
drupa 30.
dubbelsågad 18.
dubbelt 21.
dupplicato-serratus 17.

Elevatus 19.
ellipticus 15.
elliptisk 15.
emarginatus 18.
embryo 30.
enervis 19.
enkönad 22.
enrummig 24.
ensam 45.
ensidig 13, 44.
ensiformis 15.
enskild 35.
epidermis 10.
epigynus 33.
erectus 12.
evanescens 19.

excavatus 19.
excurrens 19.
extrafoliaceus 48.

Falcatus 14.
fasciculatus 13.
fastigiatus 11.
fatlik 37.
faux 37.
fila succosa 43.
filiformis 23.
fingerlik 16.
fingrad 20.
finhårig 11.
fissus 16.
fistulosus 17.
fiunlik 31.
fjäll 33.
fjällig 11, 33.
fjärilformig 37.
flasklik 39.
flerböjd 9.
flerstjelkig 7.
flexuosus 9.
flikig 16.
flock se blomflock.
flos 22.
flosculus 38.
flytande 14.
foder se blomfod.
foderskärm 34.
fogning 27.
foliaceus 48.
foliolum 26.
foliosus 11.
folium 12.
folliculus 29.
fornicatus 37, 38.
fornix 37.
fot 8.
fotlik 20.
fovea 48.
fragilis 9.
fructificatio 21.
fructus 26.
frukt 26.
fruktfäste 32.
fruktamne 24.
fruticosus 8.
frö 30.
fröbalja 29.
fröblad 12, 30.
frötäste 31.
frögömbärande 26.
frögömme 26.
fröhinna 30.
fröhus 27, 41.
fröhölsa 29.
fröredning 21.
frösida 31.
fröskal 30.
fröärr 31.
fulcrum 47.
fjällständig 33.
funiculus 42.
furca 49.
furcatus 23, 49.
fusiformis 7.
fårad 10.
färgad 19.
fäste 24, 43, 45.
försvinnande 19.

Gadd 59.
gaffellik 49.
gapformig 37.
gemensam se allmän.
gemmae 8.
geniculatus 9.
genitalia 22.
genomborrad 13, 37.
genus 5.

germen 24.
gibbus 17.
gigformig 15.
glaber 10.
glandel 49.
glandelbärande 18.
glandula 49.
glandulosus 18, 20.
glatt 10.
globosus 23.
globularis 24.
glochidatus 49.
glochides 49.
glomerati 45.
gluma 36, 39.
glutinosus 50.
granulatus 24.
grenig 11.
grop 40.
gropig 19, 33.
grynig 24.
gymnospermia 26.
gyratus 42.
gyrus 41.
gyttrad 45.

binnaktig 17.
binnkantad 11.
binnskalig 17.
binnstjelkad 31.
hirsutus 10.
hispidus 10.
hjulformig 37.
holk se blomholk.
holkskärm 33.
honungsgömme 39.
hoptryckt 10.
hopvuxne 13.
hvalflik 37, 38.
huflik 37.
hullingbärande 49.
hypocrateriformis 37.
hypogynus 33.
hårbräddad 18.
hårig 10.
hårpensel 31.
hängande 45.
hänge 46.
hängfjäll 36.
hättelik 44.
hölsa se blomhölsa.

Half 50.
halfrund 32.
halftomfattande 13.
halfrund 10.
hama 49.
hamatus 31, 49.
handlik 16.
hastatus 15.
helbräddad 18.
hemisphaericus 32.
herbaceus 8.
hermaphroditus 22.
hjertblad se fröblad.
hjertlik 15.
hilum 31.

Jemnbred 15.
jemntoppad 11.
imbricatus 11, 13.
immersus 14.
impar 20.
impari-pinnatus 20.
inaequalis 37, 38.
incisus 16.
incompletus 33.
incurvatus 9.
inducium 41.
inermis 11.
inferus 33.
inflatus 28.
inflorescentia 45.

infundibuliformis 37.
insertio 12.
inskuren 16.
integerrimus 18.
integer 17.
internodium 11.
interrupte-pinnatus 21.
interruptus 45.
intrafoliaceus 48.
intryckt 18.
involucrum 35, 41.
irregularis 37.
irregulier 37.
jugum 31.
jugus (adj.) 20.

Kant 13.
kantig 10.
klass 6.
klibbig 19, 49.
klo 38.
klocklik 34.
klolik 14, 48.
klotformig 24.
klynnedeld 11.
klängande 9.
klängbärande 20.
klänge 48.
klängspetsad 19.
klufven 16.
knapp 23.
knäböjd 9.
knölig 27.
korvis 12.
kotte 30.
krans (i) 12.
kringskuren 27.
krokig se flerböjd.
krona se blomkr.
kronblad 37.
kronbladlik 25, 40.
kronbärande 28.
krusig 17.
krypande 9.
kupig 32.
kärna 30.
köl 38.
köl ad 17.
köndelar 22.

Lacerus 16.
laciniatus 16.
lacunosus 19.
laevis 10.
lamina 38.
lana 49.
lanatus 10.
lanceolatus 14.
lancettlik 14.
lateralis 30, 45.
latusculum 31.
laxus 9.
ledad 11.
ledstipel 48.
legumen 29.
liber 36.
lignosus 36.
ligula 48.
ligulatus 15.
likformig 38.
limaktig 50.
limbus 37.
linearis 15.
lobatus 16.
lock 44.
locularis (adj.) 24.
loculum 24.
lucidus 19.
ludd 49.
luddenhet 49.

luden 10.
lunulatus 15.
lutande 9, 45.
lyratus 16.
lyrformig 16.
läderlik 28.
längdremna 41.
lökbärande 11.

Maculae 41.
mammillatus 44.
margo 13.
mellanleder 11.
mellanvägg 27.
membranaceus 17.
merändels 50.
mitraeformis 44.
mjukhårig 10.
monogamia 22.
mossar 42.
motsatt 11, 20, 28.
mucronatus 18.
multicaulis 7.
muricatus 10.
mynning 37, 43.
mångbyggare 23.
månlik 15.
mössa 43, 45.
mössformig 17.

Naggad 17.
naggtandad 17.
natans 14.
navicularis 28.
nectarium 39.
nedböjd 8, 12.
nedfallande 9.
nedliggande 9.
nedlopande 13.
nedsänkt 14.
nervig 19.
nervlös 19.
nitidus 19.
njurlik 15.
nucleus 30.
nudus 11, 26, 37.
nutans 9, 45.
nux 29.
något 51.
nästan 50, 51.
nött 29.

Ob 16, 50.
obcordatus 16.
obeväpnad 11.
obliquus 11, 14.
oblongus 14.
obovatus 16.
obtusiusculus 18.
obtusus 18.
obverse 16.
odeld 17.
ofullständig 33.
olikformig 38.
olikparad 21.
omfattande 13.
omkransande 33.
omvriden 14.
omvändt 16, 50.
oppositus 11.
ora 13.
orbiculatus 14.
ordning 6.
ordo 6.
ormbunkar 40.
oskaftad 13.
osseus 31.
oval 14.
ovalis 14.
ovatus 14.
oväpnad se obeväpn.

pagina 13.
paleaceus 33.
paleae 33.
palmatus 7, 16.
panduraeformis 15.
panicula 46.
papilionaceus 38.
papillosus 19.
pappus 31.
par 20.
parallel 29.
parasitvext 343*.
parbladig 20.
partialis 35.
partitus 16.
parvis 20, 21.
patens 12.
pedatus 20.
pedicellus 47.
peduncularis 48.
pedunculus 47.
peltatus 14.
pendulus 45.
perfoliatus 13.
perforatus 19, 37.
perianthium 34.
pericarpium 26.
perigynus 33.
periphericus 30.
perispermium 30.
peristomium 43.
persistens 25, 48.
personatus 37
petaloideus 25, 40.
petalum 37.
petiolaris 48.
petiolatus 13.
petiolus 21.
phanerogam 7.
phyllus (*adj.*) 34.
pilformig 15.
pili 49.
pilosus 10.
pinnatifidus 16.
pinnatus 20.
pinndeldt 17.
pinntandad 16.
pip 37.
pipblomstrig 39.
pipformig 95.
pistill 22, 43.
pistillum 22, 24.
planus 17.
platt 10, 17.
plicatus 17.
plumosus 31.
plumula 30.
plätt 41.
pollen 24.
pollenmassa 24.
pomum 29.
praemorsus 7.
prickad 19.
prismaticus 34.
procumbens 9.
prolifer 11.
pubes 49.
pubescens 10.
pulposus 17, 29.
punctatus 19
puncterad 19.
pungens 19.
putamen 29.
pyriformis se *turbinat.*
päronlik 28.

Qvarsittande 25.
qvastlik 46.

Racemus 46.
rachis 47.
radiatus 39.
radicans 9.

radicula 30.
radius 47.
radix 7.
rak 9.
rameus 12.
rami 11.
ramosus 11.
ramuli 46.
receptaculum 24, 32.
rectus 9.
reflexus 12.
refvig 9.
reguliert 37.
remotus 14.
reniformis 15.
repandus 18.
repens 9.
resupinatus 14.
retrofractus 12.
retusus 18.
rigidus 9.
rima 41.
ring 41.
ringad 42.
ringens 37.
ringlös 42.
rostellum 30.
rostratus 32, 44.
rot 7.
rotatus 37.
rotslående 9.
rotämne 30.
rugosus 19.
rum 24.
rumpens 41.
rundtaggad 16.
runcinatus 16.
ryggstipler 48.
ryggås 31.
rannformig 17.
saggittatus 15.
sambyggare 22.
samkönade 22.
sammanflytande 21.
sammansatt 38.
sargad 16.
sarmentosus 9.
scaber 10.
scandens 9.
scapus 8.
scariosus 17.
scutatus 41.
secundi 13.
segel 38.
semen 30.
semi- 50.
semiamplexicaulis 13.
semidecurrens 13.
semiflosculosus 39.
semiinferus 33.
sericeus 20.
serratus 18.
sessilis 13.
seta 39.
setosus 20.
sexualsystem 7.
siccus 29.
sidig (adj.) 10.
sidostipel 48.
sidovägg 27.
silicula 28.
siliqua 28.
silkeshårig 20.
silkesluden 20.
simplex 11.
simplicissimus 11, 50.
sinistrorsum 9.
sinuatus 16.
skaftad 13.
skal (fröhusets) se skiljevägg.
skarp 10.
skarpkantig 10.

skeft 38.
skida 28.
skiftevisa 11, 20.
skifva 38, 324*.
skildkönad 22.
skolik 18*.
skrufvriden 14.
skrynklad 19.
skålformig 41.
skägg 49.
skänkfatlik se fatlik.
skärformig 14.
skärm 12, 47.
skärmblad se skärm.
sköldlik 14, 41.
slak 9, 45.
slida 45.
slidad 11.
slidförande 13.
slingrande 9.
slutflik 21.
slägte 5.
slät 10.
småax 46.
småblad 20.
småbär 191*.
småflock 46.
smågrenar 46.
småtaggig 10.
sori 41.
solitarius 45.
spadix 45.
spadlik 15.
sparsi 12.
spatha 35.
spathulatus 15.
spetsad 18.
spetsig 18.
spica 45.
spicula 46.
spina 49.
spinosus 11, 18.
spjutlik 15.
sporangium 41.
sporre 40.
springsträng 42.
spröd 9.
sprötlik 32.
sprötspetsad 44.
squama 36.
squamosus 11.
stamen 22, 23.
stamineus 40.
stenfrukt 30.
stjelk 8.
stjelkomfattande se omfatt.
stjelkomringande 12.
stjelkslidande se slidförande.
stift 25.
stigma 25.
stimulus 49.
stipel 47.
stipelbärande 11.
stipes 8.
stipitatus 31.
stipula 47.
stipulatus 11.
stoma 43.
striaeformis 25.
striatus 10.
strictus 9.
striga 49.
strigosus 10.
strimmig 10.
strimmlik 25.
strobilus 30.
strutformig 17.
strå 8.
strålar 47.
strålblomstrig 39.
sträf 10.
sträfhårig 10.
sträfluden 10.
sträng 23.

strödda 12.
styf 9.
styfhårig 10.
stylus 25.
stympad 35.
ståndare 22, 23.
ståndarlik 40.
stängel 8.
sub- 50.
subspecies 5.
subulatus 15.
suffruticosus 8.
sulcatus 10.
superus 33.
sutura 27.
svalgformig 37.
svanslik 32.
svepe 35.
svepefjäll 41.
svärdlik 15.
syllik 15.
sågad 18.

Tagg 48.
taggbräddad 17.
tand 44.
tandad 18.
tandrad 43.
tapplik 7.
tegellaggd 13.
teres 10.
tergemina 21.
terminalis 45.
terna 14.
ternatus 20.
thyrsus 46.
tillbakaböjd 12.
tillbringare 43.
tilltryckt 12.
tjock 17.
tomentosus 10.
tomentum 49.
topp 45.
toppalstrande 11.
toppblad 12.
torn 49.
tornig se torn.
tortilis 14.
transversus 29.
trattlik 37.
treangelformig 14.
tredubbelt 21.
triangularis 14.
tri- (10-) *gonus* 10.
trind 10.
tripinnatus 21.
triqueter 10.
triternatus 21.
trubbad 18.
trubbig 18.
truncatus 18, 50.
trådaktig 8.
trädlik 8.
tubus 37.
tuberosus 7.
tubulosus 17, 39.
tungblomstrig 39.
tungformig 15, 39.
turbinatus 28.
turgidus 28.
tvåbyggare 22.
tvågafflad 27.*
två- (3-) husad 27.
tvåkönad 22.
tvåläppig 37.
tvårummig 24.
tvåsidig 12.
tvåspetsad 27.*
tvåtandad 27.*
tvåäggad 10.
tvärhuggen 18.
tvärremna 41.
täckt 26.
tätluden 10.

uddblad 20.
uddspetsig 18.
ull 49.
ulltäckt 10.
umbella 46.
umbellula 46.
undulatus 17.
unguiculatus 48.
unguiformis 14.
unguis 38.
universalis 35.
uppböjd 9.
upprätt 10.
uppstigande 8.
urceolatus 37.
urnupen 18.
utbredd 9.
utbojd 12.
utlöpande 19.
utsperrad 12.
utstående 12.

Vagina 13.
vaginans 13.
vaginatus 11.
vaginula 43.
vallecula 13.
valvatus 42.
vapen 48.
varietas 5.
varietet 5.
vasculum 39.
veckig 17.
venae 19.
versatilis 23.
vertical 14.
verticillati 12, 14.
verticillus 46.
vesicaeformis 28.
vexillum 38.
vextämne 30.
vidjelik 9.
vigglik 15.
villosus 10.
vind 14.
vingad 11.
vingar 38.
virgatus 9.
viscidus 19.
viscosus 19.
volubilis 9.
vriden 9.
vågig 17.
vårtlik 44.
väpnad 10.

Ådror 19.
ådäld 31.
åtskilda 14, 21.

Äggrund 14.
ändflik se slutflik.
äpple 29.

Öppen 37.
örtartad 8.
örtbihang. 47.

Slägten.

Acer 160.
Acinos 236.
Achilléa 318.
Aconítum 209.
Acorus 139.
Actæa 207.
Adónis 218.
Adoxa 161.
Aethúsa 120.
Agrimonia 188.
Agrostemma 179.
Agrostis 44.
Aira 54.
Ajuga 230.
Alchemilla 76.
Alisma 152.
Allium 135.
Alnus 338.
Alopecúrus 48.
Alsinella 175.
Althæa 267.
Alyssum 247.
Amaranthus 117.
Anagallis 99.
Anchúsa 98.
Andræa 380.
Andromeda 166.
Androsace 99.
Anemóne 211.
Angelica 119.
Anthemis 319.
Anthericum 138.
Anthoceros 446.
Anthoxanthum 49.
Anthyllis 274.
Anthriscus 125.
Antirrhinum 241.
Apargia 301.
Apium 121.
Aquilegia 209.
Arabis 255.
Arbutus 166.
Arctium 304.
Arenaria 177.
Armeria 129.
Arnica 313.
Arrhenatherum 51.
Artemisia 307.
Arundo 47.
Asarum 187.
Asclepias 125.
Asparagus 135.
Asperúgo 99.
Asperula 72.
Aspidium 368, 449.
Asplenium 370.
Aster 318.
Astragalus 275.
Athamantha 124.
Atriplex 112.
Avena 51.

Ballota 230.
Bartramia 409.
Bartsia 237.
Bellis 319.
Berberis 145.
Beta 114.
Betonica 231.

Betula 341.
Bidens 306.
Blechnum 372.
Blitum 116.
Botrychium 373.
Brassica 252.
Briza 55.
Bromus 61.
Bryonia 342.
Bryum 412.
Bunias 247.
Butomus 162.
Buxbaumia 407.

Cakile 247.
Calamagrostis 45.
Calendula 321.
Calla 139.
Callitriche 2.
Callúna 157.
Caltha 219.
Camelina 252.
Campanula 103.
Cardamine 256.
Carduus 305.
Carex 27.
Carlina 303.
Carpinus 341.
Carum 121.
Centauréa 312.
Centunculus 71.
Cerastium 180.
Ceratophyllum 339.
Chærophyllum 122.
Chamorchis 329.
Chara 376.
Chelidonium 207.
Chenopodium 114.
Chrysanthemum 320.
Chrysocoma 307.
Chrysosplenium 160.
Cicer 282.
Cicherium 303.
Cicúta 118.
Cinclidium 418.
Cineraria 313.
Circæa 10.
Cistus 207.
Cladium 23.
Clinopodium 236.
Cnicus 304.
Cochlearia 251.
Coeloglossum 329.
Comarum 202.
Conium 122.
Conostomum 386.
Convalaria 134.
Convolvulus 102.
Corallorhiza 333.
Cornus 76.
Coronilla 275.
Coronópus 250.
Corydalis 271.
Corylus 341.
Corynephorus 54.
Crambe 246.
Crepis 303.
Cuscúta 77.
Cynoglossum 97.
Cynosúrus 63.
Cypérus 23.
Cypripedium 333.

Dactylis 59.
Daphne 156.
Datúra 103.
Daucus 124.
Delphinium 209.
Dentaria 258.

Deschampsia 53,448.
Dianthus 173
Diapensia 102.
Dicranum 393.
Didymodon 391.
Digitális 241.
Digitaria 50.
Diphyscium 383.
Draba 248.
Dracocephalum 235.
Drosera 129.
Dryas 203.

Echinospermum 97.
Echium 95.
Elatine 161.
Elsholtzia 230.
Elymus 63.
Empetrum 66.
Encalypta 386.
Epilobium 158.
Epipactis 332.
Epipogium 330.
Equisetum 375.
Erica 157.
Erigeron 314.
Eriophorum 24.
Erodium 261.
Ervum 282.
Eryngium 12.
Erysimum 253.
Erythræa 101.
Evonymus 110.
Eupatorium 306.
Euphorbia 188.
Euphrasia 237

Fagus 340.
Fedia 22.
Festúca 59.
Ficaria 213.
Fontinalis 434.
Fragaria 199.
Fraxinus 5.
Fritillaria 138.
Fumaria 271.
Funaria 407.

Galanthus 134.
Galeobdolon 232.
Galepolis 233.
Gallium 72.
Genista 273.
Gentiana 126.
Geranium 262.
Geum 202.
Glaucium 207.
Glaux 95.
Glechoma 229.
Globularia 70.
Gnaphalium 309.
Goodyera 330.
Grimmia 387.
Gymnadenia 328.
Gymnostomum 381.
Gypsophila 172.

Halianthus 176.
Hedera 112.

Heracléum 117.
Herminium 329.
Herniaria 117.
Hieracium 298.
Hierochloa 51.
Hippophäë 353.
Hippúris 2.
Holcus 50.
Holosteum 179.
Hookeria 422.
Hordeum 63.
Hottonia 99.
Humulus 354.
Hyacinthus 135.
Hydrocharis 355.
Hydrocotyle 117.
Hymenophyllum 372.
Hyoscyamus 104.
Hypericum 288.
Hypnum 422.
Hypochæris 301.

Iasione 107.
Ilex 77.
Impatiens 110.
Imperatoria 119.
Inula 317.
Iris 22.
Isatis 247.
Isoëtes 378.
Juncus 139.
Jungermannia 435.
Juniperus 355.

Kobresia 26.
Koeleria 54.
Koenigia 65.

Lactúca 297.
Lamium 232.
Lapsana 303.
Lacserpitium 120.
Lathræa 237.
Lathyrus 278.
Lavatera 265.
Ledum 167.
Leersia 50.
Lemna 5.
Leontodon 302.
Leonúrus 231.
Lepidium 247.
Leskea 419.
Leucodon 399.
Ligusticum 122.
Ligustrum 5.
Lilium 138.
Limodorum 330.
Limosella 241.
Linnæa 241.
Linum 129.
Lithospermum 96.
Littorella 71.
Lobelia 107.
Loiseleuria 102.
Lolium 65.
Lonicera 107.
Lotus 286
Lunaria 250.
Lychnis 179.
Lycopodium 373.
Lycopus 227.
Lysimachia 99.
Lythrum 187.

Majanthemum 76.
Malaxis 330.
Malva 266.

Marchantia 446.
Marrubium 234.
Matricaria 320.
Medicágo 287.
Meesia 417
Melampyrum 238.
Melica 54.
Melilótus 282.
Mentha 227.
Menyanthes 101.
Menziezia 167.
Mercurialis 355.
Mespilus 193.
Milium 49.
Mnium 411.
Molinia 55.
Monotropa 168.
Montia 66.
Myosótis 97.
Myosúrus 218.
Myrica 353.
Myriophyllum 340.
Myrrhis 122.

Najas 338.
Nardus 43.
Narthesium 138.
Neckera 418.
Neottia 131.
Nepeta 231.
Nigritella 328.
Nymphæa 208.

Odontites 92.
Odontium 237.
Oenanthe 123.
Oenothéra 160.
Ononis 274.
Onopordon 306.
Ophioglossum 373.
Ophrys 329.
Orchis 325.
Origanum 236.
Ornithogalum 137.
Ornithopus 275.
Orobanche 237.
Orobus 277.
Orthotrichum 407.
Osmunda 373.
Oxalis 265.
Oxycoccus 157.

Panicum 50.
Papaver 206.
Paris 161.
Parnassia 128.
Pastináca 118.
Pedicularis 239.
Peplis 145.
Phaca 276.
Phalaris 46.
Phascum 379.
Phleum 48.
Phyteuma 107.
Picris 302.
Pilularia 378.
Pimpinella 121.
Pingvicula 9.
Pinus 342.
Pisum 279.
Plantago 70.

Platanthéra 328.
Poa 56, 448.
Pohlia 411.
Polemonium 102.
Polygala 272.
Polygonum 149.
Polypodium 367.
Polytrichum 403.
Populus 354.
Potamogeton 78.
Potentilla 199.
Prenanthes 302.
Primula 100.
Prunella 234.
Prunus 192.
Pteris 371.
Pterogonium 387.
Pulmonaria 96.
Pyrethrum 320.
Pyrola 167.
Pyrus 194.

Quercus 340.

Radiola 77.
Ranunculus 213.
Raphanus 252.
Rapistrum 246.
Reséda 188.
Rhamnus 111.
Rheum 162.
Rhinanthus 138.
Rhodiola 354.
Rhododendrum 167.
Ribes 111.
Riccia 447.
Rosa 195.
Rubus 197.
Rumex 146.
Ruppia 81.

Sagittaria 340.
Salicornia 2.
Salix 346.
Salsola 116.
Salvia 235.
Sambúcus 128.
Samolus 105.
Sangvisorba 70.
Sanicula 125
Saponaria 174.
Saxifraga 169.
Scabiosa 70.
Scandix 123.
Scheuchzeria 151.
Schoenus 23.
Scirpus 24.
Scleranthus 169.
Scolopendrium 371.
Scorzonéra 297.
Scrophularia 242.
Scutellaria 234.
Sedum 184.
Selinum 118.
Sempervivum 189.
Senecio 3[illegible]5
Serratula 304.
Sesleria 62.
Sherardia 72.
Sibbaldia 201.
Siléne 174.
Sinápis 253.
Sison 121.
Sisymbrium 258.
Sium 120.
Solánum 104.

Solidago 317.
Sonchus 297.
Sorbus 192.
Sparganium 43.
Spartium 273.
Spergula 182.
Sphagnum 380.
Spiræa 194.
Splachnum 384.
Stachys 231.
Statice 129.
Stellaria 177.
Stipa 47.
Stratiótes 355.
Struthiopteris 472.
Subularia 148.
Swertia 117.
Symphytum 97.

Tamarix 128.
Tanacetum 307.
Taxus 355.
Teesdalia 247.
Tetraphis 383.
Teucrium 229.
Thalictrum 210.
Thesium 95.
Thlaspi 248.
Thymus 236.
Tilia 208.
Tillæa 78.
Timmia 411.
Tofieldia 151.
Torilis 124.
Tormentilla 201.
Tortula 401.
Tragopógon 269.
Trapa 76.
Trichéra 70.
Trichostomum 399.
Trientális 153.
Trifolium 283.
Triglochin 151.
Triodia 62.
Triticum 64.
Trollius 218.
Tulipa 139.
Turritis 255.
Tussilago 313.
Typha 43.

Vaccinium 156.
Valeriana 21.
Veratrum 151.
Verbascum 103.
Verbéna 227.
Veronica 5.
Viburnum 128.
Vicia 279.
Viola 108.
Viscum 353.
Ulmus 117.
Urtica 339.
Utricularia 10.

Weissia 388.
Woodsia 370.

Xanthium 339.

Zannichellia 337.
Zostéra 2.

50 fröhölsa; *a* — fröens utböjda fäste.
51 äpple, afskuret, att fröhusets rum synas.
52 bär.
53 skida (lång); *a* — skiftevis fästade frön, *b* — qvarsittande märke.
54 kort skida med parallel skiljovägg (d. ä. efter skidans större längddiameter).
55 kort skida med motsatt vägg (efter minre diam.).
56 fröbalja; *a* — stift och märke.
57 fröhus hos mossorna (*M. frondosi*); *a* — ega fröhuset med mynningen omgifven af tänder; *b* — skärm eller bihang. (*Splachnum.*)
58 och 59 mynningtänder hos moss. (59 *Dicranum.*)
60 mossfröhus med påsittande, vårtlikt, lock — *a*.
61 fröhusets mynning omgifven af en dubbel tandrad: *a* — den yttre; *b* — den inre. (*Orthotrichum pumilum.*)
62 mössa, hättelik, hos mossorna.
63 fröhus med *a* — ensidig mössa, och *b* — sprötspetsadt lock, hos moss. (*Dicranum.*)
64 kotte, genomskuren på längden; *a* — mot spetsen tilltjocknade fjäll; *b* — frön (*Pinus*).
65 fröhuslikt kronfjäll hos *Carex*; *a* — tvåspetsad mynning; *b* — tre utskjutande märken.
66 detsamma med 2gafflad mynning.
67 frö.
68 frö med strålig hinnkant. (*Spergula pentandra.*)
69 frö hos umbellater; *a* — frökanter; *b* — ryggåsar; *c* — åsdälder.

70 ett dylikt; *b* — stift.
71 fröhus (frö L.) hos *Ranunculus*, med klolik spets.
72 fröhus hos *Ormbunkarne*; *a* — ett oöppnadt fröhus med sin ring; *b* — öppnadt.
73 fröhus hos *Andraea*, öppnadt i sina 4, i toppen sammanhängande skal.
74 fröhus hos *Jungermannia*, öppnadt i 4 fria skal.
75 fröhus hos *Ophioglossum*, med tvärremna.
76 blomma hos *Syngenesisterne*; *a* — fjällig blomholk; *b* — tunglika blomster.
77 frö hos *Syngenes.* med hårpensel.
78 ett dylikt med skaftad fjunpensel.
79 fröhus, vingadt, hos *Acer*.
80 blomhölsa, med utskjutande, hängande klocklik blomma.
81 blomhänge; *a* — hängfjäll; *b* — ståndare. (*Salix.*)
82 ax af blomfoderfjäll. (*Carex el. Scirpus.*)
83 enbladig blomkrona, trattlik; *a* — brämet; *b* — pipen.
84 fatlik.
85 hjulformig.
86 fler- (5-) bladig blomkrona; *a* — ståndare; *b* — pistill; *c* — honungsgömmen (*Parnassia*).
87 förstoradt honungsfjäll af föreg. *a* — honungsförande strålar.
88 kronblad med *a* — strimlikt honungsgömme.
89 blomma hos Gynandristerna (*Orchis*). *a* — foderblad; *b* — läppen; *c* — honungssporren; *d* — könpelaren; *e* — fruktämnet, vridet; *f* — blomskärm.

90 honungsgömme, skaftadt, hornlikt. (*Aconitum.*)
91 blomfäste fjälligt (*hos Syngenesister m. m.*).
92 — *a* bart; *b*— holkfjäll.
93, 94 fjäll af fästen (*t. e. Anthemis*).

Tab. II.

95 blomax.
96 *a* — stängel; — blomklase med klocklika hängande blr.
97 blomflock; *a* — allmänt svepe; *b* — enskildta svepen; *c* — blommor.
98 blomqvast.
99 blomvippa, klynnedeld.
100 Ormbunke; *a* — fruktplättar.
101 förredning i *Monandria*; *a* — ståndare; *b* — pistill.
102 öppnad blomkrona med 2 ståndare i *Diandria.*
103 — 137 blr. i *Triandria.* (De flesta förstorade.)
103 *Agrostis*, småax (förstoradt); *a* — foderskal; *b* — kronskal med ryggborst; * kronskal af *A. straminea.*
104 *Calamagrostis*, *a* — foderskal; *b* — kronskal.
105 *Arundo*, *a* — foderskal; *b* — kronskal.
106 *Stipa.*
107 *Alopecurus*, *a* — nedtill sammanvexta foderskal; *b* — kronskal; *c* — pistill; *d* — borst.
108 *Phleum* (*pratense*), *a* — foder; *b* — krona, med *c* — pistill.
109 *Anthoxanthum*, *a* — foder; *b* — krona; *c*, *d* — biskal med borst under toppen; *e* — eg. kronan

monströst utvext; *f* — kronan i vanl. storlek; *g* — ståndare; *h* — pistiller.

310 *Phalaris*, *a* — foder; *b* — krona; i nat. och ökad storl.; *c* — biskal.

311 *Milium*. *a* — foder; *b* — krona, båda förstorade.

312 *Leersia*, kronan.

313 *Digitaria*, *a* — foder; *b* krona; *c* — kronans invikna bräddar, som täcka fröet (*d*.)

314 *Panicum*, *a* — foder; *b*— öfra kronan; *c*— nedra; *d* — skärmborsten.

315 *Holcus mollis* och (*) *lanatus*, *a* — kronor; *b*— ännu outvexta ståndare.

316 *Hierochloa odorata* och (*) *alpina*, *a* — foder; *b* — kronor med blott strånd.; *c* — tvåkönad toppkrona.

317 *Avena airoides* (förstorad), *a* — foder; *b* — kronor; *c* — yttre kronskalet serskildt.

318 *Avena pubescens*, *a* — foder; *b* — kronor; *c* — ämne till tredje kronan.

319 *Arrhenatherum*, *a* — foder; *b* — nedre kronan med blott stånd. *c* — öfre skön. kronan.

320 *Deschampsia caespitosa* och (*) *bottnica*, *a* — foder; *b* — fruktsamma kronor; *c* — ämnet till 3dje.

321 *Aira flexuosa* (förstorad), *a* — foder; *b* — kronor.

322 *Corynephorus* (förstor.) *a* — en krona; *b* — ståndarknapp. *c* — ryggborst.

323 *Koeleria*, *a* — foder; *b* — kronor; *c* — ämne till tredje kr.

324 *Melica nutans* och (*) *ciliata*. *a* — foder; *b* — kronor; *c* — ämne till 3dje.

325 *Briza*, *a* — foder; *b* — kronor; *c* — pistillen.

326 *Molinia aquatica* och (*) *capillaris* (förstorade), *a* — foder; *b* — kronor.

127 Poa, ax i nat. och först. form; *a* — foder; *b* — kronor.
128 *Dactylis.*
129 *Festuca*, *a* — foder; *b* — kronor. * *b* yttre — *c* — inre kronskalet förstorade.
130 *Bromus*, *a* — foder, *b* — yttre foderskalet i nat. och ökad storl. *c* — det inre förstoradt.
131 *Triodia*, *a* — foder; *b* — kronor; *c* — borstämne.
132 *Sesleria*, *a* — skärmskal; *b* — foder; *c* — kronor.
133 *Cynosurus*, *a* — skärm; *b* — krona.
134 *Hordeum murale*, *a* — småaxets korta skaft; *b* — foder; *c* — kronor.
135 *Elymus*, *a* — en del af axstjelken; *b* — blomfoder; *c* — krona.
136 *Triticum*, *a* — axstjelken; *b* — småax; *c* — foder; *d* — kronor.
137 *Lolium* (*arvense*), *a* — foder; *b* — kronor.
138 blomkrona i *Didynamia*, gapformig; *a* — pipen; *b* — nedre läppen; *c* — öfre läppen; *d* — de två längre stånd. *e* — de två kortare; *f* — pistillen.
139 en dylik öppnad.
140 en dylik, nära basen afskuren.
141 blomma i *Tetradynamia*; *a* — foder; *b* — ett qvarsittande kronblad; *c* — de 4 längre stånd. *d*. — de 2 kortare; *e* — pistill.
142 krona i *Tetrad.* *a* — klon; *b* — skifvan af kronbladen.
143 *Monadelphia*; *a* — foder; *b* — ståndarne vid basen (*c*) hopvexta; *d* — pistill.
144 *Diadelphia*; *a* — blomsegel; *b* — vingar; *c* — kölen: * *a* — foder; *b* — ståndarnes hopvexta basis; *c* — den fria stånd.; *d* — pistillen.
145 *Syngenesia* (*Monoclinia semiflosculosi*) tvåkönadt tungblomster; *a* — kronans pip; *b* — skifvan; *c* — ståndarcylindern af hopvexta

knappar; *d* — pistillens märken utskjutande; *e* —frö; *f* dess borst.

146 *Syng.* (*Monocl. discoidei*) tvåk. pipblomster; *a* — pip; *b* — 5deldt bräm; *c* — knappcylindern; *d* — pistill; *e* — frö med *f* — fjun.

147 *Syng. Polygamia*, diskens pipblomster; *a*, *b*, *d*, som föreg. Fröet utan borst.

148 *Syng Polyg.* enkönadt (♀) tungformigt kantblomster. *a*, *b*, *d* som föreg.

149 *Syng.* ståndarcylindern (förstorad); *a* — knappar hopvexta omkring; *b* — pistillen; *c* — knapparnes strängar.

150 *Syngenesist* blomma af endast tungblomster: *S. Monoclinia semiflosculosi.*

151 *Syngenesist* blomma; *a* — diskblomster; *b* — strålblomster: *S. Polygamia radiati.*

152 frömjölsklubba af en *Gynandrist* (*Platanthera*); *a* — klubban; *b* — pollenmassans fot. (Förstorad.)

153 *Gynandria* (*Orchis*) könpelaren; *a* — knappen; *b* — glandeln, hvarvid de i rummen *c* — liggande pollenklubbornas fötter äro fästade, ofvanföre märket; *d* — två glandler, ämnen till ståndare; *e* — pollenklubbor. (Först.)

154 *Gynandria* (*Malaxis Loeselii*), könpelaren med nedliggande knapp *a*; *b* — märke; *c* — pelarens kanter. (Först.)

155 den samma med upplyftad knapp *a*; *d* — pollenmassornas rum.

156 *Gynandria* (*Cypripedium*); *a* — könpelaren: *b* — knapparne; *c* — märke; *d* — sköldbladet. (Först.)

157 *Cryptogamia* (*Tortula*); öfre delen af fröbuset med mynningens sammanvridna tänder. (Först.)

158 *Crypt.* (*Polytrichum*); *a* — mynningtändren förenade af en hinna *b*. (Först.)

159 *Crypt.* (*Hypnum*): en del af inre tandråden af 3 större tänder *a*, med mellanliggande smärre *b*. (Förstorad.)

Tryckfel och Rättelser:

Sid. XIX	r. 5		*läs:* hang i
XLV	sista —		— kransar.
LIX	— 10		— hemvist
10	— 4 nedifr.		— Circaea
18	— 14		— Poa
—	— 21		— arterne 1 och 2 odeldt,
23	— 14		— axgyttringen.
25	— 5		— Baeothryon
26	— 8 nedifr.		— bladlika.
—	— 5, 6 nedifr.		— 2blommiga
46, 47	tillägges efter artnamnet hos 3—7: *Hn.*		
50	— 8	Schreb.	— Lam.
50	— 21 }		— småaxen.
53	— 7 }		
55	— 3 uteslutes Ordn.		
58	— 13		— axgroende
69	— 4 efter frön tillägg		— N. F.
72	— 5 nedifr.		— *curvifolius Hn.*
82	— 16		— *Borragineae*
101	— 12		— Menyanthes
102	— 13	*L.*	— *Desv.*
105	— 15		— naggade,
107	— 3	Jutl.	— utl.
121	— 3 nedifr.		— Rosén,
125	sista —		— Pölar.
127	— 19		— 4klufvet,
128	sista —		— stjelkbladet.
146	— 10 uteslutes B.		
147	— 11		— Gungfloarne
163	— 5 nedifr.		— (†† med örtstam.)
170	— 6	—	— Gouan
180	— 11 uteslutes puncten.		
—	— 21		— Var.
182	— 9 nedifr.	1—5	*läs* 1—4.
183	— 14	*Fr.*	— *Hn.*
189	— 5		— *palustris L.*
194	— 23		— i täta, n. jemnhöga
199	— 13		— fr.fodret
—	— 26		— småblad.
200	— 21	Ö	— öländska
205	sista —		— Carpella
208	— 16		— elliptiskt
209	— 1		— Delphinium
217	— 11	hjertblad	— rotblad
229	båda sista rader		— Prof. Swartz's
237	— 3 nedifr.	Ups.	läs Upl.

Sid.	r.		läs:
240	7	blom	blom-
—	2 n.ifr.	Berg.	Berg
249	7		Wg. Fl. L, t. XI f. 4
250	15	verna	verna;
—	20	III	Ill.
252	2 nedifr.		Gottl. exemplar
254	16		*β simplex:*
—	19		Fläsklösan
256	14		lancettlika
260	4 nedifr.	*Dnosis*	*Ononis.*
262	9		‡ 2 *phaeum*
273	12	*Retz,*	*Retz.*
284	5 nedifr.	Wg.	Wahlb.
290	6	begynnes med ett †	
300	10		holk.
302	6		obliqui
304	11		Schkh.
310	20		Fl. D. 1229.
329	8 nedifr	e. l.	e. t.
330	6		Goodyera
—	15	begynnes med en asterisk (*)	
345	10		HYDROCHARIS L.
350	7 nedifr.	Sml.	Smol.
372	3	begynnes med *	
—	17		Onoclea
381	15		Gymnostomum.
383	11 nedifr.		Funck:
394	7		♃ 6, 7.
—	25		Hook. 16. β H. St. Cr.
402	12		††
416 sista		runda	trinda
419	1	Wg.	— WG.
432	7	H.	β
438	15		utvexer, i
—	20		urnupna
—	22		Norbylund
441 sista			äggrunda, i
442	5		31 *emarginata*
—	15	större	minre
454	—		*acinaciformis*
—	—		*appressus*
468		*Galepolis*	*Galeopsis*
—		Gallium	Galium
469		*Lacserpit.*	Laserpitium

Synonyma *).

Acrostichum 370, 371.
Aegopodium 122.
Aira 52—54, 56.
Alchemilla 450.
Alsine 176
Alyssum 252.
Anacamptis 325.
Andromeda 167.
Anoectangium 381.
Anomodon 418.
Anthericum 138, 151.
Apargia 301.
Apera 45.
Aphanes 77.
Arabis 452.
Arenaria 175—6.
Armeria 451.
Arnica 313, 452.
Arundo 46, 47, 49.
Asplenium 371.
Asprella 50.
Astragalus 276.
Athamantha 118.
Atriplex 451.
Avena 51.
Azalea 102, 167.

Barbula 402.
Bartsia 237.
Betula 338—9.
Blasia 445.
Brachypodium 64.
Bromus 60, 61, 64, 65, 450.
Bryum 387, 395, 397, 399, 402, 407, 408, 410. 417.
Bunias 247.
Bunium 121.
Bupleurum 124.
Buxbaumia 383.

Calystegia 103.
Cardamine 255.
Carduus 304—5.
Carex 26, 27.
Catharinea 406—7.
Caucalis 124.
Centrosis 330.
Cerastium 180, 451.
Cheiranthus 254—5.
Chelidonium 207.
Chenopodium 116.
Chironia 101, 103.
Chrysanthemum 320.
Cicer 452.
Climacium 419.
Cnicus 452.
Cochlearia 251.
Convallaria 76.
Coreopsis 306.
Coronopus 451.
Cratægus 193, 194.
Cucubalus 174—5.
Cynodontium 391—2.
Cynosurus 50, 62.

Danthonia 62.
Dicranum 399, 400.
Didymodon 398.

*) Bland de här upptagna förekomma ej de synonyma, som ega samma slägtnamn, som de af mig antagna arter.

Digitaria 450.
Diplocomium 417.
Donax 47.
Echinochloa 50.
Eleocharis 25.
Elymus 63—4.
Elyna 26.
Encalypta 390.
Enodium 56.
Epipactis 331.
Erica 158.
Erodium 452.
Ervum 282.
Euphrasia 237.

Fedia 22, 450.
Festuca 47, 56, 62, 64, 65.
Filago 311.
Fissidens 393, 394, 399, 401.

Galeopsis 232.
Gentiana 101, 102, 127.
Geranium ~~261,~~ 452.
Glyceria 56.
Grimmia 400.
Gymnadenia 329.
Gymnocephalus 411.
Gymnostomum 452.

Habenaria 328—9.
Hedwigia 381.
Hed pnois 301.
Helianthemum 208.
Hepatica 211.
Herminium 329.
Hierochloa 450.
Holcus 51,
Honkenya 176.
Hutchinsia 248.
Hydrocotyle 122.
Hydrochloa 56.
Hypnum 412, 419 — 422.

Iberis 247.
Imperatoria 119, 120.
Isolepis 25.
Juncus 141, 451.

Kobresia 450.

Leersia 450.
Leontodon 301.
Lepidium 250.
Leskea 422.
Linaria 241.
Linum 77.
Liparis 330.
Listera 331.
Littorella 450.
Loiseleuria 451.
Luzula 144.
Lycopsis 98.

Malachia 180.
Matricaria 320.
Meesia 412.
Melica 56.
Mespilus 451.
Mnium 383, 410, 412—17.
Molinia 450.
Myagrum 246, 252.
Myosotis 97.

Narthesium 151, 451.
Neckera 408.
Neottia 330.
Nuphar 208.

Odontites 237.
Onoclea 370.

Ophrys 329—31, 333.
Orchis 328—30, 452.
Osmunda 372—3.
Oxycoccus 451.

Panicum 50, 450.
Phaca 452.
Phalaris 49, 50.
Phellandrium 124.
Plantago 71.
Poa 55, 56, 62.
Pohlia 415.
Polygonatum 134.
Polypodium 368, 370.
Potamogeton 80, 451.
Primula 100.
Psamma 45.
Pteris 373.
Pterogonium 419.
Pulsatilla 211.
Pyrus 193.

Radiola 450.
Ranunculus 213.
Raphanistrum 252.
Rhyncospora 23.
Rochelia 97.
Rosa 196, 451.
Rumex 147, 451.

Sagina 181.
Satyrium 328, 330.
Scabiosa 70.
Scandix 122, 123, 125.
Schoenodorus 60.
Schoenus 23, 26, 27.
Scirpus 26.
Selinum 119.
Senebiera 250.
Serapias 332.
Sesleria 450.
Setaria 50.
Sorbus 451.
Spergula 176, 451.
Statice 129.
Stellaria 176, 181.
Syntherisma 50.
Syntrichia 401.
Swartzia 392.

Thlaspi 248.
Thymus 236, 451.
Tordylium 124.
Tortula 399.
Trichodium 42.
Trichophorum 24.
Trichostomum 392, 398, 399.
Trifolium 282.
Trisetum 52.
Triticum 450.

Vaccinium 157.
Valeriana 22.
Vicia 282.
Vilfa 45.

Webera 414.
Weissia 386, 391, 399.

Svenska och Norrska Namn.

Ahl 338.
Akleja 210.
Alder 338.
Andmat 5.
Ask 5.
Avenbok 341.

Beenvedd 77.
Berberis 145.
Björk 341.
Björnbär 198.
Björnmossa 404.
Blåbär 157.
Blåklint 312.
Blåsippa 211.
Bok 340.
Brännässla 339.

Calmus 139.
Cichorie 303.

Ek 340.
En 355.
Etternässla 339.

Fingerguld 241.
Fogelbärsträd 192.
Fräken 375.

Gran 342.
Groblad 70.
Gräslök 136.
Guckuskor 333.
Gullvifvor 101.

Hagtorn 194.
Hallon 199.
Harsyra 265.
Hasselbuske 342.
Hjortron 197.
Humla 354.
Hundflok 209.
Hundloka 123.
Hvitsippa 212.
Hägg 192.

Idgran 356.
Jordnödd 357.

Kalfhjortron 198.
Kardborre 304.
Kattfot 310.
Kattost 266.
Korgpil 353.
Krusbär 111.
Kråkris 66.
Kummin 121.
Kungsljus 103.
Kyrfvel 122.
Källerhals 156.

Landhafra 52.
Liguster 5.

Liljeconvalje 154.
Liljor 139.
Lingon 157.
Linnea 241.
Ljung 158.
Lummer 373.
Lönn 160.

Malört 309.
Mistel 353.
Mjölbär 166.
Molta 197.
Morot 124.
Murgrön 112.
Måbär 111.

Narfgräs 178.
Neckblad 208.
Norislegräs 241.
Nypon 195.

Odon 157.
Oor 338.
Oxel 157.
Oxläggor 101.

Palsternacka 118.
Pensinggräs 248.
Pepparrot 251.
Pil 346.
Plommonträd 192.
Pors 167, 354.
Prästkragar 321.
Päronträd 194.

Qvickrot 64.

Renfana 307.
Riddersporre 209.
Rofva 252.
Rogn 193.
Råglosta 61.
Rönn 193.
Rör 47.

Senap 253.
Sjönötter 76.
Skäfte 376.
Slaaper 192.
Slån 192.
Smultron 199.
Snöbollar 128.
Sparris 135.
Spikklubba 103.
Starr 27.
Stensöta 367.
Stormhatt 209.
Surkullar 319.
Svinmolla 116.
Svärdlilja 22.
Säf 26.
Sälg 352.

Tall 342.
Timothejgräs 49.
Tjärnblomster 180.
Tolta 298.
Tort 298.
Tranbär 157.
Tusenskön 319.
Tyttebär 157.
Töralm 209.

Uddbär 157.

Vallmo 207.
Vass 47.
Vicker 281.
Vide 352.
Vildapel 194.
Vildpersilja 120.
Vinbär 112.
Vägtistel 305.

Åkerbär 197.
Åkerkål 252.
Ålandsrot 317.

Ängsneilikor 173.
Ängsskära 304.
Ängsull 24.

Figurernas Förklaring.

Tab. I.

Fig.

1 äggrundt blad, — trubbigt, — ådrigt.
2 ovalt, — spetsigt, — nervigt.
3 lancettlikt.
4 aflångt.
5 jemnbredt.
6 syllikt.
7 njurlikt, — under gropigt.
8 hjertlikt.
9 pilformigt.
10 spjutlikt, — spetsadt.
11 omvändt hjertlikt.
12 tunglikt.
13 spadlikt.
14 vigglikt, — urnupet.
15 elliptiskt.
16 bugtbräddadt, — intryckt.
17 treklufvet.
18 femdeldt, — fingerdeldt.
19 pinntandadt.
20 bugtigt.
21 tredeldt.
22 fotlikt.
23 parbladigt utan uddblad.
24 olikparadt med uddblad.
25 lyrformigt.
26 rundtaggadt.
27 dubbelt parbladigt.
28 sköldlikt, — vågigt.

29 hjertlikt, — stjelkomfattande.
30 stjelkslidande; *a* — bladsnärp; *b* — bladslida.
31 nedlöpande, — sågadt.
32 — *a* — oskaftadt stjelkblad; *b* — skaftadt rotblad; *c* — bladskaft.
33 skiftevisa, oskaftade blad.
34 — *a* — motsatta; *b* — korsvisa; c — stjelkomringande eller i krans.
35 sågadt.
36 dubbelsågadt.
37 tandadt.
38 naggadt.
39 köladt, — hårbräddadt.
40 rännformigt, — sylspetsadt.
41 (genomskärningar af bål, blad, fröhus m. m.); *a* — rännformig; *b* — kölad; *c* — trind; *d* — halftrind; *e* — hoptryckt eller plattad; *f* — platt; *g* — treäggad; *h* — tresidig; *i* — trekantig.
42 enparigt blad; — *a* — bladskärm eller stipler; *b* — klänge (*Lathyrus tuberosus*).
43 blomma; *a* — ståndare; *b* — pistill; *c* — blomkrona; *d* — blomfoder (*Scabiosa*).
44 ståndare (hos gräsen); *a* — sträng; *b* — knapp.
45 ståndare hos de bladiga massorna.
46 pistill; *a* — fruktämne; *b* — stift, som slutas med ett treuddigt märke.
47 pistill hos mossorna.
48 fröhus, öppnadt; *a* — qvarsittande märken (*Salix*).
49 fröhus, på tvärn afskuret; *a* — sidovägar eller skal; *b* — skiljeväggar.

50 fröhölsa; *a* — fröens utböjda fäste.
51 äpple, afskuret, att fröhusets rum synas.
52 bär.
53 skida (lång); *a* — skiftevis fästade frön, *b* — qvarsittande märke.
54 kort skida med parallel skiljovägg (d. ä. efter skidans större längddiameter).
55 kort skida med motsatt vägg (efter minre diam.).
56 fröbalja; *a* — stift och märke.
57 fröhus hos mossorna (*M. frondosi*); *a* — eg. fröhuset med mynningen omgifven af tänder; *b* — skärm eller bihang. (*Splachnum.*)
58 och 59 mynningtänder hos moss. (59 *Dicranum.*)
60 mossfröhus med påsittande, vårtlikt, lock — *a.*
61 fröhusets mynning omgifven af en dubbel tandrad: *a* — den yttre; *b* — den inre. (*Orthotrichum pumilum.*)
62 mössa, hättelik, hos mossorna.
63 fröhus med *a* — ensidig mössa, och *b* — sprötspetsadt lock, hos moss. (*Dicranum.*)
64 kotte, genomskuren på längden; *a* — mot spetsen tilltjocknade fjäll; *b* — frön (*Pinus*).
65 fröhuslikt kronfjäll hos *Carex*; *a* — tvåspetsad mynning; *b* — tre utskjutande märken.
66 detsamma med 2gafflad mynning.
67 frö.
68 frö med strålig binnkant. (*Spergula pentandra.*)
69 frö hos umbellater; *a* — frökanter; *b* — ryggåsar; *c* — åsdälder.

70 ett dylikt; *b* — stift.
71 fröhus (frö L.) hos *Ranunculus*, med klolik spets.
72 fröhus hos *Ormbunkarne*; *a* — ett oöppnadt fröhus med sin ring; *b* — öppnadt.
73 fröhus hos *Andraea*, öppnadt i sina 4, i toppen sammanhängande skal.
74 fröhus hos *Jungermannia*, öppnadt i 4 fria skal.
75 fröhus hos *Ophioglossum*, med tvärremna.
76 blomma hos *Syngenesisterne*; *a* — fjällig blomkolk; *b* — tunglika blomster.
77 frö hos *Syngenes.* med hårpensel.
78 ett dylikt med skaftad fjunpensel.
79 fröhus, vingadt, hos *Acer*.
80 blomhölsa, med utskjutande, hängande klocklik blomma.
81 blomhänge; *a* — hängfjäll; *b* — ståndare. (*Salix.*)
82 ax af blomfoderfjäll. (*Carex el. Scirpus.*)
83 enbladig blomkrona, trattlik; *a* — brämet; *b* — pipen.
84 fatlik.
85 hjulformig.
86 fler- (5-) bladig blomkrona; *a* — ståndare; *b* — pistill; *c* — honungsgömmen (*Parnassia*).
87 förstoradt honungsfjäll af föreg. *a* — honungsförande strålar.
88 kronblad med *a* — strimlikt honungsgömme.
89 blomma hos Gynandristerna (*Orchis*). *a* — foderblad; *b* — läppen; *c* — honungssporren; *d* — könpelaren; *e* — fruktämnet, vridet; *f* — blomskärm.

90 honungsgömme, skaftadt, hornlikt. (*Aconitum.*)

91 blomfäste fjälligt (*hos Syngenesister m. m.*).

92 — *a* bart; *b*—holkfjäll.

93, 94 fjäll af fästen (*t. e. Anthemis*).

Tab. II.

95 blomax.

96 *a* — stängel; — blomklase med klocklika hängande blr.

97 blomflock; *a* — allmänt svepe; *b* — enskildta svepen; *c* — blommor.

98 blomqvast.

99 blomvippa, klynnedeld.

100 Ormbunke; *a* — fruktplättar.

101 föredning i *Monandria*; *a* — ståndare; *b* — pistill.

102 öppnad blomkrona med 2 ståndare i *Diandria.*

103 — 137 blr. i *Triandria.* (De flesta förstorade.)

103 *Agrostis*, småax (förstoradt); *a* — foderskal; *b* — kronskal med ryggborst; * kronskal af *A. straminea.*

104 *Calamagrostis*, *a* — foderskal; *b* — kronskal.

105 *Arundo*, *a* — foderskal; *b* — kronskal.

106 *Stipa.*

107 *Alopecurus*, *a* — nedtill sammanvexta foderskal; *b* — kronskal; *c* — pistill; *d* — borst.

108 *Phleum* (*pratense*), *a* — foder; *b* — krona, med *c* — pistill.

109 *Anthoxanthum*, *a* — foder; *b* — krona; *c*, *d* — biskal med borst under toppen; *e* — eg. kronan

monströst utvext; *f* — kronan i vanl. storlek; *g* — ståndare; *h* — pistiller.

310 *Phalaris*, *a* — foder; *b* — krona; i nat. och ökad storl.; *c* — biskal.

311 *Milium*, *a* — foder; *b* — krona, båda förstorade.

312 *Leersia*, kronan.

313 *Digitaria*, *a* — foder; *b* krona; *c* — kronans invikna bräddar, som täcka fröet (*d*.)

314 *Panicum*, *a* — foder; *b* — öfra kronan; *c* — nedra; *d* — skärmborsten.

315 *Holcus mollis* och (*) *lanatus*, *a* — kronor; *b* — ännu outvexta ståndare.

316 *Hierochloa odorata* och (*) *alpina*, *a* — foder; *b* — kronor med blott stånd.; *c* — tvåkönad toppkrona.

317 *Avena airoides* (förstorad), *a* — foder; *b* — kronor; *c* — yttre kronskalet serskildt.

318 *Avena pubescens*, *a* — foder; *b* — kronor; *c* — ämne till tredje kronan.

319 *Arrhenatherum*, *a* — foder; *b* — nedre kronan med blott stånd. *c* — öfre 2kön. kronan.

320 *Deschampsia caespitosa* och (*) *bottnica*, *a* — foder; *b* — fruktsamma kronor; *c* — ämnet till 3dje.

321 *Aira flexuosa* (förstorad), *a* — foder; *b* — kronor.

322 *Corynephorus* (förstor.) *a* — en krona; *b* — ståndarknapp. *c* — ryggborst.

323 *Koeleria*, *a* — foder; *b* — kronor; *c* — ämne till tredje kr.

324 *Melica nutans* och (*) *ciliata*, *a* — foder; *b* — kronor; *c* — ämne till 3dje.

325 *Briza*, *a* — foder; *b* — kronor; *c* — pistillen.

326 *Molinia aquatica* och (*) *capillaris* (förstorade), *a* — foder; *b* — kronor.

127 Poa, ax i nat. och först. form; *a* — foder; *b* — kronor.

128 *Dactylis.*

129 *Festuca*, *a* — foder; *b* — kronor. * *b* yttre — *c* — inre kronskalet förstorade.

130 *Bromus*, *a* — foder; *b* — yttre foderskalet i nat. och ökad storl. *c* — det inre förstoradt.

131 *Triodia*, *a* — foder; *b* — kronor; *c* — borstämne.

132 *Sesleria*, *a* — skärmskal; *b* — foder; *c* — kronor.

133 *Cynosurus*, *a* — skärm; *b* — krona.

134 *Hordeum murale*, *a* — småaxets korta skaft; *b* — foder; *c* — kronor.

135 *Elymus*, *a* — en del af axstjelken; *b* — blomfoder; *c* — krona.

136 *Triticum*, *a* — axstjelken; *b* — småax; *c* — foder; *d* — kronor.

137 *Lolium* (*arvense*), *a* — foder; *b* — kronor.

138 blomkrona i *Didynamia*, gapformig; *a* — pipen; *b* — nedre läppen; *c* — öfre läppen; *d* — de två längre stånd. *e* — de två kortare; *f* — pistillen.

139 en dylik öppnad.

140 en dylik, nära basen afskuren.

141 blomma i *Tetradynamia*; *a* — foder; *b* — ett qvarsittande kronblad; *c* — de 4 längre stånd. *d.* — de 2 kortare; *e* — pistill.

142 krona i *Tetrad.* *a* — klon; *b* — skifvan af kronbladen.

143 *Monadelphia*; *a* — foder; *b* — ståndarne vid basen (*c*) hopvexta; *d* — pistill.

144 *Diadelphia*; *a* — blomsegel; *b* — vingar; *c* — kölen: * *a* — foder; *b* — ståndarnes hopvexta basis; *c* — den fria stånd.; *d* — pistillen.

145 *Syngenesia* (*Monoclinia semiflosculosi*) tvåkönadt tungblomster; *a* — kronans pip; *b* — skifvan; *c* — ståndarcylindern af hopvexta

knappar; *d* — pistillens märken utskjutande; *e* — frö; *f* dess borst.

146 *Syng.* (*Monocl. discoidei*) tvåk. pipblomster; *a* — pip; *b* — 5deldt bräm; *c* — knappcylindern; *d* — pistill; *e* — frö med *f* — fjun.

147 *Syng. Polygamia*, diskens pipblomster; *a*, *b*, *d*, som föreg. Fröet utan borst.

148 *Syng Polyg.* enkönadt (♀) tungformigt kantblomster. *a*, *b*, *d* som föreg.

149 *Syng.* ståndarcylindern (förstorad); *a* — knappar hopvexta omkring; *b* — pistillen; *c* — knapparnes strängar.

150 *Syngenesist* blomma af endast tungblomster: *S. Monoclinia semiflosculosi.*

151 *Syngenesist* blomma: *a* — diskblomster; *b* — strålblomster: *S. Polygamia radiati.*

152 frömjöls-klubba af en *Gynandrist* (*Platanthera*); *a* — klubban; *b* — pollenmassans fot. (Förstorad.)

153 *Gynandria* (*Orchis*) könpelaren; *a* — knappen; *b* — glandeln, hvarvid de i rummen *c* — liggande pollenklubbornas fötter äro fästade, ofvanföre märket; *d* — två glandler, ämnen till ståndare; *e* — pollenklubbor. (Först.)

154 *Gynandria* (*Malaxis Loeselii*), könpelaren med nedliggande knapp *a*; *b* — märke; *c* — pelarens kanter. (Först.)

155 den samma med upplyftad knapp *a*; *d* — pollenmassornas rum.

156 *Gynandria* (*Cypripedium*); *a* — könpelaren; *b* — knapparne; *c* — märke; *d* — sköldbladet. (Först.)

157 *Cryptogamia* (*Tortula*); öfre delen af fröhuset med mynningens sammanvridna tänder. (Först.)

158 *Crypt.* (*Polytrichum*); *a* — mynningtändren förenade af en hinna *b*. (Först.)

159 *Crypt.* (*Hypnum*): en del af inre tandraden af 3 större tänder *a*, med mellanliggande smärre *b*. (Förstorad.)

Tryckfel och Rättelser:

Sid. XIX	r. 5		*läs:* hang i
XLV sista	—		— kransar.
LIX	— 10		— hemvist
10	— 4 nedifr.		— CIRCAEA
18	— 14		— Poa
—	— 21		— arterne 1 och 2 odeldt,
23	— 14		— axgyttringen.
25	— 5		— Baeothryon
26	— 8 nedifr.		— bladlika.
—	— 5, 6 nedifr.		— 2blommiga
46, 47	tillägges efter artnamnet hos 3—7: *Hn.*		
50	— 8	Schreb.	— Lam.
50	— 21		— småaxen.
53	— 7		
55	— 3	uteslutes Ordn.	
58	— 13		— axgroende
69	— 4	efter frön tillägg	— N. F.
72	— 5 nedifr.		— *curvifolius Hn.*
82	— 16		— *Borragineae*
101	— 12		— Menyanthes
102	— 13	L.	— *Desv.*
105	— 15		— naggade,
107	— 3	Jutl.	— utl.
121	— 3 nedifr.		— Rosén,
123 sista	—		— Pölar.
127	— 19		— 4klufvet,
128 sista	—		— stjelkbladet.
140	— 10	uteslutes B.	
147	— 11		— Gungfloarne
163	— 5 nedifr.		— (†† med örtstam.)
170	— 6	—	— Gouan
180	— 11	uteslutes puncten.	
—	— 21		— Var.
182	— 9 nedifr.	1—5	*läs* 1—4.
183	— 14	*Fr.*	— *Hn.*
189	— 5		— *palustris L.*
194	— 23		— i täta, n. jemnhöga
199	— 13		— fr.fodret
—	— 26		— småblad.
200	— 21	Ö	— öländska
205 sista	—		— Carpella
208	— 16		— elliptiskt
209	— 1		— Delphinium
217	— 11	hjertblad	— rotblad
229 båda sista rader			— Prof. Swartz's
237	— 3 nedifr.	Ups.	läs Upl.

Sid.	240	r. 7	blom	*läs:*	blom-
	—	— 2	n.ifr. Berg.	—	Berg
	249	— 7		—	Wg. Fl. L. t. XI f. 4.
	250	— 15	verna	—	verna;
	—	— 20	III	—	Ill.
	252	— 2	nedifr.	—	Gottl. exemplar
	254	— 16		—	β *simplex:*
	—	— 19		—	Fläsklösan
	256	— 14		—	lancettlika
	260	— 4	nedifr. *Dnosis*	*läs*	*Ononis.*
	262	— 9		—	‡ 2 *phaeum*
	273	— 12	*Retz,*	—	*Retz.*
	284	— 5	nedifr. Wg.	—	Wahlb.
	290	— 6	begynnes med ett †		
	300	— 10		—	holk.
	302	— 6		—	obliqui
	304	— 11		—	Schkh.
	310	— 20		—	Fl. D. 1229.
	329	— 8	nedifr e. l.	—	e. t.
	330	— 6		—	Goodyera
	—	— 15	begynnes med en asterisk (*)		
	345	— 10		—	HYDROCHARIS L.
	350	— 7	nedifr. Sml.	—	Smol.
	372	— 3	begynnes med *		
	—	— 17		—	Onoclea
	381	— 15		—	Gymnostomum.
	383	— 11	nedifr.	—	Funck:
	394	— 7		—	♃ 6, 7.
	—	— 25		—	Hook. 16. β H. St. Cr.
	402	— 12		—	††
	416	sista	runda	—	trinda
	419	— 1	Wg.	—	— WG.
	432	— 7	H.	—	β
	438	— 15		—	utvexer, i
	—	— 20		—	urnupna
	—	— 22		—	Nörbylund
	441	sista		—	äggrunda, i
	442	— 5		—	31 *emarginata*
	—	— 15	större	—	minre
	454	—		—	*acinaciformis*
	—	—		—	*appressus*
	468		*Galepolis*	—	*Galeopsis*
	—		Galtium	—	Galium
	469		*Lacserpit.*	—	Laserpitium

Verldshistoriens Resultater. Föreläsningar öfver Allmänna Historien af Prof. Dippold. En Handbok för hvarje bildad läsare, 2ne Delar, h. 5 Rd. B:o.

(Till salu hos de flesta Bokhandlare i Riket.)

För läsare, som redan hafva kunskap om de vigtigaste historiens facta och nu önska att, genom eftertanka öfver hvad de redan känna, erhålla en klar och tydlig öfversigt af det hela, äro dessa föreläsningar i synnerhet ämnade. De åsyfta att bereda dem en fullkomlig njutning af historiens kärna, som redan brutit dess skal. Det är derföre, som författaren till dessa historiens resultater begagnat allt det bästa, som vår tids största historiska forskare, en Heeren, en Herder, en Joh. v. Müller, en Schlegel, m. fl., reflecterat öfver historien. Såsom först författade i form af föreläsningar, har författaren bemödat sig att gifva dem all den popularitet och allt det behag i framställningen, som äro egnade att göra dem till en lika intressant och nöjsam som nyttig och lärorik lecture för hvarje klass af bildade läsare.

Innehåll.

Första Delen. *Första Föreläsningen.* Ämnet för boken. Historiens ändamål att, genom samlande och anordnande af händelserna, låta för betraktarens öga spår af den gudomlighet framträda, som styr och vårdar allt. Detta bemödande utgjorde alltid det förnämsta och mest aktningsvärda hos alla tiders häfdatecknare. Denna åsigt visade sig hos Grekerna såsom betraktande af det allsvåldiga ödet, hos de Christna Försynen. Sednare tiders affall från dessa tänkesätt, då historien endast blifvit ansedd som ett aggregat af tillfälliga facta, föranledde af menniskors egoism och dårskaper. I nyare tider har tron på en Försyn blifvit upplöst till klar insigt i verldsandens historiska gång, derigenom att man nogare reflecterat öfver menniskans frihet. Deraf den dubbla åsigten af historien, den *religiösa* och den *atheistiska*. Historiens historia. — Den utgick i sin början från sagor och poesie. Aegyptiernas minnesmärken, ännu till det mesta oförståndliga, i brist af en nyckel till hieroglypherna. — Hebreerna; Moses skrifter. — Phe-

nicierna**s** Sanchoniaton, endast kosmogoniska sågor. — Chaldeernas Berosus. — Persernas hofchrönikor. — Först med Grekerna verklig historia. — Herodots fromma verldsåsigt; hans konst i sammanbindandet af de mångfalldiga sagorna. Thukydides, fader för den politiska historien och kritiken. Xenophons sedliga verldsåsigt. Polybius, pragmatismens uppfinnare. Andra Grekiska häfdatecknare.

Andra Föreläsningen. Romarnes historieskrifvare. Sallustii kraftiga charakterskildringar. Julii Cæsars skarpsinniga, ändamålsenliga enkelhet. Taciti djupa, till misanthropie gränsande menniskokännedom. Livii republicanska sinne och rikedom i framställningen. Andra Romerska häfdatecknare. — Medeltidens historia utgår å-nyo från poesie och annaler. De moderna folkslagens, Italienares, Spaniorers, Fransmäns, Engelsmäns och Tyskars häfdatecknare. Bland dessa utmärka sig: Italienaren Machiavelli för sin framställning af hela den falska politikens djup och irrgångar; Engelsmannen Gibbon såsom historiens talare, genom sin talent att göra allt intressant; Müller, som frihetens första värdiga historieskrifvare i nyare tider. Tysklands rikedom på forskare, Vogt, Heeren, Woltmann m. fl. Methoden att studera historien; dess hjelpredor.

Tredje Föreläsningen. Historiens urtid klarnar allt mer genom nyare tiders forskningar. Verldens stora ålder. Utvägarne att få ljus i dessa saker. Mythologiens ~~och~~ språkens studium. Dubbel åsigt af den äldsta verldens tillstånd. Några anse det som ett djuriskt råhetstillstånd, hvarur menniskan upparbetat sig. Andra som ett fridens och oskuldens rike, innan menniskan ännu försökt öfvergången från naturens till frihetens område. Denna sednare åsigt bekräftad af folkslagens sagor. Anförande af dessa traditioner. Chinesernas, Indernas, Persernas sagor om verldens ursprung och öden. Herders förklaring öfver Mosaiska skapelseurkunden. Dess enkelhet och redighet. Grekernas och nordiska folkens kosmogonier. Det gemensamma i alla: personifierandet af naturkrafter; antagandet af en förfluten och väntad sällhet. Anledningar, till tron på menskligbetens fortskridande, af naturens gång och menniskans inre aningar. Närmare bestämmande af progressionsbegreppet. Historiska bevis derför. Konsternas samt odlingens framskridande och tillvext från det enkla och sinnliga till något alltmer complaceradt och öfversinnligt. Kort öfversigt af de bildande konsternas, skrifkonstens, handelns, skeppsfartens och krigskonstens öde ur denna synpunct.

Fjerde Föreläsningen. Menniskoslägtets första bostad i Asien. Detta land höjde sig först ur vattnet. Här finnas alla producter, som det börjande slägtet behöfde; här talades de första språken, de enstafviga. Här uppfanns skrifkonsten; härifrån utvandrade så många folkslag. Asiens beskaffenhet. Det förenar inom sig alla jordens klimater och alla deras producter. Allt uppkommer der med kraft och yppighet, så väl i den physiska som moraliska verlden. Derifrån hafva vi våra naturalster, vår cultur, våra villfarelser. Asiens indelning genom bergsryggar. Norra Asien, köldens, dödens land. Det medlersta, nomadlifvets vagga. Härifrån alla folkströmmar, som öfversvämmat verlden. Södra Asien, naturens förrådshus och paradis. Asiatiska riken uppkomma vanligtvis genom krig, hastigt och våldsamt; deras styrelseform, en utveckling ur militärförfattningar, hvarifrån all deras despotism genom satrapregeringar, deras polygamie och ensidiga cultur. — Asiens Monarchier. Sagor om Assyrierna från Ninus till Sardanapalus. Nebukadnezar upphöjer Babyloniska magten till den största i Asien. Ruiner af dessa städers fordna herrlighet. Cyrus, Persiska rikets stiftare, herrskare öfver ett glädtigt, stolt, snillrikt och tappert folk. Persepolis ruiner. Nyare tiders forskningar deröfver. Cyrus öfvervinner Medisk - Baktriska Konungen Astyages, eröfrar Babylon, tager Kroesus till fånga, stupar i krig mot den Massagetiska Tomyris. Kambyses eröfrar Aegypten. Darius är olycklig i krig mot Greker och Schyther. Zoroasters religion, philosophemer öfver ljusets och mörkrets strid. Persiska rikets förfall och slut. Aegypten. Dess af Nilen och konsten åstadkomna frugtbarhet. Cultur från Meroe. Landets inbyggare af röda och svarta stammen. Underbara monumenter. Pyramidernas ändamål ovisst. Obeliskerna. Casteindelning. Stater i Thebe och Memphis. Folkets dystra charakter. — Hebreerna, det mest besynnerliga folkslag, vandra som Nomader till Kanaan och sedan till Aegypten. Deras slafveri; befrielse genom Moses, som gifver dem en ren monotheistisk religion. Eröfra Kanaan. Först republik, sedan monarchie, som snart splittras och blifver ett rof för eröfrare. Lyda under Perser, Greker, Romare, till dess de sluta sina öden med evig landsflykt. Märkvärdiga genom de religioner, som uppstått ur den Mosaiska.

Femte Föreläsningen. Phenicien och Karthago, gamla verldens enda handlande folkslag. Brist på

fruktbarhet tvingar till handel. Tyrus och Sidon, deras första städer. Statsförfattningen republicanskt federativ. Uppfinningar; papper, glas. Landthandel öfver större delen af Asien. Sjöfart till Archipelagen, Sicilien, Sardinien, Afrika, Spanien och Brittannien. Spanien, Phoeniciernas rikedomskälla. Brittannien gaf tenn, Östersjön bernsten. Karthago, deras första kolonie; författningen republicansk. Eröfringar i Afrika, Sardinien, Sicilien. Sträng behandling af de öfvervunna. Landthandel genom karavaner i det inre Afrika. Sjöhandel på de flesta af Medelhafvets vestra kuster; förbunden med eröfringslystnad, som slutligen förorsakade statens fall. Orsakerna dertill; legda härar och handelsespriten. Karthagos sjömagt och läge. Staden och dess befästning. Krigen om Sicilien förorsaka de Puniska krigen med Rom. Teckning af dessa. Hannibal. Karthagos förstöring. Gamla verldens handel, förebildad af den Phoeniciska Herkules' tåg. Den religiösa cultens och handelns beständiga förening.

Sjette Föreläsningen. Grekernas cultur, blomman af den gamla verldens odling. Grekland öfver allt, der Hellener bodde. Dess första inbyggare Pelasger. Argos och Sicyon. Culturens första början genom colonister från Asien, Aegypten, Thracien. Grekernas första bedrifter. Trojanska krigets följder. Republiker. Heraklidernas infall. Utvandringar. Joniska, Doriska, Aeoliska colonier. Episk och Lyrisk poesie. Homerus, Alcæus, Sapho, Anacreon. Philosophiens vagga i de Sju Visas sedespråk. Lagstiftning. Samhällsordning. — De förnämsta staterna. Lacedemom. Lycurgs lagstiftnings högsta princip, bildandet af en sund, ofördersfvad menniskostam. Athen, Drakos lagar. Solons lagstiftning utgick på humanitetens befordrande. Pisistratidernas envälde. Deras fördrifvande, anledning till Persiska krigen. Detta sorgespels lyckliga utgång för Grekland. Darii tåg. Miltiades' seger. Xerxes' expedition. Leonidas' hjeltedöd. Themistokles' slughet och mod afgöra kriget. Perikles' tidhvarf; lysande förvaltning, Athens sedeförderf: Peloponnesiska kriget. Athens förnedring. Lacedemons öfvermagt, som bröts af Thebanern Epaminondas. Grekernas inre lif. Deras språk och literatur. Poesiens gradvisa framskridande från kosmogonisk och Episk till Tragisk. Målning, sculptur, musik. Vetenskaplig cultur. Skuggor i den Grekiska charakteren.

Sjunde Föreläsningen. Reflectioner öfver eröfrare. Macedoniens första historia. Dess författning

Philipps politik, guld och phalanger upphöja Macedonien och lägga Grekland i bojor. Slaget vid Cheronea. Philipps mord. Alexanders ungdom, bildning, romantiska lynne. Förskräcker Grekland, tågar till Persien. Granicus, Issus. Tyri förstöring. Arbela. Persiska monarchien ramlar. Tåg till Indien, faror, återtåg, död i Babylon. Vigtiga följder af hans tåg, Orientens och Occidentens närmare bekantskap. Förvirring i hans länder. — Nya Riken. Aegypten, handelns, valståndets, lärdomens och granskningens fristad. Sammansmältning af Österländsk och Vesterländsk cultur. Jemförelse mellan Alexanders och Aristoteles' idéer. Sednare Grekiska Philosopher och Språkgranskare.

Åttonde Föreläsningen. Rom, verldens beherrskarinna genom svärdet och lagen. Öfversigt af Romerska historien. Konungarnes bemödanden för Roms storhet. Senat, folk, riddare. Servii Tullii Census. Republik. Consuler. Dictatorer. Comitier. Folkets missnöje och dess verkningar. Folkstribuner, lagar; slutligen jemlikhet i rättigheter. Långvariga fejder med grannarna. Krigen med Samniterna och Pyrrhus bilda Romarne för deras roll. Segrande krig med Karthago. Greklands underkufvande. Lux, sedeförderf. Karthagos orättvisa förstöring. Inre oroligheter. Graccherna. Triumviraterna. Rom monarchie. Kejsarne. Rom sjunker, ett rof för nordiska folkslag. Grundlinier till stats- och krigsbyggnaden. Folk och Senat; dess grundämne. Sträng barnauppfostran. Romerska befälhafvarnes korta tid. Soldatens del i ära och byte. Romarnes dygd, en följd af sträng statsförfattning. Politisk religion. Ständigt fullkomnande af krigsväsendet. Hård, listig politik. Orsakerna till dess fall. Osäkra gränsor mellan stånden. Roms municipalförfattning. Slafvarnes mängd. Luxen. Roms inflytande på efterverlden genom sin lagstiftning, sitt språk. Roms cultur, en omflyttad Grekisk planta. Äfven deri bänfördes allt till staten. Minnesmärken af Roms magt.

Andra Delen. *Nionde Föreläsningen.* Verldens nya ljus, Christendomen, intränger bland Romerska rikets råa eröfrare. Dess förberedelse i Mosaiska läran; den renaste monotheism bland alla jordens religioner. Omständigheter, hvarunder den uppträdde. Spiran tagen från Juda. Roms öfvervälde. Den Mosaiska tron upplöst till philosophisk secterism genom tillblandning af Grekisk och Orientalisk philosophie. Phariseer, Sadduceer, Esseer. Grekernas tro på sina gudar förlorad. Fritänkeri. Philo-

liberala anda. Tron på det eviga lifvet. Första församlingens underverk. Dess inrättning, som bildade en stat i staten och frambragte skilnad mellan lekmän och prester. De sistnämndas rangordning. Kyrkoförfattningen, först federativt republicansk, sedan aristokratisk, sist monarchisk i Påfveväldet. Christendomen utbreder sig, trots alla förföljelser och smädelser. Blir statsreligion under Constantin. Utbredes genom missionärer och våld. Christendomens inflytande: i politiskt afseende: Politiska jemvigten. Tredje ståndet. I artistiskt: konsten blir mera ideell; målning och musik stiga. Romantisk poesie. I samhällslifvet: aktning för qvinnan och huslig dygd.

Tionde Föreläsningen. Folkvandringen, den nya verldens lifgifvande kraft. Hunnerna drifva de nordiska folkslagen framför sig. Deras ankomst från China. Attilas härjande krigståg. Slaget vid Chalons. Attilas död. Vandalernas rike i Afrika. Vestgötherna i Spanien. Östgötherna uti Italien; förstöras af Grekerna; Longobarderna uti Italien; Saxarne i England; Frankerna i Gallien; Chlodwig. — Germaniska Folkslagens författning; Christendomens antagande. — Arabien. Muhammeds monotheistiska religion. Dess stiftares öden. Den nya lärans förvånande framsteg. Deras gräns genom Carl Martels seger vid Poitiers. Kaliferna. Ommiader och Abassider. Arabernas cultur, ett lån från Grekerna. Deras upptäckter i mathematik och naturkunnighet. Manufacturer. Occidentens bildning genom dem.

Elfte Föreläsningen. Frankernas samhällsordning. Majores domus af Carolingiska ätten uttränga Merovingerna från thronen. Pipin. Carl den Store. Hans eröfringar. Saxar, Lombarder, Avarer kufvas. Riddarepoesiens början. Christendomen påtvingas Tyskland. Romerska Kejsaredömets upplifvande. Kejsaredömets och kyrkans inre förhållanden. Vetenskapernas upplifvande. Charakteristik af Carl den Store. Ludvig den Frommes svaga regering. Dess söners strid. Frankrike och Tyskland skiljas. Norrmännernas bärjningar. Tysklands Kejsare. Grundläggningen till ett Romerskt Tyskt Kejsaredöme. Italiens och Tysklands förening. Tysklands omfång och magt under de Frankiska Kejsarne. Spaniens stater. Krigen med Morerna. Englands Alfred. Danskarne och Normännen eröfra denna ö. Norrmännens eröfringar. Hvilka stater de stiftat. Normandiet; England; Neapel; Ryssland; Pohlen; Ungern. Europeiska nationernas samband.

Tolfte Föreläsningen. Hierarchien. Den synpunct, hvarur den bör med oväld betraktas; Vehiclet till cultur för en barbarisk verld. Striddigheter mellan Påfven och Kejsaren. Gregorius den Sjunde, hierarchiens fullkomnare, höjer den andliga magten öfver den verldsliga och vill grunda en universalmonarchie. Medlen dertill. Presternas coelibat. Investituren fråntages monarcherna under häftig kamp. Korstågen. Deras anledning och historia. Deras skadliga och gagnande följder. Hierarchien stiger till sin höjd under Innocentius den Tredje. Början till dess fall under Bonifacius VIII.

Trettonde Föreläsningen. Medeltiden. Olika omdömen om denna tid. Dess omfång och gränsor, från Carl den Store till Luther. Dess charakter, en i hela menniskolifvet ingripande antagonism mellan det andliga och verldsliga. Munkväsendet. Uppkommet i Aegypten, regelbindes det i Vesterländerna. Munkarnes lefnadssätt. Deras fel och förtjenster om landets odling samt vetenskaperna. Chevaleriets ursprung från länsystemet. Dess hufvudföremål; religion, mod, kärlek. Receptionssätt. Tornerspel. Andliga Riddarordnar. Romantisk poesie. Troubadourer. Minnesängare. Göthiska architecturen.

Fjortonde Föreläsningen. Förberedelse till en ny tingens ordning. Lifegenskapens successiva upphäfvande. Tredje ståndets uppkomst genom frigifningar och Vasallernas minskning samt confederationerna städerna imellan Borglig frihet och handel. Lombardiska stadsförbundet. Rhenska stadsförbundet. Schweiziska edsförbundets historia. Hanseforbundet. Dess upphof och vidsträckta transitohandel. Dess författning och politiska magt. Vetenskapliga tillståndet. Scholastiken. Universiteterna. Moderna språken börja utbildas. Dante, Petrarcha, Boccaccio.

Femtonde Föreläsningen. Nyare tiden börjar med sammansmältning af förut skarpt skilda grundämnen. Första stegen dertill. Uppfinningarne. Krutet och dess verkan på krigskonsten. Stående armeer och fotfolk dess styrka. Taktik och strategie. Personliga modet förlorar sin vigt. Boktryckeriet. Dess verkningar på culturen. Var första medlet till Reformationen. Culturens allmännare utbredande och betryggande mot glömska. Boktryckeriet alstrar en allmän opinion i politiskt afseende. Dess skadliga följder. Compassen, medlet till Afrikas omsegling, Ostindiens och Americas upptäckande Historiska notiser derom. Kejsar Maximilian den Förstes regering; öfvergången från Me-

deltiden till den nyå. Landsfreden. Österrikiska husets tillvext genom giftermål.

Sextonde Föreläsningen. Nyare historien, mindre poetisk, mer beräknad på förståndet och det universella än den gamla. Svårighet för häfdatecknaren. Cabinetternas hemlighetssjuka. Hjelpvetenskaper, som här behöfvas: Diplomatik, Financelära, Statistik. Europeiska statsrepublikens närmare förening. Carl V:s storhet, charakter och lyckliga krig mot Frankrike. Krig med Protestanterna. Moritz tillintetgör Carls project till en universalmonarchie. Carls afsägelse och död. Reformationen. Förberedelser dertill. Arnold af Brescia, Huss. Viclefs strider med Påfven. Vetenskapernas återvaknande. Strid mellan Germaniska kyrkan och Påfven. Luthers bildning och första protest mot aflatskrämeriet. Påfvens okloka uppförande. Luther lössliter sig från Romerska kyrkan. Riksdagen i Worms. Bibelöfversättningen och dess charakter. Zwingli. Calvin. Reformationens följder. Tyska rikskroppen ombildas. Nya stater, Preussen, Nederländerna. Sveriges och Englands frihet. Furstarnes magt ökas. Tankfriheten utvidgar sig. Europeiska jemvigten tryggas. Verldshandeln skapas genom Nederlanderna och England. Nordamericas sjelfständighet.

Sjuttonde Föreläsningen. Det religiösa intresset förlorar sig allt mer ur politiken, som occuperas af handeln och det financiella. Europas store män efter Westphaliska freden. Ludvig XIV:s tidhvarf, lysande och olyckligt. Financernas djupa förfall. Franska literaturens elegans och correcthet, dess tvång och inskränkning. Ryssland uppträder bland Europas magter. Peter den Stores mått och steg till dess civiliserande. Följden deraf för Europeiska statssystemet. Preussens förstoring. Fredrik den Ende. De välgörande följderne af hans regering och felen deri. En olycklig anda intränger i politiken, som sätter staters storhet i yttre omfång och materiell kraft. Politikens moralitet dödas genom Pohlens delning.

Adertonde Föreläsningen. Resultatet af Verldshistorien, efter Müller. Den närvarande tidens revolutionära charakter. Den åsyftar att återföra allt, i lif, konst och vetenskap, till sina första, renaste grundelementer. Franska revolutionen. Physiokraterna. Encyclopedisterna.— Napoleon. Den vinst revolutionen lofvar; en allmän nationalrepresentation. Revolutionerna i tankans verld. Kants, Fichtes, Schellings systemer i philosophien. Allmänna anmärkningar.

STOCKHOLM, 1829, hos *Zacharias Haeggström*

Till salu hos Förläggaren Boktr. Haeggström i Stockholm med 25 prC. rabbatt, när på en gång köpes för 25 Rd. B:o, samt till Boklådspris hos Herrar Bokhandlare i Stockholm — i Upsala hos L. G. Berglund — i Hernösand hos Rect. Svedbom — i Piteå på PostContoret — i Sundsvall d:o — i Norrtelge d:o — i Enköping d:o — i Köping d:o — i Vesterås hos Cons.Not. Senell — i Fahlun hos Rect. Korssberger — i Arboga hos J. Delphin — i Örebro hos Chr. Malmberg o. C. M. Torin — i Carlstad hos Mag. Pettersson — i Mariestad hos Commin. E. Wingborg — i Askersund på PostContoret — i Skara hos D:r Tidén — i Venersborg hos Commin. Nordberg — i Uddevalla på PostContoret — i Götheborg hos Regem.Pastor Bjurstén — i Halmstad hos Rector Kullberg — i Helsingborg på PostContoret — i Lund hos HerrBokhandl. Retzius och Sjöbeck — i Christianstad hos HofSecr. Cedergreen — i Carlskrona hos Camm. Skr. Syrén — i Kalmar hos C. P. Högdelin — i Westervik på PostContoret — i Jönköping hos G. Lysén och J. H. Nordström — i Ekesjö hos Bokb. Unbeck — i Linköping hos E. F. Hagrell — i Norrköping hos S. F. Lysén och P. M. Hällström — i Nyköping hos P. Winge — i Wisby hos Cons. Not. Gustafsson samt i Åbo hos J. F. Frenckell et Son och hos Mag. Docens Arfvidsson.

(*Prisen äro i Banco*)

Reflexioner öfver Franska Revolutionens vigtigaste händelser, af Friherrinnan Staël, 3ne Delar, h. 6 rd.

Congressen i Wien. Reflexioner öfver Politiken i Europa efter Napoleons fall, och de utsigter den lofvar för framtiden, af de Pradt, h. 2 rd.

Tidens Tecken. En blick på den historiska verldens närvarande tillstånd, af E. M. Arndt, h. 1 rd. 8 sk.

Fragm. till Napoleons historia, 3 D. h. 7 rd. 36 sk.

Anonyma Bref, hörande till den hemliga Krönikan om Napoleon och hans hof, h. 2 rd. 40 sk.

Napoleon som hjelte, statsman och eröfrare, af Arndt, h. 12 sk.

Napoleons dröm, af Mad. Staël, h. 8 sk.

Sanningens Röst från Moskwas ruiner, af Arndt, h. 16 sk.

Napoleons lefnadshist. förf. af honom sjelf, h. 36 sk.

Anekdoter från Krigstheatern åren 1812—15. h. 1 rd.

Europeiska Staternas historia efter freden i Wien 1809, af Fr. Buchholz, 6 D. med 12 portr. (Den 7de D. under tryckning) h. 11 rd. 32 sk.

Verldshistoriens Resultater. Föreläsn. öfver allm. historien af Prof. Dippold. En handbok för hvarje bildad läsare, 2 D. h. 5 rd.

Finnlands historia af Rühs, h. 1 rd.
Reflexioner öfver tillståndet i Frankrike före Napoleons sista uppträdande af Fouché, h. 12 sk.
Klio, Historisk Månadsskrift, 2ne D. compl. med pl. h. 5 rd.
Engelska Revolutionens hist. af Woltmann, h. 1 rd.
Handlingar, hörande till Carl XII:s hist. 1a Del. h. 1 rd. 16 sk. 2:a D. 2 rd. med prensed. å deföljj. 2ne Delarne 1 rd.
Skandinaviska Fornålderns Hjeltesagor, till läsning för Sveriges ungdom, utgifne med histor. upplysningar af Prof. Liljegren, 2ne D. m. plancher h. 5 rd.
Nordiska Fornlemningar, utgifne af Prof. Liljegren och Akad. Adj. Brunius, 3ne h. med 24 oct. pl. jemte Prensed. 3 rd. 16 sk.
Nordens Mythologie. En Öfversigt af Eddaläran, af Grundtvig, h. 1 rd. 8 sk.
Jorden och dess Invånare; historisk tafla af det adertonde århundradets upptäckter om fremmande folkslag och länder, af E. A. W. v. Zimmermann, 7 Delar med 30 ch. och planch., h. 14 rd.
Alexander Selkirchs sällsamma Äfventyr på dess resor i fremmande länder. En, till underlättande af den geographiska undervisningen för Ungdom och Olärda, i resebeskrifningens berättande stil författad historisk tafla af den bekanta verldens alla hittills upptäckta folkslag och länder, af *Joh. Chr. Aug. Bauer.* Första Afdelningen, innehållande i 12 häften beskrifningen om Asien, Afrika, Polynesien och America; 1:a Delen, Asien, compl. i 3:ne häft. m. 6 plancher, h. 3 rd. 2:a Del. 1:a h. 1 Rd. utom Prens. på 8 återstående häften 1 rd. (Tryckningen af detta arbete fortsättes oafbrutet)
Archiv för nyare resor, 6 B. med 28 ch. och pl. h. 14 rd.
L. v. Buchs Resa genom Norrige, h. 2 rd. 16 sk.
Densammes Resa genom Sverige, h. 40 sk.
Azaras Upptäcktsresa i Södra America, h. 1 rd.
Beskrifning om Ön Elba, h. 24 sk.
Lärobok i Allmänna Geographien, enligt de nyaste polit. förändr., af C. G. D. Stein, efter 9de uppl. af år 1818, öfvers. af C. Netherwood, h., med regist., hvarigenom denna bok tillika kan begagnas som geogr. Lexicon, h. 2 rd.
Allmän öfversigt af alla länders och staters hist. i statsekonomiskt afseende, af de Bosse, h. 1 rd. 32 sk.

Betraktelser öfver Naturvetenskapens minst utredda eller ännu ej upplösta Problemer. Föreläsningar af D:r G. H. Schubert, h. 2 rd.

Drömmarnes Symbolik; En blick i andeverldens hemligheter, af D:r G. H. Schubert, h. 1 Rd. 16 sk.

Reflexioner öfver Anim. Magnetism, af Jean Paul, h. 32 sk.

Archiv för Animal Magnetism, 3ne häft. compl. En samling af de märkvärdigaste, hittills kända rön af detta den nyare tidens mest intressanta naturphenomen, h. 2 rd. 8 sk.

Handbok i Skandinaviens Flora, af C. J. Hartman, h. 3 Rd. 16 sk.

Junkers Arithmetiska Exempel-Tabeller, utarbetade, att användas vid offentliga och enskilda undervisningen, efter Beckmarks Lärobok, med tillägg och förbättringar af B. Stabeck, h. 2 Rd.

Till den giftvuxna ungdomen några ord om de hufvudsakl. villkoren för ett lyckligt äktenskap och en god barnauppfostr. af Campe, öfvers. af Jon. Reuter, h. 40 sk.

Berättelse om BellLancasterska undervisningssätten, af P. R. Svensson, h. 16 sk.

Predikningar af J. P. Mynster, öfvers. af A. Z. Peterson, 2ne Del. h. 2 rd. 32 sk.

De Christnas Tro. Försök till en ny Lärobok i Christendomen, af Claus Harms, öfvers. af J. Ekelund, h. 40 sk.

Den Hel. Skrifts Berättelser och Läror, af Kohlrausch, med företal af D:r Wallin, h. 2 rd.

Den Christna Kyrkans och Religionens Historia, i utdrag, till läsning för Ungdom i sammanhang med den Bibliska Historien, af M. Fr. Chr. Adler, öfvers efter 15de uppl. h. 24 sk.

Nicodemi Evangelium, af Tolleson h. 36 sk.

Em. Svedenborgs Tankar och Syner i andeliga ämnen, med portrait af Svedenborg, h. 2 rd. 24 sk.

Nytt och gammalt, för Neologer och Orthodoxer, h. 32 sk.

Likheten och Skilnaden mellan Apostelen Pauli Lära och Luthers system om Gerningar, Tro och Rättfärdighet, af Joh. Tybeck, h. 24 sk.

Religionens Helgedom, eller Herrans Gudomlighet och Ordets gällande domsrätt, försvarad mot menskliga meningars myndighet i andeliga ting, af Joh. Tybeck, h. 40 sk.

Götz von Berlichingen, Dram af Goethe, h. 1 rd.

En skön själs bekännelser, af Goethe, h. 32 sk.

Herr Botte. Roman af Pigault le Brun (Författarens mästerstycke), 4 Delar compl. h. 3 rd. 16 sk.
Kärlekens förklaring. En äktenskapshist. af Huber, h. 28 sk.
Rectorns Minchen. Roman för unga flickor af Lafontaine, h. 16 sk.
Brudsmycket, af Laun, h. 12 sk.
Bonifacius Schleichers ungd.hist., af Wieland, h. 12s.

Prof. Friedrichs Satiriska Skrifter:

Prophetian om den upplysta verldens tillstånd i nästa århundrade h. 12 sk. — Toffeltaktiken eller Qvinnoväldet, h. 12 sk. — Smala stråten, eller konsten att göra lycka här i verlden, h. 12 sk. — Mercuriistafven eller konsten att blifva rik, h. 12 sk. — Apans historia, 8 sk. — Åsnans historia, 8 sk.
Om den allmänna rörelsens upphjelpande, h. 24 sk.
Bloquadesystemet, af d'Ivernois, h. 32 sk.
Afhandlingar om Landtbr. Bokhålleriet, utgifne af Kongl. Sv. Landtbr. Akad. med Inl. och Förkl. af Prof. Carling, h. 3 rd. 16 sk., Reg.ppr. 4: 16.
Discussioner (1818) hos Ridderskapet och Adeln om Statsrådets ansvarighet inför Riks. Ständ., h. 24 s.
Riksens Ständers Revisorers Berättelser, vid Riksdagen 1817—18, om StatsContorets, Bankens, Allmänna Magazinsinrättningens samt Seraphimergillets Förvaltningar, compl. 1 rd. 24 sk.
Besvärs- och EkonomieUtskottets Betänkanden, vid Riksd. 1817—18, om Brännv.br., compl. h. 32 sk.
En suck från Brännvinspannan vid s. Riksdag, h. 8 sk.

Under tryckning äro:

Wilhelm Tell af Schiller — Maria Stuart af dens. — Lärobok i Physiken af Vieth, öfversatt af Mag. Bäckström — Religion och Theologie. Försök till en kritisk philosophisk grundläggning för det theologiska studium, af de Wette — Ryska Gunstlingar under adertonde seclet, från Peter den Första till Paul den Första — Anteckningar, hörande till historien om Gustaf III:s Hof och Regering — Svensk Plutarch, innehållande Lefvernesbeskrifningar öfver Fäderneslandets största män, till läsning för den uppvexande ungdomen, af J. J. Thomæus — Kästners konst att på tvänne månader lära läsa, tala och skrifva Franska språket, öfversatt af Mag. Bäckström.

STOCKHOLM, 1820, Augusti, hos *Z. Haeggström.*

Tab. I.

Tab. I.

Tab. II.

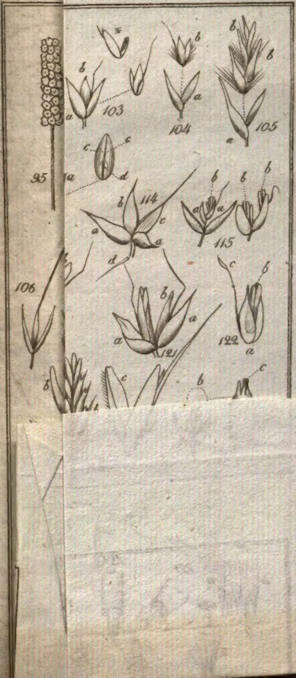

Tab. II.

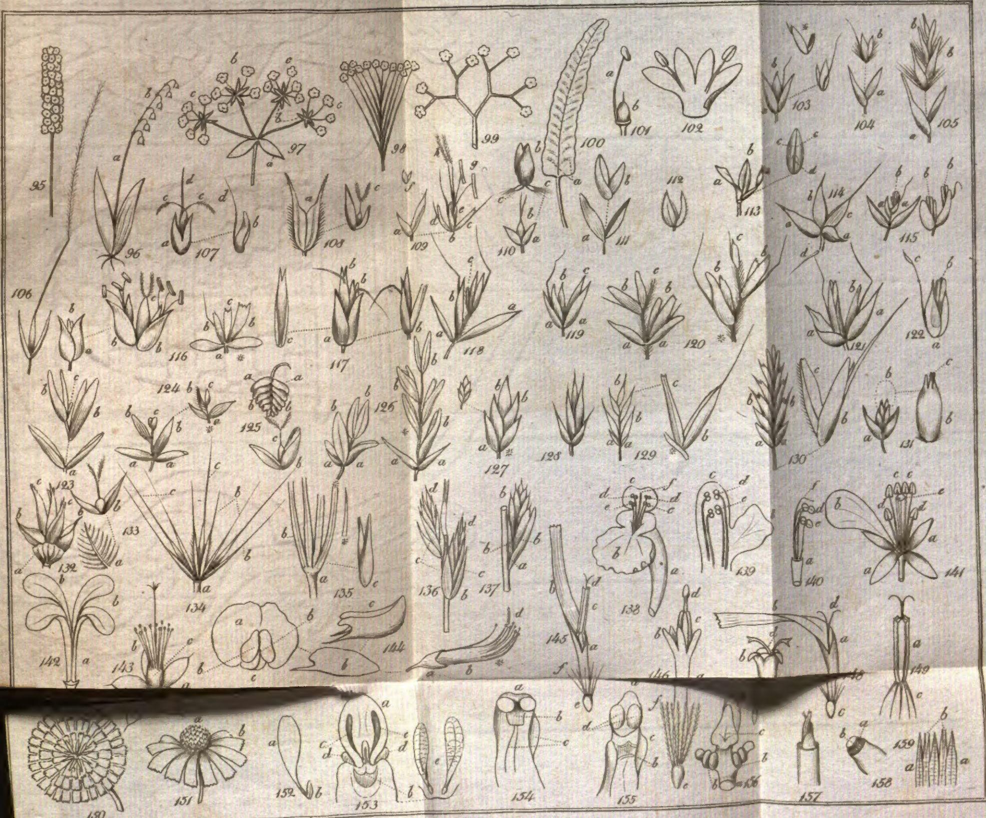
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159

Missouri Botanical Garden Library
QK286 .H34 1820 General
Hartman, Carl Johan/Handbok i Skandinavi
3 1753 00002 4478